

Metheo ya Beibele
Bible Basics in Northern Sotho
Duncan Heaster

The Christadelphian Advancement Trust
49 The Woodfields, Sanderstead, Surrey, CR2 0HJ England
Registered Charity No. 1014651

Carelinks, PO Box 152, Menai NSW 2234 AUSTRALIA
www.carelinks.net info@carelinks.net

Karolo 1

THUTO 1

MODIMO

1.1 Go Ba Gona ga Modimo

"E a batamelago Modimo o swanetše go dumela gore Modimo o gona, le gore ba ba mo nyakago o a ba putsa." (Bahebere 11:6). Maikemišetšo a dithuto tše ke go thuša bao ba nyakago go tla go Modimo, ba šetše ba dumetše "gore o gona"; ka fao re ka se itshwenye ka bohlatse bja go šupa go ba gona ga Modimo. Ge re lekola sebopego seo se raranego sa mebele ya rena (Psalme 139:14), peakanyo yeo e lego molaleng ya letšoba, ge re boga bogolo bja lebala / sebaka bošegong bja go taga, tše le dihlokomeišo tše dintši tša bophelo, ka nnete di dira gore boganetša Modimo bo se kgonege. Go dumela gore Modimo ga a gona ka nnete go nyaka tumelo ye ntši go feta go dumela gore Modimo o gona. Ka ntle ga Modimo, ga go na molao, boikemišetšo goba hlalošo ya go ba gona ga legohle; mme se se tlo bonagala bophelong bja moganetša Modimo.

Ge re gopodišiša ka se, re hwetša go sa makatše gore bontši bja batho ba dumela go fihla mo go itšego gore Modimo o gona – le ditšhabeng tšeo go tšona bophelelakhumo e lego bjona "modimo" wa maphelo a batho.

Eupša go na le phaphano ye kgolo magareng ga go ba le kakanyo yeo e sa kwagalego ya gore go na le maatla a godimo, le go ba le bonnete bja seo a se neelago bakeng sa go mo hlankela ka potêgo. Bahebere 11:6 e tšweletša ntlha ye; re swanetše "go dumela gore Modimo o gona."

1.2 Le Gore

"Bao ba mo nyakago o a ba putsa."

Bontši bja Beibele ke kanegelo ya histori ya batho ba Modimo Isiraele; nako le nako go tšwelela ntlha ya gore go amogela go ba gona ga Modimo ga bona go be go sa felegetšwe ke tumelo ditshepišong tša Modimo. Ge re dumela re tiišitše gore ka nnete re na le mmopi, re swanetše go "boloka melao ya gagwe". Ke maikemišetšo a dithuto tše go hlaloša seo melao yeo e lego sona le gore e ka bolokwa bjang. Ge re dutše re phuruputša mangwalo go dira se, re tlo hwetša gore tumelo ya rena ka go ba gona ga Modimo e a matlafala. "Etse tumelo e tšwa go kweng; mme go kwa go tla ka lentšu la Modimo" (Baroma 10:17). Ka yona tsela yeo Jesaya 43:9-12 e re bontšha ka fao kwešišo ya diporofeto tša Modimo ka bokamoso e dirago gore re tsebe

4 MAMETLETŠO 1

gore "ke nna yena e" (Jesaya 43:13) – ke gore, gore leina la Modimo "E A LEGO GONA" ke nnete yeo e tletšego (Ekisido 3:14). Moapostola Paulo o ile a tla motseng woo o bego o bitšwa Berea, woo lehono e lego lebowe la Greece. Bjalo ka tlwaelo o ile a rera lentšu la Modimo; eupša bakeng sa gore batho ba amogele lentšu la Paulo, ba ile ba amogela lentšu (la Modimo e sego la Paulo) ka go rata; ba hlwa ba bala mangwalo ka mehla ba nyaka moo a kwanago le tšeo ba bego ba di kwa. Ba bantši ba bona ba dumela (Ditiro 17:11,12). Go dumela ga bona e be e le ka lebaka la go bala mangwalo ka mehla ka menagano e šele le ka go phuruputša Beibele. Ka gona go hwetša tumelo ya nnete ga bona e be e se ka lebaka la ge Modimo a ile a dira gore ba be le yona ka go ba fa kalafo ya pelo ya semoya, yeo e sa amanego le lentšu la Modimo. Ka gona go kgonega bjang gore ge batho ba tsene ka gare ga tirelo ya moruti Billy Graham; bjalo, bjalo, ba tšwe e le "badumedi?" Ke go bala mangwalo ka mehla go go kaakang go go diregilego fa? Hlokego ye ya tumelo yeo e theilwego godimo ga Beibele ke yona, ntle le pelaelo, e dirago gore basokologi ba ba bjalo ba ikhwetše ba se na selo maphelong a bona a boKreste moragonyana. Mme gape ke yona e dirago gore ba kgeloge.

Maikemišetšo a thuto ye ke go go fa motheo wa go phuruputša mangwalo ka bowena. Gore le wena o dumele "ka gona". Kamano magareng ga go kwa Ebangedi ya nnete le go ba le tumelo ya nnete e bonagala gagolo dikanegelong tša thero ya Ebangedi:

"Bakorinthe ba bantši ba ba kwelego lentšu ba dumela ba kolobetšwa" (Ditiro 18:8).

Batho ba "kwa Ebangedi, ba dumele". (Ditiro 15:7)

"Re bagoeledi, mme lena la dumela" (1 Bakorinthe 15:11).

"Peu" seswantšhong sa mobjadi ke lentšu la Modimo (Luka 8:11); mola e le gore sešwantšhong sa thorwana ya lehloko ke tumelo (Luka 17:6), ka lebaka la gore tumelo e tla ka go kwa "lentšu la tumelo" (Baroma 10:8), "mantšu a tumelo ye e swanetšwego ruri ke go amogelwa" (1 Timotheo 4:6), pelong yeo e bulegilego go dumela go Modimo le lentšu la gagwe (Bagalata 2:2 bapetša Bahebere 4:2)

Moapostola Johane o re ge a bolela ka kanegelo yeo e ngwadilwego ya bophelo bja Morena wa rena, "O tseba ge a bolela therešo, gore lena le dumele" (Johane 19:35).. Gomme ka fao lentšu la Modimo le bitšwa "therešo" (Johane 17:17) – gore re dumele.

1.3 Serithi sa Modimo

Ke tabataba yeo e tumilego Beibeleng gore Modimo ke sephedi sa sebele, seo se nago le mmele woo o swanago le wa rena. Gape ke thutatumelo (doctrine) ya motheo ya Bokreste gore Jesu ke Morwa wa Modimo. Ge Modimo e se wa sebopego sa mmele gona ga go kgonege gore a ka ba le Morwa eo e bego e le "seswantšho sa lebopo leo Modimo a lego ka lona." (Bahebere 1:3). Go feta fao go ba thata go tšweletša kamano ya setho le Modimo ge e le gore "Modimo" e fo ba kgopolo menaganong ya rena, sephuthana sa moya felotsoko godimo ga sebakabaka seo se senago selo. Ka manyami bodumedi ka bontši bo na le kgopolo ye, yeo e sa kgonegego ka Modimo.

Ka ge Modimo e le wa bogolo bjo bo sa felego go rena, go a kwešišega ge batho ba palelwa go lemoga tshepišo ya gore mafelelong re tlo bona Modimo. Fela tumelo e bjalo e tšwa go tsebeng Modimo le go dumeleng lentšu la gagwe:

"Ba lehlogonolo ke ba pelotshekegi, gobane bona bao ba tlo bona Modimo" (Mateo5:8).

"Bonang! Ke lerato le le kaakang le Modimo a re seditšeng ka lona, ge re bile re bitšwa bana ba Modimo! Gomme ge lefase le sa re lemoge, ke ka gobane le sa mo tsebe. Barategi! Re bana ba Modimo re le fa, gomme se re tlogo ba sona ga se ešo sa bonagala. Fela se re se tsebago ke gore mohla a tlogo bonagala, re tlo ba ba swanago le yena, ra mmona se a lego sona" (1 Johane 3:1,2)

". . . bahlanka ba gagwe ba tlo mo hlankela. Ba tlo bona sefahlogo sa gagwe, mme leina la gagwe le tlo ba le le diphatleng tša bona." (Kutollo 22:3,4)

Ge re dumela ka nnete tshepo ye ya go makatša, e tlo ba le tiro ya nnete maphelong a rena.

"Phegelelang go agišana le bohle le go kgethega. E a se nago go kgethega a ka se bone Modimo" (Bahebere 12:14).

". . . ra mmona se a lego sona. Gomme mang le mang e a mo holofetšego ka kholofelo e bjalo, o a ikgetha boka le yena e le e Mokgethwa" (1 Johane 3:2,3)

6 MAMETLETŠO 1

Bophelong bjo, kwešišo ya rena ya Tata wešo wa Magodimong ga se ya felela, fela re ka lebelela pele, gare ga leswiswi leo le raraganego la bophelo bjo, gore re tlo Mmona bofelong. Go Mmona ga rena ga senama go tlo sepedišana le go Mo kwešiša gagolwane ga rena. Ka gona go tšwa tlase ditlaišegong tša setho. Jobo o ile a thabela kgolagano yeo a bego a tlo itemogela yona le Modimo letšatšing leo la bofelo:

"Ke tlo ba ka bona Modimo, le ge go senyegile tlalo la ka, dilo tše, ke se sa na nama ya ka. Ke yena yo ke tlogo mmona, e le nna, e le mahlo a ka, e se a o šele, a a tlogo mmona." (Jobo 19:26,27)

Gomme moapostola Paulo le yena o ile a goa go tšwa bophelong bjo bong bja mahloko le meferefere: "Ge e le bjale re bona ka seiponi, re sa kwa ka nyepo; mohla woo re tlo bona re lebane natšo." (1 Bakorinthe 13:12)

Bohlatse bja Testamente ye Tala

Ditšhepišo tše tša Testamente ye Mpsha di theilwe godimo ga bohlatse bjo bogolo bja Testamente ye Tala bja Modimo wa mmele. Go bohlokwa go lemoga gabotse tlholego ya Modimo ge re tla kwešiša gabotse gore seo bodumedi bjoo bo theilwego godimo ga Beibele e lego sona ke eng. Testamente ye Tala e bolela ka phegelelo ka Modimo bjalo ka sephedi sa mmele; kamano ya motho go motho le Modimo yeo Testamente ye Tala le ye Mpsha di bolelago ka yona, ke yona fela kholofelo ya Bokreste. Ao a latelago ke mabaka a go tia ao a thekgago Modimo wa mmele:

"Bjale Modimo a re: A re direng motho ka go swantšha ka rena, a swane le rena" (Genesi 1:26).

Ka fao motho o dirilwe ka seswantšho sa Modimo seo se bonagalago go Barongwa. Mantšu a a ka se šupe seswantšho sa monagano wa motho gobane ka tlhago menagano ya rena e kgole le Modimo gomme e ganetšana le yena ka ditsela tše di ntši. "Gobane tša ka dikelelo ga se dikelelo tša lena; mme tša lena ditsela ga se ditsela tša ka O realo Morena. Boka magodimo a le kwa godimo kgole le lefase, le ditsela tša ka di godimo kgole le ditsela tša lena; le kelelo tša ka di godimo kgole le tša lena" (Jesaya 55:8,9). Ka fao seswantšho sa Modimo seo re nago le sona e swanetše go ba sa mmele. Neng le neng ge Barongwa ba be ba bonwa lefaseng, ba hlalošwa ba na le sebopego sa batho – mohlala – Aborahama o ile a amogela Barongwa a sa lemoge, a nagana gore ke batho ba tlwaelo. Tlholego ya rena ka sebopego sa Modimo e ra gore re ka hlagiša se sengwe ka sebopego sa nnete seo rena re lego fela seswantšho sa sona. Ka fao Modimo, eo re mmonagatšago, ga se selotsoko seo se sa bonagalago seo re sa kgonego go se kwešiša.

- ✓ Barongwa ka bobona ke sešupo sa Modimo. Ka fao Modimo o ile a re ka Moshe "Ke bolela le yena re lebantše difahlogo, re bonana, . . . Yena o bona sebopego sa Morena" (Nueri 12:8). Fa go bolelwa ka ditaelo tšeo Moshe a bego a di fiwa ke Morongwa eo a bego a rwele leina la Modimo (Ekišodo 23:20,21).

Ge Morongwa e be e le sebopego sa Modimo, gona go ra gore Modimo ke wa sebopego sa go swana le sa Barongwa – ke gore sebopego sa motho sa mmele fela ka tlholego ya godimo go feta nama le madi. "Morena o be a bolela le Moshe ba lebane ka difahlogo, bjalo ka ge monna a bolela le mogweragwe" (Ekišodo 33:1, Doitoronomio 34:10). Modimo o be a bonagatšwa ke Morongwa wa gagwe, eo sefahlogo le molomo wa gagwe di bego di bonagatša tša Modimo ka Boyena.

- ✓ Ka gobane re le seswano sa Modimo, ". . . o tseba lebopo le re lego ka lona" (Psaleme 103:14); o nyaka ge re ka mo kwešiša bjalo ka sebopego sa mmele, Tate eo re ka kgonago go amana le yena. Se se hlaloša ditšhupetšo tšeo go tšona go bolelwago ka diatla tša Modimo, matsogo a Modimo, mahlo a Modimo bj. bj. Ge Modimo e fo ba sephuthana sa boleng felotsoko legodimong – e lego ka fao re swanetšego go kwešiša Modimo ka gona ge re ganetša gore ke wa sebopego sa mmele – gona ditšhupetšo tše di a lahletša gomme ga go mohola go seo di se rutago.
- ✓ Dihlalošo tša lefelo la bodulo la Modimo di bontšha gabotse gore "Modimo" o na le bodulo bja setho: "Modimo o kua godimong" (Mmoledi 5:2); "Gobane, a le bodulong bja gagwe bjo bokgethwa kua tletlolo, o di ukametše; Morena o šetša lefase a le kua magodimong" (Psaleme 102:19); "O kwe o le godimong; o le bodulong bja gago bjo bo tiilego" (1 Dikgoši 8:39). Eupša ka go hlomama go feta fa, re bala gore Modimo o na le "terone / sedulo sa bogoši" (2 Koronika 9:8; Psaleme 11:4; Jesaya 6:1; le 66:1). Polelo e bjalo e boima go šomišetšwa sephuthana sa go hloka tlhathollo seo se lego gona felotsoko mebušong Ya Legodimo.
- ✓ Jesaya 45 e tletše ka ditšhupetšo tšeo Modimo a di dirago ka go amega ga gagwe ditabeng tša batho ba gagwe. "Morena ke nna, ga go e mongwe e lego Modimo, ge e se nna . . . Ke nna Morena ke dirago tšeo tšohle . . . Ke nna Morena ke dirago tšeo . . . Kotsi e tlo wela molwalemmopi wa gagwe . . . ke nna ke bopilego magodimo ka diatla tša ka . . . Boelang go nna le phološwe, lena ba magomo ohle a lefase."

8 MAMETLETŠO 1

Lefoko le la bofelo le bontšha go ba gona ga Modimo ka sebopego – O kganyoga ge batho ba ka mo lebelela ba kwešiša go ba gona ga gagwe ka mahlo a tumelo.

- ✓ Modimo o tšweletšwa go rena bjalo ka Modimo eo a swarelogo. Etse tshwarelo e ka tšwa fela go motho: Ke tiro ya monagano. Ka gona Dafida e be e le monna e a kwanago le pelo ya Morena (1 Samuele 13:14), se se bontšha gore Modimo o na le monaganao (pelo), yeo e kgonago go etšišwa go fihla mo go itšego ke motho, le ge e le gore motho yena ka tlhago ga a kgahle, pelo ya Modimo. Ditema tša go swana le "Morena a napa a šegama, a re motho ke mo diretšeng lefaseng, a nyama pelo." (Genesi 6:6). Di tšweletša Modimo bjalo ka sephedi sa maikutlo seo se lemogago, e sego moya fela woo o naganwago woo o lego lefaufaug. Se se re thuša go ka lemoga ka fao re ka kgonago go mo thabiša le go mo kgopiša fela bjalo ka ge ngwana a ka dira tatagwe wa tlhago.

1.4 Ge Modimo e se sephidi sa mmele . . .

Ge Modimo e se sephidi sa kgonthe sa mmele, gona kakanyo ya semoya go thata go e kwešiša. Ge Modimo e le yo a lokilego ka go phethagala, fela e se sephidi sa mmele, gona re ka se kgone go lemoga go loka ga gagwe ge go tšweletšwa bathong. Sejuda le "Sekreste" seo se tšwilego tseleng bobedi di na le kgopolo ya gore go loka ga Modimo, go tsena maphelong a rena ka "moya o mokgethwa" woo o sa kwagalego woo o re dirago gore re be le monagano wa Modimo, gomme re be ba ba amogelegago pele ga gagwe. Fela nnete ke gore ge re dumela gore go na le sephidi sa mmele seo se bitšwago Modimo, gona re tlo lokiša dimelo tša rena ka thušo ya gagwe le ka khuetšo ya lentšu la gagwe, gore re tšweletše mekgwa ya gagwe maphelong a rena.

Maikemišetšo a Modimo ke go itšweletša bontšing bja diphedi tšeo di tagafaditšwego. Leina la gagwe la segopotšo ke Morena wa Mašaba gomme ka seheberi ke "Jehova Elohim" e lego gore (Eo a tlogo ba ba bantši ba maatla). Ge Modimo e se sephidi sa mmele gona kabelo ya badumedi ke go ba diphedi tšeo di se nago mmele bjalo ka Yena. Fela ditlhathollo tša kabelo ya badumedi Mmušong wa Modimo woo o tlogo hlongwa lefaseng, di bontšha ge ba tlo ba le mebele yeo e swaregago, le ge e le gore ba ka se sa ba

le mafokodi a tlhologela ya setho. Jobo o ile a hlologela letšatši la bofelo leo go lona a bego a tlo bona tsogo ya mmele wa gagwe (Jobo 19:25-27); Aborahama o swanetše go ba e mong wa "Ba bantši bao ba robetšego leroleng la lefase, bao ba tlogo tsoga ba yo phela go ya go ile" (Daniele 12:2) gore a tle a amogele tshepišo ya kabelo ye e sa felego ya lefase la Kanana, e lego lefelo leo le nago le sepobego (physical) gona fa lefaseng (Genesi 17:8). "Baperesita ba ntshe ke tlo ba apeša ka phološo, bagaugelwa ba gona ba tlo goba megobo" (Psaleme 132:16; 149:5,7). Go palelwa ga Bajuda le Baditšhaba go lemoga ditema tša go swana le tše mmogo le sebopego sa ditshepišo tša Aborahama tše di swanetšego go tlhathollwa ntšukantšu (literally); go ba išitše kakanyong yeo e fošagetšego ya "moya wo o sa hwego" bjalo ka mokgwa wa kgonthe wa go ba gona (existence) ga motho. Kakanyo e bjalo ga e hwetše thekgo Beibeleng le gatee. Modimo ke sephidi sa letago seo se sa hwego, gomme o beakanya morero wa gagwe gore banna le basadi ba bitšwe go tlo dula Mmušong wa Gagwe kamoso mo lefaseng, le go ba le karolo mekgweng ya gagwe yeo e tšweletšwago ka sebopego sa mmele.

Go pepeneneng gore go ka se ke gwa ba le kakanyo ya go tšea gabotse ya go khunamela Modimo, go bodumedi goba kamano ya setho le Modimo go fihla ge re elelwa gore Modimo ke sephidi sa mmele, gore re bopilwe ka seswantšho sa gagwe sa mmele, le ge e le gore sa rena ke seswantšho seo se sa phethagalago le gore re swanetše go lokiša seswantšho sa rena sa monagano gore re kgone go ba le sebopego sa gagwe sa mmele ka botlalo Mmušong wa gagwe. Ge go le bjalo ge boiketlo le hlaloganyo di ba gona ditemaneng tše di bolelago ka Modimo bjalo ka Tate wa lerato, eo a re layago bjalo ka motho ge a laya ngwana wa gagwe (Doiteronomio 8:5). Mabapi le ditlaišego tša Krete re bala gore "Morena o ratile go mo šilakanya ka mahloko" (Jesaya 53:10), le ge a ile a "bitša Morena, yena Modimo wa ka ka mo hlabošetša lentšu, a kwa mokgoši wa ka . . . kgoelelo ya ka ya fihla go yena, ditsebeng tša gagwe" (Psaleme 18:6). Tshepišo ya Modimo go Dafida ya peu yeo e bego e tlo ba morwa wa Modimo, e be a hloka tswalo ya motho ka mohlolo; ge nkabe Modimo e se sephidi sa mmele o be a ka se be le morwa. Kwešišo yeo e nepagetšego ya Modimo ke senotlelo seo se bulago dikarolo tše ntši tše bohlokwa tša thutatumelo ya Beibele. Fela bjalo ka ge maaka a matee a iša go a mangwe, kakanyo yeo e fošagetšego ka Modimo e šira mokgwa wa nnete woo mangwalo a o tšweletšago. Ge e le gore o hweditše karolo ye e go kgodiša, le ge e le gannyane, gona potšišo e a tšwelela: Na ka nnete o tseba Modimo? Bjale re tlo tšwelapele go phuruphutša thuto ya Beibele ka Yena.

1.5 Leina la Modimo le Semelo sa Gagwe

Ge e le gore go na le Modimo, gona go pepeneneng gore o swanetše go ba a dirile tsela yeo ka yona a re botšago ka Yena. Re dumela gore Beibele ke yona kutollo ya Modimo go motho, le gore go yona re bona semelo sa Modimo se utollwa. Ke ka fao lentšu la Modimo e lego "peu" ya gagwe (1 Petro 1:23) ka gore ge le fetola menagano ya rena, sebopiwa se seswa se a tšwelela seo se nago le mekgwa ya Modimo (Jakobo 1:18; 2 Bakorinthe 5:17). Ka fao ge re ka no tšwelapele go diriša lentšu la Modimo maphelong a rena gomme ra tšea dithuto tšeo le re rutago tšona, gona re tlo "swana le lebopo la Morwa wa gagwe" (Baroma 8:29) eo ka semelo e bego e le seswantšho seo se phethagetšego sa Modimo (Bakolose 1:15). Mo go se, re bona boleng bja go ithuta dikarolo tša histori tša Beibele; di tletše ka dithuto tša ka fao Modimo a bego a šoma ka batho le ditšhaba, ka mehla a laetša mekgwa yeo e swanago.

Ka Sehebere, gantši leina la motho le be le šupa semelo sa gagwe goba pego yeo e itšego ka yena. Mehlala še:

"Jesu" = Mophološi" – gobane "ke yena a tlogo phološa setšhaba sa gagwe dibeng tša sona" (Mateo 1:21).

"Aborahama" = "Tatago ditšhaba" – "ka gobane ke go beile go tlo ba tatago bontši bja ditšhaba" (Genesi 17:5).

"Efa" = "Phelago" – "ka gobane o bile mma go bohle ba ba phelago" (Genesi 3:20)

"Simione" = "Go kwiwa" – "Gobane Morena o kwele ge ke nyatšwa mme a mpha le yena yo" (Genesi 29:33)

Ka gona re ka letela gore maina a Modimo le dithaetlele tša gagwe di tlo re fa pego ye ntši ka Yena. Ka lebaka la gore go na le ditebo tše ntši ka semelo sa Modimo le maikemišetšo a gagwe, O na le Maina a go feta le tee. Go ka ba mohola go ithuta dintlha ka botlalo ka leina la Modimo morago ga kolobetšo; Fela go lemoga semelo sa Modimo bjalo ka ge se tšweletšwa ke leina la Gagwe ke selo seo se swanetšego go tšwela pele maphelong a rena ka moka Moreneng. Ka fao se se latelago ke matseno fela:

Ge Moshe a be a nyaka tsebo yeo e tseneletšego ya Modimo go tiiša tumelo ya gagwe nakong yeo a bego a tshwenyegile kudu bophelong bja

gagwe, Morongwa o ile a "tsebagatša leina la Morena: Morena, Morena, Morena, Modimo yo mabobo le kgaugelo, wa go se fele pelo, wa botho bjo bogolo le therešo. Wa go bolokela ba diketekete botho, wa go lebalela batho bokgopo le dikarogo le dibe, fela a se ke a lesa go otlala mosenyi" (Ekisodo 34:5-7)

Fa go pepeneneng gore maina a Modimo a hlaloša mekgwa ya Gagwe. Go ba ga Gagwe le maina ke bopaki bja gore Modimo ke sephidi sa mmele – ke ditšiebadimo go phega gore sephuthana sa moya se ka ba le mekgwa ye, yeo e ka tšwelelago le go rena batho.

Modimo o kgethile leina le tee leo le itšeng leo a ratago gore batho ba gagwe ba Mo tsebe le go mo gopola ka lona; ke kakaretšo, le sešupo sa maikemišetšo a gagwe ka batho.

Baisiraele e be e le makgoba Egipeta gomme ba hloka go gopotšwa ka morero wa Modimo ka bona. Moshe o ile a laelwa go ba botša leina la Modimo, gore seo se ba hlohleletše go tlogela Egepeta mme ba thome leeto go leba nageng yeo ba e tshepišitšwego (bapetša / Bakorinthe 10:1). Le rena re swanetše go kwešiša metheo ya leina la Modimo pele ga ge re kolobetšwa mme re thoma leeto go leba Mmušong wa Modimo. Modimo o ile a botša Isiraele gore Leina la Gagwe ke "YAHWEH", le ke leina la sehebere mme le hlaloša gore "Ke nna E A LEGO GONA" mme ge e fotolelwa gabotse e ra gore "ke nna EA TLOGO BA GONA" (Ekisodo 3:13-15). Leina le le ile la oketšwa gannyane: "Modimo a buša a botša Mošhe a re: O realo, o botše Baisiraele o re: Ge ke tla go lena ke romilwe ke Modimo wa botataweno, Modimo wa Aborahama, Modimo wa Isaka, Modimo wa Jakobo. Ke lona leina la ka la neng le neng, le ke tlogo gopolwa ka lona go merafo le merafo". (Ekisodo 3:15). Leina la Modimo ka botlalo ka gona ke "Morena Modimo".

Bontši bja Testamente ye Tala bo ngwadilwe ka sehebere, mme ka go realo diphetolelo tša rena di tlogela dintlha tše ge di fihla mo go fetoleleng mantšu a sehebere a "Modimo". Le lengwe la maina a tlwaelo a sehebere leo le fetolelwago bjalo ka "Modimo" ke "elohim", gomme le ra gore 'ba maatla'. Ka fao leina leo Modimo a nyakago ge re mo gopola ka lona ke.

YAHWEH ELOHIM

E lego gore

EO A TLOGO UTOLLWA SEHLOPHENG SA BA MAATLA.

12 MAMETLETŠO 1

Ka fao ke morero wa Modimo go utolla semelo sa Gagwe sehlopheng sa batho ba bantši. Ka go ikobela leina la Gagwe, re ka tšweletša ye mengwe ya mekgwa ya Modimo go rena gona bjale, gore ka go realo e be ge Modimo a ikutulla go badumedi ba nnete bophelong bjo. Eupša leina la Modimo ke porofeto ya nako yeo e tlogo fao lefase le tlogo tlala ka batho ba go swana le Yena, ka semelo le ka tlholego / sebopego (bona 1 Petro 1:4). Ge re hutša go amana le morero wa Modimo le go ba bjalo ka Modimo, gore re se sa hwa, re phele go ya go ile sethong seo se phethagetšego; gona re swanetše go ikamanya le leina la Gagwe. Tsela ya go dira se ke ka go kolobetšwa Leineng e lego "YAHWEH ELOHIM" (Mateo 28:19). Se gape se re dira ditlogolo (peu) ya Aborahama (Bagalata 3:27-29) eo a ilego a tshepišwa kabelo yeo e sa felego ya lefase (Genesi 17:8; Baroma 4:13). Sehlopha sa "ba maatla" bao go bona porofeto ya Leina la Modimo e tlogo phethagatšwa. Se se hlalošwa ka botlalo Thutong ya 3.

1.6 Barongwa

Tšohle tšeo re di amilego thutong ye go fihla fa di kopantšhwa ke ge re ka ama Barongwa:

diphedi tša sebopego sa mmele

ba rwele Leina la Modimo

ke ditsela tšeo ka tšona Moya wa Modimo o šomago go phetha thato ya Gagwe

go ya ka semelo sa Gagwe le morero wa Gagwe

mme ka fao ba a mmonagatša

Re ile ra hlaloša karolong ya 1.3 gore le lengwe la mantšu a tlwaelo a sehebero leo le fetolelwago bjalo ka 'Modimo' ke 'elohim', mme le ra gore 'ba maatla'. Ke thuto ya motheo ya Beibele gore go na le Modimo o tee fela (Doiteronomio 6:4; Jesaya 45:5; 1 Bakorinthe 8:4; Baefeso 4:6); gomme "ba maatla" ba bao ba rwele go leina la Modimo, gabotse ba ka no bitšwa "Modimo" ka lebaka la kamano yeo ba nago le yona le Yena. Diphedi tše ke Barongwa.

Kanegelo ya tlholo ya lefase go Genesi kgaolo 1 e re botša gore Modimo o ile a bolela ditaelo tše itšeng mabapi le tlholo, "mme gwa ba bjalo". Ke Barongwa bao ba bego ba phethagatša ditaelo tše: "Barongwa ba gagwe,

lena bagale ba maatla ba go dira ka lentšu la gagwe, ba go theetša se a se bolelago" (Psalme 103:20).

Ka fao go a kwagala go tšea gore ge re bala gore "Modimo" o tlhodile lefase, mošomo woo gabotse o be o dirwa ke Barongwa. Jobo 38:4-7 e re sebela ka yona tsela ye. Bjale ke nako ye botse ya go akaretša ditiragalo tša tlhoho bjalo ka ge di anegwa go Genesi 1:

Letšatši la 1 "Modimo a re: Seetša a se be gona! Seetša sa na sa ba gona" (temana 3).

Letšatši la 2 "Modimo a re: A go be le leratadima gare ga meetse le meetse; e be go aroganya meetse le meetse . . . Mme gwa ba bjalo" (ditemana 6,7).

Letšatši la 3 "Modimo a re: Meetse a ka tlase ga legodimo a a kgobokane felo gotee; gore go bonale mo go omilego. Mme gwa ba bjalo" (temana 9).

Letšatši la 4 "Modimo a re: Lerateng la legodimo a go be le dietša . . . Mme gwa ba bjalo" (ditemana 14,15)

Letšatši la 5 "Modimo a re: Meetse a a nyeunye dinyeunya tše di phelago, le 'nonyana di fofe . . . ke mo Modimo a hlodilego . . . diphedi ka moka" (ditemana 20,21) ke gore "gwa ba bjalo".

Letšatši la 6 "Modimo a re: Lefase a le tšweletše diphedi . . . diruiwa le digagabi . . . Mme gwa ba bjalo" (temana 24).

Motho o ile a bopša ka lona letšatši leo la boselela. "Modimo a re: A re direng motho ka go swantšha ka rena, a swane le rena" (Genesi 1:26). Re ile ra umaka temana ye go kgaolo 1.2. Ka se sebaka re rata go šupa gore "Modimo" fa ga e šupe Modimo ka Boyena ka nama – "A re direng motho" e bontšha gore "Modimo" o šupa batho ba go feta o tee. Lentšu la sehebera leo le fetoletšwego go "Modimo" fa ke 'elohim', mme le ra gore 'Ba Maatla', e le ge le e ra Barongwa. Ka ge Barongwa ba re dirile ka go swantšha ka bona, gona seo se šupa gore ba na le sebopego sa mmele seo se swanago le sa rena. Ka fao ke diphedi tša nnete, tša go swarega (tangible), tša mmele tšeo di nago le tlhologo ya go swana le ya Modimo.

Tlhologo fa e šupa seo motho a lego sona ka lebaka la sebopego sa gagwe sa mmele, semelo le morero / maikemišetšo. Beibeleng go na le "ditlhologo" tše pedi; mme ka tlhalešo ya lentšu le "tlhologo" ga go kgonege gore motho a ka ba le ditlhologo tšeo ka bobedi sammalettee.

14 MAMETLETŠO 1

Tlholego ya Modimo ("Tlholego ya Semodimo" (divine))

- ❖ Ga e dire sebe (e phethagetše) (Baroma 9:14; 6:23 bapetša Psalme 90:2; Mateo 5:48; Jokobo 1:13)
- ❖ Ga e hwe (1 Timotheo 6:16)
- ❖ E tletše ka maatla le mafolofolo (Jesaya 40:28). Ye ke tlholego ya Modimo le Barongwa, gomme e ile ya neelwa Jesu ka morago ga tsogo ya gagwe (Ditiro 13:34; Kutollo 1:18; Baheberere 1:3). Ye ke tlholego yeo re e tshepišwago (Luka 20:35,36; 2 Petro 1:4; Jesaya 40:28 bapetša 31).

Tlholego ya Setho

- ❖ E lekwa gore e dire sebe (Jakobo 1:13-15 ke monagano wa tlhago woo o bodilego) (Jeremia 17:9; Mareka 7:21-23)
- ❖ E swanetšwe ke lehu (Baroma 5:12,27; 1 Bakorinthe 15:22)
- ❖ E na le maatla ao a lekantšwego (limited), mmeleng (Jesaya 40:30) le monaganong (Jeremia 10:23).

Ye ke tlholego yeo batho ka moka, ba go loka le ba babe ba nago le yona bjale. Bofelo bja tlholego yeo ke lehu (Baroma 6:23). Ye ke yona tlholego yeo Morena Jesu a bego a na le yona bophelong bja gagwe bjoo bo hwago (Baheberere 2:14-18; Baroma 8:3; Mareka 10:18).

Madimabe ke gore lentšu le tlholego / tlhago le a fokola: Re kgona go le šomiša lefokong la go swana le; "Lesiba ke motho yo a fanago ka tlhago – ga se tlhago ya gagwe go ba tlase; fela o na le go ikgantšha ka sefatanaga sa gagwe, gomme seo ke tlhago ya setho ke a kgolwa." Wo ga se mokgwa woo re tlogo šomiša lentšu le tlhago / tlholego ka gona dithutong tše.

Ka ge Barongwa ba na le tlhago ya Modimo; go ra gore ga ba na sebe gomme ga ba kgone go hwa-ka ge sebe se tliša lehu (Baroma 6:23). Ba swanetše go ba le sebopego sa mmele seo se bonagalago. Ke ka lebaka leo ge Barongwa ba be ba hlaga mo lefaseng ba bego ba swana le batho ba tlwaelo:

- Barongwa ba ile ba tla go Aborahama go bolela mantšu a Modimo go yena; ba hlalošwa bjalo ka "banna ba bararo", bao mathomong Aborahama a ilego a ba swara bjalo ka batho ka ge ba be ba lebega bjalo: "A go tlišwe meetsana le hlape maoto, mme le khutše moriting wa sehlare" (Genesi 18:4).

- Ba babedi ba barongwa bao ba ile ba ya go Loto motseng wa Sodoma. Gape ba ile ba bonagala bjalo ka batho go Loto gammogo le go

batho ba Sodoma. "Barongwa bala ba babedi ba fihla Sodoma", bao Loto a ilego a ba mema gore ba robale ga gagwe. Eupša banna ba Sodoma ba ile ba tla ngwakong wa gagwe mme ba botšiša ka go tšhošetša ba re: "Ba kae banna bao ba tlilego ga gago bošegong bjono." Loto o ile a ba kgopela a re, "Fela banna ba le seke la ba dira selo". Le kanegelo yeo e hebeditšwego e ba bitša "banna": "Bjale banna bao ba bolela le Loto ba re . . . Morena o re romile gore felo fa re go senye" (Genesi 19:1,5,8,10,12,13).

- Hlalošo ya Testamente ye Mpsa ka ditiragalo tše e netefatša gore Barongwa ba na le sebopego sa batho: "Le se lebale go amogela baeng; gobane ka go realo go na le ba ba amogetšego Barongwa (mohlala Aborahama le Loto) gagabo ba sa tsebe" (Bahebere 13:2).

- Jakobo o ile a katana le monnatsoko bošego bjohle (Genesi 32:25), yoo moragonyana re botšwago ge e be e le Morongwa (Hosea 12:5).

- Banna ba babedi ba diaparo tša go kganya tše dišweu ba be ba le gona ka tsoaga (Luka 24:4) le ka thotogelo (Ditiro 1:10) ya Jesu. Bao e be e le Barongwa.

- Hlokomela temošo ya "moelo wa motho e lego o tee le wa Morongwa" (Kutollo 21:17).

Barongwa ga ba dire dibe

Ka ge Barongwa ba na le tlhago ya Modimo, ga ba kgone go hwa. Ka ge sebe se tliša lehu, gona go ra gore ga ba dire dibe. Mantšu a pele a Sehebere le Segerika ao a fetoletšwego go "Morongwa" a ra gore 'moromiwa'; Barongwa ke baromiwa goba bahlanka ba Modimo; bao ba Mo kwago gomme gê ga go kgonege gore re ka ba tšea bjalo ka badiradibe. Ka gona lentšu la Segerika 'aggelos' leo le fetoletšwego go 'Barongwa' gape le fetoletšwe go 'baromiwa' ge le bolela ka batho-mohlala Johane mokolobetši (Mateo 11:10) le baromiwa ba gagwe (Luka 7:24), baromiwa / batseta ba Jesu (Luka 9:52) le banna bao ba ilego ba yo hlola Jeriko (Jakobo 2:25). Go tloga go kgonega gore 'barongwa' re era baromiwa ba batho, ba ka dira dibe.

Ditema tšeo di latelago di bontšha gabotse gore Barongwa ka moka (e sego fela ba bang ba bona) ka tlhago ba kwa Modimo, gomme ga go kgonege gore ba ka dira dibe:

- ✓ "Morena, sedulo sa gagwe o se theile kwa magodimodimong; mme mmušo wa gagwe o buša tše go fela. Retang Morena lena barongwa ba gagwe, lena bagale ba maatla ba go dira ka lentšu la gagwe, ba go theetša se a se bolelago. Retang Morena, lena madira a gagwe ohle,

16 MAMETLETŠO 1

lena bahlanka ba gagwe ba go dira tše di mo kgahlago" (Psalme 103:19-21).

- ✓ "Mo reteng, lena batseta ba gagwe . . . dira tša gagwe tšohle" (Psalme 148:2).
- ✓ "Ka moka ga bona (Barongwa) a ga se meoya ya go hlankela ba bangwe, meoya ya go rongwa ya go direla bao ba go tlo ja bohwa bja phološo" (Baheberere 1:13,14).

Poeletšo ya mantšu a "ka moka" le "tšohle ' bohle" e šupa gore Barongwa ga se ba arogana ka diripa / dihlopha tše pedi, se sengwe e le sa go loka gomme se sengwe e le se sebe. Bohlokwa bja gore re kwešiše tlhago ya Barongwa ke gore kabelo ya badumedi ke go ba le tlhago ya go swana le ya bona. "Fela, ba ba tlogo hwetšwa ba loketše go bona . . . ba ka se ke ba tšea . . . le go hwa ba ka seke ba kgona go hwa, gobane ba bjalo ka barongwa" (Luka 20:35,36). Ye ke ntlha ye bohlokwa yeo re swanetšego go e lemoga. Ge e be e le gore go a kgonega gore Barongwa ba ka dira dibe, gona bao ba swanetšwego ke kabelo ge Krete a boa go sa na le kgonagalo ya gore ba ka dira dibe. Gomme ka ge sebe se tliša lehu, (Baroma 6:23), gona ba ka se be le bophelo bjo bo sa felego; ge re na le kgonagalo ya go dira dibe, re na le kgonagalo ya go hwa. Ka fao, go bolela gore Barongwa ba dira dibe, go dira gore tshepišo ya Modimo ya bophelo bjo bo sa felego e se ke ya ba le boleng, ka ge kabelo ya rena e le go ba le tlhago ya go swana le ya Barongwa.

Ge e le gore Barongwa ba ka dira dibe, gona Modimo o šala a se na maatla a go šoma maphelong a rena ka go loka le mererong ya lefase ka ge a tsebagaditše gore o šoma ka Barongwa ba Gagwe (Psalme 103:19-21). Ba "dirwa Moya" ke Modimo ka gore o phetha dilo tšohle ka moya / maatla a Gagwe a šoma ka Barongwa (Psalme 104:4). Gore ba se mo theetše gona ke seo se ka se kgonegego. Mokreste o swanetše go rapela ka mehla gore Mmušo wa Modimo o tle lefaseng, gore thato ya Gagwe e dirwe mo bjalo ka ge e dirwa bjale legodimong (Mateo 6:10). Ge e le gore Barongwa ba Modimo ba swanetše go phadišana le Barongwa ba go dira dibe gona kua legodimong, gona thato ya Gagwe e ka se kgone go dirwa ka botlalo gona kua legodimong gomme le Mmušong wa Modimo wo o tlogo, seemo se tla no ba ka tsela yeo. Go dula ka go sa felego lefaseng leo e lego bohlabanelo magareng ga sebe le go kwa, ga se kholofelo ye e kgothatšago le gatee.

Barongwa le Badumedi

Go na le mabaka a mabotse gore re dumele ge modumedi e mong le e mong wa nnete a na le Barongwa-mohlomong o tee eo a kgethegilego – eo a mo thušago bophelong bja gagwe:-

- ❖ "Morongwa wa Morena o goragorela ba ba mmoifago; o a ba namolela" (Psalme 34:7)
- ❖ " ba banyenyane ba (ke gore barutiwa ba go fokola – Sakaria 13:7 bapetša Mateo 26:31) . . . barongwa ba bona kwa legodimong ba hlwa ba bona sefahlogo sa tate wa magodimong" (Mateo 18:6,10).
- ❖ Bakreste ba pele ba be ba dumela gore Petro o na le Morongwa eo a mo hlapetšago (Ditiro 12:14,15).
- ❖ Baisiraele ba ile ba phatša lewatle le lehubedu, mme ba etilwe pele ke Morongwa go phatša lešoka go leba nageng yeo ba e tshepišitšwego. Go phatša lewatle le lehubedu go emela kolobetšo ya rena meetseng (1 Bakorinthe 10:1), gomme go a kwešišega go nganga gore le rena ka morago ga kolobetšo re êtwa pele le go thušwa ke Morongwa ge re sepela lešokeng la bophelo go leba nageng yeo e tshepišitšwego ya Mmušo wa Modimo.

Ge Barongwa ba ka ba ba babe ka tsela ya go dira dibe, gona ditshepišo tše bjalo tša taolo ya Barongwa maphelong a rena e ba dithogako e sego dihlogonolofatšo.

Re bone gê gore Barongwa; ke diphedi tšeo . . .

- ❖ Di nago le tlhago ya Modimo ye e sa felego le sebopego sa gagwe sa mmele
- ❖ Di sa kgonego go dira dibe
- ❖ Di dirago thato ya Modimo ka mehla
- ❖ E lego mekgwa yeo ka yona maatla a Modimo a moya a šomago le go bolela (Psalme 104:4).

1.7 Fela . . . ?

Dikereke tše dintši tša "Bakreste" di na le kakanyo ya gore Barongwa ba dira dibe, le gore le gona bjale Barongwa ba babe ba gona bao ba rwelego maikarabelo a sebe le mathata a lefase. Kakanyo ye ya go fošagala re tlo e

18 MAMETLETŠO 1

ahlaahla ka botlalo moragonyana. Ge e le bjale re tlo tšweletša dintlha tše di latelago:

- ❖ Go na le kgonagalo ya gore go ka ba go ile gwa ba le tlholo e nngwe pele ga ye ya rena – ke gore – yeo e anegwago go Genesi 1. Gape go a kgonega gore Barongwa ba bjale ba ile ba ba le tsebo ya "botse" le "bobe" (Genesi 3:5) ka go ba ba be ba le seemong se bjalo ka sa rena bophelong ba bjale. Gore tše dingwe tša diphedi tše di phetšego nakong yeo di ile tša dira dibe gona go a kgonega, fela tše ka moka ke dikakanyo tše menagano ya batho e ratago go ikgafela go tšona. Beibele e re botša tše re swanetšego go di tseba ka seemo sa bjale, e lego gore ga go na Barongwa ba go dira dibe, Barongwa ka moka ba obamela Modimo.
- ❖ Ga go ka fao go ka bago le diphedi tša dibe legodimong, ka ge "Mahlo a gago (Modimo) ke mailasebe" (Habakuku 1:13). Ka yona tsela ye Psalme 5:4,5 e hlaloša gore: "Gobane ga o Modimo wa go kgahlwa ke bokgopo; yo mobe ga a dule nago. Baipoti ga ba eme ba lebane nago". Kakanyo ya ge go ile gwa ba le borabêlê kgahlanong le Modimo bja Barongwa ba babe, e ganetšana le kgopolo yeo re e fago ke dikarolo tše.
- ❖ Lentšu la Segerika leo le fetoletšwego go "Morongwa" le ra gore "moromiwa" goba "motseta" bjalo ka ge re bone gomme le ka no šupa batho. "Batseta" ba ba bjalo ba batho bona ee, ba ka dira dibe.
- ❖ Gore go na le diphedi tše dibe tša go dira dibe tše dilo tše mpe tša lefase di hlolwago ke tšona, ke tumelo yeo e tlwaelegilego yeo e swerwego ke baheitene. Tsela yeo dikakanyo tša baditšhaba ka Keresemose di ilego tša tsena go seo e swanetšego go ba Bokreste, ke yona yeo ka yona go tsenego dikakanyo tšona tše.
- ❖ Ke ditemana tše mmalwa fela Beibeleng tše go se di kwešiše go ka dirago gore di šomišetšwe go thekga kakanyo ye ya Barongwa ba babe bao ba lego gona.

Phamogo 1 : "Modimo ke Moya" (Johane 4:24)

Thutong ya 2 re hlaloša ka botlalo seo Moya wa Modimo e lego sona. Re ka akaretša mabaka ao a hlalošwago fao ka gore Moya wa Modimo ke maatla a gagwe goba moya (breath) wa gagwe woo ka wona boyena bja gagwe, le semelo sa gagwe di utollelwago motho ka mediro yeo Moya o e phethagatšago. Ka fao Modimo ke Moya ka ge Moya wa gagwe o tšweletša seriti sa gagwe.

Modimo o hlalošwa e le dilo tše ntši-mehlala:-

"Modimo wa rena ke mollo o jago" (Bahabere 12:29)

"Modimo ke seetša" (1 Johane 1:5)

"Modimo ke lerato" (1 Johane 4:8)

"Lentšu ('logos' ka Segerika e le gore leano, morero goba kakanyo) e be e le Modimo" (Johane 1:1)

Ka gona "Modimo ke" mekgwa ya gagwe. Go tloga go fošagetše go nganga gore lerato seng sa lona ke "Modimo", fela gobane re bala gore "Modimo ke lerato".

Re ka no bitša motho gore ke "botho moo bo feletšego", fela seo ga se re gore ga a na mmele – ke ka fao a lego ka gona go dirago gore re bone botho bja gagwe.

Ka ge Moya e le maatla a Modimo, re bala kgafetša ka Modimo a roma goba a laela Moya wa Gagwe go phethagatša thato ya Gagwe go ya ka semelo sa Gagwe. Ebile o hlalošwa a hlola moya (Amosi 4:13). Go bolela gore Modimo ke Moya wa Gagwe ke poeletšo ya mantšu ebile e ganetša go ba gona ga Modimo.

Mehlala ya Modimo ge a laela Moya wa Gagwe ke ye mentšinyana, mme go bontšha gore Modimo o arogane le Moya wa Gagwe:

"Yola (Modimo) a nago a bea Moya wagwe mo pelong ya gagwe" (Jesaya 63:11).

"Ke (Modimo) tlo bea Moya wa ka mo go Yena" (Mateo 12:18).

"Tataweno wa magodimong . . . o ba nea Moya o Mokgethwa" (Luka 11:13)

"Moya o theoga legodimong" (Johane 1:32).

"O realo Modimo o re: Nama yohle ke tlo e tšhela Moya wa ka" (Ditiro 2:17).

Nnete ke gore ditšhupetšo tšeo di bolelago ka "Moya wa Modimo" e swanetše go ba bošupi bja gore Moya ga se Modimo ka boyena. Diphapano tše magareng ga Modimo le Moya wa Gagwe ke bothata bjo bongwe go bao ba dumelago gore Modimo ke "boraro" fao Modimo Tate a lekanywago le Jesu le Moya o Mokgethwa. Ge e le gore seo ke nnete le gore Modimo ga se sebopego sa mmele, gona ke gore Jesu le yena ga se sona.

Gomme sa bohlokwa, Modimo yoo a se nago sebopego o dira gore thapelo e be ditšiebadimo – moo e lego gore thapelo ke poledišano magareng ga rena le kakanyo ya Modimo yeo e lego gona fela menaganong ya rena. Re gopotšwa ka mehla gore re rapela Modimo yoo a nago le bodulo Legodimong (Mmoleledi 5:2; Mateo 6:9; 5:16; 1 Dikgoši 8:30), le gore Jesu ka sebaka se o letsogong le letona la Modimo go neela ka dithapelo (1 Petro 3:21; Bahebere 9:24). Ge Modimo a se na sebopego gona ditemana tše bjalo ga di re selo. Fela ge Modimo a ka kwešišwa bjalo ka Tate wa nnete wa lerato, thapelo yeo e išwago go Yena e ba ya nnete ka ge re tla be re bolela le sephidi seo re dumelago ge se rata le go kgona go araba.

Phamogo 2: Tšhomišo ya Leina la Modimo

Re bone gore Leina la Modimo le la Morwa wa Gagwe Jesu a na le tlhalošo yeo e tseneletšego. Ge re bolela ka Modimo re ama tebo e nngwe le e nngwe ya morero wa gagwe wa go makatša wa lerato le nnete. Gore Leina la Modimo le šomišwe ka lefela bjalo ka lehlapa goba go laetša pefelo ka gona ke e nngwe ya dithogako tše di kgolo tše motho a ka di dirago go mmopi wa gagwe. Ka lebaka leo e mong le e mong e a nyakago go kgahla Modimo le go mo hlomphe o tlo tšea matsapa a gore a se šomiše leina la Modimo bofefo. Ditšhabeng tše ntši lefaseng ka bophara nyefolo e bjalo e fetogile seemo sa polelo ya lehono; go kgaogana le seo e dutšego e le mokgwa wa bophelo go ka se be bonolo. Fela thapelo ya maikutlo gore Modimo a re thuše go se, e ka se hloke karabo. Bao ba lego ka fase ga taolo ya rena, mohlala, bana le bona ba ka gopotšwa ka kotsi ya nyefolo: "... e a bolelago leina la gagwe ka lefela Morena a ka se ke a mo lesa a sa otlwe" (Doiteronomio 5:11).

Ka lehlakoreng le lengwe go na le bao ba gatelelang gore ntle le gore re šomiše mantšu a seheberu "Yahweh" le "Jehovah" ka mehla (e lego ditsela tše pedi tše di hlalošago leina le tee) ge re bolela ka Modimo, gona re lahlegile ka nnete. Magareng ga bona, ba pele ke ba "Watchtower Society" bao ba gatelelago gore ntle le ge Mokreste a ka ipitša "Paki ya Jehova" gona ga a na kamano le Modimo.

Ka go dira se, batho ba ba bjalo ba šomiša Leina le lekgethwa la Modimo go tšweletša pele mokgwa wa "bohlomphegi bja semoya" fao e lego gore ba nyatša batho ba bangwe fela ka lebaka la go šomiša lentšu le tee. Se ga se gore go šomiša Leina la Modimo go fošagetše; go loketše dithapelo tša rena

fela ge re kolobeditšwe ka tshwanelo Leineng. Testamente ye Mpsha, le ge go le bjalo, ga e re fe sešupo sa gore se se a hlokega goba se ratwa ke Modimo. O laetše pudulelo ya Testamente ye Mpsha gore e ngwalwe ka Segerika, mme go šomišitšwe lentšu le tee fela go hlaloša Modimo – lona ke "theos" mme le ra gore 'Yo mogolo'. Ga go na phapano yeo e dirwago mo go lona magareng ga "Modimo" le 'Yahweh' ebile ga go taelo yeo e itšego gore badumedi ba ipitše eng bjalo ka phuthego. Petro o bitša modumedi gore ke "Mokreste" e sego "monna wa Jehovah" goba selo sa go swana le seo (1 Petro 4:16). Kgatelelo ye e tseneletšego ka tšhomišo ya leina le "Jehovah" e dira gore lefelo le mošomo wa Morena Jesu di se be le boleng, fela bjalo ka ge "Bakreste" ba bantši ba gatelela leina le mošomo wa Jesu go fihla fao ba hlokomologago lefelo le legolo la Modimo.

Maina a mangwe ao phuthego ya pele ya Bakreste e bego e ipitša ka wona ga a akaretše "Jehovah" :

"Ba mmušo wa Isiraele" (Baefeso 2:12).

"Phuthego ya maitšibolo" (Bahebere 12:23)

"Phuthego ya Modimo" (Ditiro 20:28).

"Phuthego ya Modimo e a phelago, e lego yona kokwane le motheo wa therešo" (1 Timotheo 3:15).

"Ngwako wa Modimo" (1 Timotheo 3:15).

Phamogo 3: Ponagalo ya Modimo

Se se latelago se ka se kwešišege bonolo di sa tloga, fela bohlokwa bja seo se rutwago fa bo tlo bonagala ge dithuto tša gago di dutše di tšwela pele. Re se akaretša fa gore o tlogele karolo ye o amile ka botlalo kutollo ya Modimo ka boyena ke Beibele.

Leina la Modimo le ka rwalwa ke mang goba mang eo Modimo a ratago go iponagatša ka yena. Ka fao batho, Barongwa gammogo le Jesu ba ka rwala leina la Modimo. Wo ke motheo o bohlokwa wo o ka re bulelago tše ntši ka Beibele. Morwa a ka rwala leina la tatagwe; o na le ditshwano tše itšego le tatagwe, a ka no ba le leina le tee le tatagwe fela ga se motho o tee le tatagwe. Ka yona tsela yeo moemedi / mmaditsela wa khamphani a ka no bolela legatong la khamphani, a ka no leletša motho e mong mogala ka kgwebo mme a re : "Dumela, ke Unilever mo" ge a ba šomela; ga se yena morena Unilever, fela o rwele leina la bona ka gore o šoma legatong la bona. Gomme go be go le bjalo le ka Jesu.

Barongwa bao ba rwelego leina la Modimo

Go Ekisodo 23:20, 21 re botšwa gore Modimo o ile a botša Baisiraele gore Morongwa o be a tlo ba eta pele; "Leina la ka le mo go Yena", ba ile ba botšwa bjalo. Leina la Modimo la sebopego (personal) ke "Yahweh". Ka fao Morongwa o be a rwele leina la Yahweh gomme o be a ka no bitšwa Yahweh; goba "MORENA" ka ditlhakakgolo tše dinnyane. Go Ekisodo 33:20 re botšwa gore ga go motho e a ka bonago sefahlogo sa Modimo gomme a phela; fela go Ekisodo 33:1 re bala gore, "Morena o be a bolela le Moshe ba lebane ka difahlogo, bjalo ka ge monna a bolela le mogweragwe" – ke gore ka tsela ya segwera, a thekgile ditho. E be e se Modimo (Yahweh) ka boYena, ka nama, yoo a bego a bolela le Moshe ba lebantše difahlogo ka gore ga go motho eo a ka bonago sefahlogo sa Modimo ka BoYena. E be e le Morongwa yoo a rwelego Leina la Modimo yoo a bego a bolela le Moshe, ka fao re bala gore Morena o be a bolela le Moshe ba lebantše difahlogo mola e le gore gabotse ke Morongwa yoo a bego a dira bjalo. Go na le mehlala e mentši ya mantšu a 'Modimo' le 'MORENA' ge a šomišwa go šupa Barongwa sebakeng sa Modimo ka BoYena. Mohlala o mobotse ke Genesi 1:26 "Bjale Modimo (Barongwa) a re: A re direng motho ka go swantšha ka rena".

Batho bao ba nago le Leina la Modimo

E nngwe ya ditema tšeo di thušago kudu go bontšha se ke Johane 10:34-36. Fa Bajuda ba ile ba dira phošo yeo "Bakreste" ba bantši ba lehono ba e dirago. Ba ile ba nagana gore Jesu o re ke yena Modimo ka BoYena. Jesu o ile a ba phošolla ka gore, 'Molaong, a ga go a ngwalwa gore: Nna ke be ke re le badimo,? Ge ešita bao ba boditšwego lentšu leo la Modimo ba thwe le badimo . . . a mokgethwa wa Tate yo a mo rometšego lefaseng, a le re o goboša Modimo ge a re: Ke morwa wa Modimo.' Fa gabotse Jesu o re ' Testamenteng ye Tala batho ba bitšwa "Modimo"; nna ke re fela ke Morwa wa Modimo; ka gona go reng le ferekana ka tsela ye?" Jesu gabotse o tsopola go tšwa go Psalme 82 fao baahlodi ba Isiraele ba bego ba bitšwa 'Badimo'. Bjalo ka ge re bontšhitše, Leina la Modimo ka botlalo ka Sehebere ke "Yahweh Elohim" – gomme le ra gore 'Ke tlo utollwa go ba bantši ba maatla.' Badumedi ba nnete ke bona bao ba bantši ba maatla, ka tsela ye e lekantšwego gona bjale, gomme ka botlalo Mmušong. Se se bonagala gabotse ge go bapetšwa Jesaya 64:4 le 1 Bakorinthe 2:9. "Go tloga kgaleng ga go ešo gwa kwala, ga go ešo gwa kwewa, ga go ihlo le le di bonego, ge Modimo o mongwe a diretše ba ba bego ba o holofetše, ge e se

wena Morena". Paulo o tsopola se go 1 Bakorinthe 2:9,10: Ke bjo bo ngwadilwego bja thwe: Tše Modimo a di lokišeditšego ba ba mo ratago, ke tše di se šogo tša bonwa ke leihlo, ke tše go sego tsebe ye e di kwilego, ke tše pelong ya motho di se šogo tša tsena. Mme rena, Modimo o re utolletše tšona ka Moya wa gagwe. Kgaolo yeo e lego go Jesaya 64 e bolela gore ke Modimo fela a kwešišago tšeo a di lokišeditšego bao ba mo ratago (badumedi) fela 1 Bakorinthe 2:10 e re dilo tšeo o re utolletše tšona gomme ka mantšu a mangwe re "Modimo" ka tsela ye e itšego: e sego Modimo ka boYena ka nama, eupša tšweletšo ya Modimo bjalo ka dipoelo tša ge re kolobeditšwe Leineng la gagwe mme re tseba nnete.

Jesu le Leina la Modimo

Ga go makatše ge Jesu, bjalo ka Morwa wa Modimo le ponagatšo ya Gagwe ye e phagamego, a swanetše go rwala Leina la Modimo. O ile a re, "Nna ke tlile leineng la Tate" (Johane 5:43). Ka lebaka la go obamela ga gagwe, Jesu o rotogetše Legodimong gomme Modimo a mo fa "Leina le le fetago maina ka moka" – leina la Yahweh, la Modimo ka Boyena (Bafilipi 2:9). Ka fao ke ka lebaka leo re balago go Kutollo 3:12 ge Jesu a re, "Ke tlo mo swaya ka leina la Modimo wa ka . . . ke tlo mo swaya ka leina la ka le leswa".

Ka kahlolo Jesu o tlo re fa Leina la Modimo, gomme mohla woo re tlo rwala Leina la Modimo ka botlalo. O bitša leina le, "Leina la ka le leswa". Gopola, Jesu o be a neela ka puku ya Kutollo moragonyana ga gore a rotogele Legodimong gomme a fiwa Leina la Modimo bjalo ka ge re hlalošitše go Bafilipi 2:9. Ka gona o kgona go bitša Leina la Modimo "Leina la ka le leswa", leina leo a bego a sa tšo le fiwa. Bjale re kgona go kwešiša ka tshwanelo Jesaya 9:5, fao re botšwago gore, ka Jesu: "Leina la Gagwe ke Matete, Moeletši, Modimo yo Maatla, Tate wa go sa felego . . .". Ye ke porofeto ya gore Jesu o be a tlo rwala maina a Modimo ka moka-gore o be a tlo ba ponagatšo yeo e feletšego ya Modimo go rena. Ke ka lona lebaka le ge a be a bitšwa "Emmanuele" – e lego gore 'Modimo o na le rena', le ge e le gore yena ka boyena e be e se Modimo.

Thuto 1: Dipotšišo

1. Ke eng seo se ka thušago kudu go tšweletša tumelo ya rena go Modimo?
 - a) Go ya kerekeng
 - b) Go ithuta Beibele re rapela
 - c) Go bolela le Bakreste
 - d) Go lebelela tlhago.

2. Ke efe ya tšeo di latelago yeo e lego hlalošo ye e nepagetšego ya Modimo?
 - a) Kakanyo fela yeo e lego menaganong ya rena
 - b) Sephuthana sa Moya lefaufaung
 - c) Ga go na Modimo
 - d) Sephidi sa nnete sa mmele

3. Naa Modimo ke
 - a) O tee
 - b) Boraro
 - c) Badimo ba bantši gotee
 - d) Selo seo go sa kgonagalego go se hlaloša ka tsela efe goba efe?

4. Naa leina la Modimo "Yahweh Elohim" le ra go reng?
 - a) Eo a tlogo go ba gona
 - b) Eo a tlogo go tšweletšwa go ba maatla
 - c) Yo mogolo
 - d) Maatla

5. Naa lentšu le "Morongwa" le ra go reng?
 - a) Seka – motho
 - b) Seo se nago le maphego
 - c) Motseta / Moromiwa
 - d) Mothuši

6. Na Barongwa ba kgona go dira sebe?

7. Ke eng seo se go kgodišago ka go fetišiša gore go na le Modimo?

THUTO 2

MOYA WA MODIMO

2.1 Moya wa Modimo: Hlalošo

Ka ge Modimo e le sephedi sa nnete sa mmele, seo ka gona se nago le maikutlo, gona go ra gore o na le tsela yeo e itšego yeo ka yona a abelanago maikutlo le dikganyogo tša gagwe le rena bana ba gagwe, yeo ka yona a šomago maphelong a rena go ya ka semelo sa gagwe. Modimo o dira tše ka moka ka "Moya" wa gagwe. Ge re nyaka go tseba Modimo le go ba le kamano yeo e phelago le Yena, gona re swanetše go tseba gore "Moya wa Modimo" ke eng le gore o šoma bjang.

Ga go bonolo go hlaloša ka go nepa gore lentšu le "Moya" le ra go go reng. Ge o ile lenyalong, mohlala, o ka no re, go be go rêna moya o mobotse fao! Fao e tla be e le ge o ra gore maemo e be e le a mabotse, dilo ka moka ka lenyalo di be di lokile; batho ka moka ba be ba apere gabotse, dijo e le tše bose, batho ba bolela gabotse le ba bangwe, monyadiwa a lebega botse bj. Dilo tšeo ka moka di be di dira moya wa lenyalo. Ka tsela e bjalo "Moya wa Modimo" le wona o akaretša se sengwe le se sengwe ka Yena. Lentšu la shebere leo le fetoletšwego go "*moya*" Testamenteng ye Tala ka go nepa le ra gore "*moya wo re o hemago*" goba "*maatla*"; ka fao Moya wa Modimo ke "*go hema*" ga gagwe, boleng bja nnete bja Modimo, bjoo bo tšweletšago monagano wa gagwe. Re tlo fa mehlala ya ka fao lentšu le "Moya" le šomišwago ka gona ka monagano wa motho goba mekgwa wa gagwe go Kgaolo 4.3.

Ke thuto yeo e tlwaelegilego ya Beibele gore ka fao motho a naganago ka gona go bonagala ditirong tša gagwe (*Mateo 12:34*); ge re ka akanya gannyane ka mediro ya rena re tlo hwetša gore se ke nnete. Re nagana ka selo gomme ra se dira. "Moya" goba monagano wa rena o ka no akanya ka taba ya gore re swerwe ke tlala gomme ra kganyoga dijo. Re bona panana ka moraleng; kganyogo yeo ya "*moya*" ke moka e fetolelwa go tiro —re tšea panana, ra e ebola gomme ra e ja. Mohlala o bonolo o o bontšha gore ke ka lebaka la eng lentšu la Shebere leo le fetoletšwego go "Moya" le hlaloša moya goba monagano, gammogo le "*maatla*". Moya wa rena, e lego boleng bja rena, o šupa dikakanyo tša rena gomme ka fao o šupa le ditiro tšeo re di dirago go tšweletša dikakanyo tšeo goba mekgwa yeo e lego ka gare ga rena. Seemong se se golwane, Moya wa Modimo le wona o bjalo; ke maatla ao ka wona a hlagišago boleng bja gagwe, mekgwa ya gagwe gammogo le morero wa gagwe.

Maatla a Modimo

Ditema tše ntši di swantšha Moya wa Modimo le maatla a gagwe. Go hlola legohle, *"moya wa Modimo o be o alametše meetse. Modimo a re: Seetša a se be gona!" (Genesi 1:2,3)*. Moya wa Modimo e be e le maatla ao ka wona dilo ka moka, mohlala, seetša, di ilego tša dirwa.

"Ka moya wa gagwe legodimo le apara swana; seatla sa gagwe se hlaba noga e tšhabago" (Jobo 26:13).

"Magodimo a dirilwe ka lentšu la Morena; makoko ka moka a ona a dirilwe ka moya wa molomo wa gagwe." (Psalme 33:6).

Moya wa Modimo ka fao o hlalošwa bjalo ka:-

Moya wa gagwe (breath)

Lentšu la gagwe

Seatla sa gagwe.

Ka fao ke maatla a gagwe ao ka ona a phethagatšago dilo ka moka. Ka fao badumedi ba tswalwa leswa ka thato ya Modimo (*Johane 1:13*), yeo e lego ka moya wa gagwe (*Johane 3:3-5*). Thato ya gagwe e tsenywa tirišong ke moya. Mabapi le tlhologo re bala gore, *"Mme ge o roma moya wa gago di a bopega, o mpshafatša sefahlogo sa lefase ka go realo" (Psalme 104:30)*. Moya / maatla a gape ke wona a phedišago dilo tšohle, gomme ke wona mokgwa woo ka wona di hlodilwego. Go bonolo go nagana gore bophelo bjo bja mahlomola bo fo kgopša bo eya pele ntle le go amega ga moya wa Modimo. Jobo, monna eo a ilego a lapišwa kudu ke bophelo, o ile a gopotšwa ka se ke moporofeta e mong: *"Ge a (Modimo) ka dira ka go ithata, ge a ka gomiša moya wagwe, nama yohle e ka loba, batho ba boela leroleng" (Jobo 34:14,15)*. Ge a be a le seemong se se bjalo, Dafida le yena o ile a kgopela Modimo gore a tšwele pele go mo thekga ka moya wo, ke gore, a boloke bophelo bja gagwe (*Psalme 51:12*).

Re tla bona kgaolong ya 4.2 gore moya woo o fiwago rena gammogo le dibopiwa tšohle ke wona o thekgago maphelo a rena. Re na le "mohemo wa moya wa bophelo" ka gare ga rena (*Genesi 7:22*) woo re o neilwego ke Modimo ge re hlolega (*Psalme 104:31; Genesi 2:7*). Se se mo dira *"Modimo wa meoya ya batho bohle" (Numeri 27:16; Bahebere 12:9)*. Ka lebaka la gore Modimo ke maatla a bophelo ao a phedišago dibopiwa tšohle, Moya wa gagwe o gohle. Dafida o ile a tseba gore ka Moya wa gagwe Modimo o be a na le yena ka mehla gohle fao a yago gomme ka wona moya / maatla ao o be a kgona go tseba dikhutlo tšohle tša monagano wa Dafida le dikakanyo tša gagwe. Ka fao moya wa Modimo ke mokgwa woo ka wona a lego gohle, le ge e le gore Yena ka boyena o dula legodimong.

"O ntseba ge ke dula, le ge ke tsoga; O ntemoga tša pelong, ge di sa le kgole . . . Moya wa gago nka o efoga kae? Fahlogo sa gago nka se tšhaba ka ya kae? Ge nka . . . dula kua magomong a lewatle; le gona kua . . . letsogo la gago le letona (ke gore ka moya) le tlo ntshwara" (Psalme 139:2,7,9,10).

Go kwešiša serutwa se ka tshwanelo go dira gore re lemoge ge Modimo e le sephedi se maatla sa go dira. Batho ba bantši ba godile ka "tumelo" yeo e sa kwagalego go Modimo, mola e le gore gabotse "Modimo" e fo ba kakanyo menaganong ya bona, lepokisi le lesa karolong ya bjoko. Kwešišo ya Modimo wa nnete le go ba gona ga gagwe gohle fao re lego gona ka moya wa gagwe go ka fetola dikakanyo tša rena ka bophelo. Re dikaneditšwe ke moya ka mehla, gomme ka mehla re bona mediro ya wona, yeo e tšweletšago Modimo go rena. Dafida o ile a hwetša kgothatšo ya se e makatša ka kudu: *"Go hlaologanya matete ao go mpaletše; di nkgoletše, se di kgone"* (Psalme 139:6). Le ge go le bjalo, tsebo ye bjalo e tla le maikarabelo, re swanetše go amogela gore mediro ya rena le dikakanyo tša rena di bonwa ke Modimo. Ge re lekola maemo a rena pele ga Modimo, kudukudu ge re nagana ka kolobetšo, re swanetše go hlokomela se. Mantšu a bogoši a Modimo go Jeremia le rena, a a re akaretša: *"A motho a ka yo utama mo go sa tsebjego, ka se ke ka mmona"* (Jeremia 23:24).

Moya O Mokgethwa

Re bone gore moya wa Modimo ke kgopolo ye kgolo kudu go ka e kwešiša bonolo; ke monagano wa gagwe le mokgwa wa gagwe, gape ke maatla ao ka wona a tsenyago dikakanyo tša gagwe tirišong. *"Motho ke seo a se naganago pelong ya gagwe"* gomme ka fao Modimo ke dikakanyo tša gagwe, gomme ka tsela yeo ke Moya wa gagwe (Johane 4:24) fela seo ga se re gore Modimo ga se sephidi sa mmele (bona Phamogo 1). Go re thuša go kwešiša bogolo bjo bja moya wa Modimo, ka dinako tše dingwe re bala ka "Moya wa gagwe O Mokgethwa".

Leina le "Moya O Mokgethwa" le nyakile go hwetšwa fela Testamenteng ye Mpsa. Lona le lekana le maina ao a hwetšwago Testamenteng ye Tala e lego "Moya wa Modimo" goba "Moya wa Morena." Se se bonagala gabotse dikgaolong tše bjalo ka Ditiro 2, yeo e laodišago ka go tšhollelwa ga Moya o Mokgethwa godimo ga baapostola ka letšatši la Pentekoste. Petro o ile a hlaloša gore seo e be e le phethagatšo ya porofeto ya Joele, fao o hlalošwago bjalo ka "Moya wa ka (Modimo)" (Ditiro 2:17).

Gape, Luka 4:1 e laodiša gore Jesu o ile a tloga nokeng ya Jorodane a "tletše Moya o Mokgethwa", gomme moragonyana gona kgaolong yeo Jesu o bolela ge seo e le phethagatšo ya Jesaya 61: "*Moya wa Morena . . . o mo go nna.*" Mabakeng a mabedi a (le go a mangwe a mantši) Moya o Mokgethwa o lekanywa le leina la Testamente ye Tala e lego "Moya wa Modimo."

Lemoga gape ka fao Moya o Mokgethwa o bapetšwago le maatla a Modimo dikgaolong tše:

- ❖ "*Moyamokgethwa o tlo theogela go wene (Maria) mme maatla a Yogodimodimo a tlo go okamela wa moriti*" (Luka 1:35)
- ❖ "*Maatla a Moyamokgethwa . . . ka maatla a Moya*" (Baroma 15:13; 19).
- ❖ "*Ebangedi (thero) ya rena e le tletše ka maatla le ka Moyamokgethwa*" (1 Bathesalonika 4:2)
- ❖ Tshepišo ya Moya o Mokgethwa go barutiwa e be e hlalošwa bjalo ka go "*hlamišwa maatla a tšwago godimo*" (Luka 24:49)
- ❖ Jesu ka boyena o be a "*tloditšwe ka Moyamokgethwa le ka maatla*" (Ditiro 10:38).
- ❖ Paulo o be a thekga thero ya gagwe ka ditšhupetšo tšeo di tiilego tša maatla a Modimo: "*Gomme thuto ya ka le polelo ya ka . . . e be e le go hlatselwa ke Moya le ditiro tše maatla*" (1 Bakorinthe 2:4).

2.2 Pudulelo

Re hlalošitše moya wa Modimo bjalo ka maatla a gagwe, dikakanyo tša gagwe le mekgwa ya gagwe yeo a e utollago ka ditiro tšeo moya wa gagwe o di dirago. Re boletše kgaolong ya go feta ka fao moya wa Modimo o ilego wa bonwa o šoma hlolong: "*Ka moya wa gagwe legodimo le apara swana*" (Jobo 26:13) – moya wa Modimo o alametše meetse go tliša yona hlolo yeo. Eupša re bala gape gore "*Magodimo a dirilwe ka lentšu la Morena*", e lego seo se šupšago ke ge go thwe "*Modimo a re*" dilo di direge mme gwa ba bjalo.

Moya wa Modimo, ka gona, o bonagatšwa kudu lentšung la gagwe – fela bjalo ka ge mantšu a rena a hlagiša dikakanyo tša rena le dikganyogo tša rena – "renarena" ka tsela yeo e nepagetšego. Jesu o ile a hlaloša ka bohlale gore: "*Molomo o bolela tše pelo (monagano) o di falatšago.*" (Mateo 12:34). Ka fao ge re nyaka go laola mantšu a rena, gona re swanetše go

30 MAMETLETŠO 1

šomana le dikakanyo tša rena pele. Lentšu la Modimo, ka gona, ke tšweletšo ya moya wa gagwe goba dikakanyo tša gagwe. Ke hlogonolofatšo ye kgolo ge ka Beibeleng go na le mantšu ao a ngwadilwego a Modimo go re thuša go kwešiša moya goba monagano wa Modimo. Modimo o fihleletše mohlolo wo wa go hlagiša moya wa gagwe ka mantšu ao a ngwadilwego fase ka tsamaišo yeo e bitšwago PUDULELO. Lentšu le le theilwe godimo ga lentšu leo le bitšwago "moya".

GO-BUDULELA

Ka ge lentšu le "moya" le e ra "mohemo" goba go hema, "Pudulelo" e ra "go-budulela" goba go "hemela". Se se ra gore mantšu ao batho ba a ngwadilego ba le ka fase ga pudulelo ya Modimo, ke mantšu a moya wa Modimo. Paulo o ile a hlhohleletša Timotheo gore a seke a dumelelela tlwaelano ya gagwe le Beibele go mo lebadiša mohlolo wa gore ke mantšu a Moya wa Modimo, gomme ka fao a re nea tšohle tšeo re di hlokago gore re be le tsebo ya nnete ya Modimo:-

"Gobane Mangwalo a Makgethwa o a tseba go tloga bjaneng. Ke wona a kgonago go go hlalefišetša phologo ka tumelo, o dumetše Jesu Krete. Gobane Mangwalo ka moka ke mahebetšwa ke Modimo, le gona a hola batho ka go ruta, le ka go kgodiša le go sokolla, le ka go iša tokong, gore motho wa Modimo e be yo bolokatlalo, a kgonišwe go dira mediro ye botse ka moka". (2 Timotheo 3:15-17).

Ge e le gore mangwalo ao a buduletšwego / hebeditšwego a kgona go fa tsebo yeo e feletšego gakaakaa ka Modimo, gona ga go hlokege "seetša sa ka gare" seo se itšego go re bontšha nnete ka Modimo. Fela ke ga kae re ekwa batho ba bolela ge maikutlo le maitemogelo a bona e le wona ao a dirilego gore ba tsebe Modimo! Ge go amogela lentšu leo le buduletšwego la Modimo ka tumelo go lekane go hlama motho ka go phethagala bophelong bja seKreste, gona ga go hlokege maatla a mangwe a toko maphelong a rena. Ge e le gore hlokego yeo e gona, gona lentšu la Modimo ga se la re hlama ka go phethagala, bjalo ka ge Paulo a tshepiša. Go swara Beibele diatleng tša rena gomme ra dumela gore ka nnete ke Lentšu la Moya wa Modimo go tloga go nyaka tumelo e le ruri. Baisiraele ba be ba kgahlwa ke seo lentšu la Modimo le bego le se bolela, bjalo ka ge "Bakreste" ba lehono ba dira. Ka moka re swanetše go akanya ka Bahebere 4:2:-

"Gobane taba ye botse yeo le rena re e boditšwe bjalo ka bona. Fela, bona lentšu le ga la ka la ba thuša selo ka ge le sa ka la hlakana le tumelo ya bakwi ba lona."

Bakeng sa go ema tumelong go maatla a lentšu la moya wa Modimo leo le amogetšwego, go tloga go goketša kudu go tšea tsela-phaphi (shortcut) ya semoya gomme ra dumela gore maatla a toko a re aparela ka potlako mme ra ba bao ba amogelagago pele ga Modimo: e le ge re tšhaba bohloko bja go tliša maphelo a rena go ikobeleng lentšu la Modimo, gomme ka go dira bjalo ra dumelela moya wa Modimo go huetša maphelo a rena ka nnete. Go gana fa go amogela maatla a magolo a semoya ao a lego lentšung la Modimo, go bakile gore "Bakreste" ba bantši ba belaele ge Mangwalo ka moka a buduletšwe / hebeditšwe ke Modimo. Ba šišintše gore bontši bja tšeo re di balago Beibeleng ke megopolo fela ya banna ba bohlale ba kgale. Fela Petro o lahlela kakanyo yeo kua kgole:-

"Gomme re na le lentšu leo la porofeto le le tiilego ruri; le dira gabotse ge le šetša boka lebone le le etšago mo go lego leswiswi, gore go be go se gohle, mme naledi ya meso e hlabe dipelong tša lena. Se segolothata ke gore le tsebe ge go se porofeto e kago hlathollwa ka boithatelo, gobane ga go ešo gwa ba gwa tšwelela porofeto ka go ithatela ga motho, gobane batho ba bakgethwa ba Modimo ba boletše ba išwa ke moya o Mokgethwa" (2 Petro 2:19-21).

Bangwadi ba Beibele

Ka gona tumelo yeo e tiilego go pudulelo yeo e tletšego ya Mangwalo e bohlokwa; banna bao ba ngwadilego Beibele ba be ba išwa ke moya ka tsela yeo ba bego ba ka se gane, gomme mantšu ao gabotse e be e se a bona. Ka ge Lentšu la Modimo e le therešo (*Johane 17:17*) gomme le kgona go ruta le go sokolla (*2 Timotheo 3:16,17*), ga go makatše ge bathong ba bantši le sa ratege – ka gore nnete e a baba. Moporofeta Jeremia o ile a kopana le kganetšo ye kgolo ka lebaka la go bolela mantšu ao Modimo a bego a mo hebeditše ka ona, gomme o ile a phetha ka gore a ka se kwalakwatše mantšu ao a bego a a filwe. Fela ka lebaka la gore go ngwalwa ga Lentšu la Modimo ke ka thato ya Modimo e sego ya motho, "*Morena o ile a mo phegelela gomme a (Jeremia) fenyega*" ka fao a hloka kgetho tabeng yeo. "*Ge nka re ke mo le bale, ke lese go bola leina la gagwe, ke kwa mo pelong go mphiša boka mollo o tukago, o ntsene mašapong*" (*Jeremia 20:7,9*). Ka yona tsela yeo ge Bileama a be a ikemišeditše go rogaka Isiraele, moya wa Modimo o ile wa mo dira gore a bolele hlogonolofatšo go bona (*Numeri 24:1-13* bapetša *Doiteronomio 23:5*).

Palo yeo e makatšago ya banna bao Modimo a ilego a ba budulela go bolela lentšu la gagwe ba ile ba leka go ganana le seo. Lenaneo le le tliša seo:-

32 MAMETLETŠO 1

Moshe (Ekisodo 4:10)
Hesekiele (Hesekiele 3:14)
Jona (Jona 1:2,3)
Paulo (Ditiro 18:9)
Timotheo (1 Timotheo 4:6-14)
Biliama (Numeri 22 – 24)
Elihu (Jobo 32:6-20)

Se se tiišetša seo re ithutilego sona go 2 Petro 1:19-21 gore lentšu la Modimo ga se maikutlo a batho, eupša ke poelo ya ge banna ba budulelwa / hebetšwa go ngwala fase seo ba se utollelwago.

Bošupi bjo bongwe ke gore bangwadi ba Beibele ba ile ba lemoga gore ga ba kwešiše ka botlalo tšeo ba bego ba di ngwala. Ba "nyakile" hlathollo yeo e nepagetšego – "*Ba utolletšwe, gore e be e se go itirela, gore e be e le go direla bolena ge ba bolela tše lena le di tsebišwago*" e lego tšeo ba di ngwadilego (1 Petro 1:9-12). Mantšu ao ba a ngwadilego e be e se hlathollo ya bona ka noši ka ge le bona e le seo ba ilego ba se nyaka. Ditiragalo tše di re fa mehlala yeo e lego pepeneneng: Daniele (*Daniele 12:8-10*); Sakaria (*Sakaria 4:4-13*); Petro (*Ditiro 10:17*).

Ge e le gore banna ba ba be ba buduletšwe ka ntlha ye nngwe fela (partly), gona ga re na matseno go Lentšu goba moya wa nnete wa Modimo. Ge e le gore seo ba se ngwadilego e be e le lentšu la Modimo ka nnete, gona ba swanetše go ba ba ile ba tšewa ke moya wa Modimo ka gohlelegohle nakong yeo ya pudulelo – go sego bjalo seo se tšweletšego fao e be e ka se be Lentšu la Modimo la kgonthe. Go amogela gore Lentšu la Modimo ke la gagwe lohle, go re nea hlohleletšo ya gore re le bale le go le obamela. "*Thuto ya gago e sekile ruri, mme nna molata wa gago ke e ratile*" (*Psalme 119:140*).

Ka fao, dipuku tša Beibele ke mošomo wa Modimo ka moya wa gagwe, e sego dingwalo tša batho. Nnete ya se e bontšhwa ke ka fao Testamente ye Mpsa e šupago dingwalo tša Testamente ye Tala:-

- ❖ "*Go be go swanetše gore mangwalo a phethege, ke ra ao Moyamokgethwa o a boletšego ka molomo wa Dafida*" (*Ditiro 1:16*. Ye ke tsela yeo ka yona Petro a bego a tsopola Dipsalmeng: bapetša Bahebere 3:7).
- ❖ "*Moyamokgethwa o boletše ka Jesaya moporofeta*" (*Ditiro 28:25*. Ka fao Paulo a bego a tsopola Jesaya). *Luka 3:4* e bolela ka "puku ya thuto tša Jesaya" e sego fela "puku ya Jesaya".

Bangwadi ba batho ka gona ba be ba se bohlokwa go Bakreste ba pele; seo se bego se le bohlokwa ke gore mantšu a bona a be a buduletšwe / hebeditšwe ka Moya wa Modimo.

Re tla fetša karolo ye ka ditemana tšeo di šupago ge Moya wa Modimo o utolletlwa batho ka lentšu la gagwe leo le ngwadilwego:-

- ❖ Jesu o ile a hlaloša gabotse a re: "*Mantšu a ke le botšago ona ke Moya . . .*" (*Johane 6:63*). O be a bolela ka fase ga pudulelo ya Modimo (*Johane 17:8; 14:10*).
- ❖ Re hlalošwa bjalo ka ba go tswalwa leswa ka moya (*Johane 3:3-5*) le ka Lentšu la Modimo (*1 Petro 1:23*).
- ❖ ". . . *Melao ya Morena wa mašaba le mantšu a gagwe a a bego a a roma ka Moya wa gagwe le ka baporofeta*" (*Sakaria 7:12*).

Maatla a Lentšu la Modimo

Ka ge moya wa Modimo o sa šupe fela monagano wa gagwe le mekgwa ya gagwe, eupša o šupa le maatla ao ka wona a tšweletšago dikakanyo tšeo; gona ke gore lentšu la moya wa gagwe ga se fela taodišo ya monagano wa gagwe fela, go na gape le maatla go gotetša lentšu leo.

Temogo ya nnete ya maatla ao e swanetše go re dira gore re fišegele go a šomiša, maikutlo afe goba afe a dihlong ao re ka bago le wona a swanetše go fenywa ke tsebo ya rena gore go obamela lentšu la Modimo go tlo re fa maatla ao re a hlokago go tšwa ka bjako dilong tše nyenyane tša bophelo bjo, gomme ra leba phološong. Go tšwa boitemogelong bjo bogolo bja se, Paulo o ile a ngwala gore:

"Gobane ga ke na maseme ka Ebangedi ya Krete, hleng e le maatla a Modimo a go phološa mang le mang" (*Baroma 1:16*).

Ka gona go ithuta Beibele le go e diriša maphelong a rena ke tshepetšo yeo e tšwelago pele. E tloga e sa tswalane le gatee le tsela ya go tonya ya thuto ya barutatumelo (theological) goba Sekreste sa diphuthego tše ntši fao go tsopolwago fela dikgaolo di se kae ka boripana gomme go se matsapa ao a tšewago go di kwešiša le go di diriša.

"Gobane lentšu la Modimo ke le le phelago, ke le maatla" . . .
"maatla a lentšu la gagwe" (*Bahebere 4:12; 1:3*).

"Lentšu la Modimo, la therešo, . . . ya ba lona le le dirago mo go lena" (*1 Bathesalonika 2:13*).

Ka Lentšu, Modimo o dira mošomo menaganong ya badumedi bohle ba nnete, iri ye nngwe le ye nngwe ya letšatši. Motheo wa molaetša wa Ebangedi yeo o ithutago yona, ke maatla a nnete a Modimo; ge o ka a

34 MAMETLETŠO 1

dumelela, a ka šoma bophelong bja gago mme a go fetola go ba ngwana wa Modimo, eo a bontšhago monagano / moya wa Modimo ka tsela yeo e itšego bophelong bjo, gomme a go lokišetša go fetogela hlagong ya Modimo ya semoya yeo e tlogo tla ge Jesu a boa (2 Petro 1:4). Thuto ya Paulo e be e *"hlatselwa ke Moya le tiro tše maatla"* (1 Bakorinthe 2:4).

Re farafarilwe ke batho bao ba nago le seka-tumelo Beibeleng bjalo ka Lentšu la Modimo le ge e le gore ba tlalea gore ba na le boineelo go Krete. Ka yona tsela yeo ba tlalea gore ba dumela go Modimo, fela ba palelwa ke go amogela ge Modimo e le wa sebopego sa mmele. Ka go latola go budulelwa / hebetšwa ka botlalo ga Mangwalo le gore a phagame go feta maikutlo a rena le dikahlolo tša rena, ba latola maatla a Modimo. Mantšu a 2 Timotheo 3:5 a napile a tla monaganong: *"Ge o ba bona, o tlo re ba ne borapedi; anthe maatla a bjona ga ba a dumele"*, ke gore ga ba dumele maatla a lentšu la Ebangedi.

Motheo wa rena wa tumelo o nyefolwa ke lefase (*"Ga o dumele ge go le bjalo, naa o a dumela?!"*), gomme go be go le bjalo le ka motheo wa Paulo le sehlopha sa gagwe sa bareri: *"Gobane thuto ya sefapano ba bohlale ba re ke bošilo, rena baphološwa re hwetša e le maatla a Modimo"* (1 Bakorinthe 1:18).

Ka ge go le bjalo, naa ga se tshwanelo gore e mongwe le e mongwe wa rena a sware Beibele ya gagwe diatleng tša gagwe ka hlomphe ye kgolwane, le go e bala ka phišego ya go kwešiša le go obamela seo e se bolelago?

2.3 Dineo Tša Moya O Mokgethwa

Dinakong tša go fapanafapana tšhomišanong ya gagwe le batho, Modimo o ile a ba (batho) fa tšhomišo ya maatla a gagwe e lego Moya o Mokgethwa. Fela seo e be e se go ba dumelela go dira ka fao ba bego ba rata ka gona; ka mehla tšhomišo ya Moya o Mokgethwa e be e le go phetha morero woo o itšego. Ge morero woo o phethilwe, neo ya Moya o Mokgethwa e be e gomišwa. Re swanetše go gopola gore moya wa Modimo o šoma ka tsela yeo e tšwetšago pele morero woo o lego monaganong wa gagwe. Morero wa gagwe o atiša go tliša ditlaišego tša lebakanyana maphelong a batho e le go tliša morero wa nako ye telele (Bona Kgaolo 6.1), ka fao go a kwešišega ge Moya wa gagwe o Mokgethwa o be o ka se šomišetšwe go fokotša

ditlaišego tša batho bogale bophelong bjo. Thušo yeo o ka e tlišago e tlo ba ya go phetha morero o mogolwane wa go tšweletša monagano wa Modimo go rena.

Se se phegišana le mokgwa woo Bakreste ba tlwaelo ba nago le wona go Moya o Mokgethwa lehonu; kgopolo yeo e fiwago ke ya gore go dumela go Krete go swanetše ka lebaka la mehola ya senama (physical) yeo e ka tlišwago ke Moya o Mokgethwa bjalo ka phodišo ya malwetši. Ke ka lebaka leo o hwetšago dinageng tšeo di nago le mathata go na le go wa ga batho bao ba tlaleago gore ba na le dineo tša moya tša phodišo, gomme histori e bontšhitše ge ditlaleo tše bjalo di le fao batho ba di hlokago gona ka bontši. Seo ka bosona se bea ditlaleo tše bjalo ka fase ga pelaelo; ge motho a nyaka boitemogelo bjoo bo ka tlošago tlalelo ya bjale ya batho, go bonolo go tlalea gore o hweditše seo se kago thuša. "Bakreste" ba bantši lehonu ba tlalea gore ba na le mehlolo ya dineo tša moya, fela ge ba botšišwa gore morero wa tšona ke eng, go ba le go hloka bonnete go go belatšago. Modimo ka mehla o be a neela moya wa gagwe go phethagatša merero yeo e itšego yeo e bego e hlatholotšwe gabotse. Ka lebaka leo, bao ka nnete ba bego ba na le dineo tša Moya ba be ba tseba gore ba swanetše go di šomiša eng, gomme ka fao ba be ba sa fihlelele katlego yeo e sa felelago, ba be ba fihlelala katlego yeo e tletšego. Se se ganetšana le go palelwa le go fihlelela phodišo tšeo di sa felelago ke bao ba tlaleago ge ba na le dineo tša moya tša phodišo lehonu. Mehlala yeo e latelago yohle e bontšha ge mabaka le merero ye e itšego di be di dira gore dineo di fiwe batho. Gomme mabakeng a, ga go fao go ba le dineo go bego go e ra go ikhola, ebile ga go fao bao ba nago le dineo ba bego ba di šomiša ka fao ba ratago. Ka ge re bolela ka moya wa Modimo, ga go kgonege go akanya gore banna ba be ba ka laela tšhomišo ya wona, ka ge ba be ba o neilwe go phethagatša dikganyogo tše itšego tša Modimo e sego tša banna bao ba bego ba o filwe go o šomiša lebakanyana (bapetša Jesaya 40:13).

- ❖ Mathomong historing ya Isiraele, ba ile ba laelwa go dira tente ye e phethegilego (tabernakele) yeo ka go yona altare le dithoto tše dingwe tše dikgethwa di bego di tlo bolokwa; ditaelo tšeo di feletšego di ile tša fiwa ka fao dithoto tšohle di bego di swanetše go dirwa ka fao go bego go hlokega go khunamela Modimo. Go phethagatša seo, Modimo o ile a nea banna ba bangwe moya wa gagwe.
- ❖ Ba ile ba "*humišwa ka moya wa bohlale, go direla Arone diaparo . . .*" bjalo, bjalo. (Ekisodo 28:3).
- ❖ Yo mongwe wa banna bao, e lego Betsaliele, o ile a "*humišwa Moya wa Modimo, le tšaologanyo, le tsebo le go kgona mediro ya*

36 MAMETLETŠO 1

mehutahuta, . . . go dira ka gauta . . . le go seta maswikana a botšhephi . . . le go tseba mediro ya mehutahuta" (Ekisodo 31:3-5).

- ❖ Numeri 11:14-17 e laodiša ka fao a mangwe a maatla a moya ao a bego a filwe Moshe a ilego a tlošwa go yena gomme a newa bagolo ba Isiraele go ba kgontšha go ahlola dillo tša setšhaba gore ba thuše Moshe. Pele ga lehu la Moshe, neo ya moya e ile ya tlošwa go yena mme ya fetišetšwa go Joshua, gore le yena a kgone go etelela setšhaba sa Modimo pele ka tshwanelo. (Doiteronomio 34:9).
- ❖ Go tloga nakong yeo Baisiraele ba tsenego nageng ya bona go fihla ge ba eba le kgoši ya pele, ba be ba bušwa ke banna bao ba bego ba bitšwa baahlodi. Yona nakong yeo ba be ba fela ba gatelelwa ke manaba a bona, fela puku ya baahlodi e hlološa ka fao moya wa Modimo o bego o etla godimo ga ba bangwe ba baahlodi bao gore ba phološe Isiraele go bahlasedi bao – Othiniele (Baahlodi 3:10), Gideoni (6:34) le Jefeta (11:29) ke mehlala ya banna bao.
- ❖ Moahlodi e mongwe, e lego Simisone, o ile a fiwa moya gore a bolaye tau (Baahlodi 14:5,6); go bolaya banna ba 30 (14:19), le go kgaola dithapo tšeo a bego a tlemilwe ka tšona (Baahlodi 15:14). Moya o bjalo o Mokgethwa, Simisone o be a se ne wona ka mehla – o be o etla go yena go phetha dilo tše itšego mme o tlošwe.
- ❖ Ge Modimo a be a na le molaetša wo o kgethegilego go batho ba gagwe, moya o be o tutuetša e mongwe go bolela lentšu la Modimo. Ge molaetša o fela, neo ya moya woo wa go bolela ka go otlogoga legatong la Modimo o be o tlošwa, gomme mantšu a motho yoo a be a boela gape go ba mantšu a gagwe, e sego a Modimo.

O mongwe wa mehlala ye mentši ke wo:-

"Moya wa Morena wa tlela Sakaria . . . a ema pele ga setšhaba a bolela a re: Modimo o re: Le reng le lahla melao ya Morena . . . ?" (2 Koronika 24:20).

Bona 2 Koronika 15:1,2 le Luka 4:18,19 ge o nyaka mehlala e mengwe.

Go tšwa mehlaleng ye go a bonagala gore go amogela neo ya go šomiša moya wa Modimo go phethagatša morero wo o itšego e be e se

- ❖ Tiišetšo (guarantee) ya phološo
- ❖ Selo seo se dulelago ruri bophelo bja motho ka moka
- ❖ Maatla a go makatša ka gare ga rena
- ❖ Selo seo se hwetšwago ka go itemogela nyakalalo.

Re swanetše go hlaloša gore go na le mabaka ao a sa kwagalego mabapi le dineo tša Moya o Mokgethwa. Batho ba tlalea gore ba "*amogetše Moya o Mokgethwa*", gomme diphuthegong tše ntši moruti o kwalakwatša go

"amogela Jesu". Fela potšišo yeo e swanetšego go botšišwa ke ye, *"Dineo dife?"* Ga go kwešišege gore batho ba seke ba tseba gore ke dineo dife tšeo ba nago le tšona. Simisone o ile a fiwa moya wa go bolaya tau (Baahlodi 14:5,6); bjalo ka ge a be a lebane le sebata seo sa go rora, o be a swanetše go tseba gabotse gore moya woo o be a o felwa eng. Go be go ka se be le pelaelo monaganong wa gagwe. Se se ganetšana le bao lehono ba tlaleago gore ba amogetše Moya o Mokgethwa, fela ba sa kgone go phethagatša modiro woo o itšego, ebile ba sa tsebe gore ke neo / dineo dife tšeo ba nago le tšona.

Ga go seo re ka se bolelago ge e se gore batho ba bjalo ba itemogetše tiragatšo ya maikutlo yeo e amanago le Bokreste gomme phetogo yeo e bago gona mokgweng wa bona wa bophelo e ba tlogela le maikutlo a go makatša a boswa (newness) ka gare ga bona. Ka go lemoga se, ba napile ba swara ditemana tša Beibele tše di lego mabapi le dineo tša Moya o Mokgethwa gomme ba napa ba re, *"Aga, se e swanetše go ba seo ke itemogelago sona!"* gomme moruti wa bona a re ka lethabo, *"Ke nnete! Tumiša Modimo! (Praise God!)"* mme a šomiše mabaka a bjalo ka bohlatse ge a leka go kgodiša ba bangwe go amogela Moya o Mokgethwa. Seo se hlolago bošaedi bjo ke go hloka kwešišo ya Beibele yeo motho a swanetšego go ba le yona pele ga "tshokologo" yeo ya gagwe.

Ge re dutše re katana le bofora bja maikutlo a rena (Jeremia 17:9) re swanetše go bea maoto a rena godimo ga leswika leo le sa šikinyegego la melao ya Beibele. Seo se bonagala gabotse thutong ya ka fao moya wa Modimo o šomago ka gona. Bohle re rata go nagana gore maatla a Modimo a šoma maphelong a rena. Fela naa ke ka lebaka la eng a dira seo le gona o se dira bjang? Naa ka nnete re na le dineo tša moya bjalo ka bao ba bego ba na le tšona Beibeleng? Ge re nyaka go tseba Modimo ka nnete, le go ba le kamano yeo e phelago le yena, re tlo lemoga bohlokwa bja go kwešiša dilo tše gabotse.

MABAKA A DINEO NGWAGAKGOLONG WA PELE

Re sa le bale melao ya motheo yeo re ithutilego yona ka dineo tša Moya wa Modimo, bjale re tla taodišong ya Testamente ye Mpsa ka dineo tša moya tšeo di bego di filwe phuthego ya pele (ke gore dihlopha tša badumedi bao ba phetšego molokong wa morago ga nako ya Jesu).

38 MAMETLETŠO 1

Taelo ya bofelu ya Krete go baapostola e be e le gore ba ye lefaseng ka moka ba kwatše Ebangedi (Mereka 16:15,16). Seo ba ile ba se dira, gomme tabakgolo ya molaetša wa bona e be e le lehu le tsogo ya Krete. Fela gopola gore nakong yeo go be go se na Testamente ye Mpsha bjalo ka ge re e tseba lehono. Ge ba be ba dutše marekelong le disinagogeng ba bolela ka monna yo Jesu wa Nazaretha, kanegelo ya bona e be e tlo kwagala eke ke nonwane – mmetli wa go tšwa Isiraele yoo a bego a phethagetše, yoo a ilego a hwa gomme a tsošwa bahung go phethagatša porofeto ya Testamente ye Tala, yoo bjale a bego a ba kgopela go latela mohlala wa gagwe!

Mehleleng yona yeo batho ba bangwe le bona ba be ba leka go tšweletša ditumelo tša bona tša mehuthuta. Go be go swanetše go ba le mokgwa wa go šupetša lefase gore molaetša woo o bego o rerwa ke Bakreste o be o etšwa go Modimo ka noši, e sego mahlale a sehlophana sa bareadihlapi ba go tšwa Lebowa la Isiraele.

Mehleleng ya lehono re šupa Testamenteng ye Mpsha mediro le thutatumelo ya Jesu go bontšha ge molaetša wa rena o tšwa go Modimo; fela mehleleng yeo, pele ga ge e ngwalwa fase gomme e eba gona, Modimo o ile a dumelela bareri go šomiša Moya o Mokgethwa go thekga bonnete bja seo ba bego ba se bolela. Le ke lona lebaka leo le bego le dira gore dineo tša moya di šomišwe mahlong a lefase; go hlokega ga Testamente yeo e ngwadilwego ye Mpsha le gona go be go tlo dira gore go be thata gore dihlopha tše diswa tša badumedi di gole tumelong. Mathata a mmalwa a tirišo (practical) ao a ilego a tsoga gare ga bona a be a ka se be le tharollo yeo e lego pepeneneng; go be go ka se be le mokgwa woo o lekanego wa go ba hlhla gore ba gole tumelong ya bona go Krete. Ka fao ka wona mabaka a dineo tša moya di ile tša ba gona gore di hlhla badumedi ba pele ka melaetša yeo e buduletšwego, go fihla Testamente ye Mpsha ya melaetša yeo le thuto ya Jesu di ngwalwa gomme di phatlalatšwa.

Mabaka a a go neela ka Moya o Mokgethwa a ile a bewa pepeneneng:-

☞ *"O rotogetše kua godimo . . . a nea batho dineo (tša moya) . . . ya ba go hlamiša bakgethwa gore ba kgone go direla phuthago, gore mmele wa Krete (ke gore badumedi) o agišwe" (Baefeso 4:8,12)*

☞ *Ka fao Paulo o ile a ngwalela badumedi ba Roma gore, "Gobane ke hlologetšwe go le bona, gore ke le hlallele neo ya Moya, e be go le tliša" (Baroma 1:11)*

☞ Mabapi le go šomišwa ga dineo go thekga thero ya Ebangedi re bala gore:- *"Ka ge Ebangedi ya rena e sa ka ya le tlela ka polelo fela; e le tletše ka maatla le ka Moyamokgethwa ka mokgwa o kgodišago ruri"* ka mehlolo yeo e ilego ya dirwa (1 Bathesalonika 1:5 bapetša 1 Bakorinthe 1:5,6).

☞ Paulo o ile a bolela ka *"tše Krete a di dirilego ka nna ka thuto le ka tiro, gore bantle ba tle ba bušwe ke Krete; O di dirile ka thuto le ka tiro ka maatla a dika tša bohlatse le ka mehlolo le ka maatla a Moya"* (Baroma 15:18,19).

☞ Mabapi le bareri ba Ebangedi, re bala gore, *"Mme Modimo a e hlatsela ka mehlolo, le ka matete, le ka ditiro tše maatla tša mehutahuta, le ka go abela batho Moya"* (Bahebere 2:4)

☞ Thero ya Ebangedi Tsipero e ile ya thekgwa ke mehlolo fao e lego gore, *"Mokgoma ge a bona dilo di eya ka tsela yeo, a dumela, a tlabilwe ke thuto ya Morena"* (Ditiro 13:12). Ka fao mehlolo e ile ya dira gore a hlomphe thuto yeo e bego e rutwa. Motseng wa Ikonio le gona, *"Morena o be a hlatsela lentšu la kgaugelo ya gagwe, a kgoniša diatla tša bona mehlolo le dika tša bohlatse"* (Ditiro 14:3).

Tšohle tše di akaretšwa ke hlalošo ka boikobo bja baapostola ba ikobela taelo ya gore ba rere; *"Ba tšwa ba goelela gohle, Morena a fela a na le bona ka maatla a gagwe, a tiiša lentšu ka mehlolo yeo e bapetšego nalo"* (Mareka 16:20).

Dilo tše itšego ka dinako tše itšego

Dineo tše tša moya ka gona di be di fiwa go phetha dilo tše itšego ka dinako tše itšego. Se se bontšha go fošagala ga go tlalea gore go ba le neo ya moya ke boitemogelo bja go ya go ile bophelong bja motho. Baapostola, go akaretša le Petro, ba ile ba *"tlala Moya o Mokgethwa"* moketeng wa Pentekoste, moragonyana ga thotogelo ya Jesu (Ditiro 2:4). Ka fao ba ile ba kgona go bolela ka maleme a šele gore ba kgone go hloma thero ya Ebangedi ya Bokreste ka mokgwa woo o gakgamatšago. Ge mmušo o be o leka go ba ganetša, *"Petro, a tletše Moyamokgethwa"* o ile a kgona go ba fetola ka tsela yeo e kgodišago (Ditiro 4:8). Ge ba se na go lokollwa kgolegong ba ile ba kgontšhwa ke dineo go tšwela pele ka thero – *"ka moka ba tlala Moya o Mokgethwa, ba bolela lentšu la Modimo ka mafolofolo"* (Ditiro 4:31).

Mmadi yoo a nago le hlokomelo o tlo lemoga gore ga e re, *"ge ba šetše ba tletše moya"* ba ile ba dira tše. Ba be ba tlatšwa moya go phetha dilo tše itšego, fela ba be ba tlatšwa gape go phethagatša morero wo o latelago

40 MAMETLETŠO 1

leanong la Modimo. Fela bjalo, Paulo o ile a *"tlatšwa Moyamokgethwa"* ge a kolobetšwa, fela o ile a swanela ke go *"tlala Moya o Mokgethwa"* gape ka morago ga mengwaganyana gore a otle monna yo kgopo ka bofofu (Ditiro 9:17 ; 13:9).

Ge a bolela ka dineo tša mehlolo, Paulo o ile a ngwala gore badumedi ba pele, e mongwe le e mongwe o be a filwe *"ka tekanyo ya ka mo Krete a re neilego ka gona"* (Baefeso 4:7). Lentšu la Segerika la "tekanyo" le ra gore *"karolo yeo e lekantšwego (limited)"*. Ke Krete fela yoo a bego a na le dineo ka ntle le tekanyetšo, ke gore ka tokologo ya go di šomiša ka fao a ratago ka gona (Johane 3:34).

Bjale re tlo hlaloša dineo tša moya tšeo di bonagalago di šupša kudu bjalo ka tšona di bogo di neilwe badumedi ba ngwagakgolo wa pele.

DINEO TŠA MOYA TŠA NGWAGAKGOLO WA PELE

Porofeto

Lentšu la Segerika la "moporofeta" le ra gore motho yo a bolelelago-pele lentšu la Modimo – ke gore mang goba mang yo a buduletšwego go bolela mantšu a Modimo ao nakong tše dingwe a bego a akaretša go bolelela-pele ditiragalo tšeo di tlogo (bona 2 Petro 1:19-21). Ka fao "baporofeta" – bao ba nago le neo ya porofeto – ba ile *"ba tšwa Jerusalema ba fihla motseng wa Antioka. E mongwe wa bona, yo leina la gagwe e lego Agabo, a ema a laodiša ka moya, a bolela tlala e kgolo ya go tlo wela lefase ka moka. Ke yona ya go wa mehleng ya Kesara Kellaudio. Barutiwa ba kwana bohle gore ba romele bana babo ba ba agilego nageng ya Juda thušo, ka mo e mongwe le e mongwe a kgonago ka gona"* (Ditiro 11:27-29). Porofeto e bjalo ka ye, yeo e nepago, yeo e ilego ya phethagala ka morago ga mengwaganyana, e a hlaela go bao lehono ba tlaleago ge ba na le neo ya boporofeta; nnete ke gore phuthego ya pele e be e tloga e na le bonnete bja gore neo yeo e gona fao ba ilego ba tšea nako ya bona le tšhelete go thuša mathateng ao a bego a porofetilwe. Mehlala ya go swana le wo ga se gantši e hwetšagala diphuthegong tša lehono tšeo di ipitšago gore di *"tladitšwe ka moya"*.

Phodišo

Ka ge baapoostola ba be ba rera Ebangedi ya Mmušo wa Modimo wo o tlogo wa phethego mo lefaseng, go be go swanetše gore ba tiišetše molaetša wa bona ka go dira mehlolo yeo e bogo e efa batho seswantšho se se nyenyane

sa ka fao nako yeo e bego e tlo ba ka gona, ge go "*tlo budullwa mahlo a difofu, gwa thibollwa tsebe tša difoa. Ke mo digole di tlogo taboga . . .*" (Jesaya 35:5,6). Go kwa tše ntši ka Mmušo wa Modimo, bona thuto 5. Ge Mmušo wa Modimo o hlongwa mo lefaseng, ditshepišo tše bjalo di tlo phethagala ka botlalo, gomme go ka se be le pelaelo gore ka nnete Mmušo o gona goba aowa. Ka fao tiišetšo ya Modimo ka mehlolo molaetšeng wa Mmušo woo, e be e le yeo e feletšego gomme e sa belatše; ka lona lebaka le, ye mentši ya mehlolo yeo badumedi ba pele ba bego ba e dira ya phodišo e be e le phatlalatša.

Mohlala o mobotse ke ge Petro a be a fodiša mkgopedi wa segole yoo a bego a bewa seferong sa tempele moso o mongwe le o mongwe. Ditiro 3:2 e laodiša gore ba be ba mmea fao ka mehla – ka fao o be a tlwaelegile. Ge a se na go fodišwa ke Petro ka tšhomišo ya neo ya moya, o ile a "*nanoga, a ema, a sepela, a tsena Ntlokgethwa le bona, a tšama a sela . . . batho ka moka ba mmona a sepela a reta Modimo. Le gona ba be ba mo tseba ge e le yena a bego a duletše dineo mojakong o botse, wa Ntlokgethwa, ba golehwa ke go tšhoga le go tlabega ka tše di diregetšego motho eo. Bjale, ka gobane segole seo se fodišitšwego se gomarela Petro . . . batho ka moka ba tla go bona, ba kgobokana mo mathuding . . . ba tla ba tlabegile ruri*" (Ditiro 3:7-11).

Ka yona nako yeo Petro o ile a thoma go bolela phatlalatša ka tsogo ya Krete. Ka ge ba be ba na le bohlatse bjoo bo sa belatšego pele ga bona bja mkgopedi yoo a bego a fodišitšwe, re ka ba le bonnete bja gore ba ile ba tšea mantšu a Petro go ba a Modimo. Sefero sa Ntlokgethwa ka "*nako ya thapelo*" (Ditiro 3:1) se be se tlo ba se tletše batho bjalo ka marekelo mosong wa Mokibelo. E bile lefelong le bjalo fao Modimo a ilego a kgetha go tiišetša thero ya lentšu la gagwe ka mohlolo woo o lego pepeneneng. Ditlaleo tšeo di tlwaelegilego tša bafodiši ba "Pentekoste" le ba go swana le bona di dikologa dilong tšeo di dirilwego diphuthegong tša ka morago ga mebila e sego mebileng, le gona di dirwa go batheeletši bao ba tletšego nyakalalo ya go letela "mohlolo" e sego go setšhaba sa pelo tše thata phatlalatšeng.

Mongwadi yo a ngwalago fa o ile a ba le maitemogelo a magolo a go ahlaahla dintlha tše le batlalei ba bjale ba go ba le dineo tša moya; le go bona ditlaleo tše dintši tša go ba le moya. Fela "bohlatse bja ka" bja ka fao ke bonego "diphodišo" tša go belatša, le gona tšeo di sa felelago ga go hlokege gore ke bo hlaloše, leloko lefe goba lefe la diphuthego tše leo le botegago le

42 MAMETLETŠO 1

tlo dumela gore tša go swana le tšeo di direga ka bontši. Mabakeng a mantši ke ile ka hlalošetša bagwera ba ka ba Mapentekoste gore, "*Ga ke gane go dumela gore le ka no ba le na le maatla a magolo a. Fela Modimo ka mehla o bontšhitše gore ke mang yoo a nago le maatla a le gore ke mang a se nago ona; ka fao go a swanela gore ke le kgoplele go ntšhupetša ntlha yeo – mohlomong nka ikwa ke rata go amogela seemo sa tumelo ya lena, yeo ga bjale ke sa kgonego go e nyalanya le Mangwalo*". Tšhupetšo ye bjalo ga se ka ba ka e fiwa le gatee.

Go fapana le mokgwa wa ka, Bajuda ba segologolo ba ngwagakgolo wa pele ba be ba sa dumele ebile ba sa nyake go kwa selo ka kgonagalo ya gore Bakreste ba na le dineo tša moya tša go dira mehlolo. Fela le bona ba ile ba swanela ke go amogela, "*Gobane bohle ba ba agilego fa Jerusalema ba tseba ge mehlolo wo o bonagalago o dirilwe ...*" (Ditiro 4:16). Taba ya gore batho bao ba nago le tšhekamelo ye botho go "Mapentekoste" a lehono ba sa dutše ba kgona go gana ka mabaka ao a kwagalago gore ka nnete ba kgona go dira mehlolo, ke ntlha ye bohlokwa ngangišanong ye. Ge mehlolo o tee fela o ile wa dira dintlhakgolo (headlines) Jerusalema yohle, a ga go kwešišagale go šišinya gore ge mehlolo wa nnete o be o ka dirwa Trafalgar Square, London; goba Nyaharuru Park go la Nairobi, gona lefase ka moka le be le tlo tseba gore dineo tša Modimo tša moya di gona lehono? Eupša Mapentekoste a nyaka gore lefase le dumele "bošupi" bjo bo latelago bjalo ka mabaka a tumelo ya bona go se:-

- ❖
- ❖ Go fola (mafelelong) dišo tša mala (ulcers), tšhepetšo ya phôlô etse e thomile morago ga thapelo.
- ❖ Ditho tšeo di golofetšego di a otloga.
- ❖ Go kwa goba pono go a kaonafala, le ge e le gore kgafetša di boela gape seemong seo.
- ❖ Kgatello (depression) e a tlošwa.

Godimo ga mehlala ye go swanetše go oketšwa wa gore diampolose di ile tša tliša balwetši ba sepetlela go bohlabanedi bja phodišo bja T.O. Osborn go la Nairobi, Kenya; gomme baotledi, ka ge ba tlaletšwe ka go se tsebe gore ba sepele goba ba eme go bona gore balwetši ba a fola, ba ile ba ema – gomme ya ba ge ba dirile gabotse ka ge go se yo a ilego a fola.

Eupša ditsebišo tšeo di kwalakwatšago dikopano tše bjalo o tlo hwetša di re: "*Etila o holofetše mehlolo!*" Ka go realo, monagano o bewa seemong seo o

šišinyago dilo tše ntši tše bjalo ka tše. Ga go fao Testamente ye Mpsa e bolelago ge go be go dirwa ditsebišo tše bjalo pele ga ge mohlolo o dirwa.

Seemo se se bjalo sa monagano gape se hlolwa ke dithapelo tše di ipoeletšago gantšintši tše ntle le pelaelo di kgopamišago monagano, gammogo le morethetho wa meropa le mmino wa go phafoša. Ka ntle le pelaelo, seemong se se bjalo temogo ya Modimo – goba le ge e ka ba eng – e phumolwa ke tše tšohle. Mongwadi o gopola ka fao a ilego a etela tše dingwe tša dikopano tše mafelong a go fapanafapana, gomme a itemogela hlogo yeo e opago wa go phatloga go ye nngwe le ye nngwe ya dikopano tše, e le ge a leka go hwetša tekatekano ya go tšea gabotse magareng ga go lemoga Beibele ka gare ga merethetho yeo le go phaphathwa ga diatla. Ka ge go bonagala e ke tše ka moka di a hlokega pele ga ge "mehlolo" e ka dirwa, gona seo ke bohlatse bjoo bo lekanego go šupa ge "diphodišo" tše e le dipoelo tša go bewa maemong ga maikutlo le monagano, e sego go šoma ga moya wa Modimo.

Ka kganetšano le se, Petro o be a kgona go fodiša batho ba rapame mekgotheng (Ditiro 5:15); tšhomišo ya dineo ke Paulo e ile ya bonwa ke letona la mmušo leo le bego le sa dumele (Ditiro 13:12,23), gammogo le badišhaba ba bantši bao ba bego ba dula Lisitara (Ditiro 14:8-13). Bjalo ka ge go be go swanetše, dilo tše di be di dirwa phatlalatša, mme go be go se ka fao batho ba ka di latolago ge e se go amogela gore fa e be e le maatla a Modimo a bontšhwa ke bahlanka ba gagwe.

Mohola wa o mongwe wa mehlolo ya Krete le wona o be o le bjalo: *"Ka moka ba tlabega, (bao ba bonego) ba tumiša Modimo ba re: Tše bjalo ga re ešo ra di bona"* (Mareka 2:12).

Maleme

Baapostola, bao ba bangwe ba bona e bego e fo ba bareadihlapi ba go se re selo, ba ile ba fiwa taelo ye kgolo ya gore ba ye lefaseng lohle, ba kwatše lentšu la Modimo (Mareka 16:15,16). Mohlomong karabo ya bona ya pele e bile, *"Gape ga ke tsebe maleme a batho bao!"* Go bona e be e bile e se taba ya gore, *"Ke be ke sa kgone maleme sekolong"*, ka gore le sekolong ba be ba sa tšwe. Ba be ba no bonagala gore *"ga se barutegi"* (Ditiro 4:13) ge go tliwa go tše. Gomme le go bareri bao ba bego ba rutegile (bjalo ka Paulo), bothata bja maleme bo be bo ba šitiša. Ka ge basokologi ba be ba swanetše go botana gore ba agane (ntle le Testamente ye Mpsa ka ge e be e sešo ya ngwalwa), gona go ra gore ba be ba sa swanela go ba le mathata a go

44 MAMETLETŠO 1

kwešišana maleme a bona. Go fenywa se, neo ya go bolela ka "maleme" a šele le go a kwešiša e ile ya nwa. Go molaleng gore go na le phapano ye kgolo magareng ga neo ye ya "maleme" le ya Bakreste ba bjale ba go "tswalwa leswa" bao ba hlalošago dipolelo tša bona tša hlalalo tšeo di sa kwešišwego bjalo ka "maleme". Kgakanego ye e ka rarollwa ge re ka lemoga gore hlalošo ya Beibele ya lentšu le "maleme" e ra "*maleme* (dipolelo) a šele."

Ka monyanya wa Bajuda wa Pentekoste, moragonyana ga thotogelo ya Jesu, baapostola ba ile ba "*tlala Moya o Mokgethwa, ba thoma go bolela ka maleme a šele . . . gwa bokana mašaba a batho (tiragatšo ya phatlalatša gape) ba tšhoga ge mang le mang a ekwa ba bolela ka mmolelo wa gabo. Ka moka ba tlalelwa ba tlabega, ba botšišana ba re: Bonang! Ba ba bolelago bao a ga se ba Galilea ka moka ga bona? Ke go reng ge ka moka ga rena re ekwa ge ba bolela ka mmolelo wa gešo wo re tswaletšwego go wona. Re Bapareta le Bameda . . . Re kwa ba bolela matete a Modimo ka mebolelo ya gešo.*" Bohle ba tlalelwa ba makala (Ditiro 2:4-12). Ga go bonagale eke kgatelelo ye ya go makala ga batho gabedi e be e ka hlokega ge nkabe ba be ba ekwa go bobola go go bolelwago ke bao ba tlaleago gore ba na le neo ya maleme lehono; go bobola fao ga se gwa go makatša eupša ke gwa go kodutlwa, e sego go makala bjalo ka bao ba ilego ba makatšwa ke go kwešiša mantšu ao a bego a bolelwa go Ditiro 2.

Ka ntle ga kamano yeo e lego gona magareng ga "maleme" le "mmolelo" go Ditiro 2:4-11, lentšu le "maleme" le šomišwa go šupa "mmolelo" dikarolong tše dingwe tša Testamente ye Mpsha; lefoko le "*ditšhaba ka moka, le meloko ka moka, le merafo ka moka le maleme ka moka*" le šomišitšwe gahlano go Kutollo go šupa batho bohle lefaseng. Lentšu la Segerika la "maleme" le tšwelela phetolelong ya Testamente ye Tala ya Segerika gomme gona fao le šupa mmolelo (bona Genesi 10:5; Doiteronomio 28:49; Daniele 1:14).

1 Bakorinthe 14 ke lenaneo la ditaelo tšeo di lego mabapi le go šomišwa ga neo ya maleme; temana ya 21 e tsopola Jesaya 28:11 ka fao dineo tšeo di bego di swanetše go šomišwa ka gona go paka kgahlanong le Bajuda: *Molaong go ngwadilwe gwa thwe: Setšhaba se ke tlo bolela naso ka maleme a šele, le ka melomo e šele . . .*" Jesaya 28:11 la pele e bolela ka bathopi ba Isiraele ge ba bolela le Bajuda ka mmolelo ("maleme") woo ba sa o sebego. Kamano magareng ga "maleme" le "melomo" e bontšha gore maleme e be e le mebolelo (maleme) e šele. Kgaolo ye ke ka fao Paulo a bego a hebeditšwe go sola tšhomišo ya maleme ka bošaedi yeo e bego e direga

phuthegong ya pele, gomme ka fao e re fa lesedi ka dineo tša maleme le boporofeta. Bjale re tla leka go swayaswaya kgaolo ye.

Temana ya 37 ke yona temanakgolo:-

"Ge mo go lena go ka ba le e a rego: ke moporofeta, a re: Ke wa Moya, a a tsebe gore tše ke le ngwalelago tšona di tšwa go Morena."

Ge go na le yo a rego yena o na le dineo tša moya, gona o swanetše go amogela gore ditaelo tše di umakilwego ka tšhomišo ya dineo di hebeditšwe ke Modimo. Mang goba mang lehono yo a sa obamelego ditaelo tšeo lehono, o amogela gore o hwetša go tshwanela go nyatša mantšu ao a hebeditšwego a Modimo.

Ditemana 11-17 :- "Bjale ge ke sa kwe se mmolelo o se bolelago, ke tlo re mmoleledi ke lethoko; yena mmoleledi a re lethoko ke nna. Le lena ge le phegelela dineo tša Moya, le nyake tše di kago agiša phuthego gore di le hole. Ke gona, e a bolelago ka maleme a rapela gore a tsebe go hlatholla. Gobane ge ke rapela ka maleme, go rapela moya waka, mme tlhaologanyo ya ka ga e tšweletše se se kago hola motho. Bjale taba ke eng? Ke tlo rapela ka moya ke rapela le ka tlhaologanyo; ke tlo opela ka moya ke opela le ka tlhaologanyo. Fela ge o ka fo leboga ka moya, motho e a dutšego fao a sa di lemoge, tebogo ya gago a ka e dumela bjang ka gore: Amene! Ge a sa kwe tše o di bolelago? Wena o tlo ba o itebogetše gabotse, mme ba bangwe ba se agišwe selo."

Ka gona go bolela ka maleme ao ba ba lego gona tirelong ba sa a kwego ga go na mohola. Ka gona go no "bobola" ga go thuše selo – ka gore ke mang a tlogo kgona gore "Amene" mafelelong a thapelo yeo e fo bago go bjebjera go go sa kwešišegego? Gopola gore "Amene" e ra gore "A go be bjalo", "ke gore ke dumellana le tšohle tšeo di boletšwego thapelong ye." Go bolela ka leleme leo le sa kwešišwego ke phuthego ya geno ga go ba age, Paulo o realo.

Ke gopola ke aba dipukwana ka ntle ga phuthego ya Billy Graham, ke ipiletša go batho gore ba boele go Bokreste bjoo bo ithekgilego ka Beibele. Mosadi e mongwe o ile a leka go nkgodiša gore thutatumelo ya ka ya Machristadelphian ke ya "diabolo" ka go bobola ka "maleme" metsotso ye lesome. Ga go ka fao ke ilego ka "agwa" ke seo le gatee; ka nnete se ke sona seo Paulo a gananago le sona. Temana ya 18:- "Nna ke leboga Modimo ge ka moka ga lena ke le phala ka go bolela ka maleme."

Ka lebaka la mesepele ya gagwe yeo e nabilego a rera ka Krete, Paulo o be a hloka neo ya maleme go feta ba bantši. Temana ya 19:- *"Fela, ge e le phuthengong ke hwetša go le kaone ge nka bolela mantšu a mahlano fela ka tlhaologanyo ka ruta ba bangwe, ka lesa go bolela mantšu a diketekete ka maleme."*

Se se tloga se kwešišagala. Lefoko le le nyenyane ka Krete ka leleme leo ke le kwago le tlo nthuša go feta go rerelewa ka leleme le šele diiriiri – goba go "bobola".

Temana ya 22:- *"Ke gona, go bolela ka maleme ke mohlolo go bao ba sa dumelego, e sego go badumedi; boporofeta ga se bja ba ba sa dumelego, ke bja ba ba dumelago."*

Tšhomišo ya maleme ka gona e be e šomišwa gantši go rerelewa ba ntle Ebangedi. Eupša lehonno ditlaleo tše dintši tša go ba le "maleme" di dirwa magareng ga dihlopha tša "badumedi" goba (go bonagala bjalo) ke boitemogelo bja motho o tee gomme se se direga go yena a le noši. Go na le hlokego yeo e sa felego ya batho ba ba bjalo bao ba kgonago ka mohlolo go rera ka maleme a šele ba gaše Ebangedi. Ka ngwaga wa 1990 mojako wa go rera Krete bohlabela bja Europa o ile wa bulega, fela diphuthego tšeo di bitšwago tša "baebangedi" di ile tša aba dingwalwa tša bona ka sejahlapa ka lebaka la go se kgone go bolela maleme a fao. Ka nnete neo ya maleme e be e swanetše go šomišwa ge e le gore ka nnete e gona. Gomme moebangedi yo mogolo e lego Reinhardt Seiber, le ge a tlalea gore o na le Moya o Mokgethwa, o ile a swanela ke go bolela le mašaba ao a bego a le Kampala, go la Uganda ka toloki: Temana ya 23:-

"Bjale, ge phuthego ka moka e phuthegile mme ka moka la bolela ka maleme, ge go ka tsena ba ba sa dumelego, le ba ba sa di lemogego, a ba ka se ke ba re le hlakane dihlogo?"

Se ke seo se ilego sa direga. Mamosleme le baditšhaba ka go swana ba ile ba nyefola mokgwa wa go makatša wa bao ba tlaleago gore ba na le neo ya maleme gohle Bodikela bja Afrika. A ešita le mokreste yoo a phetšego gabotse ge a be a ka bea hlogo ya gagwe sekhutlwaneng sa kopano ya Mapentekoste o be a ka nagana gore maloko ao a gafa. Temana ya 27:- *"Ge e mongwe a bolela ka maleme, le wa bobedi a le gona, wa boraro a e be wa go goma, mme ba hlatlamane, wa go hlatholla a be gona."*

Go be go hlokega batho ba babedi goba ba bararo fela go bolela ka maleme tirelong. Ga se gantši go be go ka ba le maleme a go feta a mararo ao a bego

a bolelwa ke batheeletši. Tirelo e be e tlo lahlegelwa ke kgomagano ge lefoko le lengwe le le lengwe la seboledi le be le swanelwa ke go fetolelwa go feta gabedi. Ge neo ya moya e be e ka ba gona kopanong yeo e lego bogareng bja Londone, go tšile Maisimane, le baeti ba Mafora le Majeremane, diboleledi di be di ka thoma ka gore:-

Moruti: Good evening.

Seboledi sa pele sa leleme: Bon soir (Sefora).

Seboledi sa bobedi sa leleme: Guten abend (Sejeremane).

Fela ke tshwanelo gore ba bolele ka go latelana. Ge ba ka bolela sammaletee, go be go tlo ba le tšharakano; fela, ka lebaka la sebopego sa maikutlo seo se lego gona go "*boleleng ka maleme*" ga lehono, go bolela batho ba bantši sammaletee. Ke lemogile gore ge o tee a ka thoma, ba bangwe ba a latela.

Neo ya maleme gantši e be e ka šomišwa ka kamano le neo ya porofeto, ka tsela yeo e lego gore molaetša woo o hebeditšwego go tšwa go Modimo o be o ka bolelwa (ka neo ya porofeto) ka leleme leo e sego la seboledi (ka neo ya maleme). Mohlala o bjalo o hwetšagala go Ditiro 19:6. Le ge go le bjalo, ge kopanong yeo e swerwego Londone, yeo go yona go nago le Maisimane, gammogo le baeti ba bantši ba Mafora; seboledi se ka bolela ka Sefora, Maisimane ao a lego gona a "*ka se agege*". Ka gona neo ya go hlatholla maleme e be e swanetše go ba gona, gore mang le mang a kgone go kwešiša – mohlaleng wa rena, go hlatholla go tšwa go Sefora go ya go Seisemane. Fela bjalo ge potšišo e be e ka botšišwa ke e mongwe wa diboleledi tša Sefora, seboledi se be se ka se kgone go mo kwešiša ntle le go thušwa, le ge se na le neo ya go bolela Sefora ntle le go se tseba ka noši. Neo ya hlathollo e be e tlo ba gona go thuša lebakeng le.

Ge go be go se yo a nago le neo ya hlathollo fao e hlokegago, neo ya maleme e be e ka se šomišwe: ". . . wa go hlatholla a be gona. Ge wa go hlatholla a se gona phuthegong, ba homole." (1 Bakorinthe 14:27,28). Taba ya gore bontši bja batlalei ba lehono ba "maleme" ba bolela ka "mmolelo" woo go sego yo a o kwešišago, le gona ntle le mohlatholli, ka nnete e bontšha go se hlomphe ditaello tše.

Ditemana 32,33:- "*Meoya ya baprofeta e bušwa ke bona baprofeta.*

Gobane Modimo ga se Modimo wa tlhakatlhakano; Ke Modimo wa molao. Ke wona mokgwa wa diphuthego tšohle tša ba bakgethwa."

Go ba le dineo tša Moya o Mokgethwa ka gona ga go a swanela go amanywa le boitemogelo bjoo bo tlošago motho seemong sa go itemoga le

48 MAMETLETŠO 1

go kwešiša seo a se dirago; moya o ka fase ga taolo ya mošomiši wa wona, e sego maatla ao a tšeago mošomiši gore a šale a dira dilo tšeo a sa itirišego tšona. Go fela go tlalewa ka tsela yeo e fošagetšego gore madimona goba "meoya e mebe" e swara bao ba "sa phološwago", gomme Moya o Mokgethwa o swara badumedi. Fela maatla a moya ao go bolelwago ka wona go 1 Bakorinthe 14:32 a be a le ka fase ga taolo ya yoo a nago le wona go dira tše itšego, e be e se maatla a go tsošološa a botse ao a ganetšanago le maatla a bobbe ao a lego hlagong ya motho . . . Le gona re šetše re bontšhitše pejana gore maatla a a Moya o Mokgethwa a be a tlela baapostola ka dinako tše itšego go dira dilo tše itšego, e sego gore a be a le go bona ka mehla.

Kgopelo yeo e dirwago go bao ba nago le dineo gore ba di šomiše ka tsela yeo e swanetšego lerato le khutšo ya Modimo le ka molao (temana 33), go bonala gore e wela ditsebeng tša go thibana diphuthegong tša lehono tša "Pentekoste".

Temana 34 :- *"Basadi ba lena a ba homole diphuthegong. Ga ba dumelelwe go bolela. A ba ipoetše. Le molao o realo."*

Go šomišweng ga moya ka kamano le se, go tloga go hlalošwa gabotse gore mosadi a seke a di šomiša tirelong. Go hlokomologa taelo ye go tlo ba gona ge e le gore mokgwa wa bjale wa go "bobola" woo o hlalošwago ke go thaba go fetišiša go go tlogago lelokong le tee go ya go le lengwe phuthegong o a šomišwa. Mosadi, bana- gabotse batho ka moka bao menagano ya bona e ratago, ba tlo angwa ke khuetšo ye gomme ba thoma dipolelo tša bona tša go bjebjera tšeo go thwego ke "maleme".

Go tuma ga basadi go seo go thwego ke "go bolela ka maleme" le "boporofeta" diphuthegong tša lehono ga go ka fao go ka nyalanywago le taelo ye e lego pepeneneng ya temana ye. Ngangišano ya go segiša, ya go tlalelwa ya gore Paulo o be a hloile basadi e pšhatlwa ditemaneng tše mmalwa tšeo di latelago: *"Ge mo go lena go ka ba le e a rego: ke moporofeta, a re: Ke wa Moya, a a tsebe gore tše ke le ngwalelago tšona di tšwa go Morena" (1 Bakorinthe 14:37)* – ga di tšwe go Paulo ka noši.

E mong le e mong e a dumelago go Beibele yeo e hebeditšwego, ka gona o swanetše go amogela gore ditaelo tše tša 1 Bakorinthe 14 di swanetše go tšewa ka maatla (seriously); go di nyatša phatlalatša go bontšha fela go se dumele ge Beibele yohle e hebeditšwe – goba go ihlaloša gore ga re na dineo tša moya, ka ge eo a se nago dineo a tlo latola ge ditaelo tša 1 Bakorinthe 14 e le ditaelo tša Modimo go rena (1 Bakorinthe 14). Go kwagala ga ngangišano ye go maatla kudu. Ge o kwele mabaka a ngangišano ye, ao a

tiilego ka tsela ye, o ka tšwelapele bjang go ba leloko la phuthego e bjalo, goba go kopanela le bona.

2.4 Go Gomišwa ga Dineo

Dineo tša Moya wa Modimo tša go dira mehlolo di tlo šomišwa gape ke badumedi go fetolela lefase la bjale go Mmušo wa Modimo, ka morago ga go boa ga Kreste. Ka fao dineo di bitšwa "*maatla a mehla e tlogo tla*" (*Baheberere 6:4,5*); gomme Joele 2:26-29 e hlaloša tšhollelo ye kgolo ya dineo tša moya ka morago ga tshokologo ya Isiraele. Taba ya gore dineo tše di tlo fiwa badumedi ge Kreste a boa ke bošupi bjo bo tletšego bja gore ga di gona ga bjale – ka ge e le gore go Mokreste ofe goba ofe yoo a butšego mahlo a gagwe ditiragalong tša lefase le Mangwalong, go boa ga Kreste go kgauswi (bona Mametlešo 3).

Go na le diporofeto tša Beibele tše di lego pepeneneng gore nakong ye e itšego magareng ga ngwagakgolo wa pele, e lego nako yeo dineo di bego di le gona; le go tla labobedi ga Jesu, dineo di be di tlo gomišwa:-

"Ge e le diporofeto, tšona di tlo fela, le maleme a tlo goma, le (neo ya) tsebo e tlo fela. Gobane tše re di tsebago ke diripanyana fela; le ge re porofeta, ke diripanyana fela. Mohla go tlogo tše botlalo, go tlo fela tša boripanyana." (1 Bakorinthe 13:8-13).

Dineo tša moya tše di bego di le gona ngwagakgolong wa pele, di be di tlo gomišwa ge "*go tla tše botlalo*." Se e ka se be nakong ya go tla gape ga Kreste ka gore nakong yeo dineo di tlo newa gape. Lentšu la Segerika leo le fetoletšwego go "*botlalo*", ka go napa le ra gore "*seo se tletšego goba se feletšego*", ga le re seo se hlokago sebe.

Selo se sa botlalo se be se tlo tšea legato la tsebo ya boripanyana yeo Bakreste ba pele ba bego ba na le yona ka lebaka la neo ya boporofeta. Gopola gore boporofeta e be e le neo ya go bolelela pele mantšu ao a hebeditšwego a Modimo; ke kanegelo yeo e ngwadilwego ya mantšu ao yeo e dirago Beibele.

Ngwagakgolong wa pele, modumedi wa tlwaelo o be a tlo tseba fela karolo ye e itšego ya Testamente ye Mpsha yeo re e tsebago lehono. O be a tlo ba a kwele mantšu a a itšego a porofeto go bagolo ba phuthego ya gagwe ka dintlha tše itšego tša tiragatšo (practical), a tseba kakaretšo ya bophelo bja

50 MAMETLETŠO 1

Jesu, e bile go a kgonega gore a ka be a be a kwele lengwalo le tee goba a mabedi a Paulo a balelwa phuthego ya gabo. Eupša ge kanegelo yeo e ngwadilwego ya mantšu a porofeto e šetše e feditšwe ebile e phatlaladitšwe, go be go se sa hlokega gore go be le neo ya porofeto. Seo e bego e le sa botlalo, seo ka gona se ilego sa tšea legato la tirelo ya dineo tša Moya, ka gona e be e le Testamente ye Mpsha yeo e feletšego:-

"Gobane mangwalo ka moka ke mahebetšwa ke Modimo, le gona a hola batho ka go ruta, le ka go kgodiša le go sokolla, le ka go iša tokong, gore motho wa Modimo e be yo bolokatlalo (botlalo), a kgonišwe go dira mediro e botse ka moka" (2 Timotheo 3:16,17).

Seo se dirago botlalo ke "mangwalo ka moka"; ka fao ge "mangwalo ka moka" a šetše a hebeditšwe, a ngwadilwe, "tše botlalo" di be di tlile, gomme dineo tša mehlolo di ile tša gomišwa. Baefeso 4:8-14 bjale e tsena gabotse lešobeng le go phethiša mmantharane (jigsaw puzzle):-

"O (Jesu) rotogetše kua (legodimong) godimo, a thopolla mathopša, a nea batho dineo (tša moya) . . . gore mmele wa Kreste o agišwe, gore rena ka moka re be re fihlele botee bja tumelo (ke gore tumelo ye tee) le bja tsebo ya go tseba Morwa wa Modimo, re fihlele senna ka botlalo . . . Re se ke ra hlwa re le bana, batho ba go gapagapiwa le go tšewatšewa ke phefo ye nngwe le e nngwe ya thuto."

Dineo tša ngwagakgolo wa pele di be di tlo fiwa go fihla monna wa botlalo, goba yo a gotšego, a tlile gomme 2 Timotheo 3:16,17 e bolela gore "motho (monna) wa Modimo ke yo bolokatlalo" ka go amogela hlahlo ya "mangwalo ka moka". Ge Mangwalo ka moka a šetše a le gona, ga go sa le lebaka leo ka lona re swanetšego go tšewatšewa ke dithuto tše ntši tšeo di rutwago ke dikereke tša go fapanafapana. Go na le Beibele e tee fela gomme ka ge "lentšu la gago ke yona therešo" (Johane 17:17), ka go ithuta yona, re tlo hwetša botee bja tumelo", tumelo e tee ye Baefeso 4:13 e bolelago ka yona. Bakreste ba nnete ka gona ba fihleletše tumelo e tee yeo; gomme ka lebaka leo ke ba "botlalo" ka lebaka la "tše botlalo" – e lego, Lentšu la Modimo leo le feletšego, le ngwadilwego.

Ge o feta, lemoga ka fao Baefeso 4:14 e swantšhago go ba ka fase ga tirelo ya dineo tša mehlolo le bjana bja semoya; gomme mabapi le porofeto, ka fao dineo di bego di tlo gomišwa, 1 Bakorinthe 13:8, e sa bolelago bjalo fela. Go hlwa re hlabile mokgoši; ka go ba le dineo ka gona ga se sešupo sa go gola moyeng. Tšwelopele ye mmadi e mongwe le e mongwe wa mantšu a a swanetšego go e dira ke go kgahlegela Lentšu leo le ngwadilwego la

Modimo, go thabela phethego ya ka fao Modimo a ikutolletšego rena ka lona, le go le amogela mme ra ikobela lona.

Ditlaleo tša bjale tša go ba le Moya

La mafelelo, dintlha tše mmalwa di swanetše go hlalošwa mabapi le ditlaleo tše di dirwago gape le gape ke bao ba naganago gore ba na le dineo tša mehlolo ga bjale:-

❖ Go "*bolela ka maleme*" ga lehono go na le go boeletša mantšu a makopana gantšintši, bjalo ka "*Lala, lala, lala, shama, shama, Jesu, Jesu . . .*". Se ga se ka fao mafoko a leleme lefe goba lefe a bopšago ka gona, ge motho a ekwa e mong a bolela leleme le šele, gantši o kgona go lemoga gore o bega se sengwe go ya ka mokgwa wa mafoko woo a o šomišago, le ge a sa kgone go kwešiša mantšu ao. Fela go bolela ka maleme ga lehono ga go na seo, mme se se bontšha gore ga go agiše, e lego seo maikemišetšo a dineo tša ngwagakgolo wa pele e bego e le sona.

❖ Bapentekoste ba bangwe ba tlalea gore go bolela ka maleme ke leswao la go "phološwa" gomme go latela tshokologo e nngwe le e nngwe. Tlaleo ye bjalo e tsena mathateng a go šiiša go hlalošo ya diphuthego tša pele bjalo ka mmele, woo go ona bao ba nago le dineo tša go fapanafapana ba bego ba le bjalo ka ditho tša go fapanafapana. E be e se bohle bao e bego e le letsogo goba leoto, gomme fela bjalo, e be e se bohle bao ba bego ba na le neo e tee, bjalo ka maleme. 1 Bakorinthe 12:17,27-30 e hlaloša seo:-

"Ge mmele ka moka e ka fo ba tsebe fela, go dupa ga nko go ka tšwa kae? . . . Bjale lena le mmele wa Krete; ka moka le ditho mo le beilwego gona. Ba bangwe Modimo o ba beile phuthegong; a thoma ka go bea baapostola, ba bobedi ya ba baporofeta, ba boraro ya ba baruti; a iša pele go bea ba ditiro tše maatla, a bea ba dineo tša go fodiša, le bababaledi, le balaodi, le ba dipolelo tša mehutahuta. A ka moka ga bona e ka ba baapostola? A ka moka ga bona e ka ba baporofeta? A ka moka ga bona e ka ba baruti? A ka moka ga bona e ka ba ba ditiro tše maatla? A ka moka ga bona e ka ba ba dineo tša go fodiša? A ka moka ga bona e ka ba ba go bolela ka maleme? A ka moka ga bona e ka ba ba go hlatholla?"

Hlalošo ye bjalo e be e šetše e dirilwe pejana gona kgaolong yeo:-

"E mongwe o fiwa polelo e bohlale ke Moya. E mongwe o fiwa polelo ya tsebo ke wona Moya woo. E mongwe o fiwa go kgona mehlolo, e mongwe o fiwa boporofeta; e mongwe o fiwa maleme a mehutahuta; e mongwe a tla a fiwa tlhathollo ya maleme ao. Gomme tšeo ka moka di dirwa ke wona Moya o tee woo, ge e

mongwe le e mongwe o mo abela ka moo a ratago ka gona. Bjalo ka ge mmele e le o tee, ditho e le tše ntši, mme ditho tšeo tša mmele o tee woo, le ge e le tše ntši, di bopa mmele o tee, le yena Krete o bjalo."

Kgatelelo e bjalo ka ye ga go ka fao re ka e hlokomologago.

Bothata bjo bongwe bja Mapentekoste ke gore Filipi o ile a sokolla batho ba bantši go la Samaria – ke gore, ba ile ba kolobetšwa meetseng morago ga go kwešiša Ebangedi, fela ga se ba amogela dineo tša moya; ka gore morago ga fao, Petro le Johane ba ile ba tla go bona: "*Bona ge ba fihla, ba ba rapelela gore ba fiwe Moya o Mokgethwa . . . ba ba bea diatla; ya ba gona ba fiwago Moya o Mokgethwa*" (Ditiro 4:14-18). Go na le kgonagalo ya gore go amogela dineo tša Moya go be go etla fela ka morago ga go bewa matsogo, mme seo ga se dirwe go batlalei ba lehono.

Bapentekoste ba bangwe ba re go bolela ka maleme ga se bohlatse bja go phološwa. Se se bontšha go ba gona ga phapano ye kgolo ya thuto magareng ga bao ba tlaleago gore ba na le dineo tša moya. Ke ka fao o hwetšago bangwe ba re Mmušo wa Modimo o tlo ba lefaseng mola ba bangwe ba re o tlo ba legodimong. Bakatoliki ba tlalea gore Moya o Mokgethwa o ba botša gore ba khunamele Maria le Mopapa, mola Mapentekoste a mangwe a tlalea gore Moya o Mokgethwa o ba nago le wona o ba laela go sola Mopapa bjalo ka molwalekreste (antichrist) le go ganana le thuto ya Bakatoliki. Fela Jesu o hlalošitše ntle le pelaelo gore bao ba nago le Molwedi, "*e lego Moya o Mokgethwa*" ba tlo sepedišwa "*go therešomoka . . . Mme mohla woo le ka se mpotšiše selo . . . Yena Molwedi . . . O tlo le ruta tšohle, o tlo le gakolla tšohle tše ke le boditšego tšona*" (Johane 16:13,23; 14:26).

Ga go a swanela go ba le karogano ya thuto magareng ga bao ba nago le Molwedi – gomme taba ya gore karogano e gona, e bontšha gabotse gore bao ba tlaleago gore ba na le Molwedi ga go ka fao re ka ba tšeelago hlogong. Go palelwa ga ba bangwe ba batlalei ba go thekga ditumelo tša bona ka Beibele go bontšha gore ga ba a sepidišwa go therešomoka le tsebo yohle ke Molwedi.

❖ Bohlokwa bjo bogolo bjo bo amaganywago le go bolela ka maleme ga bo golagane gabotse le kanegelo ya Beibele. Lenaneo la dineo tša Moya go Baefeso 4:11 ga le bolele ka gona, gomme go tšwelela bofelong bja lenaneo le bjalo go 1 Bakorinthe 12:28-30. Nnete ke gore go na le mafelo

a mararo fela Testamenteng ye Mpsa fao dineo tše di ilego tša šomišwa (Ditiro 2:4; 10:46; 19:6).

Ditlaleo tša go bolela ka maleme le mehlolo yeo e dirwago ke Bakreste ba lehono di swanetše go elwa go ya ka pego yeo re e dirilego thutong ye mabapi le Moya wa Modimo. Ntlha ya bohlokwa yeo re swanetšego go e hlokomela ke gore eng goba eng yeo batho bao ba tlaleago gore ba e dira, e ka se be gore ba e dira ka lebaka la gore ba na le Moya O Mokgethwa. Mang goba mang yoo a tlaleago gore o na le Moya O Mokgethwa o na le mošomo wa gae o mogolo kudu woo a swanetšego go o dira go araba dingangišano tša Beibele tše re di umakilego.

Le ge go le bjalo, go a kwešišagala gore go ka ba le hlalošo ya gore ke ka lebaka la eng diphodišo tše tše di sa felelago le "maleme" (gona go bjebjera fao) di direga.

Go lemogilwe gore batho ba šomiša fela karolo e nnyane ya maatla a bjoko bja bona – go ya ka ditekanyetšo še dingwe, ke bonnyane bja go fihla go 1%. Go lemogilwe gape gore monagano o kgona go ba le taolo ya senama godimo ga mmele; ka gona, ka go bea monagano wa bona seemong sa go dumela gore mollo ga o fiše, Mahindu ba kgona go sepela ka maoto godimo ga mollo ntle le go swa. Ge re huduegile, go a kgonega gore re ka šomiša phesente ye kgolwane ya maatla a monagano wa rena go feta ka fao go tlwaelegilego, mme ka gona ra ba le bokgoni bja go phetha dilo tša senama ka mmele wa rena tše di sa kgonegego ka fase ga mabaka ao a tlwaelegilego. Ka fao, ka gare ga khuduego ya ntwalešole le kgona gore le seke la lemoga gore le kgaotšwe letsogo go fihla morago ga diiri tše mmalwa.

Ka fase ga mabaka a tumelo go thutabodumedi ye e tletšego phišego gammogo le khudugo ya mmimo woo o itšego, ka khuetšo ya moetapele wa mafolofolo, go tloga go kgonega gore dilo tše di sa tlwaelegago di ka dirwa. "Mehlolo" yeo e dirwago ke "Bakreste" ba lehono e swana fela le dilo tše di sa tlwaelegago tša dithutabodumedi tše dingwe. Ka gona, badumedi ba boloi ba itemogela dilo tše bjalo ka go "bjebjera" ka maleme, gomme le Mamosleme ba hlatsela gore ba kgona go dira mehlolo bjalo ka Bakreste ba lehono. Fela morero wa go ba le dineo tša Moya ngwagakgolong wa pele e be e le go bontšha bogolo bja Bokreste bja nnete ge bo bapetšwa le bodumedi bofe goba bofe; taba ya gore "mehlolo" ya Bokreste bja lehono e swana le ya ditumelo e tloga e bontšha gore dineo tša Moya o Mokgethwa ga di gona lehono.

Phenyo ya Seislamo godimo ga Bokreste dinageng tše dintši tša Afrika e be e ka se be gona ge nkabe e le gore "Bokreste" bja lehono bo dira mehlolo ya nnete ya go swana le yeo e bego e dirwa ngwagakgolong wa pele. Le gona bao ba nago le "Molwedi" wa dineo tša Moya o Mokgethwa ba tlo dira "mediro ye e fetišago" le yeo Jesu a e dirilego (Johane 14:12,16). Lebaka la gore Bakreste ba be ba ka dira mehlolo e bjalo ge nkabe ba na le tumelo ye kgolwane, le kopana le mathata a mantši fa. Ba na le dineo tša mehlolo tša Molwedi, goba ga ba na tšona, gomme ge ba tlalea gore ba na le tšona "O tlo dira mediro ye e fetišago yeo" (Johane 14:21) –e sego "O ka no dira!"

2.5 Beibele Ke Yona Taolo Fela

Go tšwa go seo re se bonego go fihla fa, thutong ye, Moya wa Modimo ke monagano wa gagwe le morero wa gagwe, le maatla ao a diragatšago tšeo ka ona. Re gateletše gore Moya re o utolletšwe matlakaleng a Lentšu la Modimo. Mathata a mantši a a Bokreste bja lehono a hlolwa ke go se lemoge se. Ka gore go thata go dumela gore maatla a magolo ka tsela ye a tšitlagantšwe pukung e tee, yeo dikarolo tše dingwe tša yona go lego thata go di kwešiša, go a goketša go nagana gore go na le mokgwa wo mongwe woo Modimo a ikutulotšego go batho ntle le ka Beibele. Ka lebaka la gore hlago ya rena ya go fokola (Jeremia 17:9) e hwetša go le boima go amogela nnete ya Lentšu la Modimo (Johane 17:17) ba bangwe ba wetše molabeng woo ka go tlalea gore go na le ditsela tše dingwe tša kutollo tšeo di kgahlago monagano wa hlago. Mehlala ye mmalwa še:-

<u>Tumelo</u>	<u>Ditsela tše dingwe tša kutollo tšeo di tlalewago.</u>	<u>Mohola go Batho / Kgoketšo ya se</u>
Dihlatse tša Jehova	Dingwalwa tša setšhaba sa Mawatchtower, tšeo di tšewago gore di hueditšwe / hebeditšwe.	Ga go matsapa ao a tšewago go nagana ka hlathollo ya nnete ya Beibele; Karabo ya tšohle.
Bokatoliki / Boroma	Dipolelo tša Mopapa le dikakanyo tša baruti, tšeo go tlalewago gore ke dišupo tša nnete tša	Ga go bohlokwa go ipalela Beibele ka noši – Peleng Bokatoliki bo be bo sa dumelele se. Go tshepa batho go e na le go

	monagano wa Modimo.	tšea matsapa a go inetefaletša dilo ka noši.
Bamomone (Mormons)	Puku ya Momone.	E tloša hlokego ya go dumela dithutong tša Beibele tšeo go lego thata go di amogela – Puku ya Momone e neela ka sebaka sa phološo ya batho bohle, mola Beibele e bolela gore go na le batho bao ba phelago le go hwa ba se na tshepo ka ge ba sa bitšwa go tseba Ebangedi.
"Bokreste" bja Sebjalebja	Seetša "sa ka gare" seo se bitšwago Moya o Mokgethwa.	Ba dumela gore le ge e ka ba eng seo ba se kwago, se lokile, ka ge ba nagana gore Moya wa Modimo o ba hlahla ditseleng tšeo di sa amanego le Beibele.

Tše ka moka di bontšha hlokego ya go amogela Beibele bjalo ka lentšu la Modimo le go phuruphutša matlakala a yona go hwetša molaetša wa nnete wa yona. Potšišo ye, "Beibele e Tee, Dikereke tše Ntši – Ka lebaka la Eng?" e arabega gagolo ge re ka lemoga gore kereke e nngwe le e nngwe, go na le ka mokgwa o mongwe, woo e tlaleago kutollo e šele ya Moya wa Modimo, ke gore-thato ya gagwe, thuto ya gagwe le monagano wa gagwe; godimo ga seo se lego Beibeleng.

Ge o nyaka go hwetša mmele (phuthego) e tee, le tumelo e tee le kolobetšo e tee (Baefeso 4:4-6), gona pitšo e swanetše go ba e tla go wena ka mokgoši woo o kwagalago gabotse "*Boela morago Beibeleng!*"

Phamogo 4: Na Moya O Mokgethwa ke Motho?

Dikgaolo 2.1 le 2.2 di file bošupi bjo bo tletšego gore moya wa Modimo o ra maatla a gagwe, ao a tšweletšago "monagano" wa gagwe ka tsela yeo e nabilego. Ka gore tsela yeo Moya wa Modimo o dirago ka yona ke sešupo se se nepagetšego sa boleng le semelo sa gagwe, ba bangwe ba nganga gore moya wa Modimo ke motho yoo le yena e lego Modimo. Go badišiša kgaolo tšeo di fetilego ka hlokomelo go tlo bontšha ge moya wa Modimo e

56 MAMETLETŠO 1

le monagano le maatla a gagwe; ge e le gore seo se bjalo, gona ga go ka fao maatla le monagano wa motho e ka bago motho. Motlakase ke maatla ao a sa bonagalego ao a ka tlišetšago motho yoo a a dirišago dipoelo, fela e ka se be motho yoo. Moya wa Modimo o akaretša lerato la gagwe, bjalo ka karolo ya semelo sa gagwe, gape o ra le maatla a gagwe, fela ga go ka fao o ka šupago motho yoo a aroganego le Modimo. Lerato ke karolo ya semelo sa motho fela e ka se be motho.

Le ge go le molaleng gore kakanyo ye e fošagetše (Ya gore moya ke motho), go bonala o ka re e dumelwa ke "Bakreste" ba bantši, ka ge ba dumela thutong ya "boraro". Thuto yeo e hlaloša gore go na le medimo ye meraro yeo ka tsela ye nngwe e swanago – Modimo Tate, Moya o Mokgethwa le Jesu. Bona batho bao ba hlaloša gore Modimo ga se wa sebopego sa mmele, mme fela ba re Moya o Mokgethwa ke yena (motho), go na le kganetšano mo.

Go na le mabaka a go tia gore re dumele ge "boraro" e thomile e le kakanyo ya seheitene yeo e ilego ya tlišwa Bokresteng – ke ka fao lentšu leo le sego gona Beibeleng. Ka ge ba amogetše kakanyo ye ya gore Modimo ke boraro, Bakreste ba gapeletšega go fihlela sephetho se šele sa gore ka mokgwa o mongwe maatla / moya wa Modimo ke motho, yoo le yena e lego Modimo, le ge e le gore ga se Modimo. Ge ba gahlanetšwa ke go se kwagale ga seemo seo sa bona, tsela ya bona ya go ngwega ke gore ke lekunutu, mme re swanetše go amogela dilo tše bjalo ntle le go tsoma hlalošo yeo e kwagalago.

Se ke go hlokomologa ditšhupetšo tšeo di lego Testamenteng ye Mpsa tšeo di šupago ge sephiri sa Modimo se utolotšwe ka lentšu le mošomo wa Krete:-

- ❖ *"Gobane ga ke rate ge le dula le sa tsebe taba ya sephiri se"* (Baroma 11:25)
- ❖ *"Lefoko la Jesu Krete . . . kutollo ya phihlo"* (Baroma 16:25).
- ❖ *"Ke le botša sephiri"* (1 Bakorinthe 15:51).
- ❖ *"Ka go re tsebiša sephiri sa thato ya gagwe"* (Baefeso 1:9; 3:3).
- ❖ Thero ya Paulo e be e le go *"kwalakwatša phihlo ya Ebangedi"* (Baefeso 6:19, Bakolose 4:3).
- ❖ *"Ke yona thopa . . . ya utolletwa bakgethwa ba gagwe"* (Bakolose 1:26,27).

Magareng ga kgatelelo ye kaa-le gona e tloga e le kgatelelo – ya ge go se sa na sephiri thutong ya tumelo, ke fela motho yoo a sa lego leswiswing yoo a

tlaleago gore se sa le gona. Gomme a motho yo bjalo ga a tshwenyege ge leina leo Beibele e le šomišetšago "Babele", mokgwa wa bodumedi bja go fošagala bjoo bo hlalošwago go Kutollo, e le "sephiri" (Kutollo 17:5)? Temošo yeo e lego molaleng ke gore mokgwa wo o hlaloša ge ditumelo tša wona e le sephiri; fela badumedi ba nnete ba kwešiša sephiri sa mosadi yoo (Kutollo 17:7). Mabaka a mabjalo a go fokola re ka a hwetša fela go bao ba beago kwešišo ya bona ya Modimo go maitemogelo a batho, goba tiragalo ya go se hlalošege ya maatla a semoya a ka ntle godimo ga menagano ya bona. Ge e le gore re swanetše go ikobela thuto ya Lentšu la Modimo ka nnete, gona re swanetše go šomiša mabaka ao a kwagalago go utolla molaetša wa yona.

Beibeleng ga go fao go lego taodišo ka moreri yoo a ilego a re, *"Se ke sephiri se segolo, le ka se se kwešiše le gatee"*. Fela re bala ka fao ba bego ba ipiletša go batho ka mabaka le go tšea diphetho tša go kwagala go tšwa Mangwalong. Ge a be a ruta ka metheo ya Ebangedi ya go swana le yeo re bolelago ka yona thutong ye, Paulo *"a botšana (reasoned) le bona tša mangwalo . . . A ba hlathollela ona mangwalo, a ba bontšha gore Krete o be a swanetše go tlaišwa le go tsoga bahung"* (Ditiro 17:2,3). Fa re bona mabaka a go kwagala a Beibele a go phala dingangišano tšohle, mme Beibele e thoma lefoko le ka gore *"Paulo, ka mo a lemetšego ka gona . . . a botšana le bona . . ."* Ka fao wo e be e le mokgwa wa gagwe wa tlwaelo (bona gape Ditiro 18:19). Ka yona tsela yeo, nakong ya thero ye kgolo go la Korinthe, *"Paulo ka disabatha o be a ruta diphuthegang, a kgodiša Bajuda . . . (fela) ba ganyetša . . ."* (Ditiro 18:4-6). Bao ba ilego ba sokologa ba be ba fetile tshepetšong yeo go yona Paulo a ilego a ba kgodiša ka mabaka ao a bego a ithekgile ka Beibele; fa go be go se na *"pono ya Jesu phapošing ya ka ya go robala", "maikutlo ao a sa hlalošegego a ile a tla go nna", Ke ile ka no kopana le Morena mantšiboa a mangwe."*

Lemoga, gape, gore kanegelo yeo e hebeditšwego e dira boipiletšo bja hlaloganyo le go kwešiša, ka go hlaloša gore ba ile ba "ganyetša". Ka yona tsela yeo Paulo le Baranaba go la Antiokio ba ile *" . . . ba ba kgothatša ba re . . ."* (Ditiro 13:43). Go tloga fao ba ile ba ema Ikonio fao ba ilego ba *"ruta; mme gwa dumela bontši bjo bogolo"* (Ditiro 14:1).

Ge a be a sekišwa moragonyana ga fao, yona tllaologanyo (logic) e ile ya tšwela pele go hlohleletša Paulo ka bonnete bja kholofelo ya gagwe: *"O ile a bolela tša toko le tša boitshwaro, le tša kahlolo ye e tlogo ba gona"* ka tsela

58 MAMETLETŠO 1

yeo e kwešišagalago kudu fao le moahlodi wa gagwe wa mošunyaladi a ilego a "*kgaola ditaba*" (*Ditiro 24:25*).

Ka ge tshokologo ya rena e swanetše go thewa godimo ga tshepedišo yeo ya go fa mabaka, re swanetše go kgona go fa mabaka a go kwagala a Beibele ka kholofelo le thutotumelo (doctrine) ya rena:-

"Le dule le loketše go ipolela ka kholofelo ye e lego mo go lena ge le fetola mang le mang e a le sekišago ka yona" (1 Petro 3:15).

Go bolela ka lentšu leo le edilego ka maitemogelo a rena ga se go fa mabaka ka kholofelo ya rena go Ebangedi. Go tšwela pele go bota "*maitemogelo a batho*" bjalo ka mokgwa wa go rera "*Bakresteng*" ba bantši go bontšha hlaelo ya "*karabo yeo e nago le mabaka*" ka "*kholofelo*" ya bona. Tlotlontšu yeo e feletšego e dirilwe magareng ga Bakreste bao go ba kgontšha go "*hlaloša seo Morena a se dirilego bophelong bja ka*" bjalo bjalo. Dikanegelwana tšeo di ganetšana le seo Paulo a se bolelago "*Ga re ba go ipolela, Re bolela Jesu Krete*" (*2 Bakorinthe 4:5*) –gomme seo se bolelwa ke monna yoo a bego a na le setswalle go feta ba bantši.

Mokgwa wa rena wa tshokologo wa go kwagala wa Beibele o swanetše go ba mokgwa wa setswalle se se nabilego seo re nago le sona le Modimo matšatši a rena ohle. Mehlala ya rena, ka mehla, e swanetše go ba Bakreste ba pele bao ba bego ba šomiša "*mabaka*" go bona gore ba ka rarolla bjang mathata a bona a taolo (*Ditiro 6:2*).

Mangwalo a Testamente ye Mpsha le wona a tšea gore babadi ba wona ba tlo šomiša tlhaologanyo (logic) ya Beibele. Ka gona, "*ka lebaka la*" ka fao Moprasta e Mogolo a bego a le ka gona ka fase ga Molao wa Moshe, re kgona go kwešiša dintlha ka mošomo wa Krete (*Bahebere 5:3*). Ge a se na go bolela ka lerato la go fetišiša la Modimo go Krete, Paulo o bolela gore seo ke "*go direla Modimo ka mo go swanetšego*" (*Baroma 12:1*) ke gore go ineela go yena. Lentšu le "*logikos*" le tšwa lentšung la Segerika e lego "*logos*", e lego lentšu leo gantši le fetolelwang go "*lentšu*" e le ge le e ra Lentšu la Modimo. Go araba ga rena ka tlhaologanyo (logic) ya Beibele ka gona go tšwa go Lentšu la Modimo.

Ka lebaka leo ge, go molaleng gore ga se tlhaologanyo go tlalea gore Moya wa Modimo ke sephidi sa mmele seo e sego Modimo mme fela e le Modimo – le gore go fetola seo ka gore taba ye ka moka ke sephiri, le tlhaologanyo, ke selo seo se sa amogelegego ka mabaka a Beibele. Ge re sa kgone go tšea diphego tšeo di kwagalago Mangwalong, gona go ithuta Beibele ga go na

mohola, gomme Beibele ga e hlokege, ka ge re kgona go e tšea bjalo ka sengwalo sa go kgahliša eupša se se bohlokwa. Se ke seo go bonagalago ge Beibele e le sona dirakeng tša Bakreste ba bantši. Le ge go le bjalo, ba bangwe ba bao ba dumelago gore Moya wa Modimo ke motho, ba leka go fa mabaka a Beibele, seo se tlo ba hola. Ditemana tšeo di tsopolwago ke tšeo di bolelago ka moya wa Modimo ka go mothofatša, mohlala, "Molwedi" go Johane 14-16, le ka go "kgopiša" Moya o Mokgethwa (Baefeso 4:30).

Re šupetša kgaolong ya 4.3 gore "moya" wa motho o kgona go tšhoga (Genesis 41:8) le go hlalala (Luka 10:21). Moya wa gagwe, ke gore, boyena, morero wa gagwe le monagano wa gagwe, tšeo di hlolago mediro ya gagwe ka gona go bolelwa eke ke motho e mongwe e a aroganego, fela nnete ke gore ga go bjalo ntšukantšu (literally). Moya wa Modimo le wona o kgona go mothofatšwa.

Re swanetše go kwešiša gape gore Beibele gantši e šomiša mokgwa wa mothofatšo ge e bolela ka dilo tšeo di naganwago, mohlala, bohlale (Diema 9:1) seo ke go re šupetša gore motho yo a nago le bohlale a ka ba bjang tiragatšong (practically). Bohlale ga bo kgone go ba gona ntle le monaganong wa motho, ka fao mothofatšo e šomišitšwe. Go kwa tše ntši ka se bona Phamogo 5, "Molao wa Mothofatšo".

Phamogo 5: Molao wa Mothofatšo

Ba bangwe ba ka hwetša go le thata go amogela hlalošo ya mothofatšo ya diabolo, lebaka la gore gantši diabolo Beibeleng e hlalošwa bjalo ka ge eke ke motho, gomme seo mohlomongwe se gakantšha ba bangwe. Se hlalošega bonolo ka go šupa gore ke mokgwa wo o tlwaelegilego wa Beibele gore dilo tšeo di sa phelego bjalo ka bohlale, mahumo, sebe, phuthego, di a mothofatšwa, fela ke feela go diabolo fao dikakanyo tša go makatša di tswakantšhwago. Mehlala ye e latelago e tlo bontšha seo:-

BOHLALE BO A MOTHOFATŠWA.

"Lehlogonolo le ne khwetšabohlale, motlelwaketemogo. Mošabo wa bohlale o phala wa lehumo, bo ruiša motho tše di fetišišago tshipi e khwibidu. Bohlale bo feta le pheta ya thaga; le talama tša gago tšohle ga di bo fihlele" (Diema 3:13-15).

"Bohlale bo agile ntlo ya bjona; bo betlile kokwane tša bjona tše di šupago" (Diema 9:1)

60 MAMETLETŠO 1

Ditemana tše, le dikgaolo tšohle tšeo di tšwelelago go tšona, di bontšha gore bohlale bo mothofaditšwe, fela ga go na motho yo a naganago gore bohlale ke motho; eupša bohle ba lemoga gore ke mokgwa o mobotse oo batho bohle ba swanetšego go leka go o hwetša.

MAHUMO A A MOTHOFATŠWA.

"Ga go e a kgonago go hlankela marena a mabedi; a ka tlo hloya e mongwe, a rate e mongwe; goba a gomarele e mongwe a nyatše e mongwe. Le ka se kgone go direla Modimo mme la direla le Mamona." (Mateo 6:24)

Fa mahumo a swantšhwa le morena. Batho ba bantši ba katana ka kudu go hwetša mahumo gomme ka tsela yeo mahumo e ba marena a bona. Jesu fa o re botša gore re ka se dire seo gomme ra hlankela ka fao go swanetšego ka nako e tee. Thuto yeo e bonolo ebile e na le mohola; fela ga go yo a naganago gore mahumo ke monna yo a bitšwago Mamona.

SEBE SE A MOTHOFATŠWA

". . . Mang le mang e a dirago sebe, ke mohlanka wa sona sebe" (Johane 8:34). ". . . sebe se be se buša ka lehu" (Baroma 5:21).

"A ga le tsebe gore yo le ineelago yena la mo kwa, le balata ba yena le mo kwago. Le ka ba balata ba sebe mme sa le iša lehung. Le ka ba ba go kwa Modimo mme la išwa tokong" (Baroma 6:16).

Bjalo ka mahumo, sebe fa se swantšhwa le morena mme bao ba dirago sebe ke bahlanka ba sona. Go bala temana ye ka hlokomelo ga go bontšhe gore Paulo o be a ruta gore sebe ke motho.

MOYA O A MOTHOFATŠWA.

"Mohla go tlile Moya wa therešo, o tlo le sepediša tsela ya therešomoka; gobane a ka se ke a bolela tša gagwe . . ." (Johane 16:13).

Fa Jesu o botša barutiwa ba gagwe gore ba tlo amogela maatla a Moya O Mokgethwa gomme se se ile sa phethagala ka letšatši la Pentekoste bjalo ka ge go hlalošwa go Ditiro 2:3-4; fao go hlalošwago gore "*ba bona go hlahlamologa maleme a kago dikgabo tša mollo; a tla a dula godimo ga e mongwe le e mongwe wa bona. Ka moka ba tlala Moya o Mokgethwa*", woo o ilego wa ba fa maatla a magolo go dira dilo tša go makatša go bontšha gore maatla a bona a tšwa go Modimo. Moya o Mokgethwa e be e se motho, e be e le maatla, fela ge Jesu a bolela ka wona o šomiša lešala le "yena".

LEHU LE A MOTHOFATŠWA.

"Ka bona go tšwelela pitsi e tshehla, e a e nametšego, leina la gagwe ke lehu" (Kutollo 6:8).

SETŠHABA SA ISIRAELE SE A MOTHOFATŠWA.

"Ke sa tlo go agiša wa agiwa, wene ngwanana wa Isiraele! O tlo buša o itlhama ka meropa yago . . ." (Jeremia 31:4). "Go kwa ke kwele ge Efuraimi a lla a re: O nkotlile, ka otlwa wa pholwana e sa thapego. Ntshokolle, ke sokologe, gobane Morena Modimo wa ka ke wene" (Jeremia 31:18).

Kamano ya dikgaolo tše e bontšha gabotse gore moporofeta ga a bolele ka ngwanana ntšukantšu goba ka Efuraimi bjalo ka motho, fela o bolela ka setšhaba sa Isiraele seo fa se mothofaditšwego.

BADUMEDI GO KRESTE BA A MOTHOFATŠWA.

"Gore rena ka moka re fihlele botee bja tumelo le bja tsebo ya go tseba Morwa wa Modimo, re 'fihlele senna ka botlalo', le bogolwane bja go lekanela botlalo bja Krete" (Baefeso 4:13). "Mmele ke o tee . . ." (Baefeso 4:4). "Bjale lena le mmele wa Krete; ka moka le ditho mo le beilwego gona" (1 Bakorinthe 12:27). ". . . Krete e le yena hlogo ya phuthego, e le yena mophološi wa mmele wa gagwe" (Baefeso 5:23). "Mme ke yena hlogo ya mmele, hlogo ya phuthego . . . Bjale ke thabile ke le mahlokong a ke a rweleng, ka baka la lena, mme ke sa tlatša se se hlaetšego nameng ya ka ke tle ke fihlele tšeo Krete a hlokofoaditšwego ka tšona ka baka la phuthego e lego mmele wa gagwe (Bakolose 1:16,24). "Gobane ke le beeleditše monna o tee, gore ke le iše go Krete boka mosetsana e a se nago bosodi" (2 Bakorinthe 11:2). ". . . monyanya wa tšeo ya Kwana o tlile, monyalwa wa gagwe o tšhephile" (Kutollo 19:7).

Ditemana tše ka moka di bolelela ka setšhaba sa batho bao e bego e le badumedi ba nnete go Krete, nakong tše dingwe ba be ba bitšwa "phuthego" le ge se se sa swanela go kopakopanywa le diphuthego tša bjale, tšeo di tlogetšego kgale go ba badumedi go Krete.

Badumedi ba nnete, ke gore bao ba swerego le go dumela thutatumelo ya nnete yeo e rutwago ke Beibele, ba bitšwa mosetsana e a se nago bosodi, go bontšha hlweko ya bophelo bjoo ba swanetšego go bo phela, bjalo ka mmele, papišo yeo e swanetšego ka gore bjalo ka ge mmele wa hlago o na le mešomo ye mentši, le phuthego e na le maikarabelo a mantši le mešomo

ye mentši. Ge phuthego e bitšwa "mmele" ga go eo a naganago gore go bolelwa ka motho yo a itšego, gomme go be go se yoo a ka naganago gore sathane goba diabolo ke selotsoko sa go boifiša goba morongwa yoo a welego ge nkabe mantšu ao a fetoletšwe gabotse, goba ge nkabe banna le basadi ba sa ka ba tšea dikakanyo tše di fošagetšego tša go tšwa diphuthegong tšeo di fošagetšego tša matšatšing a go feta.

Phamogo 6: BoCalvini

Mengwaganyana ye makgolo ya go feta, monna yo a bitšwago Calvin o ile a ruta gore go na le kgethelopele ya maphelo a rena, gomme ka fao diphego tšeo re di tšeago ka go rata ga di na seabe godimo ga phološo ya rena, re kgethetšwepele go ya phološong goba tahlegong. Kakanyo ye e tšweletša gape dikakanyong tša sebjalebjae:

- ☞ Gore ga go na mohola wa go tšea matsapa a magolo go ithuta Beibele goba bodumedi, ka gore ge e le gore re ya go phološwa, re tla no phološwa.
- ☞ Gore go na le sephedi seo se bitšwago diabolo seo se re dirišago dibe gomme se tliša mathata maphelong a rena, ka ntle le go šetša thato ya rena. Kakanyo ye ya go fošagala e ahlaahlwa go Thuto 6.
- ☞ Gore ga go na bohlokwa bja go kgopela hlokomelo ya Modimo maemong a bophelo, mohlala, polokego maetong, ka gore tšohle di kgethetšwepele, go a swana. Lefase le na le polelo ya gore: ge e le gore nomoro ya gago e tlo tšwa, e tlo tšwa.
- ☞ Dikereke tša Ebangedi di ruta gore ntle le ge Moya o Mokgethwa o ka dira gore re dumele le go kwešiša Beibele, ga go kgonege go dira bjalo.

Go na le mabaka a mantši a Beibele ao a gananang le mahlale a:-

- ☞ Mahlale a a dira gore go dumela Modimo e be ditšiebadimo. Re botšwa ka mehla Beibeleng gore re swanetše go boloka melao ya Modimo, gomme ka go dira bjalo re ka mo thabiša goba ra mmefediša. Kakanyo ye ya melao ga e na mohola ge e le gore Modimo o re gapeletša go dumela. Krete o neela phološo go "*bohle ba ba mo kwang*" (*Bahere 5:9*).
- ☞ Bahebere 11 e bontšha gore go tsena ga Modimo maphelong a rena le go re fa ga gagwe phološo, go amana le tumelo ya rena. Mehlala ye mentši ya go rapela Modimo gore a phološe batho Beibeleng ga e be le mohola ge e le gore dilo tšohle di beakanyeditšwe pele. Fela bjalo le kakanyo ya gore phološo ke poelo ya tumelo ya rena, ga e be le boleng.

- ☞ Kolobetšo ke seo se nyakegago gore motho a phološwe (Mareka 16:16; Johane 3:3-5). Se se ganwa ke Bacalvini. Le ge go le bjalo, phološo e kgonagadišwe ke mošomo wa Krete (2 Timotheo 1:10) e sego ka kakanyo fela ya kgethelopele. Re swanetše go kgetha go ikamanya le yena, e lego seo re se dirago ka kolobetšo. Baroma 6:15-17 e bolela ka fao re fetolago marena ka gona ge re kolobetšwa, go tloga bophelong bja sebe go ya go bja boikobo ". . . yo le ineelago yena la mo kwa, le balata ba yena le mo kwago." Polelo ye ya go ineela e šupa gabotse go ikgethela e sego go kgorometšwa ka kgethelopele. Go ineela ke go dumela go tšwa pelong, thuto ya Ebangedi (Baroma 6:17).
- ☞ Ga go bohlokwa bja gore Modimo a bolele lentšu la gagwe ge e le gore re kgethetšwepele. Gape ga go bohlokwa go gaša lentšu la Modimo, eupša Beibele e hlaloša ka go laela le go fa mehlala ka se, gore ke ka go gaša lentšu la Modimo ge banna le basadi ba etla phološong. "*Lentšu la phološo*" (Ditiro 13:26) le swanetše go ya bathong.
- ☞ Re tlo ahlolwa go ya ka mediro ya rena (Kutollo 22:12). Go reng, ge e le gore tšeo re di dirago ka thato ya rena ga di bohlokwa mabapi le phološo? Paulo o ile a re Bajuda ba ikahlotše gore ga se ba swanelwa ke bophelo bjo bo sa felego ka go gana lentšu la Modimo (Ditiro 13:46). Ba ikahlotše – Modimo o be a sa ba ganetše. Ge re re Modimo o kgethelapele batho gore ba phološwe, gomme ba bangwe ba lahlege, ke gore re re Modimo o gapeletša batho ba bangwe go dira dibe mola ba bangwe a ba gapeletša go dira go loka. Ka lebaka la sebe sa Adama "*lehu le aparetše batho bohle ka ge ba dirile dibe bohle*" (Baroma 5:12). Ke ka lebaka leo batho ba hwago, ke kotlo ya sebe (Baroma 6:23), ga se ka lebaka la gore Modimo o ba gapeleditše go dira dibe nakong ye nngwe pele ga sebe sa Adama.
- ☞ 1 Bakorinthe 10 le dikgaolo tše dingwe tše dintši di re fa mohlala wa bao peleng ba bego ba na le setswalle le Modimo gomme, ba wa, bjalo ka tshebotšo go badumedi. Taba ya gore go a kgonega go tloga mo kgaugelong (Bagalata 5:4) e bontšha gore ga go kgonege go ba le selo se bjalo ka "*ge o phološitšwe gatee o phološeditšwe ruri*" bjalo ka ge Bocalvini bo nyaka. Re phološwa fela ge re ka tšwela pele go dumela thuto ya nnete (1 Timotheo 4:16).
- ☞ Jesu o ile a ruta gore go kwešiša lentšu la Modimo go tšwa matsapeng ao re a tšeago ka go rata ga rena. "*E a balago a a di phafogele*" (Mateo 24:15). Ka fao re kwešiša lentšu ka noši – ga re gapeletšwe. Go na le kamano magareng ga se le mantšu ao Jesu a bego a rata go a boeletša, "*Ea nago le ditsebe tša go kwa a a kwe*", goba a kwešiše. Go ba le ditsebe tša go kwa ka gona go lekana le go bala lentšu la Modimo. Ka gore Moya

wa Modimo o bonagala gagolo lentšung la gagwe fao e lego gore Jesu o ile a re mantšu a gagwe ao a hebeditšwego "*ke Moya*" (*Johane 6:63*), ga go kgonege gore Moya wa Modimo o ka šoma mothong ntle le Lentšu la gagwe go gapeletša motho yoo go obamela lentšu.

≈ "*le e a nyorilwego a atle a tšee meetse a bophelo a fo fiwa fela*" (*Kutollo 22:17*), ka go araba lentšu la bophelo leo le hwetšwago Ebangeding. Fa, ka nnete ke thato e sego kgethelopele go sa šetšwe dikganyogo tša rena tša phološo. Fela bjalo, Ditiro 2:21 e re, "*Gomme ba ba tlogo phološwa ke ba ba rapelago ina la Morena*" ka go kolobetšwa leineng leo.

Phamogo 7 : "Ke mo le tlogo fiwa neo ya Moyamokgethwa" (Ditiro 2:38)

Petro o ile a bolela le setšhaba ka Pentekoste, mme a fetša ka boipiletšo bjo bo lego go temana 38 gore ba sokologe, ba kolobetšwe gomme ba fiwe neo ya Moyamokgethwa. Polelo ye ya neo ya moya wa Modimo e kamanong le ka fao moapostola yo a ilego a šomiša dineo tšeo go bolela ka maleme le setšhaba, mme a hlaloša gore ka go dira bjalo (Ditiro 2:16-20) e be e le go phethagatša porofeto ya Joele ka go neela dineo. Ka fao go molaleng gore Petro o be a tshepiša dineo tšeo go setšhaba seo sa Bajuda se bego se mo theeditše. Lešaba leo la batho e be e le Bajuda, e sego Baditšhaba (Ditiro 2:5). Porofeto ya Joele ya go neela dineo e be e ama pele (primarily) Bajuda. Ka fao Petro o re go bona: "*Gobane kholofedišo e ra lena le bana ba lena*" (*Ditiro 2:39*), mohlomongwe a era porofeto ya Joele gore moya o be o tlo fiwa Bajuda le bana ba bona (Ditiro 2:17 bapetša Joele 2:28-32). Gape go na le keletšo fa ya gore tshepišo ya dineo tšeo e be e le fela go meloko yeo ye mebedi – bao ba bego ba theeditše Petro, le bana ba bona.

Re bontšhitše gore go ya mafelelong a ngwagakgolo wa pele (ke gore mengwaga ye e ka bago 70 morago ga polelo ya Petro), dineo di be di hweletše. Histori le yona e netefatša se. Mehlang ya meloko yeo ye mebedi, dineo tša moya di be di tlo ba gona le go Baditšhaba: *Le ba lego kgole bohle, bao Morena Modimo wa rena a sa tlogo ba bitša ba tla*" (*Ditiro 2:39*). Lemoga ka fao Baditšhaba ba bitšwago "ba kgole" go Baefeso 2:14-17.

Le ge go le bjalo, go na le mabaka ao a kwagalago gore re dumele gore se diregilego go Ditiro 2 e bile phethagatšo e nyenyane fela ya mantšu a

Joele 2. Phethagatšo ya botlalo e tlo ba ge Isiraele e tsenetšwe le go hlaselwa ke madira ao a tlogo fedišwa (Joele 2:20), ka morago ga ge Isiraele ba sokologile gomme ba phela kopanelong ya lethabo le Modimo (2:27). *"Tše di tlogo latela tšeo šedi: Nama yohle ke tlo e tšhela Moya . . ."* (2:28). Ga go ka fao re ka letelago phethagatšo ya mantšu a Joele pele ga ge tše di direga, e tla ba e sale go direga phethagatšo yela e nyenyane ka letšatši la Pentekoste bjalo ka ge e hlalošwa go Ditiro 2.

Tshepišo ya go amogela neo ya moya morago ga kolobetšo e sa ntše e ka ra rena lehono. Moya ke o tee, fela o ka bonagala ka ditsela tše ntši (1 Bakorinthe 12:4-7; Baefeso 4:4). Ka ngwagakgolo wa pele o be o bonagala ka dineo tša mehlolo; bjale ka gore di gomišitšwe, go a swanela gore re bone phethagatšo ye ya "neo ya Moya" ka tsela e nngwe. *"Neo ya Moya o Mokgethwa"* e ka no ra *"neo yeo e lego Moya o Mokgethwa"*, goba neo yeo Moya o Mokgethwa o bolelago ka yona – e lego, neo ya tebalelo le phološo yeo lentšu la Modimo leo le hebeditšwego ka Moya le e holofeditšego. Go na le mehlala ye mengwe ye mentši ya tšhomišo ye ya lentšu "la" (ka mokgwa woo o lego gabedi). *"Tsebo ya go tseba Modimo"* (Bakolose 1:10) e ka no ra tsebo yeo Modimo a nago le yona, goba tsebo ka Modimo. "Lerato la Modimo" le "lerato la Krete" (1 Johane 4:9; 3:17; 2 Bakorinthe 5:14) le ka no ra lerato leo Modimo le Jesu ba nang le lona go rena, goba lerato leo re nago le lona go bona. "Lentšu la Modimo" le ka no ra lentšu ka Modimo, goba lentšu leo le tšwago go Modimo. Neo "ya" Moya o Mokgethwa ka gona e ka no ra neo yeo Moya o Mokgethwa o e kgonagatšago le go bolela ka yona, gommogo le neo yeo e akaretšago maatla a Moya o Mokgethwa.

Neo ya Moya: Tebalelo?

Baroma 5:16 le 6:23 di hlaloša phološo bjalo ka "neo" mme se se mema papišo le neo ya moya go Ditiro 2:38. Nnete ke gore Ditiro 2:39 e bonagala e tsopola Joele 2:32 mabapi le phološo bjalo ka ge eke se ke seo neo ya moya e lego sona. Polelo ya Petro ka neo yeo e tshepišitšwego "ba kgole" e umaka Jesaya 57:19: *"Khutšo! Khutšo (le Modimo ka tebalelo) e tlo ba le ba kgole"*. Baefeso 2:8 le yona e hlaloša neo bjalo ka phološo, mme e re *"ra batamela Tata wešo ka Moya o Tee (neo ye)"* (2:18). Se se netefatšwa ke ntlha ya gore Baefeso 2:13-17 le yona e umaka Jesaya 57:19: *"Bjale lena ba le bego le le kgole le batameditšwe ka . . . madi a Krete. Ke yena mokhutšiši wa lena . . . A re go tla a tsebatša Ebangedi ya khutšišo mo go lena ba kgole."* Jesaya 30:1 e sola Bajuda ka go nyaka phološo ka tsela ya bona e sego ka neo ya Moya wa Modimo: *"Ke ba go loga maano ba se ne*

nna; ba go lakana ba se ne moya wa ka, ba go hlatlamanya dibe." Jesaya 44:3 e hlaloša tshwarelo yeo Isiraele e tlogo e hwetša mehleng ya bofelo ka yona tsela yeo: "Gobane naga ye e nyorilwego ke e tšhela meetse (go oma ga semoya: Jesaya 53:2). *Peu ya gago ke tlo e tšhela moya wa ka, mahlogeding a gago ke tlo iša tšhegofatšo ya ka.*" Hlogonolofatšo ya peu ya Aborahama e tebalelong ya bona ka Krete (Ditiro 3:25,26), yeo e bapetšwago fa le go tšhelwa ga Moya go Bajuda. Ye ke polelo ya Ditiro 2 le Joele 2. 1 Bakorinthe 6:11 e bolela ka go hlatswiwa dibe "*ka Moya wa Modimo wa rena.*" Go na le kamano go Baroma magareng ga go fiwa "*kgaugelo . . . poelano . . . Moya*" (1:5; 5:11; 8:15), mme se se bontšha kamano magareng ga neo ("kgaugelo") ya moya le tebalelo yeo e lebišago go poelano. Go molaleng ka fao Testamente ye Mpsa e agago godimo ga polelo le ditebo tša Testamente ye tala, segolothata go lebeletšwe pele babadi ba Bajuda le khuetšo yeo mangwalo (Epistles) a bego a tlo ba a bile le yona. Kgafetša, kgafetša dipukung tša Moshe le go Joshua Modimo o holofetša go nea batho ba gagwe lefase / naga. Ka fase ga Kgwerano e mpsa, molekani wa lefase / naga; ke phološo; ke gore kholofelo ya neo ya Modimo bjale le tebalelo ya dibe yeo e sepedišanago le yona.

Petro o ile a botša Bajuda gore ba sokologe pele ba ka amogela neo, seo se be se tlo akaretša go ithapelela. Go bonagala go e na le lebaka la go dumela gore neo ya Moya ke tsela ya go hlaloša dithapelo tšeo di arabilwego. Go fiwa ga "*dineo tše botse go ba kgopelago*" ka thapelo go swana le go nea (neo) ya Moya O Mokgethwa (Mateo 7:11 bapetša Luka 11:13). Bafilipi 1:19 e bapetša "*dithapelo tša lena, le go thakgatšwa ke Moya wa Jesu Krete*". Fela bjalo, 1 Johane 3:24 e bolela gore re fiwa Moya go latela go obamela melao; temana ya 22 e bolela gore go obamela melao yeo go iša go arabiweng ga dithapelo tša rena. Ka fao boitshepho bja rena ke ka ge dithapelo tša rena di kwewa (1 Johane 5:14) gammogo le go newa moya (1 Johane 3:21,24; 4:13) ka ge tše e le dihlalošo tšeo di bapilego. Thuto ya lentšu la Segerika e lego "charis", leo gantši le fetolelwago go "kgaugelo", e tlo šupa gore lentšu leo le šomišwa gantši ka kamano le neo ya Moya. "*Gomme re dumela go phologa ka kgaukelo ya Morena Jesu Krete*" (Ditiro 15:11). Fela kakanyo ya "kgaugelo" e amana le dithapelo tšeo di arabiwago (Hesekiele 33:12; 34:9; Numeri 32:5; Psalme 84:11; 2 Bakorinthe 12:9; Baheberere 4:16; Jakobo 4:6). Sakaria 12:10 e bolela ka go "*tšhela moya wa mabobo le wa merapelo*" mehleng ya bofelo go Bajuda. Se se akaretša seo re se hlalošago – gore thapelo e tliša neo ya moya ka mokgwa wa tebalelo, le gore neo ye ya Moya ke go araba dithapelo e laetšwa ke tshokologo ya bajuda ngwagakgolong wa pele le matšatšing a bofelo. Ka kamano le se,

Paulo o bolela ka "*dikgaugelo tša Modimo le tlhaolo ya gagwe*" go tshokologo le tebalelo (Baroma 11:29).

Molwedi

Mokgwa o bjalo o ka šomišwa kholofetšong ya Molwedi go Johane dikgaolo 14 le 16. Pele (primarily) se se be se ra maatla a mehlolo ao a ilego a fiwa barutiwa, bao e bego e le ba pele go holofetšwa – mme se se ka ra le rena – fela e sego ka mokgwa wa mehlolo. Dineo e be e le tša go "*le gakolla tšohle tše ke le boditšego tšona*" (Johane 14:26), Mohlomongwe go kgontšha go ngwalwa ga dikanegelo tša Ebangedi. Lentšu le "gakolla" le bontšha gore mehlolo yeo ya Molwedi e be e tla ba go barutiwa bao ba phetšego le Jesu nakong ya tirelo ya gagwe. Ke bona fela ba bego ba ka gopotšwa / gakollwa mantšu ao Jesu a a boletšego. Gape re bontšhitše gore polelo ya "Molwedi" e ka ra gape le maatla a Beibele yeo e feletšego / feditšwego (Bona Kgaolo 2:5). Ka fao re ka fetša ka gore tshepišo ye le tše dingwe tša Moya di ile tša phethagatšwa ka mokgwa wa mehlolo ngwagakgolong wa pele, mme bjale di ama rena ka tšweletšo ya Moya ka Lentšu la Modimo leo le ngwadilwego, Beibele. Ke nnete gore moya wa Modimo o ile wa utollwa ka lentšu leo le ngwadilwego peleng, eupša yeo e be e le karolo fela ya kutollo ge e bapetšwa le botlalo bjoo re nago le bjona bjale Lentšung la Modimo leo le feletšego (1 Bakorinthe 13:9-13). Go latela se, go molaleng gore ga go na kutollo ye nngwe yeo e ka bago e ngwadilwe go tšwa go Modimo morago ga go gomišwa ga dineo ge Testamente ye Mpsha e feditšwe. Ditlaleo tša Puku ya Mormon le tše dingwe tše bjalo di ra gore Beibele ga se kutollo ye e feletšego ya Modimo – mola e le gore go gomišwa ga dineo tša Moya le go hlokega ga tšona le hono go šupa gore ke yona. Ge re nyaka go šomiša botlalo bja kutollo ya Modimo Beibeleng, re swanetše go šomiša dikarolo tšohle tša yona, Testamente ye Tala le ye Mpsha, ke fela ge re dirile bjalo fao motho wa Modimo a tlogo fihlela botlalo bja Modimo. Bjoo bo utollwago Lentšung.

Phamogo 8: "Mehlolo ye e tlo felegetša ba ba dumetšego" (Mareka 16:17)

Go ngangilwe go tšwa go se, gore mang le mang yoo a dumelago ka nnete o tlo amogela dineo tša mehlolo. Le ge go le bjalo, se se bontšha go fetiša tekano – "*Ba tlo swara dinoga ka diatla; le ge ba nwele se se bolayago, se ka se ke sa ba dira selo, ba tlo bea balwetši diatla ba fola*" (Mareka 16:18).

68 MAMETLETŠO 1

Ye ga se tshepišo ya tšeo di bego di tlo direga ge modumedi a na le tumelo ye e lekanego; tše e be e le ditshepišo tša kgonthe tšeo di bego di tlo dirwa ke badumedi bjang goba bjang. Ntle le ge mehlolo ya bogolo bjo bo kaakaa e ka direga, gona tshepišo ya temana ye ga e re rena mehlang ya lehono. O tlo gopola ka fao Paulo a ilego a swara noga ya kotsi gomme ya se mo lome (Ditiro 28:3-7), mme seo se ile sa tiišetša gore thuto ya gagwe e be e tšwa go Modimo.

Gare ga "Bakreste" bohle bao ba tlaleago ge ba na le dineo go tloga nywageng ye lekgolo ya go feta, ga se gwa ka gwa ba le bohlatse bja go tia bja tšhomišo ya maatla ao. Ntle le ge modumedi yo mongwe le yo mongwe a kgona ebile a dira mehlolo ya bogolo bjoo, gona tshepišo ye ga e amane le rena lehono. Se se dira gore re fetše ka go tšea sepheto seo re se tšeerego thutong ya rena ya Beibele ka Moya: Dineo tše tša mehlolo di be di le go badumedi ba Krete ba ngwagakgolo wa pele, fela di ile tša gomišwa ge Testamente ye Mpsha e fetša go ngwalwa.

Temana ya mafelelo ya Mareka 16 e šišinya gore mehlolo yeo e bego e tlo "latela" badumedi e be e le ya go tiišetša lentšu leo le boletšwego la Ebangedi: "*Mehlolo ye e tlo felegetša ba ba dumetšego . . . Ge e le bona, ba tšwa ba goelesa gohle, Morena a fela a na le bona ka maatla a gagwe, a tiiša lentšu ka mehlolo ye e bapetšego nalo*" (Mareka 16:17,20).

Morago ga gore lentšu leo le bego le bolelwa le ngwalwe fase ka botlalo, bjalo ka ge re na le lona bjalo ka Testamente ye Mpsha, go be go se sa hlokega mehlolo go felegetša bao ba dumelago.

Thuto 2 : Dipotšišo

1. Na ke dife tšeo di latelago tšeo e lego dihlošo tša lentšu le "Moya"?
 - a) Maatla
 - b) Kgethwa
 - c) Mohemo
 - d) Lerole
2. Moya o Mokgethwa ke eng?
 - a) Ke motho
 - b) Ke maatla
 - c) Maatla a Modimo ao a beetšwego thoko go phetha morero o itšego
 - d) Karolo ya boraro.
3. Beibele e ngwadilwe bjang?
 - a) Banna ba ile ba ngwala dikakanyo tša bona
 - b) Banna ba ile ba ngwala seo ba bego ba nagana gore Modimo o a se hlaloša.
 - c) Ka khuetšo ya banna, ke Moya wa Modimo
 - d) Dikarolo tše dingwe di hueditšwe, tše dingwe aowa.
4. Ke afe a mabaka a ao a dirilego gore dineo tša Moya tša go dira mehlolo di newe?
 - a) Go thekga thero ya lentšu la Ebangedi ka molomo.
 - b) Go aga phuthego ya pele.
 - c) Go gapeletša batho gore ba loke.
 - d) Go šireletša baapostola mathateng a bona.
5. Naa re ka ithuta kae nnete ya Modimo?
 - a) Gannyane Beibeleng, le gannyane menaganong ya rena.
 - b) Go tšwa go Moya o Mokgethwa o re botša dilo thwii, ntle le go bala Beibele.
 - c) Go tšwa Beibeleng fela.
 - d) Go tšwa baruting.
6. Efa tše dingwe tša dineo tša moya tšeo di bego di le gona ngwagakgolong wa pele.
7. Di ile tša gomišwa neng? Go a kgonega go ba le tšona gona bjale?
8. Naa Moya o Mokgethwa o ka šoma bjang maphelong a rena lehono?

THUTO 3

DITSHEPIŠO TŠA
MODIMO

3.1 Ditshepišo tša Modimo: Matseno

Go fihla fao re fihlilego gona ka dithuto tša rena, re na le kwešišo yeo e nabilego ya gore Modimo ke mang le gore o šoma bjang. Ka go dira bjalo, re tlošitše dikwešišo tše mmalwa tšeo di fošagetšego ka dilo tše. Bjale re nyaka go lebelela ka nnete dilo tšeo Modimo a di “holofeditšego bao ba mo ratago” (Jakobo 1:12; 2:5) ka go latela melao ya gagwe (Johane 14:15).

Ditshepišo tša Modimo Testamenteng ye Tala ke tšona di bopago kholofelo ya nnete ya Mokreste. Ge a be a sekišwa, Paulo o ile a bolela ka moputso wo o tlogo woo a bego a ikemišeditše go o hwela; woo ka lebaka la wona a bego a ikemišeditše go lahlegelwa ke tšohle: “Bjale ge ke eme fa, ke sekišetšwa molato e le ge ke holofetše tše Modimo a di holofeditšego borrawešo ... ka baka la yona kholofelo yeo “(Ditiro 26:6,7). O be a feditše bontši bja bophelo bja gagwe a “ bega Ebangedi ya kholofedišo ye botatawešo ba bego ba e filwe, Modimo a tla a e pheta ... ka go tsoša Jesu bahung “(Ditiro 13:32,33). Paulo o ile a hlaloša gore tumelo ditshepišong tšeo e be e efa kholofelo ya tsogo bahung (Ditiro 26:6-8 bapetša 23:8),tsebo ya go boa labobedi ga Jesu ka kahlolo le ya Mmušo wo o tlogo wa Modimo (Ditiro 24:25; 28: 20,31).

Tše ka moka di sobeletša kakanyo ya gore Testamente ye Tala e fo ba histori yeo e ralalago ya Isiraele yeo e sa bolelego ka bophelo bjo bo sa felego. Modimo ga se a fo tšea sephetho gateete mengwaga ye 2,000 ya go feta go re o tlo re nea bophelo bjo bo sa felego ka Jesu. Morero woo o be a na le wona go tloga mathomong:-

“Ka go holofela bophelo bjo bo sa felego,bjoo Modimo yena Morereši a bo holofeditšego batho mola mabaka a bogologolo a sešo a ba gona; a tla a tšweletša lentšu la gagwe (ka bjona) ka botseta” (Tito 1: 2,3).

“Bophelo bjo bo sa felego, bjo bo bego bo le gona go Modimo Tata wešo, bja tla bja bonala mo go rena “(1 Johane 1:2).

Ka ge morero wa Modimo go fa batho bophelo bjo bo sa felego o be o na le Yena go tloga mathomong, ga go bonolo gore a ka ba a ile a homola ka wona mengwageng ye 4,000 yeo go yona a bego a dirišana le batho yeo e laodišwago Testamenteng ye Tala. Gabotse Testamente ye Tala e tletše ka diporofeto le ditshepišo tšeo e nngwe le e nngwe ya tšona e fago dintlha ka

botlalo ka kholofelo ye, yeo Modimo a e lokišeditšego batho ba gagwe. Ke ka lebaka le, ge kwešišo ya ditshepišo tša Modimo go batala ba Isiraele e le bohlokwa phološong ya rena: fao e lego gore Paulo o ile a ba a gopotša badumedi ba Efeso gore pele ga ge ba tseba dilo tše, ba be ba “se na Krete; le se ba mmušo wa Isiraele; le be le se ba dikgwerano tša dikholofedišo; le be le phela lefaseng le se na kholofelo; le se na Modimo” (Baefeso 2:12) – le ge e le gore ntle le pelaelo ba be ba nagana gore ditumelo tša bona tša boditšhaba di be di ba fa kholofelo le tsebo ye e itšego ka Modimo. Fela ye ke kotsi ya go se tsebe ditshepišo tša Testamente ye Tala tša Modimo – ka nnete ke “go phela lefaseng ntle le kholofelo, go se be le Modimo”. Gopola ka fao Paulo a ilego a hlaloša kholofelo ya Bakreste bjalo ka “dikholofelo tše Modimo a di holofedišitšego borra wešo (Bajuda)” (Ditiro 26:6).

Go a nyamiša gore ke diphuthego tše mmalwa fela tšeo di gatelelago karolo tše tša Testamente ye Tala, e lego seo di swanetšego go se gatelela ka bontši. “Bokreste” bo senyegetše go bodumedi bja Testamente ye Mpshe-le gona, le gona fao bo šomiša fela ditemana tše itšego fela. Jesu o ile a gatelela tsela ye e nepagetšego:-

“Ge ba sa kwe Moshe le baporofeta, ba ka se ke ba kgolwa le ge go ka tsoga e a tšwago bahung” (Luka 16:31).

Monagano wa hlago o ka no nganga gore go dumela go tsogo ya Krete go lekane (bapetša Luka 16:30), fela Jesu o ile a hlaloša gore ntle le motheo woo o tiilego wa Testamente ye Tala, se se ka se kgonagale ka botlalo.

Go phuhlama ga tumelo ya barutiwa morago ga papolo go ile gwa latišišwa ke Jesu go hlokeng šedi ga bona Testamenteng ye Tala:-

“Ke mo yena a fetotšego a re: Aowii! A batho ba go se hlaologanye le ba dipelo tše di tšwafago go dumela tšohle tše di boletšwego ke baporofeta. A Krete o be a sa swanela go tšaišwa ka mokgwa woo, a kgono tsena letagong la gagwe? A thoma ka Moshe, a iša go baporofeta ka moka, a ba hlathollala tša mo mangwalong ka moka, tše a boletšwego ka tšona” (Luka 24:25-27).

Lemoga kgatelelo ya gagwe mo go reng Testamente ye Tala yohle e be e bolela ka yena. E be e se gore barutiwa ba ba be ba sa bala Testamente ye Tala, eupša ba be ba sa kwešiša mantšu a yona gabotse, gomme ka fao ba be ba sa kgone go a dumela gabotse. Ka fao kwešišo yeo e nepagetšego ya Lentšu la Modimo, go e na le go no le bala, e bohlokwa go tšweletša tumelo ya nnete. Bajuda ba be ba bala Testamente ye Tala ka tsela ya bogafi (Ditiro 15:21), fela ka ge ba be ba sa kwešiše tšhupetšo ya yona go Jesu le Ebangedi

ya gagwe, nnete ke gore ba be ba sa a dumele; ka fao Jesu o ile a re go bona:-

“Gobane ge le ka be le dumela Moshe, le nna le ka be le ntumela, gobane Moshe o mpoletše ka mangwalo a gagwe. Bjale ge le sa dumele mangwalo a gagwe, tše nna ke di bolelago le tlo di dumela bjang?” (Johane 5: 46,47).

Le ge ba be ba bala Beibele, ba be ba sa kgone go bona molaetša wa nnete ka Jesu, le ge ba be ba rata go dumela gore ba netefaleditšwe phološo. Jesu o ile a swanelwa ke gore go bona:-

“Latišišang mangwalong (ke gore ka tshwanelo – bapetša Ditiro 17:11); ka gobane lena le re le na le bophelo bjo bo sa felego ka ona; gomme ke wona gee a hlatselago ka nna” (Johane 5:39).

Go bjalo le ka batho ba bantši bao ba nago le tsebo ya kakaretšo fela ka ditiragalo tše dingwenyana le dithuto tše dingwenyana tša Testamente ye Tala: E no ba tsebonyana fela yeo ba e topilego ka sewelo. Molaetša wa go makatša wa Krete le Ebangedi ya Mmušo wa Modimo di sa ba phonyokga. Ke maikemišetšo a thuto ye, go go tloša seemong seo ka go go šupetša hlalošo (meaning) ya ditshepišo tše kgolo tša Testamente ye Mpsa:-

- Tšhemong ya Edene
- Go Noah
- Go Abrahama
- Go Dafida

Pego ka tšona e hwetšwa dipukung tše hlano tša pele tša Testamente ye Mpsa (Genesi – Doiteronomio) tše di ngwadilwego ke Moshe, gammogo le baporofeteng ba Testamenteng ye Tala. Dintlha tšohle tša Ebangedi ya Bokreste di hwetšwa fa. Paulo o ile a hlaloša gore thuto ya gagwe ya Ebangedi ye e be e se “tše dingwe ge e se tše baporofeta ba di boletšego ba re di tlo ba gona, le Moshe a realo gwa thwe. Krete e tlo ba wa go tlaišwa, wa go tlo ba moetapele wa bahu ba tsogago, wa go tlo tsebatša seetša setšhabeng sa gešo le ba ntle” (Ditiro 26:22,23), gomme le matšatšing a gagwe a bofelo koša e be e le yona yeo: “A (Paulo) bea bohlatse, a ba hlathollela tša Mmušo wa Modimo ... a di ntšha molaong wa Moshe le go baporofeta, a thoma e sa le bosasa, la ba la dikela” (Ditiro 28:23).

Kholofelo ya Paulo, Mokreste yo a phagamego yoo, e swanetše go ba yeo e re hlohleletšago le rena; bjalo ka ge e ile ya hlohleletša yena, e swanetše go

hlohleletša Mokreste yo mongwe le yo mongwe yoo a ikemišeditšego. Ka ge re na le hlohleletšo ye, bjale re ka no “Phuruputša Mangwalo.”

3.2 Tshepišo ya Edene

Kanegelo ya mahlomola ya go wa ga motho e laodišwa go Genesi kgaolo ya 3. Noga e ile ya rogakelwa go fetola mantšu a Modimo le go leka Efa gore a se ke a a obamela. Monna le mosadi ba ile ba otlelwa go se obamele ga bona. Fela lehlesedi la kholofelo le tsena seswantšhong se sa go swiswala ge Modimo a re go noga:-

“Le gona ke bea lehloyo (bonaba, phegišano) gare ga gago le mosadi, le gare ga peu ya gago le ya gagwe. Yona e tlo go pšhatla hlogo; mme wena o tlo e loma serethe” (Genesi 3:15)

Temana ye e kgohlagane kudu; re swanetše go hlatholla dilo tša go fapana tšeo di lego go yona. “Peu” e ra setlogolo goba ngwana, fela e ka hlaloša gape le batho bao ba amanago le “peu” ye e itšego. Moragonyana re tlo bona gore peu ya Abrahamana e be e le Jesu (Bagalatia 3:16), le gore ge re le go Jesu ka kolobetšo, gona le rena re peu (Bagalatia 3: 27-29). Lentšu le “peu” gape le šupa kakanyo ya pelego (sperm) (1 Petro 1:23); ka fao peu ya nnete e tlo ba le mekgwa ya tate wa yona.

Peu ya noga ka gona e swanetše go ra seo se nago le sebopego sa leloko la noga:-

- Go fetola lentšu la Modimo
- Go bolela maaka
- Go iša ba bangwe sebeng

Re tlo bona thutong ya 6 gore ga go motho wa sebele (literal) yo a dirago se, fela gore ka gare rena go na le

- “mothomotala” wa rena wa sebe (Baroma 6:6)
- :setho sa motho” (1 Bakorinthe 2:14)
- “motho e motala e a senyegago, a forilwe ke dikganyogo” (Baefeso 4:22)

- motho e motala le ditiro tša gagwe” (Bakolose 3:9)

“Motho” yo wa sebe ka gare ga rena ke “diabolo” wa Beibele, peu ya noga. Peu ya mosadi e be e tlo ba motho a le noši – “Wena (peu ya noga) o tlo e loma serethe “(Genesi 3:15). Motho yo o be a tlo pšhatla peu ya noga, a e pšhatlele sa ruri, ke gore sebe – “Yona e tlo go pšhatla hlogong”. Go otlala noga hlogong ke go e bolaya – ka ge pelo ya yona e le hlogong. Motho o tee fela yoo a ka bago nkgetheng wa peu ya mosadi e swanetše go ba Kreste:-

“Jesu Kreste, e a fedišitšego lehu (ka sefapano) (ka fao a fediša maatla a sebe – Baroma 6:23), a tšweletša bophelo le go se hwe ka Ebangedi” (2 Timotheo 1:10)

“Modimo o se phethile ka go roma Morwa wa gagwe ka sebopego sa nama ya sebe, gore sebe sa nameng se ahlolwe go lahlwa; ke gore diabolo wa Beibele, peu ya noga (Baroma 8:3).

Jesu o bonagetše “gore a tloše dibe tša rena” (1 Johane 3:5).

“Wa tlo mo rea leina la Jesu, gobane ke yena a tlogo phološa setšhaba sa gagwe dibeng tša sona” (Mateo 1:21).

Jesu o ile a “belegwa ke mosadi” (Bagalata 4:4) bjalo ka morwa wa Maria, le ge Modimo e be e le Tatagwe. Ka fao, ka yona tsela ye e be e le peu ya mosadi, le ge a tlišitšwe ke Modimo ka tsela yeo go sego motho yoo a kilego a tla ka yona. Peu ye ya mosadi e be e tlo gobatšwa lebakanyana ke sebe, e lego peu ya noga – “wena o tlo mo loma serethe” (Genesi 3:15). Go longwa ke noga seretheng gantši e fo ba kgobalo ya lebakanyana ge e bapetšwa le go betha noga hlogong, e lego go e bolayela ruri. Makgethepolelo a mantši a tšwa Beibeleng “E otle hlogong” (Ke gore e fediše fedišang), mohlomong mmolelo wo o beilwe godimo ga porofeto ye ya Jesu ge a otlala noga hlogong.

Go ahlolwe go lahlwa ga sebe, e lego peu ya noga, e bile la mathomo sehlabelo sa Kreste sefapanong – lemoga ka fao ditemana tšeo di tsopotšwego di bolelago ka phenyo ya Kreste godimo ga sebe ka lebaka le le fetilego. Kgobalo ya sebakanyana ya Kreste seretheng ka gona e šupa lehu la gagwe la matšatši a mararo. Tsogo ya gagwe e ile ya šupa ge se e be e le kgobalo ya sebakanyana, ge e bapetšwa le lehu leo a ilego a le tliša go sebe. Go a kgahliša go lemoga gore dikanegelo tša histori tšeo e sego tša Beibele

di laodiša gore mmapolwa o be a bethelwa sefapanong ka go kokotelwa seretheng. Ka fao Jesu o ile a gobala serethe. Jesaya 53: 4,5 e hlaloša ge Kreste a ile hlokofatšwa ke Modimo ka lebaka la rena.

Efela mafelelong Modimo o be a šoma ka bobedi bjoo Kreste a bego a lebane le bjona, o hlalošwa e le yena a šilakanyago (Jesaya 53:10) ka go laola maatla a mabe ao a ilego a šilakanya Morwa wa Gagwe. Ka fao Modimo o šoma le ka maitemogelo a mabe a bana ba gagwe.

Bonaba lehono

Mohlomongwe o a ipotšiša o re: “Ge Jesu a fedišitše sebe le lehu, ke ka lebaka la eng dilo tšeo di sa le gona lehono?” Karabo ke gore sefapanong Jesu o fedišitše maatla a sebe go yena: Porofeto ya Genesi 3:15 la mathomo e bolela ka bonaba magareng ga Jesu le sebe. Bjale, se se ra gore ka ge a re memile go ba le karolo phenyong ya gagwe, mafelelong, le rena, re ka fenya sebe le lehu. Bao ba sa memiwago go tšea karolo phenyong ya gagwe, le bao ba ganago memo yeo, ba sa tlo itemogela sebe le lehu. Le ge sebe le lehu di sa itemogelwa ke badumedi ba nnete, ka kamano ya bona le peu ya mosadi ka go kolobeletšwa go Kreste (Bagalatia 3;27-29), Ba ka hwetša tshwarelo ya dibe tša bona gomme mafelelong ba phološwa lehung, e lego poelo ya sebe. Ka gona, ka tebelelopele, Jesu o “fedišitše lehu” sefapanong (2 Timotheo 1:10), le ge e le gore batho ba tlo tšwela pele go hwa go fihla morero wa Modimo ka lefase o phetagetše mafelelong a mengwaga ye sekete – ge lehu le ka se sa bonwa lefaseng: “Gobane go mo swanetše ge a eba kgoši, manaba a gagwe ka moka a be ka tlase ga nao tša gagwe. Lenaba le le tlogo fedišwa ya ba wa bofelo ke lehu “(1 Bakorinthe 15:25,26).

Ge re kolobeleditšwe go Kreste gona ditshepišo ka ga Jesu, bjalo ka yeo e lego go Genesi 3:15, le rena e ba tša rena, ga e sa ba dikarolo fela tšeo di kgahlišago tša Beibele, eupša ke diporofeto le ditshepišo tšeo di dirwago thwii go rena! Bjalo ka peu ya mosadi, le rena re tlo itemogela phenyo ya sebe godimo ga rena lebakanyana. Ge Morena a sa boe re sa phela, le rena re tlo gobatšwa seretheng bjalo ka Jesu, ka gore le rena re tlo hwa. Fela ge re le peu ya nnete ya mosadi, kgobalo yeo e tlo ba ya lebakanyana fela. Bao ba kolobeleditšwego go Kreste ka tshwanelo ka go inwa ka gare ga meetse, ba ikamanya le lehu la gagwe le tsogo - yeo e šupšago ke go tšwa ka meetseng (Baroma 6:3-5)

Ge re le peu ya nnete ya mosadi, gona maphelo a rena a tlo laetša mantšu a Genesi: 3:15 – go tlo dula go na le ntwaga (“bonaba”) ka gare ga rena

magareng ga botse le bobbe. Moapostola mogolo Paulo o ile a hlaloša bonaba bjoo bo bego bo le magareng ga sebe le boyena bja gagwe bjalo ka ge motho a hlaloša toro ya go makatša (Baroma 7:14-25).

Ka Morago ga kolobetšo go Krete, bonaba bjo bo lego ka gare ga rena kgahlanong le sebe bo swanetše go oketšega – mme bo tšwele pele go dira bjalo matšatši ohle a rena. Go tloga go le boima ka ge maatla a sebe a le thata. Fela ka go le lengwe ga go thata bjalo ka ge Krete yoo re lego go yena a šetše a lwele mme a fenywa ntwaga yeo. Lemoga ka fao badumedi ba hlalošwego bjalo ka mosadi go Baefeso 5:23-32, bjalo ka ge eke go ba peu ya mosadi go ra gore le rena re mosadi.

Ka yona tsela yeo peu ya mosadi e lego sešupo sa Jesu le bao ba lekago go bontšha mekgwa ya gagwe, peu ya noga le yona e bolela ka sebe (diabolo wa Beibele) le bao ba bontšhago mekgwa ya sebe le noga ka go rata. Batho ba bjalo ba tlo hlokomologa goba go bea Lentšu la Modimo ka tsela yeo e fošagetšego, e lego seo se tlo ba išago nyatšegong ya sebe le go arogana le Modimo, e lego seo se ilego sa diragalela Adama le Efa. Ka ge Bajuda e le bona ba ilego ba bolaya Jesu ke gore ba gobatša peu ya mosadi seretheng go a swanela gore e be bona mehlala ye megolo ya peu ya noga. Se se netefatšwa ke Johane mokolobetši le Jesu:-

“Ya re ge a bona bafarisei le basadutsei ba bantši ba etla kolobetšong ya gagwe, a bolela le bona a re: Lena matswingyana a dinoga, ke mang a le rutilego go tlo phonyokga bogale bjo bo tlogo?” (Mateo 3:7).

“Gomme Jesu ka ge a tseba kgopolo tša bona a re: ... Lena matswinyana a dinoga, le ka kgona bjang go bolela tše di botse mola le le ba babe?” (Mateo 12: 25,34).

Lefase – ke ra le lona lefase la bodumedi – le na le yona mekgwa ye ya noga. Ke bao ba kolobeditšwego go Krete fela bao ba amanago le peu ya mosadi; ba bangwe ka moka, ka go fapana ga bona ke peu ya noga. Ka fao Jesu a ilego a swara bao e bego e le peu ya noga e swanetše go ba mohlala go rena:-

- O ile a ba rerela ka moya wa lerato le kwelobohloko, fela

78 MAMETLETŠO 1

- Ga se a dumelela ditsela tša bona le monagano ya bona go mo huetša, gomme
- O ile a ba bontšha semelo sa lerato sa Modimo ka tsela yeo a bego a phela ka yona.

Fela godimo ga tše ka moka ba ile ba mo hloya. Matsapa a gagwe a go obamela Modimo a ile a dira gore ba be le mona. Le ba gabo (Johane 7:5, Mareka 3:21) le bagwera ba gagwe (Johane 6:66) ba ile ba bea mapheko gomme ba bangwe ba ile ba mo tlogela. Paulo o ile a itemogela tše bjalo ga a be a llela bao ba bego ba mo thekga bohlokong le lethabong:-

“A ke gore bjale ke le fetogetše lenaba ka ge ke le boditše therešo” (Bagalatia 4: 14-16).

Nnete ga e ratege; go e tseba le go e phela ka fao re swanetšego go tlo dula go re bakela mathata, nakong e nngwe le dihlorišo:-

“Gomme le bjale go sa etša mohla wola, ge eo a tswetšwego ka nama a tshwenya e a tswetšwego ka moya (ka tsebo ya nnete ya Lentšu la Modimo (Petro 1:23), (Bagalatia 4:29)

Ge re kopane le Krete ka nnete, re swanetše go itemogela tše di ngwe tša dihlorišo tša gagwe, gore re tle re be le kabelo moputsong wa gagwe wa letago. Paulo o sa re direla gape mohlala wo o sa bapetšwego:-

“Taba ye e tiile: Ge re ehwa le yena, le go phela re tlo phela le yena. Ge re kgotlelela re tlo ba ra yo rena le yena... ke ka baka leo ke kgotlelelago” (2 Timotheo 2: 10-12).

“Ge nna ba ntlhomere, le lena ba tlo le hlomara... Gomme tše ka moka ba tlo le dira ka baka la leina la ka” (Johane 15: 20,21) –

Ke gore, ka lebaka la ge re kolobeditšwe leineng la Jesu (Ditiro 2:38; 8:16).

Ditemana tša go swana le ye di ka dira gore motho a ikwe a re “Ge go amana le Jesu, peu ya mosadi, go e ra se, gona nka upša ka tlogela”. Fela ga go a letelwa gore re itemogele dilo tšeo re ka se di kgonego. Le ge go intšha

sehlabelo go swanetše ge re nyaka go ikopanya le Krete ka botlalo, kgolagano ya rena le yena e tlo tliša moputso woo o tagilego gore “ditlaišego tša mehla yeno ga di a swanela go bapetšwa le letago le le tlogo utollwa le le mo go rena”. Gomme le bjale, sehlabelo sa gagwe se kgontšha dithapelo tša rena tša go kgopela thušo mathateng a bophelo, go ba tše maatla.

Gomme go tšeo tšohle oketša tiišetšo ye e latelago yeo e thaletšwego kudu Dibeibeleng tša Machristadelphian:-

“Ga lešo la hlohlwa ke moleko o kago pala batho. Modimo ke Mmotegi; a ka se ke a lesa la lekwa ka tše di kago le palela; gotee le moleko o tlo fela a bea sebaka sa go tlo efoga gore le kgone go kgotlelela” (1 Bakorinthe 10:13).

“Ditaba tše ke le boditše, gore le be le molao ka nna. Mono lefaseng le tlo ba tlalelong. Fela, betang pelo, gobane lefase le fentšwe ke nna” (Johane 16:33).

“Bjale ditaba tše re tlo di reng? Modimo ge a na le rena re sa tlo šiteletšwa ke mang?” (Baroma 8:31).

3.3 Tshepišo go Noage

Ge histori ya batho e dutše e tšwela pele morago ga Adama le Efa, bokgopo bja batho bo ile bja oketšega. Dilo di ile tša fihla seemong seo e lego gore hlabologo e be e hlokomologile mekgwa, gomme Modimo a pheta gore o tlo fediša seemo seo, ntle le Noage le lapa la gagwe (Genesi 6: 5-8). O ile a laelwa gore a age areka yeo yena le diphoofolo tšohle ba bego ba tlo dula go yona ge Modimo a fediša lefase ka meetsefula. Re ka no hlaloša, ka go feta, gore go na le bohlatse bjo bontši bja mahlale (science) bjo bo bontšhang ge meetsefula ao a ile a ba gona. Lemoga ge lefase le sa ka la fedišwa (ke gore earth), fela go ile gwa fedišwa feela batho le seemo seo ba bego ba phela go sona. “Nama ka moka ya loba ye e bego e nyeunya mo lefaseng” (Genesi 7:21). Jesu (Mateo 24:37) le Petro (2 Petro 3:6-12) bobedi ba ile ba bona kahlolo ya mehleng ya Noage e na le go swana le seo se tlogo direga ge Krete a boa labobedi. Ka fao bokgopo bja batho mehleng ya Noage bo swantšhwa le bja mehleng ya rena bjo bo tlogo otlwa ge Jesu a boa.

80 MAMETLETŠO 1

Ka lebaka la bodiradibe bja batho lefaseng gammogo le mekgwa ya go iphediša yeo ba ikabetšego yona, go tsogile tumelo, le magareng ga Bakreste, ya gore lefase (earth) le tlo fedišwa. Kakanyo ye e bontšha go hloka temogo go molaetša wa kgonthe wa Beibele – wa gore Modimo o tšea karolo mererong ya lefase le, le gore kgauswinyana Jesu Kreste o tlo boa go hloma Mmušo wa Modimo lefaseng le. Ge batho ba ka leswa go fediša lefase le gona ditshepišo tše di ka se phethege. Bohlati bja gore Mmušo wa Modimo o tlo ba mono lefaseng bo hwetšagala dikgaolong 4.7 le Thuto 5. Ga bjale tšeo di latelago e swanetše go ba bohlatse bjo bo lekanego gore lefase le ka se fedišwe:-

- “Lefase le a le theetšego mehla e sa felego” (Psalme 78:69).
- Lefase lona le dula le le gona” (Mmoledi 1:4)
- “Letšatši le kgwedi ... magodimo ... mme o di beile ya ba tša neng le neng” (Psalme 148: 3-6).
- "Gobane go tseba Morena go tlo tlala fase lohle boka meetse ge a nabile lewatleng" (Jesaya 11:9, Numeri 14:21) – go boima gore se se ka direga ge Modimo a lesa lefase le iphediša. Tshepišo ye ga se ešo e phethagale.
- “Gobane Morena Mohlolamagodimo, yena Modimodimo Mmopi wa lefase, a le dira, a le thekga, a se le bope ya ba la lefela, a le direla go dulwa ke batho” (Jesaya 45:18). Ge e le gore Modimo o diretše lefase gore feela a bone ge le fedišwa, gona mošomo wa gagwe ke wa lefela.

Fela go tloga mathomong go Genesi, Modimo o be a tshepišitše Noage tše ka moka. Ge a be a thoma go phela gape lefaseng leo le leswa leo le bego le hlotšwe ke meetsefula, mohlomongwe Noage o ile a tšhoga gore go ka ba le tshenyo e nngwe gape. Kakanyo ye e swanetše go ba e be e etla monaganong wa gagwe nako e nngwe le e nngwe ge pula e ena. Ka fao Modimo o ile a dira kgwerano (lenane la ditshepišo) gore se se ka se sa direga:-

“Bjale tsebang gore ke tiiša kgwerano ya ka le lena ... Ke tiiša kgwerano ya ka le lena ke re: (lemoga kgatelelo yeo e lego go tiišeng) nama ka moka e ka se ke ya hlwa e fedišwa ke meetsefula; meetsefula a ka se ke a hlwa a e ba gona a senya lefase” (Genesi 9: 9-12).

Kgwerano ye e ile ya tlišwa ka molalatladi:-

“E tlo re ge ke phuthela maru godimo ga lefase, molalatladi o tlo bonala marung. Ke mo ke tlogo gopola kgwerano ya ka ... le lena ... kgwerano ya neng le neng ye Modimo a e dirilego le diphedi tšohle le nama yohle ya mo lefaseng ... Seseo seka sa kgwerano ye (molalatladi)”
Genesi 9: 14-17)

Ka ge e le kgwerano ya go ya go ile magareng ga Modimo le diphoofolo le batho tša lefase, gona ke gore lefaseng go swanetše go ba le diphoofolo le batho go ya go ile. Se ke bopaki bja gore Mmušo wa Modimo o tlo ba lefaseng e sego legodimong.

Ka fao tshepišo go Noage ke motheo wa Ebangedi ya Mmušo, e šupetša ka fao Modimo a šeditšego lefase, le ka fao a nago le morero wa go ya go ile ka lona. Ge a befelwa ga a lebale tlhomogelo (Habakuku 3:2) gomme lerato la gagwe ke le legolo moo a hlokomelago le diphoofolo tša gagwe (1 Bakorinthe 9:9; Jona 4:11).

3.4 Tshepišo go Aborahama

Ebangedi yeo e bego e rutwa ke Jesu le baapostola e be e sa fapane ka selo le seo se bego se kwešišwa ke Aborahama. Modimo, ka Mangwalo, “A holofediša Aborahama” (Bagalatia 3:8). Ge re ka kwešiša seo Aborahama a ilego a se rutwa, re tlo ba re na le seswantšho sa motheo sa Ebangedi ya Bokreste. Go na le dišupo tše dingwe tša go bontšha gore “Ebangedi” ga se selo seo se ilego sa no thoma nakong ya Jesu:-

- “Gomme rena re le begela Ebangedi ya kholofedišo ye botatawešo ba bego ba e filwe, Modimo a tla a e phetha” (Ditiro 13: 32,33).
- “Ebangedi ya Modimo, yeo a bego a re holofeditše yona ka baporofeta (mohlala Aborahama, Genesi 20:7) ba gagwe Mangwalong a Makgethwa” (Baroma 1:1,2)

82 MAMETLETŠO 1

- “Ge bahu ba boditšwe Ebangedi, ke gore ...” (1 Petro 4:6). (Bahu go thwewa bao ba phetšego mme ba hwa pele ga ngwagakgolo wa pele.)

“Gobane taba e botse eo le rena re e boditšwe bjalo ka bona” (Bahebere 4:2). Ke gore Baisiraele lešokeng. Ditshepišo go Aborahama di na le ditabakgolo tše pedi tša motheo: (1) Ditaba ka peu ya Aborahama (ditlogolo tša gagwe tše di kgethegilego) le (2) Ditaba ka naga yeo Aborahama a ilego a e tshepišwa.

Ditshepišo tše di umakwa ka Testamenteng ye Mpsha, mme go ya ka mokgwa wa rena wa go tlogela Beibele go ihlatholla, re tlo kopanya Ditestamente ka bobedi go re fa seswantšho seo se feletšego sa kgwerano yeo Modimo a e dirilego le Aborahama.

Mathomong Aborahama o be a dula Uri, motse woo o atlegilego nageng yeo lehono e bitšwago Iraq. Dithibollo tša sebjalebja di utolla hlabologo ya maemo a godimo yeo e bego e fihleletšwe mehleng ya Aborahama. Go be go na le mekgwa ya go boloka tšhelete dipankeng, bašomedi ba mmušo gammogo le dihlabollo tše dingwe. Aborahama o be a dula motseng woo, go ya ka fao re tsebago ka gona, e be e le monna wa lefase. Gomme, fela, pitšo ya Modimo e ile ya mo tlela – gore a tlogele motse woo o bego o gatetše pele mme a tsene leetong go leba nageng yeo a e tshepišitšwego. Gore kae le gore eng, ga se a tsebišwa gabotsebotse. Ge a šetše a boditšwe tšohle, o ile a lemoga ge leo e be e le leeto la dimaele tše 1,500. Naga yeo e be e le Kanana-yeo lehono e bitšwago Isiraele.

Dinakong tše dingwe bophelong bja gagwe, Modimo o be a fela a tšwelela go Aborahama gomme a boeletša le go godiša ditshepišo tša gagwe go yena. Ditshepišo tše ke tšona motheo wa Ebangedi ya Krete, ka fao bjalo ka Bakreste pitšo yeo e tla go rena bjalo ka ge e tlile go Abrahama, go tlogela dilo tša lefase le tše di fetago, mme re ye pele bophelong bja tumelo, re amogele ditshepišo tša Modimo le go phela ka Lentšu la gagwe. Re ka akanya ka fao Aborahama a ilego a tšama a gopodišiša ditshepišo tše maetong a gagwe.

“Ke ka tumelo ge Aborahama a ekwa go bitšwa, a khuduga (Uri) a ya felo fao a tlogo fiwa gore e be legae la gagwe (Kanana), a tsoga a sepela a sa tsebe mo a yago.” (Bahebere 11:8).

Ge re nagana ka ditshepišo tša Modimo la mathomo, le rena re ka ikwa re sa tsebe gabotse gore naga yeo re e tshepišitšwego ya Mmušo wa Modimo e tlo

ba bjang. Fela tumelo ya rena lentšung la Modimo e swanetše go ba yeo e re hlohleletšago go obamela.

Aborahama e be e se feela moraladi yoo a bego a se na se se kaone se a ka se dirago ge e se go leka mahlatse ditshepišong tša Modimo. O be a tšwa seemong seo re ka rego se be se le bjalo ka seo re lego go sona bjale. Diphetho tša go kweša bohloko tšeo a bego a lebane le tšona di be di swana le tšeo re ka kopanago le tšona ge re nagana go amogela le go dira se sengwe ka ditshepišo tša Modimo – tebelelo e šele yeo badirišani ka rena ba re lebelelago ka yona, ditsepelelo tša baagišani ba rena (O dumetše!) ... tše ka moka Aborahama o swanetše go ba a ile a di tseba.

Hlohleletšo yeo e bego e hlokega gore Aborahama a fete go tšohle tše e be e le ye kgolo kudu. Selo se tee fela se se ilego sa mo hlohleletša maetong ao a mengwagangwaga ke lentšu la tshepišo. O swanetše go ba a ile a bea ditshepišo tšeo monaganong mme a nagana ka tšona letšatši le letšatši.

Ka go bontšha tumelo e bjalo le go dira se sengwe ka yona, le rena re ka ba le tlhomphe ya go swana le ya Aborahama – go bitšwa bagwera ba Modimo (Jesaya 41:8), go hwetša tsebo ya Modimo (Genesi 18:17) le go ba le kholofelo ye e tiilego ya bophelo bjo bo sa felego Mmušong. Re gatelela gape gore Ebangedi ya Krete e theilwe godimo ga ditshepišo go Aborahama. Go dumela ka nnete molaetšeng wa Bokreste, le rena re swanetše go tseba ditshepišo tša Aborahama gabotsebotse. Ntle le tšona tumelo ya rena ga se tumelo. Ka gona re swanetše go bala ka mahlo a phišego dipoledišano magareng ga Modimo le Aborahama.

Naga

- 1) “Tlogela lefase le la geno ... o ye nageng ye ke tlogo go laetša yona” (Genesi 12:1)
- 2) Aborahama “o tlogile a sepela, a fiha Bethela (Bogareng bja Isiraele) ... Morena o boletše le yena a re: ... o iše mahlo thoko ya leboa, le borwa, le bohlabela le bodikela. Ka gobane naga ka moka ye o e bonago ke tlo e nea wena le bana ba gago ba neng le neng... Tsoga ge o phatše naga ye ka gobane ke go nea yona” (Genesi 13:3, 14-17).
- 3) “...Morena a dirilego kgwerano le Aborahama... a re: Bana ba gago ke ba file naga ye go tloga ka noka ya Egipita, go iša nokeng e kgolo noka ya Forate” (Genesi 15:18).

84 MAMETLETŠO 1

- 4) “Mme wena le bana ba gago ba mehleng e tlogo, ke tlo le nea naga ye ya madiilelo a gago, naga ka moka ya Kanana, e be ya bona neng le neng” (Genesi 17:8)
- 5) “Kholofedišo ya gore lefase e tloba la Aborahama” (Baroma 4:13).

Re bona fa kutollo ye e tšwelago pele go Aborahama:-

- 1) Go na le naga yeo ke ratago gore o ye go yona.
- 2) Bjale o fihlile. Wena le bana ba gago le tlo dula fa go ya go ile! Lemoga ka fao tshepišo ye ya bophelo bjo bo sa felego e laodišwago ntle le kgatelelo; mongwadi wa motho o be a tlo e gatelela ntle le pelaelo.
- 3) Lefelo la naga yeo e tshepišitšwego le ile la hlalošwa gabotse.
- 4) Aborahama o be a sa swanela go letela tshepišo yeo bophelong bjo – e be e tlo ba “moeng” nageng yeo, le ge ka morago a be tlo dula fao go ya go ile. Temošo ya se ke gore o be a tlo hwa mme ka morago a tsoga gore a amogele tshepišo ye.
- 5) Paulo, ka fase ga khuetšo, o ile a bona ditshepišo go Aborahama di ra go tšea kabelo ya lefase lohle.

- Mangwalo a tšwa tseleng ya ona go re gopotša gore Aborahama ga se a hwetša phethagatšo ya ditshepišo tšeo mehleng ya go phela ga gagwe:-

“Ke ka tumelo ge a diilela nageng yeo a e holofeditšwego, gwa ba bjalo ka eke ga se naga ya gagwe a dula merakeng” (Se se re lemoša gore o be a phela bophelo bja lebakanyana) (Bahebere 11:9).

O ile a phela bjalo ka moeng nageng yeo, mohlomong ka go boifa bjalo ka motšwantle e mong le e mong. O be a sa dule le peu ya gagwe nageng ya gagwe. Yena le bana ba gagwe Isaka le Jakobo (bao le bona ba ilego ba holofetšwa), ba ile ba hwa ka tumelo "ba sešo ba amogela tšeo ba di holofeditšwego. Ba di bone di le kgole ba di thabela, ba ipolela ba re:

Re baeng le ba ba diiletšego lefaseng" (Bahebere 11:13). Lemoga dikgato tše nne tše:-

- Go tseba ditshepišo – bjalo ka ge re di tseba ka go ithuta.
- Go di dumela – ge go tšeere tshepetšo ya go kgodiša go Aborahama, go rena go tlo tšea ya go feta yeo.

- Go di thabela – ka go kolobeletšwa go Krete (Bagalatia 3:27-29)
- Go ipolela go lefase ka tsela ya rena ya go phela gore lefase le ga se legae la rena la nnete, fela re phela ka kholofelo ya mehla yeo e tlogo mono lefaseng. Aborahama e ba mogale le mohlala wa rena ge re lemoga dilo tše. Mafelelong monnamogolo o ile a lemoga gore ditshepišo tše di tlo phethagala nakong ye e tlogo; ge mohumagadi wa gagwe a be a hlokofetše, o ile a swanelwa ke go reka karolo ya naga yeo a e tshepišitšwego gore a mmoloke (Ditiro 7:16). Ka nnete Modimo ga se a mo arelela “karolo mo go yona le ge e ka ba bophara bja lwao; a fo mo holofediša a re o tlo mo fa naga ye ya ba ya gagwe” (Ditiro 7:5). Peu ya bjale ya Aborahama e ka no itemogela seemo se bjalo sa go kgopama ge ba reka goba ba hira naga —lefaseng leo re le holofeditšwego go ba la rena go ya go ile.

Eupša Modimo o phethagatša ditshepišo tša gagwe. Go tlo tla letšatši leo go lona Aborahama le bohle bao ba holofeditšwego ba tlogo putswa. Bahebere 11:13, 39,40 e bea ntlha ye gabotse:-

“Bona bao ka moka ba hwile ba dumetše, ba sešo ba amogela tše ba di holofeditšwego. Ke ka gobane Modimo o na le tše a re beetšego tšona tše di phadišago, gore mohla ba fihlelago tša botlalo le rena re be gona.”

Ka fao badumedi bohle ba nnete ba tlo putswa ka nako e tee, ke gore sedulong sa kahlolo ge Jesu a boa (2 Timotheo 4: 1,8; Mateo 25: 31-34; 1 Petro 5:4). Ka gona ge, gore ba be gona go ahlolwa, Aborahama le ba bangwe bao ba bego ba tseba ditshepišo tše ba swanetše go tsošwa pele ga kahlolo. Ge ba sa amogela ditshepišo bjale eupša ba eya go di hwetša feela morago ga tso go le kahlolo ge Jesu a boa, ga go kgetho e nngwe ge e se go amogela gore ba ba bjalo ka Aborahama ga ba phele, ebile ga ba lemoge selo, ba letile go boa ga Krete; fela go na le diphuthego tše di lekago go re botša ge Aborahama a le legodimong bjale, a itemogela moputso wo a o holofeditšwego. Diketekete tša batho makgolokgolong a mengwaga ba fetile diswantšhong tše bjalo ka tše, ba amogela tšona dikakanyo tše ka tumelo. Na o tla ba le sebeti sa go ganana le tšona seo se ithekgilego Beibeleng?

Peu

Bjalo ka ge re hlalošitše go Kgaolo 3.2, ditshepišo tša peu di amana pele le Jesu, gomme labobedi di amana le bao ba lego “go Krete” gomme ba balwa bjalo ka peu ya Aborahama:-

- 1) “Ke tlo go dira setšhaba se segolo, ke tlo go šegofatša... mme meloko ka moka ya lefase e tlo šegofatšwa ka wena” (Genesi 12: 2,3).
- 2) “Naga ka moka ye o e bonago ke tlo e nea wena le bana ba gago ba neng le neng. Mme bana ba gago ke tlo ba atiša bjalo ka lerole la lefase, ba tlo ata wa go tlo balwa ke eo a kgonago go bala lerole la lefase” (Genesi 13:15,16).
- 3) “Lelalela legodimong, o bale dinaledi, ge o ka kgona go di bala...bana ba gago ba tlo ata ba etša tšona tšeo... Bana ba gago ke ba file naga ye” (Genesi 15: 5,18).
- 4) “Bana ba gago ba mehleng e tlogo... ke tlo ba nea naga ka moka ya Kanana, e be ya bona neng le neng; mme nna ke tlo ba Modimo wa bona” (Genesi 17:8).
- 5) “Bana ba gago ke tlo ba atiša gagolo bjalo ka dinaledi tša legodimong, le bjalo ka lešabašaba la lebotong la lewatle; mme bana ba gago e tlo ba beng ba dikgoro tša manaba a bona. Gomme ditšhaba ka moka tša lefase di tlo šegofala ka peu ya gago” (Genesi 22: 17,18).

Gape, kwešišo ya Abrahama ya “peu” e ile ya katološetšwa pele:

- 1) La mathomo o ile a no botšwa gore, ka mokgwa o mongwe, o tlo ba le palo ye kgolo ya ditlogolo, le gore ka peu ya gagwe lefase lohle le tlo šegofala.
- 2) Moragonyana o ile a botšwa gore o tlo ba le peu yeo e bego e tlo akaretša ba bantši. Batho bao ba be ba tlo phela go ya go ile le yena, nageng yeo a bego a fihlile go yona, e lego Kanana.
- 3) O ile a botšwa gore peu ya gagwe e tlo lekana le dinaledi tša legodimo. Se se ka ba se be se šišinya gore o tlo ba le ditlogolo tše ntši tša semoya (dinaledi tša legodimo) le tša hlago (lerole la lefase).
- 4) Ditshepišo tšeo di fetilego di be di na le tlišetšo ya gore batho ba bantši bao e tlogo ba karolo ya peu ba be ba ka ba le setswalle le Modimo.

- 5) Peu e be e tlo ba le phenyo kgahlanong le manaba a yona. Lemoga gore peu e be e tlo tliša “ditšhegofatšo” go batho ba lefase lohle. Beibeleng kakanyo ya tšhegofatšo gantši e amana le tebalelo ya dibe. Ntle le fao, ye ke tšhegofatšo ye kgolo ka go fetišiša yeo morati wa Modimo a ka e nyakago. Ka fao re bala dilo tše bjalo ka “Wa lehlogonolo ke molebalelwadikarogo” (Psalme 32:1); “Senwelo sa tšhegofatšo” (1Bakorinthe 10:16), go hlaloša senwelo sa beine seo se šupago madi a Krete, ao ka wona tebalelo e kgonegago. Setlogolo se tee fela sa Aborahama seo se tlišitšego tebalelo ya dibe lefaseng ke Krete, mme seo se thekgwa ke ka fao Testamente ye Mpsa e umakago ditshepišo tša Aborahama:-

“Ga go thwe: Dipeu, eke ke tše ntši. Go bolelwa peu e tee; ge go thwe: Ka peu ya gago. Mme yona peu yeo ke Krete” (Bagalatia 3:16)

“...le ba kgwerano ye Modimo a e tlemilego le botatawešo ge a bolela le Aborahama, a re: Meloko ka moka ya lefase e tlo šegofatšwa ka peu ya gago. Bjale ge Modimo a tsošitše ngwana wa gagwe, o diretše bolena; a mo roma gore a le šegofatše, gore a sokolle bohle, mang le mang a fularele bokgopo bja gagwe” (Ditiro 3:25,26)

Lemoga fa ka fao Petro a tsopolago le go hlatholla Genesi 22:18 :-

Peu = Jesu

Tšhegofatšo – Tebalelo ya dibe.

Tshepišo ya gore Jesu, e lego peu, o tlo ba le phenyo godimo ga manaba a gagwe bjale e dula gabotse ge re lemoga gore se se šupa phenyo ya gagwe godimo ga sebe – e lego lenaba le legologolo la batho ba Modimo, le la Jesu.

Go Kgomagana le Peu

Ga bjale go swanetše go ba pepeneneng gore metheo ya Ebangedi ya Bokreste Aborahama o be a e kwešiša. Fela ditshepišo tše bohlokwa tše e be e le tša Aborahama le peu ya gagwe Jesu. Bjale ba bangwe bona? Le tswalano ya senama le Aborahama e be e sa re gore napile motho e ba karolo ya peu yeo (Johane 8:39; Baroma 9:7). Re swanetše go ba le sekgotse se itšego le Jesu gore le rena re be karolo ya ditshepišo tšeo. Se ke ka

88 MAMETLETŠO 1

kolobetšo leineng la gagwe (Ditiro 2:38; 8:16; 10:48; 19:5). Bagalatia 3: 27-29 e hlaloša se gabotse:-

“Gobane ka moka ba le kolobeditšwego la ba ba Krete (lena feela), le apere yena Krete. Moo ga go hlaolwe Mojuda goba Mogerika; ga go mohlanka goba mohonologi; ga go monna goba mosadi; le batee ka moka ka Jesu Krete. Gomme ge le le ba Krete, ke gona ge le le peu ya Aborahama le baji ba bohwa ka kholofedišo” – kholofedišo ya bophelo bjo bo sa felego lefaseng, ka go amogela “tšhegofatšo” ya tebalelo ka Jesu. Ke ka go kolobeletšwa go Krete e lego peu, ge re ka ba le kabelo ditshepišong tša gagwe; ka fao Baroma 8:17 e re bitša “ba go ja bohwa le Krete.”

Gopola gore tšhegofatšo e be e tlo tla go batho ba dikarolo tšohle tša lefase, ka peu, mme peu e be e tlo ba sehlopha sa batho ba lefase lohle, bjalo ka lešabašaba la lewatle le dinaledi tša legodimo. Seo se ra gore ba swanetše go amogela tšhegofatšo pele gore ba be peu. Ka fao peu “e tlo botšwa tša Morena” (Psalme 22:30).

Re ka akaretša mehuta ye mebedi ya ditshepišo tša Aborahama ka tsela ye:-

1) Naga

Aborahama le peu ya gagwe Krete, le bao ba lego go yena ba tlo tšea naga ya Kanana ya ba kabelo ya bona, gammogo le lefase lohle, mme ba phela fao go ya go ile. Ba ka se e amogele bophelong bjo, fela ba tlo e amogela ge Jesu a boa.

2) Peu

Yona e be le Jesu. Ka yena dibe (“manaba”) tša batho di be di tlo fenywa, gore ditšhegofatšo tša tebalelo di fiwe lefase lohle.

Ka kolobetšo go Jesu re ba karolo ya peu.

Yona mehuta ye mebedi ye e tšwelela Testamenteng ye Mpsha ge go rerelwa batho, mme ga go makatše ge go hlalošwa gore ge batho ba be ba ekwa di rutwa ba be ba kolobetšwa. Ye e be e le, ebile e sa le, tsela yeo ka yona ditshepišo di ka direlwanng rena. Bjale re kgona go kwešiša gore ke ka lebaka la eng bjalo ka mokgalabje yo a lebanego le lehu, Paulo a ile a hlaloša kholofelo ya gagwe bjalo ka “kholofelo ya Isiraele” (Ditiro 28:20): kholofelo ya nnete ya Bokreste ke kholofelo ya pele ya Bajuda. Hlalošo ya

Kreste gore “phološo e tšwa go Bajuda” (Johane 4:22) e ra gape gore re swanetše go ba Bajuda ba semoya, gore re holege ditshepišong tša phološo ka Kreste, tšeo di ilego tša direlwa botate ba Bajuda.

Re bala gore Bakreste ba pele ba be ba ruta:-

- 1) Ebangedi ya Mmušo wa Modimo le
- 2) Leina la Jesu Kreste (Ditiro 8:12)

Tše ke tšona dilo tšeo di ilego tša hlalošetšwa Aborahama, fela ka fase ga dihlogo tšeo di fapanego gannyane:-

- 1) Ditshepišo ka lefase le
- 2) Ditshepišo ka peu.

Lemoga gore Ebangedi ya Mmušo le Kreste di akaretšwa bjalo ka “tša Kreste” (Ditiro 8:5). Kgafetša kgafetša se se tšewa eke se ra gore “Jesu o a go rata! E re fela o dumela gore o go hwetše gomme e tla ba ge o phološitšwe.” Fela lentšu le “Kreste” le akaretša thuto ya dilo tše mmalwa ka yena le Mmušo wa gagwe wo o tlogo. Ditaba tše botse tša Mmušo wo tšeo di ilego tša rutwa Aborahama di be di bapala karolo e kgolo therong ya pele ya Ebangedi.

Go la Korinthe, Paulo o ile a fetša “dikgwedi tše tharo a ba hlathollela ditaba tša Mmušo wa Modimo” (Ditiro 19:8); “Go la Efeso o ile a tšama a kwatša tša Mmušo wa Modimo” (Ditiro 20:25), le go la Roma go be go no ba bjalo, “A bea bohlatse, a ba hlathollela tša Mmušo wa Modimo a rata go ba kgodiša ka ditaba tša Jesu a di ntšha Molaong wa Moshe le go Baporofeta” (Ditiro 28: 23,31). Gore go be go na le tše ntši ka tsela ye tšeo di bego di bolelwa, go laetša gore molaetša wa motheo wa Ebangedi ya Mmušo le Jesu e be e se fela taba ya gore “Dumela go Jesu”. Kutollo ya Modimo go Aborahama e be e na le dintlha tša go feta tšeo, gomme dilo tšeo a di tšhepišitšwego ke tšona motheo wa Ebangedi ya nnete ya Bokreste.

Re laeditše gore kolobetšo go Jesu e re dira karolo ya peu le gore re kgone go ba le kabelo ditshepišong (Bagalatia 3: 27-29), fela kolobetšo ka boyona e le tee ga ya lekana go re hweletša phološo. Re swanetše go dula re le peung, e lego Kreste, ge re nyaka go hwetša ditshepišo tšeo di diretšwego peu. Ka fao kolobetšo ke mathomo fela, re tsene lebelong leo re swanetšego go le kitima. O seke wa lebala gore go ba peu ya Aborahama ga go re gore re a amogelega pele ga Modimo. Baisiraele ke peu ya Aborahama ka mokgwa o mong, fela seo ga se re gore ba ka phološwa ntle le go kolobetšwa le go phela ka tsela ya Kreste le mohlala wa Aborahama (Baroma 9: 7,8, 4: 13,14). Jesu o ile a re go bona, “Ke tseba ge le le bana ba Aborahama. Fela le ntsoma gore le mpolaye ... Ge le ka be le le bana ba Aborahama, le ka be

90 MAMETLETŠO 1

le dira mediro ya Aborahama" (Johane 8: 37,39), e lego go phela bophelo bja tumelo go Modimo le Krete, peu yeo e tshepišitšwego (Johane 6:29).

"Peu" e swanetše go ba le mekgwa ya tate wa yona. Ge re nyaka go ba peu ya nnete ya Aborahama, gona ga re a swanela go kolobetšwa feela, eupša re swanetše go ba le tumelo ya nnete ditshepišong tša Modimo, bjalo ka Aborahama. Ka fao o bitšwa "tatago bohle ba ba dumelago ... bao ba tšeago ka mohlala wa tumelo ya Aborahama ... ye a bego a na nayo" (Baroma 4: 11,12). "Tsebang ge! Ba e lego ba tumelo ke bona bana ba Aborahama" (Bagalatia 3:7).

Tumelo ya nnete e swanetše go iponagatša ka mediro ye e itšego, go sego bjalo, mahlong a Modimo ga se tumelo (Jakobo 2:17). Tšhupetšo ya mathomo ya gore ka nnete re dumela ditshepišo tšeo re ithutilego tšona, ke go kolobetšwa gore di kgone go re ama. (Bagalatia 3: 27-29). Bjale, naa ka nnete o dumela ditshepišo tša Modimo? Ye ke potšišo yeo re swanetšego go ipotšiša yona ka mehla.

Kgwerano ye Tala le ye Mpsha

Go swanetše go ba pepeneneng bjale gore ditshepišo go Aborahama di akaretša Ebangedi ya Krete. Lenane le lengwe la ditshepišo Modimo o le dirile le Bajuda ka molao wa Moshe. Wona o be o re ge Bajuda ba ka obamela molao wo, ba be ba tlo hlogonolofatšwa (šegofatšwa) (Doiteronomio 28).

Go be go se na tshepišo ya go otlologa ya bophelo bjo bo sa felego lenaneng le la ditshepišo goba "kgwerano". Ka fao re lemoga gore go dirilwe "dikgwerano" tše pedi:-

- 1) Go Aborahama le peu ya gagwe, go tshepišwa tebalelo le bophelo bjo bo sa felego Mmušong wa Modimo ge Krete a boa. Tshepišo ye e ile ya dirwa gape Edene le go Dafida.
- 2) Go Bajuda mehlang ya Moshe, go tshepišwa khutšo le lethabo bophelong bjoo ge ba ka obamela molao woo Modimo a o filego Moshe.

Modimo o ile a tshepiša Aborahama tebalelo le bophelo bjo bo sa felego tšeo di kgonegago fela ka sehlabelo sa Krete. Ka lebaka leo re bala gore lehu la Krete sefapanong le ile la netefatša ditshepišo go Aborahama (Bagalatia 3:17; Baroma 15:8; Daniele 9:27; 2 Bakorinthe 1:20), ka fao madi a gagwe a bitšwa "madi a kgwerano e mpsha" (Mateo 26:28).

Ke gore re gopole se ge Jesu a ile a re re tšee senwelo kgafetša kgafetša, seo e lego leswao la madi a gagwe, go re gopotša dilo tše (1 Bakorinthe 11:25): “Senwelo se ke kgwerano e mpsha mading a ka” (Luka 22:20). Ga go bohlokwa bja gore re ngwathe senkgwa ka go gopola Jesu le mošomo wa gagwe ge re sa kwešiše dilo tše.

Sehlabele sa Jesu se kgonagaditše tebalelo le bophelo bjo bo sa felego Mmušong wa Modimo; ka fao o ile a netefatša ditshepišo tša Aborahama, o bile “khumedi ya kgwerano ye e fetago yela ya bogolo” (Bahebere 7:22). Bahebere 10:9 e bolela ge Jesu a “fediša tšela tša pele, gore a tle a bee tše dingwe”. Se se bontšha gore ge Jesu a be a netefatša ditshepišo go Aborahama, o ile a fediša kgwerano ye nngwe. Kgwerano ye nngwe yeo e bego e le gona ke ya go dirwa le Moshe.

Ditemana tšeo di tsopotšwego ka Jesu ge a netefatša kgwerano ye mpsha ka lehu la gagwe, di re lemoša gore go be go na le kgwerano ya kgale yeo a ilego a e fediša (Bahebere 8:13). Se se ra gore le ge kgwerano ka Krete e ile ya dirwa pele, ga se ya ka ya tsena tirišong go fihla ge Krete a ehwa, ka fao e bitšwa kgwerano ye mpsha. Morero wa kgwerano ya kgale e be e le go šupa pele mošomong wa Krete, le go bontšha bohlokwa bja tumelo ditshepišong tša Krete (Bagalatia 3:19,21).

Tumelo go Krete e netefatša nnete ya molao wa Moshe. (Baroma 3:31). Paulo o akaretša ka gore: “Molao ya ba moetetši wa go re iša go Krete, gore re tle re lokafatšwe ka tumelo” (Bagalatia 3:24). Ke ka lona lebaka le ge molao wa Moshe o sa bolokilwe, gomme go sa re hola go ithuta wona.

Dilo tše ga di bonolo go kwešišwa ge di balwa la mathomo; re ka akaretša ka tsela ye:-

Ditshepišo ka ga Krete go Aborahama –
Kgwerano ye Mpsha

Ditshepišo go Isiraele tšeo di
Amanago le molao wa Moshe –
Kgwerano ya Kgale

Lehu la Krete – Go fela ga
Kgwerano ya kgale.
(Bakolose 2:14-17), Kgwerano ye mpsha e tsena tirišong.

Ka lona lebaka le, dilo tša go swana le karolo ya lesome, go boloka Disabatha bj.bj. tšeo e bego e le karolo ya kgwerano ya kgale, ga di sa le bohlokwa – bona Kgaolo 9.5. Kgwerano ye mpsha e tlo dirwa le Baisiraele

ba hlago ge ba sokologa le go amogela (Jeremia 31: 31,32; Baroma 9: 26,27; Hesekiele 16:62; 37:26), le ge e le gore Mojuda ofe goba ofe yo a ka dirago seo gona bjale a kolobetšwa go Jesu, o tlo tsena kgweranong ye mpsha (yeo go yona go sego Mojuda/Moditšhaba; Bagalatia 3: 27–29).

Go kwešiša dilo tše ka tshwanelo go tlo re thuša go lemoga kgonthe ya ditshepišo tša Modimo. Babelaedi ba ile ba bea bagaši ba lentšu ba pele molato wa gore ga ba kwalakwatše molaetša wa go thabiša. Paulo o ile a fetola ka gore ka lebaka la tiišetšo ya Modimo ditshepišong tša gagwe ka lehu la Jesu, kholofelo yeo ba bego ba bolela ka yona e be e se kgwatha-otlogele, eupša e be e le neo yeo e tiilego: “Ka go botega ga Modimo, nna ke re se re le boditšego sona e be e se “E” ye e nago le “Aowa”. Gobane Morwa wa Modimo Jesu Krete, e a kwaditšwego mo go lena ka borena, nna le Silibano le Timotheo, e be e se wa “E” ye e nago le “Aowa”; sa gagwe e be e le yona “E”. Gobane dikholofedišo tšohle tša Modimo di ba “E” ka yena, di ba “Amene” ka yena “(2 Bakorinthe 1:18-20). Ka nnete se se fediša mokgwa wa gore “Ke bona eke go na le nnete ye itšego fa”

3.5 Tshepišo go Dafida

Dafida, bjalo ka Aborahama le ba bangwe ba bantši bao ba ilego ba amogela ditshepišo tša Modimo, ga a ka a ba le bophelo bjo bonolo. O godile bjalo ka morwa wa bofelole lapeng le legolo, gomme seo Isiraele ya 1000 pele ga Krete, se be se ra go diša dinku le go kgarietšwa ke bomogolwagwe (1 Samuele 15-17). Ka yona nako yeo o ile a ithuta tumelo go Modimo, yeo go sego ba bakae bao ba kilego ba e fihlela.

Go ile gwa tla letšatši leo Baisiraele ba ilego ba lebana le kgwehlo go tšwa go manaba a bona, Bafilisita; ba ile ba gwehlwa gore ba tliše e mongwe wa banna ba bona go tlo lwa le Goliata, nkgwete ya Bafilisita ka kwešišo ya gore yo a fenyago o tlo buša bao ba fentšwego. Ka thušo ya Modimo Dafida o ile a fenyaga Goliata, a šomiša seragamabje, gomme se se ile sa dira gore a tume go feta le kgoši Saulo. “Lehufa ke le thata bjalo ka bodulabahu” (Sefela sa difela 8:6), bonnete bja mantšu a bo ile bja bontšhwa ke ka fao mengwaga ye 20 ye e latelago, Saulo a ilego a hloriša Dafida ka gona, a mo lelekiša bjalo ka legotlo lešokeng la borwa bja Isiraele. Mafelelong Dafida o ile a ba kgoši, mme go bontšha tebogo ya gagwe go lerato leo Modimo a bego a na le lona go yena, o ile a pheta go agela Modimo tempele. Phetolo

ya Modimo e ile ya ba gore morwa wa Dafida, e lego Salomo ke yena a tlogo aga tempele le gore Modimo o tlo agela Dafida ngwako (2 Samuele 7:4-13). Gomme go ile gwa latela tshepišo ka botlalo yeo e bego e boeletša yeo Aborahama a ilego a e amogela; yeo e ilego ya hlagiša le dintlha tše dingwe:-

“E tlo re ge mabaka a gago a phethegile, ge o šetše o ithobaletše le botatago, ke mo ke tlogo tsoša wa peu ya gago, a tla morago ga gago, a tšwile mmeleng wa gago, ka tiiša bogoši bja gagwe. Ke yena a tlogo agela leina la ka ngwako, mme sedulo sa mmušo wa gagwe ke tlo se thekga ka go sa felego. Nna ke tlo ba Tatagwe, mme yena o tlo ba morwa wa ka. E tlo re ge a šaetša ke mo otle ka kgati ya batho, le ka kotlo ya bana ba batho. Fela kgaugelo ya ka e ka se ke ya mo tloga, boka mola e tloga Saulo yo ke mo tlošitšego pele ga gago. Ngwako wa gago wona o tlo tia, le mmušo wa gago ke wa neng le neng” (ditemana 14-16).

Go tšwa dithutong tša rena tša go feta, re letetše gore “peu” e tlo ba Jesu. Hlalošo ya gagwe bjalo ka morwa wa Modimo (2 Samuele 7:14) e netefatša se, gammogo le ditšhupetšo tše dingwe tša Beibele:-

- “Ke nna modu wa Dafida” (Kutollo 22:16).
- “(Jesu) e a tswetšwego e le wa leloko la Dafida ka nama” (Baroma 1:3)
- “Mo molokong woo ke mo Modimo a dirilego se a se boletšego peleng, a tšweletša Jesu Mophološi wa Isiraele” (Ditiro 13:23).
- Morongwa o ile a botša Maria gore, ka ngwana wa gagwe, “Yena eo e tlo ba e mogolo, o tlo bitšwa Morwa wa Yogodimodimo; mme Morena o tlo mo nea sedulo sa Dafida tatagwe. ...mme bogoši bja gagwe bo ka se ke bja ba le bofelo” (Luka 1:32,33). Se se ra ditshepišo go Dafida le peu ya gagwe Jesu go 2 Samuele 7:13.

Bjale ge peu e tsebagetše gabotse bjalo ka Jesu, dintlha tše itšego di ba bohlokwa:-

“Wa peu ya gago ... a tšwile mmeleng wa gago ... Nna ke tlo ba tatagwe, mme yena e tlo ba morwa wa ka.” “...Mo sedulong sa bogoši bjaago ke tlo dudiša wa kenyo ya mmele wa gago” (2 Samuele 7: 12,14; Psalme 132:10,11). Jesu, e lego peu, o be a tlo ba wa moloko wa Dafida, fela tatagwe e be e tlo ba Modimo. Se se be se ka phethagala fela ka go tswala ga kgarebe bjalo ka ge go hlalošwa Testamenteng ye Mpsha, mmago Jesu e

be e le Maria, setlogolo sa Dafida (Luka 1:32), fela Jesu o be a se na tate wa motho. Modimo o ile a dira mohlolo popelong ya Maria ka Moya o Mokgethwa gore a ime Jesu, ka fao Morongwa o ile a re: “Ke ka baka leo e a tlogo belegwa ke wena a tlo go bitšwa Morwa-Modimo”. (Luka 1:35). “Go belega ga kgarebe” ke yona tsela fela yeo ka yona tshepišo go Dafida e bego e ka phethagala.

- “Ke yena a tlogo agela leina la ka ngwako” (2 samuele 7:13), se se bontšha gore Jesu o tlo agela Modimo tempele – ya hlago le ya semoya. Hesechiele 40-48 e hlaloša ka fao ngwaketeng (ke gore mengwaga ya pele ye sekete yeo go yona Jesu a tlogo buša lefaseng) tempele e tlogo agwa Jerusalema. “Ngwako” wa Modimo ke fao a dula dipelong tša bao ba ikokobeletšago lentšu la gagwe. Ka fao Jesu o agela Modimo tempele ya semoya gore a dule ka gare, yeo e bopšago ke badumedi ba nnete. Dihlalošo tša Jesu bjalo ka leswika la motheo la tempele ya Modimo (1 Petro 2: 4-8) le Bakreste bjalo ka maswika a tempele (1 Petro 2:5) bjale di dula gabotse madulong.

- “Sedulo sa mmušo wa gagwe ke tlo se thekga ka go sa felego... Ngwako wa gago ... le mmušo wa gago ... sedulo sa gago sa bogoši se tlo ba gona ka mehla le mehla” (1 Samuele 7:13,16; bapetša Jesaya 9:6,7). Mmušo wa Krete ke gore o tlo thewa godimo ga mmušo wa Dafida wa Isiraele; se se ra gore mmušo wa Krete wo o tlogo e tlo ba tsošološo ya mmušo wa Isiraele – Bona Thuto 5.3. Go phethagatša tshepišo ye, Krete o swanetše go buša “sedulong” sa Dafida. Seo se be se le Jerusalema. Bjo ke bohlatse bjo bongwe bja gore mmušo o swanetše go hlongwa mo lefaseng go phethagatša ditshepišo tše.

- “Ngwako wa gago... le Mmušo wa gago ke wa neng le neng” (2 Samuele 7:16), go ra gore Dafida o tlo bona go hlongwa ga mmušo wo o sa felego wa Krete. Ye e be e le tshepišo yeo e sa otlologago (indirect) ya gore o tlo tsoga bahung ge Jesu a boa gore a tlo bona ka mahlo a gagwe ge mmušo o hlongwa lefase ka bophara mme Krete a buša go tšwa Jerusalema.

Dilo tše, tše di tšepišitšwego Dafida, go bohlokwa kudu gore re di kwešiše. Dafida o ile a bolela ka lethabo gore dilo tše ke “kgwerano ya ka mehla... Go phologa ga ka gohle, le lethabo la ka lohle” (2 Samuele 23:5). Dilo tše di ama phološo ya rena, ka fao le rena di swanetše go ba lethabo la rena. Go a nyamiša gore “Bokreste” bo ruta dithuto tše di ganetšanago le dinnete tše:-

- Ge e le gore Jesu o be a le gona ka “sebele” (physically) pele a belegwa, gona go ra gore ditshepišo tša gore o tlo ba “peu” goba setlogolo sa Dafida, ke ditshebadimo.
- Ge e le gore mmušo wa Modimo o tlo ba legodimong, gona Jesu a ka se tsošološe mmušo wa Dafida wa Isiraele, ebile a ka se buše sedulong sa Dafida. Dilo tše di be di le lefaseng, mme go tsošološwa ga tšona go swanetše go ba fao.

Phethagatšo go Salomo

Morwa wa Dafida, Salomo, o ile a phethagatša karolo ye e itšego ya ditshepišo go Dafida. O ile a agela Modimo tempele (1 Dikgoši 5-8) gomme o ile a ba le mmušo wo o atlegilego kudu. Ditšhaba tša lefase di ile tša romela baemedi go tlo bontšha hlomphe go Salomo (1 Dikgoši 10), gomme go ile gwa ba le tšhegofatšo ye kgolo ya semoya go tšwa tempeleng. Pušo ya Salomo ka gona e be e šupa pele go phethagatšo ye kgolo ya ditshepišo go Dafida yeo e tlogo bonwa mmušong wa Krete.

Ba bangwe ba tlaleile gore ditshepišo go Dafida di phethagaditšwe ka botlalo ka Salomo, fela seo se ganetšwa ke tše di latelago:-

- Bohlatse bjo bontši bja Testamente ye Mpsaha bo bontšha ge “peu” e le Krete, e sego Salomo.
- Mmušo wa peu o be o tlo ba wa go ya go ile, mme wa Salomo o be o se bjalo.
- Dafida o ile a lemoga ge ditshepišo di le ka ga bophelo bjo bo sa felego, gomme go be go se ka fao di bego di ka šupa leloko la gagwe la kgauswi. “Ruri o bjalo ngwako wa ka ka Modimo; o ntlemile ka kgwerano ya ka mehla (ya go ya go ile)” (2 Samuele 23:5).

- Peu ya Dafida ke Mesia, Mophološi wa dibe (Jesaya 9: 6,7; 22:22; Jeremia 33: 5,6,15; Johane 7:42). Eupša Salomo o ile a kgeloga moragonyana (1 Dikgoši 11: 1-13; Nehemia 13:26) ka lebaka la go nyala bao ba lego ka ntle ga kholofelo ya Isiraele.

Phamogo 9: Phêdišo ya Magodimo le Lefase (Kutollo 21:1; 2 Petro3:6-12)

Ka ge morero wa Modimo e le go hloma Mmušo wa gagwe mono lefaseng (bona Kgaolo 5 le Karolo 3.4), gona ga go na gore a ka fediša lefase. Mme Karolo 3.3 e bontšhitše gore o tshepišitše kgafetša kgafetša gore a ka se dire selo se bjalo. Ka fao ditšhupetšo tšeo re di umakilego ka fa godimo ka ga go fedišwa ga magodimo le lefase di swanetše go tšewa bjalo ka dikapolelo.

Kgaolo yeo e tšwago go Petro e bontšha go swana magareng ga dikahlolo tša lefase mehleng ya Noage le seo se tlogo direga ka “letšatši la Morena” nakong ye e tlogo.” Meetse ao a buša a apeša lefase la mehla yela, mme la loba. Magodimo a mehla yeno le lefase la mehla yeno... di sa lotolwa gwa tlo ba gwa tla mollo wa letšatši la kahlolo” (2 Petro 3: 6,7).

Petro o bontšha kganetšano magareng ga meetse ao a ilego a ba wona mokgwa wa phedišo nakong ya Noage, le mollo wo o tlogo šomišwa go boeng ga Morena. “Magodimo le lefase” tša mehleng ya Noage ga se tša fedišwa ntšukantšu (literally) – “Nama ka moka” yeo e bego e le kgopo e ile ya loba (Genesi 7:21; bapetša 6:5,12). “Magodimo le lefase” ka gona di šupa seemo sa dilo goba peakanyo ya batho. Bao ba kwešišago kgaolo ye ka go fošagala ba hlokomologa phedišo ya “magodimo” yeo go bolelwago ka yona. Ga go ka fao se se ka tšewago ntšukantšu ka gore – ke bodulo bja Modimo (Psalme 123:1), fao go se nago bodiradibe (Habakuku 1:13; Psalme 65: 4,5) le gona a anega bogolo bja Modimo (Psalme 19:1). Ge e le gore magodimo ke sekapolelo, gona le lefase a go be bjalo ka lona.

Dikgaolo tše di latelago di bontšha ka fao “Magodimo le lefase” dikarolong tše dingwe tša Beibele di sa swanelago go tšewa ntšukantšu, eupša di e ra seemo sa dilo lefaseng:-

- “Ge ke bona naga, še e gobelane, ga e sa ne selo; ge ke lelalela kua legodimong, ke hwetša seetša sona se ile ... Gobane Morena o re: naga yohle e tlo ba lešope... ke ka baka leo lefase le llago, mme legodimo kua tletlolo le apere boso “(Jeremia 34: 23-28) Ye ke porofeto ya kahlolo yeo e tlo welago “magodimo le lefase” la naga le batho ba Isiraele, yeo bona (e sego legodimo le lefase ntšukantšu) ba tlo e lllago.

- Pelenyana Moshe o be a rile go Isiraele: “Hee Legodimo! Hlwaya tsebe ke bolele. Hee Lefase! Kwaa polelo tša molomo wa ka” (Doiteronomio 32:1”). Go gatelelwa gore go be go na le mehuta ye mebedi ya batho bao a bego a bolela le bona: 1) “Bagolo ka moka ba meloko ya geno” le 2) “phuthego ka moka ya Isiraele” (Doiteronomio 31: 28,30). Bagolo ka gona e be e tlo ba ‘magodimo’ gomme phuthego ka moka ya ba ‘lefase’.

- Jesaya o ile a bula porofeto ya gagwe ka yona tsela yeo: “Hee lena magodimo, kwang! Wena lefase, theetša, gobane Morena o a bolela... Molao wa Morena o o kwele ruri wena setšhaba (Jesaya 1: 2,10). Gape, go na le kgolagano magareng ga ‘magodimo’ le babuši gammogo le ‘lefase’ le batho feela.

- “A le godimong o bitša magodimo le lefase, gore a ahlolele setšhaba sa gagwe” (Psalme 50:4). Ye e a ihlaloša.

- “Gobane rumo la ka mo legodimong le builwe, bjale le tlo theogela kua Edomo... Lerumo la Morena le tletše madi ... Gobane Morena o hlaba sedimo... Edomo”. (Jesaya 34: 5,6). Legodimo fa le ra Edomo, ka fao porofeto ya go feta ya gore “Makoko ka moka a legodimo a tlo tologa” (Jesaya 34:4) e ra tologo ya Edomo.

- Magodimo le lefase leo le tologago go Jesaya 13 a ra batho ba Babel. Lenaneong la dikanegelo ka Babel re bala gore Modimo o tlo “šišinya legodimo, lefase la tlo šutha madulong a lona ...Ba tlo etša phuti ye e tsošitšwego... motho a tlo leba mo go lego wabo, a nyaka setšhabelo mo nageng ya gabo” (Jesaya 13:13,14). Ka fao go tšhaba ga magodimo le lefase, ke go tšhaba ga batho.

Ge re ka bea tše menaganong ya rena, gona re tlo lemoga gore ditšhupetšo tša Testamente ye Mpsa ka legodimo le lefase go boeng ga Krete di tlo ra seemo se seswa sa dilo seo se tlo bonwang ge Mmušo wa Modimo o hlongwa.

Ge re ka lekodišiša 2 Petro 3 re tlo lemoga seo. Ge e se na go hlaloša ka fao “magodimo le lefase” la bjale le tlogo fedišwa ka gona, temana ya 13 e tšwela pele ka gore: “Se re se letetšego ka go kwa dikholofedišo tša gagwe ke magodimo a mafsa le lefase le lefsa, moo go agilego toko.” Fa go tsopolwa “kholofedišo ya gagwe (Modimo)” go Jesaya 65:17: “Le tsebe gore ke tlo hlola magodimo a mafsa le lefase le lefsa.” Jesaya 65 ka moka e tšwela pele go hlaloša seemo seo sa dilo bjalo ka seemo seo se phethegilego mono lefaseng: “Tsebang ge e le nna Mohlodi wa Jerusalema motse wa tlhalalo... nywako ye ba e agago ba tlo dula mo go yona... Ba ka se tswale bana ba go tlo hwa ka pela (ke gore matšatši a go phela ga batho a tlo oketšega) ... Phiri le kwana di tlo fula gotee” (Jesaya 65: 18-25).

Ditšhegofatšo tše di mabapi le Mmušo wo o tlogo wa Modimo – “magodimo a mafsa le lefase le lefsa” tšeo di tlogo tšea legato la seemo sa bjale sa mahlomola.

Phamogo 10: Ditolaleo tša Boisiraele bja Maisimane

Go na le kakanyo yeo e dirilwego ke batho ba go swana le H.W. Armstrong le mokgahlo wa gagwe e lego “Plain Truth”, gore ditshepišo go Aborahama di phethagaditšwe bathong ba Engelane le ba Amerika, bao go tlalewago gore ke ditšhaba tša Efuraimu le Manase. Maloko a Boisiraele bja Engelane a dumela gore magoši le dikgošigadi tša Engelane di theoga molokong wa Juda wo o thomilego go kgoši Dafida. Go lokafatša ditlaleo tša bona, ba tšeere sephetho sa gore Modimo o lahlile Bajuda gomme a kgetha bona legatong la Bajuda.

Ge mabaka a thuto 3 a ka latelwa, gona ga go ka fao ditlaleo tše di ka lokafatšwago ke Beibele. Dintlha tše di latelago di tlatša seo:

- Batho ka moka ka go lekana, ba ka fase ga thogako ya sebe (Baroma 3:23), ka fao Krete o hwetše gore batho bohle ba fiwe

sebaka sa phološo. Gore re ba morafe ofe ga go bohlokwa ge feela re kolobeditšwe go Krete gomme ra ba karolo ya Isiraele ya semoya (Bagalatia 3: 27-29). Re laetšwe go gaša Ebangedi ditšhabeng tšohle, le go kolobetša e mongwe le e mongwe yo a dumelago (Mareka 16: 15,16); ka fao Isiraele ye mpsha e bopša ke batho ba merafe yohle, e sego fela Maisimane.

- Go boima kudu go šupa botšo bja Maisimane le Maamerika; ke motswako wa batho ba go tšwa dikarolong tše ntši tša lefase. Ka gore feela motho a belegetšwe dinageng tšeo, ga go re gore ke batho bao ba kgethilwego ke Modimo.
- Baisiraele ba Engelane ba tlalea gore ditšhegofatšo tšeo di tšhepišitšwego peu ya Aborahama di phethagaditšwe bathong ba Engelane, go sa šetšwe gore ba obamela Modimo goba aowa. Se se ganetšana le molao wo o rego ditšhegofatšo tša Modimo di fiwa bao ba obamelago. Lefitiko 26 le Doiteronomio 28 di hlaloša ditšhegofatšo tšeo di bego di tlo tla go Baisiraele ge ba obamela lentšu la Modimo, le dithogako tšeo di bego di tlo ba wela ge ba sa obamele. Go tlalea gore Modimo o file Engelane dihlogonolofatšo tše go sa šetšwe gore ba obamela lentšu la gagwe goba aowa; ka nnete ke ditšiebadimo.
- Temošo ya gore Modimo o lahlile setšhaba sa gagwe sa Isiraele gomme a bea Maisimane legatong la sona ga e tsamaelane le ditemana tše bjalo ka Baroma 11: 1,2: “A ke gore Modimo o lahlile setšhaba sa gagwe? Ga go bjalo. Hleng nna (Paulo) ke Moisiraele wa leloko la Aborahama, wa lešika la Benyamini. Modimo setšhaba sa gagwe se a se tsebilego pele, ga a ka a se lahla.”
- Mmušo wa Modimo e be e le Mmušo wa Isiraele peleng (2 Koronika 9:8). O ile wa menolwa ka lebaka la go se obamele ga bona, fela Mmušo o tlo tsošološwa (Hesekiele 21: 25-27). Mmušo o tlo boela Jerusalema (Mika 4:8) ge Jesu a buša sedulong sa Dafida gona fao.
- Batho ba Isiraele bao ga bjale ba gašanego dikarolong tša go fapana tša lefase, ba tlo kgobokanywa go tšwa dikarolong tšeo: “Ke nna ke tlogo ntšha Baisiraele mo gare ga ditšhaba tše ba ilego go tšona ... ka ba iša nageng ya bona; ke tlo ba dira setšhaba se tee moo nageng ye thabeng tša Isiraele” (Hesekiele 37: 21,22). Se se phethagatšwa ke go boela ga Baisiraele nageng ya bona; phethagatšo yeo e feletšego e tlo ba Mmušong.

Thuto 3: Dipotšišo

1. Ke efe ya ditshepišo tša Modimo yeo e bolelelago pele phenkgišano magareng ga sebe le go loka?
 - a) Tshepišo go Noage
 - b) Tshepišo ya Edene
 - c) Tshepišo go Dafida
 - d) Tshepišo go Aborahama

2. Ke efe ya dipolelo tše yeo e lego nnete mabapi le tshepišo ya Edene?
 - a) Peu ya noga ke Lusifa
 - b) Krete le ba go loka ke peu ya mosadi
 - c) Peu ya noga e ile ya gobatšwa lebakanyana ke Krete
 - d) Peu ya mosadi e ile ya gobatšwa ke lehu la Krete

3. Peu ya Aborahama e tlo phela kae go ya go ile?
 - a) Legodimong
 - b) Motseng wa Jerusalema
 - c) Lefaseng
 - d) Ba bangwe lefaseng ba bangwe legodimong

4. Ke dife tša tše di latelago tšeo di ilego tša tshepišwa Dafida?
 - a) Gore setlogolo sa gagwe se segolo se tlo buša ka go sa felego
 - b) Gore 'peu' ya gawe e tlo ba le Mmušo legodimong.
 - c) Gore peu e be e tlo ba morwa wa Modimo
 - d) Gore peu ya gagwe, Jesu, e be e tlo phela legodimong pele e belegwa.

5. Naa re ka ba peu ya Aborahama bjang?
6. Naa lefase le tlo fedišwa?
7. Naa ditshepišo tša Modimo di hlatsela bjang karabo ya gago ya potšišo 6?
8. Hlaloša tshepišo ya Edene go Genesi 3:15.

THUTO 4

MODIMO LE LEHU

4.1 Hlago ya Motho

Batho ba bantši ba fetša nako e nnyane fela ba nagana ka lehu, goba yona hlago ya bona, yeo e lego yona lebakabaka la go hwa. Go se itekole fao go hlola go se itsebe, mme ka fao batho ba fo tšwela pele bophelong, ba tšea dipheo ka go laelwa ke dikganyogo tša lefase. Go na le go gana go amogela nnete ya gore bophelo ke bjo bo kopana le gore kgauswinyana lehu le tla ba le le godimo ga rena. “Le gona bophelo bja lena ke eng? E fo ba kgodi ye e bonalago lebakanyana fela e tloga e široga.” “Gobane re batho ba go hwa; re etša meetse ge a tšhologetše fase, a se ke a hlwa a gobela.” “O a ba gogola, ba etša thobalo bosasa, ba etša bjang ge bo hlogile; gosasa bo mela bja taga, bja napa bja pona; mantšiboa bo a segwa, bo a oma.” (Jakobo 4:14; 2 Samuele 14:14; Psalme 90: 5,6). Moshe, monna wa go akanya ka nnete, o ile a lemoga se, gomme a rapela Modimo a re: “Re rute go bala matšatši a rena, re fiwe pelo tše bohlale” (Psalme 90:12). Ka fao, ka lebaka la bokopana bja bophelo, re swanetše go dira gore go hwetša bohlale bja nnete e be taba ya pele go rena. Phetolo ya batho mabapi le gore pheletšo ya lehu ke eng, e fapane. Ditšo tše dingwe di lekile go dira lehu le dipoloko karolo ya bophelo, go fokotša maikutlo a tahlegelo le pheletšo. Bontši bja bao ba rwelego leina la “Bakreste” ba feditše ka gore motho o na le “moya wo o sa hwego” goba karolo ye e itšego ya go se hwe yeo e phologago lehu, gomme ya ya lefelong tsoko fao e yago go putswa goba go otlwa ka morago ga fao. Ka ge lehu e le bothata le mahlomola a magolo ao a itemogelwago ke batho, re ka ba le bonnete bja gore monagano wa motho o tlo ipa seemong sa go fokotša bohloko bja lona; ka fao dikakanyo tše ntši tša go fošagala di tšweletše mabapi le lehu le hlago ya motho. Bjalo ka tlwaelo, se se swanetše go lekwa kgahlanong le therešo ya Beibele go lemoga bonnete bja sehlôgô se. Re swanetše go lemoga gore maaka a pele ao a begilwego Beibeleng ke ale a noga tšhemong ya Edene. Kganetšanong le hlalošo ye bonolo ya Modimo gore motho o tlo “hwa lehu” ge a ka dira sebe (Genesi 2:17), noga e ile ya re, “Le ka se ke la hwa lehu” (Genesi 3:4). Maiteko a a go ganana le bofelo le botlalo bja lehu a fetogile mokgwa wa ditumelo tšohle tšeo di fošagetšego. Go kwešiša hlago ya rena ya nnete, re swanetše go hlokomela seo Beibele e se bolelago ka hlago ya motho. Kanegelo e ka leleme le bonolo, leo, ge re ka le tšea ntšukantšu, le tlogo re tlogela re se na pelaelo gore re eng ka hlago (Bona Phamogo 18 mabapi le ka fao kanegelo ya Genesi e lego ntšukantšu). “Morena Modimo a na a bopa motho, lerole la mmu... gobane o ntšhitšwe mmung; o lerole; mme sa gago ke go boela leroleng (Genesi 2:7; 3:19). Fa ga go temošo le e nnyane ya gore motho o

na le go se hwe (immortality) ka gare ga gagwe; ga go karolo ya gagwe yeo e tlo tšwelago pele go phela ka morago ga lehu. Go na le kgatelelo yeo e bonagalago Beibeleng gore motho o dirilwe ka lerole: “Mme rena re letsopa” (Jesaya 64:8); “motho wa pele o tšwa mmung” (1 Bakorinthe 15:47); “Ge a ka dira ka go ithata, ge a ka gomiša moya wa gagwe, nama yohle e ka loba, batho ba boela mmung”. (Jobo 34:14,15). Aborahama o ile a amogela gore ke “lerole le molora” (Genesi 18:27). Ka bjako morago ga gore motho a tšhele molao wa Modimo Edene, “Morena Modimo o ile a mo ntšha tšhemong” gore a “seke a iša seatla a buša a fula sehlare sa bophelo, a ja, a phela ka go sa felego” (Genesi 3: 24,22). Ge nkabe motho a na le go se hwe ka gare ga gagwe ka hlago, seo se be se ka se hlokege.

Go se hwe go va ka peelano (condition).

Molaetša woo o bušeletšwago ka mehla wa Ebangedi ke gore motho a ka hwetša tsela ya go phela ka go sa felego le go se hwe ka mošomo wa Krete. Ka ge wo e le wona mohuta o le noši wa go se hwe wo o bolelwago ke Beibele, gona kakanyo ya go tšaišega ka go sa felego ka lebaka la go dira bobega e na thekgo ya Beibele. Tsela e tee feela ya go hwetša go se hwe ke ka go obamela melao ya Modimo; mme bao ba dirago bjalo ba tlo phela ka go sa felego seemong sa go phethagala – e lego wona moputso wa go loka (toko).

Ditemana tše di latelago di swanetše go ba bošupi bjo bo lekanego gore go se hwe go ya ka peelano, mme ga se selo seo re nago le sona ka hlago:-

- “Kreste... a tšweletša bophelo le go se hwe ka seetša sa Ebangedi” (2 Timotheo 1:10).
- “Ruri, ruri, ke a le botša, ge le sa je nama ya Morwamotho, la nwa madi a gagwe, le ka se be le bophelo mo teng ga lena. E a nago le bophelo bjo bo sa felego ke e a jago nama ya ka, a nwa madi a ka; mme nna ke tlo mo tsoša ka letšatši la mafelelo”- go mo fa “bophelo bjo bo sa felego” bjoo (Johane 6:53,54). Mabaka ao Krete a a fago kgaolong yohle ya 6 ya Johane ke gore ke yena “bogobe bja bophelo”, le gore ke feela ka phetolo yeo e napagetšego go yena fao re ka bago le kholofelo ya go se hwe (Johane 6: 47,50,51,57,58).

104 MAMETLETŠO 1

- “Modimo o re neile bophelo bjo bo sa felego, mme bophelo bjoo bo gona ka Morwa wa gagwe” (1 Johane 5:11). Ga go na kholofelo ya go se hwe go bao ba sego “go Krete.” Go se hwe go kgonagala feela ka Krete; ke yena “mong wa bophelo” (Ditiro 3:15) – “thwadi ya go iša bohle ba ba mo kwago phološong ye e sa felego” (Bahebere 5:9). Ka gona go se hwe ga batho go thomilwe ke mošomo wa Krete.
- Modumedi wa nnete o tsoma go se hwe, gomme o tlo putsetšwa seo ka bophelo bjo bo sa felego – e lego seo a se nago sona ka hlago (Baroma 2:7; 6:23; Johane 10:28). Mmele wa rena woo o hwago o swanetše go “apešwa” go se bole” (1 Bakorinthe 15:53); ka fao go se hwe ke seo se holofeditšwego, ga re na sona bjale (1 Johane 2:25).
- “Ke Modimo feela yoo a nago le go se hwe mo teng ga gagwe” (1 Timotheo 6:16).

4.2 Moya (Soul)

Ka lebaka la mabaka ao re a umakilego, ga go ka fao re ka naganago gore motho o na le “moya wo o sa hwego” goba selotsoko seo se sa hwego ka gare ga gagwe ka hlago. Bjale re tlo leka go tloša kgakanego yeo e hlolwago ke lentšu le “moya”.

Mantšu a Sehebere le Segerika ao a fetoletšwego go “moya” Beibeleng (‘Nepesh’ le ‘Psuche’ ka go latelana) a fetoletšwe gape ka ditsela tše di latelago:-

Mmele
Mohemo
Sebopiwa
Pelo
Monagano
Motho
Boyena

Ka fao 'moya' o ra gore motho, mmele goba boyena. Polelo yeo e tumilego ya gore "Phološa meoya ya rena" (sos) e ra gore 're phološe lehung!' Ka fao 'moya' ke 'wena,' goba kakaretšo ya tšohle tšeo di bopago motho. Ke ka lebaka leo go kwešišegago ge diphetolelo tša bjale tša Beibele bontši di sa šomišego lentšu le 'moya' ka kudu, eupša di le fetolela go 'wena' goba 'motho.' Diphoofole tšeo Modimo a di hlodilego di bitšwa "dinyeunya tše di phelago ... diphedi tše di nyeunyago" (Genesi 1:20,21). Lentšu la Seheberi leo le fetoletšwego go 'sephedi' fa ke 'nephesh', leo go Genesi 2:7 le fetoletšwego go 'moya'. "... motho a napa a ba moya o phelago." Ka fao motho ke 'moya' bjalo ka ge diphoofole e le 'meoya'. Phapano yeo e lego gona magareng ga motho le diphoofole ke gore fela motho o di feta ka monagano; o hlodilwe ka seswano sa Modimo (Genesi 1:26 bona Kgaolo 1.2), gomme batho ba bangwe ba bitšwa gore ba tsebe Ebangedi, yeo ka yona ba bulelwago kholofelo ya go se hwe (2 Timotheo 1:10). Ge e le hlago ya rena le hlago ya lehu la rena, ga go na phapano magareng ga motho le diphoofole:-

"Gobane tše di tlelago bana ba batho, di tlela le diphoofole, go hwa go a swana; ga go na se motho a fetago phoofole ka sona, gobane tšohle ke lefela. Tšohle di leba felo gotee, tšohle di tšwa leroleng; mme tšohle di boela leroleng" (Mmoledi 3:19,20). Mongwadi yo a hebeditšwego wa Mmoledi o ile a rapela gore Modimo a thuše batho go lemoga ntlha ye ya gore "bana ba batho...ba tle ba ipone gore ba etša diphoofole" (Mmoledi 3:18). Batho ba bantši ba tlo hwetša go le thata go amogela se; nnete ke gore go ntšha seriti go lemoga gore ka hlago re fo ba diphoofole, re phela ka go ipaballa le go itswala. Mmoledi 3:18 e bolela gore Modimo o leka batho gore ba ipone gore ba etša diphoofole – ke gore bao ba nago le boikokobetšo ba tlo lemoga se gore ke nnete, fela bao ba se nago bjona ba tlo palelwa ke 'teko' yeo. Mahlale a setho – kakanyo ya gore batho ba na le boleng le bohlokwa bjo bo phagamego – a gašane lefase lohle. Ke matsapa a magolo go tloša kakanyo ya setho menaganong ya rena. Mantšu a bonolo a Psalme 39:5 a ka re thuša: "Motho mang le mang ke lefelafela." "Motho tsela ya gagwe ga e buše, le monna mo a yago ga ikiše" (Jeremia 10:23).

Selo sa pele seo re se tsebago, magareng ga tše dingwe, ke gore mebele yohle ya batho – gabotsebotse "diphedi" tšohle – bofelong di a hwa. Ka fao, 'moya' o a hwa; ke lelatodi la seo se sa hwego. Ga go makatše gore tee tharong ya tšhomišo ya mantšu ohle ao a fetoletšwego go 'moya' Beibeleng a amanywa le go hwa goba go fedišwa ga moya. Yona taba ye ya gore

lentšu le 'moya' le šomišitšwe ka tsela ye e bontšha gore le ka se be selo seo se sa fedišwego goba se sa hwego:-

- "Go tlo hwa bophelo (moya) bja eo a sentšego (Hesekiele 18:4)
- Modimo o kgona go senya moya (Mateo 10:28). Ditšhupetšo tše dingwe tša meoya yeo e sentšwego ke tše: Hesekiele 22:27; Diema 6:32; Lefitiko 23:30.
- "Meoya" yohle yeo e bego e le motseng wa Hatsora e ile ya fedišwa ka lerumo. (Joshua 11:11).
- "...gwa hwa tše di phelago" (Kutollo 16:3).
- Kgafetša, kgafetša molao wa Moshe o be o laela gore "motho" (moya) yoo a sa obamelego melao ye e itšego a bolawe (mohlala Numeri 15:27 – 31).
- Jesu o ile a "neela moya" lehung gore "moya" wa gagwe e be selefa (Johane 19:30; Jesaya 53: 10,12). Gore 'moya' o ra motho goba mmele, e sego hlase yeo e sa hwego ka gare ga rena, go laetšwa ke bontši bja ditemana tšeo lentšu le le tšwelelago. Mehlala še:-
- "madi a babotla (meoya)" (Jeremia 2:34).
- "Ge motho (moya) a ka senya ... mme a se loba ... Ge motho (moya) a swara seila ... Goba ge motho (moya) a ka ena ..." (Lefitiko 5: 1-4).
- "Moya wa ka reta Morena! Tšohle tša teng ga ka a di rete ... O go horiša tše di botse..." (Psame 103: 1,2,5).
- "E a ratago go phološa bophelo (moya) bja gagwe, o tlo bo lahla, mme e a lahlago bophelo (moya) bja gagwe ka lebaka la ka ... o tlo bo phološa" (Mareka 8:35). Bjo ke bošupi bjo bo lekanego bja gore moya ga o re selotsoko moyeng wa rena; fa moya ('psuche' ka Segerika) o no ra bophelo bja motho bja senama, e lego ka fao lentšu le le fetoletšwego ka gona fa.

4.3 Moya (Spirit) Wa Motho

Ka bomadimabe go na le go hlakahlakanya mantšu a moya (soul) le moya (spirit). Seo, bjalo ka ge re lemoga se bakwa ke gore bobedi mantšu a a bitšwa moya (ka Sepedi). Ka ge re bone gore lentšu le moya (soul) le ra

boyena bjohle bja motho, nakong e nngwe le ka ra moya (spirit). Le ge go le bjalo, ka tlwaelo go na le phapano ya hlalošo magareng ga moya (soul) le moya (spirit) ka tsela yeo a šomišwago ka yona Beibeleng; moya (soul) le moya (spirit) di ka aroganywa (Baheberere 4:12).

Mantšu a Seheberere le Segerika ao a fetoletšwego go ‘moya’ (‘Ruach’ le ‘Pneuma’ ka tatelano) gape a fetoletšwe ka tsela tše:-

Bophelo
Moya
Monagano
Phefo
Mohemo

Re ithutile kakanyo ya ‘Moya (spirit)’ go kgaolo 2.1. Modimo o šomiša Moya wa gagwe go babalela hlolo ya gagwe, go akaretšwa le motho. Moya wa Modimo wo o lego ka gare ga motho, ka gona, ke maatla a bophelo ka gare ga motho. “Mmele ge o se ne moya (spirit) ke wo hwilego” (Jakobo 2:26). Modimo o ile a “budulela moya (spirit) wa bophelo dinkong tša motho (Adama), motho a napa a ba moya (sebopiwa) (soul) o phelago” (Genesi 2:7) Jobo o bolela ka “moya wa Modimo” bjalo ka wo o lego” dinkong tša ka” (Jobo 27:3). Moya wa bophelo wo o lego ka gare ga rena, ka gona, re o fiwa ge re belegwa gomme o dula go rena ge re ntše re phela. Ge Moya wa Modimo o gomišwa go eng goba eng, e napile e a bola – Moya ke maatla a bophelo. Ge Modimo “a ka gomiša moya wa gagwe le mohemo wa gagwe, nama yohle e ka loba batho ba boela leroleng. Ge o na le tlhaologanyo, theeletša tše” (Jobo 34: 14-16). Lefoko la bofelo le re lemoša gape gore o na le bothata bja go amogela seo a lego sona ka hlago.

Ge Modimo a re tšeela moya wa gagwe, mmele wa rena ga o hwe feela, ebile ga o sa kwa selo, maikutlo a a fela. Go lemoga se go ile gwa dira gore Dafida a tshepe Modimo, e sego dibopiwa tša go fokola bjalo ka motho. Psalme 146: 3-5 ke kgwehlo ye thata go ditlaleo tša setho: “Se boteng magoši e lego bana ba batho, bao go sego phološo go bona. Moya wa motho o a tloga mme yena o boela mmung wa gagwe; mohla woo ke mo go felago maano a motho. Wa lehlogonolo ke eo phološo ya gagwe e lego Modimo wa Jakobo”.

Ka lehu “lerole le boela fase mo le tšwago gona, moya o boela go Modimo e a o neilego motho” (Mmoleledi 12:7) Re laeditše pejana gore Modimo o gohle ka moya (spirit) wa gagwe. Ka tsela yeo “Modimo ke moya (spirit)” (Johane 4:24). Ge re ehwa re hema la bofelo ka gore moya wa Modimo wo o lego go rena o a tšwa. Moya woo o kopana le Moya wa Modimo woo o re dikologilego; ka fao ge re ehwa “moya o boela go Modimo”.

Ka ge moya wa Modimo o phediša dibopiwa tšohle, tshepedišo ye bjalo e direga le go diphoofole. Batho le diphoofole ba na le Moya wo o swanago, goba maatla a bophelo, ka gare ga bona. “Tše di tlelago bana ba batho, di tlela le diphoofole, go hwa go a swana, go buša moya go a swana; ga go na se motho a fetago phoofole ka sona” (Mmoleledi 3: 19). Mongwadi o tšwela pele ka gore ga go na phapano magareng ga fao meoya ya batho le ya diphoofole e yago (Mmoleledi 3:21). Hlalošo ye ya gore batho le diphoofole ba na le moya wa go swana le gore ba hwa lehu la go swana, e bonala e re bušetša hlalošong ya ka fao batho le diphoofole, bao bobedi ba bego ba na le moya (spirit) wa bophelo go tšwa go Modimo (Genesi 2:7; 7:15), ba ilego ba fedišwa ka lehu la go swana la meetsefula: “Nama ka moka ya loba ye e bego e nyeunya mo lefaseng, e lego dinonyana, le diruiwa, le diphoofole, le nyabanyaba ka moka ya digagabi tša lefaseng le batho ka moka: Tšohle tše di phelago di buša moya ka dinko ... tša hwa ... gwa fedišwa tšohle diphedi tša mo nageng” (Genesi 7: 21-23). Lemoga ge o feta, ka fao Psalme 90:5 e bapetšago lehu le meetsefula. Kanegelo yeo e lego go Genesi 7 e bontšha gabotse gore motho ke wa legoro le tee le “nama yohle ... diphedi tšohle tša mo nageng.” Se ke ka lebaka la ge a na le moya wa bophelo go yena wa go swana le wa tšona.

4.4 Lehu ke Bofelo bja go Phela le Maikutlo

Go tšwa go seo re ithutilego sona go fihla fa ka moya, go a latela gore ge motho a hwile, ga a ikwe. Le ge Modimo a tlo gopola mediro ya bao ba nago le maikarabelo go yena (Maleaki 3:16; Kutollo 20:12; Bahebere 6:10), ga go selo Beibeleng seo se šišinyago gore re na le maikutlo ge re hwile. Go thata go ngangiša mebolelo ye e latelago mabapi le se:-

- Moya wa motho o a tloga, mme yena o boela mmung wa gagwe; mohla woo ke mo go felago maano a motho” (Psalme 146:4).
- “... Mme go bahu ga go se se tsebjago ... lerato la bona, lehloyo la bona, lehufa la bona, di fedile kgale” (Mmoledi 9: 5,6).
- Jobo o bolela gore ge a hwile, o tlo felela (Jobo 10:18); o be a bona lehu bjalo ka go lebala, go se ikwe le go se be gona go go bego go le go rena pele re ba gona.
- Motho o hwa bjalo ka diphoofolo (Mmoledi 3:18); ge motho a phologa lehu felotsoko, gona le tšona di swanetše; fela Mangwalo le mahlale ga di re selo ka seo.
- Modimo “o tseba lebopo le re lego ka lona, ga a lebele ge re le lerole. Matšatši a motho a bjalo ka bjang; a etša letšoba la naga ge le tagile. Ge phefo e le feta ka godimo le se hlwe le e ba gona, mme felo ga lona go se hlwe go le tseba” (Psalme 103: 14-16).

Gore lehu ka nnete ke go se ikutlwe, le go baloki, go bontšhwa ke dikgopelo tša bahlanka ba Modimo gore a lelefatše maphelo a bona, ka ge ba be ba tseba gore morago ga lehu ba ka se kgone go tumiša Modimo, ka ge lehu e le seemo seo go sona ba sa kgonego selo. Hiskia (Jesaya 38: 17-19) le Dafida (Psalme 6:4,5; 30:9; 39:13; 115:17) ke mehlala ye mebotse ya se. Lehu le fela le bitšwa boroko goba boikhutšo go baloki mmogo le bagopopo ka go swana (Jobo 3:11,13,17; Daniele 12:13).

Bjale bohlatse bjo bo lekanego bo tšweleditšwe gore re ka bolela ntle le go dikadika gore kakanyo ya gore baloki ba ya lefelong la boiketlo le moputso legodimong gatee fela morago ga lehu, ga e gona Beibeleng. Thuto ya nnete ka lehu le hlago ya motho e re fa khutšo ye kgolo ya monagano. Ka morago ga mahloko le matshwenyego a bophelo, lebitla ke lefelo la go lebala. Go bao ba sa tsebego dinyakwa tša Modimo, go lebala fao e tlo ba gwa go ya go ile. Ga go sa na ka fao tšeo di amanago le bophelo bjo di ka tsošološwago ka gona; dikholofelo le dipoifo tša monagano wa motho tšeo di sa rego selo di ka se sa boifiša go tšwelela.

Go na le tsela ya nnete yeo e ka utollwago ka go ithuta Beibele; fela, ka manyami, go na gape le tsela ya go fošagala ditumelong tša batho, ka lebaka la go hlokomologa Beibele. Matsapa a motho a go leka go bebofatša pheletšo ya lehu a dirile gore a dumele gore o na le “moya wo o sa hwego”

110 MAMETLETŠO 1

Ge re ka amogela fela gore selotsoko seo se sa hwego se gona mothong, gona re swanetše go amogela gore morago ga lehu go na le fao se yago gona. Se se hlotše kakanyo ya gore morago ga lehu, go swanetše go ba le phaphano magareng ga pheletšo ya baloki le badiradibe. Go fa seo madulo, go feditšwe ka gore go na le lefelo leo go yago meoya ya go loka 'yeo e sa hwego' leo le bitšwago legodimo le lefelo leo go yago meoya e mebe 'yeo e sa hwego' leo le bitšwago dihele. Re bontšhitše pejana gore 'moya wo o sa hwego' ka Beibeleng ke selo seo se sa kgonegego. Bjale re fetleka dikakanyo tše dingwe tša go fošagala tšeo di amanago le se:-

1. Gore moputso wa maphelo a rena re o hwetša ge re ehwa, ka go išwa ga 'meoya (souls) ya rena yeo e sa hwego' felotsoko.
2. Gore karoganyo magareng ga baloki le bakgopo e diragala ge re e hwa.
3. Gore moputso wa baloki ke go ya legodimong.
4. Gore ge yo mongwe le yo mongwe a na le 'moya wo o sa hwego, gona yo mongwe le yo mongwe o swanetše go ya legodimong goba diheleng.
5. Gore meoya ye kgopo e tlo išwa lefelong la kotlo leo le bitšwago dihele.

Maikemišetšo a phetleko ya rena ga se bobbe; ka go tšweletša dintlha tše ka botlalo, re dumela gore re tlo hlagiša dintlha tše ntši tša nnete ya Beibele tšeo e lego dikarolo tše bohlokwa tša seswantšho sa nnete sa hlago ya motho.

4.5 Tsogo

Beibele e gatelela gore moputso wa baloki o tlo ba ka tsogo, ge Jesu a boa (1 Bathesalonika 4:16). Tsošo ya bao ba hwilego ba na le maikarabelo (bona Kgaolo 4.8) e tlo ba sa pele seo Krete a se dirago; se se tlo latelwa ke kahlolo. Ge moya (soul) o e ya legodimong ka lehu la motho, gona tsogo ga e hlokege. Paulo o ile a re ge go se na tsogo, gona matsapa ohle a go obamela Modimo ke lefela (1 Bakorinthe 15:32). Ka nnete o be a ka se bolele ka tsela ye ge nkabe a dumela gore le yena o tlo putswa ka go išwa ga 'moya' wa gagwe legodimong ge a ehwa. Temošo ke gore o be a dumela gore tsogo ya mmele ke wona feela moputso. Krete o ile a re hlohleletša ka tetelo ya gore moputso wa go phela ka tumelo bjale o tlo ba "mohla bahu ba tsogago" (Luka 14:14).

Gape re swanetše go hlagiša ntlha ya gore Beibele ga e rute mokgwa o mongwe wa go ba gona ntle le mmeleng – se se akaretša Modimo, Kreste, Barongwa le batho. Ge a boa, Kreste o tlo fetola “mebele ya rena ye e nyatšegago ye, a e fa lebopo le šele, ya tlo swana le mmele wa gagwe wa letago” (Bafilipi 3: 20,21). Bjalo ka ge a na le mmele, woo o matlafatšwago ke Moya (spirit) e sego madi, le rena re tlo Abelwa moputso o bjalo. Kahlolong re tlo amogela moputso go ya ka fao re phetšego ka gona sebopegong sa mmele (2 Bakorinthe 5:10). Bao ba phetšego bophelo bja senama, ba tlo tlogelwa le mebele ya bona ya bjale yeo e hwago, yeo e tlo bolago ya boela ya ba lerole; mola bao ba lekilego go phela semoya “se ba tlogo se buna Moyeng e le bophelo bjo bo sa felego” (Bagalatia 6:8) ka mokgwa wa sebopego sa mmele wo o tletšego Moya (spirit).

Go sa na le bohlatsi bjo bontši bja gore moputso wa baloki o tlo ba ka sebopego sa mmele. Ge re ka amogela se, re tlo lemoga bohlokwa bja tsogo. Mebele ya rena ya bjale go molaleng gore e fetša go ba gona ge re ehwa; ge re ka itemogela bophelo bjo bo sa felego le go se hwe ka sebopego sa mmele, gona go a latela gore lehu ke seemo sa go se ikwe, go se phele, go fihla nakong yeo mebele ya rena e bopšago seswa mme ya fiwa hlago ya Modimo.

1 Bakorinthe 15 yohle e bolela ka botlalo ka tsogo; go bala ka hlokomelo ka mehla go a thuša. 1 Bakorinthe 15:35-44 e hlaloša ka fao bjalo ka ge peu e bjalwa gomme ya rotoga go tlo fiwa mmele ke Modimo, le bahu ba tlogo tsoga mme ba putswa ka mmele. Bjalo ka ge Kreste a ile a tsoga lebitleng mme mmele wa gagwe wo o hwago wa fetolelwa go wo o sa hwego, le modumedi wa nnete o tlo Abelwa moputso wo (Bafilipi 3:21). Ka kolobetšo re ikamanya le lehu le tsogo ya Kreste, re bontšha tumelo ya gore le rena re tlo Abelwa moputso woo a o hweditšego ka tsogo ya gagwe (Baroma 6: 3-5). Ka go tšea karolo ditlaišegong tša gagwe bjale, le rena re tlo ba le kabelo moputsong wa gagwe: “Re sepela gohle re swailwe mebele ka leswao la go hwa ga Morena; ya ba gona le bophelo bja Jesu bo bonagalago mebeleng ya rena” (2 Bakorinthe 4:10) “Mebele ya rena ya go hwa e tlo phedišwa ke rena yo a tsošitšego Kreste bahung” (Baroma 8:11). Ka kholofelo ye “re sa letetše ... tokollo ya mebele ya rena” (Baroma 8:23) ka go fiwa go se hwe.

Kholofelo ye ya moputso wa mmele e kwešišitšwe ke batho ba Modimo go tloga kgale. Abrahama o ile a holofetšwa gore yena, ka sebele, o tlo tšea naga ya Kanana ya ba kabelo ya gagwe go ya go ile, bjalo ka ge a be a

112 MAMETLETŠO 1

sepetše go yona (Genesi 13:17). Tumelo ya gagwe ditshepišong tšeo e be e tlo mo lemoša gore mmele wa gagwe, o tlo tsošološwa mme wa dirwa wo o sa hwego gore seo se tle se kgonagale.

Jobo o hlaloša gabotse kwešišo ya gore le ge mmele wa gagwe o ka lewa ke diboko lebitleng, fela mmeleng wa gagwe o be a tlo amogela moputso wa gagwe: “Ke tseba gobane Molopolodi wa ka o a phela; yo a tlogo šala a eme godimo ga lerole ke yena. Ke tlo ba ka bona Modimo, le ge go senyegile tlalo la ka, ke se sa na nama ya ka. Ke yena yo ke tlogo mmona, e le nna, e le mahlo a ka, e se a o šele” (Jobo 19: 25-27). “Bahu ba gaggo ba tlo phela, le wa ka mmele” (Jesaya 26:19).

Mantšu a bjalo a hwetšwa kanegelong ya lehu la Latsaro, mogwera wa Jesu. Bakeng sa go homotša dikgaetšedi tša gagwe ka gore moya wa gagwe o ile legodimong, Morena Jesu o ile a bolela ka letšatši la tsogo: “Kgaetšedi ya gago e tlo tsoga”. Karabo ya Mareta, kgaetšedi ya Latsaro e bontšha ka fao se se bego se kwešišwa ke Bakreste ba pele: “Mareta a re: Ke tseba gore o tlo tsoga ka tsogo ya letšatši la bofelo” (Johane 11: 23,24). Bjalo ka Jobo, Mareta o be a kwešiša ge lehu e se sefero sa go ya legodimong. Morena o tshepiša gore: “Ga go motho e a kgonago go tla go nna ge a sa gogwe ke Tate yo a nthomilego; gomme ke nna ke tlogo mo tsoša ka letšatši la mafelelo” (Johane 6:44).

4.6 Kahlolo

Thuto ya Beibele ka kahlolo ke wo mongwe wa melao ya motheo ya tumelo e tee; woo o swanetšego go kwesišwa pele ga kolobetšo (Ditiro 24:25; Baheberere 6:2). Kgafetša kgafetša, Mangwalo o bolela ka “letšatši la kahlolo” (mohlala 2 Petro 2:9; 3:7; 1 Johane 4:17; Juda 6), nako yeo go yona bao ba filwego tsebo ya Modimo ba tlogo putswa. Ba ka moka ba swanetše go “bonala pele ga sedulo sa kahlolo” (2 Bakorinthe 5:10).

Dipono tša Daniele ka go boa labobedi ga Krete, di ile tša akaretša ye nngwe ya ditulo tše tša kahlolo (Daniele 7: 9-14). Diswantšho di thuša go hlagiša dintlha ka botlalo. Sa mahumo se e swantšha le go boa ga morena, yoo a bitšago batseta ba gagwe go ela ka fao ba šomišitšego mahumo ao a bego a ba šiile le wona (Mateo 25: 14-29). Seswantšho sa bareadihlapi se swantšha pitšo ya Ebangedi le nete ya go rea dihlapi yeo e kgoboketšago

mehuta yohle ya batho; batho ba napile ba dula fase (bapetša go dulwa ga kahlolo) ba aroganya dihlapa tše botse le tše mpe (Mateo 13: 47-49). Hlathollo ke ye bonolo: “Bofelong bja lefase barongwa ba tlo tla ba kgaoganya baloki le bakgopo”.

Go tšwa go seo re se bonego go fihla fa, re ka šišinya gore morago ga go boa ga Morena le tsoho, go tlo ba le kgobokano ya batho bao ba biditšwego ke Ebangedi lefelong leo le itšego ka nako yeo e itšego, go kopana le Krete. Ba tlo fa hlalošo, mme yena o tlo šupa gore ba a amogelega go fiwa moputso wa go tsena Mmušong goba aowa. Fa ke gona fao baloki ba hwetšago moputso wa bona. Se ka moka se hlalošwa gabotse ke seswantšho sa dinku le dipudi. “Mohla Morwamotheo a tla ka letago la gagwe a na le Barongwa ba gagwe ka moka, o tlo dula sedulong sa gagwe sa bogoši sa letago, mme ditšhaba ka moka di tlo phuthelwa pele ga gagwe, mme o tlo ba kgethologanya bjalo ka modiši ge a kgethologanya dinku le dipudi. Dinku o tlo di bea ka letsogong la gagwe le letona; dipudi a di bea go la ntsogošo. Ke mo yena kgoši a tlogo bolela le bao ba ka letsogong la gagwe le letona a re: Tlang lena bašegofatšwa ba Tate, le tšee kabelo ya lena ya Mmušo wo le o lokišeditšwego (Mateo 25: 31-34).

Go tšea kabelo ya Mmušo wa Modimo, go amogela ditshepišo go Aborahama ka wona, ke moputso wa baloki. Fela se se tlo ba ka morago ga kahlolo, ge Krete a se na go boa. Ka fao ga go kgonege go amogela moputso wo o holofeditšwego wa mmele wo o sa hwego pele ga go boa ga Krete. Ka fao re fetša ka gore go tloga nakong yeo a hwago go fihla ka tsoho, modumedi ga a gona, ga a phele, ka ge go sa kgonege go phela ntle le mmele.

Ke molao wo o ipoeletšago kgafetša wa Beibele gore moputso o tlo amogelwa ge Krete a boa, e sego pele ga fao:-

- “Gore mohla yena Modiši e mogolo a tlogo bonala, le fiwe mphaphahlogo wo o sa onalego wa letago” (1 Petro 5:4).
- “Morena Jesu Krete e a tlogo sekiša ba ba phelago le ba ba hwilego, re tseba ponagalo ya gagwe le Mmušo wa gagwe ... Mphaphahlogo wa go re ke lokile o šetše o beilwe pele ga ka; ke wo ke tlogo o newa ke Morena, Moahlodi wa go loka ka letšatši leo” (2 Timotheo 4: 1,8).

- Ge Morena a boa ka letšatši la bofelo, “Ba bantši bao ba robetšego leroleng la lefase ba tlo tsoga, ba bangwe ba tlo tsoga ba yo phela go ya go ile; ba bangwe ba tlo tsoga ba yo lewa ke dihlong” (Daniele 12:2).
- Ge Krete a etla ka kahlolo, bao “ba lego mabitleng ... ba tlo tšwa, ba ba dirilego tše botse ba tlo tsoga ba phela, ba ba dirilego tše mpe ba tlo tsoga ba lahlwa” (Johane 5: 25-29).
- “Tseba gore ke (Jesu) etla ka pela; mme moputso wa ka o tla le nna, moputso wa go tlo bušetša e mongwe le e mongwe ka mo modiro wa gagwe o tlogo ba ka gona” (Kutollo 22:12). Ga re ye legodimong go hwetša moputso – Krete o o tliša go tšwa legodimong.
- Ge Jesu a tliša moputso wa rena, go ra gore re o lokišeditšwe legodimong, fela o tlo tlišwa go rena lefaseng ge a boa; kabelo ya rena ya naga yeo e tshepišitšwego Aborahama ka yona tsela ye ke bohwa bjo re “bo boloketšwego legodimong, lena ba le lotegago ka maatla a Modimo ka tumelo, gore le fihlele phološo ye e lokišeditšwego go tlo utollwa lebakeng la bofelo” (1 Petro 1:4,5). Go lemoga se go re kgontšha go hlatholla tema yeo e kwelwago thoko go Johane 14:2,3 : “Ke ya go le lokišetša sebaka. Ge ke ya go le lokišetša sebaka (e lego bohwa bjo bo bolokilwego legodimong), ke tlo boa ka le tšea, gore mo nna ke lego gona le lena le be gona”. Jesu o bolela go gongwe gore o tlo tla a re nea moputso (Kutollo 22:12), gomme re bone gore seo se tlo direga sedulong sa kahlolo. O tlo buša sedulong sa Dafida go iša mehlang ya neng le neng (Luka 1:32,33). O tlo phela lefaseng go ya go ile – gomme moo a lego gona (Mmušong wa Modimo mono lefaseng), le rena re tlo ba gona. Tshepišo ya gagwe ya go re tšea gore re be go yena, re ka no e bala bjalo ka hlalošo ya go amogelwa ga rena kahlolong. Lefoko la Segerika la go le “tšea la ba go nna” le tšwelela gape le go Mateo 1:20 mabapi le Josefa ge a “tšea” Maria gore e be mosadi wa gagwe. Ka fao ga le nape le e ra go sepela go ya go Jesu. Ka ge moputso o tlo fiwa ka kahlolo ge Krete a boa, go molaleng gore baloki le ba bakgopo ba ya lefelong le tee ge ba ehwa-ba ya lebitleng. Ga go na

phaphano magareng ga mahu a bona. Mabaka ao a latelago a hlatsela seo:-

- Jonathane o be a lokile, mola Saulo a be a le yo kgopo, fela “go hweng ga bona ga ba tlogelana” (2 Samuele 28:19).
- Aborahama wa moloki o ile a “gorogela go bagabo” ge a ehwa; ba gabo e be e le badirela medimo e šele (Genesi 25:8; Joshua 24:2)
- Bahlalefi le ditlaela moyeng ba itemogela lehu la go swana (Mmoledi 2:15,16).

Tše ka moka di ganetšana le ditlaleo tša “Bokreste” bja lehono. Thuto ya bona ya gore baloki ba ya legodimong ge ba ehwa, e senya hlokego ya tso go le kahlolo. Eupša re bone gore tše ke ditiragalo tše bohlokwa morerong wa Modimo wa phološo, le molaetšeng wa Ebangedi. Thuto ye e tlwaelegilego e šišinya gore moloki o tee o a hwa mme a putswa ka go ya legodimong, a latelwa ke ba bangwe letšatši le le latelago, goba kgwedi ye e tlogo, ngwaga o tlogo bj. bj. Se se ganetšana le thuto ya Beibele gore baloki bohle ba tlo putswa gotee, ka nako e tee:-

- Dinku di aroganywa le dipudi kahlolong, ka o tee ka o tee. Ge kahlolo e fela, Krete o tlo re go dinku tšohle tše di kgobokanego letsogong la gagwe le letona, “Tlang lena bašegofatšwa ba Tate le tšee kabelo ya lena ya Mmušo wo le o lokišeditšwego” (Mateo 25:34). Ka fao dinku tšohle di tšea kabelo ya Mmušo setee (1 Bakorinthe 15:52).
- Ka “puno” ya Krete ge a boa ka kahlolo, bohle bao ba šomilego Ebangeding ba tlo “thaba mmogo” (Johane 4: 35,36 bapetša Mateo 13:39).
- Kutollo 11:18 e hlaloša “lebaka la bahu la go ahlolwa” bjalo ka nako yeo ka yona Modimo a tlogo “fa bahlanka ba gagwe moputso...bakgethwa le ba boifago ina la gagwe”- ke gore badumedi bohle mmogo.
- Bahebere 11 ke kgaolo yeo e fago lenaneo la baloki ba bantši ba Testamente ye Tala. Temana ya 13 e bolela gore: “Bona bao ka moka ba hwile ba dumetše, ba sešo ba amogela tše ba di holofeditšwego”- ke gore dikholofetšo go Aborahama ka phološo ya go tsena Mmušong wa Modimo (Bahebere 11: 8-12). Ka fao go molaleng gore batho ba ga se ba ya ka o tee ka o tee

legodimong go amogela moputso, ge ba e hwa. Lebaka la seo le fiwa ditemaneng tša 39,40: “Tše ba di holofeditšwego ga ba ka ba di bona ka mahlo. Ke ka gobane Modimo o na le tše a re beetšego tšona, tše di phadišago, gore mohla ba fihlelago tša botlalo le rena re be gona” gammogo, setee. Seo e tlo ba ka kahlolo ge Kreste a boa.

4.7 Lefelo La Moputso: Legodimo Goba Lefase?

Ka ntle le mabaka ao re a umakilego, mang le mang yo a sa ikwago gore legodimo, e sego lefase, ke lona e tlo bago lefelo la Mmušo wa Modimo, ke gore moputso wo o holofeditšwego, o swanetše go phumula ka mabaka dintlha tše:-

- Thapelo ya Morena e kgopela gore Mmušo wa Modimo o tle (ke gore go rapella go boa ga Kreste), fao thato ya Modimo e tlogo dirwa lefaseng bjalo ka ge e dirwa legodimong (Mateo 6:10). Ka fao re rapela gore Mmušo wa Modimo o tle lefaseng. Ke mahlomola a magolo gore diketekete tša batho ba rapela mantšu a letšatši le letšatši mola ka go le lengwe ba dumela gore Mmušo wa Modimo o šetše o hlomilwe ka botlalo legodimong; le gore lefase le tlo fedišwa.
- “Ba lehlogonolo ke ba boleta, ka gobane bona bao ba tlo tšea lefase ya ba kabelo ya bona” (Mateo 5:5) – e sego “...gobane meoya ya bona e tlo ya legodimong”. Ye ke temošo ya Psalme 37, yeo ka moka ga yona e gatelelago gore moputso wa bofelo wa baloki o tlo ba lefaseng. Gona lefelong leo go lona bakgopo ba ipshinnego ka bogolo lebakanyana, baloki ba tlo putswa ka bophelo bjo bo sa felego, ba tšea lona lefase leo bakgopo ba ilego ba le laola (Psalme 37: 34,35). “Ba boleta e tlo ba bona beng ba naga ... Bašegofatšwa ba Morena e tlo ba beng ba naga ... Baloki e ba beng ba naga ba dula mo go yona ka mehla le ka mehla” (Psalme 37: 11,22,29). Go phela lefaseng/nageng ka mehla le ka mehla go ra gore go phela legodimong ka mehla le ka mehla ke disekgonege.

- “Dafida ... o hwile a fihlwa lebitleng ... Dafida ga a ka a rotogela legodimong” (Ditiro 2: 29,34). Petro o ile a hlaloša gore kholofelo ya gagwe ke tso go ya bahu ge Kreste a boa (Ditiro 2: 22-36).
- Lefase ke lefelo la ditiragatšo tša Modimo go batho: “Magodimo ke magodimo a Morena, mme lefase o le neetše bana ba batho” (Psalme 115:16).
- Kutollo 5: 9,10 e hlaloša ka pono ya seo baloki ba tla se boelang ge ba amogetšwe sedulong sa kahlolo: “(Kreste) O na le ba o ba reketšego Modimo ka madi a gago, wa ba dira magoši le baperisita ... mme ba tlo buša mo lefaseng”. Seswantšho se sa pušo Mmušong wa Modimo lefaseng se fapane kudu le kakanyo ya gore re tla ipshina ka “boiketlo” felotsoko legodimong.
- Diporofeto tša Daniele dikgaolong tša 2 le 7 di hlaloša tatelano ya mebušo ya sepolotiki, yeo e bego e tlo tšeelwa sebaka ke Mmušo wa Modimo ge Kreste a boa. Pušo ya Mmušo woo e be e tlo ba “ka tlase ga legodimo” mme ya tlala lefase lohle. Mmušo wo wa go ya go ile o tlo fiwa “setšhaba sa bakgethwa ba Yogodimodimo”. (Daniele 7:27)

4.8 Maikarabelo go Modimo

Ge motho a na le ‘moya wo o sa hwego’, o gapeletšega go ba le boyo bjo bo sa felego felotsoko – lefelong la go putswa goba la kotlo. Se se ra gore mang le mang o na le maikarabelo go Modimo. Fela, re bontšhitše gore Beibele e ruta gore motho o swana le phoofolo, mme ga a na go se hwe ka gare ga gagwe. Le ge go le bjalo, batho ba bangwe ba filwe kholofelo ya bophelo bjo bo sa felego Mmušong wa Modimo. Go swanetše go ba molaleng gore ga se batho ka moka bao ba phetšego ba ba tlogo tso ga bahung; bjalo ka diphoofolo, motho o a hwa, a bola leroleng. Fela, ka gore go tlo ba le kahlolo, gore ba bangwe ba putswe mme ba bangwe ba lahlwe, re swanetše go fetša ka gore go na le legoro le lengwe la batho bao ba tlogo tsošwa gore ba ahlolwe le go putswa.

Gore motho o a tsošwa goba aowa, go tlo ya le gore o na le maikarabelo kahlolong goba aowa. Motheo wa kahlolo ya rena e tlo ba gore re

fetotše/arabile bjang tsebo ya rena ya lentšu la Modimo. Kreste o ile a hlaloša gore: “E a nnyatšago mme a se amogele mantšu a ka, o na le se se mo ahlolago; se se tlogo mo ahlola ka tšatši la bofelo ke lentšu le ke le boletšego” (Johane 12:48). Bao ba sa kago ba tseba goba ba kwešiša mantšu a Kreste, gomme ka lebaka leo ba sa kago ba ba le sebaka sa go a amogela goba go a gana, ba ka se be le maikarabelo kahlolong. “Ba ba dirilego dibe go se na molao, ba tlo lahlega go se na molao Ba ba dirilego dibe ba na le molao (ke gore ba o tseba), ba tlo ahlolwa ka wona molao” Baroma 2:12). Ka fao ba ba sa tsebago dinyakwa tša Modimo ba tlo hwelela bjalo ka diphoofolo; mola bao ba tshetšego molao wa Modimo ka go tseba ba swanetše go ahlolwa gomme ba tlo tsošwa.

Mahlong a Modimo, “Sebe ga se balelwe motho ge go se molao ... sebe ke go hlala molao (wa Modimo) ... Se molao o re fago sona ke go tseba seo e lego sebe” (Baroma 5:13; 1 Johane 3:4; Baroma 3: 20). Ka ntle ga go tseba melao ya Modimo bjalo ka ge e utolotšwe lentšung la gagwe, “sebe ga se balelwe”, ka fao ba ka se ahlolwe goba ba tsošwa. Bao ba sa tsebego lentšu la Modimo, ba tlo dula ba hwile, bjalo ka dimela le diphoofolo, ka ge le tšona di le seemong seo. “Ge motho ... a se na tllaologanyo, o bjalo ka diruiwa ge di felela” (Psalme 49:20). “Ba bjalo ka mohlape, ke ba go ya kua bahung” (Psalme 49:14).

Ke go ba le tsebo ya ditsela tša Modimo go go dirago gore re be le maikarabelo go yena mabapi le mediro ya rena gomme go baka go tsošwa ga rena le go ema pele ga sedulo sa kahlolo. Ka fao re swanetše go kwešiša gore ga se bao ba kolobeditšwego le baloki feela bao ba tlogo tsošwa, fela ke bohle bao ba nago le maikarabelo go Modimo ka lebaka la go mo tseba. Wo ke molaetša wo o felago o bušeletšwa ke Mangwalo:-

- Johane 15:22 e bontšha gore tsebo ya lentšu e tliša maikarabelo:
“Ge nkabe ke sa tle ka ba botša, ba ka be ba se na molato. Gomme bjale ga ba sa na sa go ipata ka sona bakeng sa sebe sa bona”. Baroma 1:20-21 fela bjalo, e hlaloša gore go tseba Modimo go tlogela batho ba se na sa go ipata.
- “Bohle ba ba kwago tše Tate a di boletšego mme ba ithuta ... gomme ke nna ke tlogo mo tsoša ka letšatši la bofelo” (Johane 6: 44,45).
- Modimo o “hlokomologa” mediro ya bao ka nnete ba sa tsebego ditsela tša gagwe. Bao ba tsebago

mitsela tša gagwe, o ba lebeletše gomme o letetše phetolo (Ditiro 17:30).

- “Mohlanka e a tsebilego thato ya Mong wa gagwe, mme a lesa go itokiša le go dira thato ya Mong wa gagwe, o tlo otlwa ka kotlo tše ntši. Gomme e a sa kago a tseba mme a dira tše di swanelago dikotlo, o tlo otlwa ka dikotlo tše e sego dikae. E a filwego tše ntši, o tlo belwa tše ntši: go e a laetšwego tše ntši, go tlo latwa tše di fetišago” (Luka 12: 47,48) – ka fao gakaakang Modimo?

- “Bjale, motho e a tsebago botse bjo a kago bo dira, mme a se bo dire, o oba molato wa sebe” (Jakobo 4:17).

- Maikarabelo a a kgethegilego a Isiraele go Modimo e be e le ka lebaka la ka fao a ikutolotšego go bona (Amose 3:2).

- Ka lebaka la thuto ye ya maikarabelo, “Go bona go ka be go le kaone ge tsela ya toko ba ka be ba sa ka ba e tseba. Se se befilego ke ge ba e tsebile, mme ba napa ba hlanogela molao o mokgethwa wo ba o neilwego” (2 Petro 2:21). Dikarolo tše dingwe tšeo di lego mabapi le se di akaretša: Johane 9: 41; 3:19; 1 Timotheo 1:13; Hosea 4:14; Doiteronomio 1:39.

- Ka ge go tseba Modimo go dira gore re be le maikarabelo kahlolong, go molaleng gore bao ba se nago tsebo ye, ba ka se tsošwe ka ge ba sa hloke go ahlolwa, le gore go hloka tsebo ga bona go dira gore ba be bjalo ka “diruiwa ge di felela” (Psalme 49:20). Go na le bošupi bjo bontši bja gore ga se bohle bao ba phetšego bao ba tlogo tsošwa:-

- Batho ba Babele ya kgale ga ba sa “tlo phafoga” ka morago ga lehu la bona ka ge ba sa tsebe Modimo wa nnete (Jeremia 51:39; Jesaya 43:17).

- Jesaya o ile a ihlohleletša a re: “Morena, re ba go bušwa ke marena a a ronano nago (mohlala Bafilisita le Bababele)... Ba ba hwilego ba ka seke ba phela; diti di ka se hlwe di tsoga” (Jesaya 26: 13,14). Lemoga kgatelelo yeo ya gore ba ka se tsoge. Ka go le lengwe, Baisiraele ba be ba na le kholofelo ya tsogo ka lebaka la tsebo ya bona ya Modimo wa nnete: “Bahu ba gago ba tlo phela, le wa ka mmele. Ba tlo tsoga”. (Jesaya 26:19).

120 MAMETLETŠO 1

- Ka batho ba Modimo Isiraele, re botšwa gore ge Kreste a boa, “ba bantši bao ba robetšego leroleng la lefase, ba tlo tsoga; ba bangwe ba tlo tsoga ba yo phela go ya go ile; ba bangwe ba tlo tsoga ba yo lewa ke dihlong” (Daniele 12:2). Ka fao ba “bantši fela e sego bohle, ba Bajuda ba tlo tsošwa, ka lebaka la maikarabelo a bona go Modimo ka ge e le batho bao a ba kgethilego. Bao ba lego gare ga bona mme ba sa tsebe selo ka Modimo, “ba tlo wa ba se hlwe ba tsoga” ka ge ba sa kgone go hwetša “lentšu la Modimo” (Amosi 8: 12,14).

Bjale re ithutile gore:-

1. Go tseba Lentšu la Modimo go tliša maikarabelo go yena.
2. Ke feela bao ba nago le maikarabelo bao ba tlogo tsošwa ba ahlolwa.
3. Bohle bao ba sa tsebego Modimo wa nnete, ka fao, ba tlo dula ba hwile bjalo ka diphoofolo.

Dikeletšo tša diphetho tše, di otlala boikgantšho bja motho le seo ka hlago re bego re ka rata go se dumela: dimilione tša batho, bjale le mehleng ya go feta, bao ba sa kago ba tseba Ebangedi ya nnete; ba babja menagano, bao ba sa kgonego go kwešiša molaetša wa Beibele; masea le bana ba bannyane bao ba hlokošetšego pele ba ka gola gore ba kwešiše Ebangedi; ka moka dihlopha tše di wela ka fase ga bao ba sa tsebego Ebangedi ya nnete, gomme ga ba na maikarabelo. Se se ra gore ba ka se tsoge, go sa šetšwe seemo sa batswadi ba bona sa semoya. Se se kgahlanong le dikganyogo le maikutlo a rena; fela boikokobetšo bja nnete go Lentšu la Modimo leo e lego nnete ya mafelelo, bo tlo dira gore re amogele se. Tekolo ye e botegago ya maitemogelo a setho, le ntle le hlahlo ya Mangwalo, e tlo re lemoša gore ga go ka fao sehlopha se sa batho se ka bago le kholofelo ya bophelo bjo bo tlogo.

Go belaela ga rena ditsela tša Modimo mabapi le se, go tšwile tseleng: “O mang, wena motho, ge o re o ka sekiša Modimo?” (Baroma 9:20). Re ka no amogela gore ga re kwešiše, fela ga re a swanela go bea Modimo molato wa gore ga a na toka. Ge re ka šišinya gore Modimo ga a na lerato, re tla be re ra gore Modimo yo maatlaohle, Tate le Mohlodi, o swara dibopiwa tša gagwe ka tsela yeo e sa swanelago. Kanegelo ya go lahlegelwa ke ngwana ga Dafida ke palo yeo e ka re thušago; 2 Samuele 12: 15-24 e laodiša ka fao

Dafida a ilego a rapela ka gona ge lesea le sa phela, fela o ile a amogela ge le se na go hlokošana: “Mola ngwana a sa phela, ke be ke ikona dijo ke lla ke re: Go tseba mang? Mohlomongwe Morena a ka nkgaugela, ngwana a phela. Gomme bjale ge a hwile, ke sa ikonelang dijo? A ke sa tlo kgona go mo gomiša mo a ilego?... ga se yena a ka boelago go nna”. Dafida o ile a homotša mosadi wa gagwe, mme a ba le ngwana e mongwe.

Mafelelong, re swanetše go bolela gore go na le bao ba rego go kwešiša taba ya maikarabelo, ba fetše ka gore ga ba sa nyaka go kwa go ya pele gore ba se tlo ba le maikarabelo mme ba tlo ahlolwa. Fela batho bao go a bonagala gore gannyane ba šetše ba na le maikarabelo ka gore ke mo ba šetše ba tseba gore Modimo o šoma maphelong a bona mme o ba neela kamano ya nnete le yena. Re swanetše go gopola ka mehla gore “Modimo ke Lerato”, ga “a rate ge go na le ba ba lahlegago”, mme “o neile Morwa wa gagwe e a tswetšwego a nnoši, gore mang le mang e a mo dumetšego a se ke a lahlega, a be le bophelo bjo bo sa felego” (1 Johane 4: 8; 2 Petro 3:9; Johane 3:16). Modimo o rata gore re be Mmušong wa gagwe.

Tlhomphe le tokelo ye bjalo ka nnete e tla le maikarabelo. Gomme ona ga a direlwa go ba boima; ge re rata Modimo ka nnete, re tlo lemoga gore neo ya gagwe ya phološo ga se moputso wa mešomo ye e itšego, fela ke kganyogo ya lerato go yena gore a direle bana ba gagwe ka fao a ka kgonago, go ba nea bophelo bjo bo sa felego bja lethabo, ka go kgahlegela semelo sa gagwe sa go makatša.

Ge re tla go kgahlegela le go kwa pitšo ya Modimo go rena ka Lentšu la gagwe, re tlo lemoga gore ge re dutše re sepela gare ga mašaba, Modimo o re lebeletše ka tebelelo ye e kgethegilego, a tsoma maswao a karabo ya rena go lerato la gagwe; e sego gore o emetše go bona gore re palelwa ke go rwala maikarabelo a gagwe go fihla kae. Leihlo leo la lerato ga le tloge go rena; ga go ka fao re ka dirollago goba ra lebala go mo tseba ga rena gore re kgone go ikgafela dikganyogong tša rena, ntle le maikarabelo go Modimo. Eupša re swanetše go lemoga bokgauswi bjoo bja lerato la gagwe, gore re tsome go mo tseba gagolo e sego gannyane. Go rata ditsela tša Modimo le kganyogo ya rena go di tseba, gore re kgone go mo etšiša gabotse, go swanetše go feta go tšhaba ga rena bokgethwa bja gagwe.

4.9 Dihele

122 MAMETLETŠO 1

Kakanyo yeo e tlwaelegilego ka dihele ke gore ke lefelo leo go otlwago meoya ye kgopo 'yeo e sa hwego' ka morago ga lehu, goba lefelo la go hlokofatša (go kweša bohloko) bao ba lahlwago kahlolong. Ke tumelo ya rena gore dihele ke lebitla, fao batho bohle ba yago ge ba ehwa.

Bjalo ka lentšu, lentšu la mothomo la Sehebere e lego 'sheol', leo le fetoletšwego go 'hele', le ra gore 'lefelo leo le khupeditšwego'. Hele ke tlhathollo yeo e 'sothofaditšwego' ya 'sheol'; ka fao ge re bala ka 'hele', ga re bale ka lentšu leo le fetoletšwego ka botlalo. Lentšu le 'helmete' ge re le tšea ntšukantšu ke 'hell-met' gomme le ra gore sekhupetšahlogo. Go ya ka Beibele 'lefelo leo le le khupeditšwego' goba 'hele', ke lebitla. Go na le mehlala e mentši fao lentšu la pele 'sheol' le fetoletšwego go 'lebitla'. Nnete ke gore diphetolelo tše ntši tša sebjalebjae ga di šomiše lentšu le hele kudu, eupša di le fetolela gabotse go 'lebitla'. Mehlala ye mmalwa ya fao lentšu 'sheol' le fetoletšwego go 'lebitla' e swanetše go fediša kakanyo ye e tlwaelegilego ya gore hele ke lefelo la mollo fao go hlokofatšwago bakgopo.

- "Ba babe ... a ba yo homola kua bodulabahu" ('sheol' [Psalme 31:17]) – ga ba yo goelela ka lebaka la go kwa bohloko.
- "Nna wa ka moya Modimo o tlo o phološa diatleng tša lehu" (sheol [Psalme 49:15]) – ke gore moya (soul) goba mmele wa Dafida o be o tlo tsošwa lebitleng, goba 'heleng'.

Kakanyo ya gore dihele ke lefelo la kotlo leo bakgopo ba ka se kgonego go tšhaba go lona, ga e dumellane le se; motho wa go loka a ka ya diheleng (lebitleng) mme a tšwa gape. Hosea 13:14 e netefatša se: "Ke tlo ba phološa kua bodulabahu; mo lehung ke tlo ba namolela". Se se tsopolwa go 1 Bakorinthe 15:55 gomme se amanywa le tsogo ge Jesu a boa. Fela bjalo, ponong ya tsogo ya bobedi (bona kgaolo 5.5), "lehu, le bodulabahu tša ntšha bahu ba go tšona" (Kutollo 20:13). Lemoga kamano magareng ga lehu, ke gore lebitla, le dihele (bona gape Psalme 6:5). Mantšu a Hanna go 1 Samuele 2:6 a bonolo: "Go hwa le go phela go tšwa go Morena; go kodumetša kua bahung, le go phagamiša motho di na nae".

Ka ge 'hele' e le lebitla, gona baloki ba tlo phološwa go yona ka go tsošwa gore ba phele ka go sa felego. Ka fao go a kgonega go ya 'diheleng' goba lebitleng gomme moragonyana wa tšwa ka tsogo.

Mohlala o mogolo ke Jesu yo, “a ka se ke a leswa a le kua bodulabahu, mmele wa gagwe ga wa ka wa bona go bola” (Ditiro 2:31) ka gore o ile a tsošwa. Lemoga kamano magareng ga ‘moya’ wa Krete le ‘nama’ ya gagwe goba mmele. Gore mmele wa gagwe ga ‘se wa leswa kua bodulabahu’ go ra gore o bile fao lebakanyana, ke gore matšatši a mararo ao mmele wa gagwe o bego o le lebitleng. Gore Krete o ile a ya ‘diheleng’ e swanetše go ba bohlatse bja gore ga go ye bakgopo feela fao.

Batho ba go loka gammogo le ba babe ba ya diheleng, ke gore lebitleng. Ka fao Jesu o ile a ‘fihlwa le ba babe” (Jesaya 53:9). Malebana le se, go na le mehlala ye mengwe ya batho ba go loka bao ba ilego ba ya diheleng, ke gore lebitleng. Jakobo o ile a re, “ke tlo fologela kua bodulabahu (lebitla) ... ke lla?”- a llela morwagwe Josefa (Genesi 37:35).

Ke wo mongwe wa melao ya Modimo gore moputso wa sebe ke lehu (Baroma 6:23; Jakobo 1:15). Re bontšhitše pejana gore lehu ke seemo sego sona motho a sa ikwego. Sebe se tliša phedišo yeo e feletšego, e sego hlokofošo ya go ya go ile (Mateo 21:41; 22:7; Mareka 12:9; Jakobo 4:12), fela bjalo ka ge batho ba ile ba fedišwa ke meetsefula (Luka 17: 27,29) le bjalo ka ge Baisiraele ba ile ba hwa lešokeng (1 Bakorinthe 10:10). Mafelong a mabedi a, badiradibe ba ile ba hwa, e sego go hlokofošwa go ya go ile. Ka fao ga go kgonege gore bakgopo ba hlokofošwe go ya go ile.

Re bone gape gore Modimo ga a ‘balele sebe’ ge re sa tsebe lentšu la gagwe (Baroma 5:13). Bao ba lego seemong se ba tlo dula ba hwile. Bao ba tsebilego dinyakwa tša Modimo ba tlo tsošwa ba ahlolwa ge Krete a boa. Ge e le bakgopo, kotlo ya bona e tlo ba lehu, ka gore ye ke yona kahlolo ya lehu. Ka fao morago ga go tla pele ga sedulo sa kahlolo, ba tlo otlwa mme ba hwa gape, mme ba dula ba hwile. Le e tlo ba lehu la bobedi le le bolelwago go Kutollo 2:11; 20:6. Batho ba ba tlo ba ba hwile gatee, lehu la go se ikwe. Ba tlo tsošwa mme ba ahlolwa ge Krete a boa, mme ba otlwa ka lehu la bobedi, leo, bjalo ka la pele, e tlo bago go se ikwe. Se se tlo tšwela pele ka go sa felego.

Ke wona mokgwa wo ka wona kotlo ya bona e lego ya go ya go ile, ka gore go ka se be le bofelo bja lehu la bona. Go hwa go ya go ile ke kotlo yeo e sa felego. Mohlala wa ka fao Beibele e šomišago polelo ya mohuta wo o hwetšwa go Doiteronomio 11:4. Ye e hlaloša go fediša ga Modimo madira a Faro lewatleng le lehubedu bjalo ka phedišo yeo e tšwelago pele ka go sa

124 MAMETLETŠO 1

felego, ka gore madira ao ga se a hlwa a tshwenya Isiraele gape, “Morena a ba fediša, le bjale ba fedile”.

Le mehlang ya pele ya Testamente ye Tala, badumedi ba be ba kwešiša gore go tlo ba le tsogo ka letšatši la bofelo, yeo morago ga yona bakgopo ba maikarabelo ba bego ba tlo boela lebitleng. Jobo 21: 30,32 e bonolo: “Yo mobe ... o tlo ba a išwa lebitleng”. Se sengwe sa diswantšho tša go boa ga Kreste le kahlolo se bolela ka bakgopo ge ba ‘bolawa’ pele ga gagwe (Luka 19:27). Se ga se tsamaelane le kakanyo ya gore bakgopo ba tlo otlwa go ya go ile. Le gona seo e ka ba kotlo ye e sa lekalekanego – hlokofatšo ya go ya go ile ka lebaka la mediro ya nywaga ye 70. Modimo ga a kgahlwe ke go hlokofatša bakgopo, ka fao re ka letela bjang gore a ba otle ka go sa felego? (Hesekiele 18: 23,32; 33:11; 2 petro 3:9).

Bokreste bjo bo tlwaelegilego bo amanya ‘dihele’ le kakanyo ya mollo le hlokofatšo. Se se ganetšana le thuto ya Beibele ka dihele (lebitla). “Ba ešša mohlape, ke ba go ya kua bahung, ba gapša ke lehu” (Psalme 49:14) e lemoša gore lebitla ke lefelo la go ikhutša le go lebala. Le ge mmele wa Kreste o bile lebitleng matšatši a mararo, ga se wa ka wa senyega (Ditiro 2:31). Se se be se ka se kgonege ge nkabe dihele e le felo ga mollo. Hesekiele 32: 26-30 e re fa seswantšho sa dinatla tša ditšhaba, di robetše ka khutšo mabitleng: “Bao ba bego ba šiiša ...ba...fologela kua bodulabahu ba na le ditlhamo tša ntwā, ba samišitšwe hlogo ka marumo a bona ... ba ladišwe le ... ba go fologela moleteng”. Fa go bolelwa ka moggwa wa go boloka bahlabani le ditlhamo tša bona, mme dihlogo tša bona tša bewa godimo ga marumo a bona. Eupša ye ke hlalošo ya ‘dihele’ – lebitla. Dinatla tše, tšeo di robetšego ka khutšo diheleng, ga di thekge kakanyo ya gore dihele ke lefelo la mollo.

Kanegelo ya Jona le yona e ganetša se. Ge a be a meditšwe ke hlapi ye kgolo a phela, “Jona ... a rapela Morena Modimo wa gagwe a re: Ka bitša Morena ... ka hlaba mokgoši ke le teng ga felobahu” (Jona 1: 1,2). Fa mpa ya hlapi e bapetšwa le ‘dihele’. Ka nnete mpa ya hlapi e be e le lefelo leo le khupeditšwego e lego seo ‘sheol’ e se hlalošago. Go molaleng gore e be e se lefelo la mollo, gomme Jona o ile a tšwa heleng ge hlapi e mo hlatša. Se se be se šupa go tsoga ga Kreste diheleng (lebitleng) – bona Mateo 12:40.

Sekapolelo sa Mollo

Le ge go le bjalo, Beibele e fela e šomiša seswantšho sa mollo wo o sa felego go šupa pefelo ya Modimo ka sebe, seo se tlogo latelwa ke phedišo ya modiradibe lebitleng. Sodoma e ile ya otlwa ka “mollo wo o sa timego” (Juda 7), ke gore e ile ya fedišwa fedišwang ka lebaka la bokgopo bja batho ba yona. Lehono motse woo ke marope, mme o sobeletše meetseng a Lewatle le lesa (Dead Sea), gomme ga o ka gare ga mollo bjale, e lego seo se hlokegago ge e le gore re kwešiša “mollo wo o sa timego” ntšukantšu. Fela bjalo, Jerusalema e ile ya tshepišwa mollo wo o sa timego wa bogale bja Modimo, ka baka la dibe tša Isiraele: “Ke tlo tšhuma mollo dikgorong tša motse wo, wo o tlogo fiša nywako ya mošate fa Jerusalema, mme o ka se ke wa tingwa”. Ka ge Jerusalema e le mošate wo o porofetilwego wa Mmušo wo o tlogo (Jesaya 2: 2-4; Psalme 48:2), Modimo o be a sa nyake gore re bale se ntšukantšu. Nywako ya Jerusalema e ile ya tšhungwa (2 Dikgoši 25:9) fela mollo woo ga wa tuka go ya go ile.

Ka yona tsela yeo Modimo o ile a otlwa Edomo ka mollo woo “o ka se time mosegare le bošego; muši wa gona o tlo rotoga go ya go ile; e tla ba lešope le le sa tsogego ... e tlo ba legae la magukubu le maribiši ... Nywakong ya ka mošate go tlo tlala meetlwa” (Jesaya 34: 9-15). Ka ge diphoofolo di be di tlo phela fao, gona polelo ya mollo wo o sa timego e swanetše go ra pefelo ya Modimo le go fediša ga gagwe lefelo leo, e sego gore re e tšee ntšukantšu.

Nako le nako pefelo ya Modimo ka dibe tša Jerusalema le Isiraele e swantšhwa le mollo. “Le tsebe gore felo fa le motse wo, ke tlo go thenogela bogale bja ka le segoro sa ka ... di tlo tuka di se time” (Jeremia 7:20).

Mollo o bapetšwa gape le kahlolo ya Modimo ya sebe, kudukudu ge Krete a boa: “Tsebang, gobane letšatši leo le fišago wa leretha le etla. Ka lona tšatši leo bai poti bohle le badirabobe ba tlo ba makobe; tšatši leo le tlogo le tlo ba tšhuma” (Maleaki 4:1). Ge mmele wa motho o e swa ka mollo, o boela leroleng. Ga go kgonege gore mmele wa motho o swe go ya go ile. Ka fao polelo ya “mollo wo o sa timego’ e ka se re hlokofatšo ya go ya go ile ntšukantšu. Mollo o ka se tuka go ya go ile ge go se seo o ka se fišago. Re swanetše go šetša gore “bodulabahu (hele) bo lahlwela bodibeng bja mollo” (Kutollo 20:14). Se se bontšha gore “hele” le bodiba bja mollo ga se selo se tee; se se ra phedišo yeo e feletšego. Pukung ya Kutollo yeo e bolelago ka diswantšho, re botšwa gore lebitla le tlo fedišwa, ka gore mafelelong a Ngwagakete, go ka se sa ba le lehu.

Gehenna

Testamenteng ye Mpsha go na le mantšu a mabedi a Segerika ao a fetoletšwego go 'hele'. 'Hades' ke lentšu leo le lekanago le lela la Seheber 'sheol'. "Gehenna" e be e le leina la thotobolo yeo e bego e le ka ntlenyana ga Jerusalema, fao ditlakala tša motse di bego di fišwa gona. Bjalo ka leinaina, le be le swanetše go tlogelwa le sa fetolelwa go na le gore le fetolelwe go 'hele'. Lefelo le le be le le kgauswi le Jerusalema (Joshua 15:8), gomme mehleng ya Krete e be e le thotobolo. Ditopo di be di lahlwa mellong yeo e bego e hlwa e tuka fao, gomme Gehenna e ile ya ba leswao la go fedišwa goba go lahlwa.

Re swanetše go hlaloša gape gore seo se bego se lahlwa fao se be se sa swe go ya go ile. "Modimo wa rena (o tlo ba) mollo o jago" ka letšatši la kahlolo; mollo wa pefelo ya gagwe go sebe o tlo fediša badiradibe, e sego go ba lesa ba phela. Mehleng ya kahlolo ya Modimo ye e fetilego go batho ba gagwe e lego Isiraele, kua Babel; Gehenna e be e tletše ka ditopo tša badiradibe bao ba bego ba le gare ga batho ba Modimo – (Jeremia 7: 32,33).

Ka bothwadi bja gagwe, Morena Jesu o ile a kgobokanya dikakanyo tšohle tšeo tša Testamente ye Tala tšhomišong ya gagwe ya "Gehenna." O be a fela a re bao ba gannwego kahlolong ba be ba tlo ya "Gehenna" (heleng), ke gore mollong wo o sa timego; "fao seboko sa bona se sa hwego" (Mareka 9: 43,44). Gehenna e be e tlo tliša, monaganong wa Mojuda, dikakanyo tša tahlego le phedišo ya mmele, le gona re bone gore mollo wo o sa timego ke seka seo se šupago bogale bja Modimo kgahlanong le sebe, le phedišo ye e sa felego ya badiradibe ka lehu.

Polelo ya gore "fao seboko sa bona se sa hwego" le yona ke karolo ya seka seo sa phedišo – ga go na diboko tšeo di sa hwego. Taba ya gore Gehenna e be e le lefelo la kotlo ya ba kgopo gare ga batho ba Modimo nakong ye e fetilego, e bontšha tshwanelo ya tšhomišo ya Krete ya seka se.

Phamogo 11: Lefelo la go hlatswa ga dibe

Phutego ya Roma e ruta gore meoya ya batho ba Modimo e ka ya lefelong la go hlatswa ga dibe morago ga lehu, leo le lego magareng ga 'legodimong' le 'diheleng'. Ba ruta gore ke lefelo la go hlwekiša, fao moya o tlo tlaišegago

lebakanyana pele o ka lokela go hwetša phološo legodimong. Dithapelo, go tukiša dikerese le go ntšha meneelo kerekeng ga motho le bagwera ba gagwe, go thwe go tlo fokotša botelele bja nako yeo ya hlwekišo. Phošo ye kgolo ya dikakanyo tšeo e bonagala fa:-

- Beibele e rile tuu! Ka lefelo le bjalo.
- Re bontšhitše gore moya (soul) o ra mmele wa rena, e sego selotsoko ka gare ga rena seo se sa hwego, le gore dihele ke lebitla, e sego lefelo la kotlo.
- Baloki ga ba holofetšwa phološo legodimong. Go newa ga phološo go tlo ba sedulong sa kahlolo ge Jesu a boa, e sego morago ga lehu ge re tloga lefelong la hlwekišo (Mateo 25: 31-34; Kutollo 22:12).
- Baloki bohle ba hwetša meputso ya bona setee, e sego motho o tee ka nako ye e fapanego (Baheberere 11:39,40; 2 Timotheo 4:8).
- Lehu le latelwa ke go homola le go se ikwe, e sego ditiragalo tšeo di šišinywago ke thuto ya hlwekišo.
- Re hlwekišwa dibe ka kolobetšo go Kreste, mme ra tšweletša tumelo ya go tla mošomong wa gagwe bophelong bja rena bja bjale, e sego nakong ya go tlaišega morago ga lehu. Re botšwa gore “swielang komelo ya kgale” ya sebe maphelong a rena (1 Bakorinthe 5:7); go ihlwekiša medirong ya sebe (2 Timotheo 2:21; Baheberere 9:14). Ka fao nako ya rena ya hlwekišo ke gona bjale, bophelong bjo, e sego lefelong la hlwekišo leo re le tsenago morago ga lehu. “Tsebang! Lebaka la kgahlego ke la bjale; letšatši la phološo ke la lehono le (2 Bakorinthe 6:2). Go ikobela Modimo ga rena ka kolobetšo le go tšweletša semelo sa semoya bophelong bjo, go tlo re iša phološong (Bagalata 6:8) – e sego go dula nakwana lefelong la hlwekišo.
- Maitapišo a ba bangwe go re phološa ka go tšhuma dikerese le meneelo kerekeng ya Roma go ka se ame phološo ya rena le gatee. “Ke babotabohumi ... motho a ka se ke a ba a lopolla ngwana wabo, a ntšha sa go mmoelanya le Modimo... go phela go ya go ile” (Psalme 49: 6-9)

Phamogo 12: Dipoko le Go Apešwa Nama

Kakanyo ya gore motho o tšwela pele go phela ka mokgwa wa motho yo mongwe goba phoofolo yeo e nago le moya wa gagwe, ke ye nngwe ya ditsela tša kgale tšeo ka tšona motho a lekilego go ikgodiša gore lehu ga se pheletšo bjalo ka ge re nagana. Re bone gore moya (spirit) wa motho ke mohemo/maatla a bophelo ao a lego go yena, ao a boelago go Modimo ge a ehwa (Mmoledi 12:7). Se se ra gore moya ga o ebele bjalo ka 'sepoko' ebile ga o na tokologo ya go swara motho yo mongwe goba phoofolo gore motho yoo a kgone go tšwela pele go phela ka motho yoo goba phoofolo yeo. Bohle re tlo ahlololwa mediro ya rena (2 Bakorinthe 5:10). Ge mediro le mekgwa ya rena e le mošomo wa semelo sa motho yo a fetilego, gona kakanyo ya gore Modimo o ahlola le go putsa e mongwe le e mongwe go ya ka mediro ya gagwe (Kutollo 22:12), ke ditšiebadimo.

Ka lehu, moya o boela go Modimo, gomme go phela, ka moka, go ikwa, go a fela. Maiteko a go kopana le bahu ka gona a laetša go se kwešiše thuto ya Beibele ka se (bona Jesaya 8: 19,20). Beibele e tloga e ruta gabonolo gore batho ga ba boele magaeng a bona goba metseng ya gabo bona ka morago ga go hwa; ga go selo seo se bitšwago 'moya' goba sepoko seo se pokelago legae leo morago ga go hwa ga motho. Jobo 20: 7-9 e hlaloša gabotse: "o tlo ba a senyega le ditšhila tšagwe ya ba moka, ba ba bego ba mmona ba re: Na o ile kae? ... a se hlwe a bonwa ...Leihlo le bego le mmona, le ka se hlwe le mmona, le motse wa gagwe ga o sa mmona". Jobo 7: 9-10 le yona e hlatsela seo: "moyabahung a ka se hlwe a boa. Ga a sa boela lapeng; madulo a gagwe ga a sa mo tseba". Ge re ka amogela se ka boikokobetšo, re tlo tlogela go hlwa re tlalea gore re bone "dipoko" tša batho bao ba hwilego di pokela magae a bona. Maitemogelo a bjalo e swanetše go ba bofora bja monagano.

Phamogo 13: Re Tsošwa ka Hlago efe?

Re bontšhitše gore bophelo bjo bo sa felego le go fetolelwa hlagong ya Modimo di newa badumedi morago ga kahlolo. Kreste o tlo tsoša bao ba nago le maikarabelo kahlolong ya gagwe pele, gomme a ba ahlola morago ga gore ba kgobokane go yena. Ka ge neo ya hlago yeo e sa hwego e newa kahlolong, go ra gore bohle bao ba tsošwago ba thoma ba na le hlago yeo e

hwago. Ge ba tsošwa ba na le mebele yeo e sa hwego, gona ga go na lebaka la kahlolo yeo go yona go neelwago meputso.

Re tsena Mmušong wa Modimo gatee feela (immediately) morago ga sedulo sa kahlolo (Mateo 25:34); ka fao badumedi ga ba Mmušong wa Modimo pele ga kahlolo. “Nama le madi ga se tšona di tlogo ja lefa Mmušong wa Modimo (ka fao) ... le bopo le šele re tlo fiwa bohle ... Gobane se se bolago se tlo apešwa go se bole; se se hwago se tlo apešwa go se hwe” (1 Bakorinthe 15: 50,51,53). Go ra gore phetogo ye ya le bopo, go tšwa go hweng go ya go se hweng, e direga sedulong sa kahlolo ka ge e le fao re tsenago Mmušong wa Modimo.

Le ge go le bjalo, moapostola yo a hebeditšwego Paulo, o fela a bolela ka “tsogo” ka mokgwa wa “tsogo ya bophelo” – tsogo ya baloki, bao morago ga kahlolo ba tlo fiwago bophelo bjo bo sa felego. O be a kwešiša, ke nnete, gore “bahu ba tlo tsoga bohle, baloki le ba sa lokago” (Ditiro 24:15). O be a lemoga gore bao ba nago le maikarabelo “ba tlo tšwa (lebitleng); ba ba dirilego tše botse ba tlo tsoga ba phela; ba ba dirilego tše mpe ba tlo tsoga ba lahlwa” (Johane 5:29).

Ka kholofelo ya gagwe yeo e tiilego, Paulo o be a fela a bolela ka “tsogo ya bophelo” ge a bolela ka “tsogo”. Baloki ba tšwa mabitleng a bona ba “tsogela bophelong” – morago ga go tšwa mobung, ba tlo ahlolwa mme ba fiwa bophelo bjo bo sa felego. Tshepetšo ye ka moka ke “tsogo ya bophelo”. Go na le phapano magareng ga “go tšwa” lebitleng le “tsogo ya bophelo”. Paulo o bolela ka go katana ga gagwe go phela bophelo bja Sekreste “e le gore le nna ke fihlele go tlo tsoga bahung” (Bafilipi 3:11). Ka gore a na le maikarabelo, o tlo tsošwa gore a fe hlalošo sedulong sa kahlolo; gore o katane gore a fihlele “go tlo tsoga bahung” go ra gore “go tsoga” fao ke go “tsoga ga bophelo”.

Mehlala ye mengwe ya gore “go tsoga” go ra go “tsoga ga bophelo” e go Luka 14:14; Luka 20:35; Johane 11:24; 1 Bakorinthe 15: 21,42; Baheberere 11:35; Kutollo 20:6. Tšhomišo ya lefoko le “go tsoga” ka tsela ye mo go 1 Bakorinthe 15 e thuša go hlatholla 1 Bakorinthe 15:52 – “bahu ba tlo tsoga ba se sa tlo bola”. Re swanetše go lemoga gore lefoko le “bahu” nakong tše dingwe (segolothata go 1 Bakorinthe 15), le ra baloki bao ba hwilego bao ba tlogo tsošwa go amogela bophelo bjo bo sa felego kahlolong: 1 Bakorinthe 15: 13,21,35,42; 1 Bathesalonika 4:16; Bafilipi 3:11; Kutollo 14:13; 20:5,6.

130 MAMETLETŠO 1

1 Bathesalonika 4: 16,17 e hlagiša lenaneo la ditiragalo tšeo di amanago le go boa ga Krete:-

1. Krete o boa a bonwa
2. Bahu ba a tsoga.
3. Bao ba nago le maikarabelo ka nako yeo mme ba sa phela, ba ubulelwa kahlolong.

Neo ya bophelo bjo bo sa felego e morago ga kgobokano ye (Mateo 25: 31-34); ka fao go se hwe go ka se fiwe ka tsogo, ka ge e etla pele ga kgobokano. Re bontšhitše gore baloki ba tlo putswa setee (Mateo 25:34; Baheberere 11: 39-40). Se se be se ka se kgonege ge go se hwe go newa ka tsogo, ka ge tsogo e tla pele ga kgobokano ya bao ba nago le maikarabelo mme ba phela.

Re swanetše go lemoga gore kakanyo ya rena ya nako ke ya setho, Modimo ga e mo tlame. Go a kgonega go ya kgole kudu re leka go hlatholla tatelano ya ditiragalo tšeo di tlogo diragala ge Krete a boa. Tsogo le phetolelo ya rena go se hweng e hlalošwa e diragala “ka bjakobjako bja panyagatee” (1 Bakorinthe 15: 51,52). Go a swanela gore nako e tlo tšea tekanyo ye e fapanego nakong ya go boa ga Krete, go bao ba tlogo ahlolwa. Ke thuto yeo e tlwaelegilego ya Beibele gore yo mongwe le yo mongwe wa bao ba nago le maikarabelo kahlolong o tlo fa hlalošo ya bophelo bja gagwe sedulong sa kahlolo, ba tlo ba le poledišano le moahlodi e lego Morena Jesu (Mateo 25: 44; Mmoleledi 3:17; 12:14; Luka 12: 2,3; 19:23; Hesekiele 18:21,22; 1 Timotheo 5: 24,25; Baroma 14: 11,12). Ka ge bao ba nago le maikarabelo e le ba bantši, re swanetše go tšea gore seswano sa nako se tlo fetoga go fa yo mongwe le yo mongwe sebaka sa go ahlolwa. Ka ge nako e tlo tšea seswano se se fapanego, gore tshepidišo yohle ya tsogo le kahlolo e direge “ka bjakobjako bja panyagatee,” go a kwešišega ge nako e nngwe tsogo e hlalošwa bjalo ka mokgwa wo ka wona baloki ba fiwago bophelo bjo bo sa felego. Le ge go le bjalo, se ke ka lebaka la lebelo leo ka lona re tlogo fetišwa go tšwa lebitleng go ya kahlolong, gomme go tloga fao, ka lešoko la Modimo, go ya go se hweng. Fela nnete ke gore go tšwa ditemaneng tšeo re di amilego pejana, Beibeleng re rutwa gore bophelo bjo bo sa felego bo newa kahlolong e sego tsogong. Ka lebaka leo 1 Bathesalonika 4:17 e bolela ka baloki bao ba biletšwago kahlolong ka phalafala, mola 1 Bakorinthe 15:52 e bolela ka yona phalafala yeo e amana le go fiwa ga bona go se

hwe. Se se hlaloša gore ke ka lebaka la eng Paulo a bona tso go e swana le go amogelwa sedulong sa kahlolo (mohlala Bafilipi 1:23).

Phamogo 14: Kubulo

Go na le tumelo yeo e tlwaelegilego magareng ga dikereke gore baloki ba tlo ubulelwa legodimong ge Jesu a boa. Tumelo ye gantši e amana le kakanyo ya gore lefase le tlo fedišwa. Re bone go Phamogo 9 gore seo ga se kgonege. Re bone gape go Kgaolo 4.7 gore lefelo la go putswa ke lefase e sego legodimong. Ditumelo tše tša go fošagala di theilwe godimo ga hlathollo ye e fošagetšego ya 1 Bathesalonika 4: 16,17: “Gobane Morena yena mong o tlo fologa legodimong ... ke mo bao ba hwetšego go Krete ba tlogo tso ga pele. Gwa tlo latela rena ba re šetšego re phela, ra rotošetšwa marung gammogo le bona, ra yo gahlanetša Morena sebakeng sa godimo, ya tlo ba gona go ba le Morena go ya go ile”.

Ka ntle le kotsi yeo e lego pepeneneng ya go thea tumelo ye kgolo bjalo godimo ga kgaolo e tee fela ya Mangwalo, re swanetše go šetša gape gore fa ga go bolelwe ka baloki bao ba rotošetšwago legodimong. Krete o fologa legodimong pele badumedi ba mo gahlanetša. Krete o tlo buša go ya go ile sedulong sa Dafida Jerusalema, mme re tlo ba le yena mono lefaseng. Ka fao ga go kgonege gore re ka ba le Krete ka go sa felego re fegilwe sebakeng sa godimo. Sebaka sa godimo ke dikilomitara tše mmalwa go tloga lebatong la lefase, ka fao e ka se be legodimo fao go dulago Modimo.

Lentšu la Segerika leo le fetoletšwego go “rotošetšwa” le ra go ubulwa, ga le a rwala kakanyo ya botšwelo goba boyo bjo bo itšego. Le tšwelela go Lefitiko 6:4; le Doiteronomio 28:31 Testamenteng ye Tala ya Segerika (septuagint) gomme le hlaloša go ubulwa ga dithoto ka bohlokodi. Le tšwelela gape go Ditiro 8:39: “Moya wa Morena wa tšea (ubula) Filipi wa mo široša ... Filipi a hwetšwa a le Asidodo”. Ye ke taodišo ya ka fao Filipi a ilego a tlošwa lefelong le letsee a išwa go le lengwe ka mohlolo.

Ge Jesu a boa, bao ba nago le maikarabelo ba tlo kgobokana lefelong la kahlolo; ba ka se tlogelwe gore ba ikiše fao. Go a kgonega gore mokgwa wa go ya ga rena fao e ka ba moyeng.

132 MAMETLETŠO 1

Jesu o ile a re: “Le ka tšatši le Morwamotho a tlogo utologa ka lona, ... Ba babedi ba tlo ba ba le tšhemong, e mongwe a tlo amogelwa (tšewa) e mongwe a šala” (Luka 17:30,36). Se se fa kakanyo yeo ya go ubula. Barutiwa ba ile ba botšiša, “Morena ...kae? Yena a re: mo go nago le setoto ke mo go welago manong” (Luka 17:37). Bjalo ka manong ge a fofa moyeng gomme ka hlago a fologela fao go lego setoto, le bao ba nago le maikarabelo ba tlo tlišwa lefelong leo ba tlogo kopana le Morena wa bona kahlolong.

Re swanetše go gatelela gape bohlokwa bja thuto ya sedulo sa kahlolo sa Krete. Bao ba nago le maikarabelo ba swanetše go tšwelela fao pele ga ge baloki gare ga bona ba putswa. Go bala 1 Bathesalonika 4: 16,17 ka tsela ye e sa tsenelelago go ka dira gore re nagane gore bohle bao ba nago le maikarabelo ba tlo rotošetšwa moyeng gomme ba ba fao le Krete go ya go ile. Fela, re a tseba gore bao ba nago le maikarabelo ba tlo kgobokana lefelong la kahlolo, mohlomongwe ka go tsamaišwa moyeng, mme fa ba amogela meputso ya bona.

Thuto 4: Dipotšišo

1. Go diregang morago ga lehu?
 - a) Moya o ya legodimong
 - b) Ga re phele, ga re ikwe
 - c) Moya o bolokwa felotsoko go fihla ka kahlolo
 - d) Meoya ye kgopo e ya diheleng gomme ya go loka e ya legodimong.
2. Na moya (soul) ke eng?
 - a) Ke karolo yeo e sa hwego ya borena
 - b) Ke lentšu leo le hlalošago 'mmele, motho, sebopiwa
 - c) Ke selo se tee le Moya (spirit)
 - d) Selotsoko seo se yago legodimong goba diheleng morago ga lehu.
3. Na moya (spirit) wa motho ke eng?
4. Hlaloša ka boripana hlago ya motho.
5. Efa ditemana tše pedi tša Beibele tšeo di laetšago gore lehu ke seemo sa go se phele le go se ikwe.
6. O tseba eng ka sedulo sa kahlolo sa Krete?
7. Ke bomang bao ba tlogo tsošwa mme ba ahlolwa?
8. Dihele ke eng?
9. Gehenna ke eng?

THUTO 5

MMUŠO WA MODIMO

5.1 Hlalošo ya Mmušo

Dithuto tša rena tšeo di fetilego di bontšhitše gore ke morero wa Modimo go putsa baloki ka bophelo bjo bo sa felego ge Krete a boa. Bophelo bjo bo sa felego bjoo, bo tlo ba lefaseng; ditshepišo tša Modimo ka se, tšeo di boeletšwago gantšintši, ga go fao di re eletšago gore badumedi ba ya legodimong. Ebangedi (ditaba tše botse) ya Mmušo wa Modimo (*Mateo 4:23*) e ile ya rerelwa Aborahama ka mokgwa wa ditshepišo ka bophelo bjo bo sa felego mono lefaseng (*Bagalatia 3:8*). Ka fao "*mmušo wa Modimo*" ke nako ya morago ga go boa ga Krete fao ditshepišo di tlogo phethagatšwa. Le ge Modimo e le yena Kgoši ya tšohle tšeo a di hlodilego le gona bjale, o sa file batho boithatelo bja go buša lefase le maphelo a bona ka fao ba ratago. Ka fao, gona bjale lefase le laolwa ke "*bogoši bja batho*" (*Daniele 4:17*).

Ge Krete a boa, "*Mebušo ya lefase e tlo ba Mmušo wa Mong wa rena le wa Motlotšwa wa gagwe. Gomme o tlo buša go iša mehleng ya neng le neng*" (*Kutollo 11:15*). Gomme thato ya Modimo le dikganyogo tša gagwe di tlo dirwa ka botlalo lefaseng le. Ka gona Jesu o re laela gore ge re rapela re re: "*Mmušo wa gago a o tle (gore) thato ya gago a e dirwe mono lefaseng bjalo ka ge e dirwa legodimong*" (*Mateo 6:10*). Ka baka la se, "*mmušo wa Modimo*" ke lefoko leo le šomišwago ka go šielana le "*mmušo wa magodimo*" (*Mateo 13:11; Mareka 4:11*). Lemoga gore ga re ke re bala ka "*mmušo magodimong*"; ke mmušo wa magodimo wo o tlogo hlongwa ke Krete mono lefaseng ge a boa. Bjalo ka ge thato ya Modimo e dirwa ke barongwa legodimong (*Psalme 103:19-21*), go tlo ba bjalo Mmušong wo o tlogo wa Modimo, ge lefaseng go tlo dula baloki feela, bao ba tlogo "*ba bjalo ka barongwa*" (*Luka 20:36*).

Go tsena mmušong wa Modimo ge Krete a boa ka gona ke dipoelo tša bofelo tša matsapa a Bokreste ao re a tšeago bophelong bjo (*Mateo 25:34; Ditiro 14:22*); ka fao go bohlokwa kudu gore re be le kwešišo yeo e nepagetšego ka wona. Thero ya Filipi ya "Kreste" e hlalošwa bjalo ka "*Ebangedi ya Mmušo wa Modimo le ya leina la Jesu Krete*" (*Ditiro 8:5,12*). Temana godimo ga temana e re gopotša ka fao "*mmušo wa Modimo*" e bego e le wona morwalo wa thero ya Paulo (*Ditiro 19:8; 20:25; 28:23,31*). Ka fao go bohlokwa gore re kwešiše thuto ya Mmušo wa Modimo ka botlalo ka ge e le karolo ye bohlokwa ya molaetša wa Ebangedi. "*Mmušong wa Modimo re tsena*"

ka ditlaišego tše ntši" (Ditiro 14:22); ke lesedi leo le lego bofelong bja leswiswi la bophelo bjo, ka fao ke wona o re hlohleletšago go intšha dihlabelo go bophelo bja Mokreste bo lego gona.

Nebukadinetsara, kgoši ya Babelo, o ile a nyaka go tseba bokamoso bja lefase (bona *Daniele 2*). O ile a fiwa pono ya sehlwaseeme se segolo seo se bego se dirilwe ka dimetale tša mehutahuta. Daniele o ile a hlaloša gore hlogo ya gauta e emetše kgoši ya Babelo (*Daniele 2:38*). Morago ga gagwe go be go tlo tla tatelano ya mebušo ye megolo tikologong yeo e bego e dikaneditše Isiraele, yeo e bego e tlo feleletšwa ke seemo seo go sona, "*Bjalo ka ge o bone dinao le menwana, mo gongwe e le tshipi, mo gongwe e le letsopa, le go mmušo wo go tlo ba bjalo; mo gongwe e tlo ba o mothata, mo gongwe o tlo fokola" (Daniele 2:42).*

Tekatekano ya bjale ya maatla e arogane magareng ga merafe ye mentši, ye mengwe e maatla ye mengwe e a fokola. Daniele o ile a bona lebjje le le nnyane le otlala seswantšho maotong, le se fediša, gomme lona le gola go ba thaba ye kgolo ya go tlala lefase (*Daniele 2:34,35*). Leswika le le be le emetše Jesu (*Mateo 21:42; Ditiro 4:11; Baefeso 2:20; 1 Petro 2:4-8*). Thaba yeo a tlogo go e hloma lefaseng e emetše Mmušo wa Modimo wo o sa felego wo o tlogo hlongwa ge a boa. Porofeto ye ka boyona ke bopaki bja gore mmušo o tlo ba lefaseng, e sego legodimong.

Gore mmušo o tlo hlongwa ka botlalo ge Jesu a boa, ke molaetša wa ditemana tše dingwe. Paulo o bolela ge Jesu a tlo ahlola ba ba phelago le ba ba hwilego "*re tseba ponagalo ya gagwe le mmušo wa gagwe" (2 Timotheo 4:1)*. *Mika 4:1* e tšweletša kakanyo ya Daniele ya gore mmušo wa Modimo o tlo ba bjalo ka thaba ye kgolo "*Bofelong bja mabaka thaba ya Ntlo ya Modimo e tlo ba e thekgilwe godimo ga dithaba;" gomme go latela hlalošo ya ka fao mmušo o tlogo ba ka gona (Mika 4:1-4)*. Modimo o tlo fa Jesu sedulo sa Dafida Jerusalema: "*O tlo buša . . . go iša mehleng ya neng le neng; mme bogoši bja gagwe bo ka se ke bja ba le bofelo" (Luka 1:32,33)*. Se se tliša hlokego ya gore go be le ntlha yeo go yona Jesu a thomago go buša sedulong sa Dafida, gomme mmušo wa gagwe o thome. Se se tlo ba ge Krete a boa "*bogoši bja gagwe bo ka se ke bja ba le bofelo" e golagana le Daniele 2:44: "Modimo a tlogo tsoša mmušo wo o ka se kego wa šwalalanywa neng le neng. Wo o ka se kego wa selela go setšhaba se sengwe". Kutollo 11:15 e šomiša polelo e bjalo go hlaloša ge "Mebušo ya lefase e tlike ya ba Mmušo wa Mong wa rena le wa Motlotšwa wa gagwe. Gomme o tlo buša go iša mehleng ya neng le neng." Gape, go swanetše go*

ba le nako ye e itšego fao Mmušo wa Krete le go buša ga gagwe go thomago gona; se se tlo ba ge a boa.

5.2. Mmušo Ga se wa Hlongwa Bjale

Go na le kakanyo yeo e tletšego gohle ya gore Mmušo wa Modimo o gona ka botlalo gona bjale, le gore o bopilwe ke badumedi ba bjale – e lego "kereke". Le ge e le gore ka tetelo badumedi ba nnete ba "phološitšwe" ebile ba neilwe mafelo mmušong, ga go na pelaelo gore gona bjale ga re Mmušong ka botlalo ka ge Krete a se a tla go o hloma.

Go swanetše go ba molaleng go tšwa go seo re ithutilego sona go fihla fa gore "*Nama le madi ga se tšona di tlogo ja lefa mmušong wa Modimo*" (1 Bakorinthe 15:50). Re "*Baji ba bohwa bja mmušo wo a o holofeditšego ba ba mo ratago*" (Jakobo 2:5), ka ge kolobetšo e re dira baji ba bohwa ba ditshepišo go Aborahama – e lego ditshepišo tšeo di nago le motheo wa Ebangedi ya Mmušo (Mateo 4:23; Bagalatia 3:8, 27-29). Go tlwaelegile go kopana le ditshepišo tša go tšea kabelo ya Mmušo ge Krete a boa, ge ditshepišo go Aborahama di tlo phethagatšwa (Mateo 25:34; 1 Bakorinthe 6:9,10; 15:50; Bagalatia 5:21). Tšhomišo ye ya polelo ya nako ye e tlogo ya go ja lefa e laetša gore modumedi ga a mmušong bjale.

Jesu o ile a bolela seswantšho go phošolla bao ba bego ba nagana gore "*Mmušo wa Modimo o tlo tloga o bonala bjale. A re motho yo mongwe wa kgoši a na a ya nageng ya kgole, gore a itšeele bogoši, a boe*". Kgabagare o ile a tlogela bahlanka ba gagwe le maikarabelo a itšego. "*Mohla a boago a tšere bogoši a laela gore bahlanka bao a ba neilego ditšhelete ba bitšwe, gore a tsebe se ba se dirilego ka tšona*" (Luka 19:11-27).

Motho wa kgoši o emela Krete ge a ya "*nageng ya kgole*" ya legodimo go itšeele bogoši, bjo o a boago ka bjona nakong ya kahlolo, ke gore ge a boa labobedi. Ka fao ga go kgonege gore "bahlanka" ba be le mmušo gona bjale, nakong yeo Morena wa bona a sego gona.

Tše di latelago di hlatsela seo:-

- ❖ Krete o ile a botša barutiwa ba gagwe gore a ka se sa nwa beine "*go fihla mehleng yeo ke tlogo buša ke se nwa le lena mmušong wa Tate*" (Mateo 26:29). Se se eletša gore Mmušo o be o tlo ba nakong ye e tlogo,

138 MAMETLETŠO 1

e lego ka fao batho ba bego ba kwešiša thero ya Krete ya "*Ebangedi ya Mmušo wa Modimo*" (Luka 8:1). "*Wa lehlogonolo ke eo a tlo go ja (nako ye e tlogo) bogobe mmušong wa Modimo*", ke ka fao phetolo e ilego ya ba ka gona (Luka 14:15).

- ❖ *Luka 22:29,30 e tšweletša molaetša wo pele "Gomme ke le bea mmušo . . . gore mmušong wa ka le je le nwe majelong a ka".*
- ❖ Jesu o ile a hlaloša maswao ao a bego a tlo eta pele go boa ga gagwe labobedi, gomme o ile a fetša ka gore, "*ge le bona dilo tšeo di direga, le tsebe gore mmušo wa Modimo o batametše*" (Luka 21:31). Ge e le gore Mmušo o gona gona bjale pele ga go boa labobedi, gona se ke ditšiebadimo.
- ❖ "*Mmušong wa Modimo re tsena ka ditlaišego tše ntši*" (Ditiro 14:22). Ga go makatše ge modumedi e mongwe le e mongwe yo a tlaišegago a rapela gore Mmušo o tle (Mateo 6:10).
- ❖ Modimo o re "*biletša mmušong wa gagwe*" (1 Bathesalonika 2:12); re swanetše go nyaka kamogelo mmušong woo ka go phela bophelo bja semoya bjale (Mateo 6:33).

Mmušo wa Modimo O Ka Mo Teng Ga Lena

Le godimo ga kgatelelo ye kgolo ye, "Bakreste" ba bantši ba sa kgetha go thea tumelo ya bona ya gore mmušo o gona gona bjale dipelong tša badumedi, godimo ga kgaolo ye tee fela: "*Mmušo wa Modimo o ka mo teng ga lena*" (Luka 17:21). Temana ye ge e fetoletšwe ka tsela ya maleba e swanetše go balega ka tsela ye "*Mmušo wa Modimo o gare ga lena*". Kamano e bontšha gore Jesu o be a bolela le Bafarisei (temana 20); "lena" ka mantšu a mangwe e ra bona. Ka nnete e be e se badumedi ba Krete – mmušo wa Modimo o be o sa hlongwa dipelong tša bona.

Bajuda ba be ba dira pontšho ye kgolo ya phišego ya bona go nyaka mophološi. Kgaolong ye, "*mmušo wa Modimo*" go bonagala e le thaetlele ya mophološi, ka ge a tlo ba kgoši ya Mmušo. Ka fao ge Jesu a be a tsena Jerusalema, batho ba ile ba goa ba re, "*Go retwe* (Mophološi) *e a tlogo ka leina la Morena. Go retwe mmušo o tlogo wa Dafida tatawešo*" (Mareka 11:9,10). Fa Mophološi o bapetšwa le Mmušo. Ka fao Johane mokolobetši o ile a re, "*Mmušo wa magodimo o batametše. Ke yena yo moporofeta . . . a*

mmoletšego" (Mateo 3:2,3). Kgaolong ya rena go Luka 17:20-24, Jesu o ile a fetola potšišo ya bona ya gore "mmušo wa Modimo o tlo tla neng" ka go bolela ka go tla ga "Morwamotho".

Tabakgolo ya Krete e be e le gore Bajuda ba be ba dira pontšho ye kgolo ya go nyaka Mophološi, ba letetše go mmona a utollwa ka matla, fao ba bego ba bile ba palelwa ke go lemoga gore Mophološi – "*mmušo wa Modimo*" – o be o šetše o le gona boikokobetšong bjoo bja Jesu. Ka fao o ile a ba lemoša gore, "*Mmušo wa Modimo ga o tle ka tše di bonwago . . . Tsebang gobane mmušo wa Modimo o gare ga lena*" (Luka 17:20,21).

5.3 Mmušo wa Modimo Nakong Ya Go Feta

Mmušo wa Modimo ke moputso wo o tlogo wa badumedi. Ka fao ke yona hlohleletšo ya bona go ineela go phela go ya ka mohlala wa Krete – e lego seo se tlogo tliša ditlaišego le go se iketle ga lebakanyana. Ka fao matšatši a bona ohle ba tlo dula ba na le kganyogo yeo e oketšegago ya go kgahlwa le go kwešiša matete a nako yeo e tlogo. E tla be e le pheletšo ya ditlaišego tša bona tša semoya, le tsebo ye e feletšego ya Modimo yo ba mo ratilego bjalo ka Tate wa bona.

Mangwalo a tletše ka dintlha tša ka fao Mmušo o tlogo ba ka gona, gomme o tlo hwetša gore ke mošomo wa bophelo bjohle go ribolla tše mmalwa feela. Tsela ye nngwe ya go kwešiša tše dingwe tša dintlha tša motheo tša Mmušo wo o tlogo ke go lemoga gore Mmušo wa Modimo o kile wa ba gona ka mokgwa wa setšhaba sa Isiraele. Mmušo woo o tlo tsošološwa ge Krete a boa. Bontši bja Beibele bo re fa tsebišo ka setšhaba sa Isiraele, e le gore re kwešiše ka kakaretšo ka fao Mmušo wo o tlogo wa Modimo o tlogo beakanywa ka gona.

Kgafetša Modimo o hlalošwa bjalo ka "*kgoši ya Isiraele*" (Jesaya 44:6; Jesaya 41:27; 43:15; psalme 48:2 ; 89:18; 149:2); ka fao batho ba Isiraele e be e le mmušo wa gagwe. Ba thomile go ba mmušo wa gagwe ka go tsena kgweranong le yena thabeng ya Sinai, moragonyana ga go tšhaba Egepeta ka tsela ya lewatile le lehubedu. Go araba go ikemišetša ga bona go boloka kgwerano ya gagwe, ba be ba tlo ba "*setšhaba sa ka (Modimo) sa bomphamodimo, setšhaba se se kgethwa*" (Ekisodo 19:5,6). Ka fao "*Mola Isiraele a etšwa Egipita . . . Isiraele a ba mmušo waagwe*" (Psalme

114:1,2). Morago ga go tsena tumellanong ye, Isiraele e ile ya sepela lešokeng la Sinai gomme ba ya go dula nageng yeo ba e tshepišitšwego ya Kanana. Ka ge Modimo e be e le kgoši ya bona, ba be ba laolwa ke "Baahlodi" (mohlala Simisone le Gidione), e sego dikgoši. Baahlodi ba e be e se dikgoši, fela e be e le balaodi bao ba kgethilwego ke Modimo gomme ba buša dikarolo tše itšego tša naga, e sego naga yohle. Ba be ba fela ba emišwa ke Modimo go phetha morero wo o itšego, mohlala, go iša Isiraele tshokologong le go ba phološa manabeng a bona. Ge Baisiraele ba kgopela moahlodi Gidione go ba kgoši ya bona, o ile a re, "*Nna nka se be kgoši ya lena . . . kgoši ya lena ke Morena*" (Baahlodi 8:23).

Moahlodi wa bofelo e be e le Samuele. Nakong ya gagwe Baisiraele ba ile ba kgopela kgoši ya motho gore ba swane le ditšhaba tšeo di ba dikologilego (1 Samuele 8:5,6). Historing yohle, batho ba nnete ba Modimo ba dutše ba lekwa go tšea bokgauswi bja kamano ya bona le Modimo gannyane, le go tsenya legatong la yona, ponagalo ya go swana le yona ya lefase leo le ba dikologilego. Meleko yeo e gona lefaseng la lehono. Modimo o ile a re go Samuele, "*Ga ba lahla wena; ba lahlile nna gore ke se ke ka ba kgoši ya bona*" (1 Samuele 8:7). Le ge go le bjalo, Modimo o ile a ba fa dikgoši, go thoma ka Saulo yo mobe. Morago ga gagwe go ile gwa tla Dafida wa moloki, gomme dikgoši tšohle di ile tša fologa go yena. Dikgoši tšeo di bego di na le monagano wa semoya di ile tša lemoga gore Isiraele e sa le mmušo wa Modimo le ge ba be ba ganne bogoši bja gagwe. Ka fao ba ile ba lemoga gore ba buša legatong la Modimo, ga ba ipušetše.

Go kwešiša lebaka le, go re kgontšha go kwešiša hlathollo ya Salomo, morwa wa Dafida, ge a "*dutše sedulong sa gagwe (Modimo) wa ba kgoši ya Morena Modimo wa gago*" (2 Koronika 9:8). Pušo ya Salomo ya khutšo le katlego e be e šupa pele Mmušong wa Modimo. Ke ka lebaka leo go gatelelwago gore e be e le kgoši ya Isiraele legatong la Modimo, bjalo ka ge Jesu a tlo dula sedulong sa bogoši sa Modimo bjalo ka kgoši ya Isiraele a buša legatong la Modimo (Mateo 27:37,42; Johane 1:49; 12:13).

Bontši bja dikgoši tša go loka tšeo go bolelwago ka tšona Testamenteng ye Tala ba be ba buša ka tsela yeo e lego mohuta wa ka fao Mmušo wa Krete o tlogo ba ka gona. Ka fao bjalo ka ge Salomo a ile a agela Modimo tempele Jerusalema, le Krete o tlo dira bjalo (bona Hesechiele 40-48). Bjalo ka ge Hiskia le Salomo ba ile ba amogela dimpho le hlomphe go tšwa ditšhabeng (1 Dikgoši 10:1-4; 2 Dikgoši 20:12), gomme ba bona naga ya Isiraele e

hlogonolofatšwa ka monono le katlego ye kgolo (*1 Dikgoši 10:5-15; Jesaya 37:30*), go tlo ba bjalo le mmušong wa Krete wo o tlogo naba lefase lohle.

Lenyalo

Le ge Salomo a ile a thoma gabotse, ge a be a sa le yo moswa o ile a dira diphošo ka manyalo a gagwe ao a ilego a tšwela pele go mo nola maatla a semoya ge a dutše a gola. *"Kgoši Salomo o be a rata basadi ba bantši ba mehuta e šele . . . ba Moaba, le ba Amoni, le ba Edomo . . . ba tšona ditšhaba tše Morena a laetšego a re: le seke la tsena go bona; le bona ba seke ba tsena go lena; gobane ba ka se ke ba lesa go gokeletša dipelo tša lena mme la latela medimo ya bona; gomme Salomo o be a ba gomarela ka lerato . . . basadi ba gagwe ba aroša pelo ya gagwe. Ya re ge Salomo a tšofetše, basadi ba gagwe ba aroša pelo ya gagwe ya latela medimo e šele, pelo ya gagwe ya se ke ya hlwa e ema le Morena ka botlalo . . . Salomo a dira se se befetšego Morena, a se ke a latela Morena ka mokgwa wo o tletšego . . . ke mo Morena a befeletšego Salomo . . . Ke gona Morena a bolela le Salomo a re: ke tlo go amoga mmušo"* (*1 Dikgosi 11:1-11*).

Go kgeloga ga Salomo e bile tshepetšo ya bophelo bjohle. Dikamano tša gagwe le basadi bao ba bego ba sa tsebe Modimo wa Isiraele di ile tša mo dira gore a be le kwelobohloko go medimo ya bona e šele. Lerato la gagwe go basadi ba gagwe le ile la ra gore ga a sa bona medimo ye bjalo ka dikgelogo go Modimo wa nnete. Ge nako e dutše e ya, pelo ya gagwe e ile ya tloga go khunameleng Modimo wa Isiraele. *"Pelo ya gagwe ya se hlwe e ema le Morena ka botlalo"*, ke gore letswalo la gagwe le ile la se sa mo kgalema ge a khunamela medimo e šele. Go hloka phišego ye e tletšego go Modimo wa nnete, e ile ya ba *"se se befetšego Morena, mme sa latelwa ke go kgaolwa ga kamano magareng ga Salomo le Modimo. Baisiraele ba be ba botšwa nako le nako gore ba se nyale basadi ba ditšhaba tše di ba dikologilego"* (*Ekisodo 34:12-16; Joshua 23:12,13; Doiteronomio 7:3*).

Ka go kolobeletšwa go Krete, re ba Baisiraele ba semoya. Ge re sa nyala, re swanetše go nyala feela ka gare ga Isiraele ya semoya, *"Moreneng"* (*1Bakorinthe 7:39*), ke gore badumedi ba bangwe bao ba kolobeditšwego *"go Krete"*. Ge re šetše re nyetše nako yeo re kolobetšwago ka yona, ga re a swanela go arogana le balekani ba rena, lenyalo la rena le kgethegile ka lebaka la tumelo ya rena (*1 Bakorinthe 7:12-14*). Go kgetha go nyala bao ba sa tsebego Modimo wa nnete, go tlo re kgeloša ge nako e dutše e ya; go molaleng gore

142 MAMETLETŠO 1

Salomo o ile a šitwa go lemoga temošo ya Modimo ka basadi ba bjalo: "*Ba ka se ke ba lesa go gokeletša dipelo tša lena*" (1 Dikgoši 11:2; Ekisodo 34:16). Ke feela boitshwaro bjo bo sa tlwaelegago le tshokologo ye e tseneletšego tšeo di ka dirago gore re se ke ra wela ka fase ga molao wo.

Re bontšhitše pejana ka fao Bokreste bja tlwaelo bo sa lemogego ge Bajuda e le motheo wa kholofelo ya Bokreste; ga ba tsebe Modimo wa nnete wa Isiraele. Go nyalana le batho ba bjalo go ka dira gore gannyane gannyane re lahlegelwe ke thuto ya nnete yeo re nago le yona. Ka lebaka leo Isaka le Jakobo ba ile ba ya kgole go yo tšea basadi bao ba nago le tumelo ya nnete; Isaka o ile a ba a ema go fihla a na le nywaga ye 40 pele a hwetša mosadi wa nnete (*Genesi 24:3,4; 28:1*). Ka fao Esera le Nehemia ba ilego ba kwa bohloko ka gona ge ba ekwa gore Bajuda ba nyetše basadi bao e sego Bajuda, go bontšha bogolo bja taba ye (*Esera 9:12; Nehemia 10:29,30*).

Re tšweleditše taba ye mo go tšweletša boikgopolo. Lenyalo le ahlahlwa ka botlalo go *Kgaolo 11:3*.

Kahlolo ya Modimo

Ka lebaka la go kgeloga ga Salomo, mmušo wa Isiraele o ile wa tšwa diripa tše pedi; morwa wa Salomo, Rehabeama o ile a buša kgoro ya Juda, Benyamini le seripa sa kgoro sa Manase, mola Jeroboama a ile a buša dikgoro tše dingwe tše lesome. Mmušo wa dikgoro tše lesome o be o bitšwa Isiraele goba Efuraimi mola dikgoro tše pedi di be di bitšwa Juda. Batho bohle ba dikgoro tše nakong ye ntši ba be ba latela mohlala wo mobe wa Salomo – ba be ba tlalea gore ba dumela go Modimo wa nnete mola ka go le lengwe ba khunamela medingwana ya ditšhaba tše dingwe. Nako le nako Modimo o ile a ba kgopela, ka baporofeta, go sokologa, ba pala. Ka lebaka la se, o ile a ba otlala ka go ba ntšha mmušong wa Isiraele a ba iša dinageng tša manaba a bona. Se se ile sa direga ge Basiria le ba Babele ba hlasela Isiraele gomme ba ba thopa: "*Wena wa fetša mengwaga e mentši o sa ba felele pelo, wa ba kgaya ka Moya wa gago, ka baporofeta bago. Bona ba gana go theetša, wa ba wa ba gafela mo atleng tša ba ditšhaba tša dinaga*" (*Nehemia 9:30*).

Mmušo wa dikgoro tše lesome wa Isiraele o be o se na kgoši ya go loka le e tee. Jeroboama, Ahaba bj. bj. bohle ba laodišwa pukung ya Dikgoši bjalo ka ba go direla medimo e šele. Kgoši ya bona ya bofelole e be e le Hosea, yoo

mehleng ya pušo ya gagwe Isiraele e ilego ya thopša ke Asiria, gomme dikgoro tše lesome tša išwa bothopša (2 *Dikgoši* 17). Ga se ba ka ba boa fao.

Mmušo wa dikgoro tše pedi wa Juda o be o na le dikgoši tše itšego tša go loka (mohlala Hiskia le Josia), le ge bontši e be e le ba babe. Ka lebaka la dibe tša batho tšeo di bego di tšwela pele, Modimo o ile a menola Juda bjalo ka mmušo wa gagwe mehleng ya kgoši ya bona ya bofelo, Tsedekia. Se se ile sa diragatšwa ka go hlaselwa ga bona ke ba Babele bao ba ilego ba ba iša bothopša Babele (2 *Dikgoši* 25). Ba ile ba dula Babele nywaga ye 70, yeo morago ga yona ba bangwe ba ilego ba boela Isiraele ka fase ga boetapele bja Esera le Nehemia. Ga se ba ka ba le kgoši ya bona, ba ile ba bušwa ke ba Babele, ba Gerika le ba Roma. Jesu o ile a belegwa mehleng ya pušo ya ba Roma. Ka lebaka la go gana Jesu ga Baisiraele, ba Roma ba ile ba ba hlasela ka ngwaga wa 70 A.D. mme ba ba phatlalatša lefase lohle. Ke gona ba thomilego go boela morago mengwaga ye 100 ya go feta, mme se se bega go boa ga Krete (bona *Mametletšo* 3).

Hesekiele 21:30-32 e ile ya porofeta go fedišwa ga mmušo wo wa Modimo, wo o bonwago setšhabeng sa Isiraele: "*Ge e le wena kgoši ya Isiraele (Tsedekia), o mothomobe wa go tlo bolawa, letšatši la gago le etla, le go goma ga makgopo a gago. Morena Mong wa bohle o re: Tloša seala, o role mphapahlogo! Dilo tšeo ga se tša selo . . . Mphapahlogo (bogoši) woo ke o beetše go senyega ruriruri; fela, e ka se be moka, go tlo ba gwa tla e a swanetšwego ke wona, ka o nea yena.*" Kgaolo morago ga kgaolo baporofeteng e bolela ka go fela ga mmušo wa Modimo (*Hosea 10:3; Dillo 5:16; Jeremia 14:21; Daniele 8:12-14*).

Go senyega ruriruri ga *Hesekiele 21:30-32* go ra dihlaselo tše tharo tšeo di bego di tlo dirwa ke Nebukadinetsara, kgoši ya Babele. Moithuti wa šedi o tlo bona ditemaneng tše, mohlala o mongwe wa ka fao mmušo wa Modimo le kgoši ya wona di bapanego; menolo ya Tsedekia e be e le menolo ya mmušo wa Modimo (bona *Kgaolo 5:2*). Ka fao mmušo wa Modimo ka fao o bego o le ka gona setšhabeng sa Isiraele o ile wa fela, ". . . ke fediše mmušo wa moloko wa Isiraele" (*Hosea 1:4*). "*Fela, e ka se be moka, go tlo ba . . .*" e swere keletšo ya gore mmušo o tlo tsošološwa ge, "*gwa tla e a swanetšego ke wona, ka (Modimo) o nea yena.*" Modimo o tlo "*mo (Jesu) nea sedulo sa Dafida tatagwe . . . mme bogoši bja gagwe bo ka se ke bja ba le bofelo*"

144 MAMETLETŠO 1

(Luka 1:32,33) – ge Krete a boa. Ka fao, fao ke gona tshepišo ya go tsošološwa ga mmušo e tlogo phethagala.

Go na le molaetša o mogolo baporofeteng ba Testamente ye Tala ka go tsošološwa ga Mmušo wa Modimo ge Mophološi a boa. Barutiwa ba Krete ba be ba tseba se: *"A na le bona ka mokgwa woo ba mmotšiša ba re: Morena! Mmušo wa Isiraele o tlo o tsoša lebakeng leno?"* ke gore, Na Hesechiele 21:32 e tlo phethagala bjale? Jesu o ile a fetola ka gore nako ya go boa ga gagwe ba be ba ka se e tsebe, le ge moragonyana Barongwa ba ile ba ba netefaletša gore go boa gona o tlo boa (Ditiro 1:6-11).

Go tsošološwa ga Mmušo wa Modimo go tlo ba ge Jesu a boa. Ka fao Petro o ile a ruta gore Modimo o tlo romela *"Jesu Krete yo . . . legodimo le swanetšego go ba le mo gorošitše (o swanetše go ba fao) go be go tle mabaka a go tsoša tšohle, a Modimo a a boletšego ka melomo ya baporofeta ba gagwe ba bakgethwa"* (Ditiro 3:20,21). Go tla la bobedi go tlo tliša tsošološo ya Mmušo wa Modimo, e lego tsošološo ya mmušo wa pele wa Isiraele.

Tsošološo ya Mmušo wa Modimo ka nnete ke tabakgolo ya *"baporofeta ba Modimo ba bakgethwa"* :-

- ☞ *"Go tlo bewa dulo sa bogoši ka kgaugelo. Mo go sona go tlo dula moahlodimmotegi (Jesu) ntlong ya Dafida – ge a boa – Luka 1:32,33, Yena eo . . . o tlo phegelela toko"* (Jesaya 16:5).
- ☞ *"Mohlang woo ke tlo tsoša mokutwana wa Dafida o wilego (sedulo sa Dafida sa Luka 1:32,33); dithubu tša wona ke tlo di thiba; mo go rutlogilego ke tlo buša ka o tsošološa, ka o aga bjalo ka mohlamonene"* (Amosi 9:11).
- ☞ *"Bana bona (Baisiraele) ba tlo etša mola kgale; mme phuthego ya bona e tlo tia pele ga ka"* (Jeremia 30:20).
- ☞ *"Mathopša a Juda, le mathopša a Isiraele ke tlo a buša ka a agiša wa mohlamonene . . . go sa tlo kwala lentšu la tlhalalo . . . Gobane ba ba thopilwego nageng ye ke tlo ba buša, gwa tlo etša mehla yela ya bogologolo . . . tikologong ya Jerusalema . . . go sa tlo ba le mehlape ye e balwago ke badiši"* (Jeremia 33:7-13).

Go boa ga Krete go hloma mmušo wo ka nnete ke *"kholofelo ya Isiraele"* yeo re swanetšego go amana le yona ka kolobetšo.

5.4 Mmušo wa Modimo Nakong Ye e Tlago

Dithuto tša rena tša go feta *Dikgaolo 3 le 4* di re file tshedimošo ye e lekanego ka fao Mmušo o tlo bago ka gona. Re bone gore Aborahama o ile a tshepišwa gore ka peu ya gagwe, batho go tšwa dikarolong tšohle tša lefase ba tlo hlogonolofatšwa, *Baroma 4:13* e otlolla se go hlaloša gore lefase lohle le tlo tšewa ke bao ba lego "*peung ya Aborahama*" e lego Kreste. Seswantšho sa porofeto ya *Daniele 2* se hlaloša ka fao Kreste a tlogo boa bjalo ka lebje le le nnyane mme gannyane gannyane , mmušo o tlo tlala lefase lohle (bapetša *Psalm 72:8*). Se se ra gore Mmušo wa Modimo o ka se be Jerusalema feela, bjalo ka ge bangwe ba gatelela, le ge e le gore lefelo leo e tlo ba pelo ya wona. Bao ba latelago Kreste bophelong bjo, ba tlo ba "*magoši le baperisita ba Modimo wa rena, mme ba tlo buša mo lefaseng*" (*Kutollo 5:10*). Ba tlo buša mafelo a bogolo bja go fapana le bontši bja go fapana, e mongwe o tlo buša metse e lesome, e mongwe o tlo buša e mehllano (*Luka 19:17*). Kreste o tlo abelana pušo ya gagwe lefaseng le rena (*Kutollo 2:27; 2 Timotheo 2:12*). "*Kgoši (Jesu) ya go buša ka go loka, ya bakgoma ba moahlolelo wo o lokilego*" (*Jesaya 32:1*).

Kreste o tlo buša ka go sa felego sedulong sa Dafida seo se tlogo tsošološwa (*Luka 1:32,33*), ke gore, o tlo ba le lefelo le maemo a Dafida a bogoši, tšeo di bego di le Jerusalema. Ka ge Kreste a tlo buša go tšwa Jerusalema, gona e tlo ba mošate wa Mmušo wo o tlogo. Ke gona lefelong le fao tempele e tlogo agwa (*Hesekiele 40-48*). Le ge batho ba tlo tumiša Modimo mafelong a go fapana lefase lohle (*Maleaki 1:11*), tempele ye e tlo ba yona lefelo le legolo la tumišo. Mašaba "*a tlo rotoga ka nywaga yohle, a tla go lotšha Morena (Sakaria 14:16) ba tla ba bina monyanya wa mešaša*". Go dikologa tempele yeo e lego Jerusalema.

Leeto le la ngwaga ka ngwaga le porofetwa gape go *Jesaya 2:2,3* : "*Bofelong bja mabaka thaba (mmušo – Daniele 2:35,44) ya ntlo ya Morena e tlo ba e thekgilwe godimo ga dithaba (ke gore mmušo wa Modimo o tlo phagamišwa godimo ga mebušo ya batho) . . . mme ditšhaba tšohle di tlo fologela go yona. Meraforafo e tlo ya gona e re. A re yeng re rotogele thabeng ya Morena, ngwakong wa Modimo wa Jakobo, a re rute tsela tša gagwe . . . gobane molao o tlo tšwa Tsione, lentšu la Morena le tlo tšwa Jerusalema*". Se se bonagala bjalo ka seswantšho sa matšatši a pele a Mmušo, ge batho ba

kwalakwatša tsebo ya mmušo wa Kreste go ba bangwe, gomme bona ba ya *"thabeng ya Mmušo wa Modimo"*, wo o tlo bago o phatlalala lefaseng lohle ka go nanya. Fa re na le seswantšho sa phišego ya nnete bodumeding bja go tumiša.

Bjo bongwe bja mahloko a magolo a batho ke gore ba tumiša Modimo ka mabaka a sepolotiki, a setšo, a selegae goba a maikutlo, e sego-ka lebaka la go mo kwešiša gabotse bjalo ka Tate wa bona le Mmopi wa bona. Mmušong go tlo ba go na le phišego ya lefase lohle go ithuta ditsela tša Modimo; batho ba tlo ba ba hlohleletšwa kudu ke kganyogo ye fao ba tlo tlogago mathokong ohle a lefase go leba Jerusalema go hwetša tsebo ye e tseneletšego ka Modimo.

Bakeng sa kgakanego le go se loke go go hlotšwego ke molao wa batho le taolo ya bona ya toka, go tlo ba le molao o tee wa lefase lohle – "Molao le lentšu la Morena", tšeo di tlo goeletšwago ke Kreste go tšwa Jerusalema.

"Ditšhaba tšohle di tlo fologela" dithutong tše, e lego temošo ya gore kganyogo ye ya go ba le tsebo ya nnete ka Modimo e tlo fokotša diphapano magareng ga ditšhaba, bjalo ka ge e dira magareng ga e mongwe le e mongwe e a ineelago go nyakeng tsebo yeo bophelong bja gagwe.

Hlalošo ye ya ditšhaba tšohle tšeo di fologelago Jerusalema e swana le seswantšho seo re se hwetšago go *Jesaya 60:4*, fao Bajuda ba *"kgobokanago"* gammogo le bantle go tlo tumiša Modimo Jerusalema. Se se golagana gabotse le porofeto ya Mmušo go *Sakaria 8:20-23* :- *"Go sa tlo tla ditšhaba le baagi ba metse e mentiši. Baagi ba motse o mongwe ba tlo ya go baagi ba o mongwe motse ba re: A re yeng, re yo rapela sefahlogo sa Morena, re nyake Morena wa mašaba; le rena re a ya. Go tlo tla ditšhaba tše ntši, ditšhaba tše maatla, tša nyaka Morena wa mašaba motseng wa Jerusalema . . . Mehleeng yeo banna ba lesome ba mebolelo ya mehutahuta ba tlo swara monna wa Mojuda ka kobo, ba re: A nke re ye le lena, ka gobane re kwele gore Modimo o na le lena."*

Fa re fiwa seswantšho sa Bajuda ba dirwa *"ba godimo, e sego ba tlase"* ditšhabeng ka lebaka la tshokologo ya bona (*Doiteronomio 28:13*); gomme e mongwe le e mongwe o tlo lemoga ge Bajuda e le motheo wa morero wa Modimo wa phološo. Go se tsebe se ga Bokreste bja lehono go tlo fela. Bjale batho ba tlo ahlaahla ditaba tše ka phišego, gore ba botše Bajuda gore *"re kwele gore Modimo o na le lena"*. Poledišano e tlo ba ya dilo tša semoya, e sego ditoro tšeo di tletšego lefaseng bjale.

Ka lebaka la phišego ye, ga go makatše ge Krete a *"tlo buša badišhaba, o tlo ahlolela ba meraforafo. Ke mo ba tlogo tšea ditšhoša ba rula megoma ka tšona, ba tšea marumo ba rula magwetla ka ona. Go ka se be le setšhaba se se tlogo tšwela se sengwe lerumo, batho ba tlo lesa go ithuta go hlabana"* (Jesaya 2:4). Maatla a Krete le toka ya gagwe go ahloleleng melato di tlo dira gore ditšhaba di fetolele ditlabakelo tša bona tša ntwaga go ditlabakelo tša temo, gomme ba tlogele go ithuta ntwaga.

"Mehleng ya gagwe go tage moloki" (Psalme 72:7) – badumedi ba tlo godišwa, gomme go tlo hlompšha bao ba nago le mekgwa ya Modimo ya lerato, lešoko, toka bj. bj. Bapetša se le boikgogomošo ba bjale.

Go rulwa ga *"megoma ka ditšhoša"* e tlo ba karolo ya phetogo ya temo yeo e tlogo ba gona lefaseng. Ka lebaka la sebe sa Adama, lefase le ile la rogwa ka baka la gagwe (Genesi 3:17-19), gomme go nyakega boitapišo bjo bogolo go hwetša dijo go tšwa go lona. Mmušong, *"go tlo ba le mohora wa mabele mo nageng, diphogong tša thaba mere ya dienywa e tlo gwaša boka Libanoni"* (Psalme 72:16). *"Matšatši . . . ao molemi o tlo gahlana le mmuni, e a fotlago morara o tlo kopana le mogašapeu; gomme dithaba di tlo tloroma mananose a morara"* (Amosi 9:13), ke ka fao monono wa lefase o tlo kaonafalago ka gona, gomme thogako ya lefase yeo e ilego ya dirwa Edene e tlo fokotšwa.

Kgolo ye ya temo e tlo akaretša batho ba bantši. Diporofeto tša Mmušo di re fa seswantšho sa go boela ga batho bophelong bja temo:- *"Motho o tlo dula moriting wa morara wagwe, le mo moriting wa mogo wa gagwe, go se e a ba tšhošago"* (Mika 4:4).

Go ikgona fa go tlo fediša kgobošo yeo e lego gona mokgweng wa go šomela tšhelete. Go fetša bophelo bjohle o šomela go humiša ba bangwe e tlo ba selo seo se fetilego.

"Nywako yeo ba e agago ba tlo dula mo go yona; dirapa tša merara, ba tlo lema ba ja kenyo tša tšona. Ba ka se ke ba aga, gwa dula o šele; ba ka se ke ba lema, gwa ja o šele . . . mme bahlaolwa ba ka ba tlo phela ka tše ba itiretšego tšona, tša tlo ba tša onalela diatleng. Ba ka se itapiše, mme ya ba lefela" (Jesaya 65:21-23).

Jesaya 35:1-7 e na le porofeto ye botse ya ka fao lefase leo le rogakilwego le tlogo fetolwa ka gona, e lego seo se tlogo latelwa ke thabo le tlhalalo, ka

148 MAMETLETŠO 1

lebaka la bophelo bjo bonolo bja semoya bja bao ba le šomago: *"A go thabe lešoka . . . le lehanata a le hlalale, le tage bjalo ka letšoba. Le tlo taga . . . ka go nyakalala le go bina . . . Naga ye e bego e omile e fetoga letsha la meetse". Le bonaba bja tlwaelo magareng ga diphoofole bo tlo tlošwa: "Phiri le kwana di tlo fula gotee", gomme bana ba tlo bapala le dinoga "* (Jesaya 65:25; 11:6-8).

Ka yona tsela yeo thogako yeo e beilwego godimo ga tlholego e tlogo fokotšwa, le yeo e beilwego godimo ga batho e tlo fokotšwa. Ka fao *Kutollo 20:2,3* e bolela ka go swantšha ka diabololo (sebe le ditlamorago tša sona) ge a *"tlengwa"* Ngwagaketeng. Matšatši a go phela a tlo oketšega, fao e lego gore ge motho a ka hwa a na le nywaga ye 100, o tlo tšewa bjalo ka ngwana (Jesaya 65:20). Mahlaba a basadi a pelego a tlo fokotšega (Jesaya 65:23). *"Ke mo go tlogo budullwa mahlo a difofu, gwa thibollwa tsebe tša difoa. Ke mo digole di tlogo taboga boka tshepe, gwa tlo hlalala leme la semuma"* (Jesaya 35:5,6). Se e tlo ba e le ka lebaka la ge dineo tša Moya di tlo ba di le gona gape (*Bahebere 6:5*).

Mmušo wa Modimo ga wa swanela go bonwa bjalo ka paradeisi ya boikhutšo yeo baloki ba tlogo ipshina ka yona bjalo ka ge batho ba ipshina ka go ora letšatši le bopong la lewatle. Morero wa Mmušo wa Modimo ke go fa Modimo tumišo, go fihla lefase le tlala letago la gagwe *"bjalo ka lewatle le enetšwe ke meetse"* (*Habakuku 2:14*).

Wo ke wona morero wa Modimo wo mogolo *"Gomme ruri, ka bophelo bja ka, lefase ka moka le tlo tlala letago la Morena"* (*Numeri 14:21*). Tumišo go Modimo e ra gore badudi ba lefase ba tlo lemoga, ba tumiša le go etšiša mekgwa ya gagwe ya go loka, ka ge lefase le tlo ba ka tsela ye, Modimo o tlo dira gore lefase leo go phelwago go lona le bontšhe seo, le lona. Ka fao *"Ba boleta e tlo ba bona beng ba naga; ba tlo thaba ka botlalo bja molao"* (*Psalme 37:11*), e sego go ipshina ka bophelo bjo bonolo. *"Ba tlala ya gore ba loke, ba ba nyoretšwego gona, . . . ba tlo horišwa"* (*Mateo 5:6*) ka gona Mmušong.

Kakanyo ya go ba le bophelo bjo bo sa felego Mmušong e fela e šomišwa bjalo ka lebaka la gore batho ba be le kgahlego Bokresteng. Fela go ba le bjona nakong yeo, e tlo ba lona lebaka la gore re be Mmušong – gore re tumiše Modimo. Nakong yeo re nago le yona morago ga kolobetšo, re swanetše go tšwetša pele temogo ya se.

Go mongwadi, nywaga ye lesome fela ya go phela lethabong la phethego le letswalo le le se nang molato le Modimo go lekane ditlailšego tšohle tša bophelo bjo. Gore seemo se e tlo ba sa go ya go ile, go feta kwešišo.

Go ba Mmušong wa Modimo e swanetše go ba yona hlohleletšo go rena go hlokomologa meholo le mahumo a lefase. Bakeng sa go nagana kudu ka bokamoso bja bjale, Jesu o ile a re, "*sa pele le tsome mmušo wa Modimo le toko ya wona, ke mo le tlogo ekeletšwa ka tšeo ka moka*" (Mateo 6:30-34). Tšohle tšeo re ka di akanyago bjale ga di re selo ge re di bapetša le phethagatšo ya go ba Mmušong wa Modimo.

Re swanetše go tsoma "*toko ya Modimo*", ke gore, re leke go tšweletša lerato la semelo sa Modimo, e lego seo se rang gore re nyaka go ba Mmušong wa Modimo ka gore toko e tlo tumišwa fao, ka ge re nyaka go ba le mekgwa ye e phethegilego – e sego feela ka ge re nyaka go phologa lehu mme re phele bophelo bjo bonolo go ya go ile.

Gantši kholofelo ya Ebangedi e hlagišwa ka tsela yeo e nago le maatlakgogedi go timaneng ga batho. Hlohleletšo ya rena ya go ba Mmušong e fapana letšatši le letšatši. Seo re se šišinyago fa ke maikemišetšo a go ithuta Ebangedi le go laetša boikobo bja rena go yona ka kolobetšo, e le ge re hlohleletšwa ke go rata go ikobela Modimo. Temogo ya rena ya kholofelo yeo Modimo a re neang yona, le mabaka a rena a go nyaka go tsena Mmušong, di tlo gola morago ga kolobetšo ya rena.

5.5 Ngwagakete

Ntlheng ye ya thuto ya rena ya bophelo Mmušong, mmadi wa šedi o swanetše go ba a botšiša gore; Na seswantšho se sa Mmušo wa Modimo ga se bonagale se swana le sa setho? Batho Mmušong ba tlo ba ba belega bana (*Jesaya 65:23*) ebile ba ehwa (*Jesaya 65:20*). Bona batho bao ba tlo ba le melato yeo Krete a tlo e ahlolago (*Jesaya 2:4*), le gona ba tlo lema gore ba kgone go phela, le ge seo se tlo ba bonolo go phala bjale. Tše ka moka di bonala di sa tsamaelane le ditshepišo tša gore baloki ba tlo phela go ya go ile, le gore ba tlo ba le hlago / sebopego sa Modimo mme ba lekana le barongwa, bao ba sa nyalego le ge e le go belega (*Luka 20:35,36*).

150 MAMETLETŠO 1

Karabo e mo go reng karolo ya pele ya Mmušo wa Modimo e tlo tšea nywaga ye 1000 – "Ngwagakete" (bona *Kutollo 20:2-7*). Ngwagaketeng wo, go tlo ba le mehuta ye mebedi ya batho mo lefaseng:-

- ❖ Bakgethwa – bao ba latetšego Krete ka potego bophelong bjo, bao ba tlogo ba ba filwe bophelo bjo bo sa felego sedulong sa kahlolo. Lemoga gore mokgethwa ke modumedi wa nnete.
- ❖ Batho bao ba tlwaeilego bao ba sa tsebego Krete ge a boa, bao ba hwago – ke gore bao ba bego ba se na maikarabelo sedulong sa kahlolo.

Ka ge ba tlo ba ba hweditše hlago ya Modimo sedulong sa kahlolo, bakgethwa ba ka se hwe goba go belega. Dihlalošo tša bao ba itemogelago dilo tšeo Mmušong, di swanetše go ra sehlopha se sa bobedi – bao ba phelago ge Krete a boa gomme ba sa tsebe dinyakwa tša Modimo. Moputso wa baloki ke go ba "*magoši le baperisita, mme ba tlo buša mo lefaseng*" (*Kutollo 5:10*). Magoši a swanetše go buša batho; ka fao bao ba bego ba sa tsebe Ebangedi ge Jesu a boa ba tlo tlogelwa ba phela, gore ba bušwe. Ka go ba "*go Krete*", re tlo ba le kabelo moputso wa gagwe – e lego go ba kgoši ya lefase: "*E a fenyago . . . ke tlo mo fa maatla a go buša ditšhaba, o tlo di diša ka molamo wa tshipi . . . bjalo ka ge nna ke filwe tšeo ke Tate*" (*Kutollo 2:26,27*).

Bjale seswantšho sa Krete sa diponto se dula gabotse madulong – bahlanka ba potego ba ile ba putswa ka metse ye lesome goba ye mehlango go e buša Mmušong (*Luka 19:12-19*). Tsebo ya ditsela tša Modimo e ka se phatlalale ka bjako morago ga ge Jesu a se na go bewa kgoši Jerusalema; batho ba tlo ya Jerusalema go hwetša tsebo ye e tletšego ka Modimo (*Jesaya 2:2,3*). Gopola, gape, ka fao thaba ya *Daniele 2:35,44* (e emetše Mmušo wa Modimo) e phatlalalago lefaseng ka go nanya. E tlo ba mošomo wa bakgethwa go phatlalatša tsebo ya Modimo le Mmušo wa gagwe.

Mola Isiraele e be e le mmušo wa Modimo pele, mošomo wa baperisita e be e le go ruta tsebo ya Modimo (*Maleaki 2:5-7*). Go phetha morero wo, ba be ba beilwe metseng ya go fapana Isiraele yohle. Go tsošološweng ga Mmušo, bakgethwa ba tlo tšea mošomo wo wa baperisita (*Kutollo 5:10*).

Ge Krete a ka tla lehono:

1. Bahu bao ba nago le maikarabelo ba tlo tsošwa gomme, bona le ba go phela bao ba nago le maikarabelo, ba tlo išwa sedulong sa kahlolo.

2. Bakgopo bao ba nago le maikarabelo ba tlo otlwa ka lehu, mme baloki ba tlo fiwa bophelo bjo bo sa felego.
3. Baloki ke moka ba tlo buša batho bao ba phelago nakong yeo, eupša ba se na maikarabelo go Modimo; ba tlo ba ruta Ebangedi bjalo ka "*magoši le baperisita*" (*Kutollo 5:10*).
4. Se se tlo tšea nywaga ye 1000. Nakong ye batho bohle ba lefase ba tlo kwa Ebangedi mme ka fao ba ba le maikarabelo go Modimo. Batho ba ba tlo phela nako ye telele ka lethabo.
5. Mafelelong a Ngwagakete, go tlo ba le mpherefere (rebellion) kgahlanong le Kreste le bakgethwa, wo Modimo a tlogo o fediša (*Kutollo 20:8,9*).
6. Mafelelong a nywaga ye 1000, bohle bao ba hwilego nakong yeo ba tlo tsošwa mme ba ahlolwa (*Kutollo 20:5,11-15*).
7. Bakgopo magareng ga bona ba tlo fedišwa gomme baloki ba tlo kopana le bakgethwa ba ba le bophelo bjo bo sa felego.

Morero wa Modimo ka lefase o tlo ba o phethilwe. Le tlo tlala ka diphedi tša go loka tšeo di sa hwego. Leina la Modimo "*Yahweh Elohim*" (e lego gore Yo a tlogo utullwa go sehlopha sa ba maatla) le tlo phethagala. Go ka se hlwe go e ba le sebe gomme le lehu le ka se sa ba gona lefaseng; tshepišo ya gore peu ya noga e tlo fedišwa ka go pšhatlwa hlogo, e tlo ba e phethagadišwe ka botlalo (*Genesi 3:15*). Ngwagaketeng, Kreste o tlo ba a bušitše go fihla "*manaba a gagwe ka moka a be ka tlase ga nao tša gagwe. Lenaba le le tlogo fedišwa ya ba wa bofelo, ke lehu . . . Mohla tšohle di beilwe ka tlase ga nao tša gagwe, ke mo le yena Morwa a tlogo bewa ka tlase ga e a mmeilego mmuši wa tšohle, gore Modimo e be yena Mobatšohlegobohle*" (*1 Bakorinthe 15:25-28*).

Bjo ke "*bofelo mohla a tlogo bušetša Modimo Tatagwe mmušo*" (*1 Bakorinthe 15:24*). Se se tlogo latela nakong ye ya ge Modimo e le "*Mobatšohlegobohle*", ga re se botšwe; seo re se tsebago fela ke gore re tlo ba le bophelo bjo bo sa felego, hlago ya Modimo, le gore re tlo phelela go tumiša Modimo. Ke boikgodišo fela go nyakišiša gore seemo sa morago ga Ngwagakete e tlo ba se se bjang.

Go kwešiša "*Ebangedi ya Mmušo wa Modimo*" go bohlokwa phološong ya mmadi e mongwe le e mongwe wa mantšu a. Re go kgopela gore o bale thuto ye gape gomme o lebelele dikgaolo tša Beibele tšeo di tsopotšwego.

Modimo o nyaka gore re be Mmušong wa gagwe. Morero ohle wa gagwe ke gore re be le karolo ya kgonthe bokgoning bja gagwe bja go hlola, e sego fela go bo hlagiša. Kolobetšo e re golaganya le ditshepišo ka Mmušo wo. Ga go bonolo go dumela gore kolobetšo, le mengwaganyana ye mmalwa ya go ikobela lentšu la Modimo, di ka re fa botseno go lebaka leo le sa felego le. Fela tumelo ya rena leratong la Modimo e swanetše go ba yeo e tiilego. Le ge re na le mathata a lebakanyana, ka nnete seo ga se lebaka leo le ka dirago gore re gane pitšo ya Ebangedi.

"Modimo ge a na le rena re sa tlo šiteletšwa ke mang?" (Baroma 8:31).

"Ditlaišego tša mehla yeno ga di a swanela le go ka bapetšwa le letago le le tlogo utollwa le le mo go rena" (Baroma 8:18).

"Morwalonyana wo wa ditlaišego tša lebakanyana, e re ruiša lehumo la letago le le sa felego; le le fetišago tšohle" (2 Bakorinthe 4:17).

Phamogo 15: Bontšukantšu bja Mmušo

Dihlalošo tša ntšukantšu tša Mmušo tšeo di hwetšwago Testamenteng ye Tala di fela di kwerwa ke barutatumelo le diphuthago tše ntši. Go tlalewa gore polelo yeo ke seswantšho sa lefelo le lengwe la go putsa ntle le lefase, ka ge lefase le tlo fišwa.

Re araba se ka gore, re swanetše go kwešiša gore molao wa go ithuta Beibele ke gore re swanetše go e tšea ntšukantšu, ntle le ge go na le lebaka la go tia la gore re tsenye hlathollo ya semoya. Mohlala, temana ya pele ya puku ya Kutollo e re tsebiša gore pono yeo bogolo ke dika / diswantšho (*Kutollo 1:1*), e lego seo se swanetšego go re hlahla ka fao re e lebelelago. Gape go na le tshwanelo le kgonthe ye e itšego tšhomišong ya polelo yeo e laetšago gore kgaolo e swanetše go balwa bjalo ka seka goba aowa. Ka fao ge re bala ka lefase leo le phokaelago bjalo ka letagwa (*Jesaya 24:20*), go molaleng go tšwa polelong yeo e šomišitšwego gore re swanetše go bala se bjalo ka seka. Fela ka go le lengwe, polelo yeo e šomišitšwego go hlaloša

Mmušo wo o tlogo e bonolo kudu go kwešišwa ntšukantšu; ga go fao re sebelwago go e tšea bjalo ka seka.

Go bonala eke ka go palelwa ga batho go dumela gore nako ye bjalo ka nnete e tlo tla mono lefaseng, ba logile maano a go e kgapela thoko. Kgetho ya bona ya mmušo wa semoya goba wo o lego legodimong, ga e kwagale ebile ga e na dintlha, ka fao ke se se nnyane seo se ka dumelwago fao gomme go hlohleletšwa le go nyakega tumelo ye nnyane. Ge e le gore ka nnete dihlalošo tša go fodišwa ga batho le go nontšhwa ga maganata ke dika, gona potšišo ye e swanetše go fetolwa ka tsela yeo e kgodišago: "*Ke dika tša eng?*" Dikgaolo tše di hlaloša Mmušo wa Modimo. Ge re se na bonnete bja gore ke dika tša eng, gona ga re tsebe Ebangedi ya Mmušo, gomme ga go ka fao re ka holofelago go ba le karolo go wona.

Go feta fao, go swanetše go ba molaleng go tšwa bopaking bjo re bo hlagišitšego go fihla fa, gore Modimo o na le morero wo o sa felego ka motho lefaseng le; a ka se fediše lefase leo a le tshepišitšego peu ya Aborahama go ya go ile. Ka fao re swanetše go letela dihlalošo tša ntšukantšu Beibeleng tša Mmušo wo o tlogo tla lefaseng.

Dikgaolo tše di latelago di netefatša se:-

- ☞ "*Gobane Morena Mohlolamagodimo, yena Modimodimo mmopi wa lefase, a le dira a le thekga, a se le bope ya ba la lefela, a le direla go dulwa ke batho*" (Jesaya 45:18). Go dirwa ga lefase e be e tlo ba ga lefela ge Modimo a ka le fediša; eupša ke morero wa Modimo go dudiša batho bao ba sa hwego go lona.
- ☞ "*Lefase lona le dula le le gona*" (Mmoledi 1:4).
- ☞ "*Mme o di beile (dinaledi, magodimo, meetse bj. bj.) ya ba tša neng le neng; a di beela mokgwa, di se o tlogele*" (Psalme 148:6).

Lebaka la Ngwagakete leo le laodišwago go *Kutollo 20:4*; le lona le swanetše go amogelwa ntšukantšu gore le tsamaelane le dipetho tšeo di lego diporofetong mabapi le lebaka le. Le go Kutollo, ga se tiragalo e nngwe le e nngwe goba palo e nngwe le e nngwe yeo e swanetšego go tšewa bjalo ka seka. Dihlalošo tše ntši ka wona bjalo ka "*teetharong*" ke mohlala o mobotse. Ka tšhupetšo, Ngwagakete o

hlalošwa bjalo ka Sabatha ya go khutša go *Bahebere 4:4-9*. Go Modimo "*nywaga, e sekete eke ke letšatši le tee*" (*2 Petro 3:8*). Morago ga '*matšatši*' a tshela a nywaga ye sekete morerong wa Modimo ka lefase, go tlo tla "*letšatši*" la Sabatha la Ngwagakete.

Go ya ka nako ya Beibele ya tlhologo, nywaga ye 6000 (ke gore '*matšatši*' a 6) go tloga tlhologong e re tliša go 2000 A.D. (ke gore tlhologo e bile gona fale go 4000 B.C.) . Se se ka no ra gore mathomo a Ngwagakete e ka no ba gona fale go 2000 A.D. Go rena bohle, nako ga e gona. Ka ge re lebane le kgonagalo ya go boa ga Krete ka pela, re swanetše go šomiša motsotso o mongwe le o mongwe wa bophelo bjo go itokišetša go boa ga gagwe.

Phamogo 16: Kakaretšo ya Histori ya Isiraele

Aborahama o ile a bitšwa go tšwa Uri wa kwa Kaladia; Mojuda wa pele. Modimo o ile a mo tshepiša Kanana, yena le peu ya gagwe. O hwile a sa hwetša ditshepišo tšeo.

Isaka Aborahama o be a itokišeditše go ntšha morwa wa gagwe Isaka sehlabelo. Ka ge Aborahama a be a na le tumelo, Modimo o ile a tliša ditshepišo tša gagwe go Aborahama ka keno / kano. Go rata ga Isaka go hwa go ikobela taelo ya tatagwe ke mohuta wa Krete. Ditshepišo di ile tša mpshafatšwa go Isaka (*Genesi 26:3-5*).

Jakobo morwa wa Isaka. Ditshepišo di ile tša bušeletšwa le go yena. O ile a ba le barwa ba 12 – Rubeni e bile wa pele mme Benyamini ya ba wa bofelo. Lefi ke yoo go yena go theogilego baperisita. Josefa e be e le mmamoratwa.

Josefa – Ge a sa le mošemane o ile a lora ditoro tše pedi tšeo di bego di mo hlagiša bjalo ka mmuši wa bomorwarragwe. Ba ile ba ba le mona mme ba mo rekiša Egipita. O ile a ba mmuši fao, mme a beakanya poloko ya mabele ao a ilego a šomišwa nywageng ye šupa ya tlala yeo e ilego ya wela tikologo yeo. Nakong yeo Jakobo le barwa ba gagwe ba ile ba tla go dula le Josefa Egipita. Bona le ditlogolo tša bona ba ile ba dula Gosene, kgaolo ya Egipita. Farao a hloriga Baisiraele, a ba dira makgoba.

Moshe o ile a belegwa nakong yeo, o ile a fihlwa mahlakeng e le lesea, a hwetšwa ke morwedi wa Farao mme a mo tšea ya ba ngwana wa gagwe. Ge a na le nywaga ye 40 o ile a bolaya Moegipita yo a bego a betha Moisiraele. Mme o ile a tšhabela Midiane, fao a ilego a šoma nywaga ye 40 bjalo ka modiši wa Jethero. Modimo o ile a iponatša go yena sethokgweng sa go tuka. O ile a laelwa go ya go Farao go nyaka tokologo ya Baisiraele. O ile a dira mehlolo go laetša gore ka nnete o be a romilwe ke Modimo. Le ge go le bjalo Farao o ile a gana go lokolla Baisiraele. Ka fao dikotlo tše lesome di ile tša romelwa Egipita, mehlala, digwagwa, leswiswi, sefako, mme mafelelong polao ya maitšibolo. Baisiraele ba be ba swanetše go bolaya kwana le go tlotša madi a yona mamating a nywako ya bona. Se se be šupa pele ka fao madi a Jesu a ka re phološago lehung. Monyanya o o ile wa tsebja ka la Paseka.

Phaladi mafelelong Baisiraele ba ile ba dumelelwa go tloga Egipita. Ba ile ba sepela ba hlahlwa ke Morongwa wa Modimo ka leru mosegare, le ka mollo bošego. Madira a Farao a ile a ba latela go fihla lewatleng le lehubedu.. Meetse a ile a bulega gore Baisiraele ba fete, gomme a boela sekeng go kgama Baegipita. Baisiraele ba ile ba sepela lešokeng go leba nageng yeo ba e tshepišitšwego ya Kanana. Modimo o ile a ba fa meetse go tšwa leswikeng, le manna moso o mongwe le o mongwe. Ge ba fihla Sinai, Modimo o ile a ba fa melao ye 10 le molao wa Moshe. Nakong yeo ba ile ba thewa bjalo ka Mmušo wa Modimo. Ba ile ba laelwa go dira tente ye e kgethegilego fao Modimo a tlogo khunamelwa gona, ye e bego e bitšwa tabernekele. Ba ile ba fiwa Moperisita yo Mogolo le baperisita bao ba bego ba tlo iša dihlabelo tša bona go Modimo. Dika tšohle tša tabernekele le boperisita di be di šupa pele go Jesu.

Naga yeo e tshepišitšwego mafelelong e ile ya batamelwa. Dihlodi tše 12 di ile tša rongwa go hlola naga mme tše 10 tša boa le tsebišo ya gore go thata kudu go tšea naga ya Kanana. Dihlodi tše dingwe tše pedi, Joshua le Kalebe, di ile tša bolela nnete – gore ba be ba ka tšea naga ge ba na le tumelo ditshepišong tša Modimo. Ka ge batho ba ile ba ba le mokgwa wa dihloti tše 10, Baisiraele ba ile ba swanela go lelera nywaga ye 40 go fihla ge bohle bao ba bego ba na le nywaga ya go feta 20 ge ba tloga Egipita ba hwile.

Joshua e be e le mohlatlami wa Moshe, mme o ile a iša Baisiraele nageng ya Kanana. Motse wa pele go thopša e bile Jeriko fao Rahaba a bego a dula, mme gwa latela Ai. Ge ba šetše ba dutše nageng, ba ile ba bušwa ke **Bahlodi**, le ge Modimo e be e le kgoši

ya bona. Ba be ba akaretša banna ba go swana le Gidione le Simisone. Bohle ba ile ba phološa Isiraele manabeng a bona ge ba be ba sokologa dibeng tša bona. Histori ya Isiraele e tletše ka mehlala ya Baisiraele ge ba kgeloga tseleng ya Modimo, ba otlwa ka go hlaselwa ke ditšhaba tša baagišani, ba sokologa, gore Modimo a ba phološe, mme ba senye gape. Moahlodi wa bofelo e bile Samuele. Nakong ya gagwe Baisiraele ba ile ba lahla Modimo bjalo ka kgoši ya bona mme ba kgopela kgoši ya motho bjalo ka ditšhaba tše dingwe.

Dikgoši. Kgoši ya bona ya pele e be e le Saulo, yo a ilego a thoma gabotse mme a fetša ka go ba yo mobe, a tshela ditaello tša Modimo, mme a hlōriša Dafida. Morago ga lehu la gagwe, Dafida o ile a ba kgoši, mme o bile yo mongwe wa dikgoši tše kaonekaone Isiraele. Modimo o ile a mo tshepiša tše kgolo. Morago ga gagwe go ile gwa tla morwa wa gagwe Salomo, yoo a ilego a thoma gabotse gomme a kgelošwa ke basadi ba gagwe bao a bego a ba tšeere ditšhabeng. Morago ga lehu la gagwe, mmušo o ile wa tšwa diripa tše pedi; dikgoro tše 10 di ile tša bopa mmušo wa Isiraele, ka fase ga Jeroboama. Dikgoro tše dingwe tše pedi, Juda le Benyamini, di ile tša bopa mmušo wa Juda, woo mathomong o bego o le ka fase Rehabeama.

Mmušo wa Isiraele ga se wa ba le kgoši ya go loka. Ba ile ba tshela molao wa Modimo ka go letelana. O ile a ba romela baporofeta ba bantši go ba sokolla, fela ba pala. Ka fao Basiria ba ile ba ba hlasela, mme ba ba iša bothopša. Ba ile ba phatlalala lefase lohle.

Mmušo wa Juda o be o na le dikgoši tše mmalwa tša go loka (mohlala Asa le Hiskia) eupša ka kakaretšo le bona ba be ba sa hlomphe Modimo. Ka fao Bababele ba ile ba ba thopa mme ba fetša nywaga ye 70 gona. Ga se ba ka ba le kgoši gape. Morago ga nywaga ye 70 ba ile ba boela nageng ya Isiraele ka fase ga Esera le Nehemia, Joshua (Moperisita yo mogolo nakong yeo) gammogo le Serubabele, Mmušiši. Ba ile ba bušwa pele ke Peresia, gwa latela Gerike mme la bofelo ba bušwa ke Roma. Ba be ba le ka fase ga Roma ge Jesu a Belegwa. Ka lebaka la go mo gana ga Bajuda, Modimo o ile a romela Baroma go fediša Jerusalema ka ngwaga wa 70 A.D. mme mafelelong Bajuda bohle ba ile ba tlošwa nageng ya Isiraele.

Mengwaga ye ya go feta Bajuda ba thomile go boela nageng, go phethagatša karolo ya diporofeto tša Testamente ye Tala. Tsošološo ya naga ya Isiraele ke leswao la gore kgauswinyana Jesu o tlo boa go tsošološa Mmušo wa Isiraele bjalo ka Mmušo wa Modimo.

Thuto 5: Dipotšišo

- 1) Ke efe ya tše di latelago yeo e lego nako ya go hlongwa ga Mmušo wa Modimo?
 - (a) Ke kgale o dutše o hlomilwe
 - (b) Ge Krete a boa
 - (c) Ka letšatši la Pentekoste ngwagakgolong wa pele
 - (d) Dipelong tša badumedi nakong ya ge ba sokologa.
- 2) Naa Mmušo wa Modimo o kile wa ba gona pele? Ge go le bjalo, ka mokgwa ofe?
- 3) Naa o ile wa fela neng?
- 4) Naa Ngwagakete ke eng?
 - (a) Mmušo wa kgaugelo dipelong tša rena
 - (b) Pušo ya nywaga ye 1000 ya badumedi legodimong
 - (c) Nywaga ye 1000 ya pušo ya Sathane lefaseng
 - (d) Nywaga ya pele ye 1000 ya Mmušo wo o tlogo wa Modimo.
- 5) Naa Mmušo o tlo ba bjang?
- 6) Naa badumedi ba bjale ba tlo dirang Ngwagaketeng?
 - a) Ba tlo buša batho ba tlwaelo bao ba hwago
 - b) Ba tlo buša Legodimong
 - c) Ga re tsebe
 - d) Ba tlo phela polaneteng ye nngwe.
- 7) Molaetša wa Mmušo wa Modimo o rerilwe:
 - a) Testamenteng ye Mpsha feela
 - b) Ke Jesu le baapostola feela
 - c) Testamenteng ye Tala le ye Mpsha
 - d) Testamenteng ye Tala feela.

THUTO 6

MODIMO LE BOBE

6.1 Modimo Le Bobe

Diphuthego tše dintši tša Bokreste, le madumedi a mangwe a mantši, di dumela gore go na le sephedi goba selotsoko sa go bitšwa Diabolo goba Sathane, seo e lego mohlodi wa mathata ao re nago le wona maphelong a rena le lefaseng, gape seo se rwelego maikarabelo a dibe tšeo re di dirago. Beibele e ruta gabonolo gore Modimo ke yomaatlaohle. Re bone kgaolong 1.4 gore Barongwa ga ba dire dibe. Ge re dumela dilo tše ka nnete, gona ga go kgonege gore go be le selotsoko seo se šomago kgahlanong le Modimo. Ge re dumela gore sephedi se bjalo se gona, gona ka nnete re belaela bogolo bja Modimo. Taba ye e bohlokwa mo e lego gore kwešišo ye e nepagetšego ya diabolo le sathane e swanetše go tšewa bjalo ka thuto ye bohlokwa. Re botšwa go Bahebere 2:14 gore Jesu o fentše Diabolo ka lehu la gagwe; ka fao ntle le gore re be le kwešišo ye e nepagetšego ka diabolo, re ka se kwešiše mošomo goba hlago ya Jesu.

Lefaseng ka bophara, kudukudu lefaseng la se se bitšwago “Bokreste”, go na le kakanyo ya gore dilo tše botse goba tša go loka bophelong di tšwa go Modimo gomme tše mpe di tšwa go Diabolo goba Sathane. Ye ga se kakanyo ye mpsha, e bile ga e hwetšwe fela go seo se bitšwago Bokreste. Mohlala, ba Babelle ba be ba dumela gore go na le medimo ye mebedi, modimo wa lesedi le go loka, le modimo wa leswiswi le bobele, le gore bobedi ba be ba elwa. Korese, kgošikgolo ya Peresia, le yena o be a dumela se. Ka fao Modimo o ile a mmošša gore, “Morena ke nna, ga go e mongwe e lego Modimo, ge e se nna ... ke nna mmopi wa seetša, mohlolaleswiswi, ke tliša molao; ke hlola mabošula; ke nna Morena ke dirago tšeo tšohle” (Jesaya 45: 5-7,22). Modimo o dira khutšo e bile o hlola mabošula, goba bobele. Ka wona mokgwa wo Modimo o dira “bobele”. Ka mokgwa wo, go na le phapano magareng ga “bobele” le sebe, seo e lego molato wa motho; se tsene lefaseng ka lebaka la motho mme e sego la Modimo (Baroma 5:12). Modimo o botša Korese le batho ba Babelle gore “ga go e mongwe e lego Modimo, ge e se nna.” Lentšu la Sehebere ‘el’ leo le fetoletšwego go “Modimo” gobotse le hlaloša “maatla goba go kgwahla.” Modimo seo a se bolelago ke gore ga go na mothopo wa maatla wo o lego gona ge e se yena. Le ke lona lebaka leo modumedi wa nnete a ka se amogelego kakanyo ya diabolo goba meoya e mebe.

Modimo: Mohlodi wa Mabošula

Beibele e tletše ka mehlala ya ge Modimo a tliša “bobe” maphelong a batho le mono lefaseng. Amosi 3:6 e re ge go na le kotsi motseng Modimo ke yena a e dirilego. Mohlala ge go ka ba le tšhišinyego ya lefase motseng, go fela go naganwa gore “Diabolo” o na le maikemišetšo motseng woo gomme ke yena a tlišitšego mašula ao. Eupša modumedi wa nnete o swanetše go kwešiša gore ke Modimo yo a rwelego maikarabelo go se. Ka fao Mika 1:12 e re, “kgoro tša Jerusalema di wetšwe ke bobe bo etšwa go Morena”. Pukung ya Jobo re bala ka fao Jobo, monna wa go loka, a ilego a lahlegelwa ke tšohle tšeo a bego a na le tšona bophelong. Puku ye e ruta gore go itemogela “bobe” ga motho ga go ye ka gore o obamela Modimo goba aowa. Jobo o be a tseba seo “Morena o be a neile; Morena o tšere” (Jobo 1:21). Ga a re ‘Morena o be a neile gomme Sathane o tšere.’ O ile a re go mosadi wa gagwe: “A re ka re go amogela mola Modimo a re fa tše botse, ra tla ra gana go amogela, ge a re fa tše mpe?” (Jobo 2:10). Bofelong bja puku bagwera ba Jobo ba ile ba mo homotša “ka baka la mahlomola ala Morena a bego a mo rwešitše ona” (Jobo 42:11). Ka fao Modimo ke mohlodi wa bobe ka ge e le yena a dumelelago mathata ao re itemogelago ona bophelong.

“Gobane Morena o sola moratwa wa gagwe... Gomme go laiwa gohle ga go thabiše ge motho a sa laiwa... fela ka morago go tšweletša seenywa sa toko le leago go bao ba tlwaetšwago go laiwa” (Bahebere 12: 6-11), se se bontšha gore diteko tšeo Modimo a re fago tšona bofelong di iša kgolong ya semoya. Ke go lohlanya lentšu la Modimo go tlalea gore diabolo ke sephidi seo se re gapeletšago go dira dibe le go ba ba kgopo, mola ka go le lengwe a tliša mathata maphelong a rena ao a išago go tšweletšeng “dienywa tša toko”. Kakanyo ya “Bokreste” ya diabolo e tsena mathateng a magolo fa. Dikgaolo tšeo di lego kotsi kudu go kakanyo ye ke tša go swana le go gafela ga motho Sathane “gore moya o phologe”, goba “gore ba tlwaologe go goboša Modimo” (1 Bakorinthe 5:5; 1 Timotheo 1:20) Ge e le gore Sathane maikemišetšo a gagwe ke gore batho ba dire dibe mme a na le khuetšo ye mpe meoyeng ya bona, ke go reng go bolelwa ka yena ka tsela ye botse fa? Karabo e mo go reng lenaba goba moganetši, “sathane” goba bothata bophelong bo atiša go ba le dipoelo tše botse tša semoya bophelong bja modumedi.

Ge re amogela gore bobe bo tšwa go Modimo, gona re ka mo rapela gore a dire se sengwe ka mathata a rena, mohlala, gore a a floše. Ge a sa dire bjalo, gona re tseba gore a tšwa go Modimo mme a re loketše gore re gole moyeng.

Bjale ge re dumela gore go na le sephedi se sebe sa go bitšwa Sathane seo se hlolago mathata a rena, ga go ka fao re ka a amogelago. Bogole, bolwetši, lehu la tšhoganetšo goba tlalelo di swanetše go no tšewa bjalo ka madimabe. Ge diabolo e le Morongwa yo maatla yo mobe, gona o tlo re feta ka maatla, mme re ka se be le kgetho ge e se go flaišega diatleng tša gagwe. Ka go le lengwe, re homotšwa ka gore ka fase ga taolo ya Modimo, “dilo tšohle di diriša go ...iša go tše botse” go bao ba dumelago (Baroma 8:28). Ka fao bophelong bja modumedi ga go selo seo se bitšwago “mahlatse”.

Mathomo a Sebe

Re swanetše go gatelela gore sebe se tšwa ka gare ga rena. Ke molato wa rena ge re dira sebe. Nnete ke gore go ka ba bose ge nkabe e se molato wa rena ge re dira sebe. Re be re tlo dira dibe ka go rata mme ra intšha molatong ka kakanyo ya gore gabotse ke molato wa diabolo ge re dira dibe; ka fao ke yena a swanetšego go bewa molato wa dibe tša rena. Go tlwaelegile gore melatong ya boitshwaro bjo bokgopo bja go šiiša, molatofatšwa a bolele gore o be a swerwe ke diabolo ge a tla dira bobo bjoo mme o be a se na maikarabelo bobeng bjoo. Eupša mabaka a bjalo a go fokola a latelwa ke kahlolo yeo go yona molatofatšwa a bonwago molato, gomme seo ke tshwanelo.

Re swanetše go gopola gore “moputso wa sebe ke lehu” (Baroma 6:23); sebe se iša lehung. Ge e se molato wa rena ge re dira dibe, eupša e le wa diabolo; gona Modimo o swanetše go otladiabolo e sego rena. Fela taba ya gore re ahlolwa dibe tša rena e bontšha gore re na le maikarabelo dibeng tša rena. Kakanyo ya gore diabolo ke motho yo a itšego ka ntle ga rena e sego sebe seo se lego ka gare ga rena, ke maiteko a go šuthiša maikarabelo a sebe sa rena go rena. Wo ke mohlala o mongwe gape wa go gana ga batho go amogela seo Beibele e se rutago ka hlago ya motho; gore ke ya bodiradibe.

“Motho ga a kgone go tšhilafala ka se se mo tsenago go tšwa ka ntle ... Mo pelong tša batho ke mo go hlagago dikgopolo tše mpe tša maotswa, le tša polao ... le tša boikgodišo le tša bošilo. Tše mpe tše ka moka di hlaga pelong tša tšhilafatša motho.” (Mareka 7: 15-23). Kakanyo ya gore go na le se sebe seo se tšwago ntle seo se re tsenago mme sa dira gore re dire dibe e kgahlanong le thuto ye bonolo ya Jesu fa. Tše mpe tše ka moka di hlaga pelong ya motho. Ke ka baka leo nakong ya meetsefula, Modimo a ilego a

bona gore “dikakanyo tša pelo ya motho ke tše mpe go tloga bjaneng bja gagwe” (Genesi 8:21). Jakobo 1:14 e re botša ka fao re lekwago: “Mang le mang (ke tshepedišo ye e swanago bathong bohle) e a lekwago o gokwa, a gogwa ke tumo ya gagwe”. Re lekwa ke ditumo tša rena, e sego selo seo se tšwago ka ntle ga rena. Jakobo o botšiša gore, “Dintwa le diphapang gare ga lena di tšwa kae? ... A ga se dikganyogong tša lena?” (Jakobo 4:1). E mongwe le e mongwe wa rena o na le diteko tša gagwe tše itšego. Ka fao di swanetše go hlolwa ke dikganyogo tša rena tše mpe, gobane ke tša rena ka noši. Go boletšwe nnete ge go thwe: manaba a magolo a rena, ke rena.

Puku ya Baroma bogolo e tshwenyegile ka sebe: mathomo a sona le ka fao se ka fenywago. Go bohlokwa go lemoga gore pukung ye Diabolo le Sathane go nyaka go se moo go bolelwago ka bona, ka kamano le go bolelwa ka fao sebe se tšwago gona, Paulo ga a bolele ka Diabolo goba Sathane. Ka yona tsela yeo, “diabolo” ke kakanyo ya Testamente ye Mpsa. Ge go na le sephedi sa ntle seo se dirago gore re dire dibe, ka nnete nkabe se boletšwe gantši Testamenteng ye Tala. Fela go na le setu se segolo mabapi le se. Kanegelo ya mehla ya baahlodi, goba Isiraele lešokeng, e bontšha gore mehlang yeo Baisiraele ba be ba dira dibe kudu. Fela Modimo ga se a ka a ba lemoša ka selotsoko se maatla seo se ka ba tsenago mme sa dira gore ba dire dibe. Fela o ile a ba hlohleletša gore ba inyalanye le lentšu la gagwe, gore ba se tlo wela ditseleng tša dikganyogo tša bona (mohlala Doiteronomio 27:9, 10; Joshua 22:5).

Paulo o re: “Gobane mo go nna, ke ra nameng ya ka, ke tseba gore ga go dule se botse ... ga ke dire botse bjo ke bo ratago ... gomme ge ke dira se ke sa se ratego, gona ga e sa hlwe e le nna ke se dirago, ke sona sebe se se agilego mo go nna” (Baroma 7: 18-21). Ga a re sebe sa gagwe se hlolwa ke sephedi sa ntle seo se bitšwago diabolo. O šupile hlago ya gagwe ye mpe bjalo ka lefelo leo go lona go tšwago sebe sa gagwe: “Ga e sa hlwe e le nna ke se dirago, ke sona sebe se se agilego mo go nna. Ka fao o re kganetšano ya semoya e tšwa go seo a se bitšago “sebe se se agilego mo go nna”. Motho yo mongwe le yo mongwe yo a naganago semoya o tlo itseba ka yona tsela yeo. Re swanetše go lemoga ka fao le Mokreste yo a phagamego bjalo ka Paulo a sa kago a itemogela phetogo hlagong ya gagwe morago ga tshokologo, le ka fao a sa kago a bewa seemong seo go sona a bego a ka se dire sebe. “Bakreste” ba lehono ba tlalea gore ba seemong seo gomme ka fao ba bea Paulo legorong la bao ba sa “phološwago” ka lebaka la polelo ya gagwe go Baroma 7:15-21. Ditemana tše ke bothata bjo bogolo go ditlaleo tša bona. Dafida, yoo le yena e bego e le moloki ntle le pelaelo le yena o ile

a bolela ka bodiradibe bja hlago ya gagwe: “ke belegwe ke le wa molato; gomme mme o nkamogetše ke le wa dibe” (Psalme 51:5). Beibele e tloga e kwagala mabapi le bokgopo bja hlago ya motho. Ge re ka lemoga se, ga go bohlokwa bja gore re itirele seswantšhokgopolo sa motho wa ka ntle ga hlago ya rena yo a rwelego maikarabelo a dibe tša rena. Jeremia 17:9 e bolela gore pelo ya motho e na le maanomabe fao re sa kgonego go lemoga bodiradibe bja yona. Jesu le yena o ile a bontšha ge hlago ya motho e le ye mpe go Mateo 7:11. Mmoledi 9:3 e tloga e le bonolo “Pelo tša bana ba batho di tletše bobe”. Baefeso 4:18 e fa lebaka la gore ke go reng motho ka hlago a arogane le Modimo, “ba fifetše hlaloganyo ... e le ba go se tsebe, dipelo tša bona di thatafetše.” Ke ka lebaka la go se tsebe le bofofu bja semoya bja dipelo tša rena, tsela yeo re naganago ka yona, ge re kgaogane le Modimo. Ka tumellano le se, Bagalatia 5:19 e bolela ka dibe tša rena bjalo ka “Mediro ya nama”; ke nama ya rena, hlago ya rena yeo e dirago gore re dire dibe. Dikarolong tše ga go na yeo e hlalošago sebe seo se lego ka gare ga rena bjalo ka mediro ya diabololo, mekgwa ya go dira dibe ke seo bohle re nago le sona go tloga ge re belegwa; ke karolo ya ka fao re dirilwego ka gona.

6.2 Diabolo le Sathane

Bjalo ka lentšu, ‘sathane’ ke lentšu la Sehebere leo le sa fetolelwago gomme le ra gore ‘lenaba goba moganetši’, mola ‘diabolo’ e le phetolelo ya lentšu la Segerika “diabolos” leo le rang mofori, lenaba goba mmea molato wa maaka. Ge re dumela ge Sathane goba Diabolo e le sephedi se itšego ka ntle ga rena seo se rwelego maikarabelo a sebe, gona ge re kopana le mantšu a Beibeleng re swanetše gore a ra sona selo se sebe seo. Tšhomišo ya mantšu a Beibeleng e bontšha gore a ka šomišwa bjalo ka mahlaodi ao a tlwaelegilego go hlaloša batho bao ba tlwaelegilego. Ntlha ye e dira gore go se kgonagale go nganga gore mantšu a diabolo le Sathane bjalo ka ge a šomišwa Beibeleng a ra motho goba sephedi se segolo se kgopo ka ntle ga rena.

Lentšu le ‘Sathane’ Beibeleng

I Dikgoši 11:14 e hlaloša gore “Gomme Morena a tsošetša Salomo lenaba (ke lona lentšu la Sehebere leo le fetoletšwego go “Sathane” mafelong a

mangwe); e be e le Hadada Moedomo.” “Le lengwe lenaba (sathane e mongwe) Modimo o le tsošeditše Salomo ...Resone ... Yena e be e le lenaba (Sathane) la Isiraele” (1 Dikgoši 11:23,25). Se ga se re gore Modimo o ile a tsoša selotsoko goba Morongwa gore a be sathane/lenaba la Salomo; o ile a tsoša banna ba tlwaelo. Mateo 16:22,23 ke mohlala o mongwe. Petro o be a leka go ganetša Jesu go ya Jerusalema go bapolwa sefapanong. Jesu o ile a retologa mme a re go Petro “Tloga fa pele ga ka, wena lenaba; o a nkgopiša gobane ga o eletše tša Modimo, o eletša tša batho. Ka fao Petro o ile a bitšwa sathane. Go molaleng gore Krete o be a sa bolele le Morongwa goba selotsoko ge a bolela mantšu ao; O be a bolela le Petro.

Ka ge lentšu le ‘sathane’ le ra fela lenaba, le motho wa go loka, le Modimo ka noši a ka no bitšwa ‘sathane’. Gabotse ga go selo seo e lego sebe ka lentšu le. Sebe seo lentšu le sathane le nago le sona ke gore hlago ya rena ya bodiradibe ke yona sathane wa rena goba lenaba la rena, le ka fao le šomišwago ke lefase bjalo ka selo seo se amanago le sebe. Modimo ka noši e ka no ba sathane go rena ka go tliša diteko maphelong a rena, goba ka go ema kgahlanong le magato a mabe ao re nyakago go a tšea. Fela ntlha ya gore Modimo ka noši a ka bitšwa Sathane ga e re gore yena o na le dibe.

Dipuku tša Samuele le Koronika ke dikanegelo tšeo di bapilego tša ditiragalo tšeo di swanago, bjalo ka ge dikanegelo tše nne tša Ebangedi e le tša ditiragalo tšeo di swanago fela di šomiša polelo yeo e fapanego. 2 Samuele 24:1 e re: “Morena ... a romeletša Dafida a re a bale Isiraele le Juda”. Kanegelo yeo e bapilego go 1 Koronika 21:1 e re “Sathane o kile a tsoga a senyetša Isiraele, a tutuetša Dafida gore a bale Isiraele”. Kgaolong ya pele Modimo o a tutuetša, mola kgaolong ye nngwe go tutuetša Sathane. Sepheto ke gore Modimo o ile a ba sathane go Dafida. O ile a ba bjalo le go Jobo ka go mo tlišetša diteko bophelong, gore Jobo a re ka yena, “O lwa le nna ka maatla a atla tša gago” (Jobo 30:21). ‘O sathane kgahlanong le nna’ ke seo Jobo a bego a se bolela.

Lentšu le ‘Diabolo’ Beibeleng

Go bjalo fela le ka lentšu le ‘diabolo’. Jesu o ile a re, “A ga nka ka le hlaola la ba ba lesomepedi? Gomme yo mongwe wa lena ke Diabolo” (Johane 6:70). O be a bolela ka Judase Isikariothe yo e bego e le motho wa tlwaelo yo a hwago. O be a sa bolele ka sephedi sa manaka goba ‘sephedi’ sa moya.” Lentšu le ‘diabolo’ fa le no ra motho yo kgopo. 1 Timotheo 3:11 e

re fa mohlala o mongwe. Basadi ba baetapele ba kereke ba be ba sa swanela go ba “bagarigari”; lentšu la hlago (original) la Segerika fa ke “diabolo” e lego lona leo mafelong a mangwe le fetoletšwego go ‘diabolo’. Ka fao Paulo o lemoša Tito gore basadi ba bagolo phuthegong ba se ke ba ba “baphari” goba “didiabolo”. Ka yona tsela yeo o ile a botša Timotheo (2 Timotheo 3: 1,3) gore, “mehleng ya bofelo ... batho e tlo ba dihwirihwiri (didiabolo)”. Se ga se re gore batho ba tlo fetoga dilotsoko tša dinaka, eupša se ra gore e tlo ba ba kgopo ka go fetišiša. Go swanetše go ba molaleng go tšwa fa gore mantšu a “diabolo” le “sathane” ga a re Morongwa yo a welego goba sephedi se sebe sa ka ntle ga rena.

Sebe, Sathane le Diabolo

Mantšu a ‘sathane’ le ‘diabolo’ a šomišwa bjalo ka dika go hlaloša mekgwa ya hlago ya bodiradibe yeo e lego ka gare ga rena yeo re boletšego ka yona kgaolong 6.1. Tše ke tšona ‘sathane’ goba lenaba la rena. Gape di a mothofatšwa, gomme ka fao go ka bolelwa ka tšona bjalo ka ‘diabolo’ – lenaba la rena, e lego mogarigari wa nnete. Se ke ka fao ‘motho’ wa rena wa hlago a lego ka gona – yena diabolo. Kamano magareng ga diabolo le dikganyogo tša rena tše mpe, sebe seo se agilego go rena, e bonagala dikgaolong tše mmalwa. “Bjale ka go itira selo se tee le bana (rena) bao, ka go ba nama e tee le madi a tee le bona, o (Jesu) fentše Diabolo e a bego a na le maatla a lehu, o mo fentše ka go hwa ga gagwe” (Bahebere 2:14). Fa diabolo o hlalošwa a rwele maikarabelo a lehu. Fela “moputso wa sebe ke lehu” (Baroma 6:23). Ka fao sebe le diabolo di swanetše go bapana. Ka yona tsela yeo Jakobo 1:14 e bolela gore dikganyogo tša rena di a re leka, di re iše sebeng seo se re išago lehung; fela Bahebere 2:14 e re diabolo o tliša lehu. Yona temana yeo e bolela gore Jesu o be a na le hlago ya rena gore a fenye diabolo. Bapetša se le Baroma 8:3 ”Modimo ... ka go roma Morwa wa gagwe ka sebopego sa nama ya sebe (ke gore ka hlago ya rena ya setho) gore sebe se nameng se ahlolwe go lahlwa. Se se bontšha gore diabolo le mekgwa ya go dira dibe yeo e lego ka gare ga rena di a swana. Go bohlokwa go kwešiša gore Jesu o ile a lekwa bjalo ka rena. Go se kwešiše thuto ya diabolo go ra gore re ka se kwešiše hlago le mošomo wa Jesu. Ke feela ka gore Jesu a be a na le hlago ya rena ya setho, diabolo ka gare ga gagwe, gore re be le kholofelo ya phološo (Bahebere 2:14-18; 4:15). Ka go fenywa dikganyogo tša hlago ya gagwe, e lego diabolo wa Beibele, Jesu o ile a kgona go fediša diabolo sefapanong (Bahebere 2:14). Ge diabolo e le sephedi, gona ga a swanela go ba gona. Bahebere 9:26 e bolela gore Krete

o ile a bonala “go fediša dibe ka sedimo se a itirilego”. Bahebere 2:14 e swantšha se ka gore ka lehu la gagwe Krete o fentše diabololo. Ka lehu la gagwe Jesu o ile a fediša mmele wa sebe (Baroma 6:6), ke gore hlago ya setho, e lego sebe seo se utollwago ka mokgwa wa mebele ya rena.

“Modirasebe ke wa diabololo” (1 Johane 3:8), gobane sebe ke dipolelo tša go ineela dikganyogong tša rena (Jakobo 1: 14,15) tšeo Beibele e di bitšago diabololo. “Se Morwa wa Modimo a tletšego sona ke go fediša mediro ya diabololo” (1 Johane 3:8). Ge e le gore re nepile ge re re diabololo ke dikganyogo tša rena, gona mediro ya dikganyogo tša rena ke dibe. Se se netefatšwa ke (1 Johane 3:5:) “Se a bonagetšego sona ke go tloša dibe tša rena”. Se se netefatša taba ya gore “dibe tša rena” le mediro ya diabololo di a swana. Ditiro 5:3 e re fa mohlala o mongwe wa kamano magareng ga diabololo le dibe tša rena. Petro o re go Ananiase: “Ke go reng ge sathane a tladitše pelo ya gago?” Gomme temaneng ya 4 Petro o re: “O reng ge pelong ya gago o eleletša tše o di dirago?” Go eleletša selo pelong ya rena go swana le ge sathane a tlatša pelo ya rena. Ge rena ka noši re eleletša selo, mohlala, leano le lebe, gona se thoma ka gare ga rena. Psalme 109:6 e bapetša motho e mobe le “sathane”: “O ke o mmeele yo mobe a mmuše; mme lenaba le batagane nae” (Bapetša Psalme 110:1).

Mothofatšo

Mohlomongwe o ka fetola wa re: “Fela e bolela eke diabololo ke motho”. Ke nnete; Bahebere 2:14 e bolela ka “Diabololo e a bego a na le maatla a lehu.” Le go no bala Beibele gannyane go a bontšha gore e fela e šomiša tsela ya mothofatšo, e bolela ka mogopolo bjalo ka motho. Ka fao Diema 9:1 e bolela ka fao bohlae bo agilego ntlo ya bjona, gomme Baroma 6:23 e swantšha sebe le mong yo a abago meputso a aba moputso wa lehu. Taba ye e hlalošwa ka botlalo go Phamogo 5. “Diabololo” wa rena o fela a emela dikganyogo tša rena. Fela dikganyogo tšeo di lego dipelong tša rena ga go ka fao di ka bago gona ntle le rena goba ka ntle ga rena; ka fao diabololo o a mothofatšwa. Sebe se fela se mothofatšwa bjalo ka mmuši (Baroma 5:21; 6: 6,17; 7:3). Go a kwešišega gore “diabololo” a mothofatšwe ka ge diabololo e le sebe. Ka yona tsela yeo, Paulo o bolela ka go ba le maleng (beings) a mabedi ka gare ga rena (Baroma 7:15-21): motho wa nama, ‘diabololo’, o lwa le motho wa Moya. Fela go molaleng gore ga go na batho ba ntšukantšu, ba babedi bao ba lwago ka gare ga rena. Karolo ye ya hlago ya rena ye mpe e mothofatšwa bjalo ka yo mobe – diabololo wa Beibele.

'Diabolo' le 'Sathane' ka Kamano le Dipolotiki

Mantšu a 'diabolo' le 'sathane' gape a šomišwa go hlaloša seemo se sebe, se kgopo sa lefase leo re phelago go lona. Mekgahlo ya sepolotiki, ya selegae gammogo le ya seka-sedumedi ya batho e ka no bonwa bjalo ka "diabolo". Diabolo le Sathane Testamenteng ye Mpsha di fela di hlaloša maatla a sepolotiki le a selegae a mmušo wa Bajuda le wa Baroma. Ka fao re bala ka diabolo ge a lahlela badumedi kgolegong (Kutollo 2:10), e le ge mmušo wa Baroma o golega badumedi. Ka kamano le se, re bala ka phutego ya Peregamo gore e agile moo go lego sedulo sa bogoši sa Sathane, ke gore mmušo wa Roma o be o buša go tšwa Peregamo, fao go bego go na le phuthego ya badumedi. Re ka se re Sathane ka noši, ge e le gore o gona, o be a na le sedulo sa bogoši Peregamo.

Sebe sa motho a le noši se bitšwa go hlala molao wa Modimo (1 Johane 3:4). Fela sebe ge se tšwelela ka kopanelo bjalo ka maatla a sepolotiki le a selegae kgahlanong le Modimo, ke maatla a go feta a batho ge ba le noši, ke wona maatla a a kopanelo ao a felago a mothofatšwa bjalo ka sephedi se maatla sa go bitšwa diabolo. Ka yona tsela ye, Iran le dinaga tše dingwe tša Maislamo di bitša Amerika gore ke "Sathane yo mogolo" – ke gore lenaba le legolo la dikgahlego tša bona tša sepolotiki le sedumedi. Ye ke tsela yeo ka yona mantšu a "'diabolo'" le "'sathane'" a felago a šomišwa ka Beibeleng.

Re tla fetša ka gore, ke nnete gore mabapi le sehlogo se, go bohlokwa go thea kwešišo ya rena godimo ga maikutlo ao a lekalekanago a Beibele yohle, e sego go aga dithuto tše kgolo godimo ga ditimana tše mmalwa tšeo di nago le mafoko ao a tumilego ao a bonagalago a thekga ditumelo tšeo di tlwaelegilego ka diabolo. Dikgaolo 6.1 le 6.2 di tlo re thuša ge re ka di bala ka hloko le ka thapelo. Seemo sa thuto seo se hlagišitšwego fao ke tsela feela yeo ka yona re ka bago le kwešišo yeo e kwagalago ya dikgaolo tšohle tšeo di bolelago ka diabolo le sathane. Mantšu ao a ka šomišwa bjalo ka mahlaodi a tlwaelo, goba mafelong a mangwe a ka šomišwa go šupa sebe seo se hwetšwago ka gare ga rena. Tše dingwe tša dikgaolo tšeo di sa kwešišwego gabotse tšeo di tsopolwago go thekga dikakanyo tšeo di tumilego di ahlaahlwa Diphamogong tšeo di lego bofelong bja thuto ye.

6.3 Meoya e mebe/Madimona

Dikgaolo tše pedi tša go feta di hlalošitše gore go reng re sa dumele gore diabolo goba sathane ke sephedi goba selotsoko. Ge re amogela gore ga go selo se bjalo, gona go a latela gore meoya ye mebe/madimona, yeo go dumelwago gore ke balata ba diabolo, le yona ga e gona. Batho ba bantši ba dumela gore Modimo o re fa tšohle tše botse bophelong, gomme diabolo le madimona a gagwe ba re fa tše mpe, le go re amoga tše botse tšeo Modimo a re fago tšona.

Beibele e ruta gore Modimo ke yena mothopo wa maatla ohle (bona kgaolo 6.1), le gore o rwele maikarabelo a tše botse gammogo le tše mpe maphelong a rena:-

“Ke nna mmopi wa seetša, mohlolaleswiswi, ke tliša molao; ke hlola mabošula; ke nna Morena ke dirago tše tšohle” (Jesaya 45:7). “Dikgoro tša Jerusalema di wetšwe ke bošula bo etšwa go Morena” (Mika 1:12).

“Afa phalafala e ka letšwa mo motseng, batho ba se tšhoge? A kotsi e ka wela motse, Morena a sa dire selo?” (Amosi 3:6). Ka fao ge re kopana le diteko, re swanetše go amogela gore di tšwa go Modimo, e sego go bea diabolo goba madimona, molato. Jobo e be e le monna yo a ilego a lahlelwa ke tše ntši tšeo Modimo a bego a mo šegofaditše ka tšona, fela ga se a re, “Madimona a a tšere tšohle tšeo Modimo a bego a mphile”. Aowa; theetša gore o reng:- “Morena o be a neile; Morena o tšere. Leina la Morena a le retwe” (Jobo 2:10). Ge fela re ka kwešiša gore tšohle di tšwa go Modimo, ge re na le mathata bophelong re ka rapela Modimo gore a a tloše, mme ge a sa a tloše, re tseba gore o re fa ona go tšweletša dimelo tša rena le go re hola ge nako e dutše e ya:- “Ngwanaka! Se nyatše tsholo ya Morena; o se tsote kotlo ya gagwe. Gobane Morena o sola moratwa wa gagwe; o otlala ngwana ofe le ofe yo a mo amogelago. Tšona tše le di kgotlelelago ke gona go laiwa; Modimo o le dira tše bana ba di dirwago; mme ngwana ke ofe e a sa laiwego ke tatagwe? Ge le ka be le sa laiwe la dirwa se bana bohle ba se dirwago, le ka be le se bana ba makgonthe” (Baheberere 12: 5-8).

170 MAMETLETŠO 1

Modimo: Mothopo wa Maatla ohle

Modimo ke mothopo wa maatla ohle:-

“Morena ke nna, ga go e mongwe e lego Modimo (lentšu la Sehebere la ‘Modimo’ le ra gore maatla)” (Jesaya 45:5)

“Afa go ka ba le Modimo ge e se nna? Ga go le lengwe lentswe; nna ga ke le tsebe” (Jesaya 44:8);

“Morena e le yena Modimo, yo go sego e a swanago le yena” (Doiteronomio 4:35).

Ditemana tše bjalo di tšwelela gantši Beibeleng yohle. Ka ge Modimo e le yena mothopo wa maatla ohle, gomme e le yena feela Modimo, ke Modimo wa lehufa, bjalo ka ge a fela a re gopotša (Ekisodo 20:5; Doiteronomio 4:24).

Modimo o ba le lehufa ge batho ba gagwe ba thoma go dumela medimong ye mengwe, ge ba re go yena “O Modimo yo mogolo, Modimo yo maatla, feela ke dumela gore go na le medimo ye mengwe ntle le wena, le ge e le gore yona ga e na maatla bjalo ka wena.” Ke ka lebaka leo re ka se dumelego gore go na le diabololo goba madimona gammogo le Modimo wa nnete. Ye ke phošo yeo Baisiraele ba ilego ba e dira. Bontši bja Testamente ye Tala bo re laetša ka fao Baisiraele ba ilego ba befediša Modimo ka go dumela medimong ye mengwe le go yena. Re tlo bona go tšwa Beibeleng gore “madimona” ao batho ba dumelago go ona lehono a no swana le yona medimo yeo Isiraele e bego e dumela go yona.

Madimona ke Medimo

Go 1 Bakorinthe, Paulo o hlaloša gore go reng Bakreste ba sa swanela go itshwenya ka go direla medimo le go dumela dilong tše bjalo. Nakong ya Beibele batho ba be ba dumela gore madimona ke medingwana yeo e ka khunamelwago go thibela mathata go tla maphelong a bona. Ka fao ba ile ba dira diswantšho tša madimona, tšeo di bego di swana le medimo, mme ba di khunamela. Se se hlaloša gore ke go reng Paulo a šomiša mantšu a “madimona” le “medimo” ka go šielana lengwalong la gagwe:-

“Didimo tše ba ntle ba di dirago ba di direla diriti tše mpe (madimona); ga ba di direle Modimo. Gomme nna ga ke rate ge le ka ba ba go kopana le diriti tše mpe ... ge motho a ka le botša a re: Ke nama ya sedimo (modimo)! Le se ke la e ja, le lese ka baka la eo wa go le botša” (1 Bakorinthe 10: 20,28). Ka fao medimo le meoya e mebe/madimona ke selo se tee. Lemoga ka fao Paulo a rego ba di direla “diriti tše mpe” e sego Modimo” – diriti tše mpe e be e se Modimo, mme ka ge go na le Modimo o tee feela, gona diriti tše mpe (madimona) ga di na maatla le gatee, ga se tšona medimo. Ntlha ye e tšwelela gabotse go 1 Bakorinthe 8:4:-

“Ge e le go ja nama ya didimo, re tseba gore medimo ga se selo mo lefaseng, le gore ga go Modimo o šele, Modimo ke yena o tee fela”. Seriti se sebe (ledimona) goba modimo ga di gona lefaseng le gatee. Paulo o tšwela pele ka gore Modimo ke yena o tee feela (ditemana 5,6):-

“Le ge go ka ba le tše ba rego ke medimo ... etšwe go na le medimo e mentši le marena a mantši (bjalo ka ge batho ba dumela go madimona a mehuta lehono) – le lengwe le go tšeela mošomo mola le lengwe le go tlišetša hlalo, bj.bj), wa rena (badumedi ba nnete) Modimo o tee fela, yena Tata wešo, yena tlhago ya tšohle (tše botse le tše mpe). Bohlatse bjo bongwe bja gore batho ba Testamente ye Mpsha ba be ba dumela gore madimona ke medimo bo hwetšwa go Ditiro 17: 16-18; fa go hlalošwa ka fao Paulo a ilego a ruta kua Athene, motse wo o bego o “tletše medimo ya diswantšho”, ke gore ba be ba dumela medimo ye mentši ya go fapana. Morago ga go kwa Paulo ge a ruta Ebangedi batho ba ile ba re “E ke motsebiši wa medimo (madimona) e šele (meswa): ka gore o be a ba ruta Jesu le tsogo ya bahu”. Ka fao batho ba ile ba nagana gore “Jesu” le “tsogo” e be e le medimo (madimona) a maswa ao ba bego ba a hlalošetšwa. Ge o ka bala kgaolo ka moka o tlo bona ka fao Paulo a tšwelago pele go ruta batho ba nnete, mme temaneng ya 22 o re: “Ka gohle ke bona ge le le batho ba go boifa medimo ka kudu,” mme o tšwela pele go hlaloša gore Modimo ga a gona medimong ya bona. Gopola gore Modimo ke yena fela mothopo wa maatla. Ge a se gona medimong goba madimoneng, gona madimona ga a na maatla ka ge Modimo e le yena fela mothopo wa maatla – ke gore medimo goba madimona, ga a gona.

Madimona a Testamente ye Tala e be e le Medimo

Ge re boela Testamenteng ye Tala, go sa na le bohlatse bja gore “madimona” a swana le medimo. Psalme 106: 36-39 e hlaloša diphošo tša Baisiraele mme e bapetša medimo ya Kanana le madimona:-

“Ba hlankela (Baisiraele) diswantšho tša tšona, ya ba go ikiša moreong. Barwa le barwedi ba bona ba ba hlabetše masathane ao. Ba tšholla madi a se nago molato, madi a barwa le barwedi ba bona, ba ba hlabetšwego medimo ya Bakanana... Ya ba gona go itšhilafatša ka tše ba bego ba di dira, mekgwa ya bona e le ya bootswa”.

Go molaleng gore madimona ke leina le lengwe la medimo. Go direla madimona ga bona go hlalošwa bjalo ka go direla “tše ba bego ba di dira” ka gore go dumela ga bona go madimona e be e le go latela dikakanyo tša batho, medimo yeo ba e dirilego e be e le “mediro ya bona”. Ka fao bao ba dumelago go madimona lehono ba dumela dilong tšeo di akantšwego ke batho, e sego seo Modimo a re rutilego sona.

Doiteronomio 32: 15-24 e hlaloša ka fao Modimo a befelwago ka gona ge batho ba gagwe ba dumela go madimona: Isiraele “O nyaditše lentšwe la go phologela. Ba mo galefiša ka tše šele ba mmefediša ka matšopša. Didimo ba di iša go badimo, e sego Modimo, go medimo ye ba bego ba sa e tsebe ... ye botataweno ba bego ba sa e tsebe ... A re (Modimo) ke ba utela safahlogo ... Ka kgonthe ke mohuta wa dihloa, ke bana ba go se botege. Ba nthumola ka se e sego Modimo, ba ntlhohla ka tša bošilo bja bona ... Ke tlo ba enetša mabošula”. Ka fao Modimo o hlaloša madimona bjalo ka medimo, tše e sego Modimo, bohlola le bošilo. Go dumela go madimona go bontšha go hloka tumelo go Modimo. Ga go bonolo go ba le tumelo ya gore Modimo o tliša tšohle, botse le bobbe, bophelong. Go bonolo go nagana gore dilo tše mpe di tšwa go e mongwe ka gore ge re re di tšwa go Modimo, gona re swanetše go dumela gore o tlo di tšea goba di tlo re hola.

Madimona a Testamente ye Mpsha

Fela o ka re, “Bjale dikgaolo tšohle tšeo di lego Testamenteng ye Mpsha tšeo di bolelago ka madimona re reng ka tšona?” Re swanetše go lemoga taba e tee: Beibele e ka se ikganetše, ke Lentšu la Modimo Yomaatlaohle. Ge re botšwa gabotse gore Modimo ke yena a tlišago mathata a rena, le gore ke

Yena mothopo wa maatla ohle, gona Beibele e ka se re botše gape gore madimona – medingwana yeo e phegišago Modimo – ke yona e tlišago dilo tše go rena. Go bohlokwa go lemoga gore lentšu le “madimona” le tšwelela fela gane Testamenteng ye Tala gomme gohle fao le hlaloša go direla medimo, fela le tšwelela gantši dikanegelong tša Ebangedi ya Jesu. Re šišinya gore ke ka lebaka la gore nakong ya ge dikanegelo di ngwalwa, e be e le polelo ye e tlwaelegilego gore bolwetši bjo bongwe le bjo bongwe bjo bo sa kwešišwego e be e le molato wa madimona. Ge e le gore ka nnete madimona a gona mme a baka malwetši a rena, gona re be re tlo bala kudu ka wona Testamenteng ye Tala. Fela ga re bale ka wona kamanong le se fao.

Madimona Testamenteng ye Mpsha

Go re madimona/meoya e mebe e ntšhwa mothong ke gore motho o be a fodišwa bolwetši bja monagano, goba bolwetši bjo bo bego bo sa kwešišwe nakong yeo. Batho bao ba bego ba phela ngwagakgolong wa pele ba be ba na le go bea molato wa se sengwe le se sengwe seo ba sa se kwešišego godimo ga diphedi tše ba bego ba di bitša “madimona”. Ka ge malwetši a monagano a be a le thata go kwešišega ka lebaka la maemo a tsebo ya kalafo, batho ba be ba re bao a ba swerego ba na le “madimona”. Mehlang ya Testamente ye Tala, moya o mobe o be o e ra matshwenyego a monagano (Baahlodi 9:23; 1 Samuele 16:14; 18:10). Mehlang ya Testamente ye Mpsha polelo ya meoya ye mebe goba madimona e be e ra bao ba swerwego ke malwetši a monagano. Kamano magareng ga madimona le bolwetši e bonagala fa: “Ba tliša ba bantši ba ba nago le meoya e mebe; mme Jesu a leleka meoya yeo e mebe ka go bolela le yona... Ya ba gona go phethega se se boletšwego ke moporofeta Jesaya ge a itše: Ke yena a rwelego malwetši a rena, a ipeleša mahloko a rena” (Mateo 8: 16,17). Ka fao mahloko le malwetši a batho a swana le go swarwa ke meoya e mebe goba “madimona”.

Batho ba ile ba nagana gore Jesu o a gafa mme ba re ke ka lebaka la gore o swerwe ke madimona – “O na le moyamobe; o hlakane hlogo” (Johane 10:20; 7:19,20; 8:52). Ka fao ba be ba nagana gore meoya e mebe e hlola bogafi.

174 MAMETLETŠO 1

Go Fodiša Balwetši

Batho bao ba bego ba “na le meoya e mebe/madimona,” ge ba se na go fodišwa go bolelwa gore ba ile ba ba le “tthaologanyo” – Luka 8:35. Se se ra gore “go ba le meoya e mebe” e be e le tsela ye nngwe ya gore motho o fokola monagano.

Bao ba nago le “meoya e mebe” go bolelwa gore ba ile ba "Fodišwa – Mtt 4:24; 12:22" – mme se se ra gore “meoya e mebe” ke tsela ye nngwe ya go hlaloša bolwetši.

Go Luka 10:9 Jesu o ile a botša barutiwa ba gagwe ba 70 gore ba ye go “fodiša balwetši”, gomme ba ile ba dira bjalo. Ge ba boa ba ile ba re, temana ya 17, “le meoya ye mebe re be re e buša ka leina la gago” – gape, meoya e mebe le bolwetši di a lekanywa. Nakong tše dingwe baapostola ba ile ba fodiša batho ka leina la Jesu gomme fa re na le mohlala wa seo (Ditiro 3:6; 9:34).

Polelo ya Nako yeo

Bjale re bona gore Testamenteng ye Mpsha e be e le polelo ya mehleng yeo gore motho o na le meoya e mebe ge a be a lwala monagano goba a swerwe ke bolwetši bjoo bo sa kwešišwego. Beibele e ngwadilwe ka polelo yeo batho ba bego ba ka kgona go e kwešiša. Ka gobane e šomiša polelo ya mehleng yeo, ga go re gore yona goba Morena Jesu ba be ba dumela go meoya e mebe. Ka yona tsela yeo re na le lefoko le “segafa sa ngwedi (lunatic)” leo le hlalošago motho yo a gafago. Ntšukantšu lefoko le le ra gore motho yo a “bethilwego ke ngwedi”. Mehleng ya kgale batho ba be ba dumela gore ge motho a ka sepela bošego ngwedi o kganya, a ka bethwa ke ngwedi mme a gafa. Re šomiša lefoko leo lehono go hlaloša motho yo a gafago, fela seo ga se re gore re dumela gore bogafi bo hlolwa ke ngwedi.

Ge mantšu a a ka ngwalwa gomme a tla a balwa morago ga nywaga ye 2,000 – ge Jesu a se a boa – batho ba ka nagana gore re dumela gore ngwedi o hlola bogafi; fela ba tla be ba foša ka gore re no ba re šomiša polelo ya lehono, bjalo ka ge Jesu a be a dira nywaga ye 2,000 ya go feta. Go molaleng gore Jesu ga se a belegwa ka di 25 tša Manthole/Disemere; fela mongwadi o sa šomiša lentšu le “Letšatši la matswalo a Morena” ge a bolela ka letšatši leo, le ge ke sa dumele gore re swanetše go hlompha letšatši leo

bjalo ka leo go lona Krete a belegwego. Maina a matšatši a beke a theilwe go ya ka ditumelo tša baditšhaba tša go khunamela medimo – mohlala ‘Sontaga (Sunday)’ ke letšatši leo go lona go bego go khunamelwa letšatši, Mokibelo (Saturday) ke leo go lona go bego go khunamelwa setšatši (planet) seo se bitšwago Saturn;

Mošupologo (Monday) go be go khunamelwa ngwedi, bj.bj. Go šomiša maina a ga go re gore re dumela ditumelo tšeo tša baditšhaba bao ba theilego polelo ya lehono. Go be go na le tumelo ye nngwe mehleng ya Hesechiele ya gore naga ya Isiraele e be e rwele maikarabelo a madimabe a bao ba bego ba dula go yona. Seo e be e se nnete eupša Modimo o šomiša kakanyo yeo go hlalošetša Baisiraele, “Morena Mong wa bohle o re; Ba le boletše, lena dithaba, ba re; Le ja batho; le amoga batho ba lena bana! Bjale le ka se hlwe le e ja batho ...O realo Morena” (Hesechiele 36: 13,14). Le ge go le bjalo, Beibele ga e eme gannyane go sola botlaela bja go dumela ditumelo tše bjalo.

Mohlala o mongwe ke wa hlalošo ya legadima bjalo ka noga (Jobo 26:13). Go molaleng gore fa go be go bolelwa ka tumelo ya baditšhaba ya mehleng yeo gore legadima le maru ao a tšhošago gabotse e be e le dipono tša noga ye kgolo. Dikgaolo tše ga di tšweletše botlatla bja kakanyo ye bjalo, goba go leka go fa hlalošo ya mahlale. Fela di hlaloša gore Modimo ke molaodi wa dilo tše. Mkgwa wa Krete mabapi le tumelo ya meoya e mebe yeo e bego e le gona mehleng yeo, o bjalo; mehlolo ya gagwe e ile ya šupa gore maatla a Modimo ke wona a phagamego, ga a laolwe ke ditumelo tša batho mabapi le dilo tšeo di bitšwago “meoya e mebe”. Bao ba dumelago gore dikanegelo tša “meoya e mebe” tšeo di lego Testamenteng ye Mpsha ke bošupi bja gore ka nnete e gona, gona ba gapeletšega go dumela gore legadima le maru ke noga le gore dithaba tša Isiraele di be di e ja batho. Ye ke ntlha ye maatla; re swanetše go amogela gore Beibele e šomiša polelo ya nako yeo e ngwadilwego ka yona, ntle le go thekga ditumelo tšeo e bolelago ka tšona. Re bontšhitše gore le tšhomišo ya rena ya polelo e bjalo. Beibele e dira se go netefatša dinnete tšeo re boletšego ka tšona kgaolong 6.1 le 6.2 – gore Modimo ke yo maatlaohle, ke yena a rwelego maikarabelo a diteko tša rena, sebe se tšwa ka gare ga rena, gomme tše ka moka di kwešišega ge re ka lemoga bogolo bja maatla a Modimo a go phološa. Bao ba bitšwago basekaseki ba gare ba utolla dikamano magareng ga polelo ya Mangwalo le ditumelo le dikakanyo tša ditšo tšeo Beibele e ngwadilwego tikologong ya tšona. Se se a kwešišega, ge fela re ka lemoga gore Beibele e šomiša polelo yeo e ka umakago ditumelo tša lefelo leo, fela e dira bjalo go hlaloša ntlha

176 MAMETLETŠO 1

ya gore Morena, Modimo wa nnete, ke e mogolo go feta ditumelwana tša batho tšeo di bego di tsebja ke bao ba bego ba tlo ba ba mathomo go bala mantšu ao a hueditšwego/hebeditšwego a go tšwa molomong wa moporofeta.

Ge re lemoga se, ga go makatše ge re hwetša mehlala ye mentši Testamenteng ye Mpsa fao polelo ya nakong yeo e šomišwago ntle le go e phošolla. Mehlala še:-

- Bafarisei ba ile ba phara Jesu molato wa gore o dira mehlolo ka maatla a modimo o šele woo o bitšwago Beletsebulu. Jesu o ile a re: “Ge le re nna ke leleka meoya e mebe ka Beletsebulu, ge e le barwa ba lena ba e leleka ka mang?” (Mateo 12:27). 2 Dikgoši 1:2 e re botša gabotse gore Beletsebulu e be e le modimo o šele wa Bafilisita. Jesu ga se a re, “E, bonang mo 2 Dikgoši 1:2 e bolela gore Beletsebulu ke modimo o šele, ka fao le mphara molato wa maaka”. Aowa, o ile a bolela eke Beletsebulu o gona gobane o be a nyaka go fihliša molaetša bathong bao a bego a ba ruta. Ka yona tsela yeo Jesu o be a fela a bolela ka go leleka meoya e mebe – O be a sa hlwe a re, “gabotse dilo tšeo ga di gona”, o ile a no rera Ebangedi ka polelo ya nako yeo.
- Ditiro 16:16 – 18 ke mantšu a Luka ao a hueditšwego “ra gahlana le mosetsana e mongwe e a nago le moya wa bonoge”. Noge e be e le leina la modimo o šele wo go bego go dumelwa go wona ngwagakgolong wa pele, mohlomongwe o be o swana le modimo wa Apollo. Ka fao Noge o be a se gona, fela Luka ga a re, “mosetsana yo o be a na le moya wa bonoge, e lego modimo o šele wo o sego gona”. Ka yona tsela yeo le dikanegelo tša Ebangedi (the Gospels) ga di re, “Jesu o be a leleka meoya e mebe, yeo gabotse e sego gona, e no ba polelo ya nako yeo ya go hlaloša malwetši.”
- Bajuda ba mehleng ya Krete ba be ba nagana gore ke baloki ebile ke ditlogolo tša Aborahama. Ka fao Jesu o ile a ba bitša baloki (Mateo 9: 12,13), mme a re “Ke tseba ge le le bana ba Aborahama” (Johane 8:37). Fela o be a sa dumele gore ke baloki, mme o ile a bontšha seo go Johane 8:39-44 gore e be e se bana ba Aborahama. Ka fao Jesu o be a tšea ditumelo tša batho ka fao di lego ka gona ntle le go di ganetša, eupša a laetše nnete. Re bone gore ke tsela

- yeo e bego e šomišwa ke Modimo mabapi le ditumelo tša baditšhaba tšeo di bego di tlwaelegile Testamenteng ye Tala. Le Kreste o be a na le mokgwa o bjalo Testamenteng ye Mpsha; mehlolo ya gagwe yeo e bego e tšwa go Modimo e ile ya bontšha ka botlalo gore malwetši a hlolwa ke Modimo, e sego se sengwe, ka ge e be e le Modimo a nago le maatla a go a fodiša.
- Paulo o ile a tsopola direti tša Bagerika, bao ba tumilego ka ditšiebadimo tšeo e sego tša Beibele tšeo ba ilego ba di tšweletša, go gakantšha bao ba bego ba dumela direti tšeo (Tito 1:12; Ditiro 17:28). Seo re se šišinyago se bontšhwa ke phetolo ya Paulo ge a hwetša altare yeo e agetšwego “Modimo wa go se tsebje”, ke gore modimo ofe goba ofe o šele wo o ka bago gona wo batho ba Athene ba ka bago ba o tshedišitše mahlo. Bakeng sa go ba kgalemela bošilo bja bona mo go dumeleng se, Paulo o ile a ba tšea go tloga fao ba bego ba le gona gore ba kwešiše Modimo o tee wa nnete, yo ba bego ba sa mo tsebe (Ditiro 17: 22,23).
 - Baefeso 2:2 e bolela ka “mmuši wa mmušo wa sebakeng”. Se ke go umaka kakanyo ya “Zoroaster” – e lego selo seo babadi ba Paulo ba kilego ba se dumela. Paulo o re ba kile ba bušwa ke “mmuši wa mmušo wa sebakeng”. Yona temaneng yeo, Paulo o hlaloša se bjalo ka “moya (mokgwa wa monagano) wo o šomago” baneng ba go se kwe. Peleng ba be ba dumela kakanyo ya boditšhaba ya mmuši wa sebakeng; bjale Paulo o ba lemoša gore gabotse maatla ao a bego a ba buša ke a monagano wa bona o mobe. Ka fao kakanyo ya boditšhaba e a umakwa, ntle le go kgalengwa, gomme nnete ya bontšhwa mabapi le sebe.
 - 2 Petro 2:4 e bolela ka bakgopo bao ba ilego ba ya moleteng. Molete wo a bolelago ka wona e be e no ba kakanyo feela yeo go bego go dumelwa go yona; Fela Petro ga a phošolle kakanyo yeo, eupša o e šomiša bjalo ka sešupo sa phedišo bjalo ka kotlo ya sebe. Kreste o be a šomiša lentšu le Gehenna ka yona tsela ye.

Naa Ke Nnete Gore Meoya e mebe e Baka Malwetši?

Bohle bao ba dumelago gore meoya e mebe e gona ba swanetše go ipotšiša potšišo ye: “Na ge ke lwala, ke ka baka la meoya e mebe?” Ge o nagana gore meoya ye mebe ya Testamente ye Mpsha e ra medingwana yeo e tšamago e dira bobbe, gona karabo ya gago e swanetše go be “Ee: Ge go le bjalo o hlaloša bjang taba ya gore malwetši a mantši ao go thwego a bakwa

ke meoya e mebe bjale a kgona go fodišwa goba go laolwa ka diokobatši? Malaria ke mohlala o botse. Batho ba bantši mo Afrika ba be ba dumela gore Malaria a hlolwa ke meoya e mebe, fela re a tseba gore malaria a ka fodišwa ke diokobatši. A bjale o ra gore ge meoya e mebe e bona dipilisi tšeo di theoga mogolong wa gago e a tšhaba? A mangwe a malwetši ao Jesu a bego a a fodiša a tsebagaditšwe bjalo ka kgohlanyomehlagare (tetanus) le dikotwana (epilepsy) – ao bobedi a kgonago go laolega ka diokobatši.

Mogwera wa ka o tšwa motsaneng o mongwe ka ntlenyana ga Kampala, motsemošate wa Uganda. O re botša gore batho ba be ba dumela gore malaria a bakwa ke meoya ye mebe, fela ba rile go bona ka fao diokobatši di kgonago go a laola bonolo, ba tlogela go bea meoya e mebe molato. Le ge go le bjalo, ge motho a be a na le malaria a bjoko (ao a bakago bogafi bjo bogolo), ba ile ba tšwela pele go bea meoya e mebe molato. Ngaka e ile ya tla go tšwa motseng wa kgauswi mme ya ba nea diokobatši tše bogale tša go thibela malaria, ba ile ba gana ba re ba nyaka selo sa go lwa le meoya e mebe e sego malaria. Ngaka e ile ya boa moragonyana mme ya re: “ke na le seokobatši sa go leleka meoya e mebe;” balwetši ba ile ba tšea seokobatši, mme ba kaonafala. Diokobatši tša bobedi di be di no swana le tša pele. Ngaka e be e sa dumele go meoya e mebe, fela e ile ya šomiša polelo ya nakong yeo go fihlelela motho – bjalo ka “Ngakakgolo,” Morena Jesu, nywageng ye 2,000 ya go feta.

Phamogo 17: Boloji

Phamogo ye e ngwaletšwe kudukudu go thuša bao ba lego Afrika le dinageng tše dingwe fao boloi e lego setlwaedi. Baithuti ba nnete ba Beibele ba tseba gore go etela baloi le dingaka tša setšo ga go tsamaelane le nnete. Le ge go le bjalo, ke lemoga gore ka ge boreatseba ba hwetšagala bonolo go feta dingaka tša sekgowa le gona ba sa bitši kudu bjalo ka tšona, seo se dira gore ba gogele. Re swanetše go lebelela bothata ka tsela yeo e kwagalago ya Beibele. Ye ke yona tsela fela yeo ka yona o tlo hwetšago maatla a go ganana le go šomiša batho bao.

Ditlaleo tša Boloji

Sa pele, ditlaleo tšeo baloi ba ba di dirago tša katlego di swanetše go fetlekwa. Re ka ba le bonnete bja gore phetheletšo ye ntši e gona ditlaleong tša katlego ya bona. Diphodišo tša bona ga nke di dirwa pepeneneng, gore

mang le mang a di bone. Ge nkabe ba atlega ka nnete, nkabe ba šoma dipetlele, goba nkabe ba hwetšwa lefase ka bophara. Seemo sa bao ba tlaleago gore ba a ba fodiša le sona ga se ke se tsebja – gore ba fola go fihla kae ga go tsebje.

Bao le lebaneng le teko ye le swanetše go ipotšiša gore na le na le bošupi bjo bo sa belatšego bja maatla a bona – mohlala, na o kile wa bona (e sego fela go kwa) motho yo a kgaotšwego ke motšhene letsogo a ya go reatseba gomme a boa a na le letsogo le leswa leo le šomago gabotse? Bjo ke bošupi bjo re bo tsomago pele re ka ba tshepha. Doiteronomio 13:1-3 e maatla kudu: Baisiraele ba be ba rutwa gore ge reatseba a ka dira mohlolo, ba be ba sa swanela go mo kgolwa ntle le ge a bolela thuto ya nnete ya lentšu la Modimo. Go molaleng gore boreatseba ga ba dumele nnete bjalo ka ge e bolelwa Beibeleng – ka fao ga re a swanela go tshepa gore ba na le maatla a nnete, ka ge maatla ohle a tšwa go Modimo (Baroma 13:1; 1 Bakorinthe 8:4-6).

Sa bobedi, mohuta wa dingongorego tšeo ba di rarollago o bohlokwa. Go a tsebega bjale gore re šomiša peresente ye tee fela ya monagano wa rena. Diperesente tšeo di šetšego ka moka ga re kgone go di laola (ga go pelaelo gore re tlo kgona Mmušong). Monagano wa rena o kgona go ba le khuetšo godimo ga mebele ya rena re sa lemoge seo. Ka fao bao ba ithutago monagano (psychologists) ba kgona go fodiša batho malwetši a madi ka go ba dira gore ba akanye gore madi a bona a šoma gabotse. Dingaka di amogela gore mabakeng a mangwe dipholo di a direga tšeo di sa ithekgago ka dihlahle tšeo di šomišwago. Ka yona tsela yeo go ba le kgatelelo (stress) ye kgolo monaganong go ka re bakela dišo tša mala (ulcers). Go khutšiša monagano go ka dira gore di tloge. Fela, ge letsogo la rena le kgaogile, le ge re ka lokiša monagano wa rena bjang le bjang, le ka se boele madulong. Ke malwetši ao a laolwago ke menagano ya rena feela ao go bonagalago boreatseba ba kgona go a ama. Ka ge re sa kwešiše ka botlalo ka fao menagano ya rena e šomago ka gona, se se bonala eke ke ka lebaka la maatla ao baloi ba ba nago le wona. Fela ga go bjalo, ke ka lebaka la khuetšo yeo ba nago le yona menaganong ya batho ge tšeo di direga.

Mothopo wa Maatla

Le ge go le bjalo, maatla ohle ke a Modimo. Dilo tše botse le tše mpe bjalo ka malwetši di tlišwa ke yena – e sego baloi. Ye ke taba yeo e tlwaelegilego Mangwalong: Jesaya 45: 5-7; Mika 1:12; Amosi 3:6; Ekisodo 4:11;

Doiteronomio 32:39; Jobo 5:18. Dikgaolo tšeo tšohle di tlo re hola ge re ka di bala ka hlokomelo. Ka fao ke go Modimo fao re swanetšego go ya ka thapelo ge re babja, re dire ka fao re ka kgonago go šomiša dihlaro tšeo di lego gona go rarolla bothata bjoo. Ge re ya go boreatseba, re ya bathong bao ba tlaleago gore ba na le taolo godimo ga “maatla a leswiswi” ao a ba dirago gore ba kgone go re thuša. Fela re a tseba gore maatla ao ba dumelago go ona ga a gona. Modimo ke yena mothopo wa maatla. Go ya go baloi ke go dumela gore Modimo ga se yo maatlaohle, gore ga se Modimo yo a tlišago malwetši fela ke maatla ao baloi ba tlaleago ge ba na le khuetšo go ona.

Go nagana ka tsela yeo go befediša Modimo ka gore o a tseba gore ke yena a tlišago malwetši, le gore ke Yomaatlaohle. Baisiraele ba ile ba kgetha go dumela go Modimo, fela ba dumela gape le gore go na le maatla a mangwe ao a šomago maphelong a bona, ao ba bego ba swanetše go šomišana le wona ka go khunamela medimo. Se se ile sa befediša Modimo fao a ilego a ba tloša bjalo ka batho ba gagwe (Doiteronomio 32: 16-24). Go Modimo, ntle le gore re be le tumelo ye e feletšego go yena, gona ga re dumele go yena le gatee. Go tlalea ge re dumela go Modimo wa nnete wa Isiraele, mme ra amogela go ba gona ga maatla a mangwe ntle le Yena, le go dumelela reatseba go huetša maatla ao gore a kgaogane le rena, ke go dira ka fao Baisiraele ba ilego ba dira. Histori ye telele ya go nyamiša ya Baisiraele le medimo e ngwaletšwe rena gore re ithute. Ga re a swanela go ba le kamano le bao ba dumelago maatleng a. “Seetša se ka amana bjang le leswiswi? Krete a ka kwana bjang le Selalogi?... Ntlokgethwa ya Modimo e agišana kae le medimo? Gomme lena le Ntlokgethwa ya Modimo e a phelago ... Tšwang gee mo gare ga bona, le khuduge; O realo Morena, ... Ke mo ke tlogo ... ba Tataweno; mme lena le tlo ba barwa ba ka le barwedi ba ka”. (2 Bakorinthe 6: 14:18). Ge re tšea matsapa a go kgaogana le dilo tše, gona re ka ba le bonnete bja gore ka nnete re bana ba Modimo. Motswadi ka hlago o hlokomela ngwana wa gagwe ge a babja. Na go thata go dumela gore Tata wešo wa Magodimong a ka dira seo le go feta?

Baloi ba na le khuetšo fela go bao ba dumelago go bona. Ka tsela ye bjalo, motho yo a lahlegetšwego ke moratiwa a ka ya go reatseba mme a kgopela go bona mohu yoo. Reatseba o tlo mmotša gore a ponye mahlo gomme a akanye gabotse ka mohu eo. Motho eo a ka bea monagano wa gagwe godimo ga seswantšho sa mohu seo a se gopolago gabotse. Reatseba o tlo bala monagano wa motho eo, gomme ka go feteletša gannyane, a bolela ka mohu ka tsela yeo motho a ka naganago gore ka nnete reatseba o bone mohu a phela. Lemoga gore ga go na bohlatse bjo bo tletšego bja gore mohu o a

phela. Fela ge motho eo a ka gana go dumela seo reatseba a se bolelago, gona go ka se be le dipoelo.

“Baloi” bao ba bego ba fela ba botša Farao le Nebukadinetsara ditoro tša bona ba be ba ka se be le maemo ao ge ba be ba se ne katlego. Ga go pelaelo ya gore ba swanetše go ba ba be ba šomiša mokgwa wo wa go bala monagano ka kudu. Le ge go le bjalo, ge Modimo a be a tsena bophelong bja motho eo ba bego ba šomišana le yena, bjalo ka ge a ile a tsena maphelong a Farao le Nebukadinetsara, baloi ba ile ba lahlegelwa ke maatla ao. Ka tsela e bjalo, Balaka o be a tshepa maatla a Bileama a go rogaka batho – o ile a mo tshepiša tšhelete ye ntši gore a mo šomele, a re o tseba go tšwa boitemogelong bjo bo fetilego gore “yo o mo rogago, o rogilwe” (Numeri 22:6). Fela Bileama, yoo a bego a no swana le nkadingala, o ile a hwetša gore bokgoni bja gagwe bo mo lahlegetše ge a be a šoma ka Baisiraele. Go molaleng gore batho ba bjalo ga ba na maatla ge ba šoma ka batho bao ba nago le Modimo wa nnete, go sa šetšwe gore ba tumile bjang ge ba šoma ka batho ba bangwe.

Boloi Beibeleng

Hlalošo ya se ke gore ge re ikwa go ya go nkadingala, gona re swanetše go ba le tumelo ye e feletšego go yena. Ga go na mohola wa gore re ye go reatseba ge e le gore re no holofela gore mohlomongwe o na le seo a ka se dirago; le yena o tlo re botša bjalo. Go bea tumelo ye e feletšego go batho ba bjalo le go maatla ao ba tlaleago gore ba a laola, go ra gore ga re na tumelo go Modimo wa nnete le maatla a gagwe. Ge re dumela kanegelo ya Farao, Balaka le Nebukadinetsara, gona re ka se kgone go tla go moloi ka tumelo ya gore o tlo ba le khuetšo godimo ga rena. Mehlala yeo re e umakilego e bontšha gore baloi ga ba na maatla godimo ga batho ba Modimo – bao re tsebago gore re bona, ka lebaka la pitšo le kolobetšo ya rena.

Boloi gabotse Paulo o bo bitša “modiro wa nama”, legorong le tee le “tlhalo” le go hlankela medimo le bootswa (Bagalatia 5: 19-21). O re: “ke le botša bjalo ka ge ke le boditše kgale ka re: Ba ba dirago tše bjalo ba ka se je bohwa Mmušong wa Modimo”. Molaong wa Moshe, taelo e be e le gore baloi bohle ba bolawe (Doiteronomio 18:10,11; Ekisodo 22:18). Bao ba bego ba iša bana mollong bona e be e se baloi – baloi le baetapele ba tirelo medimo ba be ba ruta gore go hwetša tšhireletšo kgahlanong le maatla a mabe, bana ba bao ba bego ba tsoma tšhireletšo ba be ba swanetše go išwa

mollong. Ka fao re a bona gore baloi gammogo le bao ba bego ba ya go bona ba be ba bolawa; mme ka fase ga kgwerano ye mpsha kotlo ya go dira seo ke go kgaolwa Mmušong wa Modimo.

Go šomiša boloi bjalo ka mokgwa wa go ikaonafatša ke seo Modimo a ka se nyakego ge re se dira. Sephethong se sengwe le se sengwe seo re lebanego le sona bophelong bja rena go Krete re swanetše go ipotšiša gore: ‘E ka ba Modimo o nyaka ke dira se? Na ke be nka dira se Krete a eme kgauswi ga ka?’

Ka ge Modimo a ganana le boloi, ke nagana gore karabo e swanetše go ba aowa, Modimo ga a nyake re bo šomiša. Boloi bo hlalošwa ke Samuele bjalo ka bobe (1 Samuele 15:23). Go rumola Modimo bjalo ka Baisiraele ka go dumela ga bona medimong le boloing (Doiteronomio 32: 16-19), ka nnete ga se nnete. Modimo o hlaloša gore o laetše Baisiraele go leleka Bakanana ka lebaka la ditumelo tša bona boloing tšeo a bego a di hloile; eupša bona ba ile ba ba thuša go dira tšona tšeo (Doiteronomio 18: 9-14). Ka fao Baisiraele ba baswa, e lego badumedi bao ba kolobeditšwego, ga ba swanela go dira tšeo di dirwago ke batho ba lefase leo le re dikaneditšego, go sego bjalo ba ka se be le kabelo Mmušong wa Modimo. Ge re tshepa gore boloi bo ka šoma go rena, gona ke gore le rena re a bo šomiša.

“Ke yena wa go tla ka phapošo e tletšego ya dibe, a fapoša balahlegi ka ge ba ganne go rata therešo ya go ba phološa ... ge Modimo a ba lesitše ba tšewa ke maatla a phoro, a ba lesa ba yo dumela maaka ... Ge e le rena se se re swanetšego ke go le lebogela go Modimo ka mehla, lena bana bešo, baratwa ba Morena ... Ke gona hle, bana bešo! Emang, le tiiše go ya ka taelo tšeo le di rutilwego ka polelo ya rena le ka lengwalo la rena. Gomme yena Mong wa rena Jesu Krete, le Modimo Tata Wešo e a re ratilego, e a re filego khomotšo ya neng le neng, a re fa kholofelo e botse, a a homotše dipelo tša lena, a le kgoniše go dira tše botse le go bolela tše botse fela” (2 Bathesalonika 2: 10-17).

Phamogo 18: Go Diregileng Edene

Genesi 3: 4-5 “Ke mo noga e boditšego mosadi ya re: Le ka se ke la hwa lehu. Ge e le Modimo, yena o tseba gore mohla le se jago mahlo a lena, a tlo buduloga la ba bjalo ka Modimo, la tseba botse le bobe”.

HLATHOLLO YE E TLWAELEGILEGO: Go tšewa gore noga fa ke morongwa yo a dirilego sebe, yo a bitšwago “sathane”. Ka ge a ntšhitšwe legodimong ka lebaka la sebe sa gagwe, o ile a tla lefaseng mme a leka Efa gore a dire sebe.

PHOŠOLLO:

1. Kgaolo ye e bolela ka “noga”. Mantšu a “sathane” le “diabolo” ga a gona pukung yohle ya Genesi.
2. Ga go fao noga e hlalošwago bjalo ka morongwa.
3. Ka fao ga go makatše ge pukung yohle ya Genesi go se fao go boletwago ka go wa legodimong ga mang goba mang.
4. Sebe se tliša lehu (Baroma 6:23). Barongwa ga ba hwe (Luka 20: 35-36), ka fao barongwa ga ba dire dibe. Moputso wa baloki ke go dirwa bjalo ka barongwa gore ba se hlwe ba ehwa (Luka 20: 35-36). Ge barongwa ba dira dibe, gona le baloki ba tlo dira dibe gomme ba ba le kgonagalo ya go hwa, gomme seo se ra gore gabotse ba tla be ba se na bophelo bjo bo sa felego.
5. Baanegwa bao ba lego kanegelong ya Genesi ya go wa ga motho ke: Modimo, Adama, Efa le noga. Ga go na e mongwe gape. Ga go na bopšupi bja gore go na le seo se tsenego ka gare ga noga go dira gore e dire seo e se dirilego. Paulo o re “noga e forile Efa ka maano a yona” (2 Bakorinthe 11:3) Modimo o ile a re go noga: “Ka ge o dirile tšeo ...” (Genesi 3:14). Ge e le gore noga e be e šomišwa ke Sathane, ke ka lebaka la eng go sa boletwe ka yena, le gona go reng yena a sa otlwa?
6. Adama o ile a phara Efa molato wa sebe sa gagwe (Adama): “Ke yena a mphilego sehlare seo” (Genesi 3:12). Efa o ile a sola noga: “Noga e mphorile, ka ja” (Genesi 3:13).
Noga ga ya ka ya sola diabolo – ga ya fa lebaka.
7. Ge re ka nganga gore dinoga lehono ga di bolele ebile ga di kgone go fa mabaka bjalo ka yela ya Edene, a re gopoleng (a) Pokolo e ile ya dirwa gore e bolele le motho (Biliama), e mo fa mabaka “Lekaba la semuma la bolela ka lentšu la motho, la diba bošilo bja moporofeta” (2 Petro 2:16) gomme (b) Noga, ka go hlalefa e be e feta diphoofolo tšohle tša naga” (Genesi 3:1). Thogako yeo e ilego ya e wela e ka no ba e ile ya

184 MAMETLETŠO 1

tloša bokgoni bjoo e bego e na le bjona bja go bolela le Adama le Efa.

8. Modimo o bopile noga (Genesi 3:11); sephedi seo se bitšwago “sathane” ga se se fetoge noga; ge re dumela seo, re ra gore motho a ka kgona go tsena bophelong bja e mongwe mme a bo laola. Yeo ke kakanyo ya baditšhaba, e sego ya Beibele. Ge re nganga gore Modimo ga se a bopa noga ka lebaka la sebe se segolo seo e tsentšhitšego Adama le Efa go sona, a re gopoleng gore sebe se tsene lefaseng ka motho (Baroma 5:12); ka fao noga e be e bolela go ya ka fao e bego e bona ka gona, e be e se na maikarabelo go Modimo ka fao ga ya dira sebe.

Ba bangwe ba šišinya gore noga ya Genesi 3 e amana le lentšu la Sehebere “seraphim”. Fela, lentšu la Sehebere leo le šomišitšwego go noga ya Genesi 3 ga le amane felo le seraphim. Lentšu la Sehebere “seraphim” le ra gore “ye e fišago” gomme le fetoletšwe go “noga ye e fišago” go Numeri 21:8, fela le ga se lentšu leo le fetoletšwego go noga go Genesi 3. Lentšu la Sehebere la porase (brass) le tšwa modung o tee le lentšu leo le fetoletšwego go noga go Genesi 3. Porase e emetše sebe (baahlodi 16: 21; 2 Samuele 3:34; 2 Dikgoši 25:7), ka fao noga e ka no amanywa le kakanyo ya sebe, fela e sego morongwa wa modiradibe.

DIHLATHOLLO TŠEO RE DI ŠISINYAGO mabapi le seo kgaolo ye e se hlalošago:-

1. Ga go na lebaka la gore re belaele ge seo re se botšwago ka tlhoho le go wa ga motho re swanetše go se tšea ntšukantšu. “Noga” e be le noga ntšukantšu. Taba ya gore re kgona go bona dinoga lehono di gagaba ka dimpa go phethagatša thogako yeo e ilego ya bewa godimo ga yela ya pele (Genesi 3:14), e hlatsela se. Ka yona tsela yeo re kgona go bona banna le basadi ba tlaišega ka lebaka la thogako yeo ba e hweditšego ka yona nako yeo. Re kgona go lemoga ge Adama le Efa e be e le monna le mosadi ba ntšukantšu bjalo ka ge re tseba monna le mosadi lehono, fela ba be ba ipshina ka bophelo bjo bo kaone, ka fao noga ya pele le yona e be e le noga ya ntšukantšu, le ge e le gore e be e hlalefile go feta dinoga tšeo re di bonago lehono.
2. Tše di latelago ke ditšhupetšo tša gore dikgaolo tša pele tša Genesi di swanetše go tšewa ntšukantšu:-

- Bjalo ka motheo wa thuto ya gagwe ka lenyalo le hlalo, Jesu o ile a šupetša ka kanegelo ya tlhoho ya Adama le Efa (Mateo 19: 5-6); ga go fao re botšwago gore o be a e bala bjalo ka seka.
 - “Gobane Adama o bopilwe pele, gwa tsebo bopša Efa. Le gona e a forilwego ga se Adama, ke mosadi e a setšego molao a dumetše go forwa” (1 Timotheo 2: 13-14) – ka fao Paulo, le yena, o ile a bala Genesi ntšukantšu. Mme sa bohlokwa kudu ke gore pejana o be a ngwadile ka fao “noga e ilego ya fora Efa ka maano a yona” (2 Bakorinthe 11:3) – lemoga ge Paulo a sa bolele ka “diabolo” ge a fora Efa.
 - Na go na le bošupi bja gore go na le se sengwe gape seo se swanetšego go balwa bjalo ka seka kanegelong ya tlhoho? Go ya ka Genesi 1 lefase le hlotšwe ka matšatši a ntšukantšu a diiri tše 24; re tseba ka gore dibopša tša go fapana tšeo di ilego tša hlolwa matšatšing a go fapana di be di ka se tšwele pele go ba gona matšatši a mmalwa ntle le tše dingwe. Gore e be e se mabaka a nywaga ye 1,000 goba go feta re šupetšwa ke gore Adama o bopilwe ka letšatši la botshelela, fela o ile a hwa morago ga letšatši la bošupa a na le nywaga ye 930 (Genesi 5:5). Ge letšatši la bošupa e be e le lebaka la nywaga ye 1,000, gona Adama o be a tlo ba a na le nywaga ya go feta ye 1,000 ge a ehwa.
1. Ka ge noga e ile ya rogakwa ka gore e tlo gagaba ka mpa (Genesi 3:14), se se ka no ra gore peleng e be e na le maoto; go hlakantšha le ka fao re botšwago gore e be e hlalefile ka gona, mohlomongwe e be e le phoofolo yeo e bego e phela bophelo bjo bo nyakilego go swana le bja motho, le ge e le gore e be e sa le phoofolo – ye nngwe ya “diphoofolo tša naga tše Morena Modimo a di dirilego” (Genesi 3: 1,14).
 2. Mohlomongwe noga e be e jele sehlare sa go tseba botse le bobbe, e lego seo se bego se dira gore e hlalefe. Efa o ile a “bona sehlare seo se ... kganyogega ka ge se hlalefiša” (Genesi 3:6). O be a bone bjang seo ntle le ge a bone dipoelo tša seo bophelong bja selo seo se šetšego se dirile bjalo? E ka no ba e le gore Efa o be a kile a ba le dipoledišano tše mmalwa pele ga yeo e anegwago go Genesi 3. Mantšu a mathomo ao a ngwadilwego a noga go Efa ke, “Afa Modimo o boletše a re ... (Genesi 3:1) – lentšu le “Afa” go a kgonega gore le re sebela gore ye e be e le tšwetšo pele ya poledišano yeo e fetilego yeo e sa ngwalwago.

Phamogo 19: Mahlapholane (Lucifer)

Jesaya 14:12-14: “O wile bjang legodimong, wene Mahlapholane morwa a mahuba! O digetšwe fase bjang, Mohlakiša diletelete! Ke tlo rotogela kua legodimong, ke yo phagamiša dulo sa ka sa bogošī kua godimo ga dinaledi tša Modimo, wa re ke yo dula Thaba ya molaka, morumo wa leboa. O be o re ke yo dula kua go itlhophilego maru, ke yo etša Yogodimodimo.”

HLATHOLLO YE E TLWAELEGILEGO:- Go tšewa gore Mahlapholane (Lucifer) e be e le morongwa yo maatla yoo a ilego a dira sebe nakong ya Adama gomme ka fao a lahlwa lefaseng, fao a bakelago bana ba Modimo matshwenyego.

PHOŠOLLO:-

1. Mantšu a “diabolo”, “sathane” le “morongwa” ga go fao a tšwelelago kgaolong ye. Le ke lona fela lefelo Mangwalong leo go lona lentšu le “Mahlapholane” le tšwelelago.
2. Ga go na bošupi bja gore Jesaya 14 e hlaloša seo se diregilego Edene; ge e le gore e hlaloša seo, gona ke ka lebaka le eng re botšwa seo morago ga nywaga ye 3,000 go tloga go Genesi?
3. Mahlapholane o hlalošwa a apere diboko (temana 11) mme a bogwa ke batho (temana 16) ka ge a se sa na maatla morago ga go lahlwa go tšwa legodimong (ditemana 5-8); ka fao ga go ka fao re ka lokafatšago taba ya gore Mahlapholane o mono lefaseng gomme o kgeloša badumedi.
4. Go reng Mahlapholane a otlwa go re, “Ke tlo rotogela kua legodimong” (temana 13), ge e le gore o be a šetše a le fao?
5. Mahlapholane o be a tlo bola lebitleng: “Bo lahletšwe mono moleteng boikgantšho bjago ... kobo yago ke diboko” (temana 11). Ka ge barongwa ba sa hwe (Luka 20: 35-36), Mahlapholane e ka se be morongwa; polelo yeo e swanetše motho.
6. Ditemana 13 le 14 di na le kamano le 2 Bathesalonika 2: 3-4, tšeo di bolelago ka “motho wa bobē”- ka fao Mahlapholane e šupa pele go motho yo mongwe – e sego morongwa.

DIHLATHOLLO TŠEO RE DI ŠIŠINYAGO:-

1. Diphetolelo tša sebjalebjaledi di beile diteng tša dikgaolo 13-23 tša Jesaya bjalo ka tatelano ya “maima” godimo ga ditšhaba tša go fapana, mohlala Babeli, Tiro, Egipito. Jesaya 14:4 e thea kamano ya ditemana tšeo re bolelago ka tšona: “O tlo hlaba sefela sa kgoši ya Babeli wa re: ... “Ka fao porofeto e ka ga kgoši ya motho ya Babeli yeo e bitšwago “Mahlapholane”. Ge a wele: “Ba ba go bonago ... ba go lebeleša ba re: A ga se yena monna yola mošišinyašako ...?” (temana 16). Ka fao go pepeneneng gore Mahlapholane ke motho.
2. Ka ge Mahlapholane e le kgoši ya motho,” dikgoši tša ditšhaba ... ka moka ga bona ba go dumediša ba re: Ea, gale le wena o fokotše boka rena? O bile o swana le rena?” (Ditemana 9-10). Ka fao Mahlapholane e be e le kgoši e nngwe le e nngwe.
3. Temana ya 20 e re peu ya Mahlapholane e tlo fedišwa. Temana ya 22 yona e re peu ya Babeli e tlo fedišwa, ka fao bobedi di a lekantšhwa.
4. Gopola gore se ke “sefela (seema) sa kgoši ya Babeli” (temana 4) “Mahlapholane” e ra gore “naledi ya meso”, e lego naledi yeo e kganyago go feta tše dingwe. Seemeng/seswantšhong naledi ye ka boikgantšho e phetha go “rotogela kua legodimong ... phagamiša dulo sa ka sa bogoši kua godimo ga dinaledi (tše dingwe) tša Modimo (temana 13). Ka lebaka la se naledi e lahlelwa fase lefaseng. Naledi e emetše kgoši ya Babeli. Daniele kgaolo 4 e hlaloša ka fao Nebukadinetsara kgoši ya Babeli a ilego a lebelela ka boikgantšho mmušo wo mogolo wo a bego a o agile, a nagana gore o fentše ditšhaba tše dingwe ka maatla a gagwe, a sa lemoge ge Modimo e le yena a mo filego katlego. “Bogolo bjago bo rotogetše kua legodimong” (temana 22). Ka lebaka la se, “a lelekwa bathong, a fula bjang bjalo ka kgomo, mmele wa gagwe wa koloba ka phoka ya legodimo, meriri ya gagwe ya gola ya telefala wa diphofa tša lenong, le dinaledi tša gagwe tša ka tša lenong” (temana 33). Go kokobetšwa fa ga e mongwe wa banna ba maatla kudu lefaseng e ile ya ba tiragalo ya go makatša yeo e ilego ya dira gore batho ba hlabe seema ka go wa ga naledi ya meso legodimong go tla lefaseng. Dinaledi ke dika tša batho ba maatla, mohlala Genesi 37:9; Jesaya 13:10 (mabapi le babuši ba Babeli); Hesekiele 32:7 (mabapi le mmušo wa Egipito); Daniele 8:10,24. Go rotogela legodimong le go wa go tšwa gona ke dika tša Beibele

tšeo di šomišwago go hlaloša go gola ga boikgantšho le go kokobetšwa/nyenyefatšwa ka go latelana – bona Jobo 20:6; Jeremia 51:53 (ka Babel); Dillo 2:1; Mateo 11:23 (ka Kaperenaume): “Le wena Kaperenaume, o phagamišitšwe wa goma ka legodimo, mme o tlo theošetšwa kua bodulabahu (heleng).”

5. Temana ya 17 e latofatša Mahlapholane ka go “hlola mašoka mo gohle, tšhwalalanyametse ya gona, wa go gana ge batlengwa ba boela gae ... (bana ba Isiraele) ba se tlo tlatša lefase ka metse ya bona ...” (ditemana 17,21). Tše ke dihlošo tša maatla a sešole sa Babel – ba be ba phušola ditikologo (bjalo ka ge ba ile ba dira Jerusalema), ba iša mathopša mafelong a mangwe mme ba gana ge a boela gae (bjalo ka ge ba ile ba dira Bajuda), ba aga metse ye meswa mme ba tšea gauta go mathopša a bona. Ka fao go na le kgatelelo tabeng ya gore Mahlapholane a ka se ke a hwetša poloko yeo e hweditšwego ke dikgoši tše dingwe (ditemana 18-19), e lego sešupo sa gore e be e le motho bjalo ka dikgoši tše dingwe ka ge mmele wa gagwe o be o hloka poloko.
6. Temana 12 e re Mahlapholane “O digetšwe fase” – e lego seo se hlalošago gore e be e le mohlare. Se se re fa kamano ye nngwe le Daniele 4: 8-16, fao Nebukadinetsara le Babel ba bapetšwago le mohlare.
7. Babel le Asuri ke maina ao a šomišwago ka go šielana baporofeteng, ka fao ge e se na go bolela ka go fedišwa ga Babel, “Baasuri ke tlo ba robaganya” (temana 25). Diporofeto tša Babel go Jesaya 47 di boeletšwa ka Asuri go Nahume 3:5,4,18 le Tsefanya 2:13,15; le 2 Koronika 33:11 yeo e rego kgoši ya Asuri e ile ya iša Manase bothopša kua Babel – e lego seo se laetšago go šielana ga mantšu a. Amosi 5:27 e re Isiraele e be e tlo ya bothopša “mošola wa Damaseko”, ke gore kua Asuri, fela Stefano o re “mošola wa Babel” (Ditiro 7:43). Esera 6:1 e hlaloša gore kgoši Dario o ile a laela gore go tsošološwe ntlokgethwa. Bajuda ba ile ba tumiša Modimo ge a sokolotše “pelo ya kgoši ya Asuri” (Esera 6:22); go laetša gape gore ke mantšu ao a šomišwago ka go šielana. Porofeto ya Jesaya 14 le tše dingwe tše ntši go Jesaya, di tsena gabotse kamanong le hlaselo ya Asuri yeo e bego e etilwe pele ke Sanheribe mehleng ya kgoši Hiskia, ke ka fao kgaolo 25 e hlalošago go robja ga Asuri. Kgaolo 13 e bonolo go kwešišwa ge e le gore e bolela ka nyefolo yeo e bego e dirwa ke Baasuri ge ba hlasela Jerusalema, ba nyaka go tsena Jerusalema mme ba thopele ntlokgethwa medimo ya bona. Pejana kgoši ya Asuri e lego

Thigilathe-Pilisere o be a ile a rata go dira bjalo (2 Koronika 28:20,21); Jesaya 14:13 “Pelo ya gago e be e re: Ke tlo rotogela kua legodimong”...(e lego seka sa tempele le areka – 1 Dikgoši 8:30; 2 Koronika 30:27, Psalme 20:2,6; Bahebere 7:26). Ke yo dula thaba ya molaka (thaba ya Tsione fao Ntlokgethwa e bego e le gona), morumo wa leboa” (Jerusalema Psalme 48: 1,2).

Phamogo 20: Go Lekwa Ga Jesu

Mateo 4: 1-11 “Mehleng yeo Jesu a išwa šokeng ke Moya, gore a lekwe ke Diabolo. Ya re ge a feditše matšatši a masome a mane le mašego a ona a sa je selo, a ba a kwa tlala. Mme Moleki a batamela a bolela nae a re: Ge o le Morwa-Modimo, bolela le mabje a a fetoge bogobe. Jesu a fetola a re: Go ngwadilwe gore motho ga a phele ka bogobe fela; o phela ka mantšu ohle a tšwago molomong wa Modimo. Diabolo a mo iša motseng o mokgethwa, a mmea sehlweng sa ntlokgethwa. A bolela nae a re: Ge o le Morwa-Modimo, ikušetše kua fase, gobane go ngwadilwe gwa thwe: O tlo go laeela barongwa ba gagwe, ba go kuka ka matsogo, gore leoto la gago le se kgopše ke lebje. Jesu a fetola a re: Le gona go ngwadilwe gwa thwe: Morena Modimo wa gago o seke wa mo leka! Ya ba gona Diabolo a mo išitšego thabeng ye telele, a mmontšha mebušo ka moka ya lefase le letago la yona; a bolela nae a re: Tšonatše ka moka ke tlo go neela tšona, ge o ka khunama wa lotšha nna. Ke mo Jesu a fetotšego a re: Ntlogele Sathane, gobane go ngwadilwe gwa thwe: o khunamele Morena Modimo wa gago, o direle Yena a nnoši. Ya ba gona Diabolo a mo tlogelago, gwa napa gwa batamela barongwa ba mo direla”.

HLATHOLLO YE E TLWAELEGILEGO:- Kgaolo ye e balwa gore e bolela gore sephedi seo se bitšwago “diabolo” se ile sa leka Jesu gore a dire sebe ka go šišinya gore a dire dilo tše itšego le go mo iša melekong.

PHOŠOLLO:-

1. Jesu “o lekilwe mo go tšohle bjalo ka rena” (Bahebere 4:15), gomme: “Mang le mang e a lekwago, o gokwa a gogwa ke tumo ya gagwe” (Jakobo 1:14). Re lekwa ke “diabolo” wa dikganyogo tša rena, mme le Jesu o ile a lekwa ka yona tsela yeo. Ga re lekwe ke sephedi se sebe seo se emago kgauswi ga rena mme sa re dira gore

190 MAMETLETŠO 1

re dire sebe – sebe le teko di hlaga “mo pelong tša batho” (Mareka 7:21)

2. Go molaleng gore diteko tše ga se tša swanela go tšewa ntšukantšu:-

- Mateo 4:8 e re lemoša gore Jesu o ile a išwa thabeng ye telele gore a bone mebušo yohle ya lefase le letago la yona le le tlogo “ka sekganyana sa lebaka” (Luka 4:5). Ga go thaba yeo e lego ye telele gore ge motho a le godimo ga yona a bone lefase lohle. Le gona ke ka lebaka la eng botelele bja thaba bo ile bja kgontšha Jesu go bona ka fao lefase le bego le tlo ba ka gona nakong ye e tlogo? Ka ge lefase e le nkgokolo, ga go na ntlha mo lebatong la lona yeo go tšwa go yona motho a ka bonago dikarolo tšohle tša lona ka nako ye tee.
- Papetšo ya Mateo 4 le Luka 4 e laetša gore diteko di hlalošwa ka tatelano ya go fapana. Mareka 1:13 e re Jesu o dutše “lešokeng matšatši a masome a mane a lekwa ke Sathane”, mola Mateo 4: 2-3 e bolela gore “Ge a feditše matšatši a masome a mane le mašego a ona a sa je ... Moleki a batamela...” Ka ge Mangwalo a ka se ikganetše, re ka no fetša ka gore tšona diteko tše di ile tša ipoeletša. Teko ya go fetola mabje gore a be bogobe e molaleng. Yona e kwagala gabotse ge e le gore diteko di be di direga monaganong wa Krete. Ka ge a be a na le hlago ya rena, go se je go be go tlo mo ama mmeleng le monaganong, ka fao monagano wa gagwe o be o tlo thoma go akanya dilo. Go no fetša matšatši a mmalwa feela ntle le dijo ba bangwe ba ka no thoma go tlarea (1 Samuele 30:12). Go swana ga dinkgwa le mabje go bolelwa ke Jesu go Mateo 7:9, mme ntle le pelaelo diswantšho tšeo di swanetše go ba di be di etela monagano wa gagwe wo o tlišegilego – le ge e le gore di be di tlišwa ka pela ka fase ga taolo ke go gopola lentšu la Modimo.
- Jesu a ka no ba a ile a botša bangwadi ba dikanegelo tša Ebangedi ka diteko tša gagwe, mme go ba tlišetša ka botlalo maikutlo a gagwe, o swanetše go ba a ile a šomiša dika tše bjalo ka tšeo di lego go Mateo 4 le Luka 4.
- Go bonagala go sa kgonege gore diabolo o ile a eta Jesu pele mme ba phatša lešoka le mekgotha ya Jerusalema, ba ba ba namela sehloa sa tempele mmogo ba lebeletšwe ke Bajuda. Mongwadi wa histori ya Bajuda, Josephus, ga a bolele selo ka taba ye-re akanya gore e ka be ile ya tsoša modumo o mogolo. Ka yona tsela yeo, ge e le gore diteko tše di diregile ga mmalwa ka gare ga matšatši a

masomenne gammogo le mafelelong a matšatši ao (di diregile bonnyane gabedi, ka ge Mateo le Luka ba di bea ka tatelano ye e fapanego), Jesu o be a ka kgona bjang go ba le nako ya go sepela (lemoga gore diabolo o ile a iša Jesu fao) go ya thabeng ye telele ya kgauswi (yeo e bego e tlo ba thaba ya Hermon ka leboaboa la Isiraele), a namele sehloeng, a fologe, a boele lešokeng – o be a le fao matšatši a masomenne, a lekwa nako yeo ka moka ke diabolo (o sepetše mafelelong a diteko – Mateo 4:11). Ge e le gore Jesu o be a lekwa ke diabolo letšatši le letšatši, mme diteko di diregile feela lešokeng, gona go molaleng gore ga go ka fao Jesu a ilego a tloga lešokeng a ya Jerusalema goba gona thabeng ye telele. Ka fao ga go ka fao dilo tše di diregilego ntšukantšu.

- Ge e le gore diabolo ke sephedi sa mmele seo se senago hlompheo Lentšung la Modimo, le seo se nyakago ge batho ba dira dibe, gona ke ka lebaka la eng Jesu a ile a mo fenyaa ka go tsopola Mangwalo? Go ya ka kakanyo yeo e tlwaelegilego, seo se be se ka se kobe diabolo. Lemoga gore Jesu o ile a tsopola mangwalo nako le nako. Ge e le gore diabolo e be e le dikganyogo tše mpe pelong ya Jesu, gona go a kwešišega gore ka go ba le Lentšu pelong ya gagwe le go ikgotšša lona, o be a ka fenyaa dikganyogo tše. Psalme 119: 11 e maleba kudu mo e lego gore mohlomongwe e porofeta boitemogelo bja Krete lešokeng: “Pelong ya ka ke boloka thuto ya gago, gore ke se dire se o se semago sebe”.

DIHLATHOLLO TŠEO RE DI ŠIŠINYAGO:-

1. Ge Jesu a kolobetšwa nokeng ya Jorodane ke Johane, o ile a amogela Moya o Mokgethwa (Mateo 3:16). O itše ge a etšwa meetseng, a napa a išwa lešokeng go yo lekwa. Ka ge a be a tseba gore o na le maatla a moya go fetola mabje bogobe, go fofa meagong ntle le go gobala bj. bj., diteko di swanetše di ile tša galefa monaganong wa gagwe. Ge motho a be a šišinya dilo tše go Jesu mme Jesu a tseba gore motho yoo ke yo mobe, gona diteko di be di se na bomenemene bjalo ka ge di etšwa monaganong wa Jesu.
2. Teko ya go itšeela mebušo e be e tlo ba ye maatla kudu ge e etšwa ka gare ga Krete. Monagano wa Jesu o be o tlo ba o tletše Mangwalo, mme ditlaišegong tša gagwe tša monagano, tše di bego di hlotšwe ke go itima dijo, o be a ka ikwa go hlatholla dikgaolo ka tsela e šele go lokafatša go tšea tsela ye bonolo go tšwa seemong seo a bego a le go sona.

Go ema godimo ga thaba go re gopotša Hesechiele ge a be a bontšhwa ka fao Mmušo o bego o tlo ba ka gona go tšwa godimo ga thaba (Hesechiele 40:2), le Johane a bona “Jerusalema ye Kgethwa” go tšwa thabeng ye kgolo (Kutollo 21:10). Jesu o ile a bona mebušo ya lefase ka fao e bego e tlo ba ka gona nakong ye e tlogo (Luka 4:5), ke gore Mmušong, ge “mebušo ya lefase e tlile ya ba Mmušo wa Mong wa rena le wa Motlotšwa wa gagwe” (Kutollo 11:15). Mohlomongwe o ile a nagana Moshe bofelong bja nywaga ye 40 ya go ralala lešokeng (bapetša matšatši a gagwe a 40) a lebeletše naga ya kholofedišo (Mmušo) go tšwa thabeng ya Nebo. Go gatelelwa go Daniele (4:17,25,32; 5:21) gore “mebušo ya batho e bušwa ke Modimo yo godimodimo; o bea yo a ratago go mmea”; Jesu o be a tlo ba a tseba gore ke Modimo fela, e sego mang le mang, yo a neago batho Mmušo. Ka fao e be e ka se be teko ye kgolo ge selotsoko se sebe se be se ka tlalea gore se ka fa Jesu Mmušo, mola a tseba gore ke Modimo fela a kgonago seo. Le ge go le bjalo, Jesu o be a tseba gore ke thato ya Tatagwe go mo fa Mmušo, gomme “diabolo” wa ka gare ga gagwe o swanetše go ba a ile a šišinya gore a tšee Mmušo woo ka yona nako yeo. Akere o be a ka no fa lebaka la gore, “Modimo o mo neile maatla” (Johane 6:26,27), mo e lego gore o be a kgona go gafa bophelo bja gagwe a be a bo tšee gape (Johane 10:18), le ge e le gore maatla o ile a a newa morago ga lehu le tsogo ya gagwe (Mateo 28:18).

3. Ka tsebo ya gagwe ya Mangwalo, Krete o be a tlo bona ka fao a bego a swana le Eliya, yoo mafolofolo a gagwe a ilego a phuhlama morago ga matšatši a 40 lešokeng (1 Dikgoši 19:8), le Moshe yoo a ilego a loba kabelo ya gagwe ya naga mafelelong a nywaga ye 40 lešokeng. Jesu, mafelelong a matšatši a 40, o be a swana le bona – a lebane le kgonagalo ya go palelwa. Moshe le Eliya ba ile ba palelwa ka lebaka la mafokodi a setho – e sego ka lebaka la motho yo a bitšwago “diabolo”. Ke bjona bofokodi bjo bja setho, “sathane”, goba lenaba, bjo bo bego bo leka Jesu.
4. “Diabolo a tla a re: Ge o le Morwa Modimo ...” (Luka 4:3). E swanetše go ba e be e le teko yeo e tšwelago pele monaganong wa Krete gore naa ka nnete e be e le Morwa wa Modimo, ka ge e mongwe le e mongwe a be a nagana gore ke morwa wa Josefa (Mateo 1:1, 16; Luka 3:23). E be e le yena fela motho yo a se nago tate wa motho. Bafilipi 2:7 e re lemoša gore Jesu o ile a lemoga ge

ka nnete e le motho bjalo ka rena, e lego seo se re lemošago ge go be go swanetše go le thata go yena go dumela ge e le Morwa Modimo, goba go kwešiša hlago ya gagwe.

5. Diteko di be di laolwa ke Modimo go fa Jesu thuto ya semoya. Dikgaolo tšeo Jesu a ilego a di tsopola go imatlafatša kgahlanong le dikganyogo tša gagwe tše mpe (diabolo) ka moka di tšwa karolong e tee ya Doiteronomio, mabapi le maitemogelo a Isiraele lešokeng. Go molaleng gore Jesu o be a bona kamano magareng ga maitemogelo a bona le a gagwe:-

Doiteronomio 8

Mateo 4/Luka 4

temana 2

“O seke wa lebala ditsela ka moka tšeo Morena Modimo wa gago a go sepedišitšego tšona lešokeng nywaga ye masome a mane, gore a go kokobetše, a go leke, go tsebje se se lego pelong ya gago, go tsebje goba o tlo hlokomela ditaelo tša gagwe goba o tlo gana.

Jesu o ile a išwa lešokeng ke moya matšatši a masome a mane. Jesu o ile a lekwa ke diteko tšeo. O ile a kgona ka go tsopola Mangwalo ao a bego a le pelong ya gagwe (Psalme 119:11).

temana 3

“A go kokobetša, a go kwiša tlala, a go leša mana... gore a go lemoše gore motho ga a phele ka bogobe fela; ka gobane motho o phela ka ohle matšwamolomong wa Morena”

“A ba a kwa tlala”. Go Johane 6 mana e hlalošwa ke Jesu bjalo ka Lentšu la Modimo – leo Jesu a phetšego ka lona lešokeng. Jesu o ile a ithuta gore moyeng o be a phela ka Lentšu la Modimo. “Jesu a fetola a re: Go ngwadilwe gore motho ga a phele ka bogobe fela; o phela ka mantšu ohle a tšwago molomong wa Modimo”

temana 5

“A nke o lemoge ka pelong ya gago gore Morena o be a go laya bjalo ka motho ge a laya ngwana wa gagwe”.

Ntle le pelaelo Jesu o ile a akanya ka maitemogelo a gagwe. Modimo o laya ngwana wa gagwe 2 Samuele 7:14; Psalme 89:32.

Ka fao Jesu o re bontšhitše ka fao re swanetšego go bala le go ithuta Lentšu – O ile a ipea seemong sa Isiraele lešokeng, mme ka fao a tšea dithuto tšeo

go ka ithutwago tšona go tšwa maitemogelong a bona lešokeng, a di šomiša go yena ditekong tša gagwe lešokeng.

Phamogo 21: Ntwa Legodimong

Kutollo 12: 7-9: “Kua legodimong gwa tsoga ntwā ya ge Mikaele le barongwa ba gagwe ba elwa le noga, mme noga e elwa e na le barongwa ba yona. Noga ya se ke ya fenya; kua legodimong gwa se ke gwa hlwa go e ba le madulo a yona. Noga e kgolo yeo ya rakwa; yona ye ba rego ke Diabolo le sathane, motimetši wa lefase ka moka la batho. Ya lahlelwa lefaseng; le barongwa ba yona ba lahlwa le yona”.

HLATHOLLO YE E TLWAELEGILEGO:-

Ye ke ye nngwe ya dikgaolo tšeo di tlwaelegilego kudu tšeo di šomišwago go šišinya gore go ile gwa ba le borabele legodimong magareng ga barongwa, bjoo bo ilego bja latelwa ke go lahlelwa lefaseng ga diabolo le barongwa ba gagwe, fao, ka mokgwa wa noga, ba ilego ba thoma go tliša mathata le sebe lefaseng.

PHOŠOLLO:-

1. Tšohle tšeo re ithutilego tšona go fihla fa thutong ye di swanetše go tla godimo ga kgaolo ye. Re bone gore barongwa ga ba dire sebe le gore go ka se be le borabele legodimong. Ka fao kgaolo ye – e lego yona fela ya moswananoši – e swanetše go hlathollwa ka tsela yeo e sa amanego le go dira dibe ga barongwa, goba go ba gona ga barongwa ba babe bao ba dirišago batho dibe lefaseng, ka ge sebe se tšwa ka gare ga rena, e sego ka ntle (Mareka 7: 20-23).
2. Noga e ntšhwa legodimong, go ra gore e be e le fao. Eupša noga ya ntšukantšu kua Edene e be e bopilwe ke Modimo ka lerole la lefase (Genesi 1: 24-25). Ga go fao re sebelwago ge diabolo a ile a tšwa legodimong mme a tsena nogeng.
3. Lemoga fa gore ga go bolelwe ka barongwa ba go dira dibe goba ba go dira borabele kgahlanong le Modimo, go bolelwa fela ka ntwā legodimong.
4. Morago ga tiragalo ya ditemana tša 7-9, temana 10 e re “kua legodimong ... lentšu le legolo le re: Phološo bjale e tšweletše, le maatla, le bogoši bja Modimo wa rena, le go kgona ga Motlotšwa

wa gagwe, gobane mmegi wa bana ba borena yo a bego a ba bega pele ga Modimo mosegare le bošego, o rakilwe”. Ge e le gore temana 7-9 di diregile mathomong a tlholo, pele ga Adama le Efa, ke ka lebaka la eng go thwe morago ga go wa ga sathane, phološo le mmušo wa Modimo di tlile? Morago ga sebe sa Adama, batho ba ile ba thoma histori ya bona ya go nyamiša ya bokgoba go sebe le go palelwa – seemo seo go sego ka fao se ka hlalošwago bjalo ka “phološo” le mmušo wa Modimo. Go na le nyakallo ya ge diabololo – mmegi (accuser) – a lahletšwe lefaseng. Ke ka lebaka la eng go swanetše go ba le nyakallo ge e le gore go tla ga gagwe lefaseng e be e le mathomo a sebe le mahlomola go batho? Ge re ka kwešiša go wa legodimong bjalo ka seka, e sego ntšukantšu, seo se rang go wa maemong a maatla (Jesaya 14:12; Jeremia 51: 53; Dillo2:1; Mateo 11:23), gona re tlo kgona go kwešiša se gabotse. Ge e le gore tšohle tše di diregile pele ga Adama, goba bonnyane pele ga go wa ga motho, diabololo o be a ka bega bjang “bana ba borena” ka ge nakong yeo ba be ba se gona?

5. Ga go selo seo se laetšago ge tše di diregile tšhemong ya Edene. Ntlha ye bohlokwa e dirwa go Kutollo 1:1 le 4:1 – gore Kutollo ke porofeto ya “tše di tlogo direga ka pela”. Ka fao ga se hlalošo ya tšeo di diregilego Edene, eupša ke porofeto ya dilo tšeo di bego di tlo direga morago ga ngwagakgolo wa pele, ge Kutollo e be e filwe ke Jesu. Bohle bao ba nago le boikokobetšo bja nnete Lentšung la Modimo ba tlo lemoga gore lebaka le tee le fela le ganana le maiteko ohle a go iša Kutollo 12 tšhemong ya Edene. Le gona potšišo yeo e swanetšego go arabja ke ya gore ke ka lebaka la eng bošupi bja diabololo le pego ya seo se diregilego Edene di swanetše go bolokwa go fihla bofelong bja Beibele pele ga ge di ka utollwa.
6. “Noga ye kgolo e be e le yona ye ba rego ...” (Kutollo 12:9) E be e na le “dihlogo tše šupago le dinaka tše lesome” (temana3), ka fao e be e se noga ya ntšukantšu. Ke noga fela ka ge e na le mekgwa ya noga yela ya Edene, ka ge e be e le motimetši. Ka yona tsela yeo, “lebola la lehu ke sebe” (1 Bakorinthe 15:56), fela seo ga se re gore lehu ke noga ya ntšukantšu. Le na le mekgwa ya noga ka kamano ya lona le sebe.
7. Diabololo o ile a theogela lefaseng a tuka bogale ka ge a “tseba ge a šaletšwe ke nako e nnyane” (temana 12). Ge diabololo a lahlilwe Edene, o tlaišitše batho historing ya bona ye telele-gomme seo ga se “nako e nnyane”.

196 MAMETLETŠO 1

8. Diabolo o be a ka timetša bjang “lefase ka moka la batho” (temana 9) mola go be go se na batho pele ga Adama?
9. Temana ya 4 e bolela ge mosela wa noga o ile wa goga karolo ya boraro ya dinaledi tša legodimong. Ge re bala se ntšukantšu – ka ge Kutollo e swanetše go balwa ntšukantšu go thekga hlathollo ye e tlwaelegilego – bogolo bja noga yeo bo a makatša – karolo ya boraro ya dinaledi ka mosela fela! Ga go ka fao lefase le bego le ka lekana noga ya bogolo bjo bo kalo. Bontši bja dinaledi di feta lefase ka bolona – bjalo karolo ya boraro ya tšona e ka lekana bjang lefaseng? Gomme o gopole gore tše ka moka di diregile, goba di tlo direga, morago ga ngwagakgolo wa pele, ge porofeto e se na go fiwa.
10. Ka baka la se le tše dingwe tše ntši go Kutollo 12 (le porofeto ka moka) tše go sa kgonegego gore di ka phethagala ntšukantšu, ga go makatše ge re botšwa di sa tloga (Kutollo 1:1) gore molaetša wo o mabapi le tše di tlogo direga ka pela. Le gona temana 1 ya Kutollo 12 e thea kamano ya kgaolo yeo ka gore tiragalo yeo e ilego ya latela ke “matete a magolo”. Matete ke selo sa go makatša goba seo se sa tlwaelegago, ka fao tiragalo ye e ka se kgonege go phethagala ntšukantšu.
11. Ge re bala ka seo diabolo a se dirago ge a le lefaseng, ga go fao re hwetšago hlalošo ya ge a dira batho gore ba dire dibe; gabotse, ditemana 12-16 di bontšha gore diabolo o ile a palelwa maitekong a gagwe a go tliša mathata lefaseng ge a se na go fihla fao. Se se ganana le hlathollo yeo e tlwaelegilego.
12. Ye nngwe ya dipotšišo tše bohlokwa ge re tla kwešiša gore na kgaolo ye e thekga kakanyo ya ntwa ya ntšukantšu legodimong, ke gore na “legodimo” le go bolelwago ka lona ke la ntšukantšu goba ke seswantšho\seka. Re hlalošitše pejana gore “legodimo” e ka no ba seswantšho\seka sa lefelo goba maemo a maatla. Ka ge Kutollo e le puku ya dika, re swanetše go letela gore go be bjalo fa. Mosadi wa temana 1 o “apere letšatši, kgwedi e le bogato bja nao tša gagwe, hlogong ya gagwe o rwele mphapahlogo wa dinaledi tše lesome la metšo e mebedi”. Dinaledi tše le kgwedi le letšatši, gammogo le mosadi, tše go bonagalago di kadietše legodimong, ga go ka fao di ka bago ntšukantšu. Ga go ka fao a bego a ka apara

letšatši, goba a rwala dinaledi tša go lekana le lefase hlogong ya gagwe.

Matete a mangwe a bonala go temana 3-noga e kgolo e khubedu. Ka tlwaelo le tšewa e le legodimo la ntšukantšu, fela ke ka baka la eng go le bjalo, ka gore lona legodimo leo go bolelwa ka lona temaneng ya 1 mme go molaleng gore ga se legodimo la ntšukantšu? Temana 4 e re bontšha noga e lahlela karolo ya boraro ya dinaledi tša legodimo lefaseng. Re bone gore ka lebaka la bogolo bja dinaledi ga go ka fao se e ka bago dinaledi tša ntšukantšu goba lona legodimo. Mmušo wa Modimo o tlo hlongwa lefaseng (Daniele 2:44; Mateo 5:5), e lego seo se ka se kgonegego ge lefase le ka fedišwa ka go welwa ke dinaledi tše kgolo.

Mosadi wa "legodimong" o ile a belega ngwana yo a ilego a "rotošetšwa go Modimo"(temana 5). Sedulo sa Modimo se legodimong. Ge e le gore mosadi o be a a šetše a le legodimong, ngwana wa gagwe o reng a rotošetšwa legodimong? Mosadi o swanetše go ba seka sa selo se sengwe mo lefaseng, fela se le "legodimong" la seka. Mosadi o "tšhabela lešokeng"(temana 6). Ge e le gore o legodimong la ntšukantšu, gona ke gore legodimong go na le lešoka. Go maleba ge a ka ba legodimong la seka, mme a tšhabela lešokeng la ntšukantšu goba la seka.

Bjale re ya go temana 7 – "kua legodimong gwa tsoga ntwā". Ka ge ditšhupetšo tšohle tša "legodimo" go Kutollo 12 e le dika, go a swanela gore ntwā e be legodimong la seka. Go swanetše go ba bjalo ka ge go sa kgonege gore go ka ba le borabele legodimong la nnete (Mateo 6:10; Psalme 5:4,5; Habakuku 1:13).

Mongwadi o fela a botšiša bao ba dumelago kakanyong ye e tlwaelegilego ya diabolo potšišo ye: "Naa o ka mpha ka boripana histori ya diabolo go ya ka Beibele, o e thekga ka dikgaolo go tšwa Beibeleng?"

Dikarabo tša bona di a ikganetša. Go ya ka mabaka a bona, karabo e swanetše go ba ka tsela ye:

- a) Diabolo e be e le morongwa legodimong yo a ilego a lahlelwa tšhemong ya Edene. O lahletšwe lefaseng go Genesi 1.
- b) O swanetše go ba a tlile lefaseng mme a nyala go Genesi 6.
- c) Mehleleng ya Jobo o be a na le tumelelo legodimong le lefaseng.

198 MAMETLETŠO 1

- d) Ka nako ya Jesaya 14 o lahlelwa lefaseng go tšwa legodimong.
- e) Go Sakaria 3 o legodimong gape.
- f) O lefaseng go Mateo 4.

O lahlwa gape ka nako ya lehu la Jesu go ya ka hlalošo ye e tlwaelegilego ya "mmuši wa lefase" ge a "lahlwa" nakong yeo.

- g) Go na le porofeto ya go lahlwa ga diabolo go Kutollo 12.

Go ya ka dihlahošo tše go pepeneneng gore kakanyo ye e tlwaelegilego ya go lahlwa ga diabolo go tšwa legodimong e ka se be nnete, ka gore o hlalošwa a le legodimong nako e nngwe le e nngwe ge a se na go lahlwa. Go bohlokwa go kwešiša "legodimo" le diabolo ka tsela ya dika.

DIHLATHOLLO TŠEO RE DI ŠIŠINYAGO

1. Go leka go hlaloša kgaolo ye ka botlalo go feta seo re šetšego re se ngwadile. Hlathollo ya ditemana tše ka botlalo e nyaka kwešišo ya puku ya Kutollo yohle gore re kgone go hwetša kamano ya tšona.
2. Ntwa legodimong la seka – ke gore lefelo la maatla goba taolo – e be e le magareng ga mekgahlo ye mebedi ya maatla, o mongwe le o mongwe o na le balatedi ba ona, goba barongwa. Gopola gore re boletše gore diabolo le sathane di fela di amanywa le mebušo ya Baroma le ya Bajuda.
3. Gore noga ye kgolo, diabolo, e emetše maatla a sepolotiki, go bontšhwa ke mephapahlogo yeo e lego hlogong ya yona (temana 3). Kutollo 17:9,10 le yona e bolela ka noga yeo: "Mo go nyaka tlhaologanyo e nago le bohlale" – ke gore o seke wa leka go kwešiša phoofolo ye bjalo ka sephedi sa ntšukantšu – "Dihlogo tše šupago ke dithaba tše šupago...le gona ke dikgoši tše šupago". Kgoši e nngwe ya tšona yeo e tlo bago "ya go dula lebakanyana fela" mohlomongwe e amana le noga ye kgolo "ge e šaletšwe ke lebakanyana fela" go Kutollo12:12.

Thuto 6: Dipotšišo

1. Ke mang yo a rwelego maikarabelo a mathata a rena le diteko tša rena?
 - a) Modimo
 - b) Sewelo
 - c) Sephedi se sebe seo se bitšwago Sathane
 - d) Diphedi tše dibe tšeo di bitšwago meoya e mebe\ madimona.

2. Ke eng seo se rwelego maikarabelo a go lekwa ga rena le go dira dibe ga rena?
 - a) Hlago ya rena ya setho
 - b) Modimo
 - c) Meoya e mebe
 - d) Sephedi se sebe sa go bitšwa Sathane.

3. Naa "diabolo" bjalo ka lentšu e ra go reng?
 - a) Sebe
 - b) Noga
 - c) Mogarigari\Lenaba
 - d) Mahlapholane(Lucifer).

4. Naa Sathane bjalo ka lentšu e ra go reng?
 - a) Modiradibe
 - b) Lenaba
 - c) Phoofolo
 - d) Kgoši ya madimona

5. Naa lentšu le "sathane" le ka šomišwa bathong ba go loka?

6. Naa "sathane" le "diabolo" di ka ra eng bjalo ka dika?

7. Naa re swanetše go kwešiša bjang "meoya e mebe\madimona" bjalo ka ge e hlagišwa Testamenteng e Mpsa?
 - a) Barongwa ba babe
 - b) Malwetši
 - c) Polelo ya mehleng yeo ya go hlaloša malwetši ao batho ba bego ba nagana gore a hlolwa ke meoya e mebe\madimona
 - d) Diphedi tša moya.

8. Naa o kwešiša eng ka noga ya kua Edene?

Karolo 2

THUTO 7

MATHOMO A JESU

7.1 Diporofeto tša Testamente ye Tala ka Jesu

Thuto 3 e hlalošitše ka fao morero wa Modimo wa phološo ya batho o bego o ithekgile go Jesu Krete. Tshepišo yeo a e dirilego go Efa, Aborahama le Dafida e be e bolela ka Jesu bjalo ka setlogolo sa bona. Nnete ke gore Testamente ye Tala yohle e šupa pele, le go porofeta ka Jesu. Molao wa Moshe wo Baisiraele ba bego ba swanetše go o obamela pele ga nako ya Krete, o be o šupa pele go Jesu: "Molao ya ba moeteti wa go re iša go Krete" (Bagalata 3:24). Ka fao ka monyanya wa paseka, kwana ya go hloka bosodi e be e swanetše go bolawa (Ekisodo 12:3-6); se se be se emetše sehlabelo sa Jesu, "kwana ya Modimo e rwelego sebe sa lefase" (Johane 1:29). Seemo seo se senago bosodi seo se bego se nyakega diphoofolong tšohle tša dihlabelo, se be se šupa pele go semelo sa Jesu seo se senago bosodi (Ekisodo 12:5; bapetša 1 Petro 1:19).

Dipsalmeng le baporofeteng ba Testamente ye Tala go tletše diporofeto tša ka fao Mophološi a bego a tlo ba ka gona. Di tsepelela bogolo ka fao a bego a tlo hwa ka gona. Go gana ga Bajuda go amogela kakanyo ya Mophološi yo a hwago e no ba ka lebaka la go hloka šedi ga bona diporofetong tše, tšeo tše dingwe tša tšona re di hlagišago fa:-

Porofeto ya Testamente ye Tala	Phethagalo go Krete
"Modimo wa ka ! Modimo wa ka ! O ntlogeletšeng?" (Psalme 22:1). Ke nyatšwa ke setšhaba. Bohle ba mpona ba nkwea; . . . Ba šišinya hlogo.	A e bile mantšu a Jesu sefapanong (Mateo 27:46). Baisiraele ba nyaditše Jesu ba ba ba mo kwera (Luka 23:35; 8:53); ba ile ba šišinya dihlogo (Mateo 27:39), ba bolela tšeo ge a be a lekeletše sefapanong (Mateo 27:43).
Ba re o bota Modimo; o tlo mo lwela; a mo namole (Psalme 22:6-8). Leleme la ka le nkgomaretše magalapa; . . . Bantšutše diatla le maoto (Psalme 22:13,16).	Lenyora la Krete sefapanong (Johane 19:28) le ile la ama leleme la gagwe; O ile a thulwa diatla le maoto ge a kokotelwa sefapanong.
"Ba abelane diaparo tša ka; mme kobo ya ka ba e direla matengwa" (Psalme 22:18).	Phethagalo ya seo ka botlalo e go Mateo 27:35.

202 MAMETLETŠO 1

Lemoga gore Psalme 22:22 e tsopolwa e era Jesu go Bahebere 2:12.

"Ke šetše ke le wa lethoko mo go bana bešo, yo ke sa tsebjego ke bana ba mme, Gobane ke llwe ke lehufa ka lebaka la Ngwako wa gago" (Psalme 69:8,9).	Se se hlaloša gabotse maikutlo a Krete a go ba wa lethoko go bana babo Bajuda, gammogo le lapa la gabo (Johane 7:3-5; Mateo 12:47 - 49). Lehufa la gagwe le tsopolwa go Johane 2:17.
"Ba ntšheletše sabohloko ba re ke je; ba re ke new meetse a bodila ge ke nyorwa" (Psalme 69:21).	Se se ile sa direga ge Krete a le sefapanong (Mateo 27:34).

Jesaya 53 ka moka ke porofeto ya go makatša ka lehu la Krete le tsogo ya gagwe gomme temana e nngwe le e nngwe a ile ya phethagala ka fao go sa belaetšego.

Re tlo fa mehlala e mebedi feela :-

"A etša nku ge e ikhomolela pele ga ba ba e kotago, a seke a ba a ahlama" (Jesaya 53:7).	Kreste, kwana ya Modimo, o ile a ikhomolela tshekong ya gagwe (Mateo 27:12,14).
"Ba mo laeletše go fihlwa le ba babe, lebitla la gagwe le go bahumi" (Jesaya 53:9).	Jesu o ile a bapolwa le bahlokodi ba babe (Mateo 27:38), fela o ile a bolokwa lebitleng la mohumi (27:57-60).

Ga go makatše ge Testamente ye Mpsha e re gopotša gore molao le baporofeta ba Testamente ye Tala ke wona motheo wa kwešišo ya rena ya Krete (Ditiro 26:22; 28:23; Baroma 1:2,3; 16:25,26). Jesu ka noši o ile a re lemoša gore ge re sa kwešiše Moshe le baporofeta gabotse, le yena re ka se mo kwešiše (Luka 16:31; Johane 5:46,47).

Gore molao wa Moshe o ile wa šupa pele go Krete, le gore baporofeta ba ile ba porofeta ka yena, e swanetše go ba bohlatse bjo bo lekanego bja gore Krete o be a se gona ka sebele pele ga tswalo ya gagwe. Thuto ye e fošagetšego ya go ba gona ga Krete pele ga matswalo a gagwe e dira gore ditshepišo tša gore o tlo ba peu ya Efa, Aborahama le Dafida e be ditshebadimo. Ge a be a šetše a le gona legodimong nakong ya ditshepišo tše, Modimo o be a tlo ba a dira phošo ka go tshepiša batho ba setlogolo seo

se tlogo ba Mophološi. Lešika la Jesu go Mateo 1 le Luka 3, le bontšha ka fao matswalo a gagwe a boelago morago go batho bao ba ilego ba tshepišwa ke Modimo.

Tshepišo go Dafida mabapi le Krete e ganana le go ba gona ga gagwe nakong yeo tshepišo e ilego ya dirwa: "Ke mo ke tlogo tsoša wa peu ya gago, a tla morago ga gago, a tšwile mmeleng wa gago . . . Nna ke tlo ba tatagwe, mme yena e tlo ba morwa wa ka" (2 Samuele 7:12,14). Lemoga lebaka le le tlogo leo le šomišitšwego fa. Ka ge Modimo a be a tlo ba Tatago Krete, ga go kgonege gore Morwa wa Modimo a ka ba a be a šetše a le gona nakong yeo tshepišo e bego e dirwa. Gore peu ye e be e tlo "tšwa mmeleng wa gago" go bontšha gore e be e tlo ba setlogolo sa sebele sa Dafida. "Morena o enetše Dafida ka go rereša . . . Mo sedulong sa bogoši bjaago ke tlo dudiša wa kenyo ya mmele wa gago" (Psalme 132:11).

Salomo e be e le yena phethagalo ya pele ya tshepišo ye, fela ka ge a be a šetše a le gona ka sebele nakong yeo (2 Samuele 5:14), phethagalo ye kgolo ya tshepišo ye ka go ba ga Dafida le setlogolo seo e bego e tlo ba morwa wa Modimo, e swanetše go ba go Krete (Luka 1:31-33). "Ke tlo tsošetša Dafida lehlogedi la makgonthe" (Jeremia 23:5) – ke gore Mophološi.

Mabaka a bjalo a a tlogo a šomišwa diporofetong tše dingwe mabapi le Krete. "Ke tlo ba tsošetša (Baisiraele) moporofeta e a swanago le wena (Moshe)" (Doiteronomio 18:18) e tsopolwa go Ditiro 3:22,23, gomme e hlaloša "moporofeta" yoo bjalo ka Jesu. "Kgarebe e tlo ima, ya belega morwa, mme o mo ree ina la Imanuele" (Jesaya 7:14). Se se ile sa phethagala ka go tswalwa ga Krete (Mateo 1:23).

7.2 Go Tswala ga Kgarebe

Kanegelo ya go ingwa le go tswalwa ga Krete ga e dumele kakanyo ya go ba gona ga gagwe pele ga fao. Bao ba dumelago thutong ya go fošagala ya 'Boraro' ba gapelwa sephethong sa gore nakong ye nngwe go be bo na le batho ba bararo legodimong, mme e mongwe wa bona a ngwega mme ka mokgwa o mong a fetoga tlhaka popelong ya Maria, a tlogetše ba babedi fela legodimong. Re bone Mangwalong gore go ba gona gohle – le go ba gona ga Modimo – ke go ba gona ga mmele. Ka fao re gapeletšega go dumela gore Krete o hlagile legodimong ka sebopego sa mmele gomme a tsena

204 MAMETLETŠO 1

popelong ya Maria. Ka moka bodumedi bjo bja go hlakahlakana bo kgahlanong le thuto ya Mangwalo. Kanegelo ya mathomo a Kreste ga e re fe lebaka la gore re dumele ge a ile a tloga legodimong ka sebele mme a tsena go Maria. Go hlokega ga bohlatse bja go thekga seo ke hlokego ye kgolo thutong ya boraro.

Morongwa Gabariele o ile a tla go Maria ka molaetša wa gore "O tlo ima mmeleng wa gago, wa tlo belega morwa, wa tlo mo rea leina la Jesu. Yena eo e tlo ba e mogolo, o tlo bitšwa morwa wa Yogodimodimo . . . Maria a botšiša a re: Tšeo di ka direga bjang etšwe ke sa tsebe monna? (ke gore e be e le kgarebe (virgin)). Morongwa a fetola a re: Moyamokgethwa o tlo theogela go wene mme maatla a Yogodimodimo a tlo go okamela wa moriti. Ke ka baka leo e a tlogo belegwa ke wene a tlogo bitšwa Morwa-Modimo" (Luka 1:31-35).

Go gatelelwa gabedi gore Jesu o tlo ba Morwa wa Modimo ge a belegwa, ka fao Morwa wa Modimo o be a se gona pele a belegwa. Gape, mabaka a mantši ao a tlogo a swanetše go šetšwa – mohlala, "e tlo ba e mogolo". Ge Jesu a be a le gona nakong yeo mantšu ao a bego a bolelwa go Maria, gona ke gore e be e šetše e le e mogolo."

Go Ingwa ga Jesu

Ka go šoma ga Moya o Mokgethwa (maatla / mohemo wa Modimo) godimo ga gagwe, Maria o ile a kgona go ima Jesu ntle le go robala le monna. Ka fao Josefa e be e se tate wa nnete wa Jesu. Re swanetše go kwešiša gore Moya o Mokgethwa ga se motho (bona Thuto 2); Jesu e be e le Morwa wa Modimo, e sego Moya o Mokgethwa. Ka tšhomišo ya Moya wa Modimo go Maria, "ke ka baka leo e a tlogo belegwa ke wene" a tlogo "bitšwa Morwa-Modimo" (Luka 1:35). Tšhomišo ya mantšu a, "ke ka baka leo", e laetša gore ntle le go šoma ga Moya o Mokgethwa popelong ya Maria, Jesu, Morwa wa Modimo, o be a ka se be gona.

Gore Jesu o ile a "ingwa" popelong ya Maria (Luka 1:31) ke bohlatse bjo bongwe gape bja gore o be a se gona pele ga nako yeo. Jesu o ile a ingwa popelong ya Maria – o ile a thoma fao e le tlhaka bjalo ka motho e mong le e mong. Johane 3:16, temana yeo e tumilego kudu Beibeleng, e bolela gore Jesu e be e le "Morwa e a tswetšwego a nnoši" wa Modimo. Dimilione tša bao ba bolelago temana ye bjalo ka sereto ba šitwa go akanya gore e ra go reng. Ge Jesu a "tswetšwe", gona ke gore o thomile go ba gona nakong yeo a ilego a ingwa ke Maria. Ge Jesu a tswetšwe ke Modimo bjalo ka tatagwe,

bjo ke bohlatse bjo bo tiilego bja gore Tatagwe ke e mogolo go yena – Modimo ga a na mathomo (Psalme 90:2) ka fao Jesu e ka se be Modimo ka boyena (Thuto 8 e a naba ka se).

Ke taba ye bohlokwa gore Jesu o tswetšwe ke Modimo, e sego go no dirwa ka fao Adama a ilego a dirwa ka gona mathomong. Se se bontšha kamano yeo Modimo a nago le yona go Jesu – "Ke Modimo e a boelantšego lefase le yena ka Krete" (2 Bakorinthe 5:19). Ka ge Krete a tswetšwe ke Modimo, e sego go no bopša fela ka lerole, se se hlaloša go ba maleba ga gagwe ditseleng tša Modimo.

Jesaya 49:5,6 e na le porofeto mabapi le Krete bjalo ka seetša sa lefase, yeo a ilego a e phethagatša (Johane 8:12). O hlalošwa a "golela Morena e a mpopilego ka belegwa ka ba mohlanka wa gagwe". Ka fao Krete o ile a bopša ke Modimo popelong ya Maria, ka maatla a Moya wa gagwe o Mokgethwa. Popelong ya Maria ke lefelo leo Krete a thomilego go ba gona go lona.

Re bone Kgaolong 7.1 gore Psalme 22 e porofeta dikakanyo tša Krete sefapanong. O ile a akanya gore Modimo "ke wena wa go ntšweletša mmeleng wa mme . . . E sa le mola ke tswalwa, ke gafetšwe wena. Go tloga mmeleng wa mme Modimo wa ka ke wena" (Psalme 22:9,10). Nakong ya go hwa ga gagwe, Krete o ile a lebelela morago fao a thomilego gona – popelong ya mmagwe Maria, a bopša ke maatla a Modimo. Hlalošo ya dikanegetlo tša Ebangedi gore Maria ke mmago Jesu e fediša kakanyo ya gore o be a le gona pele a belegwa ke Maria.

Maria e be e le motho wa tlwaelo, a na le batswadi ba batho. Se se hlatselwa ke gore o be a na le motswala, yoo a ilego a belega Johane mokolobetši, monna wa tlwaelo (Luka 1:36). Kakanyo ya Baroma ya gore Maria e be e se motho wa tlwaelo e ra gore Jesu o be a ka se be "Morwamotho" gammogo le "morwa Modimo". Tše ke tšona dithaetlele tša gagwe gohle Testamenteng ye Mpsa. E be e le "Morwamotho" ka lebaka la go ba le mma wa motho, mme e le "Morwa Modimo" ka lebaka la modiro wa Modimo go Maria ka Moya o Mokgethwa (Luka 1: 35), go era gore Modimo ke tatagwe. Peakanyo ye botse ye e a senyega ge e le gore Maria e be e se mosadi wa tlwaelo.

"Afa mothomosekegi o kile a tšwa go yo tšhila? – Le o tee . . . Motho ke wang ge go thwe a sekege? Ngwana wa mosadi a ka sekega bjang?" (Jobo

206 MAMETLETŠO 1

14:4; 15:14; 25:4). Se se fediša kakanyo ya kimo yeo e hlwekilego, ya Maria goba ya Jesu.

Maria ka ge a belegwe ke mosadi, mme a na le batswadi ba ba tlwaelegilego ba batho, o be a na le hlago ya rena ya go se hlweke ya setho yeo a ilego a e fetišetša go Jesu "e a belegwego ke mosadi" (Bagalatia 4:4). Polelo ya gore o belegwe ke Maria e sa le bohlatse bja gore o be a se gona pele ga ge a belegwa ke yena.

Dikanegelo tša Ebangedi di fela di laetša botho (humanity) bja Maria. Krete o ile a mo kgala bonnyane gararo ka lebaka la go hloka temogo ya semoya (Luka 2:49; Johane 2:4); o be a sa kwešiše dipolelo tša Jesu (Luka 2:50). Se ke sona seo re ka se letelago go tšwa go mosadi wa motho, yoo morwa wa gagwe e bego e le morwa wa Modimo, gomme a na le temogo ya semoya ya go feta ya gagwe (Maria), le ge e le gore o be a swana le yena ka hlago ya setho. Josefa o ile a robala le Maria morago ga go belegwa ga Krete (Mateo 1:25) mme ga go na lebaka leo le dirago gore re nagane gore ga se ba ba le kamano ye e tlwaelegilego ya lenyalo go tloga fao.

Polelo ya gore "mmagwe le bana babo" go Mateo 12:47-49, e ra gore Maria o ile a ba le bana ba bangwe morago ga Jesu. Jesu e be e le leitšibolo la gagwe. Ka fao thuto ya Makatoliki ya gore Maria o ile a tšwela pele go ba kgarebe morago ga Jesu mme a rotogela legodimong ka gona ga e na thekgo ya Beibele. Bjalo ka motho wa hlago yeo e hwago, Maria o swanetše go ba a ile a tšofala mme a hwa; Ntle le fao re bala go Johane 3:13 gore "ga go e a kilego a rotogela legodimong". Taba ya gore Krete o be a na le hlago ya setho (bona Baheberere 2:14-18; Baroma 8:3) e ra gore mmagwe le yena o be a na le yona, ka gore Tatagwe yena o be a se na yona.

7.3 Lefelo la Krete Morerong wa Modimo

Modimo ga a tšee sephetho ka merero ya gagwe ka lepotlapotla, gomme a tšama a lokela dikarolo tša tlaleletšo ge histori ya batho e dutše e tšwela pele. Modimo o bile le morero wo o feletšego wo a o logilego go tloga mathomong a hlolo (Johane 1:1). Kganyogo ya gagwe go ba le morwa e be e le gona go tloga mathomong a morero wa gagwe. Testamente ye Tala yohle e utolla ditebo tša go fapana tša morero wa Modimo wa phološo go Krete.

Re bontšhitše kgafetša gore ka dikholofetšo, diporofeto tša baporofeta, le mehuta ya molao wa Moshe, Testamente ye Tala e utolla morero wa Modimo go Krete. E be e le ka lebaka la go tseba ga Modimo gore o tlo ba le morwa ge a ile a dira gore go be le tlholego (Bahebere 1:1,2 go ya ka leleme la Segerika "ka" e swanetše go ba "ka lebaka la"). Ke ka lebaka la Krete ge Modimo a ile a dumelela go tšwela pele ga histori ya batho (Bahebere 1:2) (Segerika). Ka fao kutollo ya Modimo go batho mengwageng, bjalo ka ge e laodišwa Testamenteng ye Tala, e tletše ka ditšhupetšo go Krete.

Bogolo bja Krete le bohlokwa bja gagwe bjo bogolo go Modimo go thata gore re ka di kwešiša ka botlalo. Ka fao ke nnete gore Krete o be a le gona monaganong le morerong wa Modimo go tloga mathomong, le ge e le gore yena ka sebele o thomile go ba gona morago ga go belegwa ke Maria. Bahebere 1:4-7, 13, 14 e gatelela gore Krete e be e se morongwa; mola e le gore bophelong bja gagwe bja senama o be a le ka fase ga barongwa (Bahebere 2:7), o ile a phagamišetšwa hlomphong ya go feta ya bona ka ge e be e le "morwa e a tswetšwego a nnoši" wa Modimo (Johane 3:16). Re bontšhitše pejana gore go ba gona go go lego gona le go go rutwago Mangwalong ke ga mmele, ka fao Krete ga se a ka a ba gona bjalo ka "moya" pele ga tswalo ya gagwe. 1 Petro 1:20 e hlaloša seemo seo: Krete "ke yena a bego a tsebja mola lefase le sešo la thoma, a tla a bonala mehleng ya bofelo".

Jesu e be e le yena ntlhakgolo ya Ebangedi, yeo Modimo "a bego a re holofeditše yona ka baporofeta ba gagwe Mangwalong a makgethwa, ona a go bolela Morwa wa gagwe e a tswetšwego e le wa leloko la Dafida ka nama, a bonala e le Morwa wa Modimo ka maatla le ka moya wa bokgethwa, le ka go tsoga bahung" (Baroma 1:1-4). Se se akaretša histori ya Krete:-

1. O holofeditšwe Testamenteng ye Tala – ke gore morerong wa Modimo;
2. A hlolega bjalo ka motho wa nama ka go belegwa ke kgarebe e le setlogolo sa Dafida;
3. Ka lebaka la semelo sa gagwe sa go phethagala (moya wa bokgethwa), seo se bonagetšego bophelong bja gagwe bja senama
4. O ile a tsošwa, mme a tsebagatšwa phatlalatša bjalo ka Morwa wa Modimo ke baapostola ka thero ya bona ya dineo tša moya.

Go Tsebelapele ga Modimo.

Re tlo holega kudu go lemogeng ka fao Kreste a bego a le gona ka botlalo monaganong wa Modimo mathomong, ge fela re ka amogela gore Modimo o tseba tšohle tše di tlogo direga, o na le 'tsebelopele' ye e feletšego. Ka fao Modimo o kgona go bolela le go nagana ka dilo tšeo di sego gona bjalo ka ge eke di šetše di le gona. Bjo ke botlalo bja tsebo ya gagwe ya bokamoso. Modimo "tše di sego gona o di bitša tša ba gona" (Baroma 4:17). Ka fao o kgona go tsebagatša "tša mafelo mola di sa thoma, di sešo tša direga. Ke nna ke boletšego ka re: se ke se rerilego ga se šuthe, ke dira tšohle tše ke di ratago" (Jesaya 46:10).

Lentšu la Modimo le porofetile Kreste go tloga mathomong; o be a ntše a le morerong wa Modimo. Ka fao go be go ka se šuthe gore ka nako ye itšego Kreste o tlo belegwa; Modimo o be a tlo phetha morero wa gagwe go Kreste. Bonnete bja tsebelopele ya Modimo ka fao bo bonala bonneteng bja lentšu la gagwe. Sehebere sa Beibele se na le lephethi la boporofeta leo le šomišago lefitile go hlaloša dilo tše di tlogo tšeo Modimo a di tshepišitšego. Ka fao Modimo o ile a re, "Bana ba gago ke ba file naga ye . . ." (Genesi 15:18), ka nako yeo Aborahama a bego a se na bana. Ka yona nako yeo pele ga ge peu (Isaka / Kreste) e belegwa, Modimo o ile a tshepiša gape gore: "Ke go beile go tlo ba tatago bontši bja ditšhaba" (Genesi 17:5). Ka nnete Modimo "tše di sego gona o di bitša tša ba gona."

Ka fao Kreste mehleng ya mošomo wa gagwe o ile a bolela gore "tšohle o di beile seatleng sa gagwe" (Johane 3:35), le ge e le gore ka se sebaka ga go bjalo. "O beile tšohle ka tlase ga nao tša gagwe . . . mme ga re ešo ra bona motho ge a bušišwa tšohle" (Bahebere 2:8).

Modimo o ile a bolela ka morero wa gagwe wa phološo ka Jesu, "ka melomo ya baporofeta ba gagwe ba bakgethwa go tloga kgalelele" (Luka 1:70). Ka ge ba be ba amane kudu le morero wa Modimo, banna ba go bolelwa ka bona eke ba be ba le gona mathomong, le ge e le gore ga go bjalo. Fela, re ka no re baporofeta ba be ba le morerong wa Modimo go tloga mathomong. Jeremia ke mohlala o mobotse. Modimo o ile a re go yena: "Ke go tsebile mola ke sešo ka go bopa mo mmeleng wa mmago, o sešo wa belegwa, ka go bea gore o be moporofeta wa ditšhaba" (Jeremia 1:5). Ka fao Modimo o be a tseba tšohle ka Jeremia le pele ga tlhlo. Ka tsela ye bjalo Modimo o ile a kgona go bolela ka kgoši ya Perese e lego Korese pele a belegwa, a šomiša polelo ye ekego o šetše a le gona (Jesaya 45:1-5). Bahebere 7:9,10 ke

mohlala o mongwe wa tšhomišo ye ya polelo ya go ba gona ga motho le pele a belegwa.

Ka yona tsela yeo go boletwago ka Jeremia le baporofeta ba bangwe eke ba gona pele ga tsholo, ka lebaka la karolo ya bona morerong wa Modimo, le badumedi ba nnete go boletwa bjalo ka bona. Go molaleng gore ba be ba se gona ka sebele nakong yeo, ntle le monaganong wa Modimo. Modimo "ke yena a re phološitšego a re bitša ka mmiletšo o mokgethwa, . . . o re beditše ka go ithatela le ka kgaugelo ye a re seditšego ka yona ka Jesu Krete mola go sešo gwa thoma mehla ya mabaka". (1 Timotheo 1:9). Modimo o re "kgethile ka yena Krete mola lefase le sešo la thewa . . . ka lerato o re hlaoletše go ba bana ba gagwe" (Baefeso 1:4,5). Kakanyo ye ya go tsebelwapele ga batho ke Modimo go tloga mathomong, le go kgethelwa phološo, e bontšha gore ba be ba le gona monaganong wa Modimo mathomong (Baroma 8:27; 9:23).

Ka fao, ga go makatše ge Krete, bjalo ka sehlogo sa morero wa Modimo, go swanetše go boletwa ge a le gona monaganong le morerong wa Modimo go tloga mathomong, le ge e le gore ka sebele o be a se gona. E be e le "kwana ye e hlabilwego go tloga go theweng ga lefase" (Kutollo 13:8). Jesu ga se a hwa nakong yeo; e be e le "kwana ya Modimo" yeo e ilego ya dirwa sehlabelo morago ga fao, nywaga ye e ka bago 4000 (Johane 1:29; 1 Bakorinthe 5:7). Ka yona tsela yeo Jesu a ilego a kgethwa go tloga mathomong (1 Petro 1:20), le badumedi le bona ba ile ba kgethwa (Baefeso 1:4; ditemaneng tše ka bobedi go šomišitšwe lentšu le tee la Segerika).

7.4 Mathomong e a bego a le gona ke yena Lentšu, Johane 1:1-3

"Mathomong e a bego a le gona ke yena Lentšu. Gomme yena Lentšu o be a le go Modimo. Gomme yena Lentšu e be e le Modimo. Tšohle di dirilwe ke yena" (Johane 1:1-3). Ditemana tše ge di kwešišwa gabotse, di netefatša seo re se boletšego kgaolong ya go feta. Le ge go le bjalo, kgaolo ye ke yona e kwešišetšwago thoko ka go fetiša, go ruta gore Jesu o be a le gona legodimong pele ga matswalo a gagwe. Kwešišo ye e nepagetšego ya ditimana tše e ithekgile go lemogeng gore "Lentšu" le hlaloša eng kamanong ye. Le ka se hlaloše motho ka hlalalalo, ka ge motho a ka se be "go Modimo" a ba a ba Modimo ka nako e tee. Lentšu la Segerika leo le

210 MAMETLETŠO 1

fetoletšwego go "Lentšu" ke "Logos", gomme ka bolona ga le re gore "Jesu".
Le atiša go fetolelwa go "Lentšu" fela le ka no ra:-

Pego
Lebaka
Tsebišano
Thutotumelo
Maikemišetšo
Thero
Sebakwa
Polelo
Ditaba

Mathomong

'Logos' ka tlhoko e ka ra dikakanyo tšeo di tšweletšwego ka mantšu goba ka tsela ye nngwe ya tsebišano. Mathomong Modimo o be a na le 'logos' ye. Morero wo o be o ithekile ka Krete. Re laeditše ka fao Moya wa Modimo o tsenyang dikakanyo tša gagwe tirišong, ka fao go na le kgolagano magareng ga Moya wa gagwe le lentšu la gagwe (bona Kgaolo 2.2). Ka ge Moya wa Modimo o ile wa phethagatša morero wa gagwe ka batho mme wa huetša go ngwalwa ga lentšu la gagwe go tloga mathomong, ka yona tsela yeo o ile wa tsebiša kakanyo ya Krete ka mediro le ka mantšu. Krete e be e le 'logos' ya Modimo, mme ka fao Moya wa Modimo o ile wa tšweletša morero wa Modimo wa Krete ka tšohle tšeo o di dirilego. Ke ka lebaka leo ditiragalo tše ntši Testamenteng ye Tala e lego mehuta ya Krete. Le ge go le bjalo, Krete ka sebele sa gagwe e be e se "Lentšu"; ke morero wa Modimo wa phološo go Krete wo e bego e le "Lentšu". 'Logos' (Lentšu) le šomišwa kgafetša mabapi le Ebangedi ya Krete- mohlala, "Lentšu la Krete" (Bakolose 3:16) bapetša Mateo 13:19; Johane 5:24; Ditiro 19:10; 1 Bathesalonika 1:8 bj.bj.). Lemoga gore 'logos' e ka ga Krete, ga se Krete ka boyena. Ge Krete a belegwa, "lentšu" leo le ile la fetoga nama le madi – "Me yena Lentšu a ba nama" (Johane 1:14). Jesu ka boyena e be e le "lentšu leo le fetogilego nama" e sego "lentšu"; o ile a ba lentšu nako yeo a belegilwego ke Maria, e sego pele ga fao.

Morero, goba molaetša, ka Krete o be o le go Modimo mathomong, fela o ile wa utollwa phatlalatša ka Krete, le ka thero ya Ebangedi ngwagakgolong wa pele. Ka fao Modimo o boletše lentšu la gagwe go rena ka Krete (Baheberere 1:1,2). Nako le nako go gatelelwa gore Krete o be a bolela mantšu a Modimo mme a dira mehlolo ka taelo ya Modimo go utolla Modimo go rena (Johane 2:22; 3:34; 7:16; 10:32,38; 14:10,24).

Paulo o ile a obamela taelo ya Kreste ya gore a rere Ebangedi ditšhabeng tšohle: "foko le la Jesu Kreste, ka kutollo ya phihlo ye e bego e homoletšwe mehlang le mehla, ya tla ya utollwa . . . ya tla ya anegelwa tšhaba tšohle" (Baroma 16:25,26). Bophelo bjo bo sa felego bo ile bja kgonagatšwa ke Kreste (Johane 3:16; 6:53); fela go tloga mathomong Modimo o be a na le morero wo wa go fa batho bophelo bjo bo sa felego, a tseba sehlabelo seo morwa wa gagwe a bego a tlo se dira. Kutollo ye e feletšego ya neo yeo e tlile fela morago ga tswalo le lehu la Jesu: "Bophelo bjo bo sa felego bjo Modimo . . . a bo holofeditšego batho mola mabaka a bogologolo a sa hlwa a ba gona, a tla a tšweletša lentšu la gagwe ka lebaka la gona ka botseta" (Tito 1:1,2). Re bone gore baporofeta ba Modimo go bolelwa ka bona eke ba be ba le gona go tloga mathomong ka lebaka la gore 'lentšu' leo ba bego ba le bolela le be le le go Modimo go tloga mathomong (Luka 1:70).

Diswantšho tša Jesu di ile tša utolla bontši bja dilo tše; ka tsela yeo o ile a phethagatša porofeto ka yena ye e rego: "Ke tlo ahlama ka hlaba seema, ka bola thopa tša bogologolo" (Mateo 13:35). Ke ka yona tsela ye ge Lentšu a be a le go Modimo . . . mathomong", mme "a ba nama" ge Kreste a belegwa.

Lentšu e be e le Modimo

Bjale re seemong sa go lekola gore "Lentšu e be e le Modimo" bjang. Merero le dikakanyo tša rena gabotse ke rena. "Ke ya Leboa" ke 'lentšu' leo le tšweletšago morero wa ka, ka ge e le morero wa ka. Morero wa Modimo go Kreste o ka kwešišwa ka tsela yeo. Modimo ke seo a se naganago. Ka fao lentšu la Modimo goba kakanyo ya gagwe ke Modimo. "Lentšu e be e le Modimo". Ka lebaka la se, go na le kgolagano yeo e kgomaganego magareng ga Modimo le Lentšu la gagwe. Dipapetšo tše bjalo ka tše di tlwaelegile: "Modumo wa Morena o šišinya maganata; Morena o šišinya maganata" (Psalme 29:8). Polelo tše bjalo ka "Fela, ga la ka la nkwa, o realo Morena" (Jeremia 25:7), di tlwaelegile baporofeteng. Seo Morena a se hlalošago ke gore "Ga la kwa lentšu la ka leo le boletšwego ke baporofeta". Dafida o be a tšea lentšu la Modimo bjalo ka lebone la gagwe le seetša sa gagwe" (Psalme 119:105), fela o ile a re: "Wena Morena, o lebone la ka. Ka Morena swiswi la ka e ba seetša" (2 Samuele 22:29), go bontšha kgolagano magareng ga Modimo le lentšu la gagwe. Ka fao, go a kwešišega ge lentšu la Modimo le fela le mothofatšwa bjalo ka yena Modimo, ke gore go bolelwa ka lona eke ke motho fela e se motho (bona Phamogo 5).

Modimo ke nnete ka boyona (Johane 3:33; 8:26; 1 Johane 5:10), ka fao lentšu la Modimo le lona ke nnete (Johane 17:17). Ka yona tsela yeo Jesu o

212 MAMETLETŠO 1

ikamanya le mantšu fao a bilego a mothofatša mantšu a gagwe: "E a nnyatšago mme a se amogele mantšu a ka, o na le se se mo ahlolago; se se tlogo mo ahlola ka letšatši la bofelo ke lentšu le ke le boletšego" (Johane 12:48). Jesu o bolela ka lentšu la gagwe bjalo ka ge eke ke motho, ke gore Yena. Mantšu a gagwe a ile a mothofatšwa, ka ge a be a golagane kudu le yena Jesu.

Lentšu la Modimo le lona le mothofatšwa bjalo ka motho, ke gore Modimo ka boyena, go Johane 1:1-3. Ka fao mabapi le Lentšu re botšwa gore, "Tšohle di dirilwe ke yena" (Johane 1:3). Le ge go le bjalo, "Modimo o hlodile" dilo tšohle ka lentšu la gagwe la taelo (Genesi 1:1). Ka lebaka la se, go bolelwa ka Lentšu la Modimo bjalo ka ge eke ke lona Modimo ka boyena. Ntlha yeo re swanetšego go e lemoga fa ke gore ka go ba gona ga lentšu la Modimo dipelong tša rena, Modimo a ka ba kgauswi bjalo.

Go molaleng go tšwa go Genesi 1 gore Modimo e be e le yena mohlodi ka lentšu la gagwe, e sego Jesu ka sebele. Ke lentšu leo go hlalošwago ge le dirile dilo tšohle, fela e sego Jesu ka sebele (Johane 1:1-3). "Magodimo a dirilwe ka lentšu la Morena; Makoko ka moka ga wona a dirilwe ka moya wa molomo wagwe . . . Gobane o boletše tša ba gona" (Psalme 33:6,9). Le gona bjale hlago e šoma ka lentšu la gagwe: "O roma ditaelo tšagwe tša tla lefaseng; mme lentšu la gagwe le sepeleša ka lebelo. O neša leswela boka leokodi . . . A roma ditaelo tša gagwe . . . meetse a ela" (Psalme 147:15-18).

Ka ge lentšu la Modimo e le maatla a gagwe a tlhola, o a šomišitše tswalong ya Jesu ka popelong ya Maria. Lentšu, morero wa Modimo, le ile la tsenywa tirišong ke Moya wa gagwe o Mokgethwa (Luka 1:35), mme la tliša kimo ya Jesu. Maria o ile a lemoga se phetolong ya gagwe tabeng ya gore o tlo ima Krete: "Tše o di boletšego a di ntiregele" (Luka 1:38).

Re bone gore Lentšu / Moya la Modimo le tšweletša morero wa gagwe, wo o bolelwago Testamenteng ye Tala yohle. Nnete ya se e bonagala go Ditiro 13:27, fao go bolelwago ka Jesu bjalo ka mantšu a baporofeta ba Testamente ye Tala: "(Bajuda) ka go se mo tsebe ba phethile mantšu a baporofeta". Ge Krete a belegwa, Mantšu / Moya a Modimo ohle a ile a tšweletšwa sebeleng sa Krete. Ka fase ga khuetšo, moapostola Johane o ile a bolela ka fao morero wa Modimo wa bophelo bjo bo sa felego o ilego wa tšweletšwa go Krete, yoo barutiwa ba ilego ba mmona le go mo swara. Bjale o ile a lemoga gore ba be ba swara Lentšu la Modimo, morero ohle wa gagwe wa phološo go Krete (1 Johane 1:1-3). Le ge re sa kgone go bona Krete ka

sebele, le rena, re ka thabela gore ka go mo kwešiša gabotse, re ka kgona go tseba ka botlalo morero wa Modimo ka rena mme ka fao ra netefaletšwa bophelo bjo bo sa felego (1 Petro 1:8,9). Re swanetše go ipotšiša potšišo ye: "Na ka nnete Krete ke a mo tseba?" Go no amogela fela gore monna wa go loka wa go bitšwa Jesu o kile a ba gona ga go a lekana. Ka go tšwela pele go ithuta Beibele ka thapelo, go a kgonega go mo kwešiša ka pela bjalo ka mophološi wa rena mme ra ikamanya le yena ka kolobetšo.

Phamogo 22: Jesu Wa Histori

Ge e le gore, bjalo ka ge ba bangwe ba tlalea, ga go na bošupi bja gore Jesu wa Natsaretha o kile a ba gona, gona go ba gona ga Bokreste go thata go hlalošwa. Ke go kgopela go feta tekano go holofela gore batho ba dumele gore dimilione tša batho mengwageng ye dikete tše pedi ya go feta ba beile tumelo ya bona godimo ga motho yo a sego gona, le go ba le tumelo ye kgolo fao ba ilego ba rata go gaša tumelo ya bona lefase lohle, ka gare ga ditlaišo le lehu. Bakreste le Bajuda ka kakaretšo ga ba na bothata go amogela gore Mohamed o kile a phela le ge ba gana ditlaleo le dithuto tša gagwe. Ka nnete re amogela gore bontši bja batho historing ba be ba le gona ntle le go nyaka tekolo ye e tseneletšego ya bošupi. Kgafetša kgafetša go dirilwe ditekolo tša ditiragalo tša histori tšeo di amogelwago ka kakaretšo, mohlala, gore ntwaga ya Hastings e bile ka 1066, fela bošupi bjo bo kgotsofatšago ga se bja hwetšwa.

Taba ya gore ba bangwe ba gana go ba gona ga Jesu ka bogale ka nnete e bontšha gore go na le kganyogo ye e tseneletšego ya go ikhweletša lebaka la go gana go amogela mabaka a gore ke Mophološi. Se e napa e eba nnete ge re lemoga gore Bajuda ba pele ka bobona ba ile ba amogela gore motho wa go bitšwa Jesu o be a le gona ngwagakgolong wa pele. Bošupi bjo bo latelago bja histori mabapi le go ba gona ga Jesu wa Natsaretha bo laetša gore ga go ka fao a ka tšhollwago bjalo ka boithômelo bja badumedi. Tsebišo ye ntši ya go re thuša kgaolong ye re e hweditše go "Bošupi Bja Kgale ka Bophelo Bja Jesu" ka Gary Herbamas.

1. Tacitus e be e le mongwadi wa histori wa Moroma yoo dipuku tša gagwe tše pedi tša ka sehlogong tša ngwagakgolo wa pele ("Annals" le "Histories") di bolelago ka Jesu le Bokreste. O ile a ngwala go "Annals" (115 AD) gore:

"Sehlopha seo se bego se hloilwe ke setšhaba ka baka la makgapha a bona, sa go bitšwa Bakreste. Christus, yoo leina leo le tšwago go yena (Ke gore leina la sehlopha seo), o ile a welwa ke kotlo ya go fetiša mehleng ya pušo ya Tiberius diatleng tša e mongwe wa babušiši ba rena, Pontius Pilate". Letona Tiberius o phetše le go buša go tloga 14-37 AD, nakong yeo ka yona Kreste a ilego a bolawa go ya ka pego ye. Tacitus o hlaloša gape ka fao ditumelo tša sehlopha se di ilego "tša tsoga e sego fela Judaea (e lego fao di thomilego gona), eupša le kua Roma, mme o tšwela pele go hlaloša ka fao Bakreste ba bego ba hloilwe le ka fao ba bangwe ba bona ba ilego ba bolawa kua Roma. Tše ka moka di dumellana le pego ya Testamente ye Mpsa ka Jesu, le ka fao barutiwa le baapostola ba ilego ba thoma go gaša thuto ya bona Judaea, mme ya phatlalala lefaseng la Roma, go akaretša Roma ka boyona, fao ba bego ba ganetšwa kudu.

2. Suetonius, mongwadi yo mongwe gape wa histori wa Moroma, o ile a hlaloša ka pušo ya Claudius (41-54 AD): "Gobane Bajuda kua Roma ba ile ba baka mpherefere ka lebaka la Chrestus, (Claudius) o ile a ba koba motseng. "Chrestus" ke tsela ye nngwe ya go ngwala "Christ (Kreste)". Go thekga se, Ditiro 18:2 e hlaloša ka fao balekani ba babedi ba Bajuda, Akwila le Perisila, ba ilego ba tloga Roma ka lebaka la hlorišo ya Bajuda. Suetonius moragonyana o bolela ka hlorišo ya Bakreste ka nako ya Nero: "Morago ga mollo o mogolo Roma . . . kotlo e ile ya wela Bakreste, sehlopha seo se bego se ipolela ka tumelo ye mpsha ya bomenemene." Tšhupetšo ye ya go ba gona ga sehlopha sa go bitšwa "Bakreste" ngwagakgolong wa pele e laetša gore motho wa go bitšwa "Kreste" o be a le gona pejana ngwagakgolong woo.

3. F.F. Bruce (go "Christian origins") o re botša gore go na le ditšhupetšo ka histori ya bohlabela bja Mediterranean yeo e ngwadilwego ke mongwadi wa go bitšwa Thallus mengwageng ya bo 52 AD. Bruce o bontšha go gongwe (go "The New Testament Documents") gore morutegi wa go bitšwa Julius Africanus, o ile a tsopola go Thallus, mme a hlaloša gore leswiswi leo le ilego la ba gona ka go bapolwa ga Jesu le ile la hloilwa ke go fifala ga letšatši. Se se šišinya gore Thallus o ngwadile pego ya gagwe ya papolo ya Jesu yeo e diregilego mengwaga pele ga ge a ngwala histori ya gagwe ka 52 AD.

4. Pliny, mohlankedi wa mmušo wa Roma, o hlaloša ka go ba gona ga sehlopha sa mafolofolo sa go bitšwa Bakreste mengwageng ya mafelelo ya ngwagakgolo wa pele. O bolela gape ka tirelo ya bona ya segopotšo: "Ba be ba na le mogwa wa go kopana ka letšatši le itšego pele ga go hlaba ga letšatši, ba opele ka go šielana ditemana sefela sa Kreste". Matona a Roma Trajan le Hadrian bobedi ba ile ba bolela ka bothata bja go laola Bakreste.

Go ba gona ga sehlopha se go tloga ngwagakgolong wa pele le phegelelo ya bona kgahlanong le dihlorišo go laetša gore go be go na le motho wa nnete yo ba bego ba mo latela yo a phetšego ngwagakgolong wa pele.

5. Talmud, puku ye kgethwa ya Bajuda, go Sanhedrin 43a e bolela ka lehu la Jesu. Go dumelwa gore karolo ye ya Talmud, e tloga mengwageng ya pele ya go kgobokanywa ga puku yeo (70-100 AD):

"Letšatši pele ga Paseka Yeshu (Jesu) o ile a kaletšwa. Matšatši a masomenne pele ga polao yeo, mmegi o ile a goa a re: O tlo thungwa ka maswika ka ge a dirile boloi mme a kgeloša Isiraele. Yo a mo thekgago ga a itšweletše a mo emelele. Fela ka ge go se yo a ilego a bolela selo go mo thekga, o ile a kaletšwa letšatši pele ga Paseka."

"Kaletšwa" e ka no ba seka sa go bapolwa – e šomišwa bjalo Testamenteng ye Mpsa (Bagalatia 3:13; Luka 23:39). Kgaolo ye e hlaloša gore Bajuda ba be ba nyaka gore Jesu a thungwe ka maswika (go ya ka molao wa Moshe, mohlomongwe), fela e hlaloša gore gabotse o ile a kadietšwa. Hlathollo ya se e Testamenteng ye Mpsa yeo e hlalošago ka fao Bajuda ba ilego ba swanelwa ke go šomiša mokgwa wa Baroma wa polao; e lego go kaletša.

Sanhedrin 43a e hlaloša gape ka fao barutiwa ba bahlano ba ilego ba ahlolwa mme ba bolawa, go bontšha gape gore Bajuda ka setšo ba be ba dumela go ba gona ga Jesu wa histori. Sanhedrin 106b e bolela le gore Jesu o be a na le nywaga ye 33 ge a ehwa; e lego seo se bolelwago ke Testamente ye Mpsa. Maier (go "First Easter") o tsopola go tšwa go lengwalo la Bajuda la ngwagakgolo wa bohloko "Toledoth Jesu", leo le tlaleago gore barutiwa ba ile ba leka go utswa mmele wa Jesu morago ga lehu la gagwe, eupša raserapa wa go bitšwa Juda a kwa ka leano la bona mme a tloša mmele wa Jesu a o iša go gongwe, fao a ilego a o neela Bajuda moragonyana. Justin Martyr ge a ngwala ka AD150 o bega gore Bajuda ba ile ba roma batseta bao ba kgethegilego gore ba tlalee gore mmele wa Jesu o utswitšwe ("Dialogue with Trypho"), gomme Tertullian (go "On Spectacles") o ngwadile pego ye bjalo ka 200AD. Dithapo tše tša bošupi magareng ga bona di bontšha gore Bajuda ba nywagakgolo ya pele ba be ba dumela go Jesu wa histori.

6. Mongwadi wa diterama wa Mogerika Lucian, ge a ngwala ngwagakgolong wa bobedi, o kwera Bakreste bao "le lehono ba khunamelago monna yo a bapotšwego" (Lucian, The Death of Peregrine).

7. Josephus ke mongwadi wa histori wa go tuma wa ngwagakgolo wa pele. Pukung ya gagwe "Antiquities", yeo e ngwadilwego ka 90-95AD, o bolela ka Jakobo, "Moratho wa Jesu, yo a bego a bitšwa Krete". O bolela gape kgaolong ye nngwe ya yona puku yeo ka tsela yeo e dumellanago le seswantšho sa Testamente ye Mpsa sa Jesu: "Bjalo nakong yeo go be go na

le Jesu, monna yo bohlale . . . gobane ke yo a ilego a dira mediro ya go makatša . . . E be e le Krete . . . O ile a bonagala go bona a phela ka letšatši la boraro, bjalo ka ge baporofeta ba Modimo ba ile ba porofeta dilo tše, le tše dingwe gape tše dikete tše lesome tša go makatša ka yena."

Kgaolo ye e hlaba fao ba bantši ba tlaleago gore e lahletšwe fa. Gore go sa na le lebaka la gore re šomiše kgaolo ye go thekga kgopolo ya gore go be go na le monna wa go bitšwa Jesu wa Natsaretha, go thekgwa ke mabaka a:-

- * Eusebius (go Ecclesiastical History) o tsopola kgaolo ye ya Josephus.
- * Barutegi ba go hlomphega ba thekga kgaolo ye bjalo ka ya makgonthe, mme ba šupa le gore e ngwadilwe ka mokgwa wo o swanago le mongwalo ka moka wa Josephus.
- * Ga go bošupi bja dikagare bjoo bo laetšago ge kgaolo ye e le lelahlelwa.
- * Moprofesa Schlomo Pines o tlalea gore phetolelo ya Searabia ya mešomo ya Josephus e ile ya utollwa gomme ga go bonale pelaelo ya gore ke yona ya pele (original). Gona fao kgaolo ye e gona gona fao, eupša ga e na dingwalo tša thutotumelo tše re di umakilego ka fa godimo tša tsogo le go ba Mophološi ga Krete. Se se a kwešišega ka ge Josephus e le Mojuda. Pines o ile a dira dikutollo tša gagwe phatlalatša la mathomo ka go "The New York Times", 12 Hlakola 1972, fao a tsopolago kgaolo yeo go ngangšanwago ka yona ya Josephus ka Jesu go tšwa phetolelong ya Searabia: "Nakong yeo go be go na le monna yo bohlale wa go bitšwa Jesu. Maitshwaro a gagwe e be e le a mabotse gomme go be go tsebja gore ke monna wa maatla. Mme batho ba bantši magareng ga Bajuda le ditšhaba tše dingwe e ile ya ba barutiwa ba gagwe. Pilato o ile a mo ahlolela papolo le lehu. Mme bao e bego e le barutiwa ba gagwe ga se ba tlogela borutiwa bja bona. Ba ile ba bega gore o ile a tšwelela go bona morago ga matšatši a mararo a bapotswe le gore o be a phela; go bonala eke e be e le yena Mophološi yo baporofeta ba ilego ba bolela mehlolo ka yena."

Pego ye e kwešišana gabotse le ya Testamente ye Mpsha.

Phamogo 23: "Ke Fologile Kua Legodimong"

"Gobane bogobe bja Modimo ke yena Mofologalegodimong, wa go fa lefase bophelo . . . ke fologile kua legodimong" (Johane 6:33,38).

Mantšu a, le a mangwe a go swana le wona, a šomišwa bošaedi go thekga kakanyo ye e fošagetšego ya gore Jesu o be a le gona ka sebele kua legodimong pele ga matswalo a gagwe. Fela, dintlha tše di latelago di swanetše go hlokomelwa:

1. Badumedi ba "Boraro" ba tšea mantšu a ntšukantšu go thekga ntlha ya bona. Eupša ge re tšea mantšu a ntšukantšu, gona re ra gore ka mantšu a mangwe Jesu o ile a hlaga a phaphametše go tšwa legodimong. Beibele e homotše ka taba ye, le gona ge re ka dumela seo gona kimo ya Jesu ke Maria e fetoga ditšiebadimo. Johane 6:60 e hlaloša ge thuto ka manna e le "e thata", ke gore re swanetše go kwešiša gore Polelo ye e šomišwago fa ke dika.

2. Go Johane 6, Jesu o hlatholla ka fao manna e bego e le mohuta wa gagwe. Manna a be a rometšwe go tšwa go Modimo ka lebaka la gore Modimo ke yena a bego a rwele maikarabelo a go a dira mo lefaseng, ga se a tšwele a phaphametše go tšwa sedulong sa bogoši sa Modimo. Ka fao go tšwa ga Krete legodimong go swanetše go kwešišwa ka yona tsela yeo; o ile a hlolwa mono lefaseng ke Moya o Mokgethwa o šoma popelong ya Maria (Luka 1:35).

3. Jesu o re "gomme bogobe bjo nna ke tlogo bo ntšha . . . ke nama ya ka" (Johane 6:51). Badumedi ba "boraro" ba tlalea gore ke karolo ya "Modimo" ya Jesu yeo e ilego ya tla lefaseng go tšwa legodimong. Fela Jesu o re ke 'nama' ya gagwe yeo e lego bogobe bjo bo tšwilego legodimong. Ka yona tsela yeo Jesu o amanya bogobe bjo bo tšwilego legodimong le yena bjalo ka "Morwamotho" (Johane 6:62), e sego Modimo Morwa.

4. Gona kgaolong ye ya Johane 6 go na le bošupi bjo bontši bja gore Jesu ga a lekane le Modimo. "Tatemophedi e a nthomilego" (Johane 6:57) e bontšha gore Jesu le Modimo ga ba lekane; gomme taba ya gore "ke phela ka Tate" (Johane 6:57) ga se go tšwa ka go sa felego go go bolelwago ke badumedi ba "boraro".

5. Re swanetše go botšiša potšišo ye: "Jesu o tlile neng le gona bjang go tšwa legodimong?" Badumedi ba "Boraro" ba šomiša ditemana tše go Johane 6 go hlaloša gore Jesu o hlagile legodimong ka matswalo a gagwe. Fela Jesu o bolela ka yena bjalo ka "yo a tšwago legodimong" (ditemana 33,50), bjalo ka ge eke ke tshepetšo yeo e tšwelago pele. Ge a bolela ka neo ya Modimo ya Jesu, Krete o itše "ke tate yo a le neago bogobe bja makgonthe bjo bo tšwago legodimong" (temana 32). Ka nako yeo Jesu a bego a bolela mantšu

a, o be a šetše a hlagile legodimong ka mokgwa o mongwe, ka gore o be a romilwe ke Modimo. Ka lebaka le, o be a kgona go bolela ka lefitile: "Bogobe bjoo bja go phela, bjo bo fologilego legodimong, ke nna" (temana 51). Fela o bolela gape le ka go fologa ga gagwe bjalo ka bogobe bjo bo tšwago legodimong ka mokgwa wa lehu la gagwe sefapanong: "Gomme bogobe bjo nna ke tlogo bo ntšha gore lefase le phele, ke nama ya ka" (temana 51). Ka gona fa re bona Jesu a bolela ge a šetše a hlagile legodimong, a sa le gare a hlaga legodimong ebile a sa tlo hlaga legodimong ka lehu la gagwe sefapanong. Ntlha ye e le tee e swanetše go laetša gore go "hlaga" go ra go iponagatša ga Modimo, e sego fela go tswalwa ga Krete. Se se laetšwa ke ditšhupetšo tša Testamente ye Tala ka go tla ga Modimo tšeo di nago le hlalošo yeo e swanago le yona ye. Ka fao Modimo o ile a bona ditlaišego tša batho ba gagwe Egipita mme a tla go tlo ba namolela ka Moshe. O bone bokgoba bja rena sebeng, mme o tile goba o hlagile, ka go romela Jesu go tlo re ntšha bokgobeng bjalo ka ge Moshe a ile a ntšha Baisiraele kua Egipita.

Phamogo 24: Na Jesu O Hlodile Lefase

"Thakaletswalo ya dibopša tšohle. Ka gobane tšohle tša kua magodimong le mo lefaseng di hlodilwe ka yena, tše di bonwago le tše di sa bonwego; ditulo tša marena le bogoši bjohle, le mebušo le ba maatla, ka moka di hlodilwe ke yena, di hloletšwe yena. Ke yena Mobagona wa mola legohle le sešo la ba gona, mme tšohle tša ba gona ka yena. Mme ke yena hlogo ya mmele, hlogo ya phuthego, ke yena mathomo, thakaletswalo motšwabahung, gore e be yena wa pele mo go tšohle" (Bakolose 1:15-18). Ye ke e nngwe ya dikgaolo tšeo di ka dirago gore re nagane gore Jesu o hlodile lefase.

1. Ge e le gore se ke nnete, gona dikgaolo tše dingwe tše ntši tšeo di rutago gore Jesu o be a se gona pele ga matswalo a gagwe di a phegišwa. Kanegelo ya Genesi e ruta gabonolo gore Modimo e be e le yena mohlodi. E mongwe mo go Modimo le Jesu e be e le yena mmopi / mohlodi, gomme ge re re Jesu e be e le yena mohlodi mola Genesi e re Modimo, gona re ra gore Jesu o be a lekana le Modimo. Ge go le bjalo gona ga go kgonege go hlaloša ditemana tše ntši tšeo di laetšago diphapano magareng ga Modimo le Jesu. (Bona kgaolo 8.2).

2. Jesu e be e le "thakaletswalo", e lego seo se šupago mathomo. Ga go na bošupi bja gore Jesu e be e le "leitšibolo" la Modimo pele ga tlholo ya lefase

la ntšukantšu. Dikgaolo tše bjalo ka 2 Samuele 7:14 le Psalme 89:27 di ile tša bolelelapele gore setlogolo sa Dafida sa ntšukantšu se tlo ba leitšibolo la Modimo. O be a se gona nakong ya ge dikgaolo tšeo di ngwalwa, gomme ka fao le ka nako ya tlhlo ya Genesi o be a se gona. Jesu o bile "Morwa wa Modimo ka maatla" ka tsogo ya gagwe bahung (Baroma 1:4). Modimo o ile a "tsoša Jesu bahung, bjalo ka ge go ngwadilwe psalmeng ya bobedi gwa thwe: O Morwa wa ka, lehono ke go tswetše" (Ditiro 13:32,33). Ka fao Jesu o bile leitšibolo la Modimo ka tsogo ya gagwe. Lemoga gape gore morwa yo a emego letsogong le letona la tatagwe o amanywa le go ba leitšibolo (Genesi 48:13-16); gomme Krete o ile a phagamišetšwa letsogong le letona la Modimo morago ga tsogo ya gagwe (Ditiro 2:32; Baheberere 1:3).

3. Ke ka yona tsela ye ge Jesu a hlalošwa bjalo ka "thakaletswalo motšwabahung" (Bakolose 1:18), e lego leina leo le swanago le "thakaletswalo ya dibopša tšohle" (Bakolose 1:15). Ka fao o ipolela bjalo ka "thakaletswalo ya bahu . . . Mothomahloloyamodimo" (Kutollo 1:5; 3:14). Jesu e bile yena wa pele wa hlolo ye mpsha ya banna le basadi bao ba sa hwego bao tsogo le tswalo ya botlalo ya bona e kgonagaditšwego ke lehu le tsogo ya Krete (Baefeso 2:10; 4:23,24; 2 Bakorinthe 5:17). "Ba tlo phedišwa bohle ka Krete (badumedi ba nnete), E mongwe le e mongwe o tlo ba le sebaka sa gagwe; Thakangwaga ke yena Krete o tlo hlatlangwa ke bao e lego ba gagwe mohla a tlogo" (1 Bakorinthe 15:22,23). Ye ke kakanyo yeo e swanago le ya Bakolose 1. Jesu e bile wa pele go tsoga bahung mme a fiwa go se hwe, e be e le wa pele hlolong ye mpsha, gomme badumedi ba nnete ba tlo latela mohlala wa gagwe ge a boa.

4. Ka fao tlhlo yeo go bolelwago ka yona go Bakolose 1 ke tlhlo ye mpsha e sego ya Genesi. Ka mošomo wa Jesu "tšohle di hlodilwe . . . ditulo tša marena . . . mebušo" bj.bj. Paulo ga a re Jesu o hlodile dilo tšohle mme a fa mehlala ya dinoka, dithaba, dinonyana, bj.bj. Dikarolo tša tlhlo ye mpsha ye ke meputso yeo e tlo newago Mmušong wa Modimo. "Ditulo tša marena . . . mebušo" bj.bj. di ra ka fao badumedi bao ba tsošitšwego e tlogo ba "magoši le baperisita . . . mme ba tlo buša mono lefaseng" (Kutollo 5:10). Dilo tše di kgonagaditšwe ke mošomo wa Jesu. "Ka gobane tšohle tša kua magodimong . . . di hlodilwe ka yena" (Bakolose 1:16). Go Baefeso 2:6 re bala ka badumedi bao ba lego go Krete gore ba dutše "go tša magodimong". Ka fao ditemana tše di ruta gore maemo ao a phagamego a semoya ao re ka bago le ona bjale, mmogo le seo re tlogo itemogela sona nakong ye e tlogo, tšohle di kgonagaditšwe ke Krete. "Magodimong le mo faseng" go na le tšohle tše di nyakago poelano ka "madi a sefapano" (Bakolose 1:16,20), go

bontšha gore "tšohle tša magodimong" e ra badumedi bao ba dutšego "go tša magodimong go Kreste", e sego dilo tšohle tšeo di re dikaneditšego.

5. Go ba "yena wa pele mo go tšohle" ga Kreste go ra go ba wa pele ka bohlokwa le kemo le Modimo, e sego ka nako. E bile "wa pele" goba wa bohlokwa go rena, "dilo tšohle" tšeo a ilego a tla go di boelanya. Mateo 21:31 ke mohlala wa se: "Ba lekgetho le diotswa ba le šia ba tsena Mmušong wa Modimo (ke gore ba tsena pele ga lena)" Bajuda ba kgopo. Gabotse Bajuda bao Kreste a bolelago le bona ba ka se be gona Mmušong wa Modimo (Luka 13:28; Mateo 8:12). Ka fao ga se gore baloki ba tsena Mmušong pele ga bona ka nako. Jesu ke "wa pele", e sego e bile wa pele bjalo ka ge hlalošo ya badumedi ba boraro e nyaka. Lentšu la Segerika la "Pele" le fetoletšwe go "godimo" go 1 Petro 4:8.

Phamogo 25 : "Mola Aborahama A Šešo A Tšwelela Ke Ge Nna Ke Le Gona" (Johane 8:58)

Mantšu a a fela a šomišwa go ruta gore Jesu o be a le gona pele ga Aborahama. Le ge go le bjalo, nyakišišo ye e tseneletšego e bontšha gore seo ga se nnete.

1. Jesu e be e le peu yeo e holofeditšwego Aborahama; ka fao ge re re o be a le gona ka sebele pele ga Aborahama re dira gore taba yeo e be ditšiebadimo.

2. Kamano Ya Johane 8:58 ke poledišano ya Kreste le Bajuda mabapi le Aborahama. Go ya ka bona, Aborahama e be e le monna yo mogolo kudu yo a ilego a phela. Jesu o re, "Ke nna ke lego mo, ke bohlokwa go feta Abrahama." Madimabe ke gore bafetoleli ba Beibele ya rena ya Sepedi ba ngwadile gore, "Mola Aborahama a sešo a tšwelela ke ge nna ke le gona." Gabotse phetolelo yeo e be e swanetše gore "Pele ga Aborahama, ke nna." Lentšu la Segerika leo le fetoletšwego go "pele" e lego "pro" le ra gore Kreste o bohlokwa go feta Aborahama; e sego gore o tlile pele ga Aborahama ka nako. Bjalo ka ge re bone, Mateo 21:31 ke mohlala wa ka fao Beibele e šomišago lentšu le "pele" : "Balekgetho le diotswa ba le šia (goba ba tsena pele ga lena) ba tsena Mmušong wa Modimo" lena Bajuda ba bakgopo. Gabotse bona Bajuda bao Kreste a bego a bolela le bona ba ka se be gona Mmušong wa Modimo (Luka 13:28; Mateo 8:12). Ka fao ga se taba ya nako gore baloki ba tlo tsena Mmušong pele ga Bajuda eupša ke gore

ba tlo tsena godimo ga bona. Ge ba be ba eme fao, Jesu ke yena a bego a swanetše go hlomphiwa go feta Aborahama. O re, "Bjale nna ke bohlokwa go feta Aborahama". Le ge go le bjalo, go a kgonega go kwešiša "pele" go Johane 8:58 ka tšhupetšo go nako, ka lebaka la gore pele ga ge Aborahama a be a ka ba gona, Jesu o be a le gona monaganong le morerong wa Modimo go tloga mathomong. Ke ka lebaka la gore Jesu o be a le pele ga Aborahama ka tsela ye; ka fao o be a le bohlokwa go feta Aborahama.

3. Bošupi bja se bo hwetšagala go Johane 8:56 "Aborahama tataweno o hlalalethe go tlo bona tšatši laka, a le bona a thaba" Nako e tee fela yeo Aborahama a begwago a ile a thaba a ba a sega ke ge a be a fiwa kholofetšo ya gore o tlo ba le peu; o ile a kwešiša gore tshepišo yeo e be e ra Kreste (Genesi 17:17). Aborahama o ile a bona kwa pele go Kreste ka kholofelo yeo a ilego a e fiwa ya Jesu. O ile a bolela ka sehlabele sa Kreste seo se tlogo: "Thabeng moo Morena a bonago" (Genesi 22:14). Ke ka yona tsela ye fao Jesu a bolelago ge Aborahama a mmone. Ke ka kamano ye ya go bolela ka ditshepišo ge Jesu a ile a re: "Pele ga Aborahama, ke nna". O be a lemoga, bjalo ka ge re bone go Karolo 3.1, gore ditshepišo tša Modimo go Aborahama di be di utolla morero ka Jesu woo Modimo a bego a o tseba go tloga mathomong a legohle. Morero woo, woo o bego o le gona "Pele ga Aborahama", o ile wa utollelwa Aborahama ditshepišong, gomme bjale o be o phethagala mahlong a Bajuda ba ngwagakgolo wa pele, bjalo ka ge ba be ba eme go dikologa Jesu, "Lentšu leo le ilego la ba nama".

4. Go fela go tlalewa gore Jesu o bolela fa ka leina la Modimo ge a re "Ke nna". Re hlalošitše go Phamogo 3 gore Jesu, gammogo le batho ba tlwaelo ba ka kgona go rwala Leina la Modimo, mme seo se sa re gore ke bona Modimo ka sebele sa gagwe. Le ge go le bjalo, e ka no ba gore Jesu o šomiša fela lebjale la go ba gona. Sebopego se se bjalo se tšwelela go Johane 9:9. Monna wa sefofu yo a bego a fodišitšwe o botšišwa gore naa ke yena monna yola wa go kgopela naa: "Ba bangwe ba re: Ke yena. Ba bangwe ba re: O fo swana le yena. Yena mong a re: Ke nna". Monna wa sefofu o re "Ke nna" bjalo ka ge Jesu a rile "Ke nna" go Johane 8:58. Ge re re ka gore Jesu o rile "Ke nna" seo se ra gore ke yena Modimo, gona re gapeletšega go dumela gore monna wa sefofu le yena ke Modimo. Fela, re swanetše go lemoga gore Leina la Modimo, Yahweh, le ra gore "Ke nna E a lego gona", e sego fela "ke nna".

Phamogo 26 : Melekitsedeke

Baithuti ba bantši ba Beibele ba re 'Amen' go mantšu a Moapostola Petro ge a re: "Paulo ngwanešo e a rategago . . . Mangwalong ka moka . . . mo mangwalong a gagwe go na le tše thata go kwega, tše ba go se rutege le ba ba sešogo ba tia, ba di retollago ka mokgwa wo ba retollago le a mangwe mangwalo ka gona, ba ikiša tahlegong ka noši" (2 Petro 3:15,16). Se se amana le polelo ya Paulo ka Melekitsedeke yeo e lego go Bahebere; yena ka noši o ile a ba a amogela gore o be a tsenelela kudu, a bolela ka dilo tšeo di bego di ka kwešišwa fela ke badumedi bao ba godilego kudu (Bahebere 5:10,11,14). Ka fao ga go a loka go bea motheo wa thuto ye bohlokwa, godimo ga temana tše bjalo; le gona dikgaolo tša Melekitsedeke ga di a swanela go tlala menaganong ya bao ba sa ithutago metho ya Mangwalo.

"Yena Melekitsedeke yo e be e le kgoši ya Salema (Jerusalema); e be e le moperisita wa Modimo e mogologolo; ke yena a kilego a gahlanetša Aborahama ge a boa ntweng ya dikgoši, a mo šegofatša" . . . " Ga go tsebje tatagwe le mmagwe le ge e le moloko wa gagwe, le ge e le mathomo a mehla ya gagwe le bofelo bja bophelo bja gagwe. Sa gagwe ke go bapetšwa le Morwa wa Modimo" (Bahebere 7:1,3). Go tšwa go se ba bangwe ba nganga gore Jesu o be a le gona ka sebele pele ga matswalo a gagwe, le gore ka fao o be a se na batswadi ba batho.

Jesu o be a na le Tate (Modimo) le mma (Maria) le moloko (bona Mateo 1; Luka 3; Johane 7:27). Ka fao Melekitsedeke a ka se re yena ka sebele. Ntle le fao Melekitsedeke "sa gagwe ke go bapetšwa le Morwa wa Modimo" (Bahebere 7:3); e be e se Jesu ka boyena fela o be a na le ditshwano tše itšego le Jesu tšeo mongwadi a di šomišago go ruta. "Go tlo tsoga moperisita e mongwe wa mokgwa wa Melekitsedeke" (Bahebere 7:15), yo a beilwego moperisita "ka mokgwa wa Melekitsedeke " (Bahebere 5:5,6).

Polelo ya Bahebere ka Melekitsedeke ga go ka fao e ka tšewago ntšukantšu. Ge e le gore ka kgonthe o be a se na tate goba mma, gona go ra gore go na le motho o tee fela yoo a bego a ka ba yena, Modimo ka boyena; ke yena fela a se nago mathomo (1 Timotheo 6:16; Psalme 90:2). Fela seo se ganwa ke Bahebere 7:4 "Gomme le bona e le e mo (motho) kaakang eo", le lebaka la gore o ile a bonwa ke batho (mola e le gore Modimo seo ga se direge ka yena) le go iša dihlabelo go Modimo. Go se tsebje ga tatagwe, le mmagwe le moloko wa gagwe e swanetše go ba ka lebaka la gore go sa begwa ka bona. Batswadi ba Kgošigadi Esitere ga ba begwa, ka fao histori ya gagwe e

hlaloša gore "mo lapeng la gagwe (Morodekai) go be go dutše . . . Esitere morwedī wa malomagwe . . . o be a se na tatabagwe le mmagwe" (Esitere 2:7).

Puku ya Genesi e atiša go re botša meloko ya baanegwa bao e re tlišetšago bona. Fela Melekitsedeke yena o no tšwelela mme ga re botšwe selo ka yena. Fela ga go pelaelo ya gore e be e le motho yo a hlomphegago. Le Aborahama e mogolo o ile a mo fa karolo ya lesome, me a hlogonolofatšwa ke yena. Se se laetša gore e be e le e mogolo go Aborahama.

Paulo ga se gore o no itšhidulla monagano ka Mangwalo fa. Go be go na le bothata bjo bogolo ngwagakgolong wa pele bjo taba ya Melekitsedeke e bego e ka bo rarolla. Bajuda ba be ba nganga ba re:

"Lena Bakreste le re botša gore Jesu yo bjale e ka ba moperisita wa rena e mogolo, a iša merapelo le mešomo ya rena go Modimo. Eupša moperisita o swanetše go ba le moloko wo o tsebegago, go šupa ge e le wa kgoro ya Lefi. Le gona, lena ka noši le dumela gore Jesu e be e le wa kgoro ya Juda (Baheberere 7:14). Le tla re tshwarela, rena wa rena moetapele ke Aborahama (Johane 8:33,39), mme re ka se hlomphe Jesu yoo".

Mme Paulo o fetola ka gore:

"Fela le gopola Melekitsedeke. Kanegelo ya Genesi e beilwe ka tsela yeo e bontšhago ge moperisita yo mogolo bjalo ka yena a sena moloko; mme Mophološi e swanetše go ba kgoši le moperisita, ka mokgwa wa Melekitsedeke, ka fao le swanetše go tloša kgatelelo ya lena go Aborahama le e iše go Jesu, le tlogele go dira taba ya meloko ye bohlokwa ka tsela yeo " (1 Timotheo 1:4). Ge nkabe le akanya ka fao Melekitsedeke e lego mohuta wa Jesu (ke gore dintlha tša bophelo bja gagwe di be di šupa go Krete), gona le be le tlo ba le kwešišo ye kgolwane ka mošomo wa Krete."

Le rena a re itšeeleng thuto ye.

Thuto 7 : Dipotšišo

1. Efa diporofeto tše pedi tša Testamente ye Tala ka Jesu.
2. Naa Jesu o be a le gona ka sebele pele ga matswalo a gagwe?
3. Ke tsela efe yeo Jesu a bego a le gona ka yona pele ga matswalo a gagwe?
 - (a) Bjalo ka Morongwa.
 - (b) Bjalo ka karolo ya boraro.
 - (c) Bjalo ka moya.
 - (d) Monaganong le morerong wa Modimo fela.
4. Ke dife tša dipolelo tše tše e lego nnete ka Maria?
 - (a) E be e le mosadi yo a phethagetšego, a se na sebe.
 - (b) E be e le mosadi wa tlwaelo.
 - (c) O ile a imišwa Jesu ke Moya o Mokgethwa.
 - (d) Bjale o iša dithapelo tša rena go Jesu.
5. Naa Jesu o hlodile lefase?
6. Na o kwešiša eng ka Johane 1:1-3 "Mathomong e a bego a le gona ke yena Lentšu?" Naa ga e re go reng?
7. Ke ka lebaka la eng o nagana gore go bohlokwa go ba le bonnete bja gore Jesu o be a le gona ka sebele pele ga matswalo a gagwe goba aowa?

THUTO 8

HLAGO YA JESU

8.1 Hlago Ya Jesu: Matseno

E swanetše go ba e nngwe ya dikotsi tše kgolo dikakanyong tša Bokreste gore Jesu a be a sa fiwa hlomphe le kgodišo yeo e mo swanetšego ka lebaka la phenyo ya gagwe godimo ga sebe, ka tšweletšo ya semelo sa go phethagala. Thuto yeo e tletšego gohle ya "boraro" e dira Jesu Modimo ka boyena. Ka ge Modimo a sa lekwe (Jakobo 1:13), le gona go se na kgonagalo ya gore a ka dira sebe, se se ra gore Krete ga se a lwe le sebe. Ka gona bophelo bja gagwe lefaseng e be e le phoro, a itemogela tšeo di itemogelwago ke batho, fela a se na maikutlo a kgonthe le ditlalelo tša sebele(physical) tšeo batho ba nago le tšona, ka ge di be di sa mo ame.

Ka go le lengwe, dihlopha tše bjalo ka ba Mormon le Dipaki tša Jehovah ba palelwa ke go thabela mohlolo wa ge Krete e le Morwa wa Modimo e a tswetšwego a nnoši. Ka fao, ga go ka fao a ka bago Morongwa goba Morwa wa hlago wa Josefa. Ba bangwe ba šišintše gore bophelong bja gagwe, Krete o be a na le hlago e bjalo ka ya Adama pele ga ge a wa. Ga go bošupi bja Beibele go thekga kgopolo yeo, le gona Adama o ile a bopša ke Modimo ka lerole la lefase mola Jesu a ile a hlolwa ka go tswalwa ke Modimo popelong ya Maria. Ka fao, le ge Jesu a be a se na tate wa motho, o ile a ingwa le go belegwa bjalo ka rena. Batho ba bantši ga ba kgone go amogela gore motho wa hlago ya sebe bjalo ka rena a ka ba le semelo sa go phethagala. Ke yona taba ye yeo e lego tšhitišo go tumelo ya nnete go Krete.

Go dumela gore Jesu e be e le wa hlago ya rena, le gore o be a sena sebe semelong sa gagwe, ka ge a be a phela ka go fenywa diteko, ga go bonolo. Go tšea kakanyo ye kgolo ka pego yeo e lego dikanegelong tša Ebangedi ya gagwe ka bophelo bja gagwe bja phethagalo, gammogo le dikgaolo tše ntši tša Beibele tšeo di ganago gore e be e le Modimo, go kwešiša le go dumela go Krete wa nnete. Go bonolo kudu go dumela gore e be e le Modimo, gomme ka fao o be a phethagetše. Fela kakanyo ye e fokotša bogolo bja phenyo ya Jesu godimo ga sebe le hlago ya setho.

O be a na le hlago ya setho gammogo le mekgwa ya rena ya go dira sebe (Baheberere 4:15), feela o ile a di fenywa ka boineelo bja gagwe ditseleng tša Modimo le go tsoma thušo ya gagwe go fenywa sebe. Modimo o ile a mo fa thušo yeo ka go rata, moo e lego gore "Ke Modimo e a boelantšeng lefase le yena ka Krete"(2 Bakorinthe 5:19).

8.2 Diphapano Magareng Ga Modimo Le Jesu

Re swanetše go hwetša tekatekano magareng ga dikgaolo tšeo di gatelelago gore Modimo o be a le go Jesu, le tšeo di laetšago botho bja gagwe. Dikgaolo tšeo di laetšago botho bja gagwe di dira gore go se ke gwa kgonega go lokafatša kakanyo ya gore Jesu ke Modimo, bjalo ka ge thuto ya boraro e hlaloša. (Kakanyo ye ya gore Jesu ke Modimo e thomile kua lekgotleng la Nicea ka 325 A. D.,fao kakanyo ya gore Modimo ke "boraro" e ilego ya thoma gona; e be e sa tsebje go Bakreste ba pele). Lentšu le "boraro" ga le gona Beibeleng. Thuto 9 e tlo hlaloša ka botlalo phenyo ya Kreste godimo ga sebe le karolo ya Modimo fao. Ge re thoma dithuto tše, a re gopoleng gore phološo e ithekgile godimo ga kwešišo ye e nepagetšego ya Jesu Kreste wa nnete(Johane 3:36; 6:53; 17:3). Ge re kwešišitše gabotse phenyo ya gagwe godimo ga sebe le lehu, gona re ka kolobeletšwa go yena gore re be le kabelo phološong yeo.

Ye nngwe ya dikakaretšo tše bonolo tša kamano magareng ga Modimo le Jesu e go 1 Timotheo 2:5 : "Modimo ke yena o tee yo; le Mmoelanyi wa go boelanya Modimo le batho ke yena o tee yo, yena motho Jesu Kreste". Ge re ka hlokomela mantšu a a thaletšwego re tlo lemoga gore:

- ✓ Ge Modimo e le o tee, gona ga go kgonege gore Jesu e ka ba Modimo; ge Tate e le Modimo le Jesu e le Modimo , gona go na le Badimo ba babedi. "Wa rena Modimo ke o tee fela, yena Tatawešo"(1 Bakorinthe 8:6). Ka fao Modimo Tate ke yena fela Modimo. Ka fao ga go kgonege gore go ka ba le sephedi se sengwe sa go bitšwa Modimo Morwa, bjalo ka ge thuto ya go fošagala ya boraro e hlaloša. Testamente ye Tala e bontšha ge Morena, Modimo o tee e le yena Tate (Jesaya 63:16;64:8).
- ✓ Godimo ga Modimo o tee yo, go na le mmoelanyi, e lego motho Jesu Kreste-"le Mmoelanyi wa go boelanya Modimo le batho ke yena o tee..." Lentšu le "le" le bontšha phapano magareng ga Modimo le Jesu.
- ✓ Go ba "mmoelanyi ga Kreste go ra gore ke malokwane. Mmoelanyi\ Malokwane magareng ga batho ba badiradibe le Modimo yo a se nago sebe e ka se be Modimo yo a se nago sebe ka noši; e swanetše go ba motho yo a se nago sebe, wa hlago ya setho ya badiradibe. "Yena motho Jesu Kreste" e re tlogela re se na pelaelo ka nepagalo ya hlalošo ye. Le ge a be a ngwala morago ga thotogelo ya Jesu, Paulo ga a bolele ka "Modimo Jesu Kreste". Kgafetša re gopotšwa gore "Modimo

228 MAMETLETŠO 1

ga se motho"(Numeri 23:19; Hosea 11: 9); eupša Krete e be e le "Morwamotho" bjalo ka ge a bitšwa Testamenteng ye Mpsha, "motho Jesu Krete". E be e le "Morwa wa Yogodimodimo"(Luka 1:32). Ka ge Modimo e le yena fela "Yogodimodimo", go ra gore ke yena fela a nago le bogodimo bjo bo feletšego; gomme ka ge Jesu e le "Morwa wa Yogodimodimo", go ra gore e be e se yena Modimo ka sebele. Polelo ya Tate le Morwa yeo e bolelwago ka Modimo le Jesu e bontšha gore ga ba swane. Le ge morwa a ka ba le ditshwano tše itšego le tatagwe, ga go ka fao a ka bago yena tate, goba a lekana le yena ka mengwaga. Ka tumellano le se, go na le diphapano tše itšego magareng ga Modimo le Jesu tšeo di laetšago gore Jesu e be e se yena Modimo:

MODIMO

JESU

"Ga a lekwe"(Jakobo 1: 13)

"Ke e a lekilwego mo go tšohle bjalo ka rena"(Bahebere 4:15).

Ga a hwe (Psalme 90:2; 1 Timotheo 6:16)

O ile a hwa matšatši a mararo (Mateo 12:40; 16:21).

Ga a bonwe ke batho (1Timotheo 6: 16 ; Ekisodo 33:20

Batho ba mmone ba ba ba mo swara (1 Johane1:1).

Ge re lekwa re gapeletšega go kgetha magareng ga sebe le go obamela Modimo. Kgafetša re kgetha sebe; Krete le yena o be a na le dikgetho tše bjalo, fela yena ka mehla o ile a kgetha go obamela Modimo. Ka fao, go be go na le kgonagalo ya gore a ka dira sebe, le ge e le gore ga se a ka a se dira. Go Modimo kgonagalo yeo ga e gona. Re laeditše gore peu ya Dafida yeo a e tshepišitšwego go 2 Samuele 7 :12-16 e be e le Krete. Temana ya 14 e bolela ka kgonagalo ya gore Jesu a ka dira sebe: "E tlo re ge a šaetša ke mo otle..."

8.3 Hlago Ya Jesu

Lentšu le "hlago" le ra seo re lego sona. Re bone go Thuto 1 gore Beibele e bolela ka dihlogo tše pedi fela-ya Modimo le ya motho. Ka hlago Modimo ga a hwe , ga a lekwe bj.bj. Go molaleng gore Jesu e be e se wa hlago ya

Modimo bophelong bja gagwe. Ka fao e be e le wa hlago ya setho. Go tšwa hlathollong ya rena ya lentšu le "hlago", go molaleng gore Krete o be a se na dihlogo tše pedi, ka nako e tee. Go be go le bohlokwa gore Krete a lekwe bjalo ka rena (Bahebere 4:15) gore ka go fenyā diteko a kgone go re hweletša tebalelo ya dibe. Dikganyogo tše mpe tšeo e lego wona motheo wa diteko tša rena (Mareka 7:15-23), di tšwa hlagong ya rena ya setho(Jakobo 1:13-15). Ka fao, go be go hlokega gore Krete e be wa hlago ya setho gore a itemogele le go fenyā diteko tše. Bahebere 2:14-18 e hlaloša se:

"Bjale ka go itira selo se tee le bana bao, ka go ba nama e tee le madi a tee le bona, o fentše Diabolo...Tšeo ga se tše a di diretšego Barongwa, o di diretše bana ba Aborahama. Gomme go be go swanetše ge a eba e a swanago le bana babo ka tšohle, gore a be wa go ba kwela bohloko , a be Moperisita e mogolo e a botegetšego Modimo, a kgone go hlatswa setšhaba dibe. Gobane ba ba lekwago o kgona go ba lwela, ka ge le yena a tlaišegile a lekwa".

Kgaolo ye e gatelela ntlha ya gore Jesu o be a na le hlago ya setho: "Ka go itira selo se tee le bana bao" go bontšha le go gatelela se. Bahebere 2:16 e gatelela ntlha ya gore Krete o be a sena hlago ya Barongwa ka ge e be e le peu ya Aborahama yeo e tlišitšego phološo go setšhaba sa badumedi bao e lego peu ya Aborahama. Ka lebaka la se, go be go le bohlokwa gore Krete a be le hlago ya setho. O be a swanetše go ba "e a swanago le bana babo"(Bahebere 2:17) gore Modimo a re nee tebalelo ka sehlabelo sa Krete. Go bolela gore Jesu e be e se wa hlago ya setho ka botlalo ke go se tsebe metheo ya Ebangedi ya Krete.

Ge badumedi bao ba kolobeditšwego ba dira dibe, ba ka tla go Modimo, ba ipolela dibe tša bona ka thapelo (1Johane 1: 9); Modimo o tseba gore Krete o ile a lekwa bjalo ka bona, fela yena o be a phethagetše gomme o ile a fenyā meleko yeo bona e ba palelago. Ka baka la se, "Modimo ka Krete"(Baefeso 4:32) a ka re lebalela. Ka fao go bohlokwa go lemoga ka fao Krete a ilego a lekwa ka gona bjalo ka rena, le ka fao a bego a swanetše go ba le hlago ya setho gore seo se kgonege. Bahebere 2:14 e bolela gore Krete o be a na le hlago ya "nama le madi" gore se se kgonege. "Modimo ke Moya"(Johane 4:24) ka hlago gomme le ge a na le mmele, bjalo ka Moya ga a na "nama"(Luka 24:39). Go ba le hlago ya "nama" ga Krete go ra gore o be a se na hlago ya Modimo bophelong bja gagwe. Maiteko ao a fetilego a batho a go boloka lentšu la Modimo, ke gore go fenyā diteko, a be a paletšwe. Ka fao Modimo a "roma Morwa wa gagwe ka sebopego sa nama ya sebe, gore sebe sa nameng se ahlolwe go lahlwa"(Baroma 8:3).

"Sebe" go bolelwa tlwaelo yeo re nago le yona ya go dira sebe ka hlago. Re šetše re dumeletše tlwaelo ye gomme re sa tšwela pele go e dumelela,

gomme "moputso wa sebe ke lehu." Go tšwa tlalelong ye motho o be a hloka thušo ya ka ntle. Yena ka boyena o be a sa kgone go phethagala; ga go kgonege gore nama e ka rekolla nama. Ka fao Modimo o ile a tsena ka gare gomme a re nea Morwa wa gagwe yo a bego a na le "nama ya sebe" bjalo ka rena, le diteko tšohle tša sebe tšeo re nago le tšona. Go fapana le batho bohle, Krete o ile a fenyā diteko tšohle, le ge go be go na le kgonagalo ya gore a ka palelwa goba a dira sebe bjalo ka rena. Baroma 8:3 e hlaloša hlago ya krete ya setho bjalo ka "nama ya sebe." Ditemaneng tše mmalwa pele ga fao Paulo o be a ile a bolela ka fao nameng go "sa dulego se botse", le ka fao ka hlago nama e lwantšhanago le go obamela Modimo "(Baroma 7:18-23). Ka kamano le se, go tloga go kgahliša go bala gore Krete o be a na le nama ya sebe go Baroma 8:3. Ke ka lona lebaka la go fenyā ga gagwe yona nama ye ya sebe, ge re na le tsela ya go phologa nameng ya rena. Jesu o be a lemoga hlago ya gagwe ya sebe. O kile a bitšwa "Moruti yo botse", ka kakaretšo ya gore o botse mme o phethagetše ka hlago. O ile a fetola a re, "O reng ge o re yo botse o e ra nna? Ga go yo botse ge e se Modimo" (Mareka 10:17-18). Nakong ye nngwe batho ba ile ba thoma go hlatsela bogolo bja Krete ka baka la mehlolo yeo a bego a e dirile. Jesu ga a ka a kgahlwa ke seo "ka gore a tseba bohle; Gobane Jesu e be e se wa go lemoga motho ka go kwa bohlatse bja yo mongwe, gobane a hlatha se se lego mothong" (Johane 2:25). Ka lebaka la tsebo ya gagwe ye kgolo ya hlago ya setho, (O be a tseba bohle ka se), Krete o be a sa nyake gore batho ba mo rete, ka ge a be a tseba ge hlago ya gagwe e le e mpe.

8.4 Botho (Humanity) Bja Jesu

Dikanegelo tša Ebangedi di re fa mehlala ye mentši ya ka fao Jesu a bego a na le hlago ya setho. Go begwa gore o be a lapile gomme o ile a dula fase gore a nwe sedibeng (Johane 4:6). "Jesu o ile a lla" ka lehu la Latsaro (Johane 11:35). Dikanegelo tša ditlailšego tša gagwe e swanetše go ba bohlatse bjo bo lekanego bja gore o be a na le hlago ya setho: "Moya wa ka o huduegile" ke seo a ilego a se bolela ge a be a rapela gore Modimo a mo phološe lehung la sefapano (Johane 12:27). O ile a rapela a re "Tate, ge go kgonega a senwelo se se fete se ntloge. Fela, e se be ka mo go ratago nna, e be ka mo go ratago wena" (Mateo 26:39). Se se laetša gore nakong ye nngwe thato ya Krete e be e fapana le ya Modimo. Bophelong bja gagwe bjohle Krete o ile a bea thato ya gagwe ka fase ga thato ya Modimo go itokišetša teko ya gagwe ya bofelo sefapanong: "Ga go se ke kgonago go se dira ka la

ka; ke ahlola ka mo ke kwilego, mme kahlolo ya ka ke ya toko, gobane ga ke nyake se nna ke se ratago, ke nyaka se se ratwago ke e a nthomilego" (Johane 5:30). Phapano ye ya magareng ga thato ya Modimo le thato ya Jesu ke bošupi bja gore Jesu e be e se Modimo. Maphelong a rena ka moka re swanetše go gola tsebo ya rena ya Modimo, re ithuta go tšwa ditekong tšeo re itemogelago tšona maphelong a rena. Jesu e bile mohlala o mogolo wa rena go se. Tsebo ye e feletšego ya Modimo e be e sa tukišwa ka gare ga gagwe bjalo ka ge go se bjalo le go rena. Go tloga bjaneng Jesu o ile a "tšwelela pele a hlalefa (a gola moyeng –Baefeso 4:13), a e ya le nywaga a kgahla Modimo le batho "(Luka 2:52). "Ngwana yena a gola, a tia moyeng (Luka 2:40). Dikgaolo tše pedi tše di golaganya kgolo ya Krete ya mmele le ya semoya; tshpetšo ya kgolo e diragetše mmeleng le moyeng. Ge e le gore "Morwa ke Modimo", bjalo ka ge thuto ya boraro e nyaka re dumela, se se be se ka se kgonege. Le bofelong bja bophelo bja gagwe, Krete o ile a dumela gore ga a tsebe nako yeo a tlogo boa ka yona, le ge e le gore Tate o be a tseba (Mareka 13:32).

Go obamela Modimo ke seo re swanetšego go ithuta sona bohle ge nako e dutše e sepela. Krete le yena o ile a ithuta ka yona tsela yeo bjalo ka morwa e mong le e mong. "Le ge e be e le morwa o ithutile go kwa (go kwa Modimo) ka gona go tlaišega. Gomme ge a fihletše bolo ka tlalo (ke gore kgolo ya semoya) ka mokgwa woo, a ba thwadi ya go iša bao ba mo kwago phološong ye e sa felego"(Baheberere 5: 8-9). Bafilipi 2:7,8 (y eo Phamogo 27 e laodišago ka botlalo ka yona), le yona e anega tshpetšo ye ya kgolo ya semoya go Jesu, yeo e ilego ya felela ka lehu la gagwe sefapanong. "A upša a itlhakola, a tšea lebopo la mohlanka...a ikokobetša a ba e a kwago le go iša lehung, lehung la sefapano". Polelo ye e šomišitšwego fa e laetša ka fao Jesu a ilego a tšwela pele go gola moyeng, a tšwela pele go ikokobetša go fihla ge mafelelong a ikokobeletša thato ya Modimo ya gore a hwe sefapanong. Ka fao o ile a "fihlela bolo ka tlalo" ka go ikokobeletša ditlaišego tša gagwe. Go molaleng go tšwa go se gore Jesu o ile a tšea matsapa a gore e be moloki, o be a sa gapeletšwe ke Modimo go dira bjalo, ka ge seo se be se tlo mo dira fela popi. Jesu o be a re rata ka nnete, gomme o ile a neela bophelo bja gagwe sefapanong ka lebaka leo. Kgatelelo ya lerato leo Krete a nago le lona go rena e be e tlo ba lefela ge nkabe Modimo a mo gapeleditše go hwa sefapanong (Baefeso 5:2,25; Bagalatia 2:20; Kutollo 1:5). Ge nkabe Jesu e le Modimo, nkabe a sa ka a ba le kgetho ge e se go phethagala mme a hwa sefapanong. Ka ge Jesu a be a na le dikgetho tše, re kgona go lemoga lerato la gagwe go rena, le go thoma kamano le yena.

E be e le ka lebaka la go rata ga Krete go neela ka bophelo bja gagwe ge Modimo a ile a kgahlwa ke yena: "Se Tate a nthatelago sona ke ge ke gafa bophelo bjaka ...Ga go e a nkamogago bophelo bjaka; ke nna mong ke bo gafago"(Johane 10:17, 18). Go thata go kwešiša ka fao Modimo a ilego a kgahlwa ke ge Krete a gafa bophelo bja gagwe ge e le gore Krete e be e le Modimo a phela bophelo bja setho bjalo ka seka sa kamano le batho ba sebe (Mateo 3:17; 17:5). Dipego tše tša go kgahlwa ga Tate ke boikobo bja Morwa, ke bošupi bjo bo lekanego bja gore go be go na le kgonagalo ya gore a ka gana go ikoba, fela o ile a kgetha go ikoba ka go rata.

KRETE O BE A HLOKA PHOLOŠO

Ka baka la hlago ya gagwe ya setho, Krete o be a itemogela malwetšinyana, go lapa bj. bj. bjalo ka rena. Ka fao go maleba gore le ge nkabe a sa hwa sefapanong, o be a tlo no hwa, mohlala ka lebaka la botšofadi. Ka lebaka leo, Jesu o be a hloka go phološwa lehung ke Modimo. Ka go lemoga se, Jesu o ile a tliša "didimo tša dithapelo le ditopo le dillo tše thata le ka megokgo, a di fihliša go yo a kgonnego go mo phološa lehung; mme a kwewa, a hlakodišwa poifong"(Baheberere 5:7). Taba ya gore Krete o ile a rapela Modimo go mo phološa lehung e tloša kgonagalo ya gore Krete ke Modimo. Morago ga tsogo ya Krete, "lehu ga le sa mmuša"(Baroma 6:9) go šupa gore pele ga fao le be le mmuša.

Dipsalme tše ntši di porofeta ka Jesu; ge ditemana tša Psalme ye e itšego di tsopolwa Testamenteng ye Mpsha di tsopolwa mabapi le Jesu, go maleba go tšea gore le tše dingwe ditemana gona fao di bolela ka yena. Mabakeng a mmalwa hlokego ya phološo go Krete e a gatelelwa:

- (Psalme 90:11,12 e tsopolwa mabapi le Jesu go Mateo 4:6. Psalme 91:16 e porofeta ka fao Modimo a bego a tlo fa Jesu phološo: "Ke tlo mo horiša boati bja matšatši (bophelo bjo bo sa felego), a tlo thaba ge ke mmontšha go phološa ga ka ".
- (Psalme 69:21 e bolela ka papolo ya Krete (Mateo 27:34); Psalme yeo yohle e hlaloša dikakanyo tša Krete sefapanong: "Modimo ntlhakodiše... batamela moya wa ka o o lopolle ...ke tlo phagama ge wena Modimo o mphološa"(ditemana 1,18, 29).
- (Psalme 89 e bolela ka tshepišo ya Modimo go Dafida mabapi le Jesu. Mabapi le yena Psalme 89:26 e porofeta gore: "Nna o tlo nthe: O Tate! O Modimo wa ka, o lentswe la go mphološa".

Dithapelo tša Krete di ile tša kwewa ke Modimo. Gore Modimo o ile a mo tsoša gomme a mo tagiša ka bophelo bjo bo sa felego ke thuto ye kgolo ya Testamente ye Mpsha:

- ◆ "Modimo... o tsošitše Jesu ...Yena eo Modimo o mo godišitše, a mmea Mmuši le Mophološi"(Ditiro 5: 30,31).
- ◆ "Modimo...o neile Jesu mohlanka wa gagwe letago ...Yena eo Modimo o mo tsošitše bahung"(Ditiro 3:13,15).
- ◆ Yena eo Modimo o mo tsošitše" (Ditiro 2:24,32,33).
- ◆ Jesu ka boyena o ile a lemoga seo ge a be a kgopela Modimo go mo tagafatša (Johane 17:5; 8:54).

Ge nkabe Jesu e le Modimo ka sebele, gona kgatelelo ye ka moka e be e ka se be maleba ka gore Modimo ga a hwe. Jesu o be a ka se hloke phološo ge e be e le Modimo. Gore ke Modimo yo a ilego a phagamiša Jesu, go bontšha bogolo bja Modimo go Jesu le gore ba arogane. Ga go ka fao Krete a bego a ka ba "Modimo wa go ya go ile, wa dihlogo tše pedi...ya Modimo le ya motho", bjalo ka ge ya pele ya dikarolo tše 39 tša kereke ya Engelane e bolela. Go ya ka lentšu le hlago, sephedi se kgona feela go ba le hlago e tee. Bošupi bja gore Krete e be e le wa hlago ya rena ya setho ke bjo bogolo kudu.

8.5 Kamano Ya Modimo Le Jesu

Ge re lekola ka fao Modimo a tsošitšego Jesu, re thoma go nagana ka kamano ya bona. Ge e le gore ba a lekana ebile bobedi ba tšwa ka go sa felego go ya ka go sa felego, bjalo ka ge thuto ya boraro e hlaloša, re holofela ge kamano ya bona e tlo ba ya balekani (equals). Re šetše re bone bošupi bjo bontši gore ga go bjalo. Kamano magareng ga Modimo le Krete e bjalo ka kamano magareng ga monna le mosadi: Hlogo ya monnamang le mang ke Krete; mme hlogo ya mosadi ke monna; hlogo ya Krete ke Modimo" (1 Bakorinthe 11: 3). Bjalo ka ge monna e le hlogo ya mosadi, le Modimo ke hlogo ya Krete, le ge e le gore ba na le botee bja morero bjalo ka bjo bo swanetšego go ba gona magareng ga monna le mosadi. Ka fao "Krete ke wa Modimo"(1 Bakorinthe 3 : 23) bjalo ka ge mosadi e le wa monna.

Modimo Tate o fela a hlalošwa bjalo ka Modimo wa Krete. Taba ya gore Modimo o hlalošwa bjalo ka "Modimo Tatago Mong wa rena Jesu Krete"(1 Petro 1: 3; Baefeso 1 : 17) le morago ga thotogelo ya Krete legodimong e bontšha gore le bjale kamano ya bona e sa le bjalo ka nakong yela Jesu a

bego a phela mono lefaseng. Mangwalo a Testamente ye Mpsha a ngwadilwe mengwaga e mmalwa morago ga thotogelo ya Kreste legodimong, fela Modimo o sa bitšwa Tate le Modimo wa Kreste. Jesu o sa tšea Tate bjalo ka Modimo wa gagwe.

Kutollo, puku ya bofelo ya Testamente ye Mpsha, e ngwadilwe bonnyane nywaga ye 30 morago ga tagafatšo le thotogelo ya Kreste, fela e bolela ka Modimo bjalo ka "Modimo Tatagwe" (Kutollo 1 : 6). Pukung ye, Kreste yo a tsoitšwego mme a tagafatšwa o be a efa badumedi molaetša. O bolela ka "Ntlokgethwa ya Modimo wa ka...leina la Modimo wa ka ...motse wo o tlogo o etšwa... go Modimo wa ka" (Kutollo 3 :12). Se se bontšha gore le gona bjale Jesu o bona Tate bjalo ka Modimo wa gagwe – ka fao ga se yena Modimo. Le bophelong bja gagwe bja nakong yela a le lefaseng, Jesu o be a bona Modimo ka yona tsela yeo. O ile a bolela ka go rotogela "go Tate, le go Tataaweno, go Modimo wa ka le go Modimo wa lena "(Johane 20 :17). Sefapanong Jesu o ile a laetša botho (humanity) bja gagwe ka botlalo: "Modimo wa ka! Modimo wa ka! O ntlogeletšeng?" (Mateo 27 :46). Mantšu a mabjalo ga a kwešišege ge a bolelwa ke Modimo ka boyena. Taba ya gore Jesu o ile a rapela Modimo ka "dillo tše thata le ka megokgo" ka boyona e bontšha mohuta wa kamano ya bona (Bahebere 5 : 7; Luka 6:12). Ga go ka fao Modimo a ka ithapelago. Le gona bjale Kreste o re rapelela go Modimo (Baroma 8 :26,27; 2 Bakorinthe 3:18). Bjale re laeditše gore kamano ya Kreste le Modimo nakong yeo a bego a le lefaseng ga e fapane le ya gona bjale. Kreste o be a bona Modimo bjalo ka Tate wa gagwe le Modimo wa gagwe, gomme o be a mo rapela; mme go sa no ba bjalo le lehono, morago ga tsogo ya gagwe le thotogelo. Nakong ya bophelo bja gagwe lefaseng, Kreste e be e le mohlanka wa Modimo (Ditiro 3: 13, 26; Jesaya 42:1; 53:11). Mohlanka o phetha thato ya mong wa gagwe gomme ga a lekane le mong wa gagwe (Johane 13:16). Kreste o ile a gatelela gore maatla le taolo yeo a bego a na le yona, e tšwa go Modimo, e sego go yena: "Ga go se ke kgonago go se dira ka la ka...ke nyaka se se ratwago ke e a nthomilego...ga go se Morwa a kgonago go se dira ka la gagwe"(Johane 5:19, 30).

Phamogo 27: "A Le Ka Lebopo Le Modimo A Leng Ka Lona"

"Jesu... a le ka lebopo le Modimo a lego ka lona, a se re: go swana le Modimo go mo ana hlogo. A upša a itlhakola a tšea lebopo la mohlanka"

(Bafilipi 2:5- 11). Ditemana tše go tšewa ge di era gore Jesu e be e le Modimo gomme ge a belegwa a ba motho. Ge e le gore seo ke nnete, gona ntlha e nngwe le e nngwe yeo re e dirilego go kgaolo 7 le 8 e swanetše go phumolwa. Ga go a swanela gore re dumelele temana e tee go ganetša seo Beibele ka kakaretšo e se rutago. Go bohlokwa go lemoga gore kgaolo ye e le noši ke yona e šomišwago ke badumedi ba boraro go thekga ka fao Jesu a ilego a fetišetšwa go tšwa go Modimo legodimong go ya go ngwana popelong ya Maria. Phetleko ye e latelago e tsoma go šupetša seo kgaolo ye e se hlalošago.

1. Go na le mantšu a mmalwa kgaolong ye ao a ganetšanago le thuto ya boraro:

- a) Ke ka baka leo Modimo a mo godišitšego (Jesu)a mo setša ka leina " (temana 9), go bontšha gore Jesu ga se a ikgodiše, ke Modimo a mo godišitšego. Go a latela gore o be a se seemong sa kgodišo pele ga ge Modimo a mo godiša, ka tsogo ya gagwe.
- b) Tshpetšo ye ya go ikokobetša ga Krete le go godišwa ga gagwe morago ga fao ke Modimo, e be e le "go reta Modimo Tatagwe".

2. Kamano ya kgaolo ye e swanetše go lebelelwa ka šedi. Paulo ga a no thoma go bolela ka Jesu ka tšhoganetšo. Morago go Bafilipi 1:27 Paulo o thoma go bolela ka bohlokwa bja seemo sa monagano wa rena. Se se tšwetšwa pele ditemaneng tša pele tša kgaolo ya bobedi: Le be ba ba kwanago kgopolong ...le menaganong ...motho a seke a šetša tša go ikhola, a a šetše tša go hola ba bangwe. Kgopolo yeo e swanetšego go ba go lena ke yeo e bego e le go Krete Jesu..." (Bafilipi 2 : 2-5). Ka fao Paulo o bolela ka bohlokwa bja go ba le monagano woo o bego o le go Krete, woo o ineelago go hlankela ba bangwe ka boikobo. Ka fao ditemana tšeo di latelago di bolela ka boikokobetšo bja monagano bjoo Krete a bego a na le bjona, e sego ka phetogo ya hlago goba sebopego.

3. Jesu e be e le wa "lebopo leo Modimo a lego ka lona". Re laeditše go Kgaolo 8.3 gore Jesu e be e le wa hlago ya setho, ka fao ga go ka fao kgaolo ye e ka hlalošago gore o be a le wa hlago ya Modimo. Re swanetše go lemoga gore diphetolelo tše dingwe tša sebjalebja tšeo di diretšwego go "balwa ga bonolo", di na le go hlokomologa hlalošo ya maleba ya diteng tša Segerika gomme tša thoma go hlaloša seo se boletwago, e sego go se fetolela . Bafilipi 2:5-8 ke mohlala wa seo. Le ge go le bjalo, ga re re gore di seke tša šomišwa mabakeng a mangwe.

Gore "lebopo"("morphe"ka Segerika) ga le re hlago go laetšwa ke Bafilipi 2:7 fao Krete a tšeago "lebopo la mohlanka". O be a na le lebopo la Modimo, gomme a tšea lebopo la mohlanka. Hlago ya mohlanka ga e fapane le ya motho e mongwe le e mongwe. Ka tumellano le kamano, re ka no

hlatholla gore se se ra gore le ge Jesu a be a phethagetše, a na le monagano o bjalo ka wa Modimo, o be a ikemišeditše go itshwara bjalo ka mohlanka. Ditemaneng tše mmalwa tša go latela Paulo o re hlohleletša gore re "swane nae lehung la gagwe" (Bafilipi 3:10). Re swanetše go ba le "morphe", lebopo leo Krete a bego a na le lona mme a le bontšha ka lehu la gagwe. Se ga se re gore re swanetše go ba le hlago yeo a bego a na le yona nakong yeo, ka ge re šetše re na le yona (hlago ya setho). Ga re a swanela go iphetola re be le hlago ya setho. Fela re swanetše go fetola dikakanyo tša rena, gore re be le "morphe" goba sebopego sa monagano seo Krete a bego a na le sona lehung la gagwe. Lentšu la Segerika "morphe" le ra sebopego, kgatišo goba seswano. Batho ba hlalošwa ba na le seswano "morphe" sa borapedi (2 Timotheo 3:5). Bagalatia 4:19 e hlaloša ge "Kreste a bopegile mo go lena". Ka ge a be a na le semelo sa go phethagala, tsela ya go nagana e bjalo ka ya Modimo, Krete o be a na le "lebopo la Modimo". Ka fao go be go sa mo "ane hlogo" go nagana gore ka yona tsela ye e be e le o tee le Modimo.

4. Krete o ile a "itlhakola", e lego seo se re lemošago ka porofeto ya papolo ya gagwe go Jesaya 53:12: "O tšholletše moya wa gagwe mo lehung". O ile a "tšea lebopo la mohlanka" ka mokgwa wa gagwe wa bohanka go balatedi ba gagwe (Johane 13:14), wo o ilego wa šupša ke lehu la gagwe sefapanong (Mateo 20:28). Jesaya 52:14 e ile ya porofeta ka ditlaišego tša Krete gore sefapanong, "sefahlogo sa gago se senyegile, se se sa etša sa motho, o se sa swana le ngwana wa motho". Boikokobetšo bjo bja gagwe bja "go iša lehung la sefapano" ke selo seo se bego se tšwela pele gomme se diregile bophelong bja gagwe le lehung, e sego matswalong. Re bone gore kamano ya kgaolo ye e ra monagano wa Jesu, woo boikokobetšo bja wona bo tlišwago go rena bjalo ka mohlala woo re swanetšego go o etšiša. Ka fao ditemana tše di bolela ka bophelo bja Jesu mono lefaseng, ka hlago ya rena, le ka fao a ilego a ikokobetša, le ge a be a na le monagano wo o kwanago le Modimo, go šetša dinyakwa tša rena.

5. Ge Jesu e be e le Modimo ka hlago gomme a tlogela seo morago mme a tšea hlago ya setho, bjalo ka ge tumelo ya boraro e leka go hlatholla kgaolo ye, gona Jesu e be e se Modimo ge a le lefaseng; fela ba boraro ba dumela gore e be e le Modimo. Se ka moka se bontšha boikganetšo bjo bo hlolwago ke go dumela dihlathollo tšeo di dirilwego ke batho tše bjalo ka boraro.

6. La mafelelo, ntlha še ka " a le ka lebopo leo Modimo a lego ka lona". Lentšu la Segerika leo le fetoletšwego go "a le" ga le re "a le mathomong, go tšwa ka go sa thomego".

Thuto 8: Dipotšišo

1. Naa Beibele e ruta gore Modimo ke boraro?
2. Efa diphapano tše tharo magareng ga Jesu le Modimo.
3. Ke go dife tša ditsela tše di latelago fao Jesu a bego a swana le Modimo?
 - a) O be a na le hlago ya Modimo bophelong bja gagwe lefaseng
 - b) O be a na le semelo seo se phethagetšego bjalo ka Modimo
 - c) O be a tseba go lekana le Modimo
 - d) O be a na le hlago ya setho.
4. Ke go dife tša ditsela tše di latelago fao Jesu a bego a fapana le rena?
 - a) Ga se a ka a dira sebe
 - b) E be e le Morwa e a tswetšwego wa Modimo
 - c) Go be go sa kgonege gore a ka dira sebe
 - c) O ile a gapeletšwa ke Modimo gore a loke
5. Ke go dife tša ditsela tše di latelago fao Jesu a bego a swana le rena?
 - a) O ile a itemogela diteko tšohle tša setho
 - b) O ile a dira dibe ge a sa le ngwana
 - c) O be a hloka phološo
 - d) O be a na le hlago ya setho.
6. Ke efe ya mebolelo ye yeo e lego nnete?
 - a) Jesu o be a na le hlago le semelo tša go phethagala
 - b) Jesu o be a na le hlago ya bodiradibe fela a na le semelo sa go phethagala
 - c) Jesu e be e le Modimo ebile e le motho
 - d) Jesu o be a na le hlago ya Adama pele a dira sebe.
7. Naa go be go na le kgonagalo ya gore Jesu a ka dira sebe?

THUTO 9

MOŠOMO WA JESU

9.1 Phenyoy ya Jesu

Thuto ye e fetilego e laeditše ka fao Jesu a bego a na le hlago ya go swana le ya rena ya setho le ka fao a ilego a lekwa bjalo ka rena. Phapano magareng ga rena le yena ke gore yena o ile a fenya sebe ka gohlelegohle; le ge a be a na le hlago ya sebe, o ile a laetša semelo se se phethagetšego ka mehla. Mohlolo wa se o swanetše go re hlohleletša ka mehla ge re dutše re se lemoga.

Testamenteng ye Mpsa go na le poeletšo le kgatelelo ya go phethagala ga semelo sa Krete:-

- ◆ "Ke e a lekilwego mo go tšohle bjalo ka rena; fela, ga a na sebe" (Bahebere 4:15).
- ◆ "Yena eo a sa kago a tseba sebe". "Mo go yena ga go sebe" (1 Bakorithe 5:21; 1 Johane 3:5).
- ◆ "Yena a sa kago a dira sebe, yo molomong wa gagwe go sa kang gwa hwetšwa bofora" (1 Petro 2:22).
- ◆ "E lego e mokgethwa, e a se nago sebe e a se nago bosodi, e a sa etšego badiradibe" (Bahebere 7:2).

Dikanegelo tša Ebangedi di laetša ka fao bao ba phetšego le yena ba ilego ba lemoga phethagalo yeo e bego e tšwa semelong sa gagwe, yeo e bego e kwagala mantšung a gagwe mme e bonala medirong ya gagwe. Mosadi wa Pilato o ile a lemoga gore ke "moloki" (Mateo 27:19), yo a sa swanelwago ke kotlo, lešole la Moroma leo le ilego la bona boitshwaro bja Krete sefapanong le ile la re, "ruri motho e e be e le moloki" (Luka 23:47). Pejana bophelong bja gagwe Jesu o be a ile a gwehla Bajuda ka potšišo ye; "Ke mang mo go lena a kago mpea molato wa sebe" (Johane 8:46). Ga ba ka ba mo araba.

Ka baka la semelo sa gagwe sa go phethagala, Jesu e be e le tšweletšo ya Modimo nameng (1 Timotheo 3:16); o ile a bolela le go dira ka fao Modimo a bego a ka dira ka gona, ge nkabe e le motho. Ka fao Jesu e be e le tšweletšo ye e phethagetšego ya Modimo - "seswantšho sa Modimo e a sa bonwego" (Bakolose 1:15). Ka lebaka la se, ga go hlokege gore batho ba bone Modimo ka sebele. Bjalo ka ge Jesu a ile a hlaloša, "e a bonego nna o bone Tate. O bolela bjang ge o re re laetše (ka sebele) Tatago?" (Johane 14:9).

Ka ge re phela lefaseng le lebe, e bile re aparetšwe ke sebe seo se lego hlagong ya rena, go boima go lemoga bogolo le phagamo ya semoya ya Kreste; gore motho wa hlogo ya rena a ka utolla toko ya Modimo semelong sa gagwe. Go dumela se go hloka tumelo ya go feta go no dumela kakanyo ya bodumedi ya gore Kreste e be e le Modimo ka boyena; ga go makatše ge dithuto tšeo di fošagetšego tša boraro le boModimo bja Kreste di tumile ka tsela ye, ke ka lebaka la gore go bonolo go di amogela.

Ka ge a be a na le hlogo ya rena, Kreste o be a swanetše go hwa. E be e le setlogolo sa Adama ka Maria, gomme bana ba Adama bohle ba swanetše go hwa (1 Bakorinthe 15:22). Ditlogolo tša Adama tšohle di swanetše go hwa ka lebaka la sebe sa gagwe, go sa šetšwe go loka ga mongwe le mongwe wa bona: "Lehu lona le šetše le bušitše . . . go hwile ba bantši ka karogo ya motho o tee . . . mola go lahlwa ga o tee go obetše batho go lahlwa . . . ba bantši ba tlile ba ba badiradibe ka go se kwe ga motho o tee", ka fao ba swanelwa ke go hwa (Baroma 5:14-19). Bjalo ka setlogolo sa Adama, Kreste o ile a "dirwa" modiradibe gomme ka fao a swanelwa ke go hwa, bjalo ka ge ditlogolo tša Adama tšohle di ile tša balwa bjalo ka badiradibe ka lebaka la sebe sa gagwe, bao ba swanetšwego ke lehu. Modimo ga se a ka a fetola molao wo, o ile a dira gore o ame le yena Kreste. "Yena eo a sa kago a tseba sebe, (Modimo) o mo dirile sebe bakeng sa rena" (2 Bakorinthe 5:21).

Ka ntle le Jesu, ditlogolo tše dingwe tša Adama tšohle di swanelwa ke lehu, ka ge bohle re dirile sebe. Jesu o be a swanetše go hwa ka lebaka la gore e be e le wa hlogo ya rena, gomme a tšea karolo thogakong ya go wela ditlogolo tša Adama. Fela, ka ge yena a sa dira selo seo se swanelwago ke lehu, "Modimo o mo tsošitše; o mo hunlotše mahloko a lehu, gobane go be go sa kgonege ge lehu le ka dula le mo swere" (Ditiro 2:24). Kreste o ile "a bonala e le Morwa wa Modimo ka maatla le ka Moya wa bokgethwa, le ka go tsoga bahung" (Baroma 1:4). Ka fao e be e le ka lebaka la semelo sa go phethagala sa Kretse, "Moya wa gagwe wa bokgethwa", ge a ile a tsošwa.

Kreste ga a hwa sefapanong feela ka ge e le wa hlogo ya rena ya setho. O ile a neela bophelo bja gagwe bja go phethagala bjalo ka mpho go rena, o bontšhitše lerato la gagwe go rena ka go "hwa ka baka la dibe tša rena" (1 Bakorinthe 15:3), a tseba gore ka lehu la gagwe o tlo re hweletša phološo sebeng (Baefeso 5:2,25; Kutollo 1:5; Bagalatia 2:20). Ka ge Jesu a be a phethagetše o ile a kgona go fenya poelo ya sebe ka go ba wa pele go tsoga bahung le go fiwa bophelo bjo bo sa felego. Bohle bao ba ikamanyago le

Kreste ka kolobetšo le go phela bjalo ka yena ka gona ba na le kholofelo ya tsogo e bjalo le moputso.

Gona fa ke fao go lego bohlokwa bja tsogo ya Kreste. Ke netefatšo ya gore re tlo tsoga mme ra ahlolwa (Ditiro 17:31), gomme ge re bile bjalo ka yena ka nnete, re tlo ba le kabelo moputsong wa gagwe wa bophelo bjo bo sa felego, "re fela re tseba gore e a tsošitšego Morena Jesu, le rena o tlo re tsoša ra ba le Jesu" (2 Bakorinthe 4:14; 1 Bakorinthe 6:14; Baroma 6:3-5). Bjalo ka badiradibe re swanetšwe ke lehu leo le sa felego (Baroma 6:23). Fela, ka lebaka la bophelo bjo bo phethagetšego bja Kreste, lehu la gagwe le tsogo ya gagwe, Modimo o kgona go re fa neo ya bophelo bjo bo sa felego, go ya ka melao ya gagwe.

Go tloša dipoelo tša dibe tša rena, Modimo o re "balela toko" (Baroma 4:6) go ya ka tumelo ya rena ditshepišong tša gagwe tša phološo. Re a tseba gore sebe se tliša lehu, ka fao ge re dumela ka nnete gore Modimo a ka re phološa go lona, re swanetše go dumela gore o tlo re bala bjalo ka baloki le ge re se bona. Kreste o be a phethagetše, ka go ba go yena ka nnete, Modimo o tlo re bala eke re phethagetše le ge re sa phethagala ka borena. Modimo "Yena eo a sa kago a tseba sebe, o mo dirile sebe bakeng sa rena, gore re tle re be ba tokafatšo ya Modimo ka yena" (2 Bakorinthe 5:21), ke gore, ka go ba go Kreste ka kolobetšo le go phela bjalo ka yena. Ka gona go bao ba lego ba "Kreste Jesu", Modimo o mo "dirile . . . tokafatšo ya rena, le kgethego ya rena, le topologo ya rena" (1 Bakorinthe 1:30); ka fao temana ye e latelago e re hlohleletša go reta Jesu ka baka la tšeo a di fihleletšego: "Gomme ka yona Ebangedi go utollwa toko ya Modimo e tšwago tumelong" Baroma 1:17). Ka fao go kwešiša dilo tše go a hlokega bjalo ka karolo ya go tseba Ebangedi ya nnete.

Tše ka moka di kgonagadišwe ke tsogo ya Kreste. E bile yena "thakangwaga" ya puno yohle ya batho bao ba tlogo fiwa go se hwe ka baka la phihlelelo ya gagwe (1 Bakorinthe 15:20), leitšibolo la lapa le leswa la semoya leo le tlogo fiwa hlago ya Modimo (Bakolose 1:18; bapetša Baefeso 3:15). Tsogo ya Kreste ka gona e dirile gore go kgonege gore Modimo a bale batho bjalo ka baloki ka ge ba apešitšwe ke boloki bja gagwe, ge ba dumela go yena. Kreste o "gafilwe ka baka la dibe tša rena, a tsošwa ka baka la tokafatšo ya rena" (Baroma 4:25), ke go re, gore re lokafatšwe.

Go tšea tumelo ya nnete dilong tše gore re kgolwe gore re ka balwa ke Modimo bjalo ka bao ba phethagetšego. Kreste a ka re hlagiša pele ga

242 MAMETLETŠO 1

sedulo sa kahlolo "ra lebana le letago la gagwe re se na bosodi" (Juda temana 24) "re le ba bakgethwa, re se na bosodi, re se na molato" (Bakolose 1:22). Ka lebaka la hlago ya rena ya sebe le go palelwa ga rena ga semoya, go tšea tumelo ya go tia go dumela se. Go no emiša letsogo kua "tenteng" ya moruti mangmang goba go no dumela lenaneo la dithuto ka borutegi ga go amane le tumelo ya mohuta wo.

Ke feela ka kolobetšo ya nnete go Krete fao re ka bago "go Krete" gomme ra apešwa ke boloki bja gagwe. Ka kolobetšo re ikamanya le lehu la gagwe le tsogo (Baroma 6:3-5), tšeo e lego mokgwa wa phološo ya rena dibeng, ka go "lokafatšwa" goba go balelwa toko (Baroma 4:25).

Dilo tše botse tšeo re boletšego ka tšona fa ga di kwešišege bonolo ntle le ge re kolobeditšwe. Kua kolobetšong re ikamanya le madi a Krete ao a tšholotšwego sefapanong; badumedi ba "hlatswa mašela a bona ba a tagafatša mading a Kwana" (Kutollo 7:14). Ka seka, ke moka ba apara dikobo tše dišweu, tšeo di emetšego boloki bja Krete bjoo ba bo baletšwego (Kutollo 19:8). Go a kgonega go tšhilafatša diaparo tše šweu tše ka lebaka la sebe sa rena (Juda 23); ge re dira seo morago ga kolobetšo, re swanetše go šomiša gape madi a Krete go di hlatswa ka go kgopela tebalelo go Modimo ka Krete.

Go a latela gore morago ga kolobetšo re hloka go lwela go dula seemong se sekgethwa seo re tsenego go sona. Go hlokega go itekola metsotso e se mekae letšatši le letšatši, ka thapelo le kgopelo ya tebalelo ya dibe. Ka go dira se re tlo dula re holofela gore, ka lebaka la go apešwa ga rena ka toko ya Krete, ka nnete re tlo ba Mmušong wa Modimo. Re swanetše re tsome go hwetšwa re dutše go Krete ka letšatši la lehu la rena goba la go boa ga gagwe, "re se na toko ya rena . . . re na le toko ka ge re dumetše Krete, toko ye re e filwego ke Modimo ka baka la tumelo" (Bafilipi 3:9).

Kgatelelo yeo e boeletšwago ya tumelo yeo e latelwago ke go lokafatšwa, e laetša gore ga go ka fao re ka amogelago phološo ka baka la mediro ya rena; phološo e tla ka kgaugelo: "Le baphološwa ka kgaugelo ka tumelo; ga la ka la iphološa; e fo ba mpho ya Modimo. Ga la ka la e bona ka mediro, gore go se be le e a kago itumiša" (Baefeso 2:8,9). Bjalo ka ge tokafatšo le toko e le "dineo" (Baroma 5:17), le phološo ke neo. Ka fao hlohleletšo ya rena go direng mešomo ya Bokreste e swanetše go ba go lebogela seo Modimo a re diretšego sona – ka go re bala bjalo ka baloki ka Krete, gomme ka go realo a re nea tsela ya phološo. Ke lehu go akanya gore ge re dira mediro re tlo

phološwa. Re ka se atlege go hwetša phološo ge re nagana ka tsela ye, ke neo yeo re ka se e amogelego ka mediro, re swanetše go no e araba ka tebogo, yeo e tlo iponagatšago medirong ya rena. Tumelo ya nnete e tšweletša mediro (Jakobo 2:17).

9.2 Madi a Jesu

Testamente ye Mpsa e bolela kgafetša gore tokafatšo ya rena le phološo ke ka madi a Jesu (mohlala 1 Johane 1:7; Kutollo 5:9; 12:11; Baroma 5:9). Go lemoga bohlokwa bja madi a Krete, re swanetše go kwešiša gore ke molao wa Beibele gore "bophelo bja mmele ka moka ke madi a wona" (Lefitiko 17:14). Ntle le madi mmele o ka se phele; ka fao madi ke seka sa bophelo. Se se hlaloša maleba a mantšu a Krete, "Ge le sa je nama ya Morwamotho la nwa madi a gagwe, le ka se be le bophelo mo teng ga lena" (Johane 6:53).

Sebe se tliša lehu (Baroma 6:23), ke gore, tšhollo ya madi ao a rwelego bophelo. Ka lebaka le Baisiraele ba be ba swanelwa ke go tšholla madi nako e nngwe le e nngwe ge ba dirile sebe, go ba gopotša gore sebe se tliša lehu. "Tše di sa hlatswiwego ka madi ga se tše ntši ge go iwa ka molao, le tebalelo e be e se gona, ge e se ka go tšholla madi" (ya dibe) (Bahebere 9:22). Ka lebaka le go ikapeša ka matlakala ga Adama le Efa go be go sa amogelege; ka fao Modimo o ile a bolaya kwana go ba thuša ka matlalo a go apeša sebe sa bona (Genesi 3:7, 21). Ka yona tsela yeo sehlabele sa Abele sa diphoofolo se ile sa amogelega, fela e sego sa Kaine sa dienywa, ka ge a be a tseba molao wa gore ntle le tšhollo ya madi ga go tebalelo goba go batamela Modimo ka tsela yeo e amogelegago (Genesi 4:3-5).

Ditiragalo tše di šupa pele go bohlokwa bjo bo phagamego bja madi a Krete. Se se be se bonagatšwa gabotse ditiragalong tša Paseka, fao batho ba Modimo ba bego ba swanetše go tlotša madi a kwana mamating go hwetša phološo lehung. Madi a a be a šupa pele go madi a Jesu, ao re swanetšego go ikapeša ka wona. Pele ga nako ya Jesu Bajuda ba be ba swanetše go iša dihlabele tša diphoofolo mabapi le dibe tša bona go ya ka molao wa Moshe. Eupša, tšhollo ya madi a diphoofolo e be e le fela go ruta. Kotlo ya sebe ke lehu (Baroma 6:23); go be go sa kgonege gore motho a ka bolaya phoofolo go tšea legato la lehu la gagwe goba go mo emelela. Phoofolo yeo a bego a e bolaya e be e sa lemoge botse le bobee; e be e sa mo

244 MAMETLETŠO 1

emelle ka botlalo: "Go bjalo, ka ge madi a dipoo le a diphoko a sa tloše dibe" (Bahebere 10:4).

Bjale go tšwelela potšišo ya gore, ke ka lebaka la eng Bajuda ba be ba swanetše go hlaba diphoofolo ge ba dira dibe? Paulo o akaretša dikarabo tša potšišo ye go Bagalatia 3:24: "Molao ya ba moetetši wa go re iša go Krete". Diphoofolo tšeo ba bego ba swanetše go di bolaya bjalo ka dihlabele di be di swanetše go hloka bosodi (Ekisodo 12:5; Lefitiko 1:3,10). Ka fao madi a diphoofolo tšeo a emetše a Krete, "kwana ye e se nago senyalo le bosodi" (1 Petro 1:19). Di be di amogelwa bjalo ka sehlabele sa sebe fela ge di be di šupa pele go sehlabele se se phethagetšego sa Krete, seo Modimo a bego a tseba gore o tlo se dira. Ka lebaka le, Modimo o be a kgona go lebelela dibe tša batho ba gagwe bao ba phetšego pele ga Krete. Lehu la gagwe e be e le " la go lefa dikarogo tša mehla ya kgweraro ya kgale" (Bahebere 9:15), ke gore, molao wa Moshe (Bahebere 8:5-9). Dihlabele ka moka tšeo di ilego tša dirwa ka fase ga molao di be di šupa go Krete, sehlabele seo se phethagetšego sa sebe, yo "a fedišitšego sebe ka sedimo se a itirilego sona" (Bahebere 9:26; 13:11,12).

Re hlalošitše go Kgaolo 7.3 ka fao Testamente ye Tala yohle, kudukudu molao wa Moshe e bego e šupa go Krete. Ka fase ga molao woo, tsela ya go batamela Modimo e be e le ka Moperisita e mogolo; e be e le yena mmoelanyi magareng ga Modimo le batho ka fase ga kgwerano ya kgale-bjalo ka ge Krete e be e le mmoelanyi wa kgwerano e mpsa (Bahebere 9:15). "Molao wona o be o bea batho ba ba fokolago ya ba baperisita ba bagolo. Ge e le Lentšu lela la keno . . . lona le beile Morwa . . . ya ba moperisita wa neng le neng" (Bahebere 7:28). Ka ge le bona e be e le badiradibe, banna bao ba be ba sa kgone go hweletša batho tebelelo ya nnete. Diphoofolo tšeo ba bego ba di hlaba di be di sa emele badiradibe ka botlalo. Seo se bego se hlokega ke motho yo a phethagetšego, yo a bego a tlo emela badiradibe ka gohle, yo a bego a tlo ba sehlabele seo se amogegago sa dibe seo se bego se tlo hola batho ge ba ikamanya le sona. Ka yona tsela yeo Moperisita e mogolo wa go phethagala o be a hlokegala, yo a bego a kgona go kwela badiradibe bohloko, ka ge a tlo ba a lekilwe bjalo ka bona (Bahebere 2:14-18).

Jesu ke yena a swanetšego dinyakwa tše – "Gobane re be re kgonwa ke Moperisita yo mogolo yo bjalo, e lego e mokgethwa, e a se nago sebe e a se nago bosodi" (Bahebere 7:26). Ga a hloke go tšwelapele go intšha sehlabele sa dibe tša gagwe, ebile ga a sa hwa (Bahebere 7:23,27). Ka

lebaka leo, Mangwalo a bolela ka Krete bjalo ka moperisita wa rena: "Ke tšona di mo kgonišago go phološamoka, go phološa bao ba batamelago ka yena, ka ge e le wa go phela neng le neng le go ba rapelela" (Bahebere 7:25). Ka ge a be a na le hlago ya setho, Krete, bjalo ka moperisita e mogolo wa rena, "o kgona go šokelwa bao ba sa tsebego le bao ba timeditšwego, ka ge le yena a rarilwe ke phokolo" (Bahebere 5:2). Se se re gopotša polelo yeo e rego ka Krete, "Bjalo ka go itira selo se tee le bana bao", ke gore o be a na le hlago ya rena ya setho (Bahebere 2:14).

Bjalo ka ge baperisita ba bagolo ba Isiraele ba be ba boelanya batho ba Modimo, Isiraele feela, le Krete ke Moperisita wa Baisiraele ba semoya feela – bao ba kolobeditšwego go Krete morago ga go kwa Ebangedi ya nnete. Ke "Moperisita e mogolo e a beilwego gore a buše Ngwako wa Modimo" (Bahebere 10:21), wo o nago le bao ba tswetšwego leswa ka kolobetšo (1 Petro 2:2-5), ba na le kholofelo ye e tiilego ya Ebangedi (Bahebere 3:6). Go lemoga mehola ya go makatša ya boperisita bja Krete go swanetše go re hlohletša go kolobeletšwa go yena; ntle le fao, a ka se re boelanye le Modimo.

Ge re kolobeditšwe go Krete, re swanetše go šomiša boperisita bja gagwe ka botlalo le ka phišego; fela go na le maikarabelo a itšego ao re swanetšego go a rwala. "Ke gona a re ipengeng go Modimo ka sedimo sa theto" (Bahebere 13:15). Morero wa Modimo wa go re nea Krete bjalo ka moperisita wa rena ke gore re mo tumiše; ka fao re swanetše go šomiša matseno a rena go Modimo ka Krete go mo tumiša ka mehla. Bahebere 10:21-25 e na le lenane la maikarabelo ao re nago le ona ka lebaka la ge Krete e le Moperisita wa rena e mogolo: "Re na le Moperisita e mogolo e a beilwego gore a buše Ngwako wa Modimo:-

A re batameleng ge ka pelotumelo e tletšego, re hlatswitšwe dipelo tša tloga moetlo, re hlapišitšwe mmele ka meetse a sekilego." Go kwešiša Krete go ra gore re swanetše go kolobeletšwa go yena ("re hlapišwe mmele"), mme re se dumelele letswalo le lebe go tsena menaganong ya rena. Ge re dumela poelanyong ya Krete, re ba batee le Modimo.

"A re gomareleng moeno wa kholofelo ya rena re sa šišinyege". Ga re a swanela go šutha thutong ya nnete yeo e dirilego gore re kwešiše boperisita bja Krete.

"A re hlokomelaneng seng sa rena, re išane leratong . . . Re se ngale phuthego ya gešo." Re swanetše go swaragana ka lerato le ba bangwe bao ba dumelago le go kwešiša mohola wa boperisita bja Krete; se ke go kopana mmogo go gopola sehlabelo sa Krete (bona Kgaolo 11.3,5).

Go lemoga dilo tše go swanetše go re tlatša ka kholofelo ya gore ka nnete re tlo hwetša phološo, ge re kolobeditšwe go Krete gomme re dula go yena: "Ke gona, a re batameleng re holofetše, re tle madulong ao a kgaugelo, re tle re amogele tšhokelo, re hwetše kgaugelo ya go hlakodišwa lebakeng la gona" (Bahebere 4:16).

9.3 Sehlabelo sa rena le sa gagwe

Moperisita e mogolo wa Isiraele o be a swanetše go dira sehlabelo sa dibe tša gagwe pele, gomme a tle a dire sa dibe tša batho (Bahebere 5:1-3). Sehlabelo sa Krete le sona se be se le maphakga-mabedi ka yona tsela yeo. Le ge a be a se na dibe ka boyena, Jesu o be a na le hlago ya setho, mme a hloka phološo lehung. Phološo ye e ile ya tlišwa ke Modimo ka lebaka la sona sehlabelo seo sa Krete; ka fao Jesu o hwile go ikhweletša phološo, le go hweletša rena. Dikgaolo tše ntši di re botša seo. Kgaolo ye ke lenane la ditemana tšeo di laetšago gore sehlabelo sa Krete e be e le sa go hola rena gammogo le yena. Go tšea lebaka le letelele go šupa se, fela ka ge sehlogo se se le bohlokwa gore re lemoge botho bja Morena wa rena, re tlo tšwela pele ka ditšhupetšo. Ge o fetša puku ye o ka no tla wa rata go akanya ka dilo tše ka tsela ye e tseneletšego, ka fao re loketše dintlha tše ka moka.

- * Moperisita e mogolo "go mo swanetše ge a thoma go tliša sedimo sa go mo hlatswa dibe, a tsebo tliša sedimo sa setšhaba . . . Le yena Krete" o phethagaditše mohuta wa Moperisita e Mogolo wa molao wa Moshe ka yona tsela ye (Bahebere 5:3,5). Lentšu la Segerika la "swanetše" le ra go ba le mokitlana (sekoloto) – le era ge Morena wa rena a reka phološo ya gagwe gammogo le ya rena. E be e le ka lebaka la "phokolo (botho)" ya gagwe ge a tla dira seo (Bahebere 5:3). Fela se ga se re gore yena o be a na le dibe tšeo di bego di nyaka tebalelo. Re phološitšwe ka madi a gagwe, le yena o phološitšwe ka ona.
- * Krete "e a sa etšego baperisita ba bagolo ba bangwe, bao go bego go ba swanetše ge ka mehla ba thoma go tliša didimo tša go hlatswa dibe tša bona, ba tsebo tliša sa go hlatswa dibe tša setšhaba. Tšeo o di dirile gatee" (Bahebere 7:27). Ga go pelaelo gore Paulo o gatelela go swana ga sehlabelo sa moperisita le sa Krete. O dira bjalo gape go Bahebere 9:7. Phapano e be e le gore Krete o dirile bjalo gatee, mola Moperisita e mogolo a be a dira bjalo ngwaga le ngwaga. Ge nkabe phapano e le gore Krete o diretše batho feela, se nkabe se tšweleditšwe. Lemoga gore

sedimo / sehlabelo sa Krete e be e le sa "dibe" tša gagwe, tšeo di bego di arogane le tša batho – "dibe" tša gagwe e be e se tša rena tšeo a bego a di rwele ka gore mohuteng (moperisiteng e mogolo) o dirile sehlabelo seo se aroganego le sa rena. Ka ge Jesu a be a na le semelo sa go phethagala, "dibe" fa ke tsela e nngwe ya go hlaloša hlago ya sebe.

- * Modimo o "tsošitše bahung Modiši e mogolo wa dinku ka madi a kgwerano ya neng le neng, e lego yena Mong wa rena Jesu Krete" (Bahebere 13:20), ke gore ka madi a gagwe. Ka fao Morena wa rena e bile yena modiši gammogo le nku ya go hlabja, ka gore o ikišitše hlabong, mme ka madi a gagwe Modimo o ile a mo tsoša; ka yona tsela yeo e be e le sehlabelo ebile e le moperisita.
- * Re swanetše go lemoga gore ditšhupetšo tšohle tša tšhollo ya madi ka dihlabelo tša diphoofolo ka fase ga molao di be di šupa Krete ka mokgwa o mongwe. Aletare, yeo e bego e le sešupo sa Krete, e be e boelanywa gatee ka ngwaga ka madi (Ekisodo 30:10), go bontšha ka fao Krete a ilego a ihlatswa ka sehlabelo sa gagwe. Nnete ke gore tabernekele ka moka e be e le sešupo sa Krete, gomme e be e swanetše go hlwekišwa ka madi (Bahebere 9:23). Fenitšhara ya tabernekele ka boyona e be e sa dira sebe, le ge e le gore e be e hloka hlwekišo ka lebaka la kgolagano ya yona le sebe. Ka yona tsela yeo le Morena wa rena. Moperisita e mogolo ka boyona o be a swanetše go thoma modiro wa gagwe ka go gašwa ka madi, ka fao Krete le yena o be a hloka sehlabelo sa gagwe go thoma tirelo ya gagwe go rena legodimong (Lefitiko 8:23).

Gore Jesu o itiretše sehlabelo ga go re gore o be a na le sebe. Go dira sehlabelo sa sebe go be go sa re ka mehla gore motho o na le sebe (mohlala, go Lefitiko 12 mosadi o be a swanetše go dira seo morago ga pelego).

9.4 Jesu bjalo ka moemedi wa rena

Re bone gore dihlabelo tša diphoofolo di be di sa emele batho ka botlalo. Jesu o be a re emela gabotse ka ge "a be a swana le bana babo ka tšohle" (Bahebere 2:17). Ge re dira sebe, mohlala ge re befelwa, Modimo o kgona go re lebalela "ka Krete" (Baefeso 4:32). Se ke ka lebaka la gore Modimo o kgona go re bapetša le Krete, motho wa go swana le rena yo a ilego a lekwa-mohlala, gore a befelwe – fela yo a ilego a fenyana diteko tšohle. Ka fao Modimo a ka re swarela sebe sa rena sa go befelwa ka lebaka la ge re le

248 MAMETLETŠO 1

go Kreste, re apešitšwe ke toko ya gagwe. Ka fao go ba moemedi wa rena ga Kreste go ra gore ke wona mokgwa wo ka wona Modimo a kgonago go re bontšha kgaugelo ya gagwe, mola a tšwela pele go tšweletša melao ya gagwe ya toko.

Ge nkabe Jesu e le Modimo, e se wa hlago ya setho feela, o be a ka se be moemedi wa rena. Wo ke mohlala o mongwe wa ka fao kakanyo e tee ya go fošagala e išago go ye nngwe. Ka lebaka leo, barutatumelo ba tšweleditše ditsela tše ntši tša go hlaloša lehu la Jesu. Kakanyo ya "Bokreste" ke gore dibe tša motho di mo tsentše molatong (sekolotong) wo ka boyena a sa kgonego go o lefa. Gomme Kreste a tloša molato wa modumedi e mongwe le e mongwe ka madi a gagwe ao a tšholotšwego sefapanong. Baruti ba bantši ba e bea ka tsela ye: "Go swana le ge e le gore bohle re be re eme leboteng, re emetše go thuntšhwa ke diabololo. Jesu a phakiša a tsena gare; diabololo a thuntšha yena bakeng sa rena, bjale re lokologile."

Dikakanyo tše bjalo ka tše ga di na thekgo ya Beibele. Ge e le gore Kreste o hwile bakeng sa rena, gona rena ga re a swanela go hwa. Ka ge re sa na le hlago ya setho, re sa swanetše go hwa; phološo sebeng le lehung e tlo tla ka kahlolo, ge re fiwa go se hwe. Ga ra ka ra amogela se ge Kreste a ehwa. Lehu la Kreste le fentše diabololo (Bahebere 2:14), diabololo ga se a bolaye Kreste.

Ge e le gore Kreste o lefile molato ka madi a gagwe, gona phološo ya rena e ba selo seo re ka se letelago bjalo ka tokelo. Taba ya gore phološo ke neo, yeo e tlogo ka kgaugelo le tebelelo ya Modimo, e a timela ge re kwešiša sehlabelo sa Kreste bjalo ka tefo ya molato. Gape seo se ra gore Modimo yo a befetšwego o ile a homotšwa ke go bona madi a Kreste. Fela seo Modimo a se bonago ge re sokologa, ke Morwa wa gagwe bjalo ka moemedi wa rena – yoo re lekago go mo etšiša, e sego rena ge re ikgolaganya le madi a Jesu bjalo ka pheko. Difela le dikoša tše ntši tša "Bakreste" di na le dithuto tše ntši tša go fošagala ka se. Dithuto tše ntši tša go fošagala di tsenywa menaganong ya batho ka mmimo, e sego ka taelo ya Beibele. A re hlokomeleng go tsenywa dilo tše bjalo menaganong.

Ka bomadimabe mantšu a bonolo a "Kreste o re hwetše" (Baroma 5:8) a kwešišeditšwe thoko eke a ra gore Kreste o hwile legatong la rena. Go na le dikamano tše mmalwa magareng ga Baroma 5 le 1 Bakorinthe 15 (mohlala temana 12 = 1 Bakorinthe 15:21; temana 17 = 1 Bakorinthe 15:22). "Kreste o re hwetše" (Baroma 5:8) e lekana le "Kreste o hwile ka baka la dibe tša

rena" (1 Bakorinthe 15:3). Lehu la gagwe e be e le go re hweletša tsela ya go lebalelwa dibe; ke ka yona tsela ye gore "Kreste o re hwetše". Gore Kreste o re hwetše ga go re gore o hwile legatong la rena. Ka yona tsela yeo Kreste o kgona go "re rapelela" (Bahebere 7:25) e sego go rapela legatong la rena. Go bjalo le go Bahebere 10:12 le Bagalatia 1:4.

9.5 Jesu le molao wa Moshe

Ka ge Jesu e be e le sehlabeo seo se phethagetšego sa dibe le Moperisita e mogolo wa kgonthe, mokgwa wa kgale wa dihlabelo tša diphoofolo le baperisita o ile wa fedišwa morago ga lehu la Jesu (Bahebere 10:5-14). "Gobane ge boperisita bo šatolwa, gona go swanetše ge go šatolwa le molao" (Bahebere 7:12). Kreste "e a sa bewago ka taelo ya molao wa nama (ka gore feela motho e be e le setlogolo sa Lefi, o be a ka ba Moperisita e mogolo), e le e a beilwego ka maatla a bophelo bjo bo sa senyegego", bjoo a ilego a bo fiwa ka lebaka la sehlabeo sa gagwe sa go phethagala (Bahebere 7:16). Ka fao "Molao e be e le wa go tlo fedišwa, ka gobane o fokola o sa hole selo. Gobane molao e be e se wa go tliša phethego; sa wona e be e le go re fihliša kholofelong e botse (ka Kreste)" (Bahebere 7:18,19).

Go molaleng go tšwa go se gore molao wa Moshe o fedišitšwe ke sehlabeo sa Kreste. Go bota baperisita ba batho le go dira dihlabelo tša diphoofolo go ra gore ga re amogele phenyo ya Kreste. Ditumelo tše bjalo di ra gore ga re amogele katlego ya sehlabeo sa Kreste, le gore re nagana gore mešomo ke yona e hlokegago go re lokafatša, e sego tumelo go Kreste. "Gobane pele ga Modimo ga go e a lokafatšwago ka molao. Moloki o tlo phela ka tumelo" (Bagalatia 3:11). Maiteko a rena a go obamela ditlhaka tša molao wa Modimo a ka se re lokafatše; ka nnete mmadi e mongwe le e mongwe wa mantšu a o šetše a tshetše melao yeo.

Ge e le gore re tlile go obamela molao wa Moshe, gona re swanetše go leka go o obamela ka moka. Go tshela karolo e tee fela ya wona go ra gore bao ba lego ka fase ga wona ba rogakilwe: "Gobane ba e lego ba mediro ya Molao, ba rogilwe ka ge gwa thwe: Morogwa ke e a sa tlišego go dira tšohle tše di ngwadilwego pukung ya Molao" (Bagalatia 3:10). Bofokodi bja hlago ya rena ya setho bo ra gore re hwetša go sa kgonege go obamela molao wa Moshe ka botlalo, fela ka lebaka la gore Kerste o o obametše ka botlalo, re lokolotšwe maikarabelong a go o obamela. Phološo ya rena ke ka

250 MAMETLETŠO 1

lebaka la neo ya Modimo ka Krete, e sego mešomo ya rena ya go obamela. "Gobane se se šitilego molao ka ge o fokodišwa ke nama, Modimo o se phethile ka go roma Morwa wa gagwe ka sebopego sa nama ya sebe, gore sebe sa nameng se ahlolwe go lahlwa" (Baroma 8:3). Ka fao, "Krete o re rekotše thogong ye ya molao ka go ba Morogwa bakeng sa rena" (Bagalatia 3:13).

Ka lebaka la se, ga go sa hlokega gore re boloke karolo efe goba efe ya molao wa Moshe. Re bone go Kgaolo 3.4 gore Kgwerano ye Mpsha go Krete e tšeere legato la Kgwerano ye Tala ya Moshe (Baheberere 8:13). Ka lehu la gagwe, Krete o phumotše "lengwalo le le re begago ka Molao (ka ge re palelwa ke go o boloka ka botlalo), a le tloša mo le bego le thibile tsela, a le kokotela sefapanong . . . Bjale go se ke gwa ba le motho e a le beago molato ka dilewa le dinwewa, le ka tša menyanya le tša kgwedi ye mpsha le tša disabatha. Dilo tše ke meriti fela ya tše di tlogo tla; ge e le mmele wona ke wa Krete" (Bakolose 2:14-17). Se se tloga se le bonolo – ka lebaka la lehu la Krete sefapanong, molao o ile wa "tlošwa tseleng" fao e lego gore re swanetše go gana kgatelelo yeo e bewago go rena gore re boloke karolo ye e itšego ya wona, mohlala, menyanya goba disabatha. Bjalo ka molao ka moka, mohola wa dilo tše e be e le go šupa pele go Krete. Morago ga lehu la gagwe, bošupi bja tšona bjalo ka mehuta bo be bo phethagaditšwe, gomme go be go se sa na hlokego ya go di boloka.

Kereke ya pele ya Bakrete ba ngwagakgolo wa pele e be e phela ka kgatelelo go tšwa go Bajuda ba bogologolo gore e boloke dikarolo tše dingwe tša molao. Testamenteng ye Mpsha go tletše ditshebotšo tša gore re ganetše ditšhišinyo tše. Ka lebaka leo, go a makatša gore le lehono go be go sa na le diphuthego tše di rutago go boloka dikarolo tše dingwe tša molao. Re bontšhitše pejana gore maiteko afe goba afe a go hwetša phološo ka go obamela molao a swanetše go ikemišetša go o obamela ohle, go sego bjalo re napile re ahloletšwe go se o obamele (Bagalatia 3:10).

Go na le se sengwe hlagong ya motho seo se ratago kakanyo ya go lokafatšwa ka mediro; re rata go nagana gore re dira se sengwe go iša phološong ya rena. Ka lebaka le, go ntšha karolo ya lesome, go apara sefapano, go bolela dithapelo tše itšego, go rapela ka mkgwa wo itšego, ka moka ke dikarolo tše di tlwaelegilego tša bodumedi, Bakrete le ba bangwe. Phološo ka tumelo go Krete feela ke thuto yeo e lego yona feela ya nnete Bokresteng bjo bo theilwego godimo ga Beibele.

Ditemošo tša Beibele kgahlanong le go boloka karolo efe goba efe ya Molao go hwetša phološo, di gohle Testamenteng ye Mpsha. Ba bangwe ba ile ba ruta gore Bakreste ba swanetše go bolla go ya ka Molao wa Moshe. Jakobo o ile a ganana le kakanyo ye legatong la badumedi ba nnete: "Ba realo ba sa ka ba rongwa ke rena" (Ditiro 15:24). Petro o ile a hlaloša bao ba rutago hlokego ya go boloka Molao gore "ba rweša barutiwa joko melaleng ya bona, ye botatawešo le rena re šitilwego go e rwala. Gomme re dumela go phologa ka kgaugelo ya Morena Jesu Krete (e sego ka mediro ya go boloka molao)" (Ditiro 15:10,11). Ka fase ga khuetšo, Paulo le yena o gatelela ntlha ye: "Motho ga a lokafale ka mediro ya Molao, re tseba gore o lokafala ka go dumela Jesu Krete . . . gore re lokafale ka yona tumelo ya go dumela yena Jesu Krete, e sego ka mediro ya Molao; Ka gobane ga go motho e a kago lokafatšwa ka go dira se Molao o se bolelago . . . ga go e a lokafalago ka molao . . . Ka yena e (Kreste) go hunologa mang le mang e a dumelago, le go lebalelwa gohle mo le šitilwego go hunologa ka Molao wa Moshe" (Bagalatia 2:16; 3:11; Ditiro 13:38,39).

Ke leswao la bokgelogi ge "Bakreste" ba lehono ba bea e mengwe ya mediro ya bona godimo ga dintlha tša Molao wa Moshe – le ge dithuto tšeo re di umakilego di ruta gore Bakreste ga ba a swanela go boloka Molao wa Moshe, ka ge o tlošitšwe ka Krete. Bjale re tlo lebelela ditsela tšeo go tšona go lego pepeneneng gore Molao wa Moshe ke motheo wa ditiro tša "Bakreste" ba lehono:-

Baperisita

Bakatoliki le Kereke ya Englane ba šomiša mokgwa wa boperisita bja batho. Baroma ba bona mopapa bjalo ka moperisita wa bona e mogolo. "Mmoelanyi wa go boelanya Modimo le batho ke yena o tee yo, yena motho Jesu Krete" (1 Timotheo 2:5). Ka fao ga go kgonege gore mopapa goba baperisita e ka ba baboelanyi ba rena ka tsela yeo baperisita ba Testamente ye Tala ba bego ba le ka gona Kgweranong ya Kgale. Krete ke yena Moperisita wa rena e Mogolo legodimong, mme o iša dithapelo tša rena go Modimo.

Ga go na bošupi bja Beibele le gatee gore maatla a dineo tša Moya ao bagolo ba ngwagakgolo wa pele – mohlala, Petro – ba bego ba na le ona a fetišeditšwe melokong ya go latela goba go mopapa. Le ge nkabe kgonagalo yeo e le gona, ga go tsela ya go šupa gore mopapa le baperisita ke bona ba neilwego maatla ao.

Ka ge dineo tša moya di gomišitšwe, badumedi ka moka ba na le tumelelo ya go lekana Lentšung la Moya Beibeleng (bona Dikgaolo 2.2 le 2.4). Ka fao bohle re maloko gomme ga go eo a nago le maemo a go feta a e mong a semoya. Nnete ke gore badumedi ba nnete bohle ke maloko a boperisita bjo boswa ka lebaka la kolobetšo ya bona go Krete, ka gore ba bonagatša lesedi la Modimo leswiswing la lefase (1 Petro 2:9). Ka fao ba tlo ba magoši le baperisita Mmušong, ge o tlo hlongwa mono lefaseng ka go boa ga Krete (Kutollo 5:10).

Mokgwa wa Bakatoliki wa go bitša baperisita ba bona "Tate" (le mopapa e ra gore "tate") o ganetšana le mantšu a Krete, "Le seke la bitša wa mo lefaseng la re: Tatawešo! Gobane Tataweno ke o tee wa magodimong" (Mateo 23:9). Ka nnete, Jesu o ile a lemoša kgahlanong le go nea batho hlomphe ya semoya yeo e nyakwago ke baperisita ba lehono: "Lena le seke la dumela leo la Rabi, gobane wa lena moruti ke o tee, ke Krete; mme lena ka moka le bana ba o tee" (Mateo 23:8).

Diphuraphura tša go kgabišwa tšeo di aparwago ke baperisita, babishopo, le baruti di tšwa meaparong yeo e kgethegilego yeo e bego e aparwa ke baperisita ba Moshe. Meaparo yeo e be e šupa pele go semelo sa go phethagala sa Krete, gomme bjale ka melao e mengwe, morero wa yona o phethagaditšwe. Ka nnete go kweša bohloko gore meaparo yeo nepo ya yona e bego e le go godiša Krete, bjale e šomišwa go tšweletša tumišo ya batho bao ba e aparago – bao ba bangwe ba bona ba dumelago gore ga ba amogele tsogo ya Krete goba go ba gona ga Modimo.

Karolo Ya Lesome

Ye le yona e be e le karolo ya Molao wa Moshe (Numeri 18:21), fao Bajuda ba be ba swanetše go neela karolo ya lesome ya tšeo ba bego ba na le tšona go kgoro ya baperisita ya Lefi. Ka ge bjale go se sa na baperisita ba batho, ga e sa le kgapeletšo go neela karolo ya lesome go baetapele ba kereke. Gapegape, kakanyo e tee ya go fošagala (mabapi le baperisita) e išitše go e nngwe (e lego karolo ya lesome). Modimo ka boyena ga a hloke meneelo ya rena ka ge tšohle e le tša gagwe (Psalm 50:8-13). Re fo bušetša Modimo seo a re neetšego sona (1 Koronika 29:14). Ga go kgonege gore re ka hwetša phološo ka lebaka la meneelo ya rena, mohlala, tšhelete. Go leboga Modimo ka neo yeo a re filego yona, ga re a swanela go mo nea fela karolo ya lesome ya tšhelete ya rena, re swanetše go mo nea maphelo a rena. Paulo

o re beetše mohlala go se. "Tlišang mebele ya lena, e be sedimo se se phelago, se sekgethwa, sa go kgahla Modimo; e be gona go direla Modimo ka mo go swanetšego" (Baroma 12:1).

Nama

Molao wa Moshe o be o kgetholla dinama tše dingwe gore di tšhilafetše – e lego mokgwa wo o šomišwago ke diphuthego tše dingwe lehono, kudukudu ge re tla go kolobe. Ka ge Krete a tlošitše Molao sefapanong, "go se ke gwa ba le motho e a le beago molato ka dilewa le dinwewa" (Bakolose 2:14-16). Ka fao ditaelo tša Moshe mabapi le dilo tše di fedišitšwe, ka ge bjale Krete a tlile. Dijo tša go hlweka di be di šupa go yena.

Jesu o ile a hlaloša gabotse gore seo motho a se jago ga se mo tšhilafatše moyeng; ke seo se tšwago pelong se mo tšhilafatšago (Mareka 7:15,23). Petro o ile a rutwa yona thuto ye (Ditiro 10:14,15) le Paulo: "Ke a tseba gomme ke kgodilwe ka Morena Jesu ge go se seila sa go ilwa ka sona seng" (Baroma 14:14). Pejana, Paulo o be a ile a hlaloša gore go ila dinama tše itšego ke bofokodi bja semoya (Baroma 14:2). "Dijo ga di ne taba mo re itebanyago le Modimo" (1 Bakorinthe 8:8). Seo se ba beago molato le go feta ke temošo ya gore "Bakreste" ba tlo ruta batho "go ila dijo tšeo Modimo a di bopetšego go amogelwa ka tebogo ke badumedi ba ba lemogilego therešo" (1 Timotheo 4:3).

9.6 Sabatha

E nngwe ya dikgolagano tšeo di tšwelago pele magareng ga "Bokreste" le Molao wa Moshe e bonagala kakanyong ya gore re swanetše go boloka sabatha. Dihlopha tše dingwe di tlalea gore re swanetše go boloka Sabatha ya Bajuda fela bjalo ka ge e hlalošwa ke molao wa Moshe; ba bangwe ba bona gore Bakreste ba swanetše go ba le letšatši le itšego la beke leo go lona ba swanetšego go khunama, leo gantši ba le hlathollago bjalo ka Lamorena (Sunday). Taba ya pele yeo re swanetšego go e lokiša ke gore Sabatha e be e le letšatši la bofelo la beke, ge Modimo a be a khutša morago ga matšatši a tshela a tlhola (Ekisodo 20:10,11). Ka ge Lamorena e le letšatši la pele la beke, go tla be go fošagetše go boloka letšatši leo bjalo ka Sabatha. Sabatha gabotsebotse e be e le "seka mo go bona (Baisiraele) le bana ba bona, sa gore

254 MAMETLETŠO 1

ba kgethilwe ke nna" (Hesekiele 20:12). Ka fao, ga sa ka ya ba nepo ya lona gore le bofe baditšhaba (ba e sego Bajuda).

Re bone gore ka lehu la Krete sefapanong, molao wa Moshe o ile wa fedišwa, mo e lego gore ga go sa hlokega go boloka Sabatha goba monyanya ofe goba ofe (Bakolose 2:14-17). Bakreste ba pele bao ba ilego ba leka go boela go bolokeng dikarolo tša molao wa Moshe ba ile ba botšwa ke Paulo gore ba boela "dithuthutwaneng tšela tša mathomo tše di fokolago, tše e lego tšhego, la rata go boela la ba bahlanka ba tšona? A le rata go ilela matšatši le dikgwedi le mabaka le nywaga? Nna ke a boifa gore mo go lena ke itapišeditše lefela" (Bagalatia 4:9-11). Ye ke kotsi ya go leka go boloka Sabatha bjalo ka mokgwa wa phološo. Go molaleng gore go boloka Sabatha ga go thuše selo phološong: "E mongwe o bona letšatši le lengwe e le legolo; e mongwe a tla a re matšatši a a lekana. A motho a tsebe seo a se kgodilwego e le nnete. E a hlaolago letšatši le go ikona, o le hlaolela Morena; e a sa hlaolego letšatši a ja, le yena o direla Morena ka go se hlaole letšatši" (Baroma 14:5,6).

Ka lebaka le, go a kwešišega ge re sa bale felo gore badumedi ba pele ba be ba boloka Sabatha. Nnete ke gore go begwa gore ba be ba kopana ka "letšatši la pele", ke gore ka Lamorena. "Ka letšatši la pele la go hlatlama Sabatha barutiwa ba phuthegela go ngwatha magobe" (Ditiro 20:7). Gore seo e be e le tlwaelo re kwa ge Paulo a eletša badumedi ba Korinthe go tšea moneelo ka "la go hlatlama Sabatha" (1 Bakorinthe 16:2), ke gore kopanong ya bona ya kamehla letšatšing leo. Badumedi bohle ba hlalošwa bjalo ka baperisita (1 Petro 2:9) – bao ba bego ba lokolotšwe go bolokeng Sabatha (Mateo 12:5).

Ge re boloka Sabatha, re swanetše go dira bjalo ka nepagalo; re bontšhitše pejana gore ke lehu go boloka fela karolo ye itšego ya Molao wa Moshe, ka gore se se tlo re iša tšuong (Bagalatia 3:10). Phološo e tla ka go boloka molao wa Krete, e sego wa Moshe. Baisiraele ba be ba sa dumelwa go dira mošomo ka Sabatha: "E a dirago modiro ka lona a a bolawe". Gape ba ile ba laelwa gore: "Ka la Sabatha le se ke la gotša mollo malapeng a lena ka moka", ka fao ba be ba sa swanela go apea ka tšatši leo" (Ekisodo 35:2,3; 16:23). Motho e a bego a rwalela dikgong ka tšatši leo, mohlomong gore a gotše mollo, o ile a otlwa ka lehu (Numeri 15:32-36). Diphuthego tšeo di rutago gore go boloka Sabatha go swanetše di swanetše go otlala maloko a tšona ao a sa bolokego Sabatha ka lehu. Ga go a swanela go apewa goba go šomišwa mollo, mohlala, go otlela koloi goba go ruthetša ngwako bj.bj.

Bajuda ba segologolo lehono ba bea mohlala wa maitshwaro ao a swanetšego letšatši le la Sabatha: Ba dula ka gare ga nywako letšatši lohle ntle le ge ba phetha mabaka a sedumedi, mme ga ba apee, ga ba otlele bj.bj. Bontši bja Bakreste bao ba tlaleago gore ba boloka Sabatha ga ba dire bjalo ka Bajuda.

Go fela go ngangwa gore go boloka Sabatha ke o mongwe wa melao ye lesome yeo e ilego ya fiwa Moshe, le gore, le ge Molao ka moka wa Moshe o fedišitšwe, re sa gapeletšega go boloka melao ye lesome yohle. Ba ga "Seventh Day Adventists" ba dira pharologanyo magareng ga seo ba se bitšago "molao wa mekgwa" wa melao ye lesome le "molao wa ditirelo", woo ba dumelago ge e le wona o fedišitšwego ke Krete. Pharologanyo yeo ga e rutwe ke Mangwalo. Pejana re laeditše gore Kgwerano ye Tala e be e ra Molao wa Moshe, wo o ilego wa tšeelwa legato ke Kgwerano ye Mpsa sefapanong. Re ka bontšha gore melao ye lesome, go akaretšwa le wa Sabatha, e be e le karolo ya Kgwerano ye Tala yeo e ilego ya fedišwa ke Krete:-

- * Modimo "a le anegela tša kgwerano ya gagwe ye a le laetšego ka yona se le swanetšego go se dira, Mantšu a lesome, a a ngwala matlapeng a mabedi" (Doiteronomio 4:13). Re swanetše go lemoga gape gore kgwerano ye, yeo e theilwego godimo ga melao ye lesome, e dirilwe gare ga Modimo le Isiraele, e sego baditšhaba ba lehono.
- * Moshe o ile a namela thaba ya Horebe go amogela matlapa ao go bego go ngwadilwe melao ye lesome go ona. Moragonyana Moshe o ile a bolela ka se: "Morena Modimo wa lena o dirile kgwerano le rena kua thabeng ya Horebe" (Doiteronomio 5:2), ke gore ka yona melao ye lesome.
- * Nakong yeo, Modimo "mo matlapeng ala a ngwala mantšu a kgwerano, mantšu a lesome" (Ekisodo 34:28). Yona kgwerano ye e be e akaretša seo se bitšwago "molao wa ditirelo" (Ekisodo 34:27). Ge re nganga gore go boloka kgwerano yeo e dirilwego melaong ye lesome go swanetše, re swanetše go boloka ntlha e nngwe le e nngwe ya Molao wohle, ka ge se e le karolo ya yona kgwerano yeo. Go molaleng gore ga go kgonege go dira seo.
- * Bahebere 9:4 e bolela ka "matlapa ala a kgwerano". Melao ye lesome e be e ngwadilwe matlapeng, ao a bego a akaretša "kgwerano ye tala",
- * Paulo o bolela ge kgwerano ye e "tloketšwe matlapeng". O e bitša "botseta bja lehu . . . botseta bja kahlolo . . . sa go tlo fela" (2 Bakorinthe 3:7-11). Kgwerano yeo e amanago le melao ye lesome e ka se tliše kholofelo ya phološo.

256 MAMETLETŠO 1

- * Kreste o phumotše "lengwalo le le re begago ka molao" (Bakolose 2:14) sefapanong. Se se bolela ka mongwalo wa Modimo wa melao ye lesome matlapeng. Ka yona tsela yeo, Paulo o bolela ge "re hunologile molaong ka go hwela tše di bego di re tlemile . . . botala bja go ya le tlhaka" (Baroma 7:6), mohlomong a era ditlhaka tša melao ye lesome tšeo di bego di ngwadilwe matlapeng.
- * O tee fela wa melao ye lesome o bitšwa "molao" go Baroma 7:7: "Molao o . . . re: O seke wa kganyoga." Ditemana tšeo di tlogo pele ga fao, e lego Baroma 7:1-6 di bolela ka fao Molao o fedišitšwego ke lehu la Kreste, ka fao molao o akaretša melao ye lesome.

Tše ka moka di laetša gore kgwerano ye Tala le "molao" di be di akaretša melao ye lesome. Ka ge di tlošitšwe ke kgwerano ye mpsha, melao ye lesome ka gona e tlošitšwe. Le ge go le bjalo, ye senyane ya melao ye lesome e tiišeditšwe gape, ka semoya, Testamenteng ye Mpsha. Melao 3,5,6,7,8 le 9 e hwetšwa go 1 Timotheo 1 e le tee, gomme melao 1,2 le 10 e hwetšwa go 1 Bakorinthe 5. Fela ga go fao molao wa bone mabapi le Sabatha o boeletšwago bjalo ka kgapeletšo go rena. Lenane le le latelago le bontšha ka fao melao e mengwe e senyane e boeletšwago Testamenteng ye Mpsha:-

- Wa pele – Baefeso 4:6 ; 1 Johane 5:21; Mateo 4:10.
- Wa bobedi - 1 Bakorinthe 10:14; Baroma 1:25.
- Wa boraro - Jakobo 5:12; Mateo 5:34,35.
- Wa bohlano - Baefeso 6:1,2; Bakolose 3:20.
- Wa boselela - 1 Johane 3:15; Mateo 5:21.
- Wa Bošupa - Bahebere 13:4; Mateo 5:27,28.
- Wa boseswai - Baroma 2:21; Baefeso 4:28.
- Wa bosenyane- Bakolose 3:9; Baefeso 4:25; 2 Timotheo 3:3.
- Wa lesome - Baefeso 5:3; Bakolose 3:5.

Phamogo 28: Seswantšho sa Sefapano

Go dumelwa gagolo "Bokresteng" gore Jesu Kreste o ile a bapolwa sefapanong. Fela, lentšu la Segerika "Stauros" leo le fetoletšwego go sefapano Dibeibeleng le ra fela phate goba kota. Nnete ke gore mohlomong leswao la sefapano le thomile go baditšhaba. Go a swanela gore Kreste a ka ba a hwile a išitše matsogo godimo, e sego a a phatlaladitše ka mokgwa wa sefapano, ka ge matsogo ao a ilego godimo e le leswao la go phethagala ga

ditshepišo tša Modimo (Hesekiele 20:5,6,15; 36:7; 47:14), gammogo le thapelo ye e tseleletšego (Dillo 2:19; 1 Timotheo 2:8; 2 Koronika 6:12,13; Psalme 28:2), e lego tšeo Krete a bego a di dira sefapanong (Baheberere 5:7). O ile a re bjalo ka ge noga e ile ya fegwa kua lešokeng, le yena o be a tlo fegwa phatlalatša nakong ya lehu la gagwe; ka fao o be a amanya sefapano le kota (Johane 3:14).

Kereke ya Roma e beile bohlokwa bjo bogolo sefapanong. Seo se dirile gore seswantšho sa sefapano e be pheko, leswao la gore Modimo o na le rena. Se ga se hwetše thekgo Beibeleng. Batho ba šetše ba ikwa eke ge ba apere sefapano goba ba ithala sefapano kgafetša, Modimo o tlo ba le bona. Seo ke sešupo feela, maatla a nnete a sefapano ke ka go ikamanya le lehu la Krete ka go dumela le go kolobetšwa, e sego go ikgotšša sebopego sa sefapano. Nnete ke gore go bonolo go ikgotšša sebopego sa sefapano go feta go dumela le go kolobetšwa.

Phamogo 29: Naa Jesu o Belegwe Ka la 25 Manthole?

Phošo e nngwe ya Bokreste bjo bo tlwaelegilego ke mabapi le letšatši la matswalo la Jesu. Badiši ba be ba robetše nageng ka nako ya go tswalwa ga Jesu (Luka 2:8); ba be ba ka se dire seo ka Keresemose, ka ge e le marega bohlabela nakong yeo. Jesu o phetše nywaga ye 33 ½ mme a hwa ka monyanya wa Paseka, wo o lego ka nako ya paseka (Easter), e lego ka bo Moranang (April). Ka fao o swanetše go ba a belegwe kgwedi tše tshela pele ga paseka e lego gona fale go bo Lewedi / Diphhalana.

Di 25 tša Manthole mathomong e be e le letšatši leo go lona go bego go na le monyanya wa baditšhaba Europa pele ga ge Bokreste bo tsena. Ditiro e bolela ka fao Bakreste ba nnete ba bego ba hlorigwa ke baditšhaba ka baka la ditumelo tša bona. Nako le nako baapostola ba be ba lemoša gore ka lebaka la se, Bakreste ba bangwe ba tlo topa ditumelo tša baditšhaba, gore bodumedi bja bona bo amogelege go baditšhaba bao ba ba dikologilego (mohlala Ditiro 20:30; 1 Johane 2:18; 2 Bathesalonika 2:3; 2 Petro 2:1-3). Go topa di 25 tša Manthole bjalo ka moletlo wa Bakreste ke mohlala o mobotse wa seo. Mehlare ya Keresemose, maletswa bj.bj. tšohle di thomilwe ke baditšhaba ka la 25 Manthole.

258 MAMETLETŠO 1

Ka fao go a latela gore Mokreste wa nnete ga a swanela go keteka matswalo a Krete ka di 25 tša Manthole. Bakreste ba nnete ba tlo šomiša matšatši a boikhutšo bjalo ka le go kopana mmogo ka fao ba ka kgonago.

Thuto 9: Dipotšišo

1. Ke ka lebaka la eng go be go hlokega lehu la Jesu, e sego la motho ofe goba ofe, go re phološa ?
2. Ke ka lebaka la eng dihlabelo tša diphoofolo Molaong wa Moshe di be di sa lekana go tloša sebe?
3. Naa Jesu o hwile bjalo ka moemedi wa rena goba o hwile legatong la rena?
4. Naa ke efe ya mebolelo ye yeo e lego nnete?
 - a) Krete o hwile legatong la rena.
 - b) Krete o bile moemedi wa rena, gore Modimo a re swarele ka lebaka la gagwe.
 - c) Krete o be a le bjalo ka rena fela ga a emele rena.
 - d) Lehu la Krete le be le ra gore Modimo ga a sa rweša batho maikarabelo a dibe tša bona.
5. Naa Jesu o ile a holwa ke lehu la gagwe?
6. Ge Krete a ehwa sefapanong, o ile a
 - a) Fediša melawana e menyenyane ya Molao wa Moshe, fela e sego melao ye 10.
 - b) Fediša molao wohle wa Moshe go akaretšwa le melao ye 10.
 - c) Fediša Molao wa Moshe ntle le menyanya ya Bajuda.
 - d) Se fetole maemo a Molao wa Moshe.
7. Naa re swanetše go boloka Sabatha bjale?
8. Efa mabaka go thekga karabo ya gago ya potšišo 7.

THUTO 10

**KOLOBETŠO GO
KRESTE**

10.1 Bohlokwa Bja Kolobetšo

Makga a mmalwa dithutong tša go feta re boletše ka bohlokwa bja kolobetšo bjalo ka kgato ya bofelo ya go obamela molaetša wa Ebangedi. Bahebere 6: 2 e bolela ka kolobetšo bjalo ka e nngwe ya dithuto tša mathomo. Re tlogetše go bolela ka kolobetšo go fihla nakong ya bjale ka ge kolobetšo ya nnete e ka dirwa fela morago ga go kwešiša gabotse dinnete tša mathomo tšeo di bopago Ebangedi. Bjale re feditše go ithuta dinnete tšeo; ge o nyaka go ikamanya le kholofelo ye kgolo yeo e neelwago ke Beibele ka Jesu Kreste, gona kolobetšo ke hlokego ye kgolo.

"Phološo e tšwa go Bajuda"(Johane 4: 22) ka lebaka la gore dikholofedišo ka phološo di diretšwe Aborahama le peu ya gagwe feela. Dikholofedišo tšeo di ka tla go rena ge feela re ka ba go peu, ka go kolobeletšwa go Kreste (Bagalatia 3:22 –29). Ka fao Jesu o ile a laela balatedi ba gagwe a re: "Yang lefaseng ka moka, le kwatše Ebangedi (yeo e lego ditshepišong tša Aborahama- Bagalatia 3:8) go babopša ka moka. E a dumelago mme a kolobetšwa, o tlo phološwa" (Mareka 16:15,16). Ge re ka akanya gabotse ka lentšu le "mme", re tlo lemoga gore go dumela Ebangedi feela go ka se re phološe; kolobetšo ga se legato fela leo re ka le tšeago ge re nyaka bophelong bja Bokreste, ke hlokego ye bohlokwa ya phološo. Se ga se re gore kolobetšo feela e ka re phološa; e swanetše go latelwa ke go obamela Lentšu la Modimo bophelo bjohle. Jesu o ile a gatelela seo: "Ruri, ruri, ke a go botša, ge motho a sa tswalwe ka meetse le Moya, a ka se ke a tsena Mmušong wa Modimo"(Johane 3:5).

Tswalo ye "ya meetse" e ra go tšwa ga motho meetseng a kolobetšo; morago ga se, o swanetše go tswalwa gape ka moya. Ye ke tshepetšo ye e tšwelago pele. Ka fao ke ka go tšwela pele ga rena go latela Lentšu la Moya ge re tswalwa ka moya (bona Kgaolo 2.2).

Re kolobetšwa "go Kreste" (Bagalatia 3:27), leineng la gagwe (Ditiro 19:5; 8:16; Mateo 28:19). Lemoga gore re kolobeletšwa go Kreste – e sego go Machristadelphian goba mokgahlo o itšego wa batho. Ntle le kolobetšo ga re "go Kreste", gomme ga re a apešwa ke mošomo wa gagwe wa phološo (Ditiro 4:12). Petro o bolela seswantšho se maatla go thekga ntlha ye: O bapiša areka ya mehleng ya Noage le Kreste, go bontšha gore bjale ka ge areka e ile ya phološa Noage le lapa la gagwe kahlolong yeo e ilego ya wela lefase la badiradibe, le kolobetšo go Kreste e tlo phološa badumedi lehung leo le sa felego (1 Petro 3:21). Go tsena ga Noage arekeng go bapišwa le go tsena ga rena go Kreste ka kolobetšo. Bohle bao ba bego ba le ka ntle ga areka ba ile ba fedišwa ke meetsefula; go ema kgauswi ga areka goba go ba

mogwera wa Noage go be go sa thuše selo. Tsela e tee ya phološo e be e le, ebile e sa le go ba ka gare ga areka\Kreste. Go molaleng gore go boa ga Kreste, go mohuta wa gona e bilego meetsefula (Luka 17:26,27), go batametše (bona Mametletšo 3). Ka fao go tsena arekeng \go Kreste ke taba ya potlako. Mantšu a batho ga a kgone go hlaloša potlako yeo gabotse.

Bakreste ba pele ba ile ba obamela taelo ya Kreste ya gore ba ye lefaseng lohle ba kwatše Ebangedi le go kolobetša; puku ya Ditiro ke pego ya se. Bošupi bja bohlokwa bja kolobetšo bo bonagala ka fao pego e gatelelago potlako yeo ka yona batho ba ilego ba kolobetšwa ge ba se na go amogela Ebangedi (Ditiro 8:12,36-39; 10:47; 16:15). Kgatelelo ye e kwešišagala ge re ka lemoga gore ntle le kolobetšo go ithuta Ebangedi ga rena ke lefela; kolobetšo ke kgato ye bohlokwa yeo re swanetšego go feta go yona tseleng ya go ya phološong. Dipego tše dingwe tšeo di hebeditšwego di laetša ka fao, le ge go be go na le mathata a setho ao a bego a ka ditela kolobetšo, batho ba ilego ba leka ka maatla go a fenya, ka thušo ya Modimo. Mohlapetši wa kgolego go la Filipi o ile a tsena mathateng ka lebaka la tšhišinyego yeo e ilego ya thuba kgolego ya gagwe ya tšhireletšo ya maemo a godimo. Bagolegwa ba be ba na le sebaka se sebotse sa go tšhaba – e lego selo seo se bego se tlo mmakela lehu. Tumelo ya gagwe Ebangeding bjale e ile ya ba ya makgonthe, fao e lego gore "ka lona lebaka leo la bošego... a kolobetšwa"(Ditiro 16:33). Ge go na le motho yoo a bego a na le lebaka la go dikadika pele a ka kolobetšwa, ke yena. Tšhišinyego ya lefase ye mpe ka go fetišiša yeo e kilego ya ba gona nywageng ye 3000 kua Greece, setšhaba sa bagolegwa bao ba bego ba ka tšweletša tšhabo ye kgolo ka go fetišiša historing, le matšhošetši a polao ka ge a hlokomologile modiro; eupša o ile a bona gabotse gore tiro ye bohlokwa go fetišiša yeo e bego e swanetše go phethwa bophelong bja gagwe ka moka ke kolobetšo. Ka fao o ile a hlokomologa mathata a gagwe a bjale mme a kolobetšwa. Ba bantši bao ba dikadikago pele ba kolobetšwa ba ka tšea hlohleletšo monneng yoo. Gore a be a kgonne go dira tiro ye bjalo ya tumelo ke bošupi bja gore o be a šetše a na le tsebo ye e tletšego ya Ebangedi, ka ge tumelo e bjalo ya nnete e tšwa go kweng Lentšu la Modimo (Baroma 10:17; bapetša Ditiro 17:11).

Ditiro 8:26- 40 e bega ka fao molaki wa Kandatse a bego a ithuta Beibele ya gagwe a nametše sekoto go kgabaganya leganata. O ile a kopana le Filipi yoo a ilego a mo hlalošetša Ebangedi ka botlalo, gammogo le bohlokwa bja kolobetšo. Go bolela nnete, go swanetše go ba go ile gwa bonala go sa kgonege go obamela taelo ya go kolobetšwa leganateng fao go sego meetse. Fela Modimo a ka se fe taelo yeo a tsebago gore batho ba bangwe ba ka se kgone go e obamela;"Ya re ge ba swere tsela ka mokgwa woo, ba tla meetseng", ke gore ba fihla owaseseng fao go lego meetse (Ditiro 8:36).

Tiragalo ye e araba tšhišinyo yeo e se nago motheo ya gore kolobetšo ya go ina e be e swanetše fela mafelong ao go nago le meetse a mantši, ao a hwetšagalago bonolo. Modimo o tlo dula a tliša tsela yeo e swanetšego ya go obamela ditaelo tša gagwe. Moapostola Paulo o ile a hwetša pono ya go makatša go tšwa go Krete yeo e ilego ya mo hlaba pelo gore ka pela ka mo go kgonegago "a tsoga a kolobetšwa"(Ditiro 9:19). Gapegape, go swanetše go ba go be go le bonolo go yena gore a ka dikadika, kudu ge a nagana ka maemo a gagwe setšhabeng gammogo le mošomo wa gagwe wa maemo woo a bego a o lokišeditšwe ke Bajuda. Eupša naletšana ye ya lefase la Bajuda e ile ya tšea sephetho sa go kolobetšwa le go kgaogana le tsela ya gagwe ya go phela ya kgale. Moragonyana o ile a lebelela sephetho seo sa gagwe mme a akanya ka sona. "Fela, tše ke bego ke re ke leruo, ke di bone ge e le tshenyegelo ge ke di bapetša le bogolo bja tsebo ya go tseba Krete...ke lebala tša kua nthago(ke gore tša bophelo bja gagwe bja Sejuda); ke obelela tša kua pele; ke kganyeleda boyo, mogo lego mphapahlogo"(Bafilipi 3:7,8,14).

Ye ke polelo ya ramabelo yo a lwelago go fihla thapong. Tlhokomedišišo ye bjalo ya monagano le mmele e swanetše go bonagala maphelong a rena morago ga kolobetšo. Re swanetše go kwešiša gore kolobetšo ke mathomo a lebelo la go leba Mmušong wa Modimo; ga se feela leswao la ge re fetotše dikereke le ditumelo, ebile ga se go tsena ka go iketla bophelong bjo bo botse bja go latela melao yeo e sa kwagalego ya Bokreste. Kolobetšo e re amanya le lehu le tsogo ya Krete ka tsela yeo e tšwelago pele (Baroma 6:35)- e lego ditiragalo tšeo di tšwelago pele ka tsela tšohle.

Nakong yeo a bego a tšofetše ebile a lapile, Paulo o ile a lebelela morago mme a re : "Nna ke šitilwe go ba moganyetši wa tše ke di bonego di etšwa legodimong" (Ditiro 26:19). Bjalo ka ge e be e le nnete go Paulo, go bjalo le go bao ba kolobeditšwego ka nepagalo: Kolobetšo ke sephetho seo go sego yoo a ka itsholago ge a se tšeere. Maphelong ohle a rena re tlo lemoga gore re tšeere sephetho seo se nepagetšego. Ke diphetho tše mmalwa fela tšeo re ka bago le kgonthe e bjalo ge re di tšeere. Re swanetše go araba potšišo ye:"Ke ka lebaka la eng ke sa kolobetšwe?"

9.2 Naa Re Swanetše Go Kolobetšwa Bjang?

Go na le kgopolo yeo e tlwaelegilego ya gore kolobetšo e ka dirwa, segolothata baneng, ka go gaša meetse diphatleng tša bona (ke gore "tšhašetšo"). Se se ganetšana le thuto ya Beibele ka kolobetšo.

Lentšu la Segerika "baptizo", leo le fetoletšwego go "kolobetšo", ga le re go gaša; le ra go hlatswa le go inela ka moka ka gare ga seela. Lentšu le le šomišwa Segerikeng mabapi le dikepe ge di nwela mme di "kolobetšwa" ka (ke gore di felela) meetseng. Le šomišwa gape mabapi le lešela ge le tsenywa mmaseng mme la fetolwa go tšwa mmaleng o o itšego go ya go o mong, ke gore le "kolobetšwa" mmaseng. Go fetola mmala wa lešela go molaleng gore o swanetše go le inela ka mmaseng lohle, esego go le gaša.

Ditemana tšeo di latelago ke bošupi bja gore go ina ke mokgwa wo o nepagetšego wa kolobetšo:

- ⇒ " Ke ge Johane le yena a le Enone kgauswi le Salima a kolobetša, gobane felo fao go be go na le meetse a mantši" (Johane 3:23). Se se bontšha gore kolobetšo e be e nyaka "meetse a mantši"; ge e be e dirwa ka go gaša marothodi a mmalwa a meetse, gona kgamelo e tee fela ya meetse e be e tlo lekana makgolokgolo a batho. Batho ba ile ba tla lefelong le, lebopong la noka ya Jorodane go tlo kolobetšwa, Johane o be a sa ye go bona ka lebotlelo la meetse.
- ⇒ Jesu le yena o ile a kolobetšwa ke Johane nokeng ya Jorodane: "Ya re ge Jesu a kolobeditšwe, a etšwa meetseng..." (Mateo 3:13-16). Go molaleng gore kolobetšo ya gagwe e be e le ya go ina – ka ge a ile a "tšwa meetseng" morago ga kolobetšo. Le lengwe la mabaka ao a ilego a dira gore Jesu a kolobetšwe e be e le go bea mohlala, gore go se be le yoo a tlaleago gore o latela Jesu ge a sa latele mohlala wa gagwe wa go kolobetšwa ka go inwa meetseng.
- ⇒ Ka yona tsela yeo Filipi le molaki wa Kandatse ba ile "ba fologela meetseng ka babedi...mme a kolobetšwa. Ge ba rotoga ba etšwa meetseng..."(Ditiro 8:38,39). Gopola gore molaki o ile a kgopela kolobetšo ge a bona meetse:"Meetse šea; ke sa dibja ke eng go kolobetšwa?"(Ditiro 8:36). Go tloga go le molaleng gore monna yoo o be a ka se tšee leeto go phatša leganata ntle le meetse, mohlomong ka lebotlelo. Ge nkabe kolobetšo e le go šašetša, gona go be go ka se hlokege meetse ao ba ilego ba "fologela" go ona.
- ⇒ Kolobetšo e bitšwa "hlatso ya dibe"(Ditiro 22:16). Tshokologo ya nnete e bapišwa le go "hlapa" go Kutollo 1:5; Tito 3:5; 2 Petro 2:22; Bahebere 10:22 bj. bj. Polelo ye ya go hlapa e kwagala fela ge kolobetšo e le go ina, e sego go gaša. Go na le ditšhupetšo tše mmalwa Testamenteng ye

Tala tša gore tsela yeo e amogelegago ya go batamela Modimo ke go hlatswiwa ka mokgwa wo o itšego.

Baperisita ba be ba swanetše go hlapa legopong pele ba batamela Modimo ka tirelo (Ekisodo 40:32; Lefitiko 8:6). Baisiraele ba be ba swanetše go hlapa go ihlwekiša ditšhilafalong tše di itšego (mohlala Doiteronomio 23:11), tšeo di bego di emetše sebe.

Monna yoo a bego a bitšwa Naemane e be e le moditšhaba yoo a bego a nyaka go fodišwa ke Modimo wa Isiraele. Ka fao o emetše motho wa dibe, yoo a hwilego a phela ka baka la sebe. Phodišo ya gagwe e bile go inwa nokeng ya Jorodane. Peleng o ile a bona tiro ye bonolo ye e le thata go amogelega, a nagana gore Modimo o tlo nyaka a dira selo sa go makatša, goba a ikina nokeng ye kgolo yeo e tumilego, mohlala, Abana. Ka yona tsela yeo le rena re ka hwetša go le thata go dumela gore tiro ye bonolo ka tsela ye e ka kgona go tliša phološo go rena. Seo se gogelago ke go nagana gore mediro ya rena le go amana le kereke yeo e tumilego go ka re phološa, e sego tiro ye bonolo ye ya go ikgolaganya le kholofelo ya nnete ya Isiraele. Morago ga go ikina, mmele wa Naemane "wa boela wa ba bjalo ka wa lesogana le lefsa" (2 Dikgoši 5:9-14).

Bjale ga go a swanela go ba le pelaelo gore kolobetšo e ra go nweela meetseng morago ga go kwešiša molaetša wa mathomo wa Ebangedi. Hlalošo ya Beibele ya kolobetšo ga e bolele ka seemo sa motho yo a kolobetšago. Ka ge kolobetšo e le go nweela meetseng ka morago ga go dumela Ebangedi, go a kgonega go ikolobetša. Le ge go le bjalo, ka ge kolobetšo e le kolobetšo ka lebaka la dithuto tšeo mokolobetšwa a nago le tšona nakong ya kolobetšo, le gona tšeo di nepagetšego, gona go kaone ge motho a ka kolobetšwa ke motho e mong eo a dumelago dithuto tšeo, gore a kgone go ela tsebo ya mokolobetšwa pele a mo nwetša meetseng.

Ka fao go Machristadelphian go na le setšo sa go swara poledišano le mohlalobja eo a nyakago go kolobetšwa, pele ga kolobetšo. Dipotšišo tša go swana le tšeo di hwetšagalago bofelong bja thuto e nngwe le e nngwe pukung ye e ka ba tšona motheo wa poledišano e bjalo. Machristadelphian ba sepela dimaele tše diketekete go thuša motho o tee feela go kolobetšwa; woo ke wona mohlolo wa ge motho o tee fela a etla kholofelong ya bophelo bjo bo sa felego, ge re se na taba le dipalopalo tša basokologi. Boleng, e sego bontši, ke seo re se lebeletšego.

9.3 Hlalošo Ya Kolobetšo

Le lengwe la mabaka a go kolobetša ka go nweetša ke gore go tsena meetseng ke sešupo sa go tsena lebitleng- go ikamanya le lehu la Krete, le go laetša "lehu" la rena go bophelo bja rena bjo bo fetilego bja sebe le go se tsebe. Go tšwa meetseng go re amanya le tsogo ya Krete, yeo e re botšago ka kholofelo ya tsogo le bophelo bjo bo sa felego ge Krete a boa, gammogo le go phela bophelo bjo boswa bjale, bja go fenya sebe semoya ka baka la phenyo yeo Krete a e fihleletšego ka baka la lehu le tsogo ya gagwe.

"Bohle ba re kolobeleditšwego Krete, re kolobeleditšwe lehu la gagwe. Gomme re fihlilwe le yena lebitleng ka go kolobetšwa lehung la gagwe, gore, boka Krete ge a tsošitšwe bahung ka letago la Tatagwe, le rena re phele bophelo e le bjo boswa. Gomme ge re hlomagane nae ka go swana nae lehung la gagwe (ka kolobetšo), gona re tlo hlomagana nae ka go swana nae tsogong ya gagwe" (Baroma 6:3-5).

Ka ge phološo e kgonagaditšwe fela ke lehu le tsogo ya Krete, go bohlokwa gore re ikamanye le dilo tše ge re tla phološwa. Seswantšho sa go hwa le go tsoga ga Krete, seo kolobetšo e se fago, ke yona feela tsela ya go dira se. Re swanetše go lemoga gore go gaša ga go phethagatše seswantšho se. Ka kolobetšo, "mothomotala wa rena (tsela ya rena ya kgale ya go phela) o bapotswe" le Krete sefapanong (Baroma 6:6); Modimo "O re phedišitše gammogo le Krete" kolobetšong (Baefeso 2:5). Le ge go le bjalo re sa na le hlago ya setho morago ga kolobetšo, gomme ka fao tsela ya senama ya go phela e tlo fela e tsoša hlogo. Ka fao go "bapola" nama ga rena ke tshepetšo yeo e tšwelago pele yeo e thomago kolobetšong, ka fao Jesu o ile a botša modumedi gore a rwale sefapano sa gagwe mme a mo latele ka mehla go ya papolong (Luka 9:23;14:27). Le ge bophelo bja papolo ya nnete le Krete bo se bonolo, go na le tshedišo le thabo ye kgolo ka go ikopanya le tsogo ya Krete. Krete o fedišitše "ntwa ka madi a sefapanong sa gagwe"(Bakolose 1:20)- mme a tliša "khutšo ya Modimo ya go feta tlhaologanyo"(Bafilipi 4:20). Mabapi le se, Jesu o ile a tshepiša gore, "Ke le tlogelela molao, ke le fa molao wa ka. Nna ga ke le nee ka fao lefase le neago ka gona"(Johane 14:27). Khutšo le lethabo le la semoya di fediša bohloko le bothata bja go ikgolaganya phatlalatša le Krete yoo a bapotswego. "Gobane bjalo ka ge bohloko le ditlaišego tša Krete di re atetše, le yona khomotšo e re atetše ka yena Krete"(2 Bakorinthe 1:5). Gape go na le tokologo ya ge re tseba gore borena bja hlago bo hwile ka nnete, gomme Jesu o na le rena tekong e nngwe le e nngwe. Moapostola Paulo o ile a bolela go tšwa maitemogelong a se bophelong bja gagwe bjo bo telele bja ditiragalo. "Ke bapotswe sefapanong le Krete; ge ke phela ga e sa hlwe e le nna; ke Krete e a phelago mo go nna. Go phela ga ka, ke phela tumelong ya go dumela Morwa wa Modimo"(Bagalatia 2:20).

"Meetse ao ka lehlakore le lengwe a a re phološa, ke ra kolobetšo...ka tsogo ya Jesu Krete"(1 Petro 3:21) ka gore kamano ya rena le go tsogela ga Krete bophelong bjo bo sa felego go re fa tokelo go seo ge a boa. Ke ka go tšea karolo tsogong ye, ge bofelong re tlo phološwa. Jesu o ile a hlaloša se gabonolo:"...gobane ke a phela, mme le lena le tlo phela" (Johane 14:19). Paulo le yena :"...ra boelanywa le Modimo ka go hwa ga Morwa wa gagwe...go tlo kgonega gee ra phološwa ka go phela ga gagwe"(Baroma 5:10).

Nako le nako go gatelelwa gore ka go ikamanya le lehu le ditlaišego tša Krete ka kolobetšo, le tsela ya rena ya go phela morago ga seo, re tlo ba le kabelo tsogong ya gagwe ka letago:

- ⇒ "Ge re ehwa le yena, le go phela re tlo phela le yena, ge re kgotlelela, re tlo ba ra yo rena le yena" (2 Timotheo 2:11,12).
- ⇒ "Re sepela gohle re swailwe mebele ka leswao la go hwa ga Morena, ya ba gona le bophelo bja Jesu bo bonagalago mebeleng ya rena...re fela re tseba gore e a tsošitšego Morena Jesu, le rena o tlo re tsoša ra ba le Jesu (2 Bakorinthe 4:10,11,14).
- ⇒ Paulo o ile a ba le kabelo "mahlokong a gagwe (Kreste), ka eba wa go tlo swana nae lehung la gagwe (ka baka la maitemogelo a gagwe a thata a bophelo), e le gore le nna ke fihlele go tsoga bahung" (Bafilipi 3:10).

10.4 Kolobetšo Le Phološo

Ka ge kolobetšo e re amanya le lehu la Krete, go ra gore ke fela ka kolobetšo fao re ka hwetšago tshwarelo. Re "fihlilwe le Krete ka kolobetšo, ra tsoga le yena ka yona ka...Modimo e a mo tsošitšego. Gomme lena ba le bego le hwetše dibeng...o le phedišitše le yena ka go le lebalela dibe ka moka" (Bakolose 2:12,13). Re "hlatswitšwe... ka leina la Morena Jesu"(1Bakorinthe 6:11)- ke gore, kolobetšo leineng la Jesu ke tsela yeo ka yona dibe tša rena di hlatswiwago. Re bontšhitše go kgaolo 10.2 ka fao kolobetšo e lego go hlatswiwa ga dibe (Ditiro 22:16). Ka fao hlalošo ya go hlatswiwa ga badumedi dibeng tša bona ka madi a Jesu e ra ge ba dira seo ka kolobetšo (Kutollo 1:5; 7:14; Tito 3:5; Johane 3:5).

Ka lebaka la se, go a kwešišega ge phetolo ya Petro go potšišo ya gore, "re tlo dirang? e ile ya ba "sokologang ka moka le kolobetšwe leineng la Jesu Krete, e be gona go lebalelwa dibe"(Ditiro 2:37,38). Kolobetšo leineng la Krete ke go lebalelwa dibe; ntle le yona ga go tebalelo ya dibe, gomme bao ba sa kolobetšwago ba swanetše go hwetša moputso wa sebe- e lego lehu

(Baroma 6:23). Ga go phološo ntle le leineng la Jesu (Ditiro 4:12), gomme re ka ba feela le kabelo leineng leo ka go kolobetšwa go lona. Ntla ye e ra gore bodumedi bjoo e sego Bokreste bo ka se iše phološong le gatee. Ga go modumedi wa nnete wa Beibele yoo a ka amogelago gore bodumedi bjoo bo iša phološong; taba ya gore Bakatoliki le diphuthego tše dingwe di dumela bjalo, ke taetšo ya go nyamiša ya mokgwa woo ba nago le wona go Mangwalo a makgethwa.

Go tsogela ga Krete bophelong bjo bo sa felego e be e le sešupo sa phenyo ya gagwe godimo ga sebe. Ka kolobetšo re ikamanya le seo, ka fao re hlalošwa bjalo ka bao ba tsogilego le Krete, sebe se se sa na maatla godimo ga rena, bjalo ka ge se ile sa se sa ba le maatla godimo ga gagwe. Ka fao ka kolobetšo re "ba ba hunolotšwego sebeng...sebe ga se sa re laola"(Baroma 6:18,14) morago ga kolobetšo. Le ge go le bjalo, re sa dira dibe morago ga kolobetšo (1Johane 1:8,9); sebe se sa le seemong sa go re dira makgoba gape ge re kgaogana le Krete. Ka fao ga bjale re tšea karolo lehung le ditlaišegong tša Krete, le ge kolobetšo e laetša kamano ya rena le tsogo ya Krete yeo re e holofelago ge a boa.

Re lokolotšwe sebeng fela ka kholofelo. "E a dumelago mme a kolobetšwa o tlo phološwa (Mareka 16:16) ge Krete a boa. Phološo mo e feletšego ga e tle morago ga kolobetšo, e tla sedulong sa kahlolo (1 Bakorinthe 3:15).

Nnete ke gore ge e le gore re hwetša phološo morago ga kolobetšo gona ga re hloke thuto ya kahlolo, le gona ga re a swanela go hwa. "Gomme e a tlogo kgotlelela go iša bofelong ke yena a tlogo phološwa"(Mateo 10:22).

Le morago ga kolobetšo Paulo (le badumedi bohle) ba ile ba swanela go katana go hwetša phološo (Bafilipi 3:10- 13; 1 Bakorinthe 9:27); o ile a bolela ka kholofelo ya bophelo bjo bo sa felego (Tito1:2; 3:7; 1 Bathesalonika 5:8; Baroma 8:24) le go ba "ba go tlo ja bohwa bja phološo" (Bahebere 1:14). Sedulong sa kahlolo, baloki ba tlo tsena bophelong bjo bo sa felego (Mateo 25:46). Mabaka a Paulo ao a hueditšwego a phadima go Baroma 13:11- O bolela gore morago ga kolobetšo re ka tseba gore letšatši le lengwe le le lengwe leo re phelago le go kgotlelela, ke letšatši le tee go iša go boeng ga Krete, gore re thabe ka ge "go phološwa ga rena bjale ke gona ge go batemetše go fetiša mola re sa thoma go dumela". Ka fao ga re na phološo bjale. Phološo e ya ka peelano; re tlo phološwa ge re tšwelela ka tumelo ya nnete (Bahebere 3:12-14), ge re gopola dithuto tša mathomo tšeo di bopago Ebangedi (1 Timotheo 4:16; 1 Bakorinthe 15:1,2), le ge re dira dilo tšeo di swanetšanago le kholofelo yeo (2 Petro 1:10).

Lediri la Segerika leo le fetoletšwego go "phološo" le fela le šomišwa ka lebaka tšweledi (continuous tense) go bontšha ge phološo e le tshepetšo yeo e tšwelago pele yeo e diregago go rena ka lebaka la go tšwela pele ga rena

go obamela Ebangedi. Ka fao badumedi ba hlalošwa ba "phološwa" (1Bakorinthe 1:18) ka lebaka la karabo ya bona go Ebangedi. Mehlala e mengwe ya tshepetšo ye e tšwelago pele ye e go Ditiro 2:47; le go 2 Bakorinthe 2:15. Lentšu le la Segerika la go "phološwa" le šomišwa fela bjalo ka lefitile mabapi le phološo ye kgolo yeo e kgonagaditšwego ke Krete sefapanong yeo re ka ikamanyago le yona ka kolobetšo (2 Timotheo 1:9; Tito 3:5).

Mohlala wa tše ka moka re o hwetša go tšhomišano magareng ga Modimo le Baisiraele ba hlago, yeo e lego motheo wa kamano ya gagwe le Baisiraele ba semoya, e lego badumedi. Baisiraele ba ile ba tlogela Egipita, yeo e emetšego lefase la senama le bodumedi bjoo bo fošagetšego bjoo re bego re amana le bjona pele ga kolobetšo. Ba ile ba phatša lewatile le lehubedu mme ba sepela lešokeng la Sinai go ya nageng ya Kanana, fao ba ilego ba hlongwa bjalo ka mmušo wa Modimo. Go phatša ga bona Lewatile le lehubedu ke mohuta wa kolobetšo ya rena (1 Bakorinthe 10:1,2); leeto la bona lešokeng ke mohuta wa bophelo bja rena morago ga kolobetšo, mme Kanana ke mohuta wa Mmušo wa Modimo. Juda 5 e hlaloša ka fao bontši bja bona ba ilego ba fedišwa lešokeng : "Modimo a thomile go phološa setšhaba nageng ya Egipita, mme a buša a fediša bao ba sa kago ba dumela". Ka fao Baisiraele ba be ba phološitšwe bohle Egipita bjalo ka ge bohle bao ba kolobeditšwego ba phološitšwe sebeng. Ge e mongwe wa Baisiraele bao a ile a botšišwa gore: "A o phološitšwe?" O be a tlo re "Ee", fela e le ge a ra gore mafelelong o tlo phološwa.

Ka wona mokgwa woo Baisiraele ba ilego ba boela Egipita dipelong tša bona (Ditiro 7:39) mme ba boela bophelong bja go thabiša nama le ditumelo tša go fošagala, le bao ba phološitšwego "sebeng" ka kolobetšo ba ka wa seemong seo sa tšhegofatšo ba lego go sona. Kgonagalo ya gore re ka dira seo se dirilwego ke Baisiraele lešokeng e bontšhwa go 1 Bakorinthe 10:1-12; Bahebere 4:1,2 le Baroma 11:17-21. Mangwalong go na le mehlala ya bao ba ilego ba re ge ba "phološitšwe" sebeng ka kolobetšo, morago ba wela seemong seo se rago gore ba tlo lahlwa ge Krete a boa (Bahebere 3:12-14; 6:4-6; 10:20-29).Thuto ya baruti ba baebangedi ya gore " ge o phološitšwe gatee ke gona o phološitšwe" e bontšhwa seo e lego sona ke dikgaolo tše- ke mahlajana a go thabiša nama. Bjalo ka dilong tšohle, tekatekano yeo e nepagetšego e swanetše ge re nyaka go tseba gore re "phološitšwe" go fihla kae ke kolobetšo. Tiro ye ga ya swanela go bonwa eke e re fa sebaka sa phološo. Ka go ba go Krete ka kolobetšo, re phološitšwe ka kholofelo (ke gore re holofetše go phološwa); re na le kholofelo ye e tiilego ya gore re tlo ba Mmušong wa Modimo ge Krete a boa. Re ka se be le kgonthe ya seo ka gore re ka no wa letšatši le le latelago; bophelong bjo ga re tsebe bokamoso

270 MAMETLETŠO 1

bja rena bja semoya. Le ge kolobetšo e le bohlokwa go re nea matseno go iša phološong, re swanetše go ela hloko gore re se fe kakanyo ya gore ka modiro o tee wa kolobetšo feela re tlo phološwa. Re bontšhitše pejana gore bophelo bja go tšwela pele go ba karolo ya papolo ya Krete bo bohlokwa: "Ge motho a sa tswalwe ka meetse le ka moya, a ka se tsene Mmušong wa Modimo" (Johane 3:5). Papetšo ya temana ye le 1 Petro 1:23 e bontšha gore tswalo ya Moya yeo e tlogo morago ga kolobetšo e ra go fetolwa ga rena ke Moya wa lentšu gannyane, gannyane. Phološo ga e fela ka lebaka la kolobetšo: ke poelo ya kgaugelo (Baefeso 2:8); tumelo (Baroma 1:5) gammogo le kholofelo (Baroma 8:24), magareng ga tše dingwe.

Go fela go kwagala ngangišano ya gore phološo e tla ka tumelo feela, le gore ka fao "mošomo" o bjalo ka kolobetšo ga o bohlokwa. Eupša, Jakobo 2:17-24 e bolela gore lebaka le bjalo le dira pharologanyo ye e fošagetšego magareng ga tumelo le mediro; tumelo ya nnete, mohlala, go Ebangedi, e šupiwa gore ke tumelo ya nnete ke mediro yeo e e tšweletšago, mohlala, kolobetšo. "...motho o lokafala ka mediro, e sego ka tumelo e nnoši"(Jakobo 2:24). Mabakeng a mmalwa a kolobetšo modumedi o ile a botšiša gore a "dire" eng gore a phološwe; karabo ka mehla e be e akaretša kolobetšo (Ditiro 2:37; 9:6; 10:6; 16:30). Ka fao go dira modiro wa kolobetšo ke taetšo ye bohlokwa ya gore re dumela Ebangedi ya phološo. Modiro wa go re phološa o šetše o dirilwe ke Modimo le Krete, fela rena re swanetše go "dira mediro e swanelago tshokologo"(Ditiro 26:20; bapetša Mareka 16:15,16).

Re laeditše pejana gore polelo ya go hlatswiwa ga dibe tša rena e ra go swarelwa ga rena ke Modimo ka lebaka la kolobetšo ya rena go Krete. Dikgaolong tše dingwe re hlalošwa re hlatswiwa dibe tša rena ka tumelo le tshokologo ya rena (Ditiro 22:16; Kutollo 7:14; Jeremia 4:14; Jesaya 1:16); go tše dingwe Modimo o bonala e le yena a hlatswago dibe tša rena (Hesekiele 16:9; Psalme 51:2,7; 1 Bakorinthe 6:11). Se se bontšha gabotsana gore ge re ka phetha karolo ya rena ka go kolobetšwa, Modimo o tlo hlatswa dibe tša rena. Ka fao modiro goba tiro ya kolobetšo ke kgato ye bohlokwa go tšeeng Ebangedi ya Modimo ya kgaugelo (mogau woo o sa re swanelago) yeo re e fiwago Lentšung la gagwe.

Phamogo 30: Kolobetšo- Gape

Batho ba bangwe ba ikwa ba sa rate go kolobetšwa gape morago ga ge ba bile le seo ba bego ba nagana gore ke "kolobetšo" ya mohuta o itšego, mohlomong ka go šašetšwa e sa le bana goba ka go nweetšwa ka botlalo

kerekeng e nngwe. Fela, pele ga kolobetšo go swanetše go ba le tshokologo le tumelo ye e nepagetšego ya Ebangedi ya nnete (Ditiro 2:38; Mareka 16:15,16). Kolobetšo ke kolobetšo fela ka lebaka la ge dilo tše di eme ka lenaneo pele ga kino meetseng. Ngwana e monnyane ga a kgone go sokologa goba go dumela Ebangedi, le gona tšhašetšo ga se kolobetšo. Moruthi yo a fofelago bodibeng a ka no nweela meetseng, fela seo ga se kolobetšo ka ge motho eo a sa arabele Ebangedi ya nnete. Go bjalo le ka batho bao ba kolobetšwago ka tshwanelo mme ba dumela thuto yeo e fošagetšego; ba nweetše fela, ga se ba kolobetšwa.

"Tumelo ke e tee fela", ke gore lenane le tee la dithuto tše di dirago Ebangedi ya nnete, mme ka fao kolobetšo ke e tee- kolobetšo yeo e tlogo morago ga go dumela "tumelo e tee". "Mmele ke o tee, bjalo ka ge go bitšwa ga lena e le go biletšwa kholofelo e tee. Mong wa rena ke o tee, tumelo ke e tee, kolobetšo ke e tee. Modimo ke o tee" (Baefeso 4:4-6). Ga go dikholofelo tše pedi bjalo ka ge bao ba rego ga go na taba gore re dumela gore moputso wa rena o tlo ba lefaseng goba legodimong ba nagana. "Modimo ke o tee", ka fao Jesu ga se Modimo. Go a latela gee, gore ge e le gore ge re kolobetšwa, re paletšwe go kwešiša dithuto tša mathomo bjalo ka Mmušo wa Modimo, hlago ya Modimo le Jesu, bj.bj., gona kolobetšo ya rena ya pele e be e se yona. Johane mokolobetši o be a kolobetša batho, a ba botša gore ba sokologe, mme a ba ruta dilo tše itšego ka Jesu (Mareka 1:4; Luka 1:77). Le ge go le bjalo, seo se be se sa lekana. Ditiro 19:1-5 e bega gore ba bangwe bao Johane a bego a ba kolobeditše ba ile ba swanelwa ke go kolobetšwa gape ka ge ba be ba sa kwešiše dithuto tše dingwe. Bjalo ka bao Johane a ilego a ba kolobetša, re ka ikwa eke re ile ra sokologa ka nnete mme ra thoma ka boswa kolobetšong ya rena ya pele. Seo e ka no ba nnete, fela ga se tloše hlokego ya gore re hwetše "kolobetšo e tee (ya nnete)" yeo e ka tlogo fela morago ga go kwešiša dintlha tšohle tša "tumelo e tee".

Phamogo 31: Bogolo Bja Tsebo Bjo Bo Nyakegago Pele Ga Kolobetšo

Babadi ba bantši ba ka no ba ba ile ba kopana le batho ba diphuthago tše di ngangago gore thuto ga e bohlokwa phološong, le gore se se nyakegago ke go bolela fela gore "Ke dumela gore Jesu Krete ke Morwa wa Modimo". Ge re e lebelela ka godimo fela, taba ye e bonala e le yeo e kgodišago ka lebaka la ka fao ditshokologo di begwago ka gona go Ditiro, mola di dira gape

boipiletšo ka lerato le kgotlelelano tšeo e lego moya wa nako ya rena. Thuto ye e fetleka ka botlalo bohlokwa bja thuto.

GO RENG KA PELA BJALO?

Ga go pelaelo gore go bala puku ya ditiro ka pelanyana go fa kgopolo ya gore dikolobetšo tše ntši di dirilwe ntle le ditaelo tšeo di lekanego mabapi le metheo ya Ebangedi, le gona ka polelo e kopana fela ya tumelo go Krete bjalo ka Morwa wa Modimo. Go molaleng gore go no bolela mantšu a mane a "Ke dumela go Krete" ga go na mohola bjalo ka tsela ya go ya phološong-gomme bontši bja diphuthego di dumela gore go swanetše go ba le tsebo ye e itšego goba temogo monaganong wa motho yo a bolelago mantšu ao gore a be le boleng. Ga go a swanela go ba thata go lemoga ntlha ye. Ka fao go thata go nganga gore dikgaolo tšeo di begago boipolelo bja tumelo go Jesu bjalo ka Morwa wa Modimo, di šupa gore go no bolela mantšu ao go lekane. Go molaleng gore go no bolela lefoko le le nnyane go sa šetšwe maikutlo a mangwe a motho le ditumelo tša gagwe go ka se mmee tseleng ya phološo. Dintlha tše di latelago di ka thuša go hlaloša ditshokologo tše tša go bonala e le tša ka pela:

- Pego yeo e lego go Ditiro- bjalo ka bontši bja Mangwalo- e fokoditšwe. Go a kgahliša go balela godimo tše dingwe tša dipolelo tšeo di begilwego go Ditiro le go lemoga nako yeo re e tšea go dira bjalo; e tloga e le nnete gore di tšee nako ya go feta yeo re e tšea go di bala, re akaretša le tše ntši tšeo di sa begwago.

Mehlala še:

Tsheko ya Paulo Jerusalema e tšea metsotso ye e ka bago 4 go e bala (Ditiro 22); pele ga Felikisi ke metsotso o tee, pele ga Agrippa ke metsotso e 4; Polelo ya Petro ka Pentekoste ke metsotso e 4; polelo ya gagwe le Koronelio ke metsotso ye 3; Polelo ya Morena morago ga go fepa ba 5000 (Johane 6) ke metsotso ye 6; thuto thabeng ke metsotso ye 18; Thero ya Petro go Ditiro 3:12-26 e tšea metsotso ye e ka bago ye 2 go e balela godimo, fela nnete ke gore e be e le e telele fao e lego gore ditaba tša thero ya gagwe di ile tša išwa go "baperisita, tona ya Ntlokgethwa gammogo le basadutsei" (Ditiro 4:1). Ka fao taba ya gore ga go a begwa ditaelo tše telele go bao ba kolobetšwago ga e re gore ga se tša dirwa. Go nganga go tšwa setung go a belatša fa.

- Go ba le neo ya go tseba le go lemoga meoya (menagano) go be go kgontšha bareri go bala gabotse menagano ya bao ba bego ba ba rerela, gomme seo se be se dira gore go se hlokege poledišano yeo e feletšego yeo re e nyakago.

- Go na le lebaka leo le dirago gore re dumele gore kolobetšo ya bontši ya Bajuda kua Jerusalema mathomong a Bokreste e be e le taba yeo e kgethegilego. Ga go na bošupi bja gore dikolobetšo tše bjalo di ile tša dirwa gape morago ga fao. Ge ditshokologo tše bjalo di be di ile tša tšwela pele, gona Jerusalema yohle nkabe e ile ya ba Bakreste mengwageng ye mmalwa. Ka ge batho ba e be e le Bajuda, go ra gore ba be ba na le tsebo ya Testamente ye Tala le ditsela tša Modimo. Botebo bja lengwalo la Bahebere le la Petro (le lona le ngwaletšwe Bajuda) bo bontšha gore babadi ba be ba kgona go kwešiša dikumako tše ntši tša Testamente ye Tala tše ba bego ba di dira. Go a makatša gore mongwadi wa Bahebere o hlaloša seo a se bolelago ka Melekitsedeke bjalo ka lebese la lentšu, a bile a bolela gore ga a kgone go tsenelela dintlheng mabapi le Melekitsedeke ka baka la go se gole ga bona moyeng (Bahebere 5:11,12). Seo se bontšha bogolo bja tsebo ya bona nakong yeo ba bego ba sokologa, ka ge mongwadi a ba bea molato wa gore ga se ba fetoga kudu go tloga fao. Go bonala eke mangwalo ao la mathomo a be a ngwaletšwe phuthego ya Jerusalema, bao bontši bja bona ba bego ba tlo ba ba kolobeditšwe matšatšing a pele ao a begwago mathomong a Ditiro.
- Re holofela go laetša gore go rera leina la Krete le go ipolela bjalo ka ge go hlalošwa go Ditiro, go be go lekana le go kwešiša lenane le le feletšego la thuto (doctrine).
- Go 1Bakorinthe 1:17 go bonagala eke Paulo (le baapostola ba bangwe) o be a šoma le sehlopha sa baruti bao ba bego ba mo latela mme ba kolobetša, fao e lego gore yena o be a fetša nako e nnyane a rera lefelong le lengwe le le lengwe leo a bego a rera go lona.

LEINA LA JESU

Leina la Modimo le akaretša thuto ye ntši ka yena le ditsela tša gagwe – Maina a Modimo le dithaetlele tša gagwe di tšweletša semelo sa gagwe le morero wa gagwe. Leina la Jesu le lona ga se leina fela, ke hlalošo ye e tseneletšego ya thuto.

"Filipi a...ba anegela tša Krete"(Ditiro 8:5) e kwagala eke o ile a re fela "Dumelang go Jesu"; fela "Kreste" o hlathollwa go Ditiro 8:12: "Bjale ge ba dumetše Filipi ge a ba ruta Ebangedi ya mmušo wa Modimo le ya leina la Jesu Krete, ba kolobetšwa". Go ruta Krete go be go akaretša le kolobetšo. Johane 6:40 e re botša gore ke thato ya Modimo "gore mang le mang a bonago Morwa mme a mo dumela , a be le bophelo bjo bo sa felego"; mola

moragonyana Jesu a re "ge motho a rata go dira se se ratwago ke yena eo, o tlo lemoga ge thuto ye e le e tšwago go Modimo"(Johane 7:17). Ka fao go tseba thuto go swana le go bona Morwa. Mantšu a Krete "wa gomarela lentšu la ka, wa se latole ina la ka"(Kutollo 3:8) a bontšha gore lentšu la Krete le lekana le leina la gagwe. Krete ka fase ga khuetšo o tsopola Jesaya 42:4 "le dihlakehlake di tlo hlogelwa molao wa gagwe (Krete)" bjalo ka "mme ditšhaba di tlo holofela ina lagwe"(Mateo 12:21), gomme gapegape o lekanya leina la gagwe le Ebangedi ya gagwe. Lengwalo la bobedi le la boraro a Johane a bolela ka bareri bao ba sepelago bao"E tlo ba go setša ka mo go swanetšego ba Modimo ge o ka ba thuša go iša leeto la bona pele. Gobane ba wetše tsela ba direla ina la gagwe"(3 Johane 6,7). Se se bonala e le go umaka taelo ya Mareka 16:15,16, go ya lefase lohle le go rera Ebangedi; ka fao leina la Krete le Ebangedi ya gagwe di a lekanywa. Ka fao go ya ka Beibele, go dumela go Krete go akaretša go kolobetšwa: "Gobane ka moka le bana ba Modimo ka tumelo ya go dumela Jesu Krete. Gobane ka moka bao le kolobeditšwego la ba ba Krete, le apere yena Krete" (Bagalatia 3:26,27). Paulo o bolela eke go dumela ga bona go Krete go akaretša tšweletšo ya tumelo yeo ka kolobetšo. Ka fao go dumela go Krete ke tshepetšo ya kwešišo, yeo e latelwago ke kobamelo, e sego go ipolela ga ka bjako, "ke dumela go Krete". Se se hlatselwa ke Johane 6:35: "E a tlogo go nna a ka se ke a kwa tlala, e a ntumelago a ka se ke a ba a nyorwa" yeo e lekanyago go dumela go Krete le go tla go yena- go bontšha gore go dumela ke tshepetšo.

Ka fao go rera Krete go be go akaretša lenane la dithuto. Ka fao Luka 9:11 e hlaloša ge Krete a be a rera Ebangedi ya Mmušo wa Modimo (bapetša Mateo 4:23), mola pego ye e bapilego go Mareka 6:34 e bolela gore o be a ba ruta ka "ditaba tše ntši". Ebangedi e akaretša "ditaba tše ntši"- e sego fela taba e kopana yeo e ka dirwago ka motsotso. Ka fao re bala mantšu a bjalo ka "motseng woo ba kwatša Ebangedi, ba ruta batho ba bantši (Ditiro 14:21), go lekanywa go ruta le go rera. Dipolelo tše bjalo di be di ka se hlokege ge nkabe Ebangedi e le mantšu a mmalwa a bonolo. Thero ya Paulo kua Berea e ile ya dira gore batho ba bale Mangwalo ka mehla (mohlomong dingwalwa tša Testamente ye Tala) ba lebelela seo Paulo a bego a ba ruta sona (Ditiro 17:11). Ka fao Ebangedi yeo e bego e rutwa ke Paulo e be e le gohle Testamenteng ye Tala, gomme e be e le ka lebaka la tshepetšo ya go ithuta Beibele ga batho morago ga go mo kwa ge ba ile ba dumela- "Ba bantši ba bona ba dumela" (Ditiro 17:12). Ge re rerela batho bao ba nago le tsebo e nyenyane ya Beibele le gona bao ba sa balego Mangwalo ka mehla bjalo ka Baberea morago ga go boledišana, ga go makatše ge nako ya go ba ruta e feta ya mehleng ya ngwagakgolo wa pele. "Motho e a dumetšego gore Jesu

ke yena Krete, o tswetšwe ke Modimo"(1Johane 5:1) e amana gabonolo le ditemana tša go swana le "Ke yena a ratilego go re tswala ka Lentšu la therešo"(Jakobo 1:18), "ba ba tswetšwego gape ka...lentšu la Modimo...lentšu le le le boditšwego ka Ebangedi"(1Petro 1:23,25). Se se bontšha gore go dumela gore Krete ke Morwa wa Modimo ke sešupo sa gore motho o kwešišitše Ebangedi yeo e lego Lentšung la Modimo.

KGOŠI YA MMUŠO

Kgatelelo yeo e lego go "dumeleng go Krete" e thoma go kwešišega ge re lemoga gore leina la "Krete" le ka balwa bjalo ka lehlalošetšagotee la Mmušo wa Krete dikgaolong tše dingwe. Ka fao Morena wa rena o ile a botša Bafarisei gore ga ba hloke go sepela ba lebelela Mophološi yo a tlogo, ka gore o be a šetše a eme gare ga bona. O tšweletša seo ka mantšu a "...mmušo wa Modimo o mo teng ga lena"(Luka 17:21), go bontšha gore Mmušo o swanetše go lekanywa le kgoši ya Mmušo. Ka fao thero ya Johane ya gore Mmušo wa Modimo o batametše e be e ra go bonagala ga Krete. Leswika la go betha seswantšho sa Nebukadinetsara le emetše Mmušo wa Modimo (Daniele 2:44); ke leswika\Mmušo wo o tlogo pšhatla mebušo e mengwe ka moka wa e fediša. Go bontšha gore leswika ke Mmušo ge le pšhatla seswantšho le ge se šetše se senyegile. Ka tsela e bjalo seswantšho sa Hesechiele sa morokwana se hlaloša ka fao le le nanana la mahlogedi a wona le tlogo hlongwa mme la ba sehlare se segolo,"mo go sona go tle go dule dinonyana tša mehutihuta"(Hesechiele 17:22,23). Se se ra Krete "lehlogedi" la Jesaya 53:2; mme go na le dikamano ka seswantšho sa gagwe sa thorwana ya lehloko, seo go sona Mmušo wa Modimo o bapetšwago le thorwana e nnyane yeo e ilego ya ba mohlare o mogolo, mme ka fase ga wona gwa dula dinonyana tša mehutihuta. Kamano ye magareng ga lentšu la Mmušo le Jesu ka boyena e bontšha gore o be a ipona bjalo ka lentšu le le phelago la Mmušo. Ka fao go a kwešišega gore go dumela go Krete le go dumela Ebangeding ye e feletšego ya Mmušo wa Modimo di a swana.

NA EBANGEDI KE ENG?

Bjale re tlo ahlaahla ka botlalo seo se bego se tšewa bjalo ka thuto ye bohlokwa gare ga badumedi ba ngwagakgolo wa pele. Re swanetše go lemoga gore go be go na le lenane la dithuto mehleng ya Testamente ye Mpsha. Se sengwe gape seo re swanetšego go se lemoga ke gore go be go na le neo ya boporofeta- yeo e bego e kgontšha badumedi go bolela ka go otlogola kutollo yeo e bego e tšwa go Modimo ka khuetšo. Re na le lebaka la

go dumela gore tše dingwe tša dikutollo tšeo di ile tša tsenywa lenaneng le la dithuto ge nako e dutše e ya.

LENANE LA DITHUTO

Paulo o ile a bolela gore ba phuthego ya Roma ba be ba le "ba ba kwago ka dipelo mohuta wo wa thuto ye Modimo a le gafetšego yona"(Baroma 6:17) pele ga kolobetšo ya bona. Lentšu la Segerika leo le fetoletšwego go "mohuta" ke leo le fetoletšwego go "mohlala"-bjalo ka ge eke le ra lenane la dithuto leo le kopolotšwego go gongwe. Polelo ye ya Paulo e bontšha bohlokwa bja lenane la dithuto leo le swanetšego go kwešišwa pele ga kolobetšo, le gore e be e se mantšu fela a mmalwa ao a ilego a bolelwa pele ga kolobetšo. Ba bangwe ka gare ga phuthego ba be ba tlo "bonala ba na le borapedi, anthe maatla a bjona ba sa a dumele"(2Timotheo3:5), mohlomongwe e le go šišinya gore ba tlo ba le lenane la dithuto tša tumelo fela ba sa lemoge maatla a kgonthe a Nnete maphelong a bona a letšatši le letšatši. Paulo o ile a gopotša Bagalatia gore e be e le ba "go swantšhetšwa mmapolwa Jesu Krete" (Bagalatia 3:1). Lentšu la Segerika la "go swantšhetšwa" le ra "go swantšha ka mantšu ao a ngwadilwego", bjalo ka ge eke thuto ya mathomo ya Bagalatia e be e le ka mokgwa wa taetšo yeo e ngwadilwego.

Ge a be a hlatholla thuto ya tsogo, Paulo o ile a re: "Gobane tabakgolo ye ke le neilego yona, ye le nna ke e neilwego še: Krete o hwile..."(1Bakorinthe 15:3), go bontšha gore o be a neilwe kutollo ka dilo tše, yeo a ilego a ba nea yona bjalo ka thuto yeo e swanetšego go amogelwa bjalo ka ya motheo. 2 Petro 2:21,22 e wela gabotse madulong fa. "Go bona go ka be go le kaone ge tsela ya toko ba ka be ba sa ka ba...mme ba napa ba hlanogela molao o mokgethwa o ba o neilwego. Ba dira tša... kolobe e hlapetše go yo pshikologa lerageng". Fa "tsela" le "molao o mokgethwa" tšeo ba bego ba di "neilwe" di amanywa le go hlapa ga kolobetšo, bjalo ka ge eke molao le tsela di ile tša tsebja pele ga yona. Re laeditše gore go be go se fela molao o tee woo o bego o swanetše go kwešišwa pele ga kolobetšo; ka gona "molao" ka botee o ka no šišinya gore go be go na le lenane la dithuto le le bego le hlatholotšwe gabotse leo le bego le swanetše go kwešišwa pele ga kolobetšo. Go na le dikgaolo tšeo di bolelago ka go amogela thuto mabapi le dithuto le Ebangedi: Bagalatia 1:9,12; Bafilipi 4: 9; Bakolose 2:6; 1Bathesalonika 1: 6;2:13;4:1. Se se netefatša gore Ebangedi e be e bopilwe ka lenane la dithuto tšeo di bego di neilwe baapostola pele mme morago tša newa bao ba bego ba ba rerela.

"TUMELO"

Juda le yena o bolela ka "tumelo ye bakgethwa ba e filwego"(Juda 3). Ka fao 'tumelo' e swana le lenane la dithuto leo ba bego ba le filwe pele ga kolobetšo, gomme e be e le leina le lengwe ngwagakgolong wa pele go hlaloša lona lenane leo. Hlohleletšo ya Paulo ya go "gomarela moeno wa kholofelo ya rena" (Bahebere 10:23) e ka no ba e umaka polelo ya bona phatlalatša ya go dumela go "tumelo" pele ga kolobetšo. Go boloka "lentšu le le tiilego" (Tito 1:9) la mathomo go be go tlo ra go tshegetša lenane le la tumelo leo ba bego ba le filwe\rutlwe mathomong. "Tumelo ye re lego batee ka yona"(Tito 1:4) e bontšha ka fao lenane le la dithuto le bego le abelanwa ke badumedi ka moka; go be go le "tumelo e tee fela"(Baefeso 4:5). "Tumelo" le leina la Krete di na le kamano go Ditiro 3:16. Re bone gore leina la Krete ke leina le lengwe la tšona dithuto tšeo di lego go "tumelo". Mabakeng a tirišo (1Timotheo 6:10) le a thuto (1 Timotheo 4:1) Paulo o ile a lemoša gore ba bangwe ba tlo "aroga tumelong". Kgato ya pele go arogeng fao e be e tlo ba gore ga go kgonege go hlatholla "tumelo".

MABAKA A TIRIŠO

Mabaka a tirišo le ona e be e le karolo ya lenane le la dithuto. "Tumelo go Krete" e be e akaretša go fa mabaka ka "toko, boitshwaro le tša kahlolo" yeo e tlogo (Ditiro 24:24,25). Paulo o bolela ka ditaello tša go ngwatha senkgwa bjalo ka ge a bolela ka tsogo: "Se nna ke se filwego ke Morena, ke sona se nna ke le neetšego sona"(1Bakorinthe 11:23). Go bonala go be go na le lenane la dilo tše tša tirišo, tšeo moragonyana Paulo a ilego a di oketša go akaretša thuto ka lefelo la bomme phuthegong: "Ditaello le di lotola ka mo ke le laetšego ka gona. Bjale ke rata ge le tseba gore...hlogo ya mosadi ke monna..."(1Bakorinthe 11: 2,3). Se se laetša gore hlathollo ya dilo tše e swanetše go ba pele ga kolobetšo, le gore e be e le karolo ya lenane la dithuto tšeo di bego di gatelelwa ngwagakgolong wa pele. Lentšu la Segerika leo le fetoletšwego go "ditaello" le fetoletšwe go "mekgwa". "Le ikaroganye le ngwaneno e mongwe le e mongwe e a arogago a se ye ka molao le ka taelo ye a e filwego ke rena"... "Emang! Le tiiše go ya ka taelo tšeo le di rutlwego ka polelo ya rena, le ka lengwalo la rena". Se se bontšha bohlokwa bja go ema le go tiiša lenaneng le la dithuto le hlokego ya go arogana le bao ba sa di latelego: "go ya ka thuto ya lentšu le le tiilego le, gore a kgone go eletša batho ka thuto ye e se nago phokolo, a kgone go sola baganyetši" (Tito 1:9).

Re a tseba gore go be go na le "baporofeta ba maaka" diphuthegong tša pele bao ba bego ba tlalea gore ba hweditše kutollo go Modimo ka dithuto tšeo di swanetšego go oketšwa go lenane leo le bego le šetše le le gona. Ka fao Paulo o gatelela seo e lego "lentšu le le tiilego" la kutollo yeo e hueditšwego (Tito 1:9; 3:8; 2 Timotheo 2:11; 1Timotheo 4:9), leo le "swanetšego go amogelwa" (1Timotheo 1:15; 4:9)-ke gore lenaneng la dithuto tša tumelo tšeo di bopago "tumelo". Ke ka lebaka leo Johane a lemošago go se "fo dumela meoya ka moka (1Johane 4:1) yeo e tlaleago khuetšo.

DINTLHA TŠE ITŠEGO

Tše di latelago ke mehlala ye mebotse ya fao dithuto tše dingwe ntle le "tumelo ye bonolo go Kreste" di ilego tša rutwa bjalo ka karolo ya methoe ya Ebangedi yeo e bego e swanetše go kwešišwa pele ga kolobetšo:

- "...mohla Modimo a tloga ahlola dithopa tša batho ka Jesu Kreste. E reyalo Ebangedi ya ka". (Baroma 2:16). Ka gona thuto ya sedulo sa kahlolo ke e nngwe ya dithuto tša mathomo- bona gape Ditiro 24:25; Bahebere 6:1,2.
- Kakanyo ya gore lebollo le be le hlokega ge motho a tlo phološwa e ile ya hlalošwa ke Paulo bjalo ka "Ebangedi e šele"(Bagalatia 1:6). Ka fao go tseba ge re sa swanela go boloka molao wa Moshe, mohlala Sabatha, ke karolo ya go kwešiša Ebangedi ya nnete.
- "Ebangedi ya Mmušo" ga e fela ka Kreste, gape e ka Mmušo wa gagwe o o tlogo; Jesaya 52:7 e hlaloša moreri wa Ebangedi a bolela ka nako yeo go tlogo thwe ka Tsione: "Modimo wa gago o tšere bogoši"-ke gore Mmušong.
- Kwešišo ye e nepagetšego ya dintlha tša hlago ya Kreste e be e le taba ya kopanelo (2 Johane 7-10); ka baka leo Ebangedi e be e akaretša dilo tše ntši ka Kreste (Ditiro 8:12). Gapegape, go no re ke dumela go Kreste ga go a lekana.
- Bohlokwa bja dikholofetšo ka Mmušo ke karolo ye bohlokwa ya Ebangedi; ke ka dikholofedišo fao Ebangedi e ilego ya rerelwa Aborahama (Bagalatia 3:8) le Isiraele (Bahebere 2:4). Ka fao Paulo o ile a bolela ge thero ya gagwe ya ditshepišo go Dafida e le "lentšu la phološo ye" (Ditiro 13:23,26). Ka fao ditshepišo e be e le karolo ye bohlokwa ya molaetša wa phološo. Ka fao o re "Gomme rena re le begela Ebangedi ya khlofedišo ye botatawešo ba bego ba e filwe"(Ditiro 13:32). Ka yona tsela yeo Baroma 1:1-4: "Ebangedi ya Modimo...a go bolela Morwa wa gagwe e a tswetšwego e le wa leloko la Dafida".

- Go kwešiša ditshepišo go nyaka tsebo ye e itšego ya histori ya Isiraele. Thero ya Paulo go la Antiokio e laetša Paulo a bolela ka histori ya Isiraele go Ditiro13, a bea kgatelelo go ditshepišo, a gatelela ka fao di phethagaditšwego go Krete. Ka fao thero ya gagwe e be e ithekile ka histori ya Isiraele, mme a fetša ka temošo ya dipoelo kua kahlong tša go se arabe lentšu la thero (Ditiro13:40,41). Thero e swanetše go ba ka tsela yeo.

SEPHETHO

Tše ka moka di bohlokwa. "Itote o lote le thuto. Ge o dira bjalo o tlo iphološa, wa phološa le bao ba go kwago"(1Timotheo 4:13-16). Mananeo a dithuto a go swana le ao a lego Mametlellong ya puku ye ga tša huetšwa, fela go ya ka kakanyo ya mongwadi tše ka moka ke kakaretšo ya dintlha tše ntši tše di umakilwego Beibeleng tše di bolelago ka dilo tše o lego karolo ya "tumelo", "mekgwa"bj. bj. Re holofela gore thuto ye e bontšhitše gore go na le hlokego ya lenane la dithuto tše leo bohle re le amogelago mme a se dikadike go dumellana le lona le go le latela. Dikagare tša lenane leo di swanetše go ba le dithuto tše di fiwago bao ba ratago go kolobetšwa, mme go maleba go boledišana le bona le go lekola gore naa ba kwešišitše seo ba se rutilwego pele ba ka kolobetšwa. Kgafetša, kgafetša badumedi ba be ba hlohleletšwa go tia tumelong mehleng ya mathata. Tlraelano ya rena le dithuto tša mathomo, le tsela ya go makatša yeo morero wa Modimo o swaraganago ka gona, e swanetše go ba hlohleletšo go rena. Ke fela ka go rera le go ithuta dilo tše ka mehla fao mohola le netefaletšo tše e tlogo ba tša rena, gore le rena bjalo ka Paulo mehleng ya gagwe ye thata re kgone gore: "Ke feditše go šiana. Tumelo ke e swere...Yo ke mo dumetšego ke a mo tseba. Ke botile maatla a gagwe a go mpolokela se ke beetšwego sona, gwa tlo ba gwa fihla letšatši leo"(2 Timotheo 4:7; 1:12).

GO BOLELA\ HLATSELA MORENA JESU

"Gobane ge o ipolela ka molomo wa re: Jesu ke yena Morena! Wa realo o dumela ka pelo gore Modimo o mo tsošitše bahung, gona o tlo phološwa" (Baroma 10:9).

Dintlha tše di latelago di swanetše go šetšwa

- * Re bontšhitše gore Morena Jesu ke lehlalošetšagotee la lenane leo le akaretšago "Ebangedi ya Mmušo wa Modimo le leina la Jesu Krete" (Ditiro 8:5,12) go akaretšwa le kolobetšo. Go "ipolela" go go bolelwago ke Paulo go ka no ba go be go le kua kolobetšong. Fa o be a tlo ba a umaka

Mareka 16:16: "E a dumelago (a ipolela ka molomo) mme a kolobetšwa (a tsoga bahung le Kreste) o tlo phološwa.

- * Go kwešiša tsogo ya Kreste go akaretša go tseba thuto ya Beibele ka dihele le hlago ya motho.
- * Baroma 10:8,9 e bonala e lebane le temana 13: "Gobane go thwe: Ba go tlo phološwa ke bao ba bitšwago (ipitšago ka Segerika) ina la Morena". Paulo o hlalošwa a ile a kolobetšwa mme ka fao a bitša ina la Morena (Ditiro 22:66); ke kolobetšo fela e re tsenyago leineng la Morena (Mateo 28:19).
- * Morago ga go gatelela bohlokwa bja kolobetšo pejana go Baroma 6, ga go kgonege gore Paulo bjale a ka ruta gore ga e bohlokwa phološong go kgaolo ya 10.
- * Baroma 10:9 e etwa pele ke ditemana 6-8: "Se bolele pelong ya gago wa re: Legodimong go tlo rotogela mang?...moleteng go tlo fologela mang?...E tlo re: Lentšu le le fa kgauswi le wena, le fa molomong wa gago, le mo pelong ya gago. Ke lona lentšu la tumelo le rena re le kwatšago". Ka fao lentšu la tumelo e be e le seo se swanetšego go bolelwa, gomme le bapile le "Morena Jesu" go temana ya 9. Re bone gore "tumelo" e hlaloša lenane la dithuto tšeo di bego di bopa Ebangedi. Paulo o tsopola Doiteronomio 30:11-14: "Taelo ye ke go laelago yona lehono ...ga se ya bewa kua legodimong...le gona ga se ya bewa kua mošola wa lewatle...Lentšu le le fa kgauswi le wena". O bonala eke o hlatholla "lentšu...taelo ye" gore e ra Kreste. Ka yona tsela yeo e lego gore ge Baisiraele ba be ba ka boloka lentšu ba be ba tlo phološwa (Doiteronomio 30:16), le Baisiraele ba baswa ge ba ka boloka lentšu la Kreste ba tlo phološwa. Ka fao go bolela Kreste ka molomo go nyalana le go dumela thuto ye ya Kreste."O tlo ba o theetša se Morena Modimo wa gago a se bolelago" (Doiteronomio 30:10) e lebagane le Baroma 10:9: "Ge o ipolela ka molomo wa re: Jesu ke yena Morena". Kamano ye e bontšha gape gore "Morena Jesu" ke leina leo le akaretšago thuto ya mathomo ya lentšu la Modimo.

Phamogo 32: Mosenyi Sefapanong

"A tsebo bolela le Jesu a re: Morena! O nkgopole ge o tla ka mmušo wa gago. Jesu a fetola a re: Ruri, ke a go botša lehono o tlo ba le nna Paradeising"(Luka 23:42,43). Ditemana tše di hlalošwa di e ra gore kolobetšo ga e bohlokwa phološong le gore re ya legodimong ka go otlologa

morago ga lehu. Ntle le bohlatse bjo bongwe bjo bontšhago ge lebaka le le fošagetše, go bala kgaolo ye ka šedi go utolla gore:

1. Taelo ya go kolobeletšwa lehung la Krete e neilwe morago ga tsogo ya Krete (Mareka 16:15,16). Mosenyi o be a sa phela ka fase ga molao wa Moshe ge Krete a bolela le yena.

2. Kolobetšo ya nnete e go lehu le tsogo ya Krete. Ka ge tše di be di sešo tša direga ge Krete a bolela le mosenyi, kolobetšo go Krete e be e sa kgonagale.

3. Kolobetšo ke seka sa go hwa ga rena le Krete (Baroma 6:3-5). Mosenyi ke yena a ilego a hwa le Krete ka nnete.

4. Go na le kgonagalo ya gore mosenyi e ka ba yo mongwe wa bao ba ilego ba kolobetšwa ke Johane mokolobetši. Bontši bja bao ba ilego ba kolobetšwa ke yena e be e le batho ba babe (Mateo 21:23). Go bolela gore mosenyi o be a sa kolobetšwa ke go nganga go tšwa setung, e lego taba yeo e sa kwagalego ge re e šomiša go fa mabaka a go se kolobetšwe. Kgaolo ye ga e bolele selo ka "moya(soul)" le "legodimo".

5. Mosenyi o ile a kgopela Jesu gore a mo gopole ge a etla ka Mmušo wa gagwe. Ka fao mosenyi o be a tseba Ebangedi ya Mmušo wa Modimo yeo Jesu a bego a e ruta (Mateo 4:23). O be a tseba gore go tlo ba le kahlolo go hlongweng ga mmušo woo, gomme ka fao o ile a kgopela Jesu, yoo a bego a tseba gore o tlo tsoga mafelelong gore a be moahlodi, gore a mo gopole. Ka fao mosenyi o be a lemoga gore phološo letšatšing la tsogo le kahlolo e tlo bolelwa ke Krete.

6. Jesu o ile a bolela gore o tlo ba le yena "Paradeising". Lentšu le la Segerika ka mehla le hlaloša lefelo leo le lokilego mono lefaseng. Le šomišwa mabapi le tšhemo ya Edene yeo e tlogo tsošološwa Mmušong wo o tlogo wa Modimo mono lefaseng (Kutollo 2:7). Mehlang ya Mmušo wa Modimo lefase le tlo boela seemong sa paradeisi sa tšhemo ya Edene (Jesaya 51:3; Hesechiele 36:35), ka ge thogako e tlo ba e tlošitšwe (Kutollo 22:3). Testamente ye Tala ya Segerika (the Septuagint) e šomiša lona lentšu leo la Segerika 'paradeisi' go hlaloša seemo seo se lego go Mmoledi 2:5; Nehemia 2:8; Sefela sa Difela 4:13; Genesi 13:10. Paradeisi e thomile go amanywa le legodimo ka lebaka la tšhomišo ya yona dinonwaneng tša go swana le "Paradise Lost" ya go ngwalwa ke Milton. Tshepišo ya Jesu go mosenyi gore o tlo ba paradeising e be e le ge a fetola kganyogo ya gagwe ya go ba Mmušong wa Modimo. Re laeditše go Thuto 5 gore Mmušo o tlo ba lefaseng; ka fao 'paradeisi' le yona e tlo ba fao.

7. Tsela yeo temana ya 43 e tlwaetšego go fetolelwa ka gona e dira gore go bonagale eke Krete le mosenyi ba tlo ba mmogo lona letšatši leo paradeising. Eupša go molaleng gore Mmušo ga se wa hlwa o hlongwa

lefaseng. Ga sa ka ba ya Mmušong letšatši leo. Jesu o ile a ya lebitleng (Ditiro 2:32); bjalo ka ge a ile a porofeta, o ile a "fetša matšatši a mararo le mašego a mararo a le pelong ya lefase" (Mateo 12:40; bapetša 16:21) morago ga lehu la gagwe sefapanong. Le morago ga tsogo ya gagwe o ile a re "Se ntshware; gobane ke sa tlo rotogela go Tate" (Johane 20:17). Ka fao Jesu ga se a ye legodimong letšatši leo a hwilego ka lona. Fela go bonala eke Jesu o tshepiša mosenyi gore "Lehono o tlo ba le nna Paradeising". Karabo ya go ikganetša fa, e mo tabeng ya gore mongwalong wa mathomo wa Segerika wa Beibele, ga go kgatolo\tschwao (punctuation) ebile ga go ditlhaka tše kgolo. Go a kgonega gore re ka phošolla tshwao fa gore e balege ka tsela ye: "Jesu a fetola a re: Ruri, ke a go botša lehono, o tlo ba le nna paradeising"(Luka 23:43). Se se lekana gabotse kamanong. Mosenyi o be a kgopela Jesu gore a mo gopole gabotse ka letšatši la kahlolo; o be a tseba gore o na le maikarabelo le gore o tlo tšwelela kahlolong. Eupša Jesu o ile a mo fa netefaletšo ye botse ye- "Ke go botša gona bjale! Ga go hlokege gore o letele letšatši la kahlolo gore o tsebe gore go tlo diregang ka wena- O tlo ba le nna Mmušong".

8.Go tšwa dintlheng tše re di umakilego tše, go a kgonagala go fa lenane la dithuto tše go lego molaleng gore mosenyi o be a di kwešiša:

- ◆ Mmušo wa Modimo
- ◆ Go boa ga Krete
- ◆ Tsogo le kahlolo
- ◆ Maikarabelo
- ◆ Phološo ka tumelo go Krete
- ◆ Tsogo ya Krete
- ◆ Go phethagala ga Krete ("Ge e le yo, ga a ka a dira se se sa lokago le se tee").
- ◆ Hlokego ya go latela Krete (O ile a mmitša "Morena").
- ◆ Bodiradibe bja batho ('re dirwa seo se re lebanego').

Ka fao go fošagetše go šomiša monna yo bjalo ka lebaka la gore e mongwe le e mongwe eo a bontšhago kgahlego Bokresteng, le ge e le e nnyane, a ka phološwa; go nyakega motheo wa dithuto woo a bego a na le wona. Ntle le se, o be a ka se be le tumelo yeo a bego a na le yona. Krete ga se a holofetša mosenyi yola yo mongwe phološo, yoo a ilego a re: "Ge o le Krete, iphološe le rena o re phološe". Fa re kwa motho yo a bego a re: "Ge e le gore go na le se bohlokwa tabeng ya Jesu, gona ga ke bone gore go reng ke sa se hwetše". Ke ka lebaka la gore o be a se na kwešišo ya dithuto yeo mosenyi yo mongwe a bego a na le yona ge a ile a palelwa ke go hwetša phološo

bofelong bja matšatši a gagwe, le ge e le gore o be a na le kgahlego ye e itšego go Kreste.

Phamogo 33: Mohlala Wa Tirelo Ya Kolobetšo

Go fa kgopolo ya gore kolobetšo e ka dirwa bjang ka nepagalo, go latela bjale pego ya tirelo ya kolobetšo yeo e ilego ya dirwa ke Machristadelphian mathapameng a Mokibelo wa Dibatsela 1990. Fela, re swanetše go lemoga gore kolobetšo gabotse ke go ina meetseng morago ga tshokologo ya nnete le tumelo ya Ebangedi. 'Tirelo' e fo ba tlaleletšo go bontšha bohlokwa bja kolobetšo. Lenaneo le bile ka tsela ye:

Thapelo ya go bula tirelo

Palo ya Baroma kgaolo 6

Polelo ya kolobetšo (e ngwadilwe ka mo fase; maina a nnete a fetotšwe).

Thapelo

Kolobetšo bodibeng bja go rutha

Thapelo

POLELO YA KOLOBETŠO

Ga go pelaelo gore lehono ke letšatši le bohlokwa kudu bophelong bja Lesiba; mo nakong ye e sa fedišego pelo o tlo tsena meetseng mme a tšwa a le "go Kreste" ka botlalo, e le peu ya Aborahama mme a filwe ditshepišo tša letago tšeo di bopago Ebangedi. Bonolo bja tirelo ye bo a lahletša, fela Lesiba le rena bohle fa re dumela gore go inwa meetseng go tlo mo amanya le lehu le tsogo ya Jesu bjalo ka ge re badile go Baroma 6:3-5.

"A ga le tsebe gobane bohle bao re kolobeleditšwego Kreste, re kolobeleditšwe lehu la gagwe? Gomme re fihlilwe le yena lebitleng ka go kolobetšwa lehung la gagwe, gore, boka Kreste ge a tsošitšwe bahung ka letago la Tatagwe, le rena re phele bophelo e le bjo boswa. Gobane ge re hlomagane nae ka go swana nae lehung la gagwe, gona re tlo hlomagana nae ka go swana nae le tsogong ya gagwe."

Metsotso e se mekae a re lekeng go akanya ka seemo tsogong ya Kreste, ka ge re bone gore ge Lesiba a tšwa meetseng o tlo ba a amana le tsogo ya Jesu bahung. Re ka akanya ka setu le go hlabahlaba ga moya wa bošego, le maikutlo a go thabiša a bophelo bjo boswa ka gare ga Jesu. O be a tlo bona mabone a Jerusalema a tuka kua kgojana; batho ba fao ba be ba sa lemoge seo se bego se direga kgauswinyana le bona sa go makatša- motho o be a tsoga bahung mme a thoma bophelo bjo boswa.

Ka yona tsela yeo, ge Lesiba a tšwa meetseng, lefase leo le re dikologilego ga le lemoge selo sa go makatša seo se diregago; seo ba se bonago fela, ge ba ka itshwenya go lebelela, ke sehlopha sa banna le basadi bao ba yago fao go ruthelwago gona, le motho yoo a nweetšago e mongwe. Eupša bjalo ka ge Barongwa ba ile ba thabela tsogo ya Jesu, le gona bjale, ba thabetše modiradibe yoo a sokologago.

Re badile go Baroma 6 gore re swanetše go phela "bophelo bjo boswa"- lethabo leo Lesiba a nago le lona bjale le swanetše go sepela le yena bophelong. Bjalo ka ge re badile, a ka se sa ba lekgoba la sebe, o tlo ba lekgoba la Modimo mme a dira thato ya gagwe yeo e utolotšwego Beibeleng. Re ka no fa lebaka la gore re swanetše go inyakela tokologo, fela ka go itirela ga re a lokologa, re makgoba a sebe. Lesiba bjale o fetola marena, gore a direle Modimo. Nako e nngwe go bonala eke mellwane yeo go phela bophelo bjo boswa go re beelago yona e boima, mme re leke go itokolla go yona. Fela ge re dira bjalo re tlo ba re sa lokologa, re tlo ba re direla sebe gape.

Paulo o hlaloša go 1Bakorinthe 10:1,2 gore go phatša ga rena meetseng a kolobetšo go swana le go phatša ga Isiraele meetseng a lewatle le lehubedu. Fa go tšwelela seswantšho seo se re rutago dithuto tše ntši. Baisiraele e be e le makgoba Egipita, ba phela bophelo bja go hloka morero, ba šoma gabohloko bokgobeng bja bona mme ba direla medimo ya Egipita. Ka baka la bophelo bja bona, ba ile ba llela Modimo go hwetša phološo le ge mohlomong ba be ba sa tsebe gore o tlo ba araba bjang. Modimo o ile a ba fetola ka go roma Moshe go ba ntšha Egipita, go phatša lewatle le lehubedu, le go phatša lešoka, go ya nageng ya kholofetšo. Baisiraele kua Egipita ba be ba swana le Lesiba le bohle bao ba tlogo kolobetšong; bjale Lesiba o išitšwe lebopong la lewatle le lehubedu. Ge a feta meetseng, a ka se tsene nageng ya kholofetšo, e lego mmušo, ka yona nako yeo, o tlo sepela le rena lešokeng. Modimo o ile a eta Baisiraele pele lešokeng ka Morongwa, yo a bego a na le bona ka mehla bošego le mosegare. Ka yona tsela yeo, e mongwe le e mongwe wa rena o na le Morongwa yo a mo goragorelago, yo a mo etilego pele go ya phološong (Psalme 34:7; Bahebere 1:14).

Baisiraele ba ile ba fepša letšatši le letšatši ka manna, yeo Jesu a e hlalošago go Johane 6 bjalo ka Lentšu la Modimo. Ge nkabe ba sa ka ba e ja, ka pela ba be ba tlo hwela fao lešokeng- go be go se dijo tše dingwe tšeo ba bego ba ka di ja. Ka lebaka leo re go hlohleletša go šomiša lenane la dipalo tša Beibele leo le lego go "Mogwera wa Beibele" fao o balago Beibele letšatši le letšatši, wa hwetša kamano yeo e feletšego ya dikgaolo ge o dutše o bala go ya pele. Go bohlokwa go itirela nako letšatši le letšatši, go bala dikgaolo tšeo le go akanya ka tšona. Baisiraele ba ile ba botšwa gore ba seke ba rwala

manna ya matšatši a mantši ka letšatši le tee, eupša ba dire matsapa a go tšwa ba ye go rwala manna letšatši le letšatši. Bjalo ka ge re sa lebale go ja dijo tša rena tša hlogo, re se lebale go ja Lentšu la Modimo letšatši le letšatši; Jobo o ile a re o tšea lentšu la Modimo go feta dijo tša gagwe. Baisiraele ba ile ba nwa meetse go tšwa leswikeng, gomme 1Bakorinthe 10 e re botša gore se se emetše "Kreste". Ka fao re swanetše go ja le go nwa mohlala wa Jesu, e lego seo re ka se dirago ka go tla tselong ya segopotšo beke le beke. E swanetše go ba kganyogo ya rena go kopana le bao ba nago le kholofelo ya go swana le ya rena. Mosepedi wa go sepela lešokeng a ka thabela go kopana le mosepedi e mong go ahlaahla mathata ao a kago ba hlagela kua pele, go abelana maitemogelo. Ka fao le rena lešokeng le la bophelo lefaseng le leggopo le re swanetše go tšea matsapa a go kopana. Gantši kopano e bjalo ya nama ga e be bonolo ka fao re ka ratago ka gona, eupša re swanetše go tšea matsapa a go ngwalelana le go bala dikgatišobaka (magazines) bj.bj. Re boletše ka maikarabelo a bophelo bjo boswa, fela go fošagetše go nagana gore ka go dira dilo tše itšego, mohlala, go bala Beibele ka mehla, gona Modimo o swanetše go re putsa. Ke thato ya Modimo go re fa Mmušo bjalo ka neo, e sego bjalo ka moputso wa mešomo ya rena (Baroma 6:23). Go fošagetše go nagana gore kolobetšo ke kakanyo ye botse ka ge bjale re na le sebaka se sebotse sa go tsena Mmušong. Nnete, lerato la Modimo, phenyo ya Kreste, tšohle di dira gore go be bohlokwa go phala seo. Modimo o rata ge Lesiba le rena ka moka re ka tsena Mmušong. Taba yeo e bohlokwa kudu moo e lego gore re swanetše go fela re ikgopotša kgafetša gore ke nnete le gore re swanetše gore ka lebaka la yona re arabele lerato la Modimo.

Ge Baisiraele ba etšwa lewatleng le lehubedu go ile gwa ba le lethabo le legolo; Moshe o ile a opela koša ya gagwe mme batho bohle ba nyakalla. Psalme 105:35-41 e hlaloša se, mme e bontšha ka fao Modimo a ilego a ba nea tšohle tšeo ba bego ba di hloka leetong la bona:

"Tša ja merogo yohle mo nageng ya bona, tša ja dibjalo tša mašemo a bona. A otlala le maitšibolo ka moka nageng ya bona, Tšona dithakaletswalo tša maatla a bona. A ba khuduša ba swere silifera le gauta, ba sena e a hlotšago mo gare ga dilete tšabo. Baegipita ba thaba ge ba tloga, gobane ba be ba wetšwe ke tšhogo ya go ba tšhoga. A atlatša leru la etša lekuba, mme mollo wa ba seetša bošego. Ba kgopela, a tliša dikhwiri, a ba fepa ka bogobe bja legodimo. A thula leswika, meetse a tšwelela, gwa ela noka kua mahanateng".

Lethabo leo ke lethabo la rena, banabeno ba kamoso, bao ba lego fa go boga kolobetšo ya gago. Ke lethabo la Modimo, la Jesu le la Barongwa bao ba re lebeletšego ka nako ye. Eke re ka tšwela pele ka kholofelo le lethabo le go

286 MAMETLETŠO 1

iša bofelong, gore re sepele mmogo Mmušong. Bjale re tlo ya diphapošing
tša go fetolela diaparo, mme go tloga fao ra leba fao go ruthelwago...

Thuto 10: Dipotšišo

1. Naa re ka phološwa ntle le kolobetšo?
2. Naa lentšu le kolobetšo le ra go reng?
 - a) Maikemišetšo
 - b) Go šašetša
 - c) Tumelo
 - d) Go nweela\go hlapa
3. Naa hlalošo ya kolobetšo bjalo ka ge e hlathollwa go Baroma 6:3-5 ke eng?
4. Naa re swanetše go kolobetšwa neng?
 - a) Morago ga go ithuta Ebangedi ya nnete le go sokologa
 - b) Ge re le bana ba bannyane
 - c) Morago ga go ba le kgahlego Beibeleng
 - d) Ge re nyaka go ba leloko la phuthego
5. Naa re kolobetšwa go eng?
 - a) Phuthego yeo e re kolobetšago
 - b) Lentšu la Modimo
 - c) Krete
 - d) Moya o Mokgethwa
6. Ke dife tša tše di latelago tše di diregago morago ga kolobetšo?
 - a) Re ba karolo ya peu ya Aborahama
 - b) Ga re sa na go dira dibe
 - c) Re phološitšwe go ya go ile
 - d) Re lebaletšwe dibe
7. Naa kolobetšo e le tee e ka re phološa?
8. Naa re tlo hwetša dineo tša Moya o Mokgethwa morago ga kolobetšo?

THUTO 11

BOPHELO GO KRESTE

11.1 Matseno

Kolobetšo e re fa kholofelo ye e tletšego ya go ba le bophelo bjo bo sa felego Mmušong wa Modimo. Ge re dutše re dumela bonnete bja kholofelo ye, go ba molaleng gore go ba le maikarabelo a itšego godimo ga rena. Maikarabelo ao a ithekgile mo go pheleng bophelo bjo bo swanetšego motho yo a nago le kholofelo ya go newa hlago ya Modimo (2 Petro 1:4), le go ba le kabelo leineng la gagwe (Kutullo 3:12) ka go phethagatšwa ka gohle.

Re hlalošitše go kgaolo 10.3 gore morago ga kolobetšo re ineela go bophelo bja go bapola dikganyogo tša rena tše mpe ka mehla (Baroma 6:6). Ntle le ge re ikemišeditše go leka go dira se, gona kolobetšo ga e na mohola. E swanetše go dirwa fela ge motho a ikemišeditše go amogela maikarabelo a bophelo bjo boswa bjo bo tlogo latela.

Kolobetšong re hwa ditseleng tša rena tša kgale tša hlago tša go phela, mme ra tsoga le Krete ka seka. “Bjale ge le tsogile le Krete (kolobetšong), phegelelang tša legodimong, mo Krete a dutšego ka letsogong le letona la Modimo. Eleletšang tša legodimong le lese go eleletša tša mono lefaseng. Gobane le hwile...Bolayang ge...bootswa le ditšhila...le kganyogo e mpe” (Bakolose 3:1-5). Morago ga kolobetšo re ineela go boneng dilo ka mokgwa wa Modimo wa legodimong, ra nagana ka tša legodimong (ke gore tša semoya), ra fetola phišego ya rena ya selefase ra e fetolela go phišego ya go fenywa mekgwa ya rena ya senama le gore ka tsela yeo re tsene Mmušong wa Modimo. Mokgwa wa hlago ya setho ke go bontšha phišego ya go obamela Modimo nakong tše itšego fela. Kgafetša, kgafetša Modimo o lemoša kgahlanong le se. Ge a bolela mabapi le ditaello tša gagwe o re “tše e rego ge motho a eya ka tšona a phele”(Hesekiele 20:21). Ge re lemoga ditaello tša Modimo, mme re thoma go di obamela ka go kolobetšwa, re swanetše go ineela go di obamela bophelo bja rena bjohle.

11.2 Bokgethwa

“Mokgethwa, Mokgethwa , Mokgethwa, ke Morena” (Jesaya 6:3). Kgatelelo ye gararo temaneng ye ke e nngwe ya dikgaolo tše ntši tše di gatelelago bokgethwa bja Modimo. Bokgethwa bo ra go “ikgetha”- ke gore go “aroga”- go aroga dilong tše esego tše kgethwa, le go arogela dilong tša semoya. Re botšwa gore re be “baetšiši ba Modimo”, bjalo ka bana ba gagwe ba bannyane (Baefeso 5:1). Ka fao, “Bang ba bakgethwa ka go etša Mokgethwa eo a le biditšego (ke gore ka mokgwa wa go phela) le be bakgethwa

ditseleng tša lena ka moka. Gobane go ngwadilwe gwa thwe: Bang ba bakgethwa gobane nna ke e Mokgethwa” (1Petro 1:15,16; Lefitiko 11:24). Baisiraele ba hlago ba ile ba bitšwa go tšwa Egipita ka kolobetšo ya bona lewatleng le lehubedu gore ba be “setšhaba se sekgethwa”(Ekisodo 19:6). Morago ga kolobetšo, Baisiraele ba semoya le bona ba amogela “mmiletšo o mokgethwa”(2 Timotheo 1:9). Morago ga kolobetšo re ba ba go “hlankela... kgethego”(Baroma 6:19,22). Ka ge bokgethwa e le karolo ye bohlokwa ya boModimo, ka fao e swanetše go ba modiro wa bao ba lekago go ba “baetšiši ba Modimo”. Ge re dira se re tlo ba ba go fiwa “bokgethwa bja gagwe” ge re newa hlago ya gagwe (Bahebere 12:10; 2 Petro 1:4). Ka fao ntle le kgethego bophelong bjono, modumedi a ka se “bone Morena”(Bahebere 12:14)- ke gore a ka se kgone go bona Modimo le go ba wa leloko la gagwe Mmušong ge a sa bontšhe bokgethwa bophelong bjo. Go ba re filwe kholofelo ye kgolo ye go ra gore re swanetše go arogana le lefase leo le re dikologilego leo le se nago kholofelo ye, ra arogela go beng karolo ya hlago ya Modimo ka go sa felego. Go ‘aroga’ ga rena ga go a swanela go ba selo seo re ikwago eke re a se gapeletšwa; ka baka la go arogela ga rena pitšong le kholofelong ye e phagamego ye, e swanetše go no ba hlago gore re ikwe re kgaogane le dilo tša lefase, tšeo di bušwago ke melao ya nama. Bjale re tlo lebelela tše dingwe tša dilo tšeo re swanetšego go ikwa re arogane le tšona, gomme go Kgaolo 11.3 re tlo ithuta tšeo re arogelago go tšona ka mokgwa wa tirišo (practically).

11.2.1 TŠHOMIŠO YA MAATLA

Re phela lefaseng leo le aparetšwego ke sebe. Re bone go Kgaolo 6.1 gore mebušo ya batho e ka no bitšwa ‘diabolo’ ka ge e beakantšwe go dikologa dikganyogo tša nama, e lego ‘diabolo’ wa Beibele. Molaetša wa Beibele wo o ipoeletšago ke gore, mo nakong ye kopana, sebe le peu ya diabolo di tlo bonala di fenywa, mola e le gore morago ga tšaišego e nnyane ka mekgwa ya go fapana, peu ya mosadi e tlo lokafatšwa mafelelong. Ka lona lebaka le, modumedi o laelwa ka mehla gore a “se ke a ganela bobe”(Mateo 5:39; Baroma 12:17; 1Bathesalonika 5:15; 1 Petro 3:9).

Re bone gore bobe (e sego sebe) bo tlišwa ke Modimo (Jesaya 45:7; Amosi 3:6). Ka gona go ganetša bobe ke go ganetša Modimo. Ka lebaka le Jesu o re laetše gore re seke ra ganetša maatla a bobe ka sebele (physically): “Ge motho a go phasola thama ya go le letona, o mo sekegele le e nngwe. E a ratago go go sekiša le go go amoga kobjana, mo tlogele le yona

kobo”(Mateo 5:39,40). Kreste ke mohlala go se: “Mokokotlo wa ka ke o neetše baotli...” (Jesaya 50:6).

Mantšu a Kreste a amanya go sekiša le ditiragalo tša lefase leo le gananago le modumedi. Go dira se ke mohlala o mogolo wa go ganetša bobbe, gomme go ka se dirwe ke mang goba mang yoo a nago le tumelo ya go tia tshepišong ya Modimo ya gore: “Tefetšo ke ya ka, le kotlo ke ya ka”(Baroma 12:19). “Se re: Bobbe ke tlo lefetša! Letela Morena; o tlo go thuša”(Diema 20:22;bapetša Doiteronomio 32:35). Ka lebaka leo Paulo o ile a kgalemela Bakorinthe go išana tshekong (1Bakorinthe 6:1-7).

Ka lebaka la bogolo bja kholofelo ya rena, ga re a swanela go tshwenyega ka go hloka toka ga lefase le: “Ge e mongwe wa lena a na le taba le e mongwe, o direlang ge a yo ahlolela ke ba ba sa lokago...A ga le tsebe gore bakgethwa ba tlo ahlola lefase?”(1Bakorinthe 6:1-2). Go iša batho kgorong ya tshoko, ka molato wa naga goba hlalano ga se selo seo modumedi wa nnete a swanetšego go se nagana le gatee.

Go fediša maatla a bobbe, mabakeng a mangwe le go tšweletša pele mebušo ya batho ba babe, maphodisa le madira a šomišwa ke mebušo ya batho. Ye ke mekgwa yeo e hlomilwego ya go ganetša bobbe, ka fao modumedi wa nnete a ka se tšee karolo go yona. “E a swarago tšhoša o tlo bolawa ka yona”(Mateo 26:52). Se ke go boeletša molao wa kgale wa Modimo: “E a thulago madi a motho (ka boomo), le a gagwe madi a a thulwe ke batho; ka gobane Modimo o dirile motho a ba seswantšho sa gagwe”(Genesi 9:6). Ka fao bošoro bjo bongwe le bjo bongwe kgahlanong le batho, ke bošoro kgahlanong le Modimo, ntle le ge a bo dumeletše.

Ka fase ga Kreste re boditšwe gore: “Ratang manaba a lena; ba ba le rogago le ba šegofatše; ba ba le hloyago le ba setše, ba ba le pharago le ba le hlomarago le ba rapelele”(Mateo 5:44; Luka 6:27). Mašole le maphodisa a šoma kgahlanong le tše ka moka gomme ka fao modumedi wa nnete o tlo ganana le kamano le tšona. Le ge o sa tšee karolo ka go otlologa go direng bošoro, go šoma mekgahlong ye goba go šoma mošomo wo o golaganago le tšona ga go a swanela; nnete ke gore mošomo ofe goba ofe wo o akaretšago go ena go botegelela mokgahlo, go re tšeela tokologo ya go obamela melao ya Modimo. Ka fao badumedi ba nnete ka mehla ba ganane le go tšea karolo bošoleng goba sephodiseng, le ge ba rata go šoma ka tsela e nngwe nakong ya mathata a bosetšhaba yeo e ka tšwelago ba bangwe mohola.

11.2.2 DIPOLOTIKI

Kwešišo ye botse ya, le tumelo ye e tiilego go Mmušo wo o tlogo wa Modimo e ra gore re tlo lemoga ge Mmušo wa batho o sa kgone go tliša phethego. Ka fao go tšea karolo dipolotiking ga go tsamaišane le kholofelo ya Mmušo. Jesu o ile a porofeta gore dilo di tlo mpefala le go feta “mehleng ya bofelo” pele ga go boa ga gagwe (Luka 21:9-11,25-27). Ga go kgonege go dumela mantšu a gagwe mme ka go le lengwe ra leka go kaonafatša seemo sa lefase ka dipolotiki tša batho. Seswantšho sa Mosamaria wa kgaugelo se laetša ka fao Mokreste a swanetšego go thuša lefase ka gona- go direla batho bohle botse ge re sa na le lebaka (Bagalatia 6:10).

Kanegelo ya badumedi ba pele e bontšha ba be ba phela bophelo bja semoya ka go holofela go boa ga Krete, ba bontšha tshwenyego ya bona ka lefase leo le ba dikologilego ka go le rerela lentšu la Modimo. Ga go pego ya ka fao ba bego ba leka go rarolla mathata a selegae, a sepolotiki goba a ekonomi.

“Motho tsela ya gagwe ga e buše”(Jeremia 10:23); go lemoga bokgopo le bobo bja hlago ya motho go ra gore re tlo lemoga ge pušo ya motho e sa lokela batho ba Modimo. Ka fao go kgetha mmušo (voting) ga go sepedišane le kwešišo ye e nepagetšego ya se. “Mebušo e bušwa ke Yogodimodimo, mme o e nea yo a ratago go mo nea yona”(Daniele 4:32). Ka fao babuši ba batho ba newa ke Modimo maatla\pušo (Baroma 13:1); ka fao go kgetha go demokrasi go ka no akaretša go kgetha kgahlanong le bao Modimo a ratago ge ba buša. Ka fao go begwa gore Modimo o ile a bea ditšhaba tše dingwe ka fase ga taolo ya Nebukadinetsara kgoši ya Babele (Jeremia 27:5,6).

Ka ge re lemoga gore Modimo o beile ditšhaba ka fase ga babuši ba tšona, re swanetše go hlokomela gore re be mohlala o mobotse wa baagi (citizens) ka go latela melao ya naga yeo re dulago go yona, ntle le ge e thulana le molao wa Krete. “Batho bohle a ba se gane go bušwa ke ba ba filwego maatla...ga go na Mmušo o sa tšwego go Modimo...Ke ka baka leo le tšhelago makgetho...Ke gona ntšhetšang bohle tše di ba lebanego. E a swanetšwego ke lekgetho le mo fe lekgetho...E a swanetšego go godišwa le mo godišeng (Baroma 13:1-7).

Ka fao go tšea karolo ga tšeo di bitšwago mekgahlo ya Bokreste dikgwabong tša sepolotiki kgahlanong le makgetho,bj.bj, ke taetšo ya go hlokomologa ga bona melao ya Beibele. Eupša, mohlala wa Petro wa go tšwela pele go rera Krete le ge a thibelwa ke Mmušo go dira bjalo, ke sešupo sa ka fao re swanetšego go obamela melao ya batho ge fela e sa thulane le molao wa Krete: “Le re botše ge go swanetše ge re kwa lena, ra lesa go kwa Modimo”(Ditiro 4:17-20;5:28,29).

Mokgwa wa Machristadelphian go bošole bja kgapeletšo mengwageng ya go feta ke mohlala o mongwe wa se.

11.2.3 MENATE YA LEFASE

Ka baka la go hloka setswalle sa nnete le Modimo le go se be le kholofelo ya nnete bokamosong, lefase le logile mekgwa e mentši ya go ithabiša. Bao ba tso mago go thabiša nama ba swanetše go hlokomologwa ke bao ba lekago go tšweletša monagano wa semoya. “Tše nama e di dumago di loša Moya; gomme tše Moya o di dumago di loša nama”(Bagalatia 5:17). Ka baka la thulano ye, ga go kgonege gore re ka ineela dikganyogong tša nama mme ra tlalea gore re latela Moya. Lefase le dikologile “kganyogo ya nama, le kganyogo ya mahlo, le go phela ka go ikgogomoša”(1Johane 2:16). Ka fao “E a ratago go gwerana le lefase o itira lenaba la Modimo”(Jakobo 4:4). Go ba le bagwera ba lefase, go boga diswantšho (films) tša lefase bj.bj, ke go “gwerana le lefase”. Dikganyogo tša lefase ka pela di tlo feta gomme bao ba bego ba amana le lefase bophelong bjo ba tlo feta le tšona (1Johane 2:15-17). “Lefase la banyatši” le tlo fedišwa ke go boa ga Jesu (2 Petro 2:5), ka ge “lefase ka moka le rapaletše bobeng”(1Johane 5:19). Ge re rata go phonyokga phedišo yeo re swanetše go se be ba lefase (Johane 17:16 bapetša Kutollo 18:4).

Ditsela tše ntši tša lefase tša go kgotsofatša nama di dira bjalo ka go tshwenyana le pholo ya mmele: motšoko, diokobatši, botagwa, tšohle ke mehlala ya se. Pholo ya mebele ya rena, tšhelete ya rena, le tšohle tšeo re nago le tšona gabotse ke tša Modimo. Ka fao ga re na tokologo ya go šomiša dilo tše ka fao re ratago ka gona, eupša re swanetše go ba bahlokamedi ba tšeo Modimo a re filego tšona. Re tlo kgopelwa go fa pego ya ka fao re di šomišitšego ka gona sedulong sa kahlolo (Luka 19:12-26). Mekgwa e bjalo ka go nwa le go kgoga ke tšhomišo e mpe ya pholo ya rena le tšhelete ya rena. “A ga le tsebe ge le le Ntlokgethwa ya Modimo, le gore Moya wa Modimo o agile mo go lena? Ge motho a senya Ntlokgethwa ya Modimo le yena Modimo o tlo mo senya...Goba a ga le tsebe ge mebele ya lena e le Ntlokgethwa ya Moya o Mokgethwa wo o agilego go lena...ga le sa le beng ba lena beng: Le rekilwe ka theko e kgolo. Ke gona godišang Modimo ka mebele ya lena”(1Bakorinthe 3:16,17; 6:19,20). Ka fao go šomiša mmele bošaedi ka dilo tša go swana le go fola ke kotsi.

Le ge go le bjalo, re lemoga gore ge mekgwa e bjalo e thomile pele ga tshokologo, go ka ba boima go kgaogana le yona ka bjako. Seo se letetšwego ke go lemoga bobebja mokgwa o bjalo, le go tšea matsapa a go tlogela. Dikgatelelo tša bophelo di swanetše go fokotšwa ka Lentšu la Modimo le thapelo, e sego diokobatši le mabjalwa.

11.3 Bophelo Bja Sekreste

11.3.1 GO ITHUTA BEIBELE

Morago ga kolobetšo re swanetše go enywa “dienywa tše di išago kgethegong”, re phele bophelo bja go bušwa ke Moya e sego nama (Baroma 6:22; 8:1; Bagalatia 5:16,21). Ke ka Lentšu la Modimo leo le lego go rena ge re enywa dienywa tša Moya (Johane15:7,8). Re bone gore re etwapele ke Moya ka gore Moya wa Modimo ke Lentšu la gagwe. Maphelong a rena ohle re swanetše go batamelana le Lentšu ka go bala le go ithuta Beibele ka mehla.

Go ithuta Lentšu ka šedi go dira gore motho a lemoge hlokego ya kolobetšo, le gore a tšee kgato yeo. Tshepetšo ye ya go dira gore Lentšu le huetše mediro ya rena mme le laole maphelo a rena e swanetše go tšwela pele; kolobetšo ke kgato ya pele bophelong bja go obamela Lentšu la Modimo. Go na le kotsi ya go tlwaela Beibele le dithuto tša mathomo tša Ebangedi fao e lego gore ga re sa huetšwa ke Lentšu: re ka no bala mantšu mme a se be le mohola go rena (bona Mametletšo 2). Ka lebaka le, go bohlokwa go swara thapelo e kopana pele ga go bala Mangwalo. “O mpudulle mahlo, ke bone mehlole melaong ya gago”(Psalme 119:18).

Lentšu la Modimo e swanetše go ba bogobe bja rena bja ka mehla- go phela ka lona, le kganyogo ya rena go lona e swanetše go feta kganyogo ya rena ya dijo: “Ga nka ka tlogela taelo tša molomo wagwe; polelo tša molomo wagwe ke di bolokile”(Jobo 23:12). Jeremia le yena: “Mantšu a gago a hweditšwe ya ba dijo tša ka; mantšu a gago a nkušitše pelo a nthabiša”(Jeremia 15:16). Go ipha nako ya go bala Beibele letšatši le letšatši ke selo se bohlokwa seo re ka se dirago maphelong a rena. Metsotso ye 30 yeo e sa tsenwego gare ke selo, ge e ka ba selo sa mathomo seo re se dirago letšatši le lengwe le le lengwe, e tlo re tsenya gabotse moyeng. Mekgwa e bjalo ya tumelo e tlo re bolela gabotse sedulong sa kahlolo.

Go efoga mokgwa wa hlago wa go bala fela Mangwalo ao re a kgahlegelago, Machristadelphian ba dirile lenane la go bala leo le bitšwago “Mogwera wa Beibele”. Lona le fa palo ya dikgaolo tšeo di swanetšego go balwa letšatši le letšatši, gomme le kgontšha motho go bala Testmente ye Tala gatee, le Testmente ye Mpsa gabedi ka ngwaga. Ka fao ge re dutše re bala dikgaolo letšatši le letšatši, re ka hwetša hlohleletšo mo go reng badumedi ba bangwe

le bona ba bala tšona dikgaolo tšeo. Ka fao, nako le nako ge re kopana, re na le kgwerano ya semeetseng; dikgaolo tšeo re sa tšwago go di bala di swanetše go ba motheo wa poledišano ya rena.

11.3.2 THAPELO

Mokgwa o mongwe o bohlokwa wo re ka o tšweletšago ke wa thapelo. Ge a fetša go re gopotša gore “mmoelanyi wa go boelanya Modimo le batho, ke yena o tee yo, yena motho Jesu Krete. Yena a ikgafilego a ba selefa sa go lefela bohle”, Paulo o re botša dipelo tša tirišo tša go kwešiša mošomo wa Krete: “Bjale ke rata gore banna e be ba go rapela gohle...go se bonaba le dikgang”(1Timotheo 2:5-8). “Gobane moperisita e mogolo e lego wa rena, ga se e a kago šitwa go re kwela bohloko ge re fokola; ke e a lekilwego mo go tšohle bjalo ka rena; fela ga a na sebe. Ke gona a re batameleng re holofetše, re tle madulong ao a kgaugelo, re tle re amogele tšhokelo, re hwetše kgaugelo ya go hlakodišwa lebakeng la gona”(Bahebere 4:15,16). Go lemoga gore Krete ke moperisita e mogolo wa rena e a išago dithapelo tša rena go Modimo ka maatla, go swanetše go re hlohleletša go rapela ka mehla ka tumelo. Eupša thapelo ga e a swanela go ba lenane la dinyakwa leo le išwago go Modimo; go lebogela dijo, go rapelela polokego maetong bj.bj, e swanetše go ba karolo ya dithapelo tša rena.

Go bea mathata a rena pele ga Morena go swanetše go re fa khutšo: “Mo go kago ba le tšeo le di nyakago (ga go selo seo e lego se sennyane kudu go ka se rapelela); le di tliše pele ga Modimo ka...thapelo yeo e nago le tebogo. Gomme khutšo ya Modimo, yeo e fetago tlišaologanyo yohle, a e boloke dipelo tša lena le kgopolo tša lena”(Bafilipi 4:6,7).

Ge dithapelo tša rena di le go ya ka thato ya Modimo, ka nnete di tlo fetolwa (1Johane 5:14). Re ka tseba thato ya Modimo ka go ithuta Lentšu la gagwe, leo le re utolletago monagano wa gagwe. Ka fao go ithuta Beibele ga rena go swanetše go re ruta gore re rapele bjang le gore re rapelele eng, mme go tlo dira gore dithapelo tša rena di be le maatla. Ka fao "mantšu" a ka (Jesu) ge a dula a le mo go lena, gona le tlo kgopela seo le se ratago, la se hwetša” (Johane 15:7).

Go na le mehlala e mentši ya thapelo Mangwalong (Psalme 119:164; Daniele 6:10 bj. bj.). Mesong le mantšiboa, le ditebogo tše kopana mosegare, ke bonnyane bjoo re ka bo dirago.

11.3.3 THERO

Ye nngwe ya diteko tša go tseba Modimo wa nnete ke go ba lejelathoko la semoya. Re ka kgotsofala kudu ka setswalle sa rena le Modimo, ra ineela bophelong bja semoya le go ithuteng Beibele fao re ka bago ra lebala go abelana le bangwe dilo tše- badumedi-ka-reana gammogo le lefase. Lentšu la Modimo le Ebangedi ya nnete yeo e humanwago go lona, di swantšhwa le seetša goba lebone leo le tukago leswiswing (Psalme 119:105). Jesu o ile a hlaloša gore yo a nago le lebone leo ga a le bee ka fase ga seroto, o le bea phatlalatša (Mateo 5:15). “Lena le seetša sa lefase” ka lebaka la go kolobeletšwa go Krete e lego “seetša sa lefase”(Mateo 5:14; Johane 8:12). Krete o ile a tšwela pele ka gore “motse wa thabeng ga o kgone go utama” (Mateo 5:14).

Ge re phela bophelo go ya ka Ebangedi ya nnete yeo re e kwešišago, gona ‘bokgethwa’ bja rena bo tlo bonagala go bao re phelago le bona. Re ka se fihle taba ya gore re “arogetše go” kholofelo ya Mmušo, le gore re “arogane”le ditsela tša bona tša lefase. Re swanetše go leka go abelana tsebo ya rena ya nnete le bao re kopanago le bona: re fetolele dipoledišano tša rena go tša semoya; re ahlaahle dithuto le maloko a diphuthego tše dingwe, re phatlalatše maphephe, re kwalakwatše diphatlatšong le dikgašong bj. bj. Ga re a swanela go nagana gore re ka tlogelela badumedi ba bangwe mošomo wa go rera; e mongwe le e mongwe wa rena o na le maikarabelo. Mekgwa ya Machristadelphian ya go rera ga e lekane le ya diphuthego tše dingwe ka bogolo. E mongwe le e mongwe o dira ka fao a ka kgonago, gantši go tšwa merabeng ya bona.

Ye nngwe ya ditsela tša katlego ya go rera ke ka go hlalošetša bagešo tumelo ya rena. Bao balekani ba bona ba sego tumelong ba swanetše go ba hlalošetša ditumelo tša bona, le ge e le gore ge o dirile bjalo gatee, ga go bohlale go hlwa o boeletša goba o bea molekani wa gago fase ga kgatelelo. Modimo ga a nyake basokologi ba go gapeletšwa. Mošomo wa rena ke go paka nnete ntle le go tshwenyega ka bontši bja bao ba fetogago ka yona. Re na le maikarabelo a magolo go dira bopaki bjo (Hesekiele 3:17-21); Krete ge a ka boa re sa phela, “ba babedi ba tlo ba ba le tšhemong, e mongwe a tlo amogelwa e mongwe a tlogelwa”(Luka 17:36). E tlo ba taba ya go makatša ge seo se direga gomme re sa botša ba malapa a rena goba bašomi-ka-reana ka go boa ga Krete.

11.3.4 BOPHELO PHUTHEGONG

Go fihla fa thutong ye re boletše ka maikarabelo a rena a semoya. Fela, re na le mošomo wa go kopana le ba bangwe ba kholofelo ya go swana le ya rena. Gape, se e swanetše go ba seo re kganyogago go se dira ka hlago. Re bontšhitše gore morago ga kolobetšo re tsena lešokeng ra tšea leeto la go ya Mmušong wa Modimo. Ke hlago gore re kganyoge go kopana le basepedi-ka-rena. Re phela mehleng ya bofelo pele ga go boa ga Krete; go fenyatseko tše ntši tšeo di re hlaselago mehleng yeno, re swanetše go kopanela le bao ba dumelago bjalo ka rena: “Re se ngale phuthego ya gešo...sa rena a e be go eletšana, gagolo ka ge letšatši (la go boa ga Krete) le le kgauswi (Baheberere 10:25 bapetša Maleaki 3:16). Ka fao badumedi ba swanetše go tšea matsapa a go kopana le ba bangwe ka go etelana le go ngwalelana, go ithuta Beibele mmogo, go gopola Krete mmogo, le go rera Lentšu la Modimo.

E mongwe le e mongwe wa rena o “biditšwe go tšwa” lefaseng go ya kholofelong ya Mmušo. Lentšu le “mokgethwa” le ra gore motho yo a “biditšwego goba a kgethilwego,” mme le ka ra badumedi bohle ba nnete, e sego fela badumedi bao ba tsebegago ba kgale. Lentšu la Segerika leo le fetoletšwego go “kereke” ke “ecclesia” gomme le ra “phuthego ya bao ba biditšwego”, ke gore bakgethwa goba badumedi. Ka fao “kereke” e ra phuthego ya badumedi, e sego fela moago woo ba kopanelago go wona. Go efoga go se kwešišege gabotse ga lentšu le, Machristadelphian ba bitša dikereke tša bona “diecclesia”.

Kae le kae fao go nago le palo ya badumedi motseng goba lefelong le itšego, go swanetše gore ba hwetše lefelo fao ba ka kopanago gona ka mehla. Se se ka ba ntlong ya modumedi goba holong. Diecclesia tša Machristadelphian di kopana lefase ka bophara mafelong a bjalo ka diholo, dihotele, nywako ya badumedi, bj. bj. Mohola wa ecclesia ke go aga maloko a yona ka go ithuta Beibele mmogo, mmogo le go pakela lefase ka go dira gore seetša sa bona se kganye lefaseng ka go rera. Mohlala wa lenaneo la ecclesia ya Machristadelphian o ka ba ka tsela ye:

LAMORENA	11:00	Tirelo ya go gopola Morena ka go ngwatha
		senkgwa
		6 p.m. Go rerela mašaba
LABORARO	8 p.m.	Go ithuta Beibele

Ecclesia ke karolo ya lapa la Modimo. Phuthegong e nngwe le e nngwe yeo e kwanago, leloko le lengwe le le lengwe le swanetše go kwela le go ikokobeletša maloko a mangwe; Krete ka noši o bile mohlala o mobotse wa seo. Le ge a be a phagame moyeng o ile a itshwara bjalo ka “mohlanka wa

bohle”, a hlapiša “maoto a barutiwa” ba gagwe mola bona ba le gare ba ngangišana gore e mogolo mo gare ga bona ke mang. Krete o re laela gore re latele mohlala wa gagwe go se (Johane 13:14,15; Mateo 20:25-28).

Bjalo ka ge dineo tša Moya o Mokgethwa di gomišitšwe, ga go sa na lefelo la bagolo bjalo ka phuthegong ya pele; “gobane wa lena Moruti ke o tee, ke Krete; mme lena ka moka le bana ba o tee”(Mateo 23:8). Ka fao Machristadelphian ba bitšana “ngwanešo”(brother) goba “kgaetšedi”(sister), gomme ba bitšana ka maina go sa šetšwe maemo a bona bophelong bja ka ntle ga phuthego.

11.3.5 GO NGWATHA SENKGWA

Mmogo le thapelo le go bala Beibele, go obamela taelo ya Krete ya go ngwatha senkgwa le go nwa beine ka mehla go bohlokwa. O ile a laela gore “Dirang bjalo gore e be go nkgopola”(Luka 22:16-18).

Senkgwa se emetše mmele wa Krete woo a ilego a o aba sefapanong, mme beine e emetše madi a gagwe (1Bakorinthe 11:23-27). Badumedi ba pele go bonala ba be ba latela tirelo ye ka mehla (Ditiro 2:42,46), mohlomongwe gatee ka beke (Ditiro 20:7). Ge re rata Krete ka nnete re tlo obamela ditaello tša gagwe (Johane 15:11-14). Ge re na le tswalano ya nnete le yena, re tlo kganyoga go gopola sehlabelo sa gagwe bjalo ka ge a laetše, gomme ra ihlohleletša ka go gopola phološo ye kgolo yeo a e fihleletšego. Motsotswana wa go akanya ka setu ka ditlaišego tša gagwe sefapanong o tlo dira gore diteko tša rena e seke ya ba selo ge re di bapetša le tša Morena wa rena.

Go ngwatha senkgwa gabotse ke tirelo ya segopotšo; ga go mohlolo wo o diregago ka lebaka la go dira bjalo. Go swana le monyanya wa paseka molaong wa Moshe (Luka 22:15;1 Bakorinthe 5:7,8). Se e be e le mokgwa wa go gopola phološo ye kgolo ya kua Egipita yeo Modimo a e tlišitšego ka Moshe Lewatleng le lehubedu. Tirelo ya go ngwatha senkgwa e re bušetša morago phološong ya rena sebeng ka Krete, yeo e ilego ya kgonagatšwa sefapanong, yeo re amanago le yona ka kolobetšo. Go latela taelo ye e swanetše go ba selo seo re ratago go se dira ka hlago.

Go ngwatha senkgwa le go nwa beine go dira gore lerato la Krete go rena, le tšohle tšeo di amanago le phološo ya rena, di be tša kgonthe gape. Ka fao go ngwatha senkgwa gatee bekeng ke leswao la pholo ya semoya. Ge motho a sa kgone go dira bjalo le badumedi ba bangwe ba nnete, o swanetše go dira bjalo a le noši. Ga go a swanela go ba le lebaka leo le re thibelago go latela taelo ye ya Krete. Re swanetše go tšea matsapa a go ba le senkgwa le beine

tirelong, le ge e le gore mabakeng a mathata hlokego ya dilo tšeo ga se ya swanela go re šitiša go gopola Kreste ka fao re ka kgonago. Jesu o ile a šomiša “seenywa sa morara”(Luka 22:18), ka fao re swanetše go šomiša beine ye khubedu ya morara.

Go tšea dika tša ditlaišego tša Kreste le sehlabelo sa gagwe ke hlomphe ye kgolo kudu yeo monna goba mosadi a ka bago le yona. Go tšea karolo go tšona ka mokgwa wo o sa swanelago seo di se emetšego go swana le nyefolo, ka ge “ka mehla ge le eja senkgwa se, le enwa senwelo se, le tsebatša lehu la Morena...Le gona mang le mang e a jago senkgwa se, a nwa senwelo se a sa swanela, o oba molato mmeleng wa Morena le mading a gagwe”(1Bakorinthe 11:26,27). Ka fao tirelo ya go ngwatha senkgwa e swanetše go swarelwa fao go sego ditšhitišo, le gona ka nako ya maleba. Se se ka akaretša go e swara mesong goba mantšiboa ka phapušing ya go robala goba lefelong leo le swanetšego. Re eletšwa gape gore: “Bjale motho a itekole ge, a tsebo ja senkgwa se a nwa senwelo se”(1Bakorinthe 11:28). Ka fao re swanetše go tsepamiša menagano ya rena sehlabelong sa Kreste, mohlomongwe ka go lebelela dikanegelong tša Ebangedi ka papolo ya gagwe, pele re tšea dika. Ka go dira bjalo ka nepagalo, re tlo lekola gape letswalo la rena go Kreste.

Lenaneo le le nepagetšego la tirelo ya go ngwatha senkgwa le ka tsela ye e latelago:

1. Thapelo- go kgopela tšhegofatšo ya Modimo tirelong; gore a re bule mahlo Lentšung la gagwe; go gopola dinyakwa tša badumedi ba bangwe; go, tumiša Modimo ka lerato la gagwe, kudu bjalo ka ge le bonagetše go Kreste, mmogo le go rapelela dilo tše dingwe tšeo di itšego.
2. Go balwa ga dipalo tša Beibele tša letšatši leo bjalo ka ge di laeditšwe go “Mogwera wa Beibele”.
3. Go akanya ka dithuto tšeo re ka ithutago tšona go tšwa dipalong-go ithuta Beibele ka dikgaolo tšeo re di badilego, ka tsela yeo e išago go morero wa tirelo ya rena- e lego go gopola Kreste.
4. Go balwa ga 1Bakorinthe 11:23-29.
5. Motsotswana wa go itekola ka setu.
6. Thapelo ya go rapelela senkgwa.
7. Go ngwatha senkgwa le go se ja gannyane.
8. Thapelo ya go rapelela beine.
9. Go nwa beine gannyane.
10. Thapelo ya go tswalela.

Tirelo yohle e swanetše go tšea fela ka godimonyana ga iri.

11.4 Lenyalo

Re tlo thoma kgaolo ye ka go lekola seemo sa bao ba se nago balekani ka nako ya kolobetšo. Go kgaolo 5.3 re ahlaahlile bohlokwa bja go nyala fela badumedi bao ba kolobeditšwego. Go na le dikgaolo tše mmalwa, gammogo le mohlala wa Krete, Paulo le ba bangwe tšeo di hlohleletšago bao ba se nago balekani go lebeledišiša kgetho ya go dula ba se na balekani gore ba kgone go ineela ka botlalo mošomong wa Modimo (1Bakorinthe 7:7-9,32-38; 2 Timotheo 2:4; Mateo 19:11,12,29; Mmoledi 9:9). “Fela ge o tšea ga o senye”(1Bakorinthe 7:28). Baapostola ba bantši ba be ba tšeere (1Bakorinthe 9:5), mme lenyalo Modimo o le diretše go tliša mehola ye mentši ya semoya le ya senama. “Go tšeana a go godišwe mo gohle, mme malao a se be le ditšhila”(Baheberere 13:4). “Ga go botse ge motho a le noši”, ntle le ge a ka kgona go ineela dilong tša semoya ka botlalo, ka fao Modimo o dirile lenyalo (Genesi 2:18-24). “Mosadi ge o mo hweditše, o hweditše bolo, o seditšwe ke Morena...mosadi wa tlhalefo o tšwa go Morena”(Diema 18:22; 19:14). Re fiwa kakaretšo ya go lekalekana ga seemo se go 1Bakorinthe 7:1,2: “Go kaone ge motho a sa kgome mosadi. Fela, gore go efogwe bootswa e mongwe le e mongwe a a be le mosadi wa gagwe; mosadi e mongwe le e mongwe a be le monna wa gagwe”(bapetša temana 9). Temošo ya ditemana tše ke gore go dira tša thobalano ka ntle ga lenyalo ke bootswa. Ditemošo kgahlanong le bootswa (thobalano magareng ga batho bao ba sa nyalanago goba thobalano magareng ga batho le bao e sego balekani ba bona) le bohlola bjo bongwe le bjo bongwe di tletše Testamente ye Mpsha; di nyakile go ba lengwalong le lengwe le le lengwe. Tše dingwe tša tšona ke tše: Ditiro 15:20; Baroma 1:29; 1Bakorinthe 6:9-18; 2Bakorithe 12:21; Bagalatia 5:19; Baefeso 5:3; Bakolose 3:5; 1Bathesalonika 4:3; Juda 7; 1Petro 4:3; Kutollo 2:21.

Go dira tšeo di lego kgahlanong le Modimo ka gare ga ditemošo tše ntši ka tsela ye ke kotsi ka nnete. Le ge e le gore dibe tšeo di dirwago mabakeng a mangwe ka lebaka la bofokodi, Modimo o a di lebelela ge modiri a sokologa go tšona (mohlala, bootswa bja Dafida le Baatseba), bophelo bja go dira tšeo ka mehla bo tlo iša motho tahlegong. Paulo o be a fela a bolela ka se: “Tlhalo le bootswa...le tše di swanago le tšeo, tše ke felago ke le botša bjalo ka ge ke le boditše kgale (pele ga kahlolo) ka re: ba ba dirago tše bjalo (ka mehla) ba ka se je bohwa Mmušong wa Modimo”(Bagalatia 5:19,21), ka fao “Tšhaba dikganyogo”(2Timotheo 2:22). “Bootswa bo tšhabeng ge. Dibe

tšohle tše motho a di dirago, di ntle ga mmele wa gagwe. E a dirago bootswa yena o senyetša mmele wa gagwe”(1Bakorinthe 6:18).

E šetše e eba taba ye e amogelegago lefase ka bophara gore baswa ba dule mmogo pele ga lenyalo, ba dira thobalano. Tšhomišo ya lefoko le “lenyalo la molao wo o tlwaelegilego (common law marriage)” go hlaloša se ke phošo ya mafelelo. Lenyalo la modumedi e swanetše go ba lenyalo go ya ka hlalošo ya Modimo; ga go ka fao re ka dumelelago hlalošo ya lenyalo yeo e hlodilwego ke lefase leo le re potologilego go ba le taolo godimo ga hlalošo ya Modimo ya lenyalo- etse lenyalo le hlodilwe ke Modimo, e sego motho. Go ya ka Beibele, lenyalo le bopša bonnyane ke ditokologo tše tharo:

1. Tirelo ya lenyalo ye e itšego, le ge e ka ba bonolo. Pego ya lenyalo la Boase le Ruthe go Ruthe 3:9-4:13 e laetša gore lenyalo ga se selo seo se fo welwago godimo; go swanetše go ba le nako yeo ka yona batho ba bago banyalani ka botlalo. Krete o swantšhwa le monyadi gomme badumedi ba swantšhwa le monyadiwa yoo a tlogo mo ‘nyala’ ge a boa. Go tlo ba le “monyanya wa tšeo ya kwana”(Kutollo 19:7-9) go keteka seo. Kamano magareng ga monna le mosadi ke mohlala wa kamano magareng ga Krete le badumedi (Baefeso 5:25-30); ka ge go tlo ba le nako ya lenyalo magareng ga badumedi le Krete, gona go swanetše go ba le monyanya magareng ga badumedi wo o thomago lenyalo la bona, woo e lego mohuta wa kopano ya badumedi le Krete kahlolong.
2. Lenyalo la Modimo le Isiraele le be le akaretša go tsena kgweranong ya semoya, ya go botegelana (Hesekiele 16:8), gomme seo e swanetše go ba karolo ya lenyalo la badumedi.
3. Thobalano e hlokega go phetha lenyalo (Doiteronomio 21:13; Genesi 24:67; 29:21; 1Dikgoši 11:2). Ka lebaka la seo, 1Bakorinthe 6:15,16 e hlaloša gore ke ka lebaka la eng thobalano pele ga lenyalo e fošagetše. Thobalano ke leswao la ka fao Modimo a kopantšego banyalani (Genesi 2:24). Ka fao go ba “nama e tee” kamanong ya nakwana ke go šomiša mebele yeo Modimo a re filego yona bošaedi. O e diretše gore e phethe seo a se kgomagantšego ka lenyalo.

Go tšwa fa, re a lemoga gore bao ba dulago mmogo pele ga lenyalo ba dula sebeng. Ntle le ge ba lokiša kamano ya bona ka go nyalana ka nepagalo-goba ba kgaogana- ga go na mohola wa gore ba kolobetšwe.

Hlakahlakano e tšwelela ditšong tše dingwe fao go se nago kakanyo ya moletlo goba tumelelano ya lenyalo go batho bao ba tlwaelegilego. Batho ba ka no ba ba dutše nako e telele ntle le dilo tšeo, ba itšea gore ba nyalane. Ke keletšo ya mongwadi gore mabakeng a bjalo motho yo a dirago kolobetšo a

302 MAMETLETŠO 1

hlaloše seemo se go bao ba ratago go kolobetšwa, mme a ba saeniše tumellano ya lenyalo. Kamano yeo e swanetše go ngwadišwa kgorong ye e swanetšego ka pela ka fao go kgonegago.

Bao ba kolobeditšwego, mola balekani ba bona ba sa kolobetšwa, ga se ba swanela go ba tlogela (1Bakorinthe 7:13-15), fela ba swanetše go ba rata le go ba laetša ka tsela yeo ba phelago ka gona gore ba na le tumelo go Modimo wa nnete, ga se ba fetola fela diphuthago. 1Petro 3:1-6 e hlohleletša bao ba lego seemong se gore ka go dira bjalo ba ka sokolla balekani ba bona. Melao yeo e laolago lenyalo e bonagala polelong ya Modimo mabapi le lona: “monna o tlo tlogela tatagwe le mmagwe, a gomarela mosadi wa gagwe; gomme ba tlo ba nama e tee”(Genesi 2:24). Go hlabanela botee magareng ga monna le mosadi ka fao go ka kgonegago ke seswantšho sa maiteko a rena a ka mehla a go hlabanela go ba boteeng le Krete, ka go fenywa sebe le bojelathoko bja hlago ya rena. Ntwa yeo e kgahlanong le rena, e sego Krete goba molekani wa rena. Ge re ka atlega go seo, gona kamano ya rena e tlo ba ya lethabo.

Eupša, re phela lefaseng la sebe le bofokodi, la go palelwa ke go fihlela seemo sa bokgethwa seo se nyakwago ke Beibele le mohlala wa lerato la Modimo le Krete. Seemo se sebotse seo se begilwego go Genesi 2:24 ke sa monna o tee le mosadi o tee bao ba phelago mmogo ka botee bjo bo feletšego bja bophelo.

Badumedi ba swanetše go ikemišetša go amogela gore nakong tše dingwe seemo se se ka se fihlelelwe maphelong a bona mmogo le a badumedi ba bangwe. Banna le basadi ba ka ngangišana mme ba lahlegelwa ke botee bja monagano bjoo ba swanetšego go ba le bjona; go ka no se kgonege go phetha lenyalo; monna a ka no ba le basadi ba mmalwa bao a ba tšerego pele ga kolobetšo, ge a dula setšhabeng seo se dumelago go nyala segadikana. Mo seemong se bjalo a ka no dula le basadi bao fela a seke a nyala gape. Moapostola Paulo, ka go kopantšha kwelobohloko le go latela melao ya Modimo, o eletša gore karogano e a kgonega ge go se kwešišane go tšwile taolong: “Mosadi a seke a hlala monna. Gomme ge a ka hlala, a itulele a sa tšewe”(1Bakorinthe 7:10-11).

Go bolela fa ga seemo seo se lokilego, le maikemišetšo a go amogela seemo sa fasana ge fela se sa robe molao wa mathomo wa Modimo (mohlala, gore bootswa ke sebe), ke selo seo se tlwaelegilego Mangwalong. Keletšo ya Paulo go 1Bakorinthe 7:10-11 ke ya lešika le tee le 1Bakorinthe 7:27,28: “...Ge o sešo wa tlemaganywa le mosadi, gona o se nyake mosadi. Fela, ge o tšea ga o senye”. Eupša, go hlala ka go rata ke go nyatša molao wa Modimo wa gore monna le mosadi ba swanetše go lemoga gore o ba kopantše bjalo ka nama e tee, le ge ba ka hwetša go le thata go phethagatša

tša mabaka a tirišo. Mantšu a Kreste a bonolo gabohloko: “Fela mathomong a tlholo Modimo o ba dirile monna le mosadi; gwa thwe: Ka baka leo monna o tlo tlogela tatagwe le mmagwe, a gomarela mosadi wa gagwe; gomme ba tlo ba nama e tee. Ge go thwe: ba tlo ba nama e tee, ke gore ga e sa hlwe e le ba babedi; ke nama e tee. Bjale se Modimo a se tlemagantšego motho a seke a se aroganya (ka tlhalo)...motho e a hlalago mosadi wa gagwe a tšea e mongwe, o dira bootswa ka yena. Mosadi ge a hlala monna wa gagwe, a tšewa ke e mongwe, o dira bootswa”(Mareka 10:6-12).

Tikologong yohle ye ya dikamano tša thobalano, nama e tlo fela e efa mabaka a go kwagala go lokafatša go ineela go dikganyogo tša hlago. Bao ba ikhwetšago ba le seemong sa go lekwa ba ka hwetša maatla a semoya ka go akanya kgafetša ka dikgaolo tšeo re di tsopotšego kgaolong ye. Ba bangwe ba nyaka go lokafatša thobalano ya banna le banna-ka-bona mmogo le ya basadi le basadi-ka-bona ba re e swanetše, ka ge e le hlago. Fela, ga go pelaelo gore ditšhila tše bjalo ga di amogelege pele ga Modimo.

Molao wa Genesi 2:24 o laetša sebe sa ditiro tše bjalo, ke maikemišetšo a Modimo gore monna le mosadi ba nyalane mme ba kgomarelane. Modimo o bopile mosadi gore a thuše Adama, e sego monna e mongwe. Thobalano ya banna le banna e ganwa ke Beibele. Se ke se sengwe sa dibe tšeo di ilego tša dira gore Sodoma e fedišwe (Genesi, dikgaolo 18 le 19); moapostola Paulo o bolela gabotse gore go tšwela pele go dira bjalo go tlo tliša bogale bja Modimo, le go se dumellwe Mmušong wa gagwe (Baroma 1:18-32; 1Bakorinthe 6:9,10). Bao ba ilego ba dira tšeo ga se ba swanela go ikwa eke ga go kgonege gore Modimo a ka ba thuša. Go na le tebalelo go Modimo, gore a fiwe hlomphe ke bao ba itemogelago tebalelo ya gagwe (Psalme 130:4). Phuthego ya Korinthe e be e na le basokologi bao ba bego ba dira tšeo: “Ba bangwe ba lena e be e le ba ba bjalo. Fela, le hlatswitšwe, le kgethegile, le lokafaditšwe ka (go kolobetšwa) leina la Morena Jesu”(1Bakorinthe 6:9-11). Ngongorego ya gore batho ga ba kganyoge bao ba sa swanego le bona ka bong ke tatofatšo ya gore Modimo ga a loka ka go gana thobalano ye bjalo mola a re hloedile le dikganyogo tša go re patla. “Modimo...a ka seke a lesa la lekwa ka tše di le palelago”(1Bakorinthe 10:13). Ka go ineela phetelela go dikganyogo tša nama, motho a ka fihla ntlheng yeo e lego gore seo e ba ka fao a lego ka gona. Ka yona tsela yeo, lekgoba la diokobatši goba bjalo ga le kgone go phela ntle le dilo tšeo; eupša le swanetše go fetola monagano, gomme ka thušo ya kalafo le boele bophelong bja tlwaelo.

Ka fao le ba go kganyoga ba go swana le bona, le bona ba swanetše go sepela tsela yeo. Modimo o tlo netefatša matsapa a batho go se; ge ba ineela

dikganyogong tša bona tša hlago, Modimo o tlo ba dira bjalo ka Baisiraele ba kgale: “Molato ke wona woo ge Modimo a ba gafa ba ya le ditumo tše di lešago dihlong; basadi ba bona ba tlogela modirelo wo ba o bopetšwego, ba tšea modirelo wo ba sa kago ba bopelwa wona; banna ba tla ba tlogela modirelo wo ba o bopetšwego wa go dula le mosadi, ba fišegelana monna a duma monna, ba dira tša dihlong; gomme kotlo ya phamogo ba e bona mebeleng ya bona”(Baroma 1:26,27).

Ke difofu fela tšeo di ka palelwago go bona malwetšing a bjalo ka AIDS, le a mangwe a thobalano, nnete ya porofeto ye.

11.5 Kopanelo (Fellowship)

Mantšu a Segerika ao a fetoletšwego go “kopanelo” gabotse a ra go ba le selo se tee sa go swana: kopanelo e amana le lentšu le “tsebišano”. Ka lebaka la go tseba le go latela ditsela tša Modimo, re na le kopanelo le yena le bohle bao ba dirago bjalo ka go ba “go Krete”. Go bonolo go hlokomologa maikarabelo ao re nago le ona a go kopanela le ba bangwe: “Le seke la lebala go dira batho gabotse le go ba nea”(Bahebere 13:16). Bafilipi 1:5 e bolela ka “kgopu yeo le e tšeago modirong wa Ebangedi”; ka fao motheo wa kopanelo ya rena ke dithuto tšeo di agago Ebangedi. Ka lebaka leo kopanelo yeo badumedi ba nnete ba ipshinago ka yona ke e kgolo go feta yeo e lego mokgahlong goba phuthegong efe goba efe. Ka lebaka la kopanelo ye ba sepela maeto a matelele gore ba be mmogo le go etela bao ba lego thoko, gomme ba swanetše go šomiša poso le megala go golagana fao go kgonegago. Paulo o bolela ka “go kwana ka Moya”(Bafilipi 2:1), ke gore kopanelo yeo e ithekgilego ka go latela ga rena monagano\Moya wa Modimo bjalo ka ge o utollwa Lentšung la gagwe.

E nngwe ya ditsela tše kgolo tšeo re tšweletšago kopanelo ya rena ka tšona ke go kopana mmogo tirelong ya go ngwatha senkgwa. Badumedi ba pele ba be “ba dula e le ba go rutwa ke baapostola, ba dula e le ba go kwana, ba go ngwatha senkgwa ba le dithapelong...e le ba go kwana, ba go ngwatha senkgwa”(Ditiro 2:42,46). Ka ge dika (senkgwa le beine) di emetše motheo wa kholofelo ya rena, go di abelana go re bofa mmogo boteeng bja pelo. “Senwelo sa tšhegofatšo se re se šegofatšago, a ga se kopano ya madi a Krete? Senkgwa se re se ngwathago, a ga se kopano ya mmele wa Krete? Senkgwa e le se tee, rena ba re lego ba bantši re ba mmele o tee; gobane senkgwa re ja se tee ka moka ga rena”(1Bakorinthe 10:16,17). Ka fao re gapeletšega go abelana dika tša sehlabelo sa Krete le bao ba holwago ke

mošomo wa gagwe, bao ba jago “senkgwa se tee”. Ke fela bao ba kolobeleditšwego go Krete ka nepagalo morago ga go dumela Ebangedi ba ba lego seemong se, gomme go abelana dika le ba bangwe fela ke nyefolo.

Johane o gopola ka fao a ilego a abelana Ebangedi ya bophelo bjo bo sa felego le ba bangwe “gore le lena le be batee le rena, mme botee bjo bja rena e be bja go ba tee le Tatawešo le Morwa wa gagwe Jesu Krete”(1Johane 1:2,3). Se se bontšha gore kopanelo e ithekgile godimo ga kwešišo ye e swanago ya Ebangedi ya nnete, le gore se se re tliša kopanelong le badumedi ba bangwe ba nnete, gammogo le Modimo le Jesu. Ge re dutše re tšwela pele go bea Ebangedi maphelong a rena, ra fenywa mekgwa ya rena ye mebe, gomme ge re dutše re tšwela pele kwešišong ya Lentšu la Modimo, kopanelo ya rena le Modimo le Krete e tlo gola.

Kopanelo ya rena le Modimo le Krete le badumedi ba bangwe ga e ithegwe fela go tumelo ya rena go dithuto tša nnete tšeo di bopago “tumelo e tee”. Tsela ya rena ya go phela e swanetše go tsamaelana le melao yeo e lego go tšona. “Modimo ke seetša; gomme mo go yena ga go se e ka bago leswiswi. Ge re re : Re batee le yena, mme ra tloga ra swara tsela ya leswiswi, gona re a aketša, ga re dire therešo. Fela, ge re swere ka tsela ya seetša, boka le yena e le wa seetšeng, gona re batee seng sa rena, mme madi a Jesu Krete morwa wa gagwe a re hlatswa dibe tšohle”(1Johane 1:5-7).

“Go swara tsela ya leswiswi”go ra go sepela tseleng ya bophelo yeo ka mehla e lego kgahlanong le seetša sa Lentšu la Modimo (Psalm 119:105; Diema 4:18); ga go re dibe tša rena tšeo re di dirago ka lebaka la bofokodi, gobane temana ye e latelago e tšwela pele ka gore, “Ge re ka re: ga re na sebe, re a iphora, therešo (ke gore Lentšu la Modimo, Johane 17:17, 3:21; Baefeso 5:13) ga e gona mo go rena”(1Johane 1:8).

Go tšwa go se go swanetše go ba molaleng gore kopanelo e a fela ge modumedi a thoma go dumela dithuto, goba a phela bophelo, tšeo (bjoo) bo lego kgahlanong le thuto ya Beibele: “Le seke la gwerana le ba mediro ya leswiswi ye e sa tšweletšego dienywa tša selo, sa lena a e be go e sola”(Baefeso 5:11). Matsapa ohle a swanetše go dirwa go ba bušetša tseleng ka mokgwa woo modiši a tsomago nku ye e timetšego (Luka 15:1-7). Ge modumedi a phegelela dithutong tša go fošagala goba maitshwarong a mabe, ke tshwanelo go mo kgaola kopanelong (Mateo 18:15-17). Se se dirwa ka go boledišana le bao ba rwelego maikarabelo a phuthego yeo, le go tsebiša taba ye kgatišobakeng ya Mchristadelphian. Eupša tshepetšo ye e swanetše go dirwa ge go le pepeneneng gore modumedi o swere dithuto tša go fošagala goba o phela bophelo bjo e sego bja semoya ebile o bo phegeletše. Motho o swanetše go ba le bonnete bja gore seo re se abelanago ke se se nnyane kudu

ka lebaka la kgelogo dithutong tša mathomo, fao kgaolo ya kopanelo e lego bohlokwa.

E nngwe ya dikgaolo tšeo di lego bonolo mabapi le kopanelo e go 2 Bakorinthe 6:14-18: “Le seke la ba ba go ikgokela jokong e šele ya ba ba sa dumelego; toko e ka amana bjang le bokgopo? Seetša se ka amana bjang le leswiswi?...Tšwang ge mo gare ga bona, le khuduge; O realo Morena...Ke mo ke tlogo le amogela. Ke tlo ba Tata weno; mme lena le tlo ba barwa ba ka le barwedi ba ka. O realo Morena Ramaatlaohle”.

Re laeditše ka fao Lentšu la Modimo e lego seetša. Ditemana tše di hlaloša gore ke ka lebaka la eng re sa swanela go kopanela le dikereke tšeo di rutago dithuto tšeo di fošagetšego; gore go reng re sa swanela go nyala bao ba sa tsebege nnete, le gore go reng re swanetše go hlokomologa lefase.

Ka go arogana ga rena le lefase, re fiwa hlomphe ya go bitšwa bana ba Modimo, le go ba karolo ya lapa leo la bao ba nago le setswalle se lefase ka bophara-bana bešo le dikgaetšedi tša rena. “Mmele ke o tee”, ke gore phuthego e tee ya nnete (Baefeso 1:23), yeo e theilwego godimo ga bao ba nago le kholofelo e tee, Modimo o tee, kolobetšo e tee le “tumelo e tee”, ke gore, lenane le tee la dithuto tša nnete tšeo di bopago tumelo e tee (Baefeso 4:4-6).Ga go kgonege go ba karolo ya “mmele o tee” mme ra kopanela le mekgahlo e mengwe ya sedumedi yeo e se nago tumelo ya nnete. Ka ge seetša se sa kopanele le leswiswi, re ikgoeletša gore ke rena ba leswiswi ge re kopanela le leswiswi.

Ge re lemoga lenane lohle la dithuto tša nnete tšeo di utolotšwego Mangwalong, re tlo bona gore bao ba dumelago dithuto tša go fošagala leineng la Bokreste, ba no swana le baganetšaModimo (atheists) ka go hloka kopanelo le yena.

Ge o latetše dithuto tše ka šedi, go molaleng gore ga go na maemo a go tla phaphi (shortcut) setswalleng sa Modimo. Re go Krete ka kolobetšo go yena, goba re ka ntle ga gagwe; ga go tsela ya magareng. Re seetšeng ka lebaka la go kwešiša thuto ya nnete le go e obamela, goba re leswiswing. Ga go ka fao motho a ka tsenyago leoto le tee seetšeng le lengwe leswiswing.

Tsebo ya rena ya dilo tše e re fa maikarabelo a itšego go Modimo. Bjale ga re sepele mokgotheng goba go phela maphelo a rena bjale ka mang le mang lefaseng. Modimo o lebeletše karabo ya rena. Yena, Morena Jesu gammogo le badumedi ba nnete bohle ba rata ge o ka tšea sephetho sa go nepagala. Eupša le ge Modimo, Krete le badumedi ba ba nnete ba rata go go thuša-Modimo o rata go go thuša fao a bilego a neetše Morwa wa gagwe a nnoši go go hwela- phološo ya gago e tšwa kgethong yeo o e dirago ka go ithatela, go tšea kholofelo ye kgolo ye o e filwego bjale.

Thuto 11: Dipotšišo

1. Naa ke diphetogo dife tšeo di swanetšego go bonala bophelong bja motho ka nako ya go kolobetšwa?
2. Naa “bokgethwa” bo ra go reng?
 - a) Go se kopane le bao ba sa dumelego
 - b) Go arogana le sebe le go arogela dilong tša Modimo
 - c) Go ya kerekeng
 - d) Go direla ba bangwe go loka.
3. Naa ke mešomo efe yeo e sa lokelago Mokreste wa nnete?
4. Naa mantšu a “mokgethwa” le “ecclesia” a ra go reng?
5. Naa ke efe ya mebolelo ye yeo e lego nnete ka go ngwatha senkgwa?
 - a) Re swanetše go dira bjalo ka beke
 - b) Re swanetše go dira bjalo ka ngwaga, ka nako ya Paseka
 - c) Senkgwa le beine di fetoga mmele le madi a Jesu ntšukantšu
 - d) Senkgwa le beine di emetše mmele le madi a Jesu.
6. Naa ke efe ya mebolelo ye, yeo e lego nnete mabapi le lenyalo?
 - a) Re swanetše go nyala fela badumedi ba nnete
 - b) Tlhalo e dumeletšwe go badumedi
 - c) Modumedi yo a nyetšego, yo molekani wa gagwe e sego modumedi o swanetše go leka go dula le yena
 - d) Lenyalong, monna o emetše Krete mme mosadi o emetše phuthego ya badumedi.
7. Naa basadi ba swanetše go ruta phuthegong?
8. Ge o ka kolobetšwa morago ga go tseba nnete, naa o tlo tšwela pele go kopanela le dikereke tšeo di sa rutego nnete ka botlalo?

Mametletšo 1: Kakaretšo Ya Lenane La Dithuto Tša Mathomo Tša Beibele

1.MODIMO

- 1.1.Go na le sephedi sa mmele seo se bitšwago Modimo
- 1.2.Yo a nago le bodulo Legodimong
- 1.3.A na le sebopego sa mmele
- 1.4.Seo re lego seswantšho sa sona
- 1.5.Barongwa ke batseta ba gagwe
- 1.6.Bao ba sa dirego dibe
- 1.7.Bao ba nago le hlago ya Modimo
- 1.8.Beibeleng go na le go ba gona (existence) go gotee- go ba gona ka sebopego sa mmele. Modimo le Barongwa ba ka sona sebopego seo.
- 1.9.Kholofelo ya Bakreste ke go fiwa hlago ya Modimo sebopegong sa mmele ge Krete a boa.

2.MOYA WA MODIMO

- 2.1.Moya wa Modimo o ra maatla a gagwe, mohemo le monagano,
- 2.2.Tšeo ka tšona a phethagatšago tšohle,
- 2.3.Le go ba gona gohle.
- 2.4.Moya o Mokgethwa o ra ona maatla a ge a šomišwa go phethagatša merero ye e itšego.
- 2.5.Dinakong tša go fapana nakong yeo e fetilego, batho ba ile ba ba le dineo tša Moya.
- 2.6.Bjale di gomišitšwe,
- 2.7.Gomme maatla a Modimo re a utollelwa Lentšung la gagwe.
- 2.8.Moya o Mokgethwa ga o gapeletše batho go dira tša semoya kgahlanong le thato ya bona.
- 2.9.Beibele e hebeditšwe ka botlalo ka Moya wa Modimo.

1.10.Beibele e le noši ke yona taolo ya rena kgolaganong ya rena le Modimo.

3.DITSHEPIŠO TŠA MODIMO

3.1.Ebangedi e ile ya rerwa ka mokgwa wa ditshepišo tšeo di ilego tša direlwa botate ba Bajuda.

3.2.Peu ya mosadi go Genesi 3:15 e ra Krete le baloki, bao ba gobatšwago nakwana ke sebe, e lego peu ya noga.

3.3.Go phethagatša ditshepišo tša Modimo, lefase (earth) le ka seke la fedišwa.

3.4.Peu ya Aborahama le Dafida e be e le Krete;

3.5.Re ka ba go Krete ka kolobetšo le go dumela,

3.6.Ka fao ditshepišo tše di ama le badumedi ba nnete.

4.MODIMO LE LEHU

4.1.Ka hlago motho o a hwa, o dira sebe, gomme

4.2.O rogakilwe ka lebaka la sebe sa Adama.

4.3.Kreste o be a na le hlago ye ya setho.

4.4.Moya (soul) o ra 'rena', mmele wa rena, go nagana ga rena goba borena.

4.5.Moya (spirit) o ra maatla a go phela ga rena goba go hema ga rena.

4.6.Ga go yo a ka phelago bjalo ka moya (spirit) ntle le mmele

4.7.Lehu ke seemo sa go se ikwe, go se phele.

4.8.Ge Krete a boa go tlo ba le tsogo ya mmele ya bao ba ilego ba tseba Ebangedi ya nnete fela.

4.9.Go tseba le go lemoga Lentšu la Modimo e tlo ba gona motheo wa kahlolo.

4.10.Go neelwa ga bophelo bjo bo sa felego go tlo direga sedulong sa kahlolo.

4.11.Kotlo ya bakgopo bao ba nago le maikarabelo e tlo ba lehu leo le sa felego.

4.12. "Dihele" di ra lebitla

4.13."Gehenna" e be e le lefelo la go fišetša ditlakala ka ntlenyana ga Jerusalema gammogo le basenyi.

5.MMUŠO WA MODIMO

5.1.Peleng batho ba Isiraele e be e le Mmušo wa Modimo.

5.2.Ga bjale o fedišitšwe, fela o tlo tsošološwa ge Kreste a boa

5.3.Ka mokgwa wa Mmušo wa lefase ka bophara wo o tlogo bušwa ke Kreste legatong la Modimo.

5.4.Nywaga ya pele ye sekete (1000) ya Mmušo wo, badumedi ba nnete ba mengwaga yohle ba tlo buša batho ba tlwaelo bao ba hwago bao ba tlogo ba ba phela ge Kreste a boa.

5.5.Ka fao ga bjale Mmušo ga se wa hlongwa.

5.6.Re phološwa ka kgaugelo ka tumelo ya rena, e sego ka mešomo ya rena.

6.MODIMO LE BOBE

6.1.'Diabolo' bjalo ka lentšu e ra 'mogarigari'.

6.2.'Sathane' bjalo ka lentšu e ra 'lenaba' goba 'moganetši',

6.3.Gomme e ka ra batho ba go loka gammogo le ba babe.

6.4.Bjalo ka seka, diabolo le sathane di ka ra sebe le hlago ya setho

6.5.Noga ya kua Edene e be e le phoofolo ya ntšukantšu;

6.6.Kanegelo ya Genesi ka tlholo le go wa ga motho e swanetše go kwešišwa ntšukantšu e sego ka mokgwa wa dika.

6.7.Meoya e mebe bjalo ka maatla a sebe goba meoya yeo e tlogilego, ga e gona.

6.8."Go leleka meoya e mebe" ga Kreste go swanetše go kwešišwa bjalo ka karolo ya polelo yeo e bego e era go fodiša malwetši.

6.9.Mahlapholane (Lucifer) ga e re Morongwa e mobe.

6.10.Modimo ke yo maatlaohle; ga a arolelane maatla a gagwe le le sephedi se sebe seo se ganetšanago le ditsela tša gagwe.

6.11.Diteko bophelong bja modumedi di tšwa go Modimo, ga se 'madimabe' goba mediro ya sephedi se sebe sa go bitšwa diabolo.

7.JESU KRESTE

7.1."Boraro" bjalo ka ge bo kwešišwa ke diphuthego ka bophara, ke thuto yeo e sa rutwego ke Beibele.

7.2.Kreste o belegwe ke Maria kgarebe,

7.3.Yoo e bego e le mosadi wa tlwaelo wa hlago ya setho,

7.4.Jesu le yena o be a na le hlago ya setho,

7.5.Fela o be a na le semelo sa go phethagala sa go hloka sebe,

7.6.Le ge Modimo a sa ka a mo gapeletša, Jesu o ile a hwa bjalo ka sehlabelo se se phethegilego sa sebe ka go rata ga gagwe.

7.7.Jesu o ile a tsošwa morago ga lehu la gagwe sefapanong.

7.8. Jesu o be a se gona pele ga ge a belegwa;

7.9.Le ge a be a le morerong le monaganong wa Modimo go tloga mathomong.

7.10. Jesu o hwile bjalo ka sehlabelo sa dibe tša rena,

7.11.Gore a hweletše rena, le yena phološo.

7.12.Jesu o hwile bjalo ka moemedi wa rena,

7.13. E sego legatong la rena bjalo ka ge diphuthego tše ntši di dumela.

7.14.Molao wa Moshe o fedišitšwe ke lehu la Kreste,

7.15.Ka fao ga re a swanela go o latela bjale, re akaretša le sabatha.

8.KOLOBETŠO

8.1.Ntle le kolobetšo ga go kholofelo ya phološo;

8.2.Tumelo le kolobetšo di re kgontšha go ba le kabelo ditshepišong tša Aborahama,

8.3. Mme kolobetšo ke ya tebalelo ya dibe.

8.4. Kolobetšo ke go felela ka meetseng

8.5. Ga motho e mogolo e a tsebago Ebangedi.

8.6.Bao ba nweetšego meetseng ba sa kwešiše Ebangedi ya nnete ka botlalo ba swanetše go kolobetšwa gape ka nepagalo.

8.7.Go kwešiša Ebangedi ya nnete go a hlokagala ge kolobetšo e tlo ba ye e nepagetšego.

9.BOPHELO GO KRESTE

9.1.Morago ga kolobetšo, modumedi o swanetše go dira matsapa a go bonala go leka go kgaogana le ditsela tša lefase le lebe,

9.2.Le go tšweletša mekgwa ya Kreste.

9.3.Go tšea karolo mešomong le maboseng ao a dirago gore re tshela melao ya Modimo,mohlala, go nwa kudu, ga di tsamaelane le bophelo bja nnete bja Sekreste.

9.4.Badumedi bao ba kolobeditšwego ba swanetše go kopana le ba bangwe le go kopanela le bona fao go kgonegago.

9.5.Badumedi bao ba kolobeditšwego ba swanetše go ngwatha senkgwa le go nwa beine go gopola Kreste ka mehla.

9.6.Go rapela le go bala Beibele ka mehla go bohlokwa go modumedi yo a kolobeditšwego.

9.7.Modumedi yo a kolobeditšwego o kopanela fela le bao ba dumelago thuto ya nnete mme ba leka go e phela.

9.8.Ka fao bao ba emišago go dumela goba go phela nnete ba emiša go kopanela le phuthego ya badumedi ba nnete.

Mametletšo 2: Mokgwa Wa Rena Go Ithuteng Nnete Ya Beibele

Go a kgonega go ithuta dithuto tša mathomo tša Beibele mme ra palelwa ke go lemoga bohlokwa bja molaetša wa tšona go rena. Ntliša ye e ka nyamiša kudu go bao ba šomišago thuto ya go swana le ye go ruta ba bangwe bao gomme ba bonalago ba palelwa ke go kwešiša melao yeo e akareditšwego.

Go be go na le karabo ya makgonthe go thero ya Ebangedi ngwagakgolong wa pele. Batho ba ile ba "dumela ka go rata" mme ba kolobetšwa (Ditiro 2:41). Ntle le karabo yeo e tšwago pelong, ga go na mohola wa kolobetšo. Bao ba amogelago kolobetšo ka lebaka la kgatelelo go tšwa go batswadi goba molekani ga ba atiše go kgotlelela. Ka ge re kgahlwa ke go tliša batho phološong e sego dipalopalo tša bao ba kolobetšwago, go a swanela go tšea nako therong ya rena ya Ebangedi go kgonthišiša gore basokologi ba rena ba tla kolobetšong ka mokgwa wo o nepagetšego.

Baberea "ba amogetše lentšu ka go rata; ba hlwa ba bala mangwalo ka mehla" go lekola seo Paulo a bego a se bolela (Ditiro 17:11). Puku ye - le tše dingwe tša go ngwalwa ke batho - ke maiteko a go hlagiša ka nepagalo seo Beibele e se rutago. Go re go be le karabo ya nnete go Ebangedi, go hlokega monagano wo o tšibogelago Lentšu, wo o kganyogago ka nnete go bala mangwalo ka bowona. Seo ke selo seo moreri wa Ebangedi a sa kgonego go se dira; re ka šupa fela dikgaolo tše di maleba tša Beibele. Badumedi kua Roma ba ile ba "kwa ka dipelo mohuta wa thuto ye Modimo a ba gafetšego yona"(Baroma 6:17).

Bao ba phegelelago ditsela tša nama ba ka seke ba kwešiša molaetša wa Ebangedi ya nnete ka nepagalo; ba tlo feletša e le bao "ge o ba bona o tlo re ba ne borapedi; anthe maatla a bjona ga ba a dumele...ke ba kago rutwa ka mehla mme ba se kgone go fihlela tsebo ya therešo"(2Timotheo 3:1-7). Re ka seke ra kwešiša seo re sa ratego go se kwešiša. Ge re se na lerato la nnete la toko, re se na kganyogo ya nnete ya go tliša maphelo a rena ka fase ga taolo ya Modimo, re ka "se kgone go fihlela tsebo ya therešo", le ge re ka bala bjang Beibele; go ithuta ga rena e tlo fo ba lefela. Go na le mehlala ye mmalwa ya batho ba go bala Mangwalo, eupša gabotse ba sa a bale. Bjo ke bolwetši bjo bo ka re swarago bohle. Bajuda mehleng ya Krete ba be ba bonala eke ba na le phišego e kgolo Lentšung la Modimo; ba be ba bota dingwalwa tša Testemente ye Tala gore di hebeditšwe (Johane 5:45; Ditiro 6:11); ba be ba tseba gore ka go bala mangwalo a ba ka ba le kholofelo ya bophelo bjo bo sa felego (Johane 5:39), mme beke le beke ba be ba a bala phatlalatša (Ditiro 15:21). Go feta fao, ba bangwe ba bona ba be ba ithuta

326 MAMETLETŠO 2

dikgaolo tše gare ga beke. Le ge go le bjalo, ba ile ba palelwa go kwešiša bohlokwa bja Mangwalo a, gore a be a šupa go Krete. Jesu o ile a ba botša a re: "Latišang mangwalong...gobane ge le ka be le dumela Moshe, le nna le ka be le ntumela, gobane Moshe o mpoletše ka Mangwalo a gagwe. Bjale ge le sa dumele mangwalo a gagwe, tše nna ke di bolelago le tlo di dumela bjang?"

Re ka no akanya ka pefelo ya Bajuda: "Fela Beibele re a e bala! Ebile re a e dumela!" Fela, ka lebaka la menagano ya bona ye methata, gabotse ba be ba sa e bale - ba be ba bala eupša ba sa kwešiše; ba lebeletše fela ba sa bone. Ka nnete ga go difofu tša go feta bao ba sa nyakego go bona. Magatong a rena ka moka a semoya re swanetše go ihlokomela kgahlanong le se.

Mametletšo 3: Bokgauswi Bja Go Boa Ga Krete

Mantšu a Krete go Mateo 24:36 a re botša gabotse gore re ka se ke ra tseba nako yeo a tlogo boa ka yona: "Ge e le letšatši leo le nako ya tšona, ga go e a di tsebago. Le barongwa ba magodimong, le yena Morwa, ga ba di tsebe. Go tseba Tate a nnoši" (bapetša Ditiro 1:7). Le ge go le bjalo, ge barutiwa ba be ba botša Jesu gore " O re botše le mahlola a re tlogo bona ka ona, ge go fihla maboo a gago" (Mateo 24:3), ga se a ba botša gore potšišo ya bona ga e arabaegae. O ile a ba botša mahlola ao ba tlogo bona ka ona pele ga maboo a gagwe; Jesu o be a ka se bolele mahlola ao ntle le ge a be a nyaka gore moloko wo o phelago pelenyana ga maboo a gagwe o tsebe gore o phela "matšatšing a bofelo". Go na le mabaka ao a dirago gore re dumele ge re phela mehleng ya bofelo.

DITAETŠO TŠA GO BOA GA KRESTE

Go Mateo 24 le Luka 21, Jesu o ile a bolela ka mehla yeo go yona:

Go tlogo ba le baporofeta ba maaka ba tlalea go ba Krete
 Dintwa le mašoro di tlogo tlala lefase
 Go tlogo ba le ditlala, malwetši le ditšhišinyego tša lefase
 Go tlogo ba le go kgeloga nneteng
 "Batho ba tlogo nolega moko ka poifo le ka go dula ba re lefase le sa tlo
 welwa ke eng?" (Luka 21:26).

Ke nnete gore lefase e sale le dutše le na le mathata ao a golago go ya pele a mohuta wo. Go molaleng gore Jesu o be a tseba seo; ka fao go a kwešišega go nagana gore o be a bolela ka nako yeo go yona mathata a a tlogo ba a magolo moo a tlogo boifiša go fediša lefase. Ga go pelaelo go molebeledi e mongwe le e mongwe wa lefase gore seemo seo ke sa bjale. Lehutšo leo le sa dumelego la hlago ya setho le go gana ga yona go dumela seemo seo re lego go sona, di dira gore go be thata go rena go lemoga nnete ya se.

Go latela bošupi bjo bo lego gona bjo bo laetšago ka fao mantšu a Krete a hwetšago phethagatšo:

Dinokwane tšeo di lahletšago batho gore ba di latele di nyakile go ba gona kontinenteng e nngwe le e nngwe.

328 MAMETLETŠO 3

Dipalopalo tše di latelago di laetša ka fao bothata bja dintwa bo oketšegago ka lebelo - le ge go na le matsapa a go feta pele a batho go leka go di thibela:

Ngwagakgolo	Bao ba bolailwego (Ka dimilione)	Palo ya dintwakgolo
Wa 17	3.3	?
Wa 18	5.0	?
Wa 19	5.5	?
1900 - 1945	40.5	19
1947 - 1975	50.7	119

(Mothopo: Mokgahlo wa go ithuta tša dintwa Unibesithing ya London)

Mathata a magolo a tlaa bohle re a a tseba. Go fihla ga bjale AIDS ke bolwetši bjo bogolo bjoo bo tsebjago lefase ka bophara. Bo boifiša go fokotša palo ya batho ba lefase. Ntle le mantšu a Krete go Mateo 24 le Luka 21, go na le dikgaolo tše dingwe tšeo di amanyago ditšhišinyego tša lefase le go boa ga Krete: Jesaya 2:19-22; Hesekiele 38:20; Joele 3:16; Hagai 2:7; Sakaria 14:3,4.

Ditšhišinyego tšeo di ilego tša ba gona matšatšing a a go feta mafelong ao go bego go sa letelwa ka gona di šupa gore re ka no ba re bona phethagatšo ya taetšo ya ditšhišinyego tša lefase. Dipalopalo tše di latelago mabapi le ditšhišinyego tša lefase, go tšwa go Kgoro ya Selegae ya Mmušo wa Amerika, le tšona di laetša seo:

Ngwaga	Palo ya ditšhišinyego tšeo di begilwego
1948	620
1949	1152
1950	2030
1964	5154
1965	6686
1976	7180

4)Phokotšego ye e tseneletšego ya bohlokwa bja go bala Beibele go hwetša thuto ya nnete e hlodile kgelogo ye kgolo nneteng ya Beibele. Bohlale bja kopano ya batho ka tsela e tee goba e mngwe bjoo bo tletšego setšhabeng bo okeditše lebelo la tshepetšo ye.

5)Go gana go amogela bonnete bja seemo sa ditaba go go renago setšhabeng se sengwe le se sengwe sa lehono ke bošupi bjo bo lekanego bja go boifa bokamoso ga motho. Baramahlale, boraekonomi le borathutaphedi (ecologists) bohle ba dumelelana gore lefase le ka se tšwele pele ka fao le lego ka gona. Phedišo le tshenyoy ya dithušo tša hlago, kgotlelego ya moya, lewatle, gammogo le tšhošetšo ya malwetši le dibetša nyuklea, tšohle di laetša gore lefase le ka fedišwa nako efe goba efe. Le ge go le bjalo Modimo o tshepišitše gore se se ka se direge (bona Phamogo 9). Go phethagatša tshepišo yeo Modimo o swanetše go romela Krete ka pela gore a tle a fetole lefase le ka go tsošološa Mmušo wa Modimo go lona.

TSOŠOLOŠO YA ISIRAELE

Jesu o ile a fetša lenaneo la gagwe la ditaetšo ka gore: "Ke moo ba tlogo bona Morwamotho a etla ka lero, le ka maatla le ka letago le legolo"(Luka 21:57). Temana yeo e latelago e fa hlohleletšo go bao ba kolobeditšwego fela gomme ba phela ka letswalo leo le hlwekilego pele ga Modimo: "E re ge tšeo di thoma go direga (ke gore gona bjale), le inamologe, le tsoše dihlogo tša lena, ka gobane go tlo ba go batamela topollo ya lena" (Luka 21:28).

Jesu o ile a oketša diporofeto tša go boa ga gagwe ka go bolela seswantšho sa mogo: "Bonang mogo le dihlaro ka moka. Ge le bona di hlogile le ye le tsebe ka noši gore lehlabula le batametše. Dirang bjalo le tabeng ye; ge le bona dilo tšeo di direga, le tsebe gore Mmušo wa Modimo o batametše. Ruri, ke a le botša di tlo direga tšohle moloko o o sešo wa fela"(Luka 21:29-32). Ka tebelelo ya rena ya dimela tšeo di hlogago, re tseba ka hlago gore phetogo ya sehla e a thoma; ka fao ge "mogo" o thoma go hloga, re swanetše go lemoga gore moloko wa rena o tlo bona go boa ga Krete. Mogo ke seka seo Beibele e se šomišago go šupa setšhaba sa Isiraele (Joele 1:7; Mika 7:1; Hosea 9:10; Jeremia 24:2). Ka fao leswao le le kgethegilego le la go boa ga Krete le ra tsošološo (go hloga) ya setšhaba sa Isiraele. Ditiragalo tša go makatša tšeo di amanago le kgolo ya Isiraele go tloga mola ya tsošološwago bjalo ka setšhaba ka 1948 di swanetše go šupa se sengwe kamanong le se.

HLASELO YE E TLAGO YA ISIRAELE

Diporofeto tše ntši tša Beibele di hlaloša hlaselo ye kgolo ye e tlogo direga ya Isiraele ge Krete a boa. Psalme 83 e hlaloša ka fao ditšhaba di dikologago Isiraele mme di dira segwera kgahlanong le yona, gomme di re: "A re yeng re ba fetšeng, ba seke ba hlwa ba eba setšhaba"(Psalme 83:4). Lemoga gore hlaselo ye ya Isiraele e tlo direga ge Isiraele e le setšhaba. Ka

330 MAMETLETŠO 3

fao tsošološo ya bona ya bjale bjalo ka setšhaba ke ketapele ye e swanetšego ya hlaselo ye kgolo yeo. Baithuti ba Beibele e sa le ba bolelela pele tsošološo ya Isiraele pele e direga. Mokgwa wa bahlasedi ba Isiraele go Psalme 83 o swana gabotse le wa baagišani ba bona ba Maarabia ba lehono. Ba phela ba goeletša lehloyo la bona ka go nyaka Jerusalema bjalo ka motse wa bona o mokgethwa wa boislamo. Psalme e tšwela pele go bolela ka fao hlaselo ya bona e tlogo fedišwa ke go tsena ga Modimo gare, le go hlongwa ga Mmušo lefase ka bophara (Psalme 83:13-18).

Diporofeto tše dingwe tše ntši di hlaloša tatelano ye ya ditiragalo: Hlaselo ya Isiraele ke manaba a bona a Maarabia (le a mangwe), go latele tseno gare ya Modimo ka go boa ga Krete go hloma Mmušo (mohlala, Hesekiele 38-40; Daniele 11:40-45). Thuto ye e tseeneletšego ya diporofeto tša go swana le tše, e tšea karolo ye bohlokwa kgolong ya rena ya semoya morago ga kolobetšo. Sakaria 14:2-4 ke e nngwe ya tše bonolo kudu: "Ke tlo rapa ba ntle bohle ba tla fa Jerusalema ba lwa; motse o tlo hulwa, nywako e tlo thopša, mme basadi ba tlo senywa...Mme Morena o tlo tšwela tšhaba tšeo dira ka mokgwa wa gagwe wa go tsena ntwala mohla wa tšhabano. Maoto a gagwe a tlo gata thaba ya Mehlgare mohla woo, thaba ya go okamela motse wa Jerusalema." Hlaselo ye ya Jerusalema e ka no direga nako e nngwe le e nngwe go tloga bjale. Ka lebaka la lebelo la ntwala le ditiro tša sepolotiki, go a kgonega gore nakong yeo mmadi a balago mantšu a, marumo a Maarabia a be a lebile Isiraele. Ga go botse go nagana gore re tlo leta hlaselo pele re arabela Ebangedi. Ga re tsebe gore Krete o tlo boa neng gabotsebotse; re tseba fela gore go boa ga gagwe go amana le hlaselo ya Isiraele, le gore hlaselo yeo e bonala e ka direga ka pela. Go ka no direga gore go be le ditlhaselo tše dingwe pele ga yeo go bolelwago ka yona diporofetong tšeo re di umakilego; fela baithuti ba Beibele ba tlo tšwela pele go lekola seemo sa Isiraele. Re tseba gore mafelolong Morena o tlo tsena gare ka go ema thabeng ya Mehlgare. Ke gona thabeng yeo fao Krete a ilego a rotogela legodimong, gomme ke gona fao a tlogo boa gona. "Yena Jesu yo, e a tlošitšwego go lena a išwa legodimong, o tlo boa ka wona mokgwa wo le mmoneng a eya legodimong ka wona"(Ditiro 1:9-12). Se ke se barongwa ba se boditšego barutiwa ge ba be ba eme thabeng yeo, ba lebeletše Morena ge a rotoga.

Re swanetše go ba le tekatekano temogong ya rena ya bokgauswi bja maboo a Krete. Diporofeto mabapi le ditiragalo tša lefase nakong ya maboo a gagwe di filwe, bogolo, go netefatša tumelo ya bao ba šetšego ba ineetše go Krete ka kolobetšo. Le ge go le bjalo, kgolagano ya tšona le seemo sa bjale sa lefase e swanetše go ba kgogedi go bao ba sešogo ba tšea kgato yeo, gomme e tlo tiiša tumelo ya rena go botshephegi bja lentšu la Modimo leo le hebeditšwego. Go obamela Modimo ga rena ga go a swanela go hlohleletšwa

MAMETLETŠO 3 331

ke go tšhaba go boa ga Krete. Ke fela bao ba "ratago ge a bonagala"(2 Timotheo 4:8) ka nnete bao ba tlogo amogela moputso. Fela potlako ya seemo sa rena, ka ge re phela mehleng ya bofelo, e swanetše go re hlohleletša letšatši le letšatši.

Mametletšo 4: Toka Ya Modimo

Go ruta baithuti ba Beibele go tšweleditše dipotšišo tša mehutahuta tšeo di amanago le go ithuta Beibele, kudu nakong ya ge go ithuta go fedile. Tšohle di amana le go loka ga Modimo. Mehlala e akaretša:

"Ga se gabotse ge Modimo a sa bitša bohle gore ba tsebe Ebangedi".

"Ke ka lebaka la eng ge Modimo a ile a dumelela Adama le Efa go dira sebe, gomme ka go realo a tliša mathata go dibilione tša ditlogolo tša bona?"

"Go reng Modimo a ile a kgetha fela setšhaba sa Isiraele gore e be batho ba gagwe, bakeng sa gore a fe batho bohle sebaka?"

Mathata a bjalo a tlo re tlela bohle, go sa šetšwe gore re seemong sefe sa kgoagano le Modimo. Go hwetša go le boima go kwešiša dilo tše ga se lebaka leo le ka re diegišago go arabela pitšo ya Modimo. Pele ga ge Kreste a boa, re ka seke ra fihla seemong sa tsebo yeo e feletšego mabapi le dilo tšeo. Nywaga ye e ka bago 2000 ya go feta monna o ile a goeletša a re: "Morena! Ke a dumela! Ntlhakodiše go se dumeleng!"(Mareka 9:24). Bohle re na le seriti se sa go arogana; karolo ya rena e nngwe e a dumela, e nngwe yeo e bitšwago go se dumele e hloka thušo ya Morena gore e homole. Matšatšing a pele ga kolobetšo, a ke maikutlo ao bohle re bago le wona, gomme ka tsela ye e itšego a na le go fela a tsoga matšatši a rena ohle.

Go se dumele ga rena go tlo fela go tšea seemo sa dipotšišo tšeo re di umakilego , e le ge di botšišwa Modimo. Taba yeo re swanetšego go e lemoga ke gore ga go ka fao re swanetšego go latofatša Modimo ka gore ga a loka. Ge re dira bjalo, re ahlola Modimo go ya ka dikakanyo tša rena. Re re ge re ka be re le Modimo re be re tlo dira ka tsela ye e fapanego le yeo a dirago ka gona. Ke bjo bongwe bja mafokodi a setho go se lemoge bodiradibe bjo bo fetišišago bja motho le bogolo bja toka ya Modimo. Ge e le gore Modimo ga a loka, gona ga go na tlaologanyo ya gore re be gona. Ka fao ga go na kakanyo ya nnete ya botse le bobe. Ka fao kakanyo yohle ya bodumedi goba poelano le Modimo ga e na mohola. Bjalo ka ge bana ba kgona go arabišana le batswadi go ya ka dikakanyo tša bona tšeo di lekantšwego, le bana ba Modimo ba dira bjalo le Tate wa bona. Fela go feta fao, seo mpša e lego sona go motho, ke seo motho a lego sona go Modimo. Jeremia o ile a belaela ditsela tša Modimo, fela o ile fetša ka go amogela gore Modimo o lokile: "Morena, ge nka sekišana nago, o tlo tšwa o se ne molato. Fela, a nke ke bolele nao tša moahlolelo"(Jeremia 12:1). Tšhišinyo ya gore Modimo ga a loka e ra gore re na le ditokelo tše itšego tšeo Modimo a di tloago. Taba ya gore Modimo ke mmopi wa rena le gore ke yena a

2 MODIMO

tšwelago pele go re phediša e ra gore ga re na ditokelo. Re phela ka fase ga kgaugelo ya gagwe ka mehla, e sego fela ge re dira dibe. Ditokelo tša botho ke kakanyo ya batho, yeo e hlodilwego ke batho go itokafatša.. Re tlile lefaseng re se na selo, gomme re tlo sepela re se na selo. Tšohle tšeo re lego tšona le tšeo re nago le tšona ke dineo, tšeo re di neilwego lebakanyana go bona gore na re fetola bjang. Ge Modimo a re biletša setswalleng sa kgauswi le yena, re swanetše go arabela ka lethabo. Go gana go dira bjalo ka lebaka la gore Modimo ga se a bitša ba bangwe, ke go mo kweša bohloko kudu.

Bohle re diphoofole ka hlago (Mmoledi 3:18-20). Re ka no re "ke ka baka la eng motho a biditšwe go ba le kamano le Modimo, e sego phoofole efe goba efe?" Mabaka a gona re ka se a kwešiše le ge re ka a botšwa. Go fela bjalo le ka kanegelo ya tlholo go Genesi. Hlalošo ya thutamahlale ya ka fao Modimo a hlotšego le go beakanya dilo gore e be legohle la go makatša e kgole le gore mahlale a motho a ka e lemoga. Ka fao Modimo o hlalošitše ditiro tša gagwe tša tlholo ka tsela yeo e ka kwešišwago fela ke monagano o bjalo ka wa ngwana. Go bjalo fela le ka ditlalelo tšeo re di umakilego mathomong a mamentletšo ye. Puku ye e hlalošitše thuto ya Beibele mabapi le dintlha tše. Menagano ya rena ka hlago ga e obamele Modimo; re tlo ba le bothata ge re swanetše go amogela tše dingwe tša dintlha tše go ya ka fao Beibele e di hlalošago ka gona. Fela re swanetše go lemoga gore bothata ke bja rena, e sego bja Modimo. Re hloka boitsebo bjoo bo nyakegago go dumela gore monagano wa rena o tletše diphošo. Re swanetše go lemoga gore menagano ya rena e fokola kudu ge e bapetšwa le wa Modimo. Tsela ya rena ya go nagana ga e fela kgato e tee ka fase ga ya Modimo; ke tshepetšo ya monagano yeo e fapanego ka gohlele le ya gagwe. Ka lebaka leo re botšwa gore re tšee monagano wa Krete, go ithuta go tšwa lentšung la Modimo go lemoga ditsela tša gagwe tša go nagana, le go leka go di dira tša rena.

Bohle re tlo amogela gore go na le dilo tše ntši tše di botse ka tlholo ya Modimo; go molaleng gore go na le toko ye e tšwago go mmopi wa rena, yeo e bonagalago tlholong ya gagwe. Bothata ke gore go na le dilo tše dingwe maitemogelong a rena a setho tšeo di sego botse. Se ke sona se bakago kgakanego mabapi le toko ya Modimo. Ka manyami, ba bantši ba tšwela pele go belaela go loka ga Modimo, le gore go ba gona o gona naa. Fela, a ga go kaone gore Modimo o lokile bjalo ka ge a hlaloša lentšung la gagwe, le ge e le gore re na le bothata bja go kwešiša lefelo la bobele tlholong ya gagwe?

"Diphihlo di go Morena Modimo wa rena; tše di utollotšwego di na le rena"(Doiteronomio 29:29). Ebangedi e bitšwa "tše di tsebegago tša Modimo"(Baroma 1:19), go šupa gore go na le tše ntši tše di sa tsebegego.

Go na le melao ye e itšego ya nnete yeo re kgonago go e bona gabotse lentšung la Modimo; gomme go na le mahlakore a mangwe a mantši a Modimo ao melao ye e re išago go ona. Fela go na le diphihlo tše dingwe tše ntši mabapi le ditšela tša Modimo tšeo re sa kgonego go di fihlelela bophelong bjo. Ka fao Paulo o ile a bolela gore ka lehlakoreng le lengwe o tseba Krete le Modimo, bjalo ka ge le rena re ka ba tseba (2 Timotheo 1:12; 2 Bakorinthe 5:16; Bagalatia 4:9; Bahebere 10:30; 1Johane 2:13), kudu ka baka la go itemogela lerato la Modimo le go le arabela (1Johane 4:7,8); fela ka go le lengwe o be a tseba "diripanyana" fela (1Bakorinthe 13:9, 12), a hlologetše go boa ga Krete, gore a mo "tsebe a tsebe le maatla a tsogo ya gagwe"(Bafilipi 3:10).

Ge re dutše re oketša go tseba toko ya Modimo ga rena ka go ithuta Lentšu la gagwe, re tlo hlologela go tla ga Mmušo wa gagwe, ge mafelelong mekgwa ya gagwe ya toko e tlo bonagala ka tsela yeo batho ba gagwe ba tlogo e kwešiša le go e rata. Nako yeo e tlo rarolla mathata ohle a tlhaologanyo ao bana ba Modimo ba nago le wona gabjale- le a mekgwa le a mmele: "Ge e le bjale re bona ka seipone, re sa kwa ka nyepo; mohla woo re tlo bona re lebane natšo. Se ke se tsebago bjale ke boripanyana fela. Mohla woo ke tlo tseba moka boka le nna ge ke tsebilwe moka"(1Bakorinthe 13:12,13).

Carelinks, PO Box 152, Menai NSW 2234 AUSTRALIA

www.carelinks.net info@carelinks.net